TÜRKMENISTANYŇ MERKEZI BANKY
ЦЕНТРАЛЬНЫЙ БАНК ТУРКМЕНИСТАНА

Türkmenistanyň banklarynda buhgalter hasabynyň hasaplarynyň meýilnamasy we ony ulanmak boýunça görkezmeler

План счетов бухгалтерского учета в банках Туркменистана и указания по его применению

Aşgabat - 2010 ý.
Ашхабад - 2010 г.

I. UMUMY DÜZGÜNLER

1. Türkmenistanyň banklarynda buhgalter hasabynyň hasaplarynyň Meýilnamasy «Türkmenistanyň Merkezi banky hakynda», «Täjirçilik banklary we bank işi hakynda» we «Buhgalter hasaby hakynda» Türkmenistanyň kanunlarynyň esasynda, şeýle hem maliýe hasabatlarynyň halkara standartlaryna laýyklykda işlenilip taýýarlanyldy, ol banklaryň hojalyk amallaryny hasaba almagyň bitewi usulyýet esasy hakynda gollanmadyr.
2. Şu gollanmada Türkmenistanyň banklarynda buhgalter hasabynyň balans we balansdan daşgary hasaplarynyň niýetlenilişi, olarda hasaba alynýan amallaryň mazmuny we jikme-jik hasaby alyp barmagyň tertibi hakynda görkezmeler, görkezilen hasaplar boýunça bir ülňidäki geçirmeleriň sanawy berilýär. Gollanmada goşmaça aýdyňlaşdyrmalar we düşündirişler berilendir.

II. MALIÝE HASABATLARY DÜZÜLENDE ULANYLÝAN BUHGALTER HASABYŇ ESASYNY DÜZÝÄN STANDARTLARY

1. Hasaplaryň meýilnamasy buhgalter hasabynyň halkara tejribesinde ykrar edilen şu aşakdaky esasy ýörelgelerine laýyklykda düzülendir:
- Hasaplama ýörelgesi – geleşikleriň we beýleki hadysalaryň netijeleri pul serişdeleriň we olara deňleşdirilen serişdeleriň alnan ýa-da tölenen wagtynda däl-de şol netijeler dörände ykrar edilýär, olaryň ýüze çykan hasabat döwründe hasaba alynýar hem-de şol hasabat döwründe maliýe hasabatlarynda görkezilýär.
- Işjeňligiň togtadylmazlyk ýörelgesi:– bankyň öz işjeňligini dowam etdirýändiginden hem-de mundan beýläk hem amallary geçirmegini togtatmajakdygyndan ugur alynýar. Ýagny, bankyň ýatyrylmak ýa-da işjeňliginiň masştabyny ähmiýetli derejede azaltmak meýilem, zerurlygam ýok hasap edilýär. Eger şunuň ýaly meýil ýa-da zerurlyk bar bolsa, maliýe hasabaty başga esaslarda düzülýär. Bankda işjeňligiň masştabyny azaltmak meýil ýokdygy üçin hem, onuň aktiwleri ýatyryş üçin çykdajylary göz öňünde tutulman ilkibaşdaky bahasyndan hasaba alynar.
- Seresaplylyk ýörelgesi – näbellilik şertlerinde talap edilýän hasaplamalaryň amala aşyrylmagynda zerur bolan garaýyşlaň esaslandyrylanda aktiwleri we girdejileri ýokarlandyrmaz, borçlary we çykdajylary bolsa azaldylmaz ýaly seresaplylygyň ýeterlik derejesini berjaý etmek.
- Mazmunynyň görnüşinden ileri tutulmak ýörelgesi - maglumatyň diňe bir hukuk görnüşine däl-de, onuň mazmunyna we ykdysady düzümine laýyklykda hasaba alynmak we görkezilmek zerurlygy.
- Maliýe hasabatlary MHHS-laryna laýyklykda taýýarlamak we düzmek Konsepsiýasynyň beýleki ýörelgelerine.
2. Hasaba alnyş ýörelgeleriniň umumy ykrar edilmegi aşakdaky hil taýdan hasiýetlendirijilere we ölçeglere baglydyr: düşnüklilik, ýerliklilik, ähmiýetlilik, ygtybarlylyk, dogry (takyk) görkezilmegi, tarapsyzlyk, seresaplylyk, dolulyk, deňeşdirip bolmagy, öz wagtyndalygy we beýlekiler.
3. Hojalyk amallaryny hasaba alnyşda görkezmek üçin şular anyklanmalydyr: hojalyk amalyň amala aşyrlan pursaty (ykrar edilmegi), hojalyk amalyň baha ölçegi (bahalandyrylmagy) hojalyk amallaryň hasaplarda toparlara bölünilişi.

III. HASAPLARYŇ MEÝİLNAMASYNYŇ GURLUŞYNYŇ ŞU BİNÝATLAÝYN ÝÖRELGELERİ

1. Emlägiň, borçnamalaryň, hojalyk amallarynyň buhgalter hasaby goşalaýyn ýazgy etmek usuly bilen amala aşyrylýar.
2. Hojalyk amallary bellenilýän ilkinji hasaba alnyş resminamalaryň maglumatlary hasaba alnyş registrlerinde ýazgy geçirmek üçin esas bolup durýar. Olar hojalyk

amalynyň amala aşyrylan pursatynda ýa-da göniden-göni ony geçirmek tamamlanandan soň düzülmelidir hem-de onda hökmany maglumatlar bolmalydyr.
3. Emläk, borçnamalar we hojalyk amallary buhgalter hasabynda beýan etmek üçin hereket edýän kanunlara laýyklykda bellenilen tertipde pul görnüşinde (manatda) bahalandyrylmaga degişlidir.
4. Hasabat döwürde ähli hojalyk amallarynyň buhgalter hasabynda beýan edilmeginiň dolulygy.
5. Emläg, maliýe borçnamalary tükellemegiň we onuň netijelerini buhgalter hasabynda beýan etmegiň hökmanylygy.
6. Hasabat ýylynyň dowamynda hojalyk amallaryny hasaba almakda we olara baha bermekde yzygiderlilik (üýtgemezlik) ýörelgeleri nukdaý nazaryndan hasaba alnyş syýasatyny berjaý etmek.
7. Girdejileriň we çykdajylaryň hasabat döwürlerine degişli edilmeginiň dogrulygy.
8. Jikme-jik hasabyň we jemlenen hasabyň maglumatlarynyň deň bolmagy.
9. Balansda diňe hususy emläk beýan edilmelidir, başgalara degişli bolan we hojalyk işlerinde peýdalanylýan emläk bolsa balansdan daşgary hasaplarda görkezilýär.
10. Hasaplaryň meýilnamasy maliýe hasabatyny düzmek üçin zerur maglumatlary almak mümkinçiligini döreder ýaly gurnalandyr. Şol sebäpli Hasaplaryň meýilnamasynda buhgalter hasaplaryň düzümi we topara bölünişi maliýe hasabatlaryň gurluşyna laýyk gelýändir.
11. Hasaplaryň meýilnamasynda aktiwleriň we borçlaryň hasaplary tölege ukuplylygynyň peselmesine görä ýerleşdirilendir.
12. Hasaplaryň meýilnamasyndaky ähli hasaplar ýa aktiw, ýa-da passiw bolýar. «Aktiw» bölümine talaplaryň hakyky bahasyny görkezmek üçin aktiwe garşylyklaýyn hasaplar goşulandyr. Bölümçelerde möhleti geçen bergi hasaba alynýan, şeýle hem ätiýaçlyklaryň, talaplaryň ýa-da borçlaryň her bir görnüşi olaryň bahasynyň üýtgemegi boýunça oňyn we oňyn däl, şeýle hem olar boýunça indirimiň we sylagyň hasaplary bardyr.
13. Hasaplaryň meýilnamasynda ähli hasaplar umumy toparlara bölünýärler we balans hasabatyň hem-de peýdalar we ýitgiler barada hasabatyň bir ülňidäki maddalaryna laýyk gelýändir.
Hasaplaryň meýilnamasy bäş bölüm özünde jemleýändir:
- Aktiwler
- Borçlar
- Hususy maýa
- Girdejiler
- Çykdajylar

Aktiw hasaplara «Aktiwler», «Çykdajylar» bölüminiň balans hasaplary degişlidir, passiw hasaplara «Borçlar», «Maýa» we «Girdejiler» bölüminiň hasaplary degişlidir.
14. Türkmenistanyň banklarynda buhgalter hasabynyň hasaplarynyň meýilnamasyny ulanmaklyga bildirilýän esasy talaplar şulardan ybaratdyr:
- buhgalter hasabynyň hasaplarynyň Meýilnamasynda hojalyk amallarynyň görkezilmegi milli pulda alnyp barylýar. Diňe daşary ýurt pulundaky amallar görkezilen hasaplaryň toparynda jikme-jik hasaby daşary ýurt pulunyň her bir görnüşi boýunça alnyp barylýar.
- «Walýuta kadalaşdyrylyşy hakynda» Türkmenistanyň Kanunyna we Türkmenistanyň Merkezi bankynyň kadalaşdyryjy namalaryna laýyklykda rezident däl diýlip ykrar edilen hojalyk birliklerine diňe adynda daşary ýurt kärhanalaryna we guramalaryna (karz edaralaryna) ýa-da Türkmenistanyň rezidenti dällere degişlidigi görkezilýän hasaplarda açmaklyga rugsat edilýär.
- hasaplaryň meýilnamasyndaky «Ulanyjy» diýen meýdançada hasaplar Täjirçilik bankyň ýa-da Türkmenistanyň Merkezi bankynyň balansynda açylýandygyny kesgitleýär;
- aktiw hasaplar boýunça kredit we passiw hasaplar boýunça debet galynda ýol berilmeýär.

BANKYŇ AKTIWLERI

KLAS 0	**PUL SERIŞDELER WE OLARA DEŇLEŞDIRLEN SERIŞDELER**	
Topar 1	***Nagt pul serişdeleri we töleg dokumentleri***	
10101	Merkezi bankyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri (TMB-niň hasaby)	**A**
10102	Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri (TB-ň hasaby)	**A**
10103	Bankyň beýleki kassalaryndaky nagt pul serişdeleri (agşamky kassa, göçme kassa)	**A**
10104	Başga bankda saklanýan pul serişdeleri	**A**
10105	Bankomatlardaky nagt pul serişdeleri	**A**
10106	Alyş-çalyş nokatlaryndaky nagt pul serişdeleri	**A**
10107	Kassadaky çekler we beýleki töleg dokumentleri	**A**
10108	Ýoldaky nagt pul serişdeleri	**A**
10109	Ýoldaky çekler we beýleki töleg dokumentleri	**A**
10110	Inkassirlenen nagt pul girdejisi	**A**
KLAS 1	**ARAGATNAŞYK HASAPLARY WE «OWERNAÝT» DEPOZITLER**	
Topar 1	***Aragatnaşyk hasaplary***	
11101	Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar	**A**
11102	Beýleki bank edaralaryndaky «Nostro» hasaplar	**A**
Topar 2	***«Owernaýt» depozitleri***	
11201	Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «owernaýt» depozitleri	**A**
11202	Beýleki bank edaralaryndaky «owernaýt» depozitleri	**A**
KLAS 2	**SATLYK GYMMATLY KAGYZLAR**	
Topar 1	***Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar***	
12101	Döwletiň gymmatly kagyzlary	**A**
12102	Beýleki borçnamalaýyn we paýly gymmatly kagyzlary	**A**
12103	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça indirim	**P**
12104	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça sylag	**A**
12105	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn üýtgemegi)	**A**
12106	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn däl üýtgemegi)	**P**
12107	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň öňki saklaýjylarynyň hasaplan göterimleri	**A**
KLAS 3	**MALIÝE GURLUŞLARA BOLAN TALAPLAR**	
Topar 1	***Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar***	
13101	Depozitler	**A**
13102	Beýleki talaplar	**A**
13103	Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça indirim	**P**

13104	Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça sylag	**A**
13109	Hökmany ätiýaçlyklaryň hasaplary	**A**
Topar 2	***Halkara guramalaryna bolan talaplar***	
13201	Karzlar	**A**
13202	Depozitler	**A**
13203	Beýleki talaplar	**A**
13205	Möhleti geçen esasy bergi	**A**
13206	Möhleti geçen göterimler	**A**
13207	Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça indirim	**P**
13208	Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça sylag	**A**
Topar 3	***Bank edaralaryna bolan talaplar (TMB-den başgalary)***	
13301	Karzlar	**A**
13302	Depozitler	**A**
13303	Akkreditiwler we şertli ýerine ýetirmek möhletli beýleki talaplar	**A**
13304	Beýleki talaplar	**A**
13305	Möhleti geçen esasy bergi	**A**
13306	Möhleti geçen göterimler	**A**
13307	Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça indirim	**P**
13308	Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça sylag	**A**
13309	Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler	**A**
Topar 4	***Maliýe institutlaryna bolan talaplar***	
13401	Karzlar	**A**
13402	Depozitler	**A**
13403	Beýleki talaplar	**A**
13405	Möhleti geçen esasy bergi	**A**
13406	Möhleti geçen göterimler	**A**
13407	Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça indirim	**P**
13408	Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça sylag	**A**
Topar 9	***Maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory***	
13999	Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe gurluşlara bolan talaplar	**P**
KLAS 4	**MALIÝE DÄL GURLUŞLARA BOLAN TALAPLAR**	
Topar 1	***Döwlet býujetiniň amallary***	
14101	Türkmenistanyň maliýe ministrligine berlen karzlar	**A**
14102	Býujet sarp edijileri bilen beýleki hasaplaşyklar	**A**
14103	Türkmenistanyň Maliýe ministrligine berlen karzlar boýunça möhleti geçen bergi	**A**
14104	Türkmenistanyň Maliýe ministrligine berlen karzlar boýunça möhleti geçen göterimler	**A**

Topar 2	***Karzlar***	
14201	Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna	**A**
14202	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna	**A**
14203	Daşary ýurt kompaniýalaryna	**A**
14204	Bilelikdäki kärhanalara	**A**
14205	Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara	**A**
14206	Ýekebara telekeçilere	**A**
14207	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere	**A**
14208	Şahsy adamlara	**A**
14209	Maliýe däl gurluşlara berlen karz talaplar boýunça indirim	**P**
14210	Maliýe däl gurluşlara berlen karz talaplar boýunça sylag	**A**
Topar 3	***Lizing***	
14301	Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna	**A**
14302	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna	**A**
14303	Daşary ýurt kompaniýalaryna	**A**
14304	Bilelikdäki kärhanalara	**A**
14305	Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara	**A**
14306	Ýekebara telekeçilere	**A**
14307	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere	**A**
14308	Şahsy adamlara	**A**
Topar 4	***Beýleki talaplar***	
14401	Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna	**A**
14402	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna	**A**
14403	Daşary ýurt kompaniýalaryna	**A**
14404	Bilelikdäki kärhanalara	**A**
14405	Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara	**A**
14406	Ýekebara telekeçilere	**A**
14407	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere	**A**
14408	Şahsy adamlara	**A**
Topar 7	***Talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi***	
14701	Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna	**A**
14702	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna	**A**
14703	Daşary ýurt kompaniýalaryna	**A**
14704	Bilelikdäki kärhanalara	**A**
14705	Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara	**A**
14706	Ýekebara telekeçilere	**A**
14707	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere	**A**
14708	Şahsy adamlara	**A**
Topar 8	***Talaplar boýunça möhleti geçen göterimler***	
14801	Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna	**A**

14802	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna	**A**
14803	Daşary ýurt kompaniýalaryna	**A**
14804	Bilelikdäki kärhanalara	**A**
14805	Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara	**A**
14806	Ýekebara telekeçilere	**A**
14807	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere	**A**
14808	Şahsy adamlara	**A**
Topar 9	***Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory***	
14999	Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar	**P**
KLAS 5	**BEÝLEKI GYMMATLY KAGYZLAR**	
Topar 1	***Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar***	
15101	Döwletiň gymmatly kagyzlary	**A**
15102	Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary	**A**
15103	Paýly gymmatly kagyzlar	**A**
15104	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça indirim	**P**
15105	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça sylag	**A**
15106	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn üýtgemegi)	**A**
15107	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn däl üýtgemegi)	**P**
15108	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň öňki saklaýjylarynyň hasaplan göterimleri	**P**
Topar 2	***Gymmatly kagyzlar bilen «Ters REPO» geleşikleri boýunça amallar***	
15201	Türkmenistanyň Merkezi banky bilen «Ters REPO» amallary	**A**
15202	Bank edaralary bilen «Ters REPO» amallary	**A**
15203	Maliýe institutlary bilen «Ters REPO» amallary	**A**
15204	Maliýe däl guramalar bilen «Ters REPO» amallary	**A**
Topar 3	***Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar***	
15301	Döwletiň gymmatly kagyzlary	**A**
15302	Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary	**A**
15304	Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça indirim	**P**
15305	Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça sylag	**A**
15306	Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlaryň olary satyn almazdan öň öňki saklaýjylaryň hasaplan göterimlerini hasaba almak	**A**
15399	Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar	**P**

KLAS 6	**ESASLYK MAÝA GOÝUMLAR**	
Topar 1	***Esaslyk maýa goýumlar***	
16101	Golçur kärhanalara maýa goýumlar	**A**
16102	Bilelikdäki kärhanalara maýa goýumlar	**A**
16103	Baglanşykly (assosiirlenen) kärhanalara maýa goýumlar	**A**
Topar 2	***Gozgalmaýan emläge maýa goýumlar***	
16201	Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläk	**A**
Topar 6	***Toplanan dikeldiş geçirmeleri***	
16601	Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emlägiň toplanan dikeldiş geçirmeleri	**P**
KLAS 7	**ESASY SERIŞDELER WE MADDY DÄL AKTIWLER**	
Topar 1	***Bankyň esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleri***	
17102	Jaýlar we binalar	**A**
17103	Maşynlar we enjamlar	**A**
17104	Ulag serişdeleri	**A**
17105	Gaýry esasy serişdeler	**A**
17106	Maddy däl aktiwler	**A**
17107	Kärendesine berlen esasy serişdeler	**A**
17108	Bankyň kärendesine alnan esasy serişdeleri boýunça çykdajylar	**A**
17109	Maliýe lizingi boýunça alnan esasy serişdeler	**A**
17110	Gurulýan (gurnalýan) esasy serişdeler	**A**
Topar 6	***Toplanan dikeldiş geçirmeleri***	
17602	Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Jaýlar we binalar (kontraktiw)	**P**
17603	Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Maşynlar we enjamlar (kontraktiw)	**P**
17604	Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Ulag serişdeleri (kontraktiw)	**P**
17605	Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Gaýry esasy serişdeler (kontraktiw)	**P**
17606	Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Maddy däl aktiwler (kontraktiw)	**P**
17607	Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Kärendesine berlen esasy serişdeler (kontraktiw)	**P**
17608	Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Bankyň kärendesine alnan esasy serişdeleri boýunça çykdajylar (kontraktiw)	**P**
17609	Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Maliýe lizinginiň şertlerinde alnan esasy serişdeler (kontraktiw)	**P**
KLAS 8	**ALMAGA DEGIŞLI HASAPLANAN GIRDEJILER**	
Topar 1	***Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler***	
18101	Türkmenistanyň Merkezi bankyna	**A**
18102	Halkara guramalaryna	**A**
18103	Bank edaralaryna (TMB-den başgalara)	**A**
18104	Maliýe institutlaryna	**A**

18105	Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna	**A**
18106	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna	**A**
18107	Daşary ýurt kompaniýalaryna	**A**
18108	Bilelikdäki kärhanalara	**A**
18109	Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara	**A**
18110	Ýekebara telekeçilere	**A**
18111	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere	**A**
18112	Şahsy adamlara	**A**
18113	Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça	

Topar 2 ***Hasaplanan hyzmat haky girdejileri***

18201	Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	**A**
18202	Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	**A**
18203	Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	**A**
18204	Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	**A**
18205	Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	**A**
18206	Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	**A**
18207	Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	**A**
18208	Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	**A**
18209	Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	**A**
18210	Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	**A**
18211	Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin hasaplanan hyzmat haky	**A**
18212	Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	**A**
18213	Hasaplanan gaýry hyzmat haky	**A**

Topar 4 ***Gymmatly kagyzlar bilen amallar boýunça almaga degişli hasaplanan göterimler***

18401	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça almaga degişli hasaplanan göterimler	**A**
18402	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça almaga degişli hasaplanan göterimler	**A**
18403	Gymmatly kagyzlar bilen «Ters REPO» amallary boýunça almaga degişli hasaplanan göterimler	**A**
18404	Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça almaga degişli hasaplanan göterimler	**A**

KLAS 9	**GAÝRY AKTIWLER**	
Topar 1	***Şahamçalar arasyndaky özara hasaplaşyklar***	
19101	Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby	**A**
19102	Elektron tölegler boýunça TMB-niň düzüm birliklerinin hasaplary	**A**
19103	Elektron tölegler boýunça TMB-däki hasap	**A**
19104	Bir banka tabyn bolan edaralaryň arasyndaky hasaplaşyklar	**A**
19105	Özara algy-bergiler boýunça hasaplaşyklary	**A**
Topar 2	***Debitorlar bilen hasaplaşyklar***	
19201	Maksady aýdyňlaşdyrylmadyk serişdeleri hasaba almak boýunça hasap	**A**
19202	Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar	**A**
19203	Düýpli maýa goýumlar boýunça debitorlar	**A**
19204	Gaýra goýlan salgyt talaplary	**A**
19205	Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar	**A**
19206	Almaga degişli diwidentler (düşewüntler)	**A**
19207	Ýüze çykarylan ýetmezçilikler	**A**
19208	Bankyň işgärleri bilen hasaplaşyklar	**A**
19210	Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	**A**
19299	Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Gündelik amallar boýunça debitorlar bilen hasaplaşyklar	**P**
Topar 3	***Geljekki döwrüň çykdajylary we hakujy tölegler***	
19301	Geljekki döwrüň çykdajylary	**A**
19302	Hakujy tölegler	**A**
Topar 4	***Standartlara laýyklykda sertifikatlaşdyrlan guýma altyn***	
19401	Bankyň kassasyndaky guýma altyn	**A**
19402	Bankyň beýleki gaznalaryndaky guýma altyn	**A**
19403	Ýoldaky guýma altyn	**A**
Topar 5	***Gymmat bahaly metallar we daşlar***	
19501	Sertifikatlaşdyrylmadyk guýma altyn	**A**
19502	Gymmat bahaly metallar	**A**
19503	Gymmat bahaly we ýarym gymmat bahaly daşlar	**A**
19504	Gazylyp alynýan seýrek metallar	**A**
19505	Içinde aýyl-saýyl edilmedik gymmat bahaly metallar we gymmat bahaly daşlar bolan gutylar	**A**
19506	Ýoldaky gymmat bahaly metallar we gymmat bahaly daşlar	**A**
19507	Täzeden işlenip taýýarlanylýan ýerdäki gymmat bahaly metallar we gymmat bahaly daşlar	**A**
19508	Ýerlemek üçin berlen gymmat bahaly metallar we gymmat bahaly daşlar	**A**
Topar 6	***Haryt maddy ätiýaçlyklar***	
19601	Gurluşyk materiallary	**A**

19602	Gurluşyk şertnamalary boýunça uzak möhletli aktiwler	**A**
19603	Gaýry haryt maddy ätiýaçlyklar	**A**
Topar 9	***Gaýry aktiwler***	
19901	Dellallyk (brokerlik) amallary	**A**
19902	Karzlar we lizing boýunça alnan, girewe goýlan emläkler	**A**
19903	Gaýry aktiwleriň beýleki görnüşleri	**A**
19904	Walýuta ýagdaýy (TMB) - Walýuta auksionynyň hasaplary	**A**
19905	Gysga walýuta ýagdaýy	**A**
19906	Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (uzyn walýuta ýagdaýynyň)	**A**
19999	Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Gaýry aktiwler	**P**

BANKYŇ BORÇLARY

KLAS 0	**DOLANŞYGA GOÝBERILEN PUL BILETLERI WE ŞAÝY PULLAR**	
Topar 1	***Dolanşyga goýberilen pul biletleri we şaýy pullar***	
20101	Dolanşyga goýberilen pul biletleri	**P**
20102	Dolanşyga goýberilen şaýy pullar (manatlar)	**P**
20103	Dolanşyga goýberilen şaýy pullar (teňňeler)	**P**
KLAS 1	**ARAGATNAŞYK HASAPLARY WE «OWERNAÝT» DEPOZITLER**	
Topar 1	***Aragatnaşyk hasaplary***	
21101	Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Loro» hasaplar (MB üçin)	**P**
21102	Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary	**P**
21103	Beýleki maliýe institutlarynyň «Loro» hasaplary	**P**
Topar 2	***«Owernaýt» depozitleri***	
21201	Türkmenistanyň Merkezi bankyndan	**P**
21202	Beýleki bank edaralaryndan	**P**
21203	Maliýe institutlaryndan	**P**
KLAS 2	**MALIÝE GURLUŞLARYŇ ÖŇÜNDÄKI BORÇLAR**	
Topar 1	***Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar***	
22101	Karzlar	**P**
22102	Möhletli hasaplar	**P**
22103	Beýleki borçlar	**P**
22104	Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça indirim	**A**
22105	Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça sylag	**P**
Topar 2	***Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar***	
22201	Karzlar	**P**

22202	Möhletli hasaplar	**P**
22203	Beýleki borçlar	**P**
22204	Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça indirim	**A**
22205	Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça sylag	**P**
Topar 3	***Bank edaralarynyň öňündäki borçlar (TMB-den başgalary)***	
22301	Karzlar	**P**
22302	Möhletli hasaplar	**P**
22303	Beýleki borçlar	**P**
22304	Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler	**P**
22305	Bank edaralarynyň öňündäki borçlar boýunça indirim	**A**
22306	Bank edaralarynyň öňündäki borçlar boýunça sylag	**P**
22307	Bir bankyň edaralaryndan alnan serişdeler	**P**
22308	Hökmany ätiýaçlyklaryň hasaplary (MB-y üçin)	**P**
Topar 4	***Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar***	
22401	Möhletli hasaplar	**P**
22402	Beýleki borçlar	**P**
22403	Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler	**P**
22404	Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça indirim	**A**
22405	Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça sylag	**P**
KLAS 3	**MALIÝE DÄL GURLUŞLARYŇ ÖŇÜNDÄKI BORÇLAR**	
Topar 1	***Döwlet býujetiň serişdeleri***	
23101	Merkezleşdirilen býujetiň serişdeleri	**P**
23103	Ýerli býujetleriň serişdeleri	**P**
23104	Býujetden daşary serişdeler	**P**
23105	Türkmenistanyň Maliýe ministrliginde hyzmat edilýän hojalyk hasaplaşygyndaky kärhanalar we guramalar	**P**
23106	Býujet sarp edijileri bilen gaýry hasaplaşyklar	**P**
Topar 2	***Talap edilýänçä serişdeler***	
23201	Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary	**P**
23202	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary	**P**
23203	Daşary ýurt kompaniýalaryň hasaplary	**P**
23204	Bilelikdäki kärhanalaryň hasaplary	**P**
23205	Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň hasaplary	**P**
23206	Ýekebara telekeçileriň hasaplary	**P**
23207	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň hasaplary	**P**
23208	Şahsy adamlaryň hasaplary	**P**
Topar 3	***Möhletli hasaplar***	
23301	Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary	**P**
23302	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary	**P**

23303	Daşary ýurt kompaniýalaryň hasaplary	**P**
23304	Bilelikdäki kärhanalaryň hasaplary	**P**
23305	Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň hasaplary	**P**
23306	Ýekebara telekeçileriň hasaplary	**P**
23307	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň hasaplary	**P**
23308	Şahsy adamlaryň hasaplary	**P**
23309	Maliýe däl gurluşlaryň möhletli hasaplary boýunça indirim	**A**
23310	Maliýe däl gurluşlaryň möhletli hasaplary boýunça sylag	**P**
Topar 5	***Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler***	
23501	Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň	**P**
23502	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki	**P**
23503	Daşary ýurt kompaniýalarynyň öňündäki	**P**
23504	Bilelikdäki kärhanalaryň öňündäki	**P**
23505	Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň öňündäki	**P**
23506	Ýekebara telekeçileriň öňündäki	**P**
23507	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň öňündäki	**P**
23508	Şahsy adamlaryň öňündäki	**P**
Topar 9	***Beýleki borçlar***	
23901	Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki	**P**
23902	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki	**P**
23903	Daşary ýurt kompaniýalarynyň öňündäki	**P**
23904	Bilelikdäki kärhanalaryň öňündäki	**P**
23905	Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň öňündäki	**P**
23906	Ýekebara telekeçileriň öňündäki	**P**
23907	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň öňündäki	**P**
23908	Şahsy adamlaryň öňündäki	**P**
23909	Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki beýleki borçlar boýunça indirim	**A**
23910	Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki beýleki borçlar boýunça sylag	**P**
KLAS 4	**GYMMATLY KAGYZLAR BILEN AMALLAR**	
Topar 1	***Gymmatly kagyzlar bilen «REPO» geleşikleri boýunça amallar***	
24101	Türkmenistanyň Merkezi banky bilen «REPO» amallary	**P**
24102	Bank edaralary bilen «REPO» amallary	**P**
24103	Maliýe institutlary bilen «REPO» amallary	**P**
24104	Maliýe däl gurluşlar bilen «REPO» amallary	**P**
Topar 2	***Çykarlan gymmatly kagyzlar***	
24201	Dolanşykdaky borçnamalaýyn gymmatly kagyzlar	**P**
24202	Dolanşykdaky däl borçnamalaýyn gymmatly kagyzlar	**P**
24203	Çykarylan gaýry gymmatly kagyzlar	**P**

24204	Çykarylan gymmatly kagyzlar boýunça sylag	**P**
24205	Çykarylan gymmatly kagyzlar boýunça indirim	**A**
24206	Yzyna satyn alnan gymmatly kagyzlar	**A**

KLAS 5 TÖLEGE DEGIŞLI HASAPLANAN BORÇLAR

Topar 1 ***Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler***

25101	Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki	**P**
25102	Halkara guramalarynyň öňündäki	**P**
25103	Bank edaralarynyň öňündäki	**P**
25104	Maliýe institutlarynyň öňündäki	**P**
25105	Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki	**P**
25106	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki	**P**
25107	Daşary ýurt kompaniýalarynyň öňündäki	**P**
25108	Bilelikdäki kärhanalaryň öňündäki	**P**
25109	Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň öňündäki	**P**
25110	Ýekebara telekeçileriň öňündäki	**P**
25111	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň öňündäki	**P**
25112	Şahsy adamlaryň öňündäki	**P**
25113	Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça	**P**

Topar 2 ***Hasaplanan hyzmat haky çykdajylary***

25201	Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	**P**
25202	Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	**P**
25203	Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	**P**
25204	Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	**P**
25205	Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	**P**
25206	Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	**P**
25207	Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	**P**
25208	Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	**P**
25209	Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	**P**
25210	Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	**P**
25211	Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin hasaplanan hyzmat haky	**P**
25212	Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	**P**
25213	Hasaplanan gaýry hyzmat haky	**P**

Topar 4	***Gymmatly kagyzlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler***	
25401	Gymmatly kagyzlar bilen «REPO» amallary boýunça hasaplanan göterimler	**P**
25402	Bankyň çykaran gymmatly kagyzlary boýunça hasaplanan göterimler	**P**
KLAS 8	**BANKYŇ GAÝRY BORÇLARY**	
Topar 1	***Şahamçalar arasyndaky özara hasaplaşyklar***	
28101	Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby	**P**
28102	Elektron tölegler boýunça TMB-niň düzüm birlikleriniň hasaplary	**P**
28103	Elektron tölegler boýunça TMB-däki hasap	**P**
28105	Özara algy-bergiler boýunça hasaplaşyklary	**P**
Topar 2	***Kreditorlar bilen gündelik amallar boýunça hasaplaşyklar***	
28201	Maksady aýdyňlaşdyrylmadyk serişdeleri hasaba almak boýunça hasap	**P**
28202	Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar	**P**
28203	Düýpli maýa goýumlar boýunça kreditorlar	**P**
28204	Gaýra goýlan salgyt borçlary	**P**
28205	Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar	**P**
28206	Paýdarlar bilen hasaplaşyklar (düşewüntler boýunça)	**P**
28207	Ýüze çykarlan artykmaçlyklar	**P**
28210	Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	**P**
Topar 3	***Geljekki döwrüň girdejileri we hakujy tölegler***	
28301	Geljekgi döwrüň girdejileri	**P**
28302	Gelip gowuşan hakujylar	**P**
Topar 9	***Gaýry borçlar***	
28901	Dellallyk (brokerlik) amallary	**P**
28902	Hökmany satuwa degişli daşary ýurt pulunyň geçirmeleri üçin üstaşyr hasap	**P**
28903	Emissiýa amallary boýunça Merkezi bankyň edaralarynyň arasyndaky hasaplaşyklar	**P**
28904	Gurluşyk şertnamalary boýunça borçlar	**P**
28905	Şahsy adamlaryň depozitlerini kepillendirmegiň gory	**P**
28906	Gaýry üstaşyr hasaplar	**P**
28907	Zähmet rugsadyny tölemek üçin ätiýaçlyk gory	**P**
28908	Şertli borçlar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory	**P**
28909	Walýuta auksionynyň hasaplary (TMB)	**P**
28910	Gaýry borçlaryň beýleki görnüşleri	**P**
28911	Uzyn walýuta ýagdaýy	**P**
28912	Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (gysga walýuta ýagdaýynyň)	**P**

BANKYŇ MAÝASY

KLAS 0	**BANKYŇ MAÝALYK GORY**	
Topar 1	***Maýalyk gory***	
30101	Esaslyk maýa - goýumlar (paýlar)	**P**
30102	Yzyna satyn alnan goýumlar (paýlar)	**A**
30103	Esaslyk maýa - ýönekeý paýnamalar	**P**
30104	Yzyna satyn alnan ýönekeý paýnamalar	**A**
30105	Esaslyk maýa - artykmaçlykly paýnamalar	**P**
30106	Yzyna satyn alnan artykmaçlykly paýnamalar	**A**
KLAS 1	**GOŞMAÇA TÖLENEN MAÝASY**	
Topar 1	***Goşmaça tölenen maýasy***	
31101	Goşmaça tölenen maýa	**P**
KLAS 2	**ÄTIÝAÇLYK GAZNA/GOR**	
Topar 1	***Bankyň gaznalary***	
32101	Esasy ätiýaçlyk gazna	**P**
32102	Gaýry gaznalar	**P**
Topar 2	***Bankyň ätiýaçlyklary***	
32201	Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory	**P**
32202	Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory	**P**
32203	Gaýry täzeden bahalandyrmanyň ätiýaçlyk gory	**P**
Topar 3	***Paýlanmadyk peýda / Ýapylmadyk ýitgi***	
32301	Geçen ýyllaryň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	**P**
32303	Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	**P**

GIRDEJILER

KLAS 1	**GÖTERIM GIRDEJILER**	
Topar 1	***Aragatnaşyk hasaplary boýunça göterim girdejileri***	
41101	Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplary boýunça	**P**
41102	Bank edaralaryndaky «Nostro» hasaplary boýunça (TMB-den başga)	**P**
Topar 2	***«Owernaýt» depozitler boýunça göterim girdejileri***	
41201	Türkmenistanyň Merkezi bankyna	**P**
41202	Bank edaralaryna	**P**

Topar 3	***Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça göterim girdejiler***	
41301	Türkmenistanyň Merkezi bankynda ýerleşdirlen depozitler boýunça	**P**
41302	Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan beýleki talaplar boýunça	**P**
41303	Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça indirimiň gaýtadan / täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	**P**
41304	Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan borçlar boýunça sylagyň gaýtadan / täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	**P**
Topar 4	***Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça göterim girdejiler***	
41401	Karzlar / Depozitler boýunça	**P**
41402	Beýleki talaplar boýunça	**P**
41405	Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça indirimiň gaýtadan / täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	**P**
41406	Halkara guramalaryna bolan borçlar boýunça sylagyň gaýtadan / täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	**P**
Topar 5	***Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça göterim girdejiler***	
41501	Karzlar / Depozitler boýunça	**P**
41502	Beýleki talaplar boýunça	**P**
41505	Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça indirimiň gaýtadan / täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	**P**
41506	Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan borçlar boýunça sylagyň gaýtadan / täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	**P**
Topar 6	***Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça göterim girdejiler***	
41601	Karzlar boýunça	**P**
41602	Lizing boýunça	**P**
41603	Beýleki talaplar boýunça	**P**
41606	Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça indirimiň gaýtadan / täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	**P**
41607	Maliýe däl gurluşlara bolan borçlar boýunça sylagyň gaýtadan / täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	**P**
Topar 7	***Gymmatly kagyzlar boýunça göterim girdejiler***	
41701	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça girdejiler	**P**
41702	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň gaýtadan / täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	**P**
41703	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça girdejiler	**P**
41704	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň gaýtadan / täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	**P**
41705	Gymmatly kagyzlar bilen «Ters REPO» geleşikleri boýunça amallardan girdejiler	**P**

41706	Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça girdejiler	**P**
41707	Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň gaýtadan / täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	**P**
41708	Çykarlan gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň gaýtadan / täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	**P**
Topar 8	***Esaslyk maýa goýumlardan düşewüntler***	
41801	Golçur kärhanalara maýa goýumlardan	**P**
41802	Bilelikdäki kärhanalara maýa goýumlardan	**P**
41803	Baglanşykly (assosiirlenen) kärhanalara maýa goýumlardan	**P**
Topar 9	***Gaýry göterim girdejiler***	
41901	Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça göterim girdejiler	**P**
41902	Gaýry göterim girdejiler	**P**
KLAS 2	**GÖTERIM DÄL GIRDEJILER**	
Topar 1	***Hyzmat haky girdejileri***	
42101	Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin	**P**
42102	Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin	**P**
42103	Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin	**P**
42104	Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin	**P**
42105	Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin	**P**
42106	Daşary ýurt pulyny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin	**P**
42107	Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin	**P**
42108	Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin	**P**
42109	Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin	**P**
42110	Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin	**P**
42111	Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin	**P**
42112	Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin	**P**
42113	Gaýry hyzmat haky girdejiler	**P**
Topar 2	***Diling amallary boýunça girdejiler***	
42201	Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça girdejiler	**P**
42202	Gymmatly kagyzlary alyp-satmak boýunça girdejiler	**P**
42203	Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça girdejiler	**P**
42209	Gaýry diling amallar boýunça girdejiler	**P**
Topar 3	***Başga maliýe amalyna esaslanýan maliýe gurallar bilen amallar boýuça girdejiler***	
42301	Fýuçers amallary boýunça girdejiler	**P**
42302	Opsion şertnamalary boýunça girdejiler	**P**
42303	Forward amallary boýunça girdejiler	**P**
42307	Gaýry amallar boýunça	**P**

Topar 4	***Ýerlemekden alnan girdejiler***	
42401	Girewe alnan emläkleri we haryt maddy ätiýaçlyklary ýerlemekden alnan girdejiler	**P**
42402	Esaslyk maýa goýumlary ýerlemekden alnan girdejiler	**P**
42403	Esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleri ýerlemekden alnan girdejiler	**P**
42404	Gaýry aktiwleri ýerlemekden alnan girdejiler	**P**

KLAS 5	**GAÝRY GIRDEJILER**	
Topar 2	***Gaýry girdejiler***	
45201	Hasapdan aýrylan ýitgileriň öwezini dolmakdan girdejiler	**P**
45202	Müşderilere we kontragentlere şikaýatlar boýunça girdejiler	**P**
45208	Bank işinden alnan gaýry girdejiler	**P**
45209	Bank işi däl amallardan alnan gaýry girdejiler	**P**
45210	Jerimeler, puşmana tölegleri	**P**
Topar 3	***Şahamçalar bilen hasaplaşyklar boýunça girdejiler***	
45301	Baş bank bilen hasaplaşyklar boýunça girdejiler	**P**
45302	Şahamçalar bilen hasaplaşyklar boýunça girdejiler	**P**

KLAS 6	**PUL DÄL GIRDEJILER**	
Topar 1	***Täzeden bahalandyrmak boýunça girdejiler***	
46101	Daşary ýurt puluny täzeden bahalandyrmak boýunça girdejiler	**P**
46102	Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça girdejiler	**P**
46103	Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň üýtgemeginden alnan girdejiler	**P**
46104	Gaýry täzeden bahalandyrmakdan alnan girdejiler	**P**
Topar 2	***Maýa goýumlardan girdejiler***	
46201	Golçur kärhanalara	**P**
46202	Bilelikdäki kärhanalara	**P**
46203	Baglanşykly (assosiirlenen) kärhanalara	**P**
Topar 3	***Arzanlamakdan çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejiler***	
46301	Esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejiler	**P**
46302	Esaslyk maýa goýumlaryň arzanlamagyndan çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejiler	**P**
46303	Beýleki aktiwleriň arzanlamagyndan çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejiler	**P**
Topar 4	***Bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy***	
46401	Maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça	**P**
46402	Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça	**P**

46403	Gündelik amallar boýunça debitorlar bilen hasaplaşyklar boýunça	**P**
46404	Gaýry aktiwler boýunça	**P**

ÇYKDAJYLAR

KLAS 1	**GÖTERIM ÇYKDAJYLAR**	
Topar 1	***Aragatnaşyk hasaplary boýunça göterim çykdajylary***	
51102	Bank edaralarynyň «Loro» hasaplary boýunça	**A**
51103	Maliýe institutlarynyň «Loro» hasaplary boýunça	**A**
Topar 2	***«Owernaýt» depozitler boýunça göterim çykdajylary***	
51201	Türkmenistanyň Merkezi bankyndan	**A**
51202	Beýleki bank edaralaryndan	**A**
51203	Maliýe institutlaryndan	**A**
Topar 3	***Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylary***	
51301	Karzlar we möhletli hasaplar boýunça	**A**
51302	Beýleki borçlar boýunça	**A**
51303	Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	**A**
51304	Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	**A**
Topar 4	***Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar***	
51401	Karzlar we möhletli hasaplar boýunça	**A**
51402	Beýleki borçlar boýunça	**A**
51403	Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	**A**
51404	Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	**A**
Topar 5	***Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar***	
51501	Karzlar we möhletli hasaplar boýunça	**A**
51502	Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler boýunça	**A**
51503	Beýleki borçlar boýunça	**A**
51506	Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	**A**
51507	Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	**A**

Topar 6	***Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar***	
51601	Talap edilýänçä serişdeler boýunça	**A**
51602	Möhletli hasaplar boýunça	**A**
51603	Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler boýunça	**A**
51604	Beýleki borçlar boýunça	**A**
51606	Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	**A**
51607	Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	**A**
Topar 7	***Gymmatly kagyzlar boýunça göterim çykdajylar***	
51701	Çykarylan borçnama gymmatly kagyzlary boýunça göterim çykdajylar	**A**
51702	Çykarylan gaýry gymmatly kagyzlar boýunça göterim çykdajylar	**A**
51703	Satmak üçin niýetlenilen gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	**A**
51704	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	**A**
51705	Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	**A**
51706	Çykarlan gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	**A**
51707	Gymmatly kagyzlar bilen «REPO» geleşikleri boýunça amallardan	**A**
Topar 9	***Gaýry göterim çykdajylar***	
51901	Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça göterim çykdajylar	**A**
51902	Gaýry göterim çykdajylar	**A**
KLAS 2	**GÖTERIM DÄL ÇYKDAJYLAR**	
Topar 1	***Hyzmat haky çykdajylar***	
52101	Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin	**A**
52102	Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin	**A**
52103	Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin	**A**
52104	Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin	**A**
52105	Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin	**A**
52106	Daşary ýurt pulyny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin	**A**
52107	Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin	**A**
52108	Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin	**A**
52109	Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin	**A**
52110	Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin	**A**
52111	Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin	**A**
52112	Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin	**A**
52113	Gaýry hyzmat haky çykdajylar	**A**

Topar 2	***Diling amallary boýunça çykdajylar***	
52201	Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça çykdajylar	**A**
52202	Gymmatly kagyzlary alyp-satmak boýunça çykdajylar	**A**
52203	Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça çykdajylar	**A**
52207	Gaýry amallar boýunça	**A**
Topar 3	***Başga maliýe amalyna esaslanýan maliýe gurallar bilen amallar boýuça çykdajylar***	
52301	Fýuçers amallary boýunça çykdajylar	**A**
52302	Opsion şertnamalary boýunça çykdajylar	**A**
52303	Forward amallary boýunça çykdajylar	**A**
52307	Gaýry amallar boýunça çykdajylar	**A**
Topar 4	***Ýerlemek boýunça çykdajylar***	
52401	Esaslyk maýa goýumlary ýerlemek boýunça çykdajylar	**A**
52402	Esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleri ýerlemek boýunça çykdajylar	**A**
52403	Girewe alnan emläkleri we haryt maddy ätiýaçlyklary ýerlemek boýunça çykdajylar	**A**
52404	Gaýry aktiwleri ýerlemek boýunça çykdajylar	**A**
KLAS 3	**IŞGÄRLERE ÇYKDAJYLAR**	
Topar 1	***Işgärleri saklamak üçin çykdajylar***	
53101	Zähmet haky boýunça çykdajylar	**A**
53102	Işgärlere beýleki çykdajylar	**A**
53103	Wagtlaýyn işe ukypsyzlygyny tölemek boýunça çykdajylar	**A**
53104	Durmuş ätiýaçlandyrmasyna geçirmeler	**A**
53105	Gulluk iş saparlaryna çykdajylar	**A**
53106	Hünärmenleri taýýarlamak boýunça çykdajylar	**A**
KLAS 4	**HOJALYK ÇYKDAJYLARY**	
Topar 1	***Jaýlary saklamak***	
54101	Jaýlaryň ýüzleý bejergisine	**A**
54102	Goraga we duýduryş enjamlaryna çykdajylar	**A**
54103	Jaýlary saklamak üçin çykdajylar	**A**
54104	Jaýlary kärendä almak boýunça çykdajylar	**A**
54105	Jaýlary saklamaga gaýry çykdajylar	**A**
Topar 2	***Ulaglary we tehnikany saklamak***	
54201	Ulaglaryň bejergisine	**A**
54202	Ýangyç ýaglaýjy materiallar	**A**
54203	Tehnikanyň we öwseleleriň bejergisine	**A**
54207	Ulaglary we tehnikany saklamaga gaýry çykdajylar	**A**

Topar 3	***Dolandyryş çykdajylary***	
54301	Mahabatlandyryş çykdajylary	**A**
54302	Audit we maslahat hyzmatlary boýunça çykdajylar	**A**
54303	Ätiýaçlandyrma boýunça çykdajylary	**A**
54304	Aragatnaşyk hyzmatlary boýunça çykdajylary	**A**
54305	Kagyz galam we beýleki iş esbaplaryna çykdajylar	**A**
54306	Wekilçilik çykdajylary	**A**
54307	Gaýry dolandyryş çykdajylary	**A**
Topar 4	***Umumy hojalyk çykdajylary***	
54401	Inkassasiýa we daşama çykdajylary	**A**
54402	Blanklary we gaplama materiallary taýarlamak we satyn almak boýunça çykdajylar	**A**
54403	Töleg-hasaplaşyk serişdelerini taýýarlamak we ornaşdyrmak bilen baglanyşykly çykdajylar	**A**
54404	Banknotlary we şaýylary çykarmak boýunça çykdajylar	**A**
54405	Şahsy adamlaryň goýumlaryny kepillendiriş goruna geçirmelere çykdajylar	**A**
54406	Ýetmezçilikleri we ogurlyklary hasapdan aýyrmak boýunça çykdajylar	**A**
54407	Beýleki umumy hojalyk çykdajylary	**A**
KLAS 5	**GAÝRY ÇYKDAJYLAR**	
Topar 2	***Gaýry çykdajylar***	
55202	Müşderileriň we kontragentleriň şikaýatlary boýunça tölegler bilen baglanyşykly çykdajylar	**A**
55204	Araçy işleri boýunça çykdajylar we sud harajatlary	**A**
55205	Bankyň düzüm böleklerinin ýitgileri	**A**
55208	Bank işinden gaýry çykdajylar	**A**
55209	Bank işi däl amallardan gaýry çykdajylar	**A**
55210	Jerimeler, puşmana tölegleri	**A**
Topar 3	***Şahamçalar bilen hasaplaşyklar boýunça çykdajylar***	
55301	Baş bank bilen hasaplaşyklar boýunça çykdajylar	**A**
55302	Şahamçalar bilen hasaplaşyklar boýunça çykdajylar	**A**
KLAS 6	**PUL DÄL ÇYKDAJYLAR**	
Topar 1	***Täzeden bahalandyrmak boýunça çykdajylar***	
56101	Daşary ýurt puluny täzeden bahalandyrmak boýunça çykdajylar	**A**
56102	Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça çykdajylar	**A**
56103	Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň üýtgemeginden çykdajylar	**A**
56104	Gaýry täzeden bahalandyrmakdan çykdajylar	**A**
Topar 2	***Maýa goýumlardan çykdajylar***	
56201	Golçur kärhanalara	**A**

56202	Bilelikdäki kärhanalara	**A**
56203	Baglanşykly (assosiirlenen) kärhanalara	**A**
Topar 3	***Arzanlamakdan çykdajylar***	
56301	Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan çykdajylar	**A**
56302	Esaslyk maýa goýumlaryň arzanlamagyndan çykdajylar	**A**
56303	Beýleki aktiwleriň arzanlamagyndan çykdajylar	**A**
Topar 4	***Ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar***	
56401	Maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça	**A**
56402	Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça	**A**
56403	Gündelik amallar boýunça debitorlar bilen hasaplaşyklar boýunça	**A**
56404	Zähmet rugsadyny tölemek üçin	**A**
56405	Şertli borçlar boýunça	**A**
56406	Gaýry aktiwler boýunça	**A**
Topar 5	***Dikeldiş geçirmeleri***	
56501	Jaýlar we binalar boýunça dikeldiş geçirmeleri	**A**
56502	Maşynlar we enjamlar boýunça dikeldiş geçirmeleri	**A**
56503	Ulag serişdeleri boýunça dikeldiş geçirmeleri	**A**
56504	Gaýry esasy serişdeler boýunça dikeldiş geçirmeleri	**A**
56505	Kärendesine berlen esasy serişdeler boýunça dikeldiş geçirmeleri	**A**
56506	Bankyň kärendesine alnan esasy serişdeleri boýunça düýpli harajatlaryň dikeldiş geçirmeleri	**A**
56507	Maliýe lizingi boýunça alnan esasy serişdeler boýunça dikeldiş geçirmeleri	**A**
56508	Maddy däl aktiwler boýunça dikeldiş geçirmeleri	**A**
56509	Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläginň dikeldiş geçirmeleri	**A**
KLAS 7	**SALGYTLAR BOÝUNÇA ÇYKDAJYLAR**	
Topar 1	***Salgytlar boýunça çykdajylar (peýda salynýan salgytdan başgalar)***	
57101	Emläge salynýan salgyt	**A**
57102	Ýygymlar we beýleki geçirmeler	**A**
57103	Goşulan baha salynýan salgyt	**A**
Topar 2	***Peýda salgydy boýunça çykdajylar***	
57201	Peýda salgydy	**A**

BALANSDAN DAŞGARY HASAPLAR

KLAS 1	**AKTIW**	
Topar 0	***Merkezi bankyň kagyz we şaýy pullarynyň ätiýaçlyk gaznalary***	
61001	Merkezi bankyň serişde saklanýan jaýdaky ätiýaçlyk gaznalary	**A**

61002	Merkezi bankyň ýoldaky ätiýaçlyk gaznalary	**A**
61003	Merkezi bankyň edaralaryndaky ätiýaçlyk gaznalary	**A**
61004	Ýok etmek üçin berlen, ulanmaga ýaramsyz pul biletleri (manatlar)	**A**
61005	Nagt puly ätiýaçlyk gaznalaryndan dolanşyk kassasyna geçirmäge merkezi bankyň rugsatnamasy	**A**
61006	Nagt puly ätiýaçlyk gaznalaryndan dolanşyk kassasyna geçirmäge merkezi bankdan alnan rugsatnamalar	**A**
61007	Türkmenistanyň Merkezi bankynyň täjirçilik banklarynda jogapkärçilik bilen saklanýan gymmatlyklary	**A**
Topar 1	***Nagt geleşikler boýunça talaplar***	
61101	Manady ibermek boýunça şertli talaplar	**A**
61102	Daşary ýurt puluny ibermek boýunça şertli talaplar	**A**
61103	Gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli talaplar	**A**
61104	Gymmatly kagyzlary ibermek boýunça şertli talaplar	**A**
Topar 2	***Möhletli geleşikler boýunça talaplar***	
61201	Manady ibermek boýunça şertli talaplar	**A**
61202	Daşary ýurt puluny ibermek boýunça şertli talaplar	**A**
61203	Gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli talaplar	**A**
61204	Gymmatly kagyzlary ibermek boýunça şertli talaplar	**A**
Topar 3	***Karzlary almak boýunça talaplar***	
61301	Karz ugry boýunça bankyň talaplary (karzlary almaga)	**A**
61302	Ulanylmadyk karz ugurlary	**A**
Topar 4	***Akkreditiwler boýunça hasaplar - bolup biljek talaplar***	
61401	Çykarylan örtüksiz akkreditiwler boýunça bolup biljek talaplar	**A**
61402	Tassyklanan örtüksiz akkreditiwler boýunça bolup biljek talaplar	**A**
61403	Çykarylan örtükli akkreditiwler boýunça bolup biljek talaplar	**A**
61404	Tassyklanan örtükli akkreditiwler boýunça bolup biljek talaplar	**A**
Topar 5	***Ýerlenmedik kurs tapawutlary***	
61501	Daşary ýurt puluny täzeden bahalandyrmak boýunça ýerleşdirilmedik hümmet tapawudy	**A**
61502	Gymmat bahaly metallaryň täzeden bahalandyrmak boýunça ýerleşdirilmedik hümmet tapawudy	**A**
61503	Gymmatly kagyzlaryň täzeden bahalandyrmak boýunça ýerleşdirilmedik hümmet tapawudy	**A**
Topar 6	***Walýuta ýagdaýynyň hasaplary***	
61601	Gysga walýuta ýagdaýy	**A**
61602	Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (uzyn walýuta ýagdaýynyň)	**P**

KLAS 2	**PASSIW**	
Topar 0	***Hususy maýa bilen amallar***	
62001	Banklar tarapyndan gymmatly kagyzlaryň goýberilmegini bellige almak	**P**
62002	Paýdarlardan satyn alnan we ýerleşdirilmäge degişli paýnamalar.	**P**
62003	Dolanşykdan aýrylan paýnamalar	**P**
Topar 1	***Nagt geleşikler boýunça borçlar***	
62101	Manady ibermek boýunça şertli borçlar	**P**
62102	Daşary ýurt puluny ibermek boýunça şertli borçlar	**P**
62103	Gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli borçlar	**P**
62104	Gymmatly kagyzlary ibermek boýunça şertli borçlar	**P**
Topar 2	***Möhletli geleşikler boýunça borçlar***	
62201	Manady ibermek boýunça şertli borçlar	**P**
62202	Daşary ýurt puluny ibermek boýunça şertli borçlar	**P**
62203	Gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli borçlar	**P**
62204	Gymmatly kagyzlary ibermek boýunça şertli borçlar	**P**
Topar 3	***Karzlary bermek boýunça borçlar***	
62301	Karz ugry boýunça bankyň borçlary (karzlary bermek)	**P**
62302	Ulanylmadyk karz ugurlary	**P**
Topar 4	***Akkreditiwler boýunça hasaplar - bolup biljek borçlar***	
62401	Çykarylan örtüksiz akkreditiwler boýunça bolup biljek borçlar	**P**
62402	Tassyklanan örtüksiz akkreditiwler boýunça bolup biljek borçlar	**P**
62403	Çykarylan örtükli akkreditiwler boýunça bolup biljek borçlar	**P**
62404	Tassyklanan örtükli akkreditiwler boýunça bolup biljek borçlar	**P**
Topar 5	***Ýerlenmedik kurs tapawutlary***	
62501	Daşary ýurt puluny täzeden bahalandyrmak boýunça ýerleşdirilmedik hümmet tapawudy	**P**
62502	Gymmat bahaly metallaryň täzeden bahalandyrmak boýunça ýerleşdirilmedik hümmet tapawudy	**P**
62503	Gymmatly kagyzlary täzeden bahalandyrmak boýunça ýerleşdirilmedik hümmet tapawudy	**P**
Topar 6	***Walýuta ýagdaýynyň hasaplary***	
62601	Uzyn walýuta ýagdaýy	**P**
62602	Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (gysga walýuta ýagdaýynyň)	**A**

MEMORAND HASAPLARY

Topar 1 ***Karzlar boýunça alnan üpjünçilik***

71101 Karz boýunça alnan girew - gymmatly kagyzlar
71102 Karz boýunça alnan girew - esasy serişdeler we maddy däl aktiwler
71104 Karz boýunça alnan girew - gaýry aktiwler
71105 Bank tarapyndan alnan kepillikler, zamunlyklar

Topar 2 ***Karzlar boýunça berlen üpjünçilik***

71201 Karz boýunça berlen girew - borçlanma namalar
71205 Bank tarapyndan alnan kepillikler, zamunlyklar

Topar 3 ***Gaýry talaplar***

71301 Ýitgä eltilip hasapdan aýrylan bergiler.
71302 Bankyň karzlary boýunça hasaplanylan, ýöne alynmadyk (möhleti geçen) göterimler

Topar 4 ***Esasy serişdeler bilen amallar***

71401 Kärendesine berlen esasy serişdeler.
71403 Kärendesine alnan esasy serişdeler.

Topar 5 ***Hasaplaşyk amallar boýunça resminamalar***

71501 Möhletinde tölenmedik hasaplaşyk resminamalary
71502 Tölemek üçin aksepte garaşýan hasaplaşyk resminamalary
71503 Inkasso iberlen gymmatlyklar we resminamalar
71504 Kabul edilen we inkasso iberilen resminamalar we gymmatlyklar
71505 Faktoring we forfeýting amallary boýunça bellenilen tertipde satyn alnan hasaplaşyk resminamalary.
71506 Döwlet salgyt gullugynyň goýan hasaplaşyk resminamalary.

Topar 6 ***Dürli gymmatlyklar we resminamalar***

71601 Aýyl - saýyl edilmedik gymmatlyklar we gymmat bahaly gutular
71602 Berk hasabatda durýan blanklar
71603 Dürli gymmatlyklar we resminamalar
71604 Soňra hasabat bermek şerti bilen iberilen we jogapkärçilige berlen gymmatlyklar we resminamalar

BANKYŇ AKTIWLERI

KLAS 0. PUL SERIŞDELER WE OLARA DEŇLEŞDIRLEN SERIŞDELER

Topar 1. Nagt pul serişdeleri we töleg dokumentleri

Aktiw hasap	**10101**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankynyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Merkezi bankynyň dolanşyk kassasyndaky milli we daşary ýurt pullaryndaky banknotlary we şaýylary hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Nagt pullaryň gaznalardan kassa geçirilmegi (manatlar)	10101 Merkezi bankynyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri	20101-20103 Dolanşyga goýberlen pul biletleri we şaýy pullar
Nagt pullaryň kassadan gazna gaýtarylmagy (manatlar)	20101-20103 Dolanşyga goýberlen pul biletleri we şaýy pullar	10101 Merkezi bankynyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri
Nagt pullaryň täjirçilik banklara we TMB-niň welaýat dolandyryş edaralaryna ugradylmagy	10108 Ýoldaky nagt pul serişdeleri	10101 Merkezi bankynyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri
Nagt pullaryň alnanlygynyň tassyklanmagy	21101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Loro» hasaplar 19102 Elektron tölegler boýunça TMB-niň düzüm birlikleriniň hasaplary	10108 Ýoldaky nagt pul serişdeleri
Täjirçilik banklaryndan nagt pullaryň alynmagy	10101 Merkezi bankynyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri	21101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Loro» hasaplar 28102 Elektron tölegler boýunça TMB-niň düzüm birlikleriniň hasaplary

Müşderilerden nagt pullaryň kabul edilmegi	10101 Merkezi bankynyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri	Müşderileriň hasaplary (Bölüm 23200 -23300) 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Nagt pullaryň berilmegi	Müşderileriň hasaplary (Bölüm 23200 -23300) 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	10101 Merkezi bankynyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri
Ýüze çykarlan ýetmezçilikler	19207 Ýüze çykarlan ýetmezçilikler	10101 Merkezi bankynyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri
Ýüze çykarlan artykmaçlyklar	10101 Merkezi bankynyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri	28207 Ýüze çykarlan artykmaçlyklar
Bankomatlara pul serişdeleriň salynmagy	10105 Bankomatlardaky nagt pul serişdeleri	10101 Merkezi bankynyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri
Bankomatlardan pul serişdeleriň berilmegi	10101 Merkezi bankynyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri	10105 Bankomatlardaky nagt pul serişdeleri

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasabyň galyndysynyň dogrulygyna göz ýetirmek üçin, nagt pullaryň täzeden sanalmagyny yzygiderli geçirmeli.

Jikme-jik hasaba alnyşda pullaryň her bir görnüşi boýunça aýratyn şahsy hasaplar alnyp barylýar.

Töwekgelçiligiň dürli görnüşlerini azaltmak maksady bilen, bu hasap boýunça hereketi görkezýan her bir resminamada tertip belgisi, amalyň ady, möçberi bilen birlikde alyjynyň we tabşyryjynyň familiýasy, onuň ýerleşýän ýeri düşnükli ýazylmalydyr.

Aktiw hasap	**10102**
Hasabyň ady:	Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Täjirçilik bankyň amallar kassasyndaky milli we daşary ýurt pullaryndaky banknotlary we şaýylary hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Merkezi bankdan nagt pullary almak	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar

Merkezi banka nagt pullary gaýtarmak	10108 Ýoldaky nagt pul serişdeleri	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri
Merkezi bankyň nagt pullaryň kabul edenligi barada tassyknamasynyň alynmagy	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar	10108 Ýoldaky nagt pul serişdeleri
Şahamçalara nagt pullaryny ugratmak	10108 Ýoldaky nagt pul serişdeleri	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri
Şahamçanyň nagt pullaryň kabul edenligi barada tassyknamasynyň alynmagy	19101 Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby	10108 Ýoldaky nagt pul serişdeleri
Şahamçalardan nagt pullaryň kabul edilmegi	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri	28101 Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby
Nagt pullaryň kabul edilmegi	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar
Nagt pullaryň berilmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri
Bankomatlara pul serişdeleriň salynmagy	10105 Bankomatlardaky nagt pul serişdeleri	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri
Bankomatlardan pul serişdeleriň berilmegi	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri	10105 Bankomatlardaky nagt pul serişdeleri
Ýüze çykarlan ýetmezçilikler	19207 Ýüze çykarlan ýetmezçilikler	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri
Ýüze çykarlan artykmaçlyklar	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri	28206 Ýüze çykarlan artykmaçlyklar

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasabyň galyndysynyň dogrulygyna göz ýetirmek üçin, nagt pullaryň täzeden sanalmagyny yzygiderli geçirmeli.

Jikme-jik hasaba alnyşda pullaryň her bir görnüşi boýunça aýratyn şahsy hasaplar alnyp barylýar.

Töwekgelçiligiň dürli görnüşlerini azaltmak maksady bilen, bu hasap boýunça hereketi görkezýan her bir resminamada tertip belgisi, amalyň ady, möçberi bilen birlikde alyjynyň we tabşyryjynyň familiýasy, onuň ýerleşýän ýeri düşnükli ýazylmalydyr.

Aktiw hasap	**10103**
Hasabyň ady:	Bankyň beýleki kassalaryndaky nagt pul serişdeleri (agşamky kassa, göçme kassa)
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň beýleki kassalaryndaky (agşamky kassa, göçme kassa) milli we daşary ýurt pullaryndaky banknotlary we şaýylary hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Agşamky we göçme kassalara nagt pullaryň gelmegi	10103 Bankyň beýleki kassalaryndaky nagt pul serişdeleri (agşamky kassa, göçme kassa)	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri Müşderileriň hasaplary we ş.m.
Agşamky we göçme kassalardan nagt pullaryň berilmegi	Müşderileriň hasaplary we ş.m.	10103 Bankyň beýleki kassalaryndaky nagt pul serişdeleri (agşamky kassa, göçme kassa)
Agşamky we göçme kassalardan nagt pullaryň gaýtarylmagy	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri	10103 Bankyň beýleki kassalaryndaky nagt pul serişdeleri (agşamky kassa, göçme kassa)

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasabyň galyndysynyň dogrulygyna göz ýetirmek üçin, nagt pullaryň täzeden sanalmagyny yzygiderli geçirmeli.

Jikme-jik hasaba alnyşda pullaryň her bir görnüşi boýunça aýratyn şahsy hasaplar alnyp barylýar.

Töwekgelçiligiň dürli görnüşlerini azaltmak maksady bilen, bu hasap boýunça hereketi görkezýan her bir resminamada tertip belgisi, amalyň ady, möçberi bilen birlikde alyjynyň we tabşyryjynyň familiýasy, onuň ýerleşýän ýeri düşnükli ýazylmalydyr.

Aktiw hasap	**10104**
Hasabyň ady:	Başga bankda saklanýan pul serişdeleri
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Başga bankda saklanýan milli we daşary ýurt pullaryndaky banknotlary we şaýylary hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri: *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Nagt pullaryň başga banka saklamaga berilmegi	10104 Başga bankda saklanýan pul serişdeleri	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri
Başga bankda saklanýan nagt pullaryň alynmagy	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri	10104 Başga bankda saklanýan pul serişdeleri

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasabyň galyndysynyň dogrulygyna göz ýetirmek üçin, nagt pullaryň täzeden sanalmagyny yzygiderli geçirmeli.

Jikme-jik hasaba alnyşda pullaryň her bir görnüşi boýunça aýratyn şahsy hasaplar alnyp barylýar.

Töwekgelçiligiň dürli görnüşlerini azaltmak maksady bilen, bu hasap boýunça hereketi görkezýan her bir resminamada tertip belgisi, amalyň ady, möçberi bilen birlikde alyjynyň we tabşyryjynyň familiýasy, onuň ýerleşýän ýeri düşnükli ýazylmalydyr.

Aktiw hasap **10105**

Hasabyň ady: Bankomatlardaky nagt pul serişdeleri

Ulanyjy: Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Bankomatlardaky nagt pul serişdelerini hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri: *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Bankomatlara pul serişdeleriň salynmagy	10105 Bankomatlardaky nagt pul serişdeleri	10101 Merkezi bankyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri 10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri

Bankomatlardan pul serişdeleriň berilmegi	10101 Merkezi bankyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri 10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23206-23208 Talap edilýänçä serişdeler	10105 Bankomatlardaky nagt pul serişdeleri

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasabyň galyndysynyň dogrulygyna göz ýetirmek üçin, nagt pullaryň täzeden sanalmagyny yzygiderli geçirmeli.

Töwekgelçiligiň dürli görnüşlerini azaltmak maksady bilen, bu hasap boýunça hereketi görkezýan her bir resminamada tertip belgisi, amalyň ady, möçberi bilen birlikde alyjynyň familiýasy bank kartynyň belgisi düşnükli ýazylmalydyr.

Aktiw hasap	**10106**
Hasabyň ady:	Alyş-çalyş nokatlaryndaky nagt pul serişdeleri
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Alyş-çalyş nokatlaryndaky milli we daşary ýurt pullaryndaky banknotlary we şaýylary hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Alyş-çalyş nokatlarynda nagt pullaryň hasaba alynmagy	10106 Alyş-çalyş nokatlaryndaky nagt pul serişdeleri	10108 Ýoldaky nagt pul serişdeleri
Nagt pullaryň kabul edilmegi	10106 Alyş-çalyş nokatlaryndaky nagt pul serişdeleri	28911 Uzyn walýuta ýagdaýy
Nagt pullaryň berilmegi	19906 Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (uzyn walýuta ýagdaýynyň)	10106 Alyş-çalyş nokatlaryndaky nagt pul serişdeleri

Alyş-çalyş nokatlaryndan nagt pullaryň gaýtarylmagy	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri	10106 Alyş-çalyş nokatlaryndaky nagt pul serişdeleri

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasabyň galyndysynyň dogrulygyna göz ýetirmek üçin, nagt pullaryň täzeden sanalmagyny yzygiderli geçirmeli.

Jikme-jik hasaba alnyşda pullaryň her bir görnüşi boýunça aýratyn şahsy hasaplar alnyp barylýar.

Töwekgelçiligiň dürli görnüşlerini azaltmak maksady bilen, bu hasap boýunça hereketi görkezýan her bir resminamada tertip belgisi, amalyň ady, möçberi bilen birlikde alyjynyň we tabşyryjynyň familiýasy, onuň ýerleşýän ýeri düşnükli ýazylmalydyr.

Aktiw hasap	**10107**
Hasabyň ady:	Kassadaky çekler we beýleki töleg resminamalary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Kassadaky nagt pul serişdelerine deňleşdirlen çekleri we beýleki töleg resminamalaryny hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Emitent banklardan çekleriň we beýleki resminamalaryň satyn alynmagy	10107 Kassadaky çekler we beýleki töleg resminamalary	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary
Çekler we beýleki dokumentler boýunça pul serişdelerini nagt pula öwürmek	10107 Kassadaky çekler we beýleki töleg resminamalary	10101 Merkezi bankyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri 10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri
Çekleri we beýleki töleg resminamalaryny inkassirleme	10109 Ýoldaky çekler we beýleki töleg resminamalary	10107 Kassadaky çekler we beýleki töleg resminamalary

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasabyň galyndysynyň dogrulygyna göz ýetirmek üçin, çekleriň we beýleki töleg resminamalaryň täzeden sanalmagyny yzygiderli geçirmeli.

Jikme-jik hasaba alnyşda pullaryň her bir görnüşi boýunça aýratyn şahsy hasaplar alnyp barylýar.

Töwekgelçiligiň dürli görnüşlerini azaltmak maksady bilen, bu hasap boýunça hereketi görkezýan her bir resminamada tertip belgisi, amalyň ady, möçberi bilen birlikde alyjynyň we tabşyryjynyň familiýasy, onuň ýerleşýän ýeri düşnükli ýazylmalydyr.

Aktiw hasap	**10108**
Hasabyň ady:	Ýoldaky nagt pul serişdeleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň kassasyndan beýleki banklara, şahamçalara we alyş-çalyş nokatlaryna ugradylan milli we daşary ýurt pullaryndaky banknotlary we şaýylary hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Nagt puluň ugradylmagy	10108 Ýoldaky nagt pul serişdeleri	10101 Merkezi bankyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri 10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri
Alyjydan tassyklama alynmagy	21101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Loro» hasaplar 11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar 19101 Özara algy-bergiler boýunça hasaplaşyklary 10106 Alyş-çalyş nokatlaryndaky nagt pul serişdeleri	10108 Ýoldaky nagt pul serişdeleri

Aýdyňlaşdyrma:

Alyjynyň hakykatdan nagt pullary alandygyny tassyklaýan resminama gelip gowuşýança ugradylan banknotlaryň we şaýylaryň hasaby 10108 hasapda ýöredilýär.

Bank jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň pullaryň görnüşlerine, hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmelidir.

Aktiw hasap	**10109**
Hasabyň ady:	Ýoldaky çekler we beýleki töleg resminamalary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň kassasyndan beýleki banklara, şahamçalara we alyş-çalyş nokatlaryna ugradylan ýoldaky çekleri we beýleki töleg resminamalary hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çekleri we beýleki töleg resminamalaryny inkassirleme	10109 Ýoldaky çekler we beýleki töleg resminamalary	10107 Kassadaky çekler we beýleki töleg resminamalary
Çekler boýunça öwezini dolmak	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary	10109 Ýoldaky çekler we beýleki töleg resminamalary

Aýdyňlaşdyrma:

Alyjynyň hakykatdan çekleri we beýleki töleg resminamalaryny alandygyny tassyklaýan resminama gelip gowuşýança ugradylan çekler we beýleki töleg resminamalary 10109 hasapda ýöredilýär.

Bank jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň pullaryň görnüşlerine, hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmelidir.

Aktiw hasap	**10110**
Hasabyň ady:	Inkassirlenen nagt pul girdejisi
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Kärhanalaryň we edaralaryň hasaplaryna girdeji edilmäge degişli inkassirlenen nagt pul girdejisini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Inkassirlenen nagt pul girdejisiniň kabul edilmegi	10110 Inkassirlenen nagt pul girdejisi	23201 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary 23208 Şahsy adamlaryň hasaplary
Nagt pullary hasaplanandan soňra kassa alynmagy (hakyky möçbere)	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri	10110 Inkassirlenen nagt pul girdejisi
ýüze çykarlan artykmaçlyklar	10110 Inkassirlenen nagt pul girdejisi	45208 Bank işinden alnan gaýry girdejiler
ýüze çykarlan ýetmezçilikler	23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler	10110 Inkassirlenen nagt pul girdejisi

Aýdyňlaşdyrma:

Bank jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň pullaryň görnüşlerine, hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmelidir.

KLAS 1. ARAGATNAŞYK HASAPLARY WE «OWERNAÝT» DEPOZITLER

Topar 1. Aragatnaşyk hasaplary

Aktiw hasap **11101**

Hasabyň ady: Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar

Ulanyjy: Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Bankyň Türkmenistanyň Merkezi bankynda açylan aragatnaşyk hasaplaryndaky pul serişdeleriniň möçberini hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri: *Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Pul serişdeleriniň gelip gowuşmagy	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar
Pul serişdeleriň geçirilmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar

Aýdyňlaşdyrma:

Pul serişdelerine deňleşdirilen serişdeler - pul serişdeleriniň öňden belli möçberine çalt çalşylýan we olaryň bahasynyň üýtgemek töwekgelçiligine sähelçe sezewar bolan gysga möhletli, tölege ukyplylygy ýokary goýumlar (IAS 7 b.6)

Bank bu hasap boýunça öz balansyndaky galyndylary Türkmenistanyň Merkezi bankyndan alýan göçürmeleri bilen yzygider deňeşdirmelidir. Deň gelmeýan möçberleri jikme-jik seljerilip, hasaplaşyklary kadalaşdyrmak boýunça çäreler geçirmelidir.

Aktiw hasap	**11102**
Hasabyň ady:	Beýleki bank edaralaryndaky «Nostro» hasaplar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň bank edaralarynda, Türkmenistanyň Merkezi bankyndan başgalarynda, açylan aragatnaşyk hasaplaryndaky pul serişdeleriniň möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we bank edaralaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Pul serişdeleriniň gelip gowuşmagy	11102 Beýleki bank edaralaryndaky «Nostro» hasaplar	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar
Pul serişdeleriň geçirilmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	11102 Beýleki bank edaralaryndaky «Nostro» hasaplar

Aýdyňlaşdyrma:

Pul serişdelerine deňleşdirilen serişdeler - pul serişdeleriniň öňden belli möçberine çalt çalşylýan we olaryň bahasynyň üýtgemek töwekgelçiligine sähelçe sezewar bolan gysga möhletli, tölege ukyplylygy ýokary goýumlar (IAS 7 b.6)

Bank bu hasap boýunça öz balansyndaky galyndylary bank edaralaryndan alýan göçürmeleri bilen yzygider deňeşdirmelidir. Deň gelmeýan möçberleri jikme-jik seljerilip, hasaplaşyklary kadalaşdyrmak boýunça çäreler geçirmelidir.

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda aktiwleriň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Topar 2. «Owernaýt» depozitleri

Aktiw hasap	**11201**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «owernaýt» depozitleri
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Iş günüň yzyndan gelýän bir gijelik Türkmenistanyň Merkezi bankynda ýerleşdirlen «owernaýt» depozitleriň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Depozitlerde ýerleşdirilmegi	11201 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «owernaýt» depozitleri	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar
Depozitleriň gaýtarylmagy	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar	11201 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «owernaýt» depozitleri

Aýdyňlaşdyrma:

Pul serişdelerine deňleşdirilen serişdeler - pul serişdeleriniň öňden belli möçberine çalt çalşylýan we olaryň bahasynyň üýtgemek töwekgelçiligine sähelçe sezewar bolan gysga möhletli, tölege ukyplylygy ýokary goýumlar (IAS 7 b.6)

Aktiw hasap	**11202**
Hasabyň ady:	Beýleki bank edaralaryndaky «owernaýt» depozitleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Iş günüň yzyndan gelýän bir gijelik beýleki bank edaralarynda ýerleşdirlen «owernaýt» depozitleriň möçberini hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Depozitlerde ýerleşdirilmegi	11202 Beýleki bank edaralaryndaky «owernaýt» depozitleri	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary
Depozitleriň gaýtarylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary	11202 Beýleki bank edaralaryndaky «owernaýt» depozitleri

Aýdyňlaşdyrma:

Pul serişdelerine deňleşdirilen serişdeler - pul serişdeleriniň öňden belli möçberine çalt çalşylýan we olaryň bahasynyň üýtgemek töwekgelçiligine sähelçe sezewar bolan gysga möhletli, tölege ukyplylygy ýokary goýumlar (IAS 7 b.6)

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda aktiwleriň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

KLAS 2. SATLYK GYMMATLY KAGYZLAR

Topar 1. Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar

Aktiw hasap	**12101**
Hasabyň ady:	Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satmak üçin niýetlenen, döwletiň gymmatly kagyzlarynyň ýüzünde görkezilen bahasyny hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlary adalatly bahadan hasaba almak bilen, netijeleri hasabat döwrüň peýdalarynyň we ýitgileriniň hasaplaryna eltilýär. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy gymmatly kagyzlaryň alnan/ugradylan ýa-da pul serişdeleriň giden/gelen senesine garamazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy		
Gymmatly kagyzlaryň ykrar edilmegi	12101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen)	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar
Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
täzeden hasaplanmagy geçirilmedik sylagyň möçberine	12101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen)	12104 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça sylag
täzeden hasaplanmagy geçirilmedik indirimiň möçberine	12103 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça indirim	12101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen)
bazar bahasynyň oňyn üýtgemeginiň toplanan möçberine (galyndy 12105 hasabynda bolan ýagdaýynda)	12101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen)	12105 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn üýtgemegi)
bazar bahasynyň oňyn däl üýtgemeginiň toplanan möçberine (galyndy 12106 hasabynda bolan ýagdaýynda)	12106 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn däl üýtgemegi)	12101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen)
gymmatly kagyzlaryň hasaba alnyş bahasyna	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	12101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen)

Emitentiň üzülişmegi		
gymmatly kagyzlaryň hasaba alnyş bahasyna	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	12101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen)

Aýdyňlaşdyrma:

Bazar bahalarynyň üýtgemelerini göz öňünde tutmak üçin, banklar gymmatly kagyzlaryň bazar bahasyna laýyklykda olary täzeden bahalandyrylmagyny geçirmelidirler. Bank täzeden bahalandyrma üçin ulanan, gymmatly kagyzlaryň bahalary baradaky resminamalaryny gorap saklamalydyr.

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda aktiwleriň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**12102**
Hasabyň ady:	Beýleki borçnamalaýyn we paýly gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satmak üçin niýetlenen, beýleki borçnamalaýyn we paýly gymmatly kagyzlarynyň ýüzünde görkezilen bahasyny hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlary adalatly bahadan hasaba almak bilen, netijeleri hasabat döwrüň peýdalarynyň we ýitgileriniň hasaplaryna eltilýär. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy gymmatly kagyzlaryň alnan/ugradylan ýa-da pul serişdeleriň giden/gelen senesine garamazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy		
Gymmatly kagyzlaryň ykrar edilmegi	12102 Beýleki borçnamalaýyn we paýly gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen)	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar

Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
- täzeden hasaplanmagy geçirilmedik sylagyň möçberine	12102 Beýleki borçnamalaýyn we paýly gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen)	12104 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça sylag
- täzeden hasaplanmagy geçirilmedik indirimiň möçberine	12103 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça indirim	12102 Beýleki borçnamalaýyn we paýly gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen)
bazar bahasynyň oňyn üýtgemeginiň toplanan möçberine (galyndy 12105 hasabynda bolan ýagdaýynda)	12102 Beýleki borçnamalaýyn we paýly gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen)	12105 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn üýtgemegi)
bazar bahasynyň oňyn däl üýtgemeginiň toplanan möçberine (galyndy 12106 hasabynda bolan ýagdaýynda)	12106 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn däl üýtgemegi)	12102 Beýleki borçnamalaýyn we paýly gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen)
gymmatly kagyzlaryň hasaba alnyş bahasyna	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	12102 Beýleki borçnamalaýyn we paýly gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen)
Emitentiň üzülişmegi		
gymmatly kagyzlaryň hasaba alnyş bahasyna	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	12102 Beýleki borçnamalaýyn we paýly gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen)

Aýdyňlaşdyrma:

Bazar bahalaryň üýtgemelerini göz öňünde tutmak üçin, banklar gymmatly kagyzlaryň bazar bahasyna laýyklykda olary täzeden bahalandyrylmagyny geçirmelidirler. Bank täzeden bahalandyrma üçin ulanan, gymmatly kagyzlaryň bahalary baradaky resminamalaryny gorap saklamalydyr.

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda aktiwleriň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiwe garşylyklaýyn hasap	**12103**
Hasabyň ady:	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça indirim
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň ýüzünde görkezilen bahasynyň olaryň satyn alnan bahasyndan artýan möçberini hasaba almak (indirim)
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy gymmatly kagyzlaryň alnan/ugradylan ýa-da pul serişdeleriň giden/gelen senesine garamazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy		
Indirimiň ykrar edilmegi	12101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen) 12102 Beýleki borçnamalaýyn we paýly gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen)	12103 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça indirim
Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
-täzeden hasaplanmagy geçirilmedik indirimiň möçberine	12103 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça indirim	12101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen) 12102 Beýleki borçnamalaýyn we paýly gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen)
Täzeden hasaplanmagyndan girdejileriň ykrar edilmegi		
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	12103 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça indirim	41702 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler

Aýdyňlaşdyrma:

Gymmatly kagyzlar ilkibaşda geleşik boýunça gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy bilen göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, ýüzünde görkezilen bahasy boýunça hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda aktiwleriň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**12104**
Hasabyň ady:	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça sylag
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň satyn alnan bahasynyň olaryň ýüzünde görkezilen bahasyndan artýan möçberini hasaba almak (sylag)
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy gymmatly kagyzlaryň alnan/ugradylan ýa-da pul serişdeleriň giden/gelen senesine garamazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy		
Sylagyň ykrar edilmegi	12104 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça sylag	12101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen) 12102 Beýleki borçnamalaýyn we paýly gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen)
Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
Täzeden hasaplanmagy geçirilmedik sylagyň möçberine	12101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen) 12102 Beýleki borçnamalaýyn we paýly gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen)	12104 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça sylag

Täzeden hasaplanmagyndan girdejileriň ykrar edilmegi		
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	51703 Satmak üçin niýetlenilen gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	12104 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça sylag

Aýdyňlaşdyrma:

Gymmatly kagyzlar ilkibaşda geleşik boýunça gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy bilen göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, ýüzünde görkezilen bahasy boýunça hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda aktiwleriň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**12105**
Hasabyň ady:	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn üýtgemegi)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň bahasynyň üýtgemeginden ýerlenmedik girdejileri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi bilen baglanyşykly ähli girdejiler we çykdajylar olaryň dörän döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. *Seresaplylyk ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlar her hasabat senesine adalatly (bazar) bahasyna görä täzeden bahalandyrylmalydyr . *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy gymmatly kagyzlaryň alnan/ugradylan ýa-da pul serişdeleriň giden/gelen senesine garamazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň ýokarlanmagy)	12105 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn üýtgemegi)	46103 Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň üýtgemeginden alnan girdejiler

Düzediş girizilmegi (üýtgemegiň az möçberine)	12106 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn däl üýtgemegi)	12105 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn üýtgemegi)
Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
bazar bahasynyň oňyn üýtgemeginiň toplanan möçberine	12101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen) 12102 Beýleki borçnamalaýyn we paýly gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen)	12105 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn üýtgemegi)

Aýdyňlaşdyrma:

Bazar bahalaryň üýtgemelerini göz öňünde tutmak üçin, banklar gymmatly kagyzlaryň bazar bahasyna laýyklykda olary täzeden bahalandyrylmagyny geçirmelidirler. Bank täzeden bahalandyrma üçin ulanan, gymmatly kagyzlaryň bahalary baradaky resminamalaryny gorap saklamalydyr.

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda aktiwleriň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik beryän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiwe garşylyklaýyn hasap	**12106**
Hasabyň ady:	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn däl üýtgemegi) (Kontraktiw/ aktiwe garşylyklaýyn)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň bahasynyň üýtgemeginden ýerlenmedik çykdajylary hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi bilen baglanyşykly ähli girdejiler we çykdajylar olaryň dörän döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. *Seresaplylyk ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlar her hasabat senesine adalatly (bazar) bahasyna görä täzeden bahalandyrylmalydyr . *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy gymmatly kagyzlaryň alnan/ ugradylan ýa-da pul serişdeleriň giden/gelen senesine garamazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň peselmegi)	56103 Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň üýtgemeginden çykdajylar	12106 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn däl üýtgemegi)
Düzediş girizilmegi (üýtgemegiň az möçberine)	12106 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn däl üýtgemegi)	12105 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn üýtgemegi)
Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
bazar bahasynyň oňyn däl üýtgemeginiň toplanan möçberine	12106 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn däl üýtgemegi)	12101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen) 12102 Beýleki borçnamalaýyn we paýly gymmatly kagyzlary (satmak üçin niýetlenen)

Aýdyňlaşdyrma:

Bazar bahalaryň üýtgemelerini göz öňünde tutmak üçin, banklar gymmatly kagyzlaryň bazar bahasyna laýyklykda olary täzeden bahalandyrylmagyny geçirmelidirler. Bank täzeden bahalandyrma üçin ulanan, gymmatly kagyzlaryň bahalary baradaky resminamalaryny gorap saklamalydyr.

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda aktiwleriň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**12107**
Hasabyň ady:	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň öňki saklaýjylarynyň hasaplan göterimleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň olary satyn almazdan öň öňki saklaýjylaryň hasaplan göterimlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlar bilen baglanşykly ähli girdejiler we çykdajylar degişli döwrüniň girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda hasaba alynýar. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy gymmatly kagyzlaryň alnan/ugradylan ýa-da pul serişdeleriň giden/gelen senesine garamazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy		
Öňki saklaýjylaryň hasaplan göterimleriň ykrar edilmegi	12107 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň öňki saklaýjylarynyň hasaplan göterimleri	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar
Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
Öňki saklaýjylaryň hasaplan göterimleriniň möçberine	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	12107 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň öňki saklaýjylarynyň hasaplan göterimleri
Emitentiň üzülişmegi		
	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	12107 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň öňki saklaýjylarynyň hasaplan göterimleri

Aýdyňlaşdyrma:

Gymmatly kagyzlar ilkibaşda geleşik boýunça gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy bilen göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, ýüzünde görkezilen bahasy boýunça hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda aktiwleriň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

KLAS 3. MALIÝE GURLUŞLARA BOLAN TALAPLAR

Topar 1. Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar

Aktiw hasap	**13101**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar - Depozitler
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Merkezi bankynda ýerleşdirlen depozitleriň hasabyny alyp barmak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	13101 Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar - Depozitler	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar
Talaplaryň gaýtarylmagy	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar	13101 Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar - Depozitler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**13102**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar - Beýleki talaplar
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan beýleki talaplaryň pul serişdelerini hasaba amak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	13102 Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar - Beýleki talaplar	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar
Talaplaryň gaýtarylmagy	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar	13102 Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar - Beýleki talaplar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiwe garşylyklaýyn hasap	**13103**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça indirim
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça gaýtarylýan pul serişdeleriniň hakyky ýerleşdirlen serişdelerinden artýan möçberini hasaba almak (indirim).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Indirimiň ykrar edilmegi	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	13103 Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça indirim
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	13103 Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça indirim	41303 Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler

Aýdyňlaşdyrma:

Ýerleşdirlen karzlar/goýumlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe aktiwiň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Aktiw hasap	**13104**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça sylag
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Merkezi bankynda hakyky ýerleşdirlen serişdeleriň (geleşik boýunça çykdajylary göz öňünde tutmak bilen) möçberiniň şol talaplar boýunça gaýtarylýan pul serişdelerinden ýokary geçýän möçberini hasaba almak (sylag).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Sylagyň ykrar edilmegi	13104 Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça sylag	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	51303 Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	13104 Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça sylag

Aýdyňlaşdyrma:

Ýerleşdirlen karzlar/goýumlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe aktiwiň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Aktiw hasap	**13109**
Hasabyň ady:	Hökmany ätiýaçlyklaryň hasaplary
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň çäginde döredilen banklaryna Türkmenistanyň Merkezi bankynda hökmany ätiýaçlyklaryň hemişelik rugsat berilýän iň az derejesini saklamaga borçlandyrýan kadalaşdyryjy resminamalara laýyklykda, Türkmenistanyň Merkezi bankynda ýerleşdirlen pul serişdelerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Ätiýaçlyklaryň möçberini ýokarlandyrmak	13109 Hökmany ätiýaçlyklaryň hasaplary	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar
Ätiýaçlyklaryň möçberini azaltmak	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar	13109 Hökmany ätiýaçlyklaryň hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Türkmenistanyň Merkezi bankynyň hökmany ätiýaçlyklaryň rugsat berilýän iň az derejesiniň möçberini hasaplamagy bellenen tertibine laýyklykda hasaplap, olara yzygiderli geçirilýän düzedişlere görä bu hasabyň debeti ýa-da krediti boýunça ýazgy geçirilmelidir.

Topar 2. Halkara guramalaryna bolan talaplar

Aktiw hasap	**13201**
Hasabyň ady:	Halkara guramalaryna bolan talaplar - Karzlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Ygtyýarlandyrlan täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Halkara guramalaryna berlen karzlaryň hasabyny alyp barmak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan karzlaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde ykrar etmek bilen, maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur. *Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we halkara guramalaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	13201 Halkara guramalaryna bolan talaplar - Karzlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary
Talaplaryň gaýtarylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary	13201 Halkara guramalaryna bolan talaplar - Karzlar

Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	13205 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi	13201 Halkara guramalaryna bolan talaplar - Karzlar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**13202**
Hasabyň ady:	Halkara guramalaryna bolan talaplar - Depozitler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Ygtyýarlandyrlan täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Halkara guramalarynda ýerleşdirlen depozitleriň hasabyny alyp barmak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan depozitleriň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde ykrar etmek bilen, maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur. *Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we halkara guramalaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	13202 Halkara guramalaryna bolan talaplar - Depozitler	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary
Talaplaryň gaýtarylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary	13202 Halkara guramalaryna bolan talaplar - Depozitler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**13203**
Hasabyň ady:	Halkara guramalaryna bolan talaplar - Beýleki talaplar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Ygtyýarlandyrlan täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Halkara guramalaryna bolan beýleki talaplaryň pul serişdelerini hasaba amak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan beýleki talaplaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde ykrar etmek bilen, maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur. *Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we halkara guramalaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	13203 Halkara guramalaryna bolan talaplar - Beýleki talaplar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary Pul serişdeleriň hasaplary
Talaplaryň gaýtarylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary Pul serişdeleriň hasaplary	13203 Halkara guramalaryna bolan talaplar - Beýleki talaplar
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	13205 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi	13203 Halkara guramalaryna bolan talaplar - Beýleki talaplar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**13205**
Hasabyň ady:	Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Ygtyýarlandyrlan täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy berginiň möhleti geçen möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Talaplary möhleti geçen esasy bergi hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	13205 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi	13201 Halkara guramalaryna bolan talaplar - Karzlar 13203 Halkara guramalaryna bolan talaplar - Beýleki talaplar
Möhleti geçen berginiň üzlüşilmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary	13205 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi
Möhleti geçen berginiň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	13999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe gurluşlara bolan talaplar	13205 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**13206**
Hasabyň ady:	Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Ygtyýarlandyrlan täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimleri hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri: *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Hasaplanan göterimler möhleti geçen göterimleri hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen göterimleriň ykrar edilmegi	13206 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	18102 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Möhleti geçen göterimleriň üzlüşilmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary	13206 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Möhleti geçen göterimleriň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	13999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe gurluşlara bolan talaplar	13206 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiwe garşylyklaýyn hasap **13207**

Hasabyň ady: Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça indirim

Ulanyjy: Türkmenistanyň Merkezi banky, Ygtyýarlandyrlan täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça gaýtarylýan pul serişdeleriniň hakyky ýerleşdirlen serişdelerinden artýan möçberini hasaba almak (indirim).

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri: *Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Indirimiň ykrar edilmegi	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	13207 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça indirim
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	13207 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça indirim	41405 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler

Aýdyňlaşdyrma:

Ýerleşdirlen karzlar/goýumlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe aktiwiň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Aktiw hasap	**13208**
Hasabyň ady:	Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça sylag
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Ygtyýarlandyrlan täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Halkara guramalarynda hakyky ýerleşdirlen serişdeleriň (geleşik boýunça çykdajylary göz öňünde tutmak bilen) möçberiniň şol talaplar boýunça gaýtarylýan pul serişdelerinden ýokary geçýän möçberini hasaba almak (sylag).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Sylagyň ykrar edilmegi	13208 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça sylag	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	51403 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	13208 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça sylag

Aýdyňlaşdyrma:

Ýerleşdirlen karzlar/goýumlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe aktiwiň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Topar 3. Bank edaralaryna bolan talaplar (TMB-den başgalary)

Aktiw hasap	**13301**
Hasabyň ady:	Bank edaralaryna bolan talaplar - Karzlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank edaralaryna berlen karzlaryň hasabyny alyp barmak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan karzlaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde ykrar etmek bilen, maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur. *Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we bank edaralaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	13301 Bank edaralaryna bolan talaplar - Karzlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary
Talaplaryň gaýtarylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary	13301 Bank edaralaryna bolan talaplar - Karzlar
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	13305 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi	13301 Bank edaralaryna bolan talaplar - Karzlar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**13302**
Hasabyň ady:	Bank edaralaryna bolan talaplar - Depozitler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank edaralarynda ýerleşdirlen depozitleriň hasabyny alyp barmak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan depozitleriň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde ykrar etmek bilen, maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur. *Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we bank edaralaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	13302 Bank edaralaryna bolan talaplar - Depozitler	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary
Talaplaryň gaýtarylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary	13302 Bank edaralaryna bolan talaplar - Depozitler
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	13205 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi	13302 Bank edaralaryna bolan talaplar - Depozitler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**13303**
Hasabyň ady:	Akkreditiwler we şertli ýerine ýetirmek möhletli beýleki talaplar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi:	Beýleki bank edaralarynda açylan akkreditiwleriň we şertli ýerine ýetirmek möhletli beýleki talaplaryň möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Bank edaralarynda açylan akkreditiwleriň ykrar edilmegi	13303 Akkreditiwler we şertli ýerine ýetirmek möhletli şertleýin beýleki talaplar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary
Akkreditiwiň möçberiniň hasapdan aýrylmagy	Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň Çykdajylaryň degişli hasaplary,	13303 Akkreditiwler we şertli ýerine ýetirmek möhletli şertleýin beýleki talaplar
Akkreditiwiň (şertli ýerine ýetirmek möhletli beýleki talaplaryň) ulanylmadyk böleginiň ýa-da möhletiniň tamamlanandan soň gaýtarylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler	13303 Akkreditiwler we şertli ýerine ýetirmek möhletli şertleýin beýleki talaplar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**13304**
Hasabyň ady:	Bank edaralaryna bolan talaplar - Beýleki talaplar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank edaralaryna bolan beýleki talaplaryň pul serişdelerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan beýleki talaplaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde ykrar etmek bilen, maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur.

Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi: Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we bank edaralaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	13304 Bank edaralaryna bolan talaplar - Beýleki talaplar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary
Talaplaryň gaýtarylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary	13304 Bank edaralaryna bolan talaplar - Beýleki talaplar
Talaplaryň düzgünleşdirilmegi/ kadalaşdyrylmagy	Pul serişdeleriň hasaplary Müşderleriň hasaplary we ş.m.	13304 Bank edaralaryna bolan talaplar - Beýleki talaplar
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	13305 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi	13304 Bank edaralaryna bolan talaplar - Beýleki talaplar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap **13305**

Hasabyň ady: Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi

Ulanyjy: Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy berginiň möhleti geçen möçberini hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri: *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Talaplary möhleti geçen esasy bergi hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	13305 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi	13301 Bank edaralaryna bolan talaplar - Karzlar 13302 Bank edaralaryna bolan talaplar - Depozitler 13304 Bank edaralaryna bolan talaplar - Beýleki talaplar
Möhleti geçen berginiň üzlüşilmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary	13305 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi
Möhleti geçen berginiň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	13999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe gurluşlara bolan talaplar	13305 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**13306**
Hasabyň ady:	Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Hasaplanan göterimler möhleti geçen göterimleri hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen göterimleriň ykrar edilmegi	13306 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	18103 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler

Möhleti geçen göterimleriň üzlüşilmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary	13306 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Möhleti geçen göterimleriň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	13999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe gurluşlara bolan talaplar	13306 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiwe garşylyklaýyn hasap	**13307**
Hasabyň ady:	Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça indirim
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça gaýtarylýan pul serişdeleriniň hakyky ýerleşdirlen serişdelerinden artýan möçberini hasaba almak (indirim).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Indirimiň ykrar edilmegi	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	13307 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça indirim
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	13307 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça indirim	41505 Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler

Aýdyňlaşdyrma:

Ýerleşdirlen karzlar/goýumlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe aktiwiň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Aktiw hasap	**13308**
Hasabyň ady:	Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça sylag
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank edaralarynda hakyky ýerleşdirlen serişdeleriň (geleşik boýunça çykdajylary göz öňünde tutmak bilen) möçberiniň şol talaplar boýunça gaýtarylýan pul serişdelerinden ýokary geçýän möçberini hasaba almak (sylag).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Sylagyň ykrar edilmegi	13308 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça sylag	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	51506 Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	13308 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça sylag

Aýdyňlaşdyrma:

Ýerleşdirlen karzlar/goýumlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe aktiwiň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Aktiw hasap	**13309**
Hasabyň ady:	Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Berlen serişdeleriň ykrar edilmegi	13309 Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler	28101 Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby
Berlen serişdeleriň gaýtarylmagy	19101 Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby	13309 Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň bankyň şahamçalaryna görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.
Bankda şahamçalar arasyndaky hasaplaşyklaryň deňeşdirmesini yzygiderli ýöretmek zerur.
Hasabat döwrüniň jebislendirlen balansynda şahamçalar arasyndaky hasaplaşyklaryň deňeşdirlen galyndylary özara ýapylmalydyr.

Şahamçalar arasyndaky gatnaşyklar göterimleri tölemegi göz öňünde tutýan bolsa, hasaplanan we alnan (tölenen) göterimler üns bilen deňeşdirilmelidir. Hasabat döwrüniň jebislendirlen balansynda hasaplanan girdejileriň we çykdajylaryň hasaplary, şeýle hem alnan we tölenen göterimler özara ýapylmalydyr.

Topar 4. Maliýe institutlaryna bolan talaplar

Aktiw hasap	**13401**
Hasabyň ady:	Maliýe institutlaryna bolan talaplar - Karzlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe institutlaryna berlen karzlaryň hasabyny alyp barmak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan karzlaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde ykrar etmek bilen, maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur. *Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we maliýe institutlaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	13401 Maliýe institutlaryna bolan talaplar - Karzlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary
Talaplaryň gaýtarylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary	13401 Maliýe institutlaryna bolan talaplar - Karzlar
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	13405 Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi	13401 Maliýe institutlaryna bolan talaplar - Karzlar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap **13402**

Hasabyň ady: Maliýe institutlaryna bolan talaplar - Depozitler

Ulanyjy: Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Maliýe institutlarynda ýerleşdirlen depozitleriň hasabyny alyp barmak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:

Seresaplylyk ýörelgesi: Eger bu hasaplarda hasaba alnan depozitleriň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde ykrar etmek bilen, maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur.

Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi: Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we maliýe institutlaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	13402 Maliýe institutlaryna bolan talaplar - Depozitler	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary

Talaplaryň gaýtarylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary	13402 Maliýe institutlaryna bolan talaplar - Depozitler
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	13405 Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi	13402 Maliýe institutlaryna bolan talaplar - Depozitler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**13403**
Hasabyň ady:	Maliýe institutlaryna bolan talaplar - Beýleki talaplar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe institutlaryna bolan beýleki talaplaryň pul serişdelerini hasaba amak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan beýleki talaplaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde ykrar etmek bilen, maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur. *Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we maliýe institutlaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	13403 Maliýe institutlaryna bolan talaplar - Beýleki talaplar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary
Talaplaryň gaýtarylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary	13403 Maliýe institutlaryna bolan talaplar - Beýleki talaplar

Talaplaryň düzgünleşdirilmegi/ kadalaşdyrylmagy	Pul serişdeleriň hasaplary Müşderleriň hasaplary we ş.m.	13403 Maliýe institutlaryna bolan talaplar - Beýleki talaplar
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	13405 Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi	13403 Maliýe institutlaryna bolan talaplar - Beýleki talaplar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**13405**
Hasabyň ady:	Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy berginiň möhleti geçen möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Talaplary möhleti geçen esasy bergi hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	13405 Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi	13401 Maliýe institutlaryna bolan talaplar - Karzlar 13402 Maliýe institutlaryna bolan talaplar - Depozitler 13403 Maliýe institutlaryna bolan talaplar - Beýleki talaplar
Möhleti geçen berginiň üzlüşilmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary	13405 Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi

Möhleti geçen berginiň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	13999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe gurluşlara bolan talaplar	13405 Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**13406**
Hasabyň ady:	Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Hasaplanan göterimler möhleti geçen göterimleri hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen göterimleriň ykrar edilmegi	13406 Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	18104 Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Möhleti geçen göterimleriň üzlüşilmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary	13406 Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Möhleti geçen göterimleriň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	13999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe gurluşlara bolan talaplar	13406 Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiwe garşylyklaýyn hasap	**13407**
Hasabyň ady:	Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça indirim
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça gaýtarylýan pul serişdeleriniň hakyky ýerleşdirlen serişdelerinden artýan möçberini hasaba almak (indirim).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Indirimiň ykrar edilmegi	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	13407 Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça indirim
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	13407 Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça indirim	41505 Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler

Aýdyňlaşdyrma:

Ýerleşdirlen karzlar/goýumlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe aktiwiň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Aktiw hasap	**13408**
Hasabyň ady:	Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça sylag
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe institutlarynda hakyky ýerleşdirlen serişdeleriň (geleşik boýunça çykdajylary göz öňünde tutmak bilen) möçberiniň şol talaplar boýunça gaýtarylýan pul serişdelerinden ýokary geçýän möçberini hasaba almak (sylag).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Sylagyň ykrar edilmegi	13408 Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça sylag	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	51506 Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	13408 Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça sylag

Aýdyňlaşdyrma:

Ýerleşdirlen karzlar/goýumlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe aktiwiň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Topar 9. Maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory

Aktiwe garşylyklaýyn hasap	**13999**
Hasabyň ady:	Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça (kontraktiw / aktiwe garşylyklaýyn)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gorlary hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Ätiýaçlyk gorlarynyň möçberini kesgitlemek üçin bellenen tertip yzygiderli bir döwürden beýleki bir döwre ulanmalydyr. *Seresaplylyk ýörelgesi:* Tölenmezlik töwekgelçiligi üçin ätiýaçlyk gory onuň (töwekgelçiligiň) ýüze çykan wagty döretmeli. *Işjeňligiň togtadylmazlyk ýörelgesi:* Hasabat döwründe goşmaça ätiýaçlyk goruny döretmek ýa-da ony azaltmak üçin hasaplamalar ätiýaçlyk goryň döwriň başyna galyndysy göz öňünde tutulyp amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Ätiýaçlyk goryny döretmek ýa-da onuň möçberini ýokarlandyrmak	56401 Maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyk gory döretmek üçin çykdajylar	13999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça
Möhleti geçen berginiň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	13999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe gurluşlara bolan talaplar	13205, 13305, 13405 - Möhleti geçen esasy bergi 13206, 13306, 13406 - Möhleti geçen göterimler
Bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy	13999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe gurluşlara bolan talaplar	46401 Maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasabyň galyndysy mydama kredit tarapda bolmalydyr, şunda ol maliýe hasabaty taýynlanylanda aktiwleriň degişli toparynyň möçberinden aýyrylmalydyr. Degişli aktiwleriň sap gymmaty (möçberi), ýagny aktiwleriň ätiýaçlyk gorlaryň möçberine azaldylan umumy möçberine gaýtarylmagy şübhe döretmeýän hakyky aktiwler hökmünde garalýar.

Bank jikme-jik hasapda aktiwleriň hasaplaryny we ätiýaçlyk gorlaryň üýtgemelerini hyzmatdaş taraplara görä seljermäge mümkinçilik beryän hasaba alnyş ulgamyny döretmeli. Ätiýaçlyk gorlaryň düzümindäki üýtgemeleriň seljermesi maliýe hasabatynyň goşmaçalarynda görkezilmelidir.

KLAS 4. MALIÝE DÄL GURLUŞLARA BOLAN TALAPLAR

Topar 1. Döwlet býujetiniň amallary

Aktiw hasap	**14101**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň maliýe ministrligine berlen karzlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Malýe Ministrligine berlen karzlaryň hasabyny alyp barmak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan karzlaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde häsiýetlendirmek bilen maliýe däl gurluşlaryna bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	14101 Türkmenistanyň maliýe ministrligine berlen karzlar	23101 Merkezleşdirlen býüjetiň serişdeleri
Talaplaryň gaýtarylmagy	23101 Merkezleşdirlen býüjetiň serişdeleri	14101 Türkmenistanyň maliýe ministrligine berlen karzlar
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14103 Türkmenistanyň Maliýe ministrligine berlen karzlar boýunça möhleti geçen bergi	14101 Türkmenistanyň maliýe ministrligine berlen karzlar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap **14102**

Hasabyň ady: Býujet sarp edijileri bilen beýleki hasaplaşyklar

Ulanyjy: Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Býujet sarp edijileri bilen beýleki hasaplaşyklary hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri: *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Serişdeleriň girdeji edilmegi	14102 Býujet sarp edijileri bilen beýleki hasaplaşyklar	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar
Hasaplaşyklaryň ýapylmagy	23106 Býujet sarp edijileri bilen beýleki hasaplaşyklar	14102 Býujet sarp edijileri bilen beýleki hasaplaşyklar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**14103**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Maliýe ministrligine berlen karzlar boýunça möhleti geçen bergi
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Maliýe ministrligine bolan talaplar boýunça esasy berginiň möhleti geçen möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14103 Türkmenistanyň Maliýe ministrligine berlen karzlar boýunça möhleti geçen bergi	14101 Türkmenistanyň maliýe ministrligine berlen karzlar
Möhleti geçen berginiň üzlüşilmegi	23101 Merkezleşdirlen býüjetiň serişdeleri	14103 Türkmenistanyň Maliýe ministrligine berlen karzlar boýunça möhleti geçen bergi
Möhleti geçen berginiň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar	14103 Türkmenistanyň Maliýe ministrligine berlen karzlar boýunça möhleti geçen bergi

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**14104**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Maliýe ministrligine berlen karzlar boýunça möhleti geçen göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Maliýe ministrligine bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimleri hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:

Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi: Hasaplanan göterimler möhleti geçen göterimleri hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen göterimleriň ykrar edilmegi	14104 Türkmenistanyň Maliýe ministrligine berlen karzlar boýunça möhleti geçen göterimler	18105 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Möhleti geçen göterimleriň üzlüşilmegi	23101 Merkezleşdirlen býüjetiň serişdeleri	14104 Türkmenistanyň Maliýe ministrligine berlen karzlar boýunça möhleti geçen göterimler
Möhleti geçen göterimleriň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar	14104 Türkmenistanyň Maliýe ministrligine berlen karzlar boýunça möhleti geçen göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Topar 2. Karzlar

Aktiw hasap **14201**

Hasabyň ady: Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna karzlar

Ulanyjy: Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna berlen karzlaryň hasabyny alyp barmak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri: *Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan karzlaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde häsiýetlendirmek bilen maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur.

Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi: Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	14201 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna karzlar	23201 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary
Talaplaryň gaýtarylmagy	23201 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary	14201 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna karzlar
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14701 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14201 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna karzlar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**14202**
Hasabyň ady:	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna karzlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna berlen karzlaryň hasabyny alyp barmak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan karzlaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde häsiýetlendirmek bilen maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur.

Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi: Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	14202 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna karzlar	23202 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary
Talaplaryň gaýtarylmagy	23202 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary	14202 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna karzlar
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14702 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14202 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna karzlar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**14203**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt kompaniýalaryna karzlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Daşary ýurt kompaniýalaryna berlen karzlaryň hasabyny alyp barmak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan karzlaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde häsiýetlendirmek bilen maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur.

Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi: Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	14203 Daşary ýurt kompaniýalaryna karzlar	23203 Daşary ýurt kompaniýalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary
Talaplaryň gaýtarylmagy	23203 Daşary ýurt kompaniýalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary	14203 Daşary ýurt kompaniýalaryna karzlar
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14703 Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14203 Daşary ýurt kompaniýalaryna karzlar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap **14204**

Hasabyň ady: Bilelikdäki kärhanalara karzlar

Ulanyjy: Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Bilelikdäki kärhanalara berlen karzlaryň hasabyny alyp barmak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri: *Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan karzlaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde häsiýetlendirmek bilen maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur.

Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi: Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	14204 Bilelikdäki kärhanalara karzlar	23204 Bilelikdäki kärhanalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary
Talaplaryň gaýtarylmagy	23204 Bilelikdäki kärhanalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary	14204 Bilelikdäki kärhanalara karzlar
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14704 Bilelikdäki kärhanalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14204 Bilelikdäki kärhanalara karzlar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap **14205**

Hasabyň ady: Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara karzlar

Ulanyjy: Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara berlen karzlaryň hasabyny alyp barmak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri: *Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan karzlaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde häsiýetlendirmek bilen maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur.

Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi: Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	14205 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara karzlar	23205 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary
Talaplaryň gaýtarylmagy	23205 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary	14205 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara karzlar
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14705 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14205 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara karzlar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**14206**
Hasabyň ady:	Ýekebara telekeçilere karzlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ýekebara telekeçilere berlen karzlaryň hasabyny alyp barmak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan karzlaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde häsiýetlendirmek bilen maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur.

Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi: Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	14206 Ýekebara telekeçilere karzlar	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 23206 Ýekebara telekeçileriň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary
Talaplaryň gaýtarylmagy	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 23206 Ýekebara telekeçileriň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary	14206 Ýekebara telekeçilere karzlar
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14706 Ýekebara telekeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14206 Ýekebara telekeçilere karzlar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**14207**
Hasabyň ady:	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere karzlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere berlen karzlaryň hasabyny alyp barmak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:

Seresaplylyk ýörelgesi: Eger bu hasaplarda hasaba alnan karzlaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde häsiýetlendirmek bilen maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur.

Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi: Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	14207 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere karzlar	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 23207 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary
Talaplaryň gaýtarylmagy	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 23207 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary	14207 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere karzlar
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14707 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14207 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere karzlar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**14208**
Hasabyň ady:	Şahsy adamlara karzlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Şahsy adamlara berlen karzlaryň hasabyny alyp barmak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan karzlaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde häsiýetlendirmek bilen maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur. *Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	14208 Şahsy adamlara karzlar	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 23208 Şahsy adamlaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary
Talaplaryň gaýtarylmagy	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 23208 Şahsy adamlaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary	14208 Şahsy adamlara karzlar
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14708 Şahsy adamlara bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14208 Şahsy adamlara karzlar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiwe garşylyklaýyn hasap	**14209**
Hasabyň ady:	Maliýe däl gurluşlara berlen karz talaplar boýunça indirim
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça gaýtarylýan pul serişdeleriniň hakyky ýerleşdirlen serişdelerinden artýan möçberini hasaba almak (indirim).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Indirimiň ykrar edilmegi	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	14209 Maliýe däl gurluşlara berlen karz talaplar boýunça indirim
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	14209 Maliýe däl gurluşlara berlen karz talaplar boýunça indirim	41606 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler

Aýdyňlaşdyrma:

Ýerleşdirlen karzlar/goýumlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe aktiwiň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Aktiw hasap	**14210**
Hasabyň ady:	Maliýe däl gurluşlara berlen karz talaplar boýunça sylag
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe däl gurluşlarynda hakyky ýerleşdirlen serişdeleriň (geleşik boýunça çykdajylary göz öňünde tutmak bilen) möçberiniň şol talaplar boýunça gaýtarylýan pul serişdelerinden ýokary geçýän möçberini hasaba almak (sylag).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Sylagyň ykrar edilmegi	14210 Maliýe däl gurluşlara berlen karz talaplar boýunça sylag	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	51606 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	14210 Maliýe däl gurluşlara berlen karz talaplar boýunça sylag

Aýdyňlaşdyrma:

Ýerleşdirlen karzlar/goýumlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe aktiwiň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Topar 3. Lizing

Aktiw hasap	**14301**
Hasabyň ady:	Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna lizing
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna berlen maliýe lizingi boýunça esasy bergini hasaba almak.
Buhgalter hasabyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger maliýe lizingi boýunça debitor berginiň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, gaýtarylmazlyk töwekgelçiligini ätiýaçlandyrmak üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Pul serişdeleriniň geçirilen/gelip gowuşan senesine bagly bolmazdan ýazgylar hasabyň debeti we krediti boýunça geleşigiň baglanşylan gününde görkezilmelidir. *Manysynyň görnüşinden ileri tutulmak ýörelgesi:* Maliýe lizinginiň lizing boýunça berlen aktiwleriň doly bahasyny diňe lizingiň möhleti gutarandan soň tölemek şerti bilen, lizingiň ähli möhletiniň dowamynda döwürleýin tölegleri göz öňünde tutýandygyna garamazdan, lizingiň başynda aktiw kärendä alyjynyň hasabynda doly bahadan hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Lizingiň ykrar edilmegi		
- maliýe kärendesine sap maýa goýumy möçberine	14301 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna lizing	17102-17105 Esasy serişdeler
Lizing boýunça esasy berginiň möçberiniň üzlüşilmegi	23201 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28302 Gelip gowuşan hakujylar	14301 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna lizing
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi		
- sap maýa goýumyň möçberine	14701 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14301 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna lizing
- göterimler boýunça gazanylmadyk girdejiniň möçberine	14801 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	14301 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna lizing

Aýdyňlaşdyrma:

Maliýe kärendesi - bu şertleri boýunça aktiwe eýe bolmak bilen baglanyşykly ähli töwekgelçilikleriň we bähbitleriň (peýdalaryň) ähmiýetli bölegini geçirmegi göz öňünde tutýan kärende. Netijede hukuk eýeçiligi geçirilip hem, geçirilmän hem bilýär.

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**14302**
Hasabyň ady:	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna lizing
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna berlen maliýe lizingi boýunça esasy bergini hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:

Seresaplylyk ýörelgesi: Eger maliýe lizingi boýunça debitor berginiň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, gaýtarylmazlyk töwekgelçiligini ätiýaçlandyrmak üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Pul serişdeleriniň geçirilen/gelip gowuşan senesine bagly bolmazdan ýazgylar hasabyň debeti we krediti boýunça geleşigiň baglanşylan gününde görkezilmelidir.

Manysynyň görnüşinden ileri tutulmak ýörelgesi: Maliýe lizinginiň lizing boýunça berlen aktiwleriň doly bahasyny diňe lizingiň möhleti gutarandan soň tölemek şerti bilen, lizingiň ähli möhletiniň dowamynda döwürleýin tölegleri göz öňünde tutýandygyna garamazdan, lizingiň başynda aktiw kärendä alyjynyň hasabynda doly bahadan hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Lizingiň ykrar edilmegi		
- maliýe kärendesine sap maýa goýumy möçberine	14302 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna lizing	17102-17105 Esasy serişdeler
Lizing boýunça esasy berginiň möçberiniň üzlüşilmegi	23202 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28302 Gelip gowuşan hakujylar	14302 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna lizing
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi		
- sap maýa goýumyň möçberine	14702 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14302 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna lizing
- göterimler boýunça gazanylmadyk girdejiniň möçberine	14802 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	14302 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna lizing

Aýdyňlaşdyrma:

Maliýe kärendesi - bu şertleri boýunça aktiwe eýe bolmak bilen baglanyşykly ähli töwekgelçilikleriň we bähbitleriň (peýdalaryň) ähmiýetli bölegini geçirmegi göz öňünde tutýan kärende. Netijede hukuk eýeçiligi geçirilip hem, geçirilmän hem bilýär.

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**14303**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt kompaniýalaryna lizing
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Daşary ýurt kompaniýalaryna berlen maliýe lizingi boýunça esasy bergini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger maliýe lizingi boýunça debitor berginiň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, gaýtarylmazlyk töwekgelçiligini ätiýaçlandyrmak üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Pul serişdeleriniň geçirilen/gelip gowuşan senesine bagly bolmazdan ýazgylar hasabyň debeti we krediti boýunça geleşigiň baglanşylan gününde görkezilmelidir. *Manysynyň görnüşinden ileri tutulmak ýörelgesi:* Maliýe lizinginiň lizing boýunça berlen aktiwleriň doly bahasyny diňe lizingiň möhleti gutarandan soň tölemek şerti bilen, lizingiň ähli möhletiniň dowamynda döwürleýin tölegleri göz öňünde tutýandygyna garamazdan, lizingiň başynda aktiw kärendä alyjynyň hasabynda doly bahadan hasaba alynýar.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Lizingiň ykrar edilmegi		
- maliýe kärendesine sap maýa goýumy möçberine	14303 Daşary ýurt kompaniýalaryna lizing	17102-17105 Esasy serişdeler
Lizing boýunça esasy berginiň möçberiniň üzlüşilmegi	23203 Daşary ýurt kompaniýalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28302 Gelip gowuşan hakujylar	14303 Daşary ýurt kompaniýalaryna lizing

Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi		
- sap maýa goýumyň möçberine	14703 Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14303 Daşary ýurt kompaniýalaryna lizing
- göterimler boýunça gazanylmadyk girdejiniň möçberine	14803 Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	14303 Daşary ýurt kompaniýalaryna lizing

Aýdyňlaşdyrma:

Maliýe kärendesi - bu şertleri boýunça aktiwe eýe bolmak bilen baglanyşykly ähli töwekgelçilikleriň we bähbitleriň (peýdalaryň) ähmiýetli bölegini geçirmegi göz öňünde tutýan kärende. Netijede hukuk eýeçiligi geçirilip hem, geçirilmän hem bilýär.

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**14304**
Hasabyň ady:	Bilelikdäki kärhanalara lizing
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bilelikdäki kärhanalara berlen maliýe lizingi boýunça esasy bergini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger maliýe lizingi boýunça debitor berginiň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, gaýtarylmazlyk töwekgelçiligini ätiýaçlandyrmak üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Pul serişdeleriniň geçirilen/gelip gowuşan senesine bagly bolmazdan ýazgylar hasabyň debeti we krediti boýunça geleşigiň baglanşylan gününde görkezilmelidir. *Manysynyň görnüşinden ileri tutulmak ýörelgesi:* Maliýe lizingininiň lizing boýunça berlen aktiwleriň doly bahasyny diňe lizingiň möhleti gutarandan soň tölemek şerti bilen, lizingiň ähli möhletiniň dowamynda döwürleýin tölegleri göz öňünde tutýandygyna garamazdan, lizingiň başynda aktiw kärendä alyjynyň hasabynda doly bahadan hasaba alnýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Lizingiň ykrar edilmegi		
- maliýe kärendesine sap maýa goýumy möçberine	14304 Bilelikdäki kärhanalara lizing	17102-17105 Esasy serişdeler
Lizing boýunça esasy berginiň möçberiniň üzlüşilmegi	23204 Bilelikdäki kärhanalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28302 Gelip gowuşan hakujylar	14304 Bilelikdäki kärhanalara lizing
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi		
- sap maýa goýumyň möçberine	14704 Bilelikdäki kärhanalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14304 Bilelikdäki kärhanalara lizing
- göterimler boýunça gazanylmadyk girdejiniň möçberine	14804 Bilelikdäki kärhanalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	14304 Bilelikdäki kärhanalara lizing

Aýdyňlaşdyrma:

Maliýe kärendesi - bu şertleri boýunça aktiwe eýe bolmak bilen baglanyşykly ähli töwekgelçilikleriň we bähbitleriň (peýdalaryň) ähmiýetli bölegini geçirmegi göz öňünde tutýan kärende. Netijede hukuk eýeçiligi geçirilip hem, geçirilmän hem bilýär.

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**14305**
Hasabyň ady:	Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara lizing
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara berlen maliýe lizingi boýunça esasy bergini hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:

Seresaplylyk ýörelgesi: Eger maliýe lizingi boýunça debitor berginiň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, gaýtarylmazlyk töwekgelçiligini ätiýaçlandyrmak üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Pul serişdeleriniň geçirilen/gelip gowuşan senesine bagly bolmazdan ýazgylar hasabyň debeti we krediti boýunça geleşigiň baglanşylan gününde görkezilmelidir.

Manysynyň görnüşinden ileri tutulmak ýörelgesi: Maliýe lizinginiň lizing boýunça berlen aktiwleriň doly bahasyny diňe lizingiň möhleti gutarandan soň tölemek şerti bilen, lizingiň ähli möhletiniň dowamynda döwürleýin tölegleri göz öňünde tutýandygyna garamazdan, lizingiň başynda aktiw kärendä alyjynyň hasabynda doly bahadan hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Lizingiň ykrar edilmegi		
- maliýe kärendesine sap maýa goýumy möçberine	14305 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara lizing	17102-17105 Esasy serişdeler
Lizing boýunça esasy berginiň möçberiniň üzlüşilmegi	23205 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28302 Gelip gowuşan hakujylar	14305 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara lizing
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi		
- sap maýa goýumyň möçberine	14705 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14305 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara lizing
- göterimler boýunça gazanylmadyk girdejiniň möçberine	14805 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	14305 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara lizing

Aýdyňlaşdyrma:

Maliýe kärendesi - bu şertleri boýunça aktiwe eýe bolmak bilen baglanyşykly ähli töwekgelçilikleriň we bähbitleriň (peýdalaryň) ähmiýetli bölegini geçirmegi göz öňünde tutýan kärende. Netijede hukuk eýeçiligi geçirilip hem, geçirilmän hem bilýär.

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**14306**
Hasabyň ady:	Ýekebara telekeçilere lizing
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ýekebara telekeçilere berlen maliýe lizingi boýunça esasy bergini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger maliýe lizingi boýunça debitor berginiň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, gaýtarylmazlyk töwekgelçiligini ätiýaçlandyrmak üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Pul serişdeleriniň geçirilen/gelip gowuşan senesine bagly bolmazdan ýazgylar hasabyň debeti we krediti boýunça geleşigiň baglanşylan gününde görkezilmelidir. *Manysynyň görnüşinden ileri tutulmak ýörelgesi:* Maliýe lizinginiň lizing boýunça berlen aktiwleriň doly bahasyny diňe lizingiň möhleti gutarandan soň tölemek şerti bilen, lizingiň ähli möhletiniň dowamynda döwürleýin tölegleri göz öňünde tutýandygyna garamazdan, lizingiň başynda aktiw kärendä alyjynyň hasabynda doly bahadan hasaba alynýar.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Lizingiň ykrar edilmegi		
- maliýe kärendesine sap maýa goýumy möçberine	14306 Ýekebara telekeçilere lizing	17102-17105 Esasy serişdeler
Lizing boýunça esasy berginiň möçberiniň üzlüşilmegi	23206 Ýekebara telekeçileriň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28302 Gelip gowuşan hakujylar	14306 Ýekebara telekeçilere lizing

Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi		
- sap maýa goýumyň möçberine	14706 Ýekebara telekeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14306 Ýekebara telekeçilere lizing
- göterimler boýunça gazanylmadyk girdejiniň möçberine	14806 Ýekebara telekeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	14306 Ýekebara telekeçilere lizing

Aýdyňlaşdyrma:

Maliýe kärendesi - bu şertleri boýunça aktiwe eýe bolmak bilen baglanyşykly ähli töwekgelçilikleriň we bähbitleriň (peýdalaryň) ähmiýetli bölegini geçirmegi göz öňünde tutýan kärende. Netijede hukuk eýeçiligi geçirilip hem, geçirilmän hem bilýär.

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**14307**
Hasabyň ady:	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere lizing
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere berlen maliýe lizingi boýunça esasy bergini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger maliýe lizingi boýunça debitor berginiň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, gaýtarylmazlyk töwekgelçiligini ätiýaçlandyrmak üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Pul serişdeleriniň geçirilen/gelip gowuşan senesine bagly bolmazdan ýazgylar hasabyň debeti we krediti boýunça geleşigiň baglanşylan gününde görkezilmelidir. *Manysynyň görnüşinden ileri tutulmak ýörelgesi:* Maliýe lizinginiň lizing boýunça berlen aktiwleriň doly bahasyny diňe lizingiň möhleti gutarandan soň tölemek şerti bilen, lizingiň ähli möhletiniň dowamynda döwürleýin tölegleri göz öňünde tutýandygyna garamazdan, lizingiň başynda aktiw kärendä alyjynyň hasabynda doly bahadan hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Lizingiň ykrar edilmegi		
- maliýe kärendesine sap maýa goýumy möçberine	14307 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere lizing	17102-17105 Esasy serişdeler

Lizing boýunça esasy berginiň möçberiniň üzlüşilmegi	23207 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28302 Gelip gowuşan hakujylar	14307 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere lizing
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi		
- sap maýa goýumyň möçberine	14707 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilerebolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14307 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere lizing
- göterimler boýunça gazanylmadyk girdejiniň möçberine	14807 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçile rebolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	14307 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere lizing

Aýdyňlaşdyrma:

Maliýe kärendesi - bu şertleri boýunça aktiwe eýe bolmak bilen baglanyşykly ähli töwekgelçilikleriň we bähbitleriň (peýdalaryň) ähmiýetli bölegini geçirmegi göz öňünde tutýan kärende. Netijede hukuk eýeçiligi geçirilip hem, geçirilmän hem bilýär.

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**14308**
Hasabyň ady:	Şahsy adamlara lizing
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Şahsy adamlara berlen maliýe lizingi boýunça esasy bergini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger maliýe lizingi boýunça debitor berginiň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, gaýtarylmazlyk töwekgelçiligini ätiýaçlandyrmak üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Pul serişdeleriniň geçirilen/gelip gowuşan senesine bagly bolmazdan ýazgylar hasabyň debeti we krediti boýunça geleşigiň baglanşylan gününde görkezilmelidir.

Manysynyň görnüşinden ileri tutulmak ýörelgesi: Maliýe lizingininiň lizing boýunça berlen aktiwleriň doly bahasyny diňe lizingiň möhleti gutarandan soň tölemek şerti bilen, lizingiň ähli möhletiniň dowamynda döwürleýin tölegleri göz öňünde tutýandygyna garamazdan, lizingiň başynda aktiw kärendä alyjynyň hasabynda doly bahadan hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Lizingiň ykrar edilmegi		
- maliýe kärendesine sap maýa goýumy möçberine	14308 Şahsy adamlara lizing	17102-17105 Esasy serişdeler
Lizing boýunça esasy berginiň möçberiniň üzlüşilmegi	23208 Şahsy adamlaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28302 Gelip gowuşan hakujylar	14308 Şahsy adamlara lizing
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi		
- sap maýa goýumyň möçberine	14708 Şahsy adamlara bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14308 Şahsy adamlara lizing
- göterimler boýunça gazanylmadyk girdejiniň möçberine	14808 Şahsy adamlara bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	14308 Şahsy adamlara lizing

Aýdyňlaşdyrma:

Maliýe kärendesi - bu şertleri boýunça aktiwe eýe bolmak bilen baglanyşykly ähli töwekgelçilikleriň we bähbitleriň (peýdalaryň) ähmiýetli bölegini geçirmegi göz öňünde tutýan kärende. Netijede hukuk eýeçiligi geçirilip hem, geçirilmän hem bilýär.

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Topar 4. Beýleki talaplar

Aktiw hasap	**14401**
Hasabyň ady:	Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan beýleki talaplar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan beýleki talaplary hasaba almak (dokumentar amallary, owerdraftlar, bank kartlary bilen amallar, faktoring, forfeýting we ş.m.)
Buhgalter hasabyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan talaplaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde häsiýetlendirmek bilen maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur. *Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	14401 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan beýleki talaplar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary
Talaplaryň gaýtarylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary	14401 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan beýleki talaplar
Talaplaryň düzgünleşdirilmegi/ kadalaşdyrylmagy	Pul serişdeleriň hasaplary Müşderleriň hasaplary we ş.m.	14401 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan beýleki talaplar
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14701 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14401 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan beýleki talaplar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**14402**
Hasabyň ady:	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan beýleki talaplar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan beýleki talaplary hasaba almak (dokumentar amallary, owerdraftlar, bank kartlary bilen amallar, faktoring, forfeýting we ş.m.)
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan talaplaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde häsiýetlendirmek bilen maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur. *Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	14402 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan beýleki talaplar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23202 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary
Talaplaryň gaýtarylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23202 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary	14402 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan beýleki talaplar

Talaplaryň düzgünleşdirilmegi/ kadalaşdyrylmagy	Pul serişdeleriň hasaplary Müşderleriň hasaplary we ş.m.	14402 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan beýleki talaplar
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14702 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14402 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan beýleki talaplar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**14403**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan beýleki talaplar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan beýleki talaplary hasaba almak (dokumentar amallary, owerdraftlar, bank kartlary bilen amallar, faktoring, forfeýting we ş.m.)
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan talaplaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde häsiýetlendirmek bilen maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur. *Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	14403 Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan beýleki talaplar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23203 Daşary ýurt kompaniýalaryň hasaplary
Talaplaryň gaýtarylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23203 Daşary ýurt kompaniýalaryň hasaplary	14403 Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan beýleki talaplar

Talaplaryň düzgünleşdirilmegi/ kadalaşdyrylmagy	Pul serişdeleriň hasaplary Müşderleriň hasaplary we ş.m.	14403 Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan beýleki talaplar
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14703 Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14403 Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan beýleki talaplar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**14404**
Hasabyň ady:	Bilelikdäki kärhanalara bolan beýleki talaplar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bilelikdäki kärhanalara bolan beýleki talaplary hasaba almak (dokumentar amallary, owerdraftlar, bank kartlary bilen amallar, faktoring, forfeýting we ş.m.)
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan talaplaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde häsiýetlendirmek bilen maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur. *Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	14404 Bilelikdäki kärhanalara bolan beýleki talaplar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23204 Bilelikdäki kärhanalaryň hasaplary

Talaplaryň gaýtarylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23204 Bilelikdäki kärhanalaryň hasaplary	14404 Bilelikdäki kärhanalara bolan beýleki talaplar
Talaplaryň düzgünleşdirilmegi/ kadalaşdyrylmagy	Pul serişdeleriň hasaplary Müşderleriň hasaplary we ş.m.	14404 Bilelikdäki kärhanalara bolan beýleki talaplar
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14704 Bilelikdäki kärhanalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14404 Bilelikdäki kärhanalara bolan beýleki talaplar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**14405**
Hasabyň ady:	Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan beýleki talaplar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan beýleki talaplary hasaba almak (dokumentar amallary, owerdraftlar, bank kartlary bilen amallar, faktoring, forfeýting we ş.m.)
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan talaplaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde häsiýetlendirmek bilen maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur. *Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	14405 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan beýleki talaplar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23205 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň hasaplary

Talaplaryň gaýtarylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23205 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň hasaplary	14405 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan beýleki talaplar
Talaplaryň düzgünleşdirilmegi/ kadalaşdyrylmagy	Pul serişdeleriň hasaplary Müşderleriň hasaplary we ş.m.	14405 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan beýleki talaplar
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14705 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14405 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan beýleki talaplar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**14406**
Hasabyň ady:	Ýekebara telekeçilere bolan beýleki talaplar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ýekebara telekeçilere bolan beýleki talaplary hasaba almak (dokumentar amallary, owerdraftlar, bank kartlary bilen amallar, faktoring, forfeýting we ş.m.)
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan talaplaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde häsiýetlendirmek bilen maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur. *Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	14406 Ýekebara telekeçilere bolan beýleki talaplar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23206 Ýekebara telekeçileriň hasaplary
Talaplaryň gaýtarylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23206 Ýekebara telekeçileriň hasaplary	14406 Ýekebara telekeçilere bolan beýleki talaplar
Talaplaryň düzgünleşdirilmegi/ kadalaşdyrylmagy	Pul serişdeleriň hasaplary Müşderleriň hasaplary we ş.m.	14406 Ýekebara telekeçilere bolan beýleki talaplar
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14706 Ýekebara telekeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14406 Ýekebara telekeçilere bolan beýleki talaplar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**14407**
Hasabyň ady:	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan beýleki talaplar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan beýleki talaplary hasaba almak (dokumentar amallary, owerdraftlar, bank kartlary bilen amallar, faktoring, forfeýting we ş.m.)
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan talaplaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde häsiýetlendirmek bilen maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur. *Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	14407 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan beýleki talaplar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23207 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň hasaplary
Talaplaryň gaýtarylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23207 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň hasaplary	14407 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan beýleki talaplar
Talaplaryň düzgünleşdirilmegi/ kadalaşdyrylmagy	Pul serişdeleriň hasaplary Müşderleriň hasaplary we ş.m.	14407 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan beýleki talaplar
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14707 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilerebolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14407 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan beýleki talaplar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**14408**
Hasabyň ady:	Şahsy adamlara bolan beýleki talaplar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Şahsy adamlara bolan beýleki talaplary hasaba almak (dokumentar amallary, owerdraftlar, bank kartlary bilen amallar, faktoring, forfeýting we ş.m.)
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan talaplaryň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri şübheli bergiler hökmünde häsiýetlendirmek bilen maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur.

Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi: Bu hasaplardaky galyndylara bankyň aktiwleri hökmünde garalýar we maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçnama bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Talaplaryň ykrar edilmegi	14408 Şahsy adamlara bolan beýleki talaplar	10101 Merkezi bankyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23208 Şahsy adamlaryň hasaplary
Talaplaryň gaýtarylmagy	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23208 Şahsy adamlaryň hasaplary	14408 Şahsy adamlara bolan beýleki talaplar
Talaplaryň düzgünleşdirilmegi/ kadalaşdyrylmagy	Pul serişdeleriň hasaplary Müşderleriň hasaplary we ş.m.	14408 Şahsy adamlara bolan beýleki talaplar
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14708 Şahsy adamlara bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14408 Şahsy adamlara bolan beýleki talaplar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Topar 7. Talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi

Aktiw hasap	**14701**
Hasabyň ady:	Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça esasy berginiň möhleti geçen möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Talaplary möhleti geçen esasy bergi hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14701 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14201 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna karzlar 14301 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna lizing (esasy berginiň böleginde) 14401 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna beýleki talaplar
Möhleti geçen berginiň üzlüşilmegi	23201 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary	14701 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi
Möhleti geçen berginiň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar	14701 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**14702**
Hasabyň ady:	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça esasy berginiň möhleti geçen möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Talaplary möhleti geçen esasy bergi hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14702 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14202 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna karzlar 14302 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna lizing 14402 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna beýleki talaplar
Möhleti geçen berginiň üzlüşilmegi	23202 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary	14702 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi
Möhleti geçen berginiň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar	14702 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**14703**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan talaplar boýunça esasy berginiň möhleti geçen möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Talaplary möhleti geçen esasy bergi hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14703 Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14203 Daşary ýurt kompaniýalaryna karzlar 14303 Daşary ýurt kompaniýalaryna lizing 14403 Daşary ýurt kompaniýalaryna beýleki talaplar
Möhleti geçen berginiň üzlüşilmegi	23203 Daşary ýurt kompaniýalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary	14703 Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi
Möhleti geçen berginiň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar	14703 Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**14704**
Hasabyň ady:	Bilelikdäki kärhanalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bilelikdäki kärhanalara bolan talaplar boýunça esasy berginiň möhleti geçen möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Talaplary möhleti geçen esasy bergi hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14704 Bilelikdäki kärhanalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14204 Bilelikdäki kärhanalara karzlar 14304 Bilelikdäki kärhanalara lizing 14404 Bilelikdäki kärhanalara beýleki talaplar
Möhleti geçen berginiň üzlüşilmegi	23204 Bilelikdäki kärhanalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary	14704 Bilelikdäki kärhanalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi
Möhleti geçen berginiň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar	14704 Bilelikdäki kärhanalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**14705**
Hasabyň ady:	Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan talaplar boýunça esasy berginiň möhleti geçen möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Talaplary möhleti geçen esasy bergi hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14705 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14205 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara karzlar 14305 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara lizing 14405 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara beýleki talaplar
Möhleti geçen berginiň üzlüşilmegi	23205 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary	14705 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi
Möhleti geçen berginiň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar	14705 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**14706**
Hasabyň ady:	Ýekebara telekeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ýekebara telekeçilere bolan talaplar boýunça esasy berginiň möhleti geçen möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Talaplary möhleti geçen esasy bergi hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14706 Ýekebara telekeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14206 Ýekebara telekeçilere karzlar 14306 Ýekebara telekeçilere lizing 14406 Ýekebara telekeçilere beýleki talaplar
Möhleti geçen berginiň üzlüşilmegi	23206 Ýekebara telekeçileriň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary	14706 Ýekebara telekeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi
Möhleti geçen berginiň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar	14706 Ýekebara telekeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**14707**
Hasabyň ady:	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan talaplar boýunça esasy berginiň möhleti geçen möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Talaplary möhleti geçen esasy bergi hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14707 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14207 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere karzlar 14307 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere lizing 14407 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere beýleki talaplar
Möhleti geçen berginiň üzlüşilmegi	23207 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary	14707 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi
Möhleti geçen berginiň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar	14707 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**14708**
Hasabyň ady:	Şahsy adamlara bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Şahsy adamlara bolan talaplar boýunça esasy berginiň möhleti geçen möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Talaplary möhleti geçen esasy bergi hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen berginiň ykrar edilmegi	14708 Şahsy adamlara bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi	14208 Şahsy adamlara karzlar 14308 Şahsy adamlara lizing 14408 Şahsy adamlara beýleki talaplar
Möhleti geçen berginiň üzlüşilmegi	23208 Şahsy adamlaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary	14708 Şahsy adamlara bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi
Möhleti geçen berginiň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar	14708 Şahsy adamlara bolan talaplar boýunça möhleti geçen bergi

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Topar 8. Talaplar boýunça möhleti geçen göterimler

Aktiw hasap	**14801**
Hasabyň ady:	Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Hasaplanan göterimler möhleti geçen göterimleri hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen göterimleriň ykrar edilmegi	14801 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	18105 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Möhleti geçen göterimleriň üzlüşilmegi	23201 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	14801 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Möhleti geçen göterimleriň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar	14801 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**14802**
Hasabyň ady:	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Hasaplanan göterimler möhleti geçen göterimleri hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen göterimleriň ykrar edilmegi	14802 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	18106 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Möhleti geçen göterimleriň üzlüşilmegi	23202 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	14802 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Möhleti geçen göterimleriň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar	14802 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**14803**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Hasaplanan göterimler möhleti geçen göterimleri hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen göterimleriň ykrar edilmegi	14803 Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	18107 Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Möhleti geçen göterimleriň üzlüşilmegi	23203 Daşary ýurt kompaniýalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	14803 Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Möhleti geçen göterimleriň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar	14803 Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**14804**
Hasabyň ady:	Bilelikdäki kärhanalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bilelikdäki kärhanalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Hasaplanan göterimler möhleti geçen göterimleri hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen göterimleriň ykrar edilmegi	14804 Bilelikdäki kärhanalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	18108 Bilelikdäki kärhanalara bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Möhleti geçen göterimleriň üzlüşilmegi	23204 Bilelikdäki kärhanalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	14804 Bilelikdäki kärhanalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Möhleti geçen göterimleriň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar	14804 Bilelikdäki kärhanalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**14805**
Hasabyň ady:	Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Hasaplanan göterimler möhleti geçen göterimleri hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen göterimleriň ykrar edilmegi	14805 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	18109 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Möhleti geçen göterimleriň üzlüşilmegi	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 23205 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	14805 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Möhleti geçen göterimleriň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar	14805 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**14806**
Hasabyň ady:	Ýekebara telekeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ýekebara telekeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Hasaplanan göterimler möhleti geçen göterimleri hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen göterimleriň ykrar edilmegi	14806 Ýekebara telekeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	18110 Ýekebara telekeçilere bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Möhleti geçen göterimleriň üzlüşilmegi	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 23206 Ýekebara telekeçileriň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	14806 Ýekebara telekeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Möhleti geçen göterimleriň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar	14806 Ýekebara telekeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**14807**
Hasabyň ady:	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Hasaplanan göterimler möhleti geçen göterimleri hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen göterimleriň ykrar edilmegi	14807 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	18111 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Möhleti geçen göterimleriň üzlüşilmegi	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 23207 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	14807 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Möhleti geçen göterimleriň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar	14807 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**14808**
Hasabyň ady:	Şahsy adamlara bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Şahsy adamlara bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Hasaplanan göterimler möhleti geçen göterimleri hökmünde ykrar etmek üçin bellenen tertip bir döwürden beýleki bir döwre yzygiderli ulanylmalydyr. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhleti geçen göterimleriň ykrar edilmegi	14808 Şahsy adamlara bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	18112 Şahsy adamlara bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Möhleti geçen göterimleriň üzlüşilmegi	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 23208 Şahsy adamlaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	14808 Şahsy adamlara bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Möhleti geçen göterimleriň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar	14808 Şahsy adamlara bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Topar 9. Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory

Aktiwe garşylyklaýyn hasap	**14999**
Hasabyň ady:	Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça (kontraktiw / aktiwe garşylyklaýyn)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gorlary hasaba almak
Buhgalter hasabyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Ätiýaçlyk gorlarynyň möçberini kesgitlemek üçin bellenen tertip yzygiderli bir döwürden beýleki bir döwre ulanmalydyr. *Seresaplylyk ýörelgesi:* Tölenmezlik töwekgelçiligi üçin ätiýaçlyk gory onuň (töwekgelçiligiň) ýüze çykan wagty döretmeli. *Işjeňligiň togtadylmazlyk ýörelgesi:* Hasabat döwründe goşmaça ätiýaçlyk goruny döretmek ýa-da ony azaltmak üçin hasaplamalar ätiýaçlyk goryň döwriň başyna galyndysy göz öňünde tutulyp amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Ätiýaçlyk goryny döretmek ýa-da onuň möçberini ýokarlandyrmak	56402 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyk gory döretmek üçin çykdajylar	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça
Möhleti geçen esasy bergini we möhleti geçen göterimleri hasapdan öçürmek	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar	14701 - 14708 - Möhleti geçen esasy bergi 14801 - 14808 - Möhleti geçen göterimler
Bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar	46402 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasabyň galyndysy mydama kredit tarapda bolmalydyr, şunda ol maliýe hasabaty taýynlanylanda aktiwleriň degişli toparynyň möçberinden aýyrylmalydyr. Degişli aktiwleriň sap gymmaty (möçberi), ýagny aktiwleriň ätiýaçlyk gorlaryň möçberine azaldylan umumy möçberine gaýtarylmagy şübhe döretmeýän hakyky aktiwler hökmünde garalýar.

Bank jikme-jik hasapda aktiwleriň hasaplaryny we ätiýaçlyk gorlaryň üýtgemelerini hyzmatdaş taraplara görä seljermäge mümkinçilik berýän hasaba alnyş ulgamyny döretmeli. Ätiýaçlyk gorlaryň düzümindäki üýtgemeleriň seljermesi maliýe hasabatyň goşmaçalarynda görkezilmelidir.

KLAS 5. BEÝLEKI GYMMATLY KAGYZLAR

Topar 1. Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar

Aktiw hasap	**15101**
Hasabyň ady:	Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmatly kagyzlaryň bazarynda sylag göteriminiň derejesiniň, gymmatly kagyzlar boýunça girdejililigiň üýtgän ýagdaýynda, tölege ukyplylygyny saklamak zerurlygy ýüze çykanda ýerlenip boljak, döwletiň gymmatly kagyzlarynyň ýüzünde görkezilen bahasyny hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlary adalatly bahasy bilen bahalandyrylmaga degişlidir. Hasaba almaklygyň iki görnüşi bardyr: Adalatly bahanyň üýtgemeginden peýdalary/ýitgileri olaryň dörän döwrüniň sap peýdasyna ýa-da ýitgisine eltmek bolar. Adalatly bahanyň üýtgemeginden peýdalary/ýitgileri «Hususy maýa» bölümiň «Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory» hasabynda olar üzülişilýänçä ýa-da hasapdan aýyrylýança hasaba alynýar. Ýerlenen ýagdaýynda öň hususy maýanyň hasaplarynda ykrar edilen peýdany ýa-da ýitgini hasabat döwrüniň sap peýdasyna ýa-da ýitgisine eltmelidir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy gymmatly kagyzlaryň alnan/ugradylan ýa-da pul serişdeleriň giden/gelen senesine garamazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy		
Gymmatly kagyzlaryň ykrar edilmegi	15101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan)	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar
Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
-täzeden hasaplanmagy geçirilmedik sylagyň möçberine	15101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan)	15105 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça sylag

-täzeden hasaplanmagy geçirilmedik indirimiň möçberine	15104 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça indirim	15101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan)
bazar bahasynyň oňyn üýtgemeginiň toplanan möçberine (galyndy 15106 hasabynda bolan ýagdaýynda)	15101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan)	15106 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn üýtgemegi)
bazar bahasynyň oňyn däl üýtgemeginiň toplanan möçberine (galyndy 15107 hasabynda bolan ýagdaýynda)	15107 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn däl üýtgemegi)	15101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan)
gymmatly kagyzlaryň hasaba alnyş bahasyna	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	15101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan)
Emitentiň üzülişmegi		
gymmatly kagyzlaryň hasaba alnyş bahasyna	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	15101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan)

Aýdyňlaşdyrma:

Bazar bahalaryň üýtgemelerini göz öňünde tutmak üçin, banklar gymmatly kagyzlaryň bazar bahasyna laýyklykda olary täzeden bahalandyrylmagyny geçirmelidirler. Bank täzeden bahalandyrma üçin ulanan, gymmatly kagyzlaryň bahalary baradaky resminamalaryny gorap saklamalydyr.

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda aktiwleriň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**15102**
Hasabyň ady:	Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmatly kagyzlaryň bazarynda sylag göteriminiň derejesiniň, gymmatly kagyzlar boýunça girdejililigiň üýtgän ýagdaýynda, tölege ukyplylygyny saklamak zerurlygy ýüze çykanda ýerlenip boljak, gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlarynyň (döwletiň gymmatly kagyzlaryndan başga) ýüzünde görkezilen bahasyny hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:

Seresaplylyk ýörelgesi: Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlary adalatly bahasy bilen bahalandyrylmaga degişlidir. Hasaba almaklygyň iki görnüşi bardyr:

Adalatly bahanyň üýtgemeginden peýdalary/ýitgileri olaryň dörän döwrüniň sap peýdasyna ýa-da ýitgisine eltmek bolar.

Adalatly bahanyň üýtgemeginden peýdalary/ýitgileri «Hususy maýa» bölümiň «Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory» hasabynda olar üzülişilýänçä ýa-da hasapdan aýyrylýança hasaba alynýar. Ýerlenen ýagdaýynda öň hususy maýanyň hasaplarynda ykrar edilen peýdany ýa-da ýitgini hasabat döwrüniň sap peýdasyna ýa-da ýitgisine eltmelidir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy gymmatly kagyzlaryň alnan/ugradylan ýa-da pul serişdeleriň giden/gelen senesine garamazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy		
Gymmatly kagyzlaryň ykrar edilmegi	15102 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan)	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar
Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
-täzeden hasaplanmagy geçirilmedik sylagyň möçberine	15102 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan)	15105 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça sylag
-täzeden hasaplanmagy geçirilmedik indirimiň möçberine	15104 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça indirim	15102 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan)
bazar bahasynyň oňyn üýtgemeginiň toplanan möçberine (galyndy 15106 hasabynda bolan ýagdaýynda)	15102 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan)	15106 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn üýtgemegi)

bazar bahasynyň oňyn däl üýtgemeginiň toplanan möçberine (galyndy 15107 hasabynda bolan ýagdaýynda)	15107 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn däl üýtgemegi)	15102 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan)
gymmatly kagyzlaryň hasaba alnyş bahasyna	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	15102 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan)
Emitentiň üzülişmegi		
gymmatly kagyzlaryň hasaba alnyş bahasyna	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	15102 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan)

Aýdyňlaşdyrma:

Bazar bahalaryň üýtgemelerini göz öňünde tutmak üçin, banklar gymmatly kagyzlaryň bazar bahasyna laýyklykda olary täzeden bahalandyrylmagyny geçirmelidirler. Bank täzeden bahalandyrma üçin ulanan, gymmatly kagyzlaryň bahalary baradaky resminamalaryny gorap saklamalydyr.

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda aktiwleriň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**15103**
Hasabyň ady:	Paýly gymmatly kagyzlar (satmak üçin bar bolan)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmatly kagyzlaryň bazarynda sylag göteriminiň derejesiniň, gymmatly kagyzlar boýunça girdejililigiň üýtgän ýagdaýynda, tölege ukyplylygyny saklamak zerurlygy ýüze çykanda ýerlenip boljak, paýly gymmatly kagyzlarnyň (döwletiň gymmatly kagyzlaryndan başga) ýüzünde görkezilen bahasyny hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlary adalatly bahasy bilen bahalandyrylmaga degişlidir. Hasaba almaklygyň iki görnüşi bardyr: Adalatly bahanyň üýtgemeginden peýdalary/ýitgileri olaryň dörän döwrüniň sap peýdasyna ýa-da ýitgisine eltmek bolar.

Adalatly bahanyň üýtgemeginden peýdalary/ýitgileri «Hususy maýa» bölümiň «Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory» hasabynda olar üzülişilýänçä ýa-da hasapdan aýyrylýança hasaba alynýar. Yerlenen ýagdaýynda öň hususy maýanyň hasaplarynda ykrar edilen peýdany ýa-da ýitgini hasabat döwrüniň sap peýdasyna ýa-da ýitgisine eltmelidir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy gymmatly kagyzlaryň alnan/ugradylan ýa-da pul serişdeleriň giden/gelen senesine garamazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler: Amallar	***Debet***	***Kredit***
Gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy		
Gymmatly kagyzlaryň ykrar edilmegi	15103 Paýly gymmatly kagyzlar (satmak üçin bar bolan)	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar
Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
-täzeden hasaplanmagy geçirilmedik sylagyň möçberine	15103 Paýly gymmatly kagyzlar (satmak üçin bar bolan)	15105 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça sylag
-täzeden hasaplanmagy geçirilmedik indirimiň möçberine	15104 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça indirim	15103 Paýly gymmatly kagyzlar (satmak üçin bar bolan)
bazar bahasynyň oňyn üýtgemeginiň toplanan möçberine (galyndy 15106 hasabynda bolan ýagdaýynda)	15103 Paýly gymmatly kagyzlar (satmak üçin bar bolan)	15106 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn üýtgemegi)
bazar bahasynyň oňyn däl üýtgemeginiň toplanan möçberine (galyndy 15107 hasabynda bolan ýagdaýynda)	15107 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn däl üýtgemegi)	15103 Paýly gymmatly kagyzlar (satmak üçin bar bolan)

gymmatly kagyzlaryň hasaba alnyş bahasyna	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	15103 Paýly gymmatly kagyzlar (satmak üçin bar bolan)
Emitentiň üzülişmegi		
gymmatly kagyzlaryň hasaba alnyş bahasyna	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	15103 Paýly gymmatly kagyzlar (satmak üçin bar bolan)

Aýdyňlaşdyrma:

Bazar bahalaryň üýtgemelerini göz öňünde tutmak üçin, banklar gymmatly kagyzlaryň bazar bahasyna laýyklykda olary täzeden bahalandyrylmagyny geçirmelidirler. Bank täzeden bahalandyrma üçin ulanan, gymmatly kagyzlaryň bahalary baradaky resminamalaryny gorap saklamalydyr.

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda aktiwleriň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiwe garşylyklaýyn hasap	**15104**
Hasabyň ady:	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça indirim (kontraktiw/aktiwe garşylyklaýyn hasap)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň ýüzünde görkezilen bahasynyň olaryň satyn alnan bahasyndan artýan möçberini hasaba almak (indirim)
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi*: Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy gymmatly kagyzlaryň alnan/ugradylan ýa-da pul serişdeleriň giden/gelen senesine garamazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy		
Indirimiň ykrar edilmegi	15101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan) 15102 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan) 15103 Paýly gymmatly kagyzlar (satmak üçin bar bolan)	15104 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça indirim
Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
-täzeden hasaplanmagy geçirilmedik indirimiň möçberine	15104 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça indirim	15101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan) 15102 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan) 15103 Paýly gymmatly kagyzlar (satmak üçin bar bolan)
Täzeden hasaplanmagyndan girdejileriň ykrar edilmegi		
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	15104 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça indirim	41704 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler

Aýdyňlaşdyrma:

Gymmatly kagyzlar ilkibaşda geleşik boýunça gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy bilen göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, ýüzünde görkezilen bahasy boýunça hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda aktiwleriň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**15105**
Hasabyň ady:	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça sylag
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň satyn alnan bahasynyň olaryň ýüzünde görkezilen bahasyndan artýan möçberini hasaba almak (sylag)
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy gymmatly kagyzlaryň alnan/ugradylan ýa-da pul serişdeleriň giden/gelen senesine garamazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy		
Sylagyň ykrar edilmegi	15105 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça sylag	15101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan) 15102 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan) 15103 Paýly gymmatly kagyzlar (satmak üçin bar bolan)
Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi -täzeden hasaplanmagy geçirilmedik sylagyň möçberine	15101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan) 15102 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan) 15103 Paýly gymmatly kagyzlar (satmak üçin bar bolan)	15105 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça sylag
Täzeden hasaplanmagyndan girdejileriň ykrar edilmegi		
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	51704 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	15105 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça sylag

Aýdyňlaşdyrma:

Gymmatly kagyzlar ilkibaşda geleşik boýunça gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy bilen göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, ýüzünde görkezilen bahasy boýunça hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda aktiwleriň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**15106**
Hasabyň ady:	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn üýtgemegi)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň bahasynyň üýtgemeginden ýerlenmedik girdejileri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi bilen baglanyşykly ähli girdejiler we çykdajylar olaryň dörän döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. *Seresaplylyk ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlar her hasabat senesine adalatly (bazar) bahasyna görä täzeden bahalandyrylmalydyr . *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy gymmatly kagyzlaryň alnan/ugradylan ýa-da pul serişdeleriň giden/gelen senesine garamazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň ýokarlanmagy)	15106 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn üýtgemegi)	32202 Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory
Düzediş girizilmegi (üýtgemegiň az möçberine)	15107 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn däl üýtgemegi)	15106 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn üýtgemegi)

Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi bazar bahasynyň oňyn üýtgemeginiň toplanan möçberine	15101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan) 15102 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan) 15103 Paýly gymmatly kagyzlar (satmak üçin bar bolan)	12105 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn üýtgemegi)

Aýdyňlaşdyrma:

Gymmatly kagyzlar ilkibaşda geleşik boýunça gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy bilen göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, ýüzünde görkezilen bahasy boýunça hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda aktiwleriň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiwe garşylyklaýyn hasap	**15107**
Hasabyň ady:	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn däl üýtgemegi)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň bahasynyň üýtgemeginden ýerlenmedik çykdajylary hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi bilen baglanyşykly ähli girdejiler we çykdajylar olaryň dörän döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. *Seresaplylyk ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlar her hasabat senesine adalatly (bazar) bahasyna görä täzeden bahalandyrylmalydyr . *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy gymmatly kagyzlaryň alnan/ugradylan ýa-da pul serişdeleriň giden/gelen senesine garamazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň peselmegi)	32202 Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory	15107 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn däl üýtgemegi)

Düzediş girizilmegi (üýtgemegiň az möçberine)	15107 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn däl üýtgemegi)	15106 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn üýtgemegi)
Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
bazar bahasynyň oňyn üýtgemeginiň toplanan möçberine	15107 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn däl üýtgemegi)	15101 Döwletiň gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan) 15102 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (satmak üçin bar bolan) 15103 Paýly gymmatly kagyzlar (satmak üçin bar bolan)

Aýdyňlaşdyrma:

Gymmatly kagyzlar ilkibaşda geleşik boýunça gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy bilen göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, ýüzünde görkezilen bahasy boýunça hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda aktiwleriň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**15108**
Hasabyň ady:	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň olary satyn almazdan öň öňki saklaýjylaryň hasaplan göterimlerini hasaba almak
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň olary satyn almazdan öň öňki saklaýjylaryň hasaplan göterimlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlar bilen baglanşykly ähli girdejiler we çykdajylar degişli döwrüniň girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda hasaba alynýar. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy gymmatly kagyzlaryň alnan/ugradylan ýa-da pul serişdeleriň giden/gelen senesine garamazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler: ***Amallar***	***Debet***	***Kredit***
Gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy		
Öňki saklaýjylaryň hasaplan göterimleriň ykrar edilmegi	15108 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň öňki saklaýjylarynyň hasaplan göterimleri	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar
Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
Öňki saklaýjylaryň hasaplan göterimleriniň möçberine	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	15108 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň öňki saklaýjylarynyň hasaplan göterimleri
Emitentiň üzülişmegi		
	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	15108 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň öňki saklaýjylarynyň hasaplan göterimleri

Aýdyňlaşdyrma:

Gymmatly kagyzlar ilkibaşda geleşik boýunça gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy bilen göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, ýüzünde görkezilen bahasy boýunça hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda aktiwleriň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Topar 2. Gymmatly kagyzlar bilen «Ters REPO» geleşikleri boýunça amallar

Aktiw hasap	**15201**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi banky bilen «Ters REPO» amallary
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Merkezi bankyndan amalyň açylan gününe, soňra olary bellenen bahadan satyja gaýtarmak borjy bilen, girew hökmünde alnan gymmatly kagyzlar bilen «ters REPO» amallary boýunça talaplaryň möçberini hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:

Hasaplama ýörelgesi: Gymmatly kagyzlar bilen «REPO» we «ters REPO» geleşikler boýunça girdejiler hem çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
«Ters REPO» geleşigiň açylmagy	15201 Türkmenistanyň Merkezi banky bilen «Ters REPO» amallary	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar
«Ters REPO» geleşigiň ýapylmagy	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar	15201 Türkmenistanyň Merkezi banky bilen «Ters REPO» amallary

Aýdyňlaşdyrma:

Eger maliýe aktiwiň satylmagy onuň bellenen bahasyndan ýa-da karz berijiniň girdejisini goşmak bilen, satylan bahasyndan yzyna satyn alynmagyny göz öňünde tutýan ylalaşygyň çäginde amala aşyrylan bolsa ýa-da maliýe aktiw ony beren tarapa gaýtarmagy göz öňünde tutýan ylalaşyk boýunça karz alynýan bolsa, maliýe aktiwiň ykrar edilmegi bes edilmeýär, sebäbi beren tarap şol aktiwe eýe bolmak bilen baglanyşykly töwekgelçiliklerіň we bähbitleriň (peýdalaryň) ähmiýetli bölegini özünde saklap galýar. Degişlilikde buhgalter hasabynda REPO we ters REPO amallary gymmatly kagyzlaryň üpjünçiligine berlen karz hökmünde hasaba alynýar.

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap **15202**

Hasabyň ady: Bank edaralary bilen «Ters REPO» amallary

Ulanyjy: Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Bank edaralaryndan amalyň açylan gününe, soňra olary bellenen bahadan satyja gaýtarmak borjy bilen, girew hökmünde alnan gymmatly kagyzlar bilen «ters REPO» amallary boýunça talaplaryň möçberini hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:

Hasaplama ýörelgesi: Gymmatly kagyzlar bilen «REPO» we «ters REPO» geleşikler boýunça girdejiler hem çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
«Ters REPO» geleşigiň açylmagy	15202 Bank edaralary bilen «Ters REPO» amallary	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary
«Ters REPO» geleşigiň ýapylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary	15202 Bank edaralary bilen «Ters REPO» amallary

Aýdyňlaşdyrma:

Eger maliýe aktiwiň satylmagy onuň bellenen bahasyndan ýa-da karz berijiniň girdejisini goşmak bilen, satylan bahasyndan yzyna satyn alynmagyny göz öňünde tutýan ylalaşygyň çäginde amala aşyrylan bolsa ýa-da maliýe aktiw ony beren tarapa gaýtarmagy göz öňünde tutýan ylalaşyk boýunça karz alynýan bolsa, maliýe aktiwiň ykrar edilmegi bes edilmeýär, sebäbi beren tarap şol aktiwe eýe bolmak bilen baglanyşykly töwekgelçilikleriň we bähbitleriň (peýdalaryň) ähmiýetli bölegini özünde saklap galýar. Degişlilikde buhgalter hasabynda REPO we ters REPO amallary gymmatly kagyzlaryň üpjünçiligine berlen karz hökmünde hasaba alynýar.

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**15203**
Hasabyň ady:	Maliýe institutlary bilen «Ters REPO» amallary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe institutlaryndan amalyň açylan gününe, soňra olary bellenen bahadan satyja gaýtarmak borjy bilen, girew hökmünde alnan gymmatly kagyzlar bilen «ters REPO» amallary boýunça talaplaryň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlar bilen «REPO» we «ters REPO» geleşikler boýunça girdejiler hem çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Amallar	***Debet***	***Kredit***
«Ters REPO» geleşigiň açylmagy	15203 Maliýe institutlary bilen «Ters REPO» amallary	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary

«Ters REPO» geleşigiň ýapylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary	15203 Maliýe institutlary bilen «Ters REPO» amallary

Aýdyňlaşdyrma:

Eger maliýe aktiwiň satylmagy onuň bellenen bahasyndan ýa-da karz berijiniň girdejisini goşmak bilen, satylan bahasyndan yzyna satyn alynmagyny göz öňünde tutýan ylalaşygyň çäginde amala aşyrylan bolsa ýa-da maliýe aktiw ony beren tarapa gaýtarmagy göz öňünde tutýan ylalaşyk boýunça karz alynýan bolsa, maliýe aktiwiň ykrar edilmegi bes edilmeýär, sebäbi beren tarap şol aktiwe eýe bolmak bilen baglanyşykly töwekgelçilikleriň we bähbitleriň (peýdalaryň) ähmiýetli bölegini özünde saklap galýar. Degişlilikde buhgalter hasabynda REPO we ters REPO amallary gymmatly kagyzlaryň üpjünçiligine berlen karz hökmünde hasaba alynýar.

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**15204**
Hasabyň ady:	Maliýe däl gurluşlary bilen «Ters REPO» amallary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe däl gurluşlaryndan amalyň açylan gününe, soňra olary bellenen bahadan satyja gaýtarmak borjy bilen, girew hökmünde alnan gymmatly kagyzlar bilen «ters REPO» amallary boýunça talaplaryň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* «REPO» we «Ters REPO» geleşikler boýunça girdejiler we çykdajylar olaryň alnan döwrüne garamazdan, degişli döwründe hasaba alynýar. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Amallar	***Debet***	***Kredit***
«Ters REPO» geleşigiň açylmagy	15204 Maliýe däl gurluşlary bilen «Ters REPO» amallary	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23301-23304 Talap edilýänçä serişdeler
«Ters REPO» geleşigiň ýapylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23301-23304 Talap edilýänçä serişdeler	15204 Maliýe däl gurluşlary bilen «Ters REPO» amallary

Aýdyňlaşdyrma:

Eger maliýe aktiwiň satylmagy onuň bellenen bahasyndan ýa-da karz berijiniň girdejisini goşmak bilen, satylan bahasyndan yzyna satyn alynmagyny göz öňünde tutýan ylalaşygyň çäginde amala aşyrylan bolsa ýa-da maliýe aktiw ony beren tarapa gaýtarmagy göz öňünde tutýan ylalaşyk boýunça karz alynýan bolsa, maliýe aktiwiň ykrar edilmegi bes edilmeýär, sebäbi beren tarap şol aktiwe eýe bolmak bilen baglanyşykly töwekgelçilikleriň we bähbitleriň (peýdalaryň) ähmiýetli bölegini özünde saklap galýar. Degişlilikde buhgalter hasabynda REPO we ters REPO amallary gymmatly kagyzlaryň üpjünçiligine berlen karz hökmünde hasaba alynýar.

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Topar 3. Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar

Aktiw hasap	**15301**	
Hasabyň ady:	Döwletiň gymmatly kagyzlary (üzlüşilýänçä saklanýan)	
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky	
Hasabyň niýetlenilişi:	Üzlüşilýänçä saklamak maksady bilen satyn alnan döwletiň gymmatly kagyzlarynyň ýüzünde görkezilen bahasyny hasaba almak	
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlary boýunça göterim girdejiler we çykdajylar olaryň alnan döwrüne garamazdan, degişli döwründe hasaba alynýar. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy gymmatly kagyzlaryň alnan/ugradylan ýa-da pul serişdeleriň giden/gelen senesine garamazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.	
Bir ülňidäki geçirmeler:		
Amallar	***Debet***	***Kredit***
Gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy		
Gymmatly kagyzlaryň ykrar edilmegi	15301 Döwletiň gymmatly kagyzlary (üzlüşilýänçä saklanýan)	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar

Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
-täzeden hasaplanmagy geçirilmedik sylagyň möçberine	15301 Döwletiň gymmatly kagyzlary (üzlüşilýänçä saklanýan)	15305 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça sylag
-täzeden hasaplanmagy geçirilmedik indirimiň möçberine	15304 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça indirim	15301 Döwletiň gymmatly kagyzlary (üzlüşilýänçä saklanýan)
-gymmatly kagyzlaryň hasaba alnyş bahasyna	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	15301 Döwletiň gymmatly kagyzlary (üzlüşilýänçä saklanýan)
Emitentiň üzülişmegi		
-gymmatly kagyzlaryň hasaba alnyş bahasyna	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar	15301 Döwletiň gymmatly kagyzlary (üzlüşilýänçä saklanýan)

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda aktiwleriň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**15302**
Hasabyň ady:	Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (üzlüşilýänçä saklanýan)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Üzlüşilýänçä saklamak maksady bilen satyn alnan gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlarynyň ýüzünde görkezilen bahasyny hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlary boýunça göterim girdejiler we çykdajylar olaryň alnan döwrüne garamazdan, degişli döwründe hasaba alynýar.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy gymmatly kagyzlaryň alnan/ugradylan ýa-da pul serişdeleriň giden/gelen senesine garamazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy		
Gymmatly kagyzlaryň ykrar edilmegi	15302 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (üzlüşilýänçä saklanýan)	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar
Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
-täzeden hasaplanmagy geçirilmedik sylagyň möçberine	15302 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (üzlüşilýänçä saklanýan)	15305 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça sylag
-täzeden hasaplanmagy geçirilmedik indirimiň möçberine	15304 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça indirim	15302 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (üzlüşilýänçä saklanýan)
-gymmatly kagyzlaryň hasaba alnyş bahasyna	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	15302 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (üzlüşilýänçä saklanýan)
Emitentiň üzülişmegi		
-gymmatly kagyzlaryň hasaba alnyş bahasyna	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	15302 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (üzlüşilýänçä saklanýan)

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda aktiwleriň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiwe garşylyklaýyn hasap	**15304**
Hasabyň ady:	Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça indirim (kontraktiw/aktiwe garşylyklaýyn hasap)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlaryň ýüzünde görkezilen bahasynyň olaryň satyn alnan bahasyndan artýan möçberini hasaba almak (indirim)
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi*: Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy gymmatly kagyzlaryň alnan/ugradylan ýa-da pul serişdeleriň giden/gelen senesine garamazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy		
Indirimiň ykrar edilmegi	15301 Döwletiň gymmatly kagyzlary (üzlüşilýänçä saklanýan) 15202 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (üzlüşilýänçä saklanýan)	15304 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça indirim
Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
-täzeden hasaplanmagy geçirilmedik indirimiň möçberine	15304 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça indirim	15301 Döwletiň gymmatly kagyzlary (üzlüşilýänçä saklanýan) 15202 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (üzlüşilýänçä saklanýan)

Täzeden hasaplanmagyndan girdejileriň ykrar edilmegi		
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	15304 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça indirim	41707 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda aktiwleriň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**15305**
Hasabyň ady:	Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça sylag
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlaryň satyn alnan bahasynyň olaryň ýüzünde görkezilen bahasyndan artýan möçberini hasaba almak (sylag)
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy gymmatly kagyzlaryň alnan/ugradylan ýa-da pul serişdeleriň giden/gelen senesine garamazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy		
Sylagyň ykrar edilmegi	15305 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça sylag	15301 Döwletiň gymmatly kagyzlary (üzlüşilýänçä saklanýan) 15202 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (üzlüşilýänçä saklanýan)

Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
-täzeden hasaplanmagy geçirilmedik sylagyň möçberine	15301 Döwletiň gymmatly kagyzlary (üzlüşilýänçä saklanýan) 15202 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary (üzlüşilýänçä saklanýan)	15305 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça sylag
Täzeden hasaplanmagyndan girdejileriň ykrar edilmegi		
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	51705 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	15305 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça sylag

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda aktiwleriň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**15306**
Hasabyň ady:	Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça öňki saklaýjylaryň hasaplan sylag haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlaryň olary satyn almazdan öň öňki saklaýjylaryň hasaplan göterimlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlar bilen baglanşykly ähli girdejiler we çykdajylar degişli döwrüniň girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda hasaba alynýar. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy gymmatly kagyzlaryň alnan/ugradylan ýa-da pul serişdeleriň giden/gelen senesine garamazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy		
Öňki saklaýjylaryň hasaplan göterimleriň ykrar edilmegi	15306 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlaryň olary satyn almazdan öň öňki saklaýjylaryň hasaplan göterimlerini hasaba almak	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar
Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
Öňki saklaýjylaryň hasaplan göterimleriniň möçberine	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	15306 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlaryň olary satyn almazdan öň öňki saklaýjylaryň hasaplan göterimlerini hasaba almak
Emitentiň üzülişmegi	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar	15306 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlaryň olary satyn almazdan öň öňki saklaýjylaryň hasaplan göterimlerini hasaba almak

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda aktiwleriň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiwe garşylyklaýyn hasap	**15399**
Hasabyň ady:	Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar (kontraktiw)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gorlary hasaba almak

Buhgalter hasabyň ýörelgeleri:

Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi: Ätiýaçlyk gorlarynyň möçberini kesgitlemek üçin bellenen tertip yzygiderli bir döwürden beýleki bir döwre ulanmalydyr.

Seresaplylyk ýörelgesi: Tölenmezlik töwekgelçiligi üçin ätiýaçlyk gory onuň (töwekgelçiligiň) ýüze çykan wagty döretmeli.

Işjeňligiň togtadylmazlyk ýörelgesi: Hasabat döwründe goşmaça ätiýaçlyk goruny döretmek ýa-da ony azaltmak üçin hasaplamalar ätiýaçlyk goryň döwriň başyna galyndysy göz öňünde tutulyp amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Ätiýaçlyk goryny döretmek ýa-da onuň möçberini ýokarlandyrmak	56406 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar	15399 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Üzlüşilýänçä saklanýan
Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlary hasapdan öçürmek	15399 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Üzlüşilýänçä saklanýan	15301 Döwletiň gymmatly kagyzlary 15302 Gaýry emitentleriň borçnamalaýyn gymmatly kagyzlary
Ätiýaçlyk goryň gaýtarylmagy	15399 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Üzlüşilýänçä saklanýan	46404 Gaýry aktiwler boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasabyň galyndysy mydama kredit tarapda bolmalydyr, şunda ol maliýe hasabaty taýynlanylanda aktiwleriň degişli toparynyň möçberinden aýyrylmalydyr. Degişli aktiwleriň sap gymmaty (möçberi), ýagny aktiwleriň ätiýaçlyk gorlaryň möçberine azaldylan umumy möçberine gaýtarylmagy şübhe döretmeýän hakyky aktiwler hökmünde garalýar.

Bank jikme-jik hasapda aktiwleriň hasaplaryny we ätiýaçlyk gorlaryň üýtgemelerini hyzmatdaş taraplara görä seljermäge mümkinçilik berýän hasaba alnyş ulgamyny döretmeli. Ätiýaçlyk gorlaryň düzümindäki üýtgemeleriň seljermesi maliýe hasabatyň goşmaçalarynda görkezilmelidir.

KLAS 6. ESASLYK MAÝA GOÝUMLAR

Topar 1. Esaslyk maýa goýumlar

Aktiw hasap	**16101**
Hasabyň ady:	Golçur kärhanalara maýa goýumlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Golçur kärhanalaryň hususy maýasyna, şol sanda paýly gymmatly kagyzlaryna goýumlary hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger maýa goýumlarda bolup biljek arzanlama alamatlary bar bolsa bank 36-njy «Aktiwleriň arzanlamagy» MHHS ulanmalydyr. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Maýa goýumlary bahalandyrmagyň usullary bir ýyldan beýleki bir ýyla yzygiderli ulanylmalydyr. Hasaba almaklygyň iki görnüşi bardyr: Paýly gatnaşyk boýunça hasaba almak usuly - Bu buhgalter hasabynyň maýa goýumlary ilkibaşda özüne düşýän gymmaty boýunça hasaba alyp, soňra maýa goýujynyň maýa goýulan desganyň sap aktiwlerindäki paýynyň olaryň satyn alynmagyndan soň ýüze çykan üýtgemeleriniň möçberine düzediş geçirilýän usulydyr. Maýa goýujynyň peýdasy ýa-da ýitgisi onuň maýa goýulan desganyň peýdasyndaky ýa-da ýitgisindäki paýyny öz içine alýar Özüne düşýän gymmaty boýunça hasaba almak usuly - Bu maýa goýumlaryň özüne düşýän gymmaty boýunça hasaba almak usulydyr. Peýdalar we ýitgiler barada hasabatda maýa goýumlardan girdejiler diňe satyn alnan senesinden soňra maýa goýlan desganyň ýüze çykan toplanan sap peýdasyndan maýa goýujynyň alýan düşewüntleriniň derejesinde hasaba alynýar. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgylar, hasaplaşyklaryň geçirilen senesine bagly bolmazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda ýazylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Maýa goýumlaryň ykrar edilmegi	16101 Golçur kärhanalara maýa goýumlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23202 Talap edilýänçä serişdeler

Maýa goýumlary paýly gatnaşyk usuly bilen hasaba almak		
Maýa goýumlardan sap peýdadaky paýyň ykrar edilmegi	16101 Golçur kärhanalara maýa goýumlar	46201 Golçur kärhanalara maýa goýumlardan girdejiler
Alnan düşewüntleriň görkezilmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23202 Talap edilýänçä serişdeler	16101 Golçur kärhanalara maýa goýumlar
Maýa goýumlardan ýitgidäki paýyň ykrar edilmegi	56201 Golçur kärhanalara maýa goýumlardan çykdajylar	16101 Golçur kärhanalara maýa goýumlar
Maýa goýumlaryň ýerlenmegi	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	16101 Golçur kärhanalara maýa goýumlar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**16102**
Hasabyň ady:	Bilelikdäki kärhanalara maýa goýumlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bilelikdäki kärhanalaryň hususy maýasyna, şol sanda paýly gymmatly kagyzlaryna goýumlary hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger maýa goýumlarda bolup biljek arzanlama alamatlary bar bolsa bank 36-njy «Aktiwleriň arzanlamagy» MHHS ulanmalydyr. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Maýa goýumlary bahalandyrmagyň usullary bir ýyldan beýleki bir ýyla yzygiderli ulanylmalydyr. Hasaba almaklygyň iki görnüşi bardyr:

Paýly gatnaşyk boýunça hasaba almak usuly - Bu buhgalter hasabynyň maýa goýumlary ilkibaşda özüne düşýän gymmaty boýunça hasaba alyp, soňra maýa goýujynyň maýa goýulan desganyň sap aktiwlerindäki paýynyň olaryň satyn alynmagyndan soň ýüze çykan üýtgemeleriniň möçberine düzediş geçirilýän usulydyr. Maýa goýujynyň peýdasy ýa-da ýitgisi onuň maýa goýulan desganyň peýdasyndaky ýa-da ýitgisindäki paýyny öz içine alýar

Özüne düşýän gymmaty boýunça hasaba almak usuly - Bu maýa goýumlaryň özüne düşýän gymmaty boýunça hasaba almak usulydyr. Peýdalar we ýitgiler barada hasabatda maýa goýumlardan girdejiler diňe satyn alnan senesinden soňra maýa goýlan desganyň ýüze çykan toplanan sap peýdasyndan maýa goýujynyň alýan düşewüntleriniň derejesinde hasaba alynýar.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgylar, hasaplaşyklaryň geçirilen senesine bagly bolmazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda ýazylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Maýa goýumlaryň ykrar edilmegi	16102 Bilelikdäki kärhanalara maýa goýumlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23202-23205 Talap edilýänçä serişdeler
Maýa goýumlary paýly gatnaşyk usuly bilen hasaba almak		
Maýa goýumlardan sap peýdadaky paýyň ykrar edilmegi	16102 Bilelikdäki kärhanalara maýa goýumlar	46202 Bilelikdäki kärhanalara maýa goýumlardan girdejiler
Alnan düşewüntleriň görkezilmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23202-23205 Talap edilýänçä serişdeler	16102 Bilelikdäki kärhanalara maýa goýumlar
Maýa goýumlardan ýitgidäki paýyň ykrar edilmegi	56202 Bilelikdäki kärhanalara maýa goýumlardan çykdajylar	16102 Bilelikdäki kärhanalara maýa goýumlar

Maýa goýumlaryň ýerlenmegi	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	16102 Bilelikdäki kärhanalara maýa goýumlar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**16103**
Hasabyň ady:	Baglanşykly (assosiirlenen) kompaniýalara maýa goýumlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Baglanşykly (assosirlenen) kärhanalaryň hususy maýasyna, şol sanda paýly gymmatly kagyzlaryna goýumlary hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger maýa goýumlarda bolup biljek arzanlama alamatlary bar bolsa bank 36-njy «Aktiwleriň arzanlamagy» MHHS ulanmalydyr. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Maýa goýumlary bahalandyrmagyň usullary bir ýyldan beýleki bir ýyla yzygiderli ulanylmalydyr. Hasaba almaklygyň iki görnüşi bardyr: Paýly gatnaşyk boýunça hasaba almak usuly - Bu buhgalter hasabynyň maýa goýumlary ilkibaşda özüne düşýän gymmaty boýunça hasaba alyp, soňra maýa goýujynyň maýa goýulan desganyň sap aktiwlerindäki paýynyň olaryň satyn alynmagyndan soň ýüze çykan üýtgemeleriniň möçberine düzediş geçirilýän usulydyr. Maýa goýujynyň peýdasy ýa-da ýitgisi onuň maýa goýulan desganyň peýdasyndaky ýa-da ýitgisindäki paýyny öz içine alýar Özüne düşýän gymmaty boýunça hasaba almak usuly - Bu maýa goýumlaryň özüne düşýän gymmaty boýunça hasaba almak usulydyr. Peýdalar we ýitgiler barada hasabatda maýa goýumlardan girdejiler diňe satyn alnan senesinden soňra maýa goýlan desganyň ýüze çykan toplanan sap peýdasyndan maýa goýujynyň alýan düşewüntleriniň derejesinde hasaba alynýar.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgylar, hasaplaşyklaryň geçirilen senesine bagly bolmazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda ýazylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Maýa goýumlaryň ykrar edilmegi	16103 Baglanşykly (assosiirlenen) kompaniýalara maýa goýumlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23202-23205 Talap edilýänçä serişdeler
Maýa goýumlary paýly gatnaşyk usuly bilen hasaba almak		
Maýa goýumlardan sap peýdadaky paýyň ykrar edilmegi	16103 Baglanşykly (assosiirlenen) kompaniýalara maýa goýumlar	46203 Baglanşykly (assosiirlenen) kompaniýalara maýa goýumlardan girdejiler
Alnan düşewüntleriň görkezilmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23202-23205 Talap edilýänçä serişdeler	16103 Baglanşykly (assosiirlenen) kompaniýalara maýa goýumlar
Maýa goýumlardan ýitgidäki paýyň ykrar edilmegi	56203 Baglanşykly (assosiirlenen) kompaniýalara maýa goýumlardan çykdajylar	16103 Baglanşykly (assosiirlenen) kompaniýalara maýa goýumlar
Maýa goýumlaryň ýerlenmegi	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	16103 Baglanşykly (assosiirlenen) kompaniýalara maýa goýumlar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Topar 2. Gozgalmaýan emläge maýa goýumlar

Aktiw hasap	**16201**
Hasabyň ady:	Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläk
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň dolandyryş maksatlary üçin ulanylmaýan we kärende töleglerini almak ýa-da maýanyň ýokarlanmagyny gazanmak, ýa-da ikisinem birlikde gazanmak üçin niýetlenen gozgalmaýan emlägi hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emlägi bahalandyrmak üçin bank adalatly bahasy boýunça hasaba almak usulyny ýa-da ilkibaşdaky bahasy boýunça hasaba almak usulyny saýlamaly we ol syýasaty özüniň ähli maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläklerine ulanmalydyr. *Seresaplylyk ýörelgesi:* Ilkibaşda ykrar edilenden soň adalatly bahasy boýunça hasaba almak usulyny saýlan bank özüniň ähli maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläkleriniň hasabyny adalatly bahadan ýöretmeli. Adalatly bahasynyň üýtgemeginden peýdany ýa-da ýitgini olaryň dörän döwrüniň peýdasyna ýa-da ýitgisine eltmelidir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgylar, hasaplaşyklaryň geçirilen senesine bagly bolmazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda ýazylmalydyr.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Aktiwiň ykrar edilmegi	16201 Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläk	23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 17102 Jaýlar we binalar 19203 Düýpli maýa goýumlar boýunça debitorlar
Aktiwiň ýerlenmegi ýa-da beýleki hasapdan aýrylmagy		
toplanan dikeldiş geçirimleriniň möçberine	16601 Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emlägiň toplanan dikeldiş geçirmeleri	16201 Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläk

Aktiwiň hasaba alnyş bahasyna	23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	16201 Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläk
Täzeden bahalandyrma - Ilkibaşdaky bahadan hasaba almak usuly		
Täzeden bahalandyrylmagy (aktiwiň adalatly bahasynyň peselmegi)	56303 Beýleki aktiwleriň arzanlamagyndan çykdajylar	16201 Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläk
Täzeden bahalandyrylmagy (öň ätiýaçlyklar döredilen aktiwiň adalatly bahasynyň peselmegi)	32203 Gaýry täzeden bahalandyrmanyň ätiýaçlyk gory	16201 Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläk
Täzeden bahalandyrylmagy (öň ykrar edilen arzanlamakdan çykdajylardan ýokary geçýän bölegine)	16201 Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläk	46303 Beýleki aktiwleriň arzanlamagyndan çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejiler 32203 Gaýry täzeden bahalandyrmanyň ätiýaçlyk gory

Aýdyňlaşdyrma:

Ilkibaşdaky bahasy boýunça hasaba almak usuly - Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emlägiň ähli desgalary ilkibaşdaky ykrar edilenden soňra 16-njy MHHS-de ilkibaşda hasaba almak üçin bellenen usula laýyklykda bahalandyrylmalydyr. Bu, aktiwiň ilkibaşdaky bahasy boýunça ykrar edilmelidigini we onuň peýdaly ulanyş möhletiniň dowamynda dikeldiş geçirmelerini hasaplamalydygyny aňladýar. Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emlägiň her bir desgasy üçin galyndy bahasyna we peýdaly ulanyş möhletine azyndan her ýylyň soňunda täzeden garalmalydyr.

Adalatly bahasy boýunça hasaba almak usuly - Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläk hasabat senä adalatly baha boýunça balansa alynýar, adalatly bahanyň bir hasabat senesinden beýleki hasabat senesine çenli bolan ähli üýtgemeleri bolsa, hasabat döwrüniň peýdalar we ýitgiler barada hasabatynda görkezilýär. Bank adalatly bahadan hasaba almak usulyny, amaly kärende şertnamasy boýunça alnan hukuklaryny maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläk hökmünde ykrar etmek kararyna gelen ýagdaýynda, ulanmalydyr.

Öň özi babatda «Gaýry täzeden bahalandyrmanyň ätiýaçlyk gory» döredilen aktiwiň bahasy arzanlan ýagdaýynda, arzanlamakdan çykdajylar şol döredilen ätiýaçlyklaryň möçberi aýrylyp ykrar edilmelidir.

Öň arzanlamakdan çykdajylar ykrar edilen aktiwiň bahasy ýokarlanan ýagdaýynda, girdejiler şol arzanlamakdan çykdajylaryň çäginde ýkrar edilip, aktiwiň bahasynyň ýokarlanmagynyň galan bölegi bolsa «Gaýry täzeden bahalandyrmanyň ätiýaçlyk gory» hasabyna eltilmelidir.

Aktiwe garşylyklaýyn hasap	**16601**
Hasabyň ady:	Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emlägiň toplanan dikeldiş geçirmeleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emlägiň toplanan dikeldiş geçirmelerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Hasabat döwri üçin hasaplanan dikeldiş geçirmeleri her hasabat döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda görkezilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Ilkibaşdaky bahadan hasaba almak usuly		
Dikeldiş geçirmeleriň hasaplanmagy	56501 Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emlägiň dikeldiş geçirmeleri	16601 Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emlägiň toplanan dikeldiş geçirimleri
Aktiwiň ýerlenmegi ýa-da beýleki hasapdan aýrylmagy (toplanan dikeldiş geçirmeleriň möçberine)	16601 Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emlägiň toplanan dikeldiş geçirimleri	16201 Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläk

Aýdyňlaşdyrma:

Aktiwiň dikeldiş geçirmeleri onuň ulanmaga taýyn bolan pursatyndan başlanýar. Aktiwiň peýdaly ulanyş möhleti kesgitlenende aktiwiň ähmiýeti taýdan könelmesi ýa-da täjirçilik könelmesi göz öňünde tutulmalydyr. Aktiwiň peýdaly ulanyş möhleti aktiwiň çak edilýän peýdalylygyny göz öňünde tutup hasaplanýar. Her döwürdäki dikeldiş geçirmeleriň möçberleri peýdalar ýa-da ýitgiler barada hasabatda ykrar edilmedir.

KLAS 7. ESASY SERIŞDELER WE MADDY DÄL AKTIWLER

Topar 1. Bankyň esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleri

Aktiw hasap	**17102**
Hasabyň ady:	Jaýlar we binalar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň satyn alan ýa-da guran jaýlarynyň we binalarynyň bahasyny (olary niýetlenilişi boýunça ulanmaga ýaramly ýagdaýa (derejesine) ýetirmek bilen gönüden-göni bagly çykdajylary hasaba almak bilen) hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Adalatly (bazar) bahasyny anyk kesgitläp bolýan esasy serişdeler täzeden bahalandyrylan möçberinde, ýagny onuň täzeden bahalandyrylan senesine adalatly (bazar) bahasyndan hasaba alynýar. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Dikeldiş geçirmeleriň usullary we ölçegleri bir ýyldan beýleki bir ýyla yzygiderli ulanylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Esasy serişdeleriň ykrar edilmegi	17102 Jaýlar we binalar	23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 19203 Düýpli maýa goýumlar boýunça debitorlar
Aktiwleriň ýerlenmegi		
toplanan dikeldiş geçirmeleriniň möçberine	17602 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Jaýlar we binalar	17102 Jaýlar we binalar
aktiwiň hasaba alnyş bahasyna	23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	17102 Jaýlar we binalar

Täzeden bahalandyrma		
Täzeden bahalandyrylmagy (aktiwiň adalatly bahasynyň peselmegi)	56301 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan çykdajylar	17102 Jaýlar we binalar
Täzeden bahalandyrylmagy (öň ätiýaçlyklar döredilen aktiwiň adalatly bahasynyň peselmegi)	32203 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory	17102 Jaýlar we binalar
Täzeden bahalandyrylmagy (öň ykrar edilen arzanlamakdan çykdajylardan ýokary geçýän bölegine)	17102 Jaýlar we binalar	46301 Esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejiler 32203 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory

Aýdyňlaşdyrma:

Öň özi babatda «Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory» döredilen aktiwiň bahasy arzanlan ýagdaýynda, arzanlamakdan çykdajylar şol döredilen ätiýaçlyklaryň möçberi aýrylyp ykrar edilmelidir.

Öň arzanlamakdan çykdajylar ykrar edilen aktiwiň bahasy ýokarlanan ýagdaýynda, girdejiler şol arzanlamakdan çykdajylaryň çäginde ýkrar edilip, aktiwiň bahasynyň ýokarlanmagynyň galan bölegi bolsa «Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory» hasabyna eltilmelidir.

Bankyň jikme-jik hasapda aktiwleri esasy serişdeleriň görnüşlerine görä seljermäge mümkinçilik beryän hasaba alnyş ulgamyny döretmegi maslahat beryär. Bu hasaplarda galyndylaryň dogry hasaba alynmagyny üpjün etmek üçin aktiwleriň tükellemesini yzygiderli geçirmek zerur. Tükellemäni azyndan her hasabat döwrüniň soňunda geçirmelidir.

Aktiw hasap	**17103**
Hasabyň ady:	Maşynlar we enjamlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň satyn alan maşynlarynyň we enjamlarynyň bahasyny (olary niýetlenilişi boýunça ulanmaga ýaramly ýagdaýa (derejesine) ýetirmek bilen gönüden-göni bagly çykdajylary hasaba almak bilen) hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Adalatly (bazar) bahasyny anyk kesgitläp bolýan esasy serişdeler täzeden bahalandyrylan möçberinde, ýagny onuň täzeden bahalandyrylan senesine adalatly (bazar) bahasyndan hasaba alynýar. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Dikeldiş geçirmeleriň usullary we ölçegleri bir ýyldan beýleki bir ýyla yzygiderli ulanylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Дебет***	***Кредит***
Esasy serişdeleriň ykrar edilmegi	17103 Maşynlar we enjamlar	23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 19203 Düýpli maýa goýumlar boýunça debitorlar
Aktiwleriň ýerlenmegi		
toplanan dikeldiş geçirmeleriniň möçberine	17603 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Maşynlar we enjamlar	17103 Maşynlar we enjamlar
aktiwiň hasaba alnyş bahasyna	23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	17103 Maşynlar we enjamlar
Täzeden bahalandyrma		
Täzeden bahalandyrylmagy (aktiwiň adalatly bahasynyň peselmegi)	56301 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan çykdajylar	17103 Maşynlar we enjamlar
Täzeden bahalandyrylmagy (öň ätiýaçlyklar döredilen aktiwiň adalatly bahasynyň peselmegi)	32203 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory	17103 Maşynlar we enjamlar

Täzeden bahalandyrylmagy (öň ykrar edilen arzanlamakdan çykdajylardan ýokary geçýän bölegine)	17103 Maşynlar we enjamlar	46301 Esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejiler 32203 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory

Aýdyňlaşdyrma:

Öň özi babatda «Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory» döredilen aktiwiň bahasy arzanlan ýagdaýynda, arzanlamakdan çykdajylar şol döredilen ätiýaçlyklaryň möçberi aýrylyp ykrar edilmelidir.

Öň arzanlamakdan çykdajylar ykrar edilen aktiwiň bahasy ýokarlanan ýagdaýynda, girdejiler şol arzanlamakdan çykdajylaryň çäginde ýkrar edilip, aktiwiň bahasynyň ýokarlanmagynyň galan bölegi bolsa «Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory» hasabyna eltilmelidir.

Bankyň jikme-jik hasapda aktiwleri esasy serişdeleriň görnüşlerine görä seljermäge mümkinçilik berýän hasaba alnyş ulgamyny döretmegi maslahat berýär. Bu hasaplarda galyndylaryň dogry hasaba alynmagyny üpjün etmek üçin aktiwleriň tükellemesini yzygiderli geçirmek zerur. Tükellemäni azyndan her hasabat döwrüniň soňunda geçirmelidir.

Aktiw hasap	**17104**
Hasabyň ady:	Ulag serişdeleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň satyn alan ulag serişdeleriniň bahasyny (olary niýetlenilişi boýunça ulanmaga ýaramly ýagdaýa (derejesine) ýetirmek bilen gönüden-göni bagly çykdajylary hasaba almak bilen) hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Adalatly (bazar) bahasyny anyk kesgitläp bolýan esasy serişdeler täzeden bahalandyrylan möçberinde, ýagny onuň täzeden bahalandyrylan senesine adalatly (bazar) bahasyndan hasaba alynýar. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Dikeldiş geçirmeleriň usullary we ölçegleri bir ýyldan beýleki bir ýyla yzygiderli ulanylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:		
Amallar	***Debet***	***Kredit***
Esasy serişdeleriň ykrar edilmegi	17104 Ulag serişdeleri	23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 19203 Düýpli maýa goýumlar boýunça debitorlar
Aktiwleriň ýerlenmegi		
toplanan dikeldiş geçirmeleriniň möçberine	17604 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Ulag serişdeleri	17104 Ulag serişdeleri
aktiwiň hasaba alnyş bahasyna	23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	17104 Ulag serişdeleri
Täzeden bahalandyrma		
Täzeden bahalandyrylmagy (aktiwiň adalatly bahasynyň peselmegi)	56301 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan çykdajylar	17104 Ulag serişdeleri
Täzeden bahalandyrylmagy (öň ätiýaçlyklar döredilen aktiwiň adalatly bahasynyň peselmegi)	32203 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory	17104 Ulag serişdeleri
Täzeden bahalandyrylmagy (öň ykrar edilen arzanlamakdan çykdajylardan ýokary geçýän bölegine)	17104 Ulag serişdeleri	46301 Esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejiler 32203 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory

Aýdyňlaşdyrma:

Öň özi babatda «Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory» döredilen aktiwiň bahasy arzanlan ýagdaýynda, arzanlamakdan çykdajylar şol döredilen ätiýaçlyklaryň möçberi aýrylyp ykrar edilmelidir.

Öň arzanlamakdan çykdajylar ykrar edilen aktiwiň bahasy ýokarlanan ýagdaýynda, girdejiler şol arzanlamakdan çykdajylaryň çäginde ýkrar edilip, aktiwiň bahasynyň ýokarlanmagynyň galan bölegi bolsa «Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory» hasabyna eltilmelidir.

Bankyň jikme-jik hasapda aktiwleri esasy serişdeleriň görnüşlerine görä seljermäge mümkinçilik berýän hasaba alnyş ulgamyny döretmegi maslahat berýär. Bu hasaplarda galyndylaryň dogry hasaba alynmagyny üpjün etmek üçin aktiwleriň tükellemesini yzygiderli geçirmek zerur. Tükellemäni azyndan her hasabat döwrüniň soňunda geçirmelidir.

Aktiw hasap	**17105**
Hasabyň ady:	Gaýry esasy serişdeler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň satyn alan gaýry esasy serişdeleriniň bahasyny (olary niýetlenilişi boýunça ulanmaga ýaramly ýagdaýa (derejesine) ýetirmek bilen gönüden-göni bagly çykdajylary hasaba almak bilen) hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Adalatly (bazar) bahasyny anyk kesgitläp bolýan esasy serişdeler täzeden bahalandyrylan möçberinde, ýagny onuň täzeden bahalandyrylan senesine adalatly (bazar) bahasyndan hasaba alynýar. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Dikeldiş geçirmeleriň usullary we ölçegleri bir ýyldan beýleki bir ýyla yzygiderli ulanylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Esasy serişdeleriň ykrar edilmegi	17105 Gaýry esasy serişdeler	23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 19203 Düýpli maýa goýumlar boýunça debitorlar

Aktiwleriň ýerlenmegi		
toplanan dikeldiş geçirmeleriniň möçberine	17605 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Gaýry esasy serişdeler	17105 Gaýry esasy serişdeler
aktiwiň hasaba alnyş bahasyna	23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	17105 Gaýry esasy serişdeler
Täzeden bahalandyrma		
Täzeden bahalandyrylmagy (aktiwiň adalatly bahasynyň peselmegi)	56301 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan çykdajylar	17105 Gaýry esasy serişdeler
Täzeden bahalandyrylmagy (öň ätiýaçlyklar döredilen aktiwiň adalatly bahasynyň peselmegi)	32203 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory	17105 Gaýry esasy serişdeler
Täzeden bahalandyrylmagy (öň ykrar edilen arzanlamakdan çykdajylardan ýokary geçýän bölegine)	17105 Gaýry esasy serişdeler	46301 Esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejiler 32203 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory

Aýdyňlaşdyrma:

Öň özi babatda «Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory» döredilen aktiwiň bahasy arzanlan ýagdaýynda, arzanlamakdan çykdajylar şol döredilen ätiýaçlyklaryň möçberi aýrylyp ykrar edilmelidir.

Öň arzanlamakdan çykdajylar ykrar edilen aktiwiň bahasy ýokarlanan ýagdaýynda, girdejiler şol arzanlamakdan çykdajylaryň çäginde ýkrar edilip, aktiwiň bahasynyň ýokarlanmagynyň galan bölegi bolsa «Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory» hasabyna eltilmelidir.

Bankyň jikme-jik hasapda aktiwleri esasy serişdeleriň görnüşlerine görä seljermäge mümkinçilik berýän hasaba alnyş ulgamyny döretmegi maslahat berýär. Bu hasaplarda galyndylaryň dogry hasaba alynmagyny üpjün etmek üçin aktiwleriň tükellemesini yzygiderli geçirmek zerur. Tükellemäni azyndan her hasabat döwrüniň soňunda geçirmelidir.

Aktiw hasap	**17106**
Hasabyň ady:	Maddy däl aktiwler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň satyn alan maddy däl aktiwleriniň bahasyny (olary niýetlenilişi boýunça ulanmaga ýaramly ýagdaýa (derejesine) ýetirmek bilen gönüden-göni bagly çykdajylary hasaba almak bilen) hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Adalatly (bazar) bahasyny anyk kesgitläp bolýan maddy däl aktiwler täzeden bahalandyrylan möçberinde, ýagny onuň täzeden bahalandyrylan senesine adalatly (bazar) bahasyndan hasaba alynýar. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Dikeldiş geçirmeleriň usullary we ölçegleri bir ýyldan beýleki bir ýyla yzygiderli ulanylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Esasy serişdeleriň ykrar edilmegi	17106 Maddy däl aktiwler	23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 19203 Düýpli maýa goýumlar boýunça debitorlar
Aktiwleriň ýerlenmegi		
toplanan dikeldiş geçirmeleriniň möçberine	17606 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Maddy däl aktiwler	17106 Maddy däl aktiwler
aktiwiň hasaba alnyş bahasyna	23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	17106 Maddy däl aktiwler
Täzeden bahalandyrma		
Täzeden bahalandyrylmagy (aktiwiň adalatly bahasynyň peselmegi)	56301 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan çykdajylar	17106 Maddy däl aktiwler

Täzeden bahalandyrylmagy (öň ätiýaçlyklar döredilen aktiwiň adalatly bahasynyň peselmegi)	32203 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory	17106 Maddy däl aktiwler
Täzeden bahalandyrylmagy (öň ykrar edilen arzanlamakdan çykdajylardan ýokary geçýän bölegine)	17106 Maddy däl aktiwler	46301 Esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejiler 32203 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory

Aýdyňlaşdyrma:

Öň özi babatda «Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory» döredilen aktiwiň bahasy arzanlan ýagdaýynda, arzanlamakdan çykdajylar şol döredilen ätiýaçlyklaryň möçberi aýrylyp ykrar edilmelidir.

Öň arzanlamakdan çykdajylar ykrar edilen aktiwiň bahasy ýokarlanan ýagdaýynda, girdejiler şol arzanlamakdan çykdajylaryň çäginde ýkrar edilip, aktiwiň bahasynyň ýokarlanmagynyň galan bölegi bolsa «Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory» hasabyna eltilmelidir.

Aktiw hasap	**17107**
Hasabyň ady:	Kärendesine berlen esasy serişdeler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Amal kärendesine berlen esasy serişdeleriniň bahasyny hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Adalatly (bazar) bahasyny anyk kesgitläp bolýan esasy serişdeler täzeden bahalandyrylan möçberinde, ýagny onuň täzeden bahalandyrylan senesine adalatly (bazar) bahasyndan hasaba alynýar. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Dikeldiş geçirmeleriň usullary we ölçegleri bir ýyldan beýleki bir ýyla yzygiderli ulanylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Kärendesine berlen esasy serişdeleriň ykrar edilmegi	17107 Kärendesine berlen esasy serişdeler	17102-17105 Esasy serişdeler

Esasy serişdeleriň ykrar edilmegi (Kärende tamamlananda)	17102-17105 Esasy serişdeler	17107 Kärendesine berlen esasy serişdeler
Täzeden bahalandyrma		
Täzeden bahalandyrylmagy (aktiwiň adalatly bahasynyň peselmegi)	56301 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan çykdajylar	17107 Kärendesine berlen esasy serişdeler
Täzeden bahalandyrylmagy (öň ätiýaçlyklar döredilen aktiwiň adalatly bahasynyň peselmegi)	32203 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory	17107 Kärendesine berlen esasy serişdeler
Täzeden bahalandyrylmagy (öň ykrar edilen arzanlamakdan çykdajylardan ýokary geçýän bölegine)	17107 Kärendesine berlen esasy serişdeler	46301 Esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejiler 32203 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory

Aýdyňlaşdyrma:

Öň özi babatda «Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory» döredilen aktiwiň bahasy arzanlan ýagdaýynda, arzanlamakdan çykdajylar şol döredilen ätiýaçlyklaryň möçberi aýrylyp ykrar edilmelidir.

Öň arzanlamakdan çykdajylar ykrar edilen aktiwiň bahasy ýokarlanan ýagdaýynda, girdejiler şol arzanlamakdan çykdajylaryň çäginde ýkrar edilip, aktiwiň bahasynyň ýokarlanmagynyň galan bölegi bolsa «Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory» hasabyna eltilmelidir.

Bankyň jikme-jik hasapda aktiwleri esasy serişdeleriň görnüşlerine görä seljermäge mümkinçilik berýän hasaba alnyş ulgamyny döretmegi maslahat berýär. Bu hasaplarda galyndylaryň dogry hasaba alynmagyny üpjün etmek üçin aktiwleriň tükellemesini yzygiderli geçirmek zerur. Tükellemäni azyndan her hasabat döwrüniň soňunda geçirmelidir.

Aktiw hasap	**17108**
Hasabyň ady:	Bankyň kärendesine alnan esasy serişdeleri boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň kärendesine alnan jaýlaryň we binalaryň gurlup tamamlanmagy, giňeldilmegi, durkunyň täzelenmegi, düýpli bejergi üçin çykdajylarynyň bahasyny hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:

Hasaplama ýörelgesi: Bankyň kärendesine alnan esasy serişdeleri boýunça çykdajylar onuň ulanyş möhletinde dikeldiş gecirilýär.

Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi: Dikeldiş geçirmeleriň usullary we ölçegleri bir ýyldan beýleki bir ýyla yzygiderli ulanylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Cykdajylaryň ykrar edilmegi	17108 Bankyň kärendesine alnan esasy serişdeleri boýunça çykdajylar	23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 19203 Düýpli maýa goýumlar boýunça debitorlar
Hasapdan aýyrylmagy	17608 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Bankyň kärendesine alnan esasy serişdeleri boýunça çykdajylar	17108 Bankyň kärendesine alnan esasy serişdeleri boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň jikme-jik hasapda aktiwleri esasy serişdeleriň görnüşlerine görä seljermäge mümkinçilik berýän hasaba alnyş ulgamyny döretmegi maslahat berýär.

Aktiw hasap **17109**

Hasabyň ady: Maliýe lizinginiň şertlerinde alnan esasy serişdeler

Ulanyjy: Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Maliýe lizinginiň şertlerinde alnan esasy serişdeleriniň bahasyny hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgylar, hasaplaşyklaryň geçirilen senesine bagly bolmazdan, geleşigiň amala aşyrylan senesine laýyklykda ýazylmalydyr.

Manysynyň görnüşinden ileri tutulmak ýörelgesi: Maliýe lizinginiň lizing boýunça berlen aktiwleriň doly bahasyny diňe lizingiň möhleti gutarandan soň tölemek şerti bilen, lizingiň ähli möhletiniň dowamynda döwürleýin tölegleri göz öňünde tutýandygyna garamazdan, lizingiň başynda aktiw kärendä alyjynyň hasabynda doly bahadan hasaba alnýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Esasy serişdeleriň ykrar edilmegi	17109 Maliýe lizinginiň şertlerinde alnan esasy serişdeler	23901-23908 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki beýleki borçlar
Lizing boýunça göterimleri hasaplamak	51604 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Beýleki borçlar boýunça	22105 - 22112 Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Lizing boýunça tölegler (esasy berginiň we göterimleriň pul möçberine)	23901-23908 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki beýleki borçlar 22105 - 22112 Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary
Täzeden bahalandyrma		
Täzeden bahalandyrylmagy (aktiwiň adalatly bahasynyň peselmegi)	56301 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan çykdajylar	17109 Maliýe lizinginiň şertlerinde alnan esasy serişdeler
Täzeden bahalandyrylmagy (öň ätiýaçlyklar döredilen aktiwiň adalatly bahasynyň peselmegi)	32203 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory	17109 Maliýe lizinginiň şertlerinde alnan esasy serişdeler
Täzeden bahalandyrylmagy (öň ykrar edilen arzanlamakdan çykdajylardan ýokary geçýän bölegine)	17109 Maliýe lizinginiň şertlerinde alnan esasy serişdeler	46301 Esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejiler 32203 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory

Aýdyňlaşdyrma:

Öň özi babatda «Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory» döredilen aktiwiň bahasy arzanlan ýagdaýynda, arzanlamakdan çykdajylar şol döredilen ätiýaçlyklaryň möçberi aýrylyp ykrar edilmelidir.

Öň arzanlamakdan çykdajylar ykrar edilen aktiwiň bahasy ýokarlanan ýagdaýynda, girdejiler şol arzanlamakdan çykdajylaryň çäginde ýkrar edilip, aktiwiň bahasynyň ýokarlanmagynyň galan bölegi bolsa «Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory» hasabyna eltilmelidir.

Bankyň jikme-jik hasapda aktiwleri esasy serişdeleriň görnüşlerine görä seljermäge mümkinçilik berýän hasaba alnyş ulgamyny döretmegi maslahat berýär. Bu hasaplarda galyndylaryň dogry hasaba alynmagyny üpjün etmek üçin aktiwleriň tükellemesini yzygiderli geçirmek zerur. Tükellemäni azyndan her hasabat döwrüniň soňunda geçirmelidir.

Aktiw hasap	**17110**
Hasabyň ady:	Gurulýan (gurnalýan) esasy serişdeler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gurulýan (gurnalýan) esasy serişdeleriň gurluşyk boýunca ýerine ýetirlen işlere cykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	17109 Gurulýan (gurnalýan) esasy serişdeler	23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 19203 Düýpli maýa goýumlar boýunça debitorlar
Esasy seriädeleriň ykrar edilmegi	17102 Jaýlar we binalar	17109 Gurulýan (gurnalýan) esasy serişdeler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Topar 6. Toplanan dikeldiş geçirmeleri

Aktiwe garşylyklaýyn hasap	**17602**
Hasabyň ady:	Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Jaýlar we binalar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Jaýlar we binalar boýunça toplanan dikeldiş geçirmeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Hasabat döwri üçin hasaplanan dikeldiş geçirmeleri her hasabat döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda görkezilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Dikeldiş geçirmeleriň hasaplanmagy	56502 Jaýlar we binalar boýunça dikeldiş geçirmeleri	17602 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Jaýlar we binalar
Aktiwiň hasapdan aýrylmagy	17602 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Jaýlar we binalar	17102 Jaýlar we binalar

Aýdyňlaşdyrma:

Bank jikme-jik hasapda aktiwleriň toplanan dikeldiş geçirmelerini esasy serişdeleriň görnüşlerine görä seljermäge mümkinçilik beryän hasaba alnyş ulgamyny döretmeli.

Aktiwiň dikeldiş geçirmeleri onuň ulanmaga taýyn bolan pursatyndan başlanýar. Aktiwiň peýdaly ulanyş möhleti kesgitlenende aktiwiň ähmiýeti taýdan könelmesi ýa-da täjirçilik könelmesi göz öňünde tutulmalydyr. Aktiwiň peýdaly ulanyş möhleti aktiwiň çak edilýän peýdalylygyny göz öňünde tutup hasaplanýar. Her döwürdäki dikeldiş geçirmeleriň möçberleri peýdalar ýa-da ýitgiler barada hasabatda ykrar edilmedir.

Aktiwe garşylyklaýyn hasap	**17603**
Hasabyň ady:	Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Maşynlar we enjamlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maşynlar we enjamlar boýunça toplanan dikeldiş geçirmeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Hasabat döwri üçin hasaplanan dikeldiş geçirmeleri her hasabat döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda görkezilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Dikeldiş geçirmeleriň hasaplanmagy	56503 Maşynlar we enjamlar boýunça dikeldiş geçirmeleri	17603 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Maşynlar we enjamlar
Aktiwiň hasapdan aýrylmagy	17603 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Maşynlar we enjamlar	17103 Maşynlar we enjamlar

Aýdyňlaşdyrma:

Bank jikme-jik hasapda aktiwleriň toplanan dikeldiş geçirmelerini esasy serişdeleriň görnüşlerine görä seljermäge mümkinçilik beryän hasaba alnyş ulgamyny döretmeli.

Aktiwiň dikeldiş geçirmeleri onuň ulanmaga taýyn bolan pursatyndan başlanýar. Aktiwiň peýdaly ulanyş möhleti kesgitlenende aktiwiň ähmiýeti taýdan könelmesi ýa-da täjirçilik könelmesi göz öňünde tutulmalydyr. Aktiwiň peýdaly ulanyş möhleti aktiwiň çak edilýän peýdalylygyny göz öňünde tutup hasaplanýar. Her döwürdäki dikeldiş geçirmeleriň möçberleri peýdalar ýa-da ýitgiler barada hasabatda ykrar edilmedir.

Aktiwe garşylyklaýyn hasap	**17604**
Hasabyň ady:	Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Ulag serişdeleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ulag serişdeleri boýunça toplanan dikeldiş geçirmeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Hasabat döwri üçin hasaplanan dikeldiş geçirmeleri her hasabat döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda görkezilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Dikeldiş geçirmeleriň hasaplanmagy	56504 Ulag serişdeleri boýunça dikeldiş geçirmeleri	17604 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Ulag serişdeleri
Aktiwiň hasapdan aýrylmagy	17604 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Ulag serişdeleri	17104 Ulag serişdeleri

Aýdyňlaşdyrma:

Bank jikme-jik hasapda aktiwleriň toplanan dikeldiş geçirmelerini esasy serişdeleriň görnüşlerine görä seljermäge mümkinçilik berýän hasaba alnyş ulgamyny döretmeli.

Aktiwiň dikeldiş geçirmeleri onuň ulanmaga taýyn bolan pursatyndan başlanýar. Aktiwiň peýdaly ulanyş möhleti kesgitlenende aktiwiň ähmiýeti taýdan könelmesi ýa-da täjirçilik könelmesi göz öňünde tutulmalydyr. Aktiwiň peýdaly ulanyş möhleti aktiwiň çak edilýän peýdalylygyny göz öňünde tutup hasaplanýar. Her döwürdäki dikeldiş geçirmeleriň möçberleri peýdalar ýa-da ýitgiler barada hasabatda ykrar edilmedir.

Aktiwe garşylyklaýyn hasap	**17605**
Hasabyň ady:	Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Gaýry esasy serişdeler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gaýry esasy serişdeler boýunça toplanan dikeldiş geçirmeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Hasabat döwri üçin hasaplanan dikeldiş geçirmeleri her hasabat döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda görkezilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Dikeldiş geçirmeleriň hasaplanmagy	56505 Gaýry esasy serişdeler boýunça dikeldiş geçirmeleri	17605 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Gaýry esasy serişdeler

Aktiwiň hasapdan aýrylmagy	17605 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Gaýry esasy serişdeler	17105 Gaýry esasy serişdeler

Aýdyňlaşdyrma:

Bank jikme-jik hasapda aktiwleriň toplanan dikeldiş geçirmelerini esasy serişdeleriň görnüşlerine görä seljermäge mümkinçilik berýän hasaba alnyş ulgamyny döretmeli.

Aktiwiň dikeldiş geçirmeleri onuň ulanmaga taýyn bolan pursatyndan başlanýar. Aktiwiň peýdaly ulanyş möhleti kesgitlenende aktiwiň ähmiýeti taýdan könelmesi ýa-da täjirçilik könelmesi göz öňünde tutulmalydyr. Aktiwiň peýdaly ulanyş möhleti aktiwiň çak edilýän peýdalylygyny göz öňünde tutup hasaplanýar. Her döwürdäki dikeldiş geçirmeleriň möçberleri peýdalar ýa-da ýitgiler barada hasabatda ykrar edilmedir.

Aktiwe garşylyklaýyn hasap	**17606**
Hasabyň ady:	Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Maddy däl aktiwler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maddy däl aktiwler boýunça toplanan dikeldiş geçirmeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Hasabat döwri üçin hasaplanan dikeldiş geçirmeleri her hasabat döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda görkezilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Dikeldiş geçirmeleriň hasaplanmagy	56506 Maddy däl aktiwler boýunça dikeldiş geçirmeleri	17606 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Maddy däl aktiwler
Aktiwiň hasapdan aýrylmagy	17606 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Maddy däl aktiwler	17106 Maddy däl aktiwler

Aýdyňlaşdyrma:

Bank jikme-jik hasapda aktiwleriň toplanan dikeldiş geçirmelerini esasy serişdeleriň görnüşlerine görä seljermäge mümkinçilik berýän hasaba alnyş ulgamyny döretmeli.

Aktiwiň dikeldiş geçirmeleri onuň ulanmaga taýyn bolan pursatyndan başlanýar. Aktiwiň peýdaly ulanyş möhleti kesgitlenende aktiwiň ähmiýeti taýdan könelmesi ýa-da täjirçilik könelmesi göz öňünde tutulmalydyr. Aktiwiň peýdaly ulanyş möhleti aktiwiň çak edilýän peýdalylygyny göz öňünde tutup hasaplanýar. Her döwürdäki dikeldiş geçirmeleriň möçberleri peýdalar ýa-da ýitgiler barada hasabatda ykrar edilmedir.

Aktiwe garşylyklaýyn hasap	**17607**
Hasabyň ady:	Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Kärendesine berlen esasy serişdeler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Kärendesine berlen esasy serişdeler boýunça toplanan dikeldiş geçirmeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Hasabat döwri üçin hasaplanan dikeldiş geçirmeleri her hasabat döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda görkezilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Dikeldiş geçirmeleriň hasaplanmagy	56507 Kärendesine berlen esasy serişdeler boýunça dikeldiş geçirmeleri	17607 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Kärendesine berlen esasy serişdele
Aktiwiň hasapdan aýrylmagy	17607 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Kärendesine berlen esasy serişdele	17107 Kärendesine berlen esasy serişdele

Aýdyňlaşdyrma:

Bank jikme-jik hasapda aktiwleriň toplanan dikeldiş geçirmelerini esasy serişdeleriň görnüşlerine görä seljermäge mümkinçilik berýän hasaba alnyş ulgamyny döretmeli.

Aktiwiň dikeldiş geçirmeleri onuň ulanmaga taýyn bolan pursatyndan başlanýar. Aktiwiň peýdaly ulanyş möhleti kesgitlenende aktiwiň ähmiýeti taýdan könelmesi ýa-da täjirçilik könelmesi göz öňünde tutulmalydyr. ktiwiň peýdaly ulanyş möhleti aktiwiň çak edilýän peýdalylygyny göz öňünde tutup hasaplanýar. Her döwürdäki dikeldiş geçirmeleriň möçberleri peýdalar ýa-da ýitgiler barada hasabatda ykrar edilmedir.

Aktiwe garşylyklaýyn hasap	**17608**
Hasabyň ady:	Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Bankyň kärendesine alnan esasy serişdeleri boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Kärendesine alnan esasy serişdelere çykdajylar boýunça toplanan dikeldiş geçirmeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	Hasaplama ýörelgesi: Hasabat döwri üçin hasaplanan dikeldiş geçirmeleri her hasabat döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda görkezilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Dikeldiş geçirmeleriň hasaplanmagy	56508 Bankyň kärendesine alnan esasy serişdeleri boýunça düýpli harajatlaryň dikeldiş geçirmeleri	17608 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Bankyň kärendesine alnan esasy serişdeleri boýunça çykdajylar
Aktiwiň hasapdan aýrylmagy	17608 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Bankyň kärendesine alnan esasy serişdeleri boýunça çykdajylar	17108 Bankyň kärendesine alnan esasy serişdeleri boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Bank jikme-jik hasapda aktiwleriň toplanan dikeldiş geçirmelerini esasy serişdeleriň görnüşlerine görä seljermäge mümkinçilik beryän hasaba alnyş ulgamyny döretmeli.

Aktiwiň dikeldiş geçirmeleri onuň ulanmaga taýyn bolan pursatyndan başlanýar. Her döwürdäki dikeldiş geçirmeleriň möçberleri peýdalar ýa-da ýitgiler barada hasabatda ykrar edilmedir.

Aktiwe garşylyklaýyn hasap **17609**

Hasabyň ady: Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Maliýe lizinginiň şertlerinde alnan esasy serişdeler

Ulanyjy: Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Maliýe lizinginiň şertlerinde alnan esasy serişdeler boýunça toplanan dikeldiş geçirmeleri hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri: *Hasaplama ýörelgesi:* Hasabat döwri üçin hasaplanan dikeldiş geçirmeleri her hasabat döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda görkezilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Dikeldiş geçirmeleriň hasaplanmagy	56509 Maliýe lizingi boýunça alnan esasy serişdeler boýunça dikeldiş geçirmeleri	17609 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Maliýe lizinginiň şertlerinde alnan esasy serişdeler
Aktiwiň hasapdan aýrylmagy	17609 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Maliýe lizinginiň şertlerinde alnan esasy serişdeler	17109 Maliýe lizinginiň şertlerinde alnan esasy serişdeler

Aýdyňlaşdyrma:

Bank jikme-jik hasapda aktiwleriň toplanan dikeldiş geçirmelerini esasy serişdeleriň görnüşlerine görä seljermäge mümkinçilik berýän hasaba alnyş ulgamyny döretmeli.

Aktiwiň dikeldiş geçirmeleri onuň ulanmaga taýyn bolan pursatyndan başlanýar. Aktiwiň peýdaly ulanyş möhleti kesgitlenende aktiwiň ähmiýeti taýdan könelmesi ýa-da täjirçilik könelmesi göz öňünde tutulmalydyr. Aktiwiň peýdaly ulanyş möhleti aktiwiň çak edilýän peýdalylygyny göz öňünde tutup hasaplanýar. Her döwürdäki dikeldiş geçirmeleriň möçberleri peýdalar ýa-da ýitgiler barada hasabatda ykrar edilmedir.

KLAS 8. ALMAGA DEGIŞLI HASAPLANAN GIRDEJILER

Topar 1. Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler

Aktiw hasap	**18101**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankyna talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Merkezi bankyna talaplar boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde olaryň gelmegi garaşylýan alynmaga degişli hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	18101 Türkmenistanyň Merkezi bankyna talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41101 TMB-daky «Nostro» hasaplary boýunça göterim girdejiler 41201 TMB-na «owernaýt» depozitler boýunça göterim girdejileri 41301 TMB-nda ýerleşdirlen depozitler boýunça göterim girdejiler 41302 TMB-na bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler
Hasaplanan göterimleriň gelip gowuşmagy	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar	18101 Türkmenistanyň Merkezi bankyna talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň talaplaryň görnüşlerine görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18102**
Hasabyň ady:	Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Ygtyýarlandyrlan täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Halkara guramalaryna bolan talaplary boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. *Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan hasaplanan göterimleriň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri möhleti geçen göterimler hökmünde häsiýetlendirmek zerur.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	18102 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41401 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzalar/ depozitler boýunça 41402 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Beýleki talaplar boýunça
Hasaplanan göterimleriň gelip gowuşmagy	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar	18102 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler

Alynmagy şübhe döredýän hasaplanan göterimleriň hasapdan aýyrylmagy	13206 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	18102 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň talaplaryň görnüşlerine görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18103**
Hasabyň ady:	Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. *Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan hasaplanan göterimleriň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri möhleti geçen göterimler hökmünde häsiýetlendirmek zerur.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	18103 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41102 Bank edaralaryndaky «Nostro» hasaplary boýunça göterim girdejiler 41202 Bank edaralaryna «owernaýt» depozitler boýunça göterim girdejileri 41501 Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzlar/ Depozitler 41502 Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Beýleki talaplar
Hasaplanan göterimleriň gelip gowuşmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary	18103 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Alynmagy şübhe döredýän hasaplanan göterimleriň hasapdan aýyrylmagy	13306 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	18103 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18104**
Hasabyň ady:	Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. *Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan hasaplanan göterimleriň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri möhleti geçen göterimler hökmünde häsiýetlendirmek zerur.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	18104 Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41501 Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzlar/ Depozitler 41502 Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Beýleki talaplar
Hasaplanan göterimleriň gelip gowuşmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary	18104 Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Alynmagy şübhe döredýän hasaplanan göterimleriň hasapdan aýyrylmagy	13406 Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	18104 Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18105**
Hasabyň ady:	Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. *Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan hasaplanan göterimleriň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri möhleti geçen göterimler hökmünde häsiýetlendirmek zerur.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	18105 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41601 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzlar 41603 Maliýe däl gurluşlara bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler
Hasaplanan göterimleriň gelip gowuşmagy	23201 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	18105 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Alynmagy şübhe döredýän hasaplanan göterimleriň hasapdan aýyrylmagy	14801 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	18105 Döwlet kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18106**
Hasabyň ady:	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. *Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan hasaplanan göterimleriň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri möhleti geçen göterimler hökmünde häsiýetlendirmek zerur.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	18106 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41601 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzlar 41603 Maliýe däl gurluşlara bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler

Hasaplanan göterimleriň gelip gowuşmagy	23202 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	18106 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Alynmagy şübhe döredýän hasaplanan göterimleriň hasapdan aýyrylmagy	14802 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	18106 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryna we guramalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18107**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan talaplar boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. *Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan hasaplanan göterimleriň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri möhleti geçen göterimler hökmünde häsiýetlendirmek zerur.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	18107 Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41601 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzlar 41603 Maliýe däl gurluşlara bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler
Hasaplanan göterimleriň gelip gowuşmagy	23203 Daşary ýurt kompaniýalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	18107 Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Alynmagy şübhe döredýän hasaplanan göterimleriň hasapdan aýyrylmagy	14803 Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	18107 Daşary ýurt kompaniýalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18108**
Hasabyň ady:	Bilelikdäki kärhanalara bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bilelikdäki kärhanalara bolan talaplar boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. *Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan hasaplanan göterimleriň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri möhleti geçen göterimler hökmünde häsiýetlendirmek zerur.	
Bir ülňidäki geçirmeler:		
Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	18108 Bilelikdäki kärhanalara bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41601 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzlar 41603 Maliýe däl gurluşlara bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler
Hasaplanan göterimleriň gelip gowuşmagy	23204 Bilelikdäki kärhanalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	18108 Bilelikdäki kärhanalara bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Alynmagy şübhe döredýän hasaplanan göterimleriň hasapdan aýyrylmagy	14804 Bilelikdäki kärhanalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	18108 Bilelikdäki kärhanalara bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18109**
Hasabyň ady:	Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan talaplar boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. *Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan hasaplanan göterimleriň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri möhleti geçen göterimler hökmünde häsiýetlendirmek zerur.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	18109 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41601 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzlar 41603 Maliýe däl gurluşlara bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler
Hasaplanan göterimleriň gelip gowuşmagy	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 23205 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	18109 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Alynmagy şübhe döredýän hasaplanan göterimleriň hasapdan aýyrylmagy	14805 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	18109 Täjirçilik däl kärhanalara we guramalara bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18110**
Hasabyň ady:	Ýekebara telekeçilere bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ýekebara telekeçilere bolan talaplar boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. *Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan hasaplanan göterimleriň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri möhleti geçen göterimler hökmünde häsiýetlendirmek zerur.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	18110 Ýekebara telekeçilere bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41601 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzlar 41603 Maliýe däl gurluşlara bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler

Hasaplanan göterimleriň gelip gowuşmagy	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 23206 Ýekebara telekeçileriň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	18110 Ýekebara telekeçilere bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Alynmagy şübhe döredýän hasaplanan göterimleriň hasapdan aýyrylmagy	14806 Ýekebara telekeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	18110 Ýekebara telekeçilere bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18111**
Hasabyň ady:	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan talaplar boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. *Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan hasaplanan göterimleriň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri möhleti geçen göterimler hökmünde häsiýetlendirmek zerur.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	18111 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41601 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzlar 41603 Maliýe däl gurluşlara bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler
Hasaplanan göterimleriň gelip gowuşmagy	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 23207 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	18111 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Alynmagy şübhe döredýän hasaplanan göterimleriň hasapdan aýyrylmagy	14807 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	18111 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilere bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18112**
Hasabyň ady:	Şahsy adamlara bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Şahsy adamlara bolan talaplar boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. *Seresaplylyk ýörelgesi:* Eger bu hasaplarda hasaba alnan hasaplanan göterimleriň gaýtarylmagy şübhe döredýän bolsa, degişli möçberleri möhleti geçen göterimler hökmünde häsiýetlendirmek zerur.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	18112 Şahsy adamlara bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41601 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzlar 41603 Maliýe däl gurluşlara bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler
Hasaplanan göterimleriň gelip gowuşmagy	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 23208 Şahsy adamlaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	18112 Şahsy adamlara bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Alynmagy şübhe döredýän hasaplanan göterimleriň hasapdan aýyrylmagy	14808 Şahsy adamlara bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler	18112 Şahsy adamlara bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe aktiwleri üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara we talaplaryň görnüşlerine (karzlar, lizing, beýleki talaplar) görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18113**
Hasabyň ady:	Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	18113 Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça hasaplanan göterimler	41901 Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça göterim girdejiler
Hasaplanan göterimleriň gelip gowuşmagy	19101 Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby	18113 Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça hasaplanan göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Şahamçalar arasyndaky gatnaşyklar göterimleri tölemegi göz öňünde tutýan bolsa, hasaplanan we alnan (tölenen) göterimler üns bilen deňeşdirilmelidir. Hasabat döwrüniň jebislendirlen balansynda hasaplanan girdejileriň we çykdajylaryň hasaplary, şeýle hem alnan we tölenen göterimler özara ýapylmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň bankyň bölümlerine görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Topar 2. Hasaplanan hyzmat haky girdejileri

Aktiw hasap	**18201**
Hasabyň ady:	Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky girdejileri boýunça talaplaryň möçberini hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.	
Bir ülňidäki geçirmeler:		
Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	18201 Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	42101 Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň gelip gowuşmagy	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	18201 Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18202**
Hasabyň ady:	Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky girdejileri boýunça talaplaryň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	18202 Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	42102 Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri

Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň gelip gowuşmagy	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	18202 Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18203**
Hasabyň ady:	Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Müşderleriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlaryny kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky girdejileri boýunça talaplaryň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	18203 Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	42103 Müşderleriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň gelip gowuşmagy	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	18203 Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18204**
Hasabyň ady:	Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky girdejileri boýunça talaplaryň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	18204 Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	42104 Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň gelip gowuşmagy	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	18204 Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18205**
Hasabyň ady:	Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky girdejileri boýunça talaplaryň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	18205 Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	42105 Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň gelip gowuşmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar	18205 Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18206**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky girdejileri boýunça talaplaryň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	18206 Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	42106 Daşary ýurt pulyny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň gelip gowuşmagy	10102 Bankyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar	18206 Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18207**
Hasabyň ady:	Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky girdejileri boýunça talaplaryň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	18207 Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	42107 Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri

Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň gelip gowuşmagy	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	18207 Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18208**
Hasabyň ady:	Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky girdejileri boýunça talaplaryň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	18208 Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	42108 Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň gelip gowuşmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	18208 Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18209**
Hasabyň ady:	Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky girdejileri boýunça talaplaryň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	18209 Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	42109 Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň gelip gowuşmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	18209 Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18210**
Hasabyň ady:	Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky girdejileri boýunça talaplaryň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	18210 Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	42110 Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň gelip gowuşmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	18210 Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18211**
Hasabyň ady:	Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky girdejileri boýunça talaplaryň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	18211 Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin hasaplanan hyzmat haky	42111 Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin hyzmat haky girdejileri
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň gelip gowuşmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	18211 Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin hasaplanan hyzmat haky

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18212**
Hasabyň ady:	Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky girdejileri boýunça talaplaryň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	18212 Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	42112 Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri

Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň gelip gowuşmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	18212 Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**18213**
Hasabyň ady:	Hasaplanan gaýry hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan gaýry hyzmat haky girdejileri boýunça talaplaryň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	18213 Hasaplanan gaýry hyzmat haky	42113 Gaýry hyzmat haky girdejiler
Hasaplanan hyzmat haky girdejileriň gelip gowuşmagy	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	18213 Hasaplanan gaýry hyzmat haky

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Topar 4. Gymmatly kagyzlar bilen amallar boýunça almaga degişli hasaplanan göterimler

Aktiw hasap	**18401**
Hasabyň ady:	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça almaga degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlar boýunça göterim girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	18401 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça almaga degişli hasaplanan göterimler	41701 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça girdejiler
Hasaplanan göterimleriň gelip gowuşmagy	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	18401 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça almaga degişli hasaplanan göterimler
Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi hasaplanan göterimleriň möçberine	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	18401 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça almaga degişli hasaplanan göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**18402**
Hasabyň ady:	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça almaga degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlar boýunça göterim girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	18402 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça almaga degişli hasaplanan göterimler	41703 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça girdejiler
Hasaplanan göterimleriň gelip gowuşmagy	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	18402 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça almaga degişli hasaplanan göterimler
Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi hasaplanan göterimleriň möçberine	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	18402 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça almaga degişli hasaplanan göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**18403**
Hasabyň ady:	Gymmatly kagyzlar bilen «Ters REPO» amallary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmatly kagyzlar bilen «Ters REPO» amallary boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	Hasaplama ýörelgesi: Gymmatly kagyzlar bilen «ters REPO» geleşikler boýunça girdejiler olaryň alynjak möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	18403 Gymmatly kagyzlar bilen «Ters REPO» amallary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41705 Gymmatly kagyzlar bilen «Ters REPO» geleşikleri boýunça amallardan girdejiler
Hasaplanan göterimleriň gelip gowuşmagy	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar	18403 Gymmatly kagyzlar bilen «Ters REPO» amallary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Aktiw hasap	**18404**
Hasabyň ady:	Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça almaga degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde gelmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlar boýunça göterim girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	18404 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça almaga degişli hasaplanan göterimler	41706 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça girdejiler
Hasaplanan göterimleriň gelip gowuşmagy	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	18404 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça almaga degişli hasaplanan göterimler
Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
hasaplanan göterimleriň möçberine	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	18404 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça almaga degişli hasaplanan göterimler

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

KLAS 9. GAÝRY AKTIWLER

Topar 1. Şahamçalar arasyndaky özara hasaplaşyklar

Aktiw hasap	**19101**
Hasabyň ady:	Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby
Ulanyjy:	Täjirçilik banky (şahamça)
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça açylan aragatnaşyk hasabyndaky pul serişdeleriniň möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Serişdeleriň girdeji edilmegi	19101 Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar
Serişdeleriň hasapdan aýrylmagy	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	19101 Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň bankyň şahamçalaryna görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.
Bank şahamçalar arasyndaky hasaplaşyklary yzygiderli deňeşdirmäni ýerine ýetirip durmalydyr.

Hasabat döwrüniň jebislendirlen balansynda bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaplaryň galyndylary özara ýapylmalydyr.

Aktiw hasap	**19102**
Hasabyň ady:	Elektron tölegler boýunça TMB-niň düzüm birlikleriniň hasaplary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky (Baş edarasy)
Hasabyň niýetlenilişi:	Merkezi bankyň baş edarasy bilen onuň welaýat dolandyryş edaralarynyň arasyndaky hasaplaşyklar üçin ulanylýan serişdeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Serişdeleriň girdeji edilmegi	19102 Elektron tölegler boýunça TMB-niň düzüm birlikleriniň hasaplary	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar
Galyndylaryň öz ara ýapylmagy	28102 Elektron tölegler boýunça TMB-niň düzüm birlikleriniň hasaplary	19102 Elektron tölegler boýunça TMB-niň düzüm birlikleriniň hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň bankyň düzüm birliklerine görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

TMB-niň baş edarasy we düzüm birliklerinin arasyndaky hasaplaşyklary yzygiderli deňeşdirmäni ýerine ýetirip durmalydyr.

Hasabat döwrüniň jebislendirlen balansynda elektron tölegler boýunça aragatnaşyk hasaplaryň galyndylary özara ýapylmalydyr.

Aktiw hasap	**19103**
Hasabyň ady:	Elektron tölegler boýunça düzüm birlikleriň TMB-däki hasaplary
Ulanyjy:	Merkezi bankyň welaýat dolandyryş edaralary
Hasabyň niýetlenilişi:	Merkezi bankyň baş edarasy bilen onuň welaýat dolandyryş edaralarynyň arasyndaky hasaplaşyklar üçin ulanylýan serişdeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Serişdeleriň girdeji edilmegi	19103 Elektron tölegler boýunça düzüm birlikleriň TMB-däki hasaplary	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar
Galyndylaryň öz ara ýapylmagy	28103 Elektron tölegler boýunça TMB-däki düzüm birlikleriň hasaplary	19103 Elektron tölegler boýunça düzüm birlikleriň TMB-däki hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

TMB-niň baş edarasy we düzüm birliklerinin arasyndaky hasaplaşyklary yzygiderli deňeşdirmäni ýerine ýetirip durmalydyr.

Hasabat döwrüniň jebislendirlen balansynda elektron tölegler boýunça aragatnaşyk hasaplaryň galyndylary özara ýapylmalydyr.

Aktiw hasap	**19104**
Hasabyň ady:	Bir banka tabyn bolan edaralaryň arasyndaky hasaplaşyklar
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bir banka tabyn bolan edaralaryň arasyndaky hasaplaşyklary hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Serişdeleriň girdeji edilmegi	19104 Bir banka tabyn bolan edaralaryň arasyndaky hasaplaşyklar	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar
Galyndylaryň öz ara ýapylmagy	28104 Bir banka tabyn bolan edaralaryň arasyndaky hasaplaşyklar	19104 Bir banka tabyn bolan edaralaryň arasyndaky hasaplaşyklar

Aýdyňlaşdyrma:

Baş edara we düzüm birlikleriniň arasyndaky hasaplaşyklary yzygiderli deňeşdirmäni ýerine ýetirip durmalydyr.

Hasabat döwrüniň jebislendirlen balansynda tölegler boýunça aragatnaşyk hasaplaryň galyndylary özara ýapylmalydyr.

Aktiw hasap	**19105**
Hasabyň ady:	Özara algy-bergiler boýunça hasaplaşyklary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Baş bank bilen onuň şahamçalarynyň arasyndaky ýa-da bir bankyň şahamçalarynyň arasyndaky bankiçerki hasaplaşyklar üçin ulanylýan serişdeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Serişdeleriň girdeji edilmegi	19105 Özara algy-bergiler boýunça hasaplaşyklary	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar
Hasaplaşyklaryü netijesiniň geçirilmegi	19101 Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby	19105 Özara algy-bergiler boýunça hasaplaşyklary

Aýdyňlaşdyrma:

Hasap tehniki hasaby bolup, onda möçberler diňe wagtlaýynça saklanyp, derhal tertipde degişli hasaplaryna eltilmedir.

Topar 2. Debitorlar bilen hasaplaşyklar

Aktiw hasap	**19201**
Hasabyň ady:	Maksady aýdyňlaşdyrylmadyk serişdeleri hasaba almak boýunça hasap
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gelip düşen pursatynda niýetlenilişi boýunça degişli hasaplara geçirilip bilinmejek serişdeleriň, şeýle hem maglumat işläp taýýarlanylanda aýdyňlaşdyrylmadyk serişdeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir. *Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Almaga degişli maksady aýdyňlaşdyrylmadyk möçberler we tölemäge degişli maksady aýdyňlaşdyrylmadyk möçberler özara ýapylmaga degişli däldir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Serişdeleriň girdeji edilmegi	19201 Maksady aýdyňlaşdyrylmadyk serişdeleri hasaba almak boýunça hasap	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary
Serişdeleri hasapdan aýrylmagy	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar.	19201 Maksady aýdyňlaşdyrylmadyk serişdeleri hasaba almak boýunça hasap

Aýdyňlaşdyrma:

Hasap maksady aýdyňlaşdyrylmadyk möçberleriň tehniki hasaby bolup durýar, oňa tehniki ýalňyşlyklaryň netijesi bolan ýa-da ýagdaý anyklanylýança saklanýan möçberler girdeji edilýär. Bu hasapda möçberler diňe wagtlaýynça saklanyp, derhal tertipde degişli hasaplaryna eltilmedir.

Maksady aýdyňlaşdyrylmadyk möçberler hökmünde ykrar edilen serişdeler olaryň degişli bolan hasaplaryna wagtynda eltilendigine göz öetirmek üçin hasaby yzygiderli seljerip durmalydyr.

Aktiw hasap	**19202**
Hasabyň ady:	Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Potratçylar we üpjün edijiler bilen hasaplaşyklar geçirilende bankyň hojalyk işine degişli bolan debitor bergileriň möçberlerini hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Seresaplylyk ýörelgesi:* Egerde bu hasapdaky debitor berginiň ýapylmagy şübhe döredýän bolsa, tölenmezlik bilen bagly bolup biljek ýitgileriň öwezini dolmak üçin ätiýaçlyk goruny döretmek zerur bolup durýar. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Debitor berginiň ykrar edilmegi	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Debitor berginiň hasapdan aýrylmagy we ýapylmagy	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar.	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar

Aýdyňlaşdyrma:

Debitor bergiler gysga möhletleýin häsiýete eýedir. Bu hasap esasan bank haryt-maddy gymmatlyklar ýa-da beýleki harytlar üçin hakujy töleglerini geçirmeli bolanda ulanylýar.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**19203**
Hasabyň ady:	Düýpli maýa goýumlar boýunça debitorlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Potratçylar we üpjün edijiler bilen hasaplaşyklar geçirilende düýpli maýa goýumlar boýunça debitor bergileriň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Debitor berginiň ykrar edilmegi	19203 Düýpli maýa goýumlar boýunça debitorlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 19601 Gurluşyk materiallary
Debitor berginiň hasapdan aýrylmagy we ýapylmagy	17102 Jaýlar we binalar 17110 Gurulýan (gurnalýan) esasy serişdeler	19203 Düýpli maýa goýumlar boýunça debitorlar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**19204**
Hasabyň ady:	Gaýra goýlan salgyt talaplar
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Möhletinden öň tölenilen, wagt tapuwatlary sebäpli geljekki döwürlerde öwezi dolunjak peýda salgydynyň möcberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Peýda salgydy boýunça bankyň çykdajylary tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Salgytlaryň býüjete tölenilmegi	19204 Gaýra goýlan salgyt talaplary	23101 Merkezleşdirlen býüjetiň serişdeleri
Degişli döwrüň çykdajylaryna eltilmegi	57201 Peýda salgydy	19204 Gaýra goýlan salgyt talaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bank diňe bir býüjete tölemeli peýda salgydyny hasaba alman, şeýle hem salgyt kanunçylygyna laýyklykda soňky döwürleriň salgyt töleglerine täsir edip biljek gaýra goýlan salgyt borçlaryny (talaplaryny) hem hasaba almalydyr.

Aktiw hasap	**19205**
Hasabyň ady:	Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar geçirilende debitor bergileriniň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Debitor bergileriň ykrar edilmegi	19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23204 Talap edilýänçä serişdeler
Satyn alnan aktiwleriň ykrar edilmegi	10101-10102 Nagt pul serişdeleri Gymmatly kagyzlaryň hasaplary Esaslyk maýa goýumlaryň hasaplary Gymmat bahaly metallaryň hasaplary	19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar
Cykdajylaryň ykrar edilmegi	Diling amallary boýunça çykdajylar Yerlemek boýunça çykdajylar	19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar
Girdejileriň ykrar edilmegi	19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar	Diling amallary boýunça girdejiler Yerlemek boýunça girdejiler
Hasaplaşyklaryň özara ýapylmagy	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar	19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar

Aýdyňlaşdyrma:

Debitor bergiler gysga möhletleýin häsiýete eýedir. Bu hasap esasan dellallara (brokerlara) hakujy töleglerini geçirmeli bolanda ulanylýar.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**19206**
Hasabyň ady:	Almaga degişli düşewüntler (diwidentler)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Almaga degişli düşewüntleriň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Yglan edilen düşewüntleriň ykrar edilmegi	19206 Almaga degişli düşewüntler (diwidentler)	41901-41903 Esaslyk maýa goýumlardan düşewüntler
Düşewüntleriň gerlip gowuşmagy	23201-23205 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary	19206 Almaga degişli düşewüntler (diwidentler)

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**19207**
Hasabyň ady:	Ýüze çykarlan ýetmezçilikler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Nagt pul serişdeleri hasaplananda ýüze çykarlan ýetmezçilikleriň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Ýüze çykarlan ýetmezçilikler	19207 Ýüze çykarlan ýetmezçilikler	10101 Merkezi bankyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri 10102 Bankyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri 10110 Inkassirlenen nagt pul girdejisi
Ýetmezçilikleriň öweziniň dolunmagy	23201-23205 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary	19207 Ýüze çykarlan ýetmezçilikler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**19208**
Hasabyň ady:	Bankyň işgärleri bilen hasaplaşyklar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň işgärleri bilen hasaplaşyklar geçirilende debitor bergileriniň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Debitor bergileriň ykrar edilmegi	19208 Bankyň işgärleri bilen hasaplaşyklar	10101 Merkezi bankyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri 10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri
Debitor bergileriň ýapylmagy	Çykdajylaryň degişli hasaplary	19208 Bankyň işgärleri bilen hasaplaşyklar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplary olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**19210**
Hasabyň ady:	Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar geçirilende bankyň işine degişli bolan debitor bergileriň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Debitor bergileriň ykrar edilmegi	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar
Debitor bergileriň ýapylmagy	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiwe garşylyklaýyn hasap	**19299**
Hasabyň ady:	Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Gündelik amallar boýunça debitorlar bilen hasaplaşyklar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň işi bilen bagly bolan debitor bergiler boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goryň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Ätiýaçlyk gorlarynyň möçberini kesgitlemek üçin bellenen tertip yzygiderli bir döwürden beýleki bir döwre ulanmalydyr.

Seresaplylyk ýörelgesi: Karzlar we debitor bergiler boýunça arzanlamakdan ýitgileriň obýektiw alamatlarynyň bar bolan ýagdaýynda, aktiwiň balans bahasy göniden-göni ýa-da bahalandyrlan ätiýaçlyklaryň hasabyna azaldylmalydyr. Ýitginiň möçberi döwrüň peýdalarynda we ýitgilerinde ykrar edilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Ätiýaçlyk goryny döretmek ýa-da onuň möçberini ýokarlandyrmak	56403 Gündelik amallar boýunça debitorlar bilen hasaplaşyklar boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar	19299 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Gündelik amallar boýunça debitorlar bilen hasaplaşyklar
Möhleti geçen berginiň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	19299 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Gündelik amallar boýunça debitorlar bilen hasaplaşyklar	Debitorlaryň degişli hasaplary
Bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy	19299 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Gündelik amallar boýunça debitorlar bilen hasaplaşyklar	46403 Gündelik amallar boýunça debitorlar bilen hasaplaşyklar boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasabyň galyndysy mydama kredit tarapda bolmalydyr, şunda ol maliýe hasabaty taýynlanylanda aktiwleriň degişli toparynyň möçberinden aýrylmalydyr. Degişli aktiwleriň sap gymmaty (möçberi), ýagny aktiwleriň ätiýaçlyk gorlaryň möçberine azaldylan umumy möçberine, gaýtarylmagy şübhe döretmeýän hakyky aktiwler hökmünde garalýar.

Bank jikme-jik hasapda aktiwleriň hasaplaryny we ätiýaçlyk gorlaryň üýtgemelerini hyzmatdaş taraplara görä seljermäge mümkinçilik berýän hasaba alnyş ulgamyny döretmeli. Ätiýaçlyk gorlaryň düzümindäki üýtgemeleriň seljermesi maliýe hasabatyň goşmaçalarynda görkezilmelidir.

Topar 3. Geljekki döwrüň çykdajylary we hakujy tölegler

Aktiw hasap	**19301**
Hasabyň ady:	Geljekki döwrüň çykdajylary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Geljekki döwürlere degişli bolan, öňünden tölenen çykdajylaryň möçberlerini hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Islendik çykdajylar pul serişdeleriň tölenen senesine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr. *Balansyň mizemezlik ýörelgesi:* Döwriň başy bilen soňy aralagynda hasaplamalarda gecirlen üýtgemeler şol döwriň peýdalarynyň we ýitgileriniň hasaplarynda amal edilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Pul serişdeleriň tölenilmegi	19301 Geljekki döwrüň çykdajylary	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Döwüriň çykdajylaryna eltilmegi	Çykdajylaryň degişli hasaplary	19301 Geljekki döwrüň çykdajylary

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasaby her hasabat döwrüniň soňunda barlamak zerur. Ýalňyşlyklar ýüze cykan ýagdaýynda bank ýalňyş çykdajylaryň debetlenen hasabyny kreditläp, degişli möçberi geljekki döwre degişli möçber hökmünde 19301-nji hasapda dikeltmelidir.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**19302**
Hasabyň ady:	Hakujy tölegler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Beýleki hakujy töleglerin geljekki döwre degişli möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Islendik çykdajylar pul serişdeleriň tölenen senesine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr. *Balansyň mizemezlik ýörelgesi:* Döwriň başy bilen soňy aralagynda hasaplamalarda gecirlen üýtgemeler şol döwriň peýdalarynyň we ýitgileriniň hasaplarynda görkezilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Pul serişdeleriň tölenilmegi	19302 Hakujy tölegler	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Döwüriň çykdajylaryna eltilmegi	Çykdajylaryň degişli hasaplary	19302 Hakujy tölegler

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasaby her hasabat döwrüniň soňunda barlamak zerur. Ýalňyşlyklar ýüze cykan ýagdaýynda bank ýalňyş çykdajylaryň debetlenen hasabyny kreditläp, degişli möçberi geljekki döwre degişli möçber hökmünde 19302-nji hasapda dikeltmelidir.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Topar 4. Standartlara laýyklykda sertifikatlaşdyrlan guýma altyn

Aktiw hasap	**19401**
Hasabyň ady:	Bankyň kassasyndaky guýma altyn
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satyn alynmagy (sowgat berilmegi) netijesinde gelip gowuşan guýma altynyň bahasyny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	Seresaplylyk ýörelgesi: Balansdaky guýma altyn adalatly bahasy bilen bahalandyrylmaga degişlidir, täzeden bahalandyrylmanyň netijesi dowam edýän döwrüň girdejilerine we çykdajylaryna eltilmelidir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Aktiwiň ykrar edilmegi	19401 Bankyň kassasyndaky guýma altyn	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar
Aktiwiň ýerlenmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	19401 Bankyň kassasyndaky guýma altyn
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň ýokarlanmagy)	19401 Bankyň kassasyndaky guýma altyn	46102 Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça girdejiler
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň peselmegi)	56102 Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça çykdajylar	19401 Bankyň kassasyndaky guýma altyn

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasaplarda galyndylaryň dogry hasaba alynmagyny üpjün etmek üçin aktiwleriň tükellemesini yzygiderli geçirmek zerur. Tükellemäni azyndan her hasabat döwrüniň soňunda geçirmelidir.

Aktiw hasap	**19402**
Hasabyň ady:	Bankyň beýleki gaznalaryndaky guýma altyn
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň beýleki gaznalaryndaky guýma altynyň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	Seresaplylyk ýörelgesi: Balansdaky guýma altyn adalatly bahasy bilen bahalandyrylmaga degişlidir, täzeden bahalandyrylmanyň netijesi dowam edýän döwrüň girdejilerine we çykdajylaryna eltilmelidir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Gaznalara gelmegi	19402 Bankyň beýleki gaznalaryndaky guýma altyn	19401 Bankyň kassasyndaky guýma altyn
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň ýokarlanmagy)	19402 Bankyň beýleki gaznalaryndaky guýma altyn	46102 Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça girdejiler
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň peselmegi)	56102 Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça çykdajylar	19402 Bankyň beýleki gaznalaryndaky guýma altyn
Gaznalardan gaýtarylmagy	19401 Bankyň kassasyndaky guýma altyn	19402 Bankyň beýleki gaznalaryndaky guýma altyn

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasaplarda galyndylaryň dogry hasaba alynmagyny üpjün etmek üçin aktiwleriň tükellemesini yzygiderli geçirmek zerur. Tükellemäni azyndan her hasabat döwrüniň soňunda geçirmelidir.

Aktiw hasap	**19403**
Hasabyň ady:	Ýoldaky guýma altyn
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ýoldaky guýma altynyň möçberini hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:

Seresaplylyk ýörelgesi: Balansdaky guýma altyn adalatly bahasy bilen bahalandyrylmaga degişlidir, täzeden bahalandyrylmanyň netijesi dowam edýän döwrüň girdejilerine we çykdajylaryna eltilmelidir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Guýma altynyň ugradylmagy	19403 Ýoldaky guýma altyn	19401 Bankyň kassasyndaky guýma altyn
Guýma altyny alnanlygy tassyklanmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 19105 Özara algy-bergiler boýunça hasaplaşyklary 28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	19403 Ýoldaky guýma altyn
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň ýokarlanmagy)	19403 Ýoldaky guýma altyn	46102 Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça girdejiler
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň peselmegi)	56102 Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça çykdajylar	19403 Ýoldaky guýma altyn

Aýdyňlaşdyrma:

Ugradylan aktiwler aktiwleriň hakykatdan alnandygy barada tassyklaýan resminama gelip gowuşýança 19403-nji hasapda hasaba alynmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Topar 5. Gymmat bahaly metallar we daşlar

Aktiw hasap	**19501**
Hasabyň ady:	Sertifikatlaşdyrylmadyk guýma altyn
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satyn alynmagy (sowgat berilmegi) netijesinde gelip gowuşan sertifikatlaşdyrlmadyk guýma altynyň bahasyny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	Seresaplylyk ýörelgesi: Balansdaky guýma altyn adalatly bahasy bilen bahalandyrylmaga degişlidir, täzeden bahalandyrylmanyň netijesi dowam edýän döwrüň girdejilerine we çykdajylaryna eltilmelidir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Aktiwiň ykrar edilmegi	19501 Sertifikatlaşdyrlmadyk guýma altyn	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar
Aktiwiň ýerlenmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	19501 Sertifikatlaşdyrlmadyk guýma altyn
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň ýokarlanmagy)	19501 Sertifikatlaşdyrlmadyk guýma altyn	46102 Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça girdejiler

Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň peselmegi)	56102 Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça çykdajylar	19501 Sertifikatlaşdyrlmadyk guýma altyn

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasaplarda galyndylaryň dogry hasaba alynmagyny üpjün etmek üçin aktiwleriň tükellemesini yzygiderli geçirmek zerur. Tükellemäni azyndan her hasabat döwrüniň soňunda geçirmelidir.

Aktiw hasap	**19502**
Hasabyň ady:	Gymmat bahaly metallar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satyn alynmagy (sowgat berilmegi) netijesinde gelip gowuşan gymmat bahaly metallaryň we olardan önümleriň bahasyny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	Seresaplylyk ýörelgesi: Balansdaky gymmat bahaly metallar adalatly bahasy bilen bahalandyrylmaga degişlidir, täzeden bahalandyrylmanyň netijesi dowam edýän döwrüň girdejilerine we çykdajylaryna eltilmelidir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Aktiwiň ykrar edilmegi	19502 Gymmat bahaly metallar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar

Aktiwiň ýerlenmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	19502 Gymmat bahaly metallar
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň ýokarlanmagy)	19502 Gymmat bahaly metallar	46102 Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça girdejiler
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň peselmegi)	56102 Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça çykdajylar	19502 Gymmat bahaly metallar

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasaplarda galyndylaryň dogry hasaba alynmagyny üpjün etmek üçin aktiwleriň tükellemesini yzygiderli geçirmek zerur. Tükellemäni azyndan her hasabat döwrüniň soňunda geçirmelidir.

Aktiw hasap	**19503**
Hasabyň ady:	Gymmat bahaly we ýarym gymmat bahaly daşlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satyn alynmagy (sowgat berilmegi) netijesinde gelip gowuşan gymmat bahaly we ýarym gymmat bahaly daşlaryň bahasyny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	Seresaplylyk ýörelgesi: Balansdaky gymmat bahaly we ýarym gymmat bahaly daşlar adalatly bahasy bilen bahalandyrylmaga degişlidir, täzeden bahalandyrylmanyň netijesi dowam edýän döwrüň girdejilerine we çykdajylaryna eltilmelidir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Aktiwiň ykrar edilmegi	19503 Gymmat bahaly we ýarym gymmat bahaly daşlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar
Aktiwiň ýerlenmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	19503 Gymmat bahaly we ýarym gymmat bahaly daşlar
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň ýokarlanmagy)	19503 Gymmat bahaly we ýarym gymmat bahaly daşlar	46102 Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça girdejiler
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň peselmegi)	56102 Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça çykdajylar	19503 Gymmat bahaly we ýarym gymmat bahaly daşlar

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasaplarda galyndylaryň dogry hasaba alynmagyny üpjün etmek üçin aktiwleriň tükellemesini yzygiderli geçirmek zerur. Tükellemäni azyndan her hasabat döwrüniň soňunda geçirmelidir.

Aktiw hasap	**19504**
Hasabyň ady:	Gazylyp alynýan seýrek metallar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satyn alynmagy (sowgat berilmegi) netijesinde gelip gowuşan gazylyp alynýan seýrek metallaryň bahasyny hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:

Seresaplylyk ýörelgesi: Balansdaky gazylyp alynýan seýrek metallar adalatly bahasy bilen bahalandyrylmaga degişlidir, täzeden bahalandyrylmanyň netijesi dowam edýän döwrüň girdejilerine we çykdajylaryna eltilmelidir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Aktiwiň ykrar edilmegi	19504 Gazylyp alynýan seýrek metallar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar
Aktiwiň ýerlenmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	19504 Gazylyp alynýan seýrek metallar
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň ýokarlanmagy)	19504 Gazylyp alynýan seýrek metallar	46102 Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça girdejiler
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň peselmegi)	56102 Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça çykdajylar	19504 Gazylyp alynýan seýrek metallar

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasaplarda galyndylaryň dogry hasaba alynmagyny üpjün etmek üçin aktiwleriň tükellemesini yzygiderli geçirmek zerur. Tükellemäni azyndan her hasabat döwrüniň soňunda geçirmelidir.

Aktiw hasap	**19505**
Hasabyň ady:	Içinde aýyl-saýyl edilmedik gymmat bahaly metallar we gymmat bahaly daşlar bolan gutylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satyn alynmagy (sowgat berilmegi) netijesinde gelip gowuşan içinde aýyl-saýyl edilmedik gymmat bahaly metallar we gymmat bahaly daşlar bolan gutylaryň bahasyny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Aktiwiň ykrar edilmegi	19505 Içinde aýyl-saýyl edilmedik gymmat bahaly metallar we gymmat bahaly daşlar bolan gutylar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar
Aktiwiň ýerlenmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	19505 Içinde aýyl-saýyl edilmedik gymmat bahaly metallar we gymmat bahaly daşlar bolan gutylar

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasaplarda galyndylaryň dogry hasaba alynmagyny üpjün etmek üçin aktiwleriň tükellemesini yzygiderli geçirmek zerur. Tükellemäni azyndan her hasabat döwrüniň soňunda geçirmelidir.

Aktiw hasap	**19506**
Hasabyň ady:	Ýoldaky gymmat bahaly metallar we gymmat bahaly daşlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ýoldaky gymmat bahaly we ýarym gymmat bahaly daşlaryň bahasyny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	Seresaplylyk ýörelgesi: Balansdaky gymmat bahaly we ýarym gymmat bahaly daşlar adalatly bahasy bilen bahalandyrylmaga degişlidir, täzeden bahalandyrylmanyň netijesi dowam edýän döwrüň girdejilerine we çykdajylaryna eltilmelidir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Metallaryň we daşlaryň ugradylmagy	19506 Ýoldaky gymmat bahaly metallar we gymmat bahaly daşlar	19503 Gymmat bahaly we ýarym gymmat bahaly daşlar
Alnanlygy tassyklanmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 19105 Özara algy-bergiler boýunça hasaplaşyklary 28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	19506 Ýoldaky gymmat bahaly metallar we gymmat bahaly daşlar
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň ýokarlanmagy)	19506 Ýoldaky gymmat bahaly metallar we gymmat bahaly daşlar	46102 Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça girdejiler
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň peselmegi)	56102 Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça çykdajylar	19506 Ýoldaky gymmat bahaly metallar we gymmat bahaly daşlar

Aýdyňlaşdyrma:

Ugradylan aktiwler aktiwleriň hakykatdan alnandygy barada tassyklaýan resminama gelip gowuşýança 19506-njy hasapda hasaba alynmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**19507**
Hasabyň ady:	Täzeden işlenip taýýarlanylýan ýerdäki gymmat bahaly metallar we gymmat bahaly daşlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Täzeden işlenip taýýarlanylýan ýerdäki gymmat bahaly we ýarym gymmat bahaly daşlaryň bahasyny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Metallaryň we daşlaryň ugradylmagy	19507 Täzeden işlenip taýýarlanylýan ýerdäki gymmat bahaly metallar we gymmat bahaly daşlar	19503 Gymmat bahaly we ýarym gymmat bahaly daşlar
Metallaryň we daşlaryň gaýtarylmagy	19503 Gymmat bahaly we ýarym gymmat bahaly daşlar	19507 Täzeden işlenip taýýarlanylýan ýerdäki gymmat bahaly metallar we gymmat bahaly daşlar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**19508**
Hasabyň ady:	Ýerlemek üçin berlen gymmat bahaly metallar we gymmat bahaly daşlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ýerlemek üçin berlen gymmat bahaly we ýarym gymmat bahaly daşlaryň bahasyny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Metallaryň we daşlaryň ugradylmagy	19508 Ýerlemek üçin berlen gymmat bahaly metallar we gymmat bahaly daşlar	19502 Gymmat bahaly metallar 19503 Gymmat bahaly we ýarym gymmat bahaly daşlar
Ýerlenenlileri hasapdan aýrylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 19105 Özara algy-bergiler boýunça hasaplaşyklary 28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	19508 Ýerlemek üçin berlen gymmat bahaly metallar we gymmat bahaly daşlar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Topar 6. Haryt maddy ätiýaçlyklar

Aktiw hasap	**19601**
Hasabyň ady:	Gurluşyk materiallary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gurluşyk we düýpli abatlaýyş işleri üçin niýetlenen gurluşyk materiallaryň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Materiallaryň girdeji edilmegi	19601 Gurluşyk materiallary	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 19203 Düýpli maýa goýumlar boýunça debitorlar

Materiallaryň ulanylmagy	Çykdajylaryň degişli hasaplary 17110 Gurulýan (gurnalýan) esasy serişdeler 19602 Gurluşyk şertnamalary boýunça uzak möhletli aktiwler	19601 Gurluşyk materiallary
Materiallaryň ýerlenmegi	23201-23205 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	19601 Gurluşyk materiallary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň jikme-jik hasapda materiallary olaryň görnüşlerine görä seljermäge mümkinçilik berýän hasaba alnyş ulgamyny döretmegi maslahat berýär. Bu hasaplarda galyndylaryň dogry hasaba alynmagyny üpjün etmek üçin aktiwleriň tükellemesini yzygiderli geçirmek zerur. Tükellemäni azyndan her hasabat döwrüniň soňunda geçirmelidir.

Aktiw hasap	**19602**
Hasabyň ady:	Gurluşyk şertnamalary boýunça uzak möhletli aktiwler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gurluşyk şertnamalary boýunça desgalaryň gurluşygy we düýpli abatlaýyş boýunça çykdajylaryň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Aktiwleriň ykrar edilmegi	19602 Gurluşyk şertnamalary boýunça uzak möhletli aktiwler	23201-23205 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary
Balansa kabul edilmegi	16201 Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläk 17102 Jaýlar we binalar	19602 Gurluşyk şertnamalary boýunça uzak möhletli aktiwler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**19603**
Hasabyň ady:	Gaýry haryt maddy ätiýaçlyklar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Dolandyryş-hojalyk işjeňligini üpjün etmek üçin zerur gaýry haryt maddy ätiýaçlyklaryň möcberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Materiallaryň girdeji edilmegi	19603 Gaýry haryt maddy ätiýaçlyklar	23201-23205 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar
Materiallaryň ulanylmagy	Çykdajylaryň degişli hasaplary	19603 Gaýry haryt maddy ätiýaçlyklar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň jikme-jik hasapda materiallary olaryň görnüşlerine görä seljermäge mümkinçilik berýän hasaba alnyş ulgamyny döretmegi maslahat berýär. Bu hasaplarda galyndylaryň dogry hasaba alynmagyny üpjün etmek üçin aktiwleriň tükellemesini yzygiderli geçirmek zerur. Tükellemäni azyndan her hasabat döwrüniň soňunda geçirmelidir.

Topar 9. Gaýry aktiwler

Aktiw hasap	**19901**
Hasabyň ady:	Dellallyk (brokerlik) amallary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank dellal (broker) bolup cykyş edende onuň dellallyk (brokerlik) amallary we dellallyk (brokerlik) dolandyryşy bilen baglanyşykly amallary hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Pul serişdeleriň tölenilmegi	19901 Dellallyk (brokerlik) amallary	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary
Pul serişdeleriň gelmegi	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary	19901 Dellallyk (brokerlik) amallary
Dellallyk (brokerlik) amallaryndan girdejileriň ykrar edilmegi	19901 Dellallyk (brokerlik) amallary	42113 Gaýry hyzmat haky girdejiler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**19902**
Hasabyň ady:	Karzlar we lizing boýunça alnan, girewe goýlan emläkler
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Karzlar we lizing boýunça bergini üzülişmek üçin Kazyýetiň çözgüdi esasynda bankyň eýeçiligine geçen girewe goýlan emläkleriň bahasyny hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Karzyň gaştarylmagy	19902 Karzlar we lizing boýunça alnan, girewe goýlan emläkler	14701-14708 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça möhleti geçen esasy bergi 14801-14808 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça möhleti geçen göterimler
Girewe goýlan emläkleriň ýerlenmegi	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	19902 Karzlar we lizing boýunça alnan, girewe goýlan emläkler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**19903**
Hasabyň ady:	Gaýry aktiwleriň beýleki görnüşleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň gaýry aktiwlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Aktiwiň ykrar edilmegi	19903 Gaýry aktiwleriň beýleki görnüşleri	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar
Aktiwiň hasapdan aýyrylmagy	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	19903 Gaýry aktiwleriň beýleki görnüşleri

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**19904**
Hasabyň ady:	Walýuta ýagdaýy (TMB) - Walýuta auksionynyň hasaplary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Milli pulda walýuta ýagdaýyny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Müşderilerden daşary ýurt pulynyň satyn alynmagy	19904 Walýuta ýagdaýy (TMB) - Walýuta auksionynyň hasaplary	Pul serişdeleriň hasaplary
Müşderilere daşary ýurt pulynyň satylmagy	Pul serişdeleriň hasaplary	19904 Walýuta ýagdaýy (TMB) - Walýuta auksionynyň hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Hasap diňe Türkmenistanyň Merkezi bankynyň balansynda açylýar.

Jikme-jik hasaba alnyşda daşary ýur pullarynyň her bir görnüşi boýunça aýratyn şahsy hasaplar alnyp barylýar.

Aktiw hasap	**19905**
Hasabyň ady:	Gysga walýuta ýagdaýy
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Daşary ýurt pulundaky borçlaryň şol daşary ýurt pulundaky aktiwlerden ýokary gecýän möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Daşary ýurt pulunyň satylmagy, daşary ýurt pulunda çykdajylaryň we ýitgileriň ykrar edilmegi	19905 Gysga walýuta ýagdaýy	Pul serişdeleriň hasaplary
Walýuta ýagdaýynyň täzeden bahalandyrylmagy - daşary ýurt pulunyň manada bolan gatnaşygynyň ýokarlanmagy	19905 Gysga walýuta ýagdaýy	28906 Gaýry üstaşyr hasaplar
Walýuta ýagdaýynyň täzeden bahalandyrylmagy - daşary ýurt pulunyň manada bolan gatnaşygynyň peselmegi	28906 Gaýry üstaşyr hasaplar	19905 Gysga walýuta ýagdaýy
Walýuta ýagdaýynyň kadalaşdyrylmagy	28911 Uzyn walýuta ýagdaýy	19905 Gysga walýuta ýagdaýy

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasap bankyň daşary ýurt pulundaky aktiwleriniň we borçlarynyň galyndylaryny sazlaşdyrmak üçin tehniki hasap bolup durýar

Jikme-jik hasaba alnyşda daşary ýur pullarynyň her bir görnüşi boýunça aýratyn şahsy hasaplar alnyp barylýar.

Aktiw hasap	**19906**
Hasabyň ady:	Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (uzyn walýuta ýagdaýynyň)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasynyň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Walýuta amallaryndan ýerlenmedik girdejiler we çykdajylar olaryň ýerlenen möhletine bagly bolmazdan degişli döwrüniň girdejiler we çykdajylar hasaplarynda hasaba alynmalydyr.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Daşary ýurt pulunyň satyn alynmagy, daşary ýurt pulunda girdejileriň we peýdanyň ykrar edilmegi	19906 Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (uzyn walýuta ýagdaýynyň)	Pul serişdeleriň hasaplary Girdejileriň we peýdalaryň hasaplary
Walýuta ýagdaýynyň täzeden bahalandyrylmagy - daşary ýurt pulunyň manada bolan gatnaşygynyň ýokarlanmagy	19906 Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (uzyn walýuta ýagdaýynyň)	46101 Daşary ýurt puluny täzeden bahalandyrmak boýunça girdejiler
Walýuta ýagdaýynyň täzeden bahalandyrylmagy - daşary ýurt pulunyň manada bolan gatnaşygynyň peselmegi	56101 Daşary ýurt puluny täzeden bahalandyrmak boýunça çykdajylar	19906 Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (uzyn walýuta ýagdaýynyň)
Walýuta ýagdaýynyň kadalaşdyrylmagy	28912 Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (gysga walýuta ýagdaýynyň)	19906 Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (uzyn walýuta ýagdaýynyň)

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasap bankyň daşary ýurt pulundaky aktiwleriniň we borçlarynyň galyndylaryny sazlaşdyrmak üçin tehniki hasap bolup durýar

Jikme-jik hasaba alnyşda daşary ýur pullarynyň her bir görnüşi boýunça aýratyn şahsy hasaplar alnyp barylýar.

Aktiwe garşylyklaýyn hasap	**19999**
Hasabyň ady:	Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Gaýry aktiwler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gaýry aktiwler boýunça bolup biljek ýitgileriň öwezini dolmak üçin ätiýaçlyklaryň möçberini hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:

Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi: Ätiýaçlyk gorlarynyň möçberini kesgitlemek üçin bellenen tertip yzygiderli bir döwürden beýleki bir döwre ulanmalydyr.

Seresaplylyk ýörelgesi: Karzlar we debitor bergiler boýunça arzanlamakdan ýitgileriň obýektiw alamatlarynyň bar bolan ýagdaýynda, aktiwiň balans bahasy göniden-göni ýa-da bahalandyrlan ätiýaçlyklaryň hasabyna azaldylmalydyr. Ýitginiň möçberi döwrüň peýdalarynda we ýitgilerinde ykrar edilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Ätiýaçlyk goryny döretmek ýa-da onuň möçberini ýokarlandyrmak	56406 Gaýry aktiwler boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar	19999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Gaýry aktiwler
Möhleti geçen berginiň ätiýaçlyk gorlaryň hasabyna hasapdan aýrylmagy	19999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Gaýry aktiwler	Gaýry aktiwleriň hasaplary
Bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy	19999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Gaýry aktiwler	46404 Gaýry aktiwler boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasabyň galyndysy mydama kredit tarapda bolmalydyr, şunda ol maliýe hasabaty taýynlanylanda aktiwleriň degişli toparynyň möçberinden aýyrylmalydyr. Degişli aktiwleriň sap gymmaty (möçberi), ýagny aktiwleriň ätiýaçlyk gorlaryň möçberine azaldylan umumy möçberine, gaýtarylmagy şübhe döretmeýän hakyky aktiwler hökmünde garalýar.

Bank jikme-jik hasapda aktiwleriň hasaplaryny we ätiýaçlyk gorlaryň üýtgemelerini hyzmatdaş taraplara görä seljermäge mümkinçilik berýän hasaba alnyş ulgamyny döretmeli. Ätiýaçlyk gorlaryň düzümindäki üýtgemeleriň seljermesi maliýe hasabatyň goşmaçalarynda görkezilmelidir.

BANKYŇ BORÇLARY

KLAS 0. DOLANŞYGA GOÝBERILEN PUL BILETLERI WE ŞAÝY PULLAR

Topar 1. Dolanşyga goýberilen pul biletleri we şaýy pullar

Passiw hasap	**20101**
Hasabyň ady:	Dolanşyga goýberilen pul biletleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Dolanşyga goýberilen pul biletleriň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Nagt pullaryň dolanşyga goýberilmegi	10101 Merkezi bankyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri	20101 Dolanşyga goýberilen pul biletleri
Nagt pullaryň dolanşykdan aýrylmagy	20101 Dolanşyga goýberilen pul biletleri	10101 Merkezi bankyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri

Aýdyňlaşdyrma:

Hasap diňe Türkmenistanyň Merkezi bankynda geçirilýän amallary hasaba almak üçin niýetlenendir we olaryň tertibi Türkmenistanyň Merkezi bankynyň beýleki gözükdirijilerinde kesgitlenilýär.

Passiw hasap	**20102**
Hasabyň ady:	Dolanşyga goýberilen şaýy pullar (manatlar)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Dolanşyga goýberilen şaýy pullary (manatlary) hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Nagt pullaryň dolanşyga goýberilmegi	10101 Merkezi bankyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri	20102 Dolanşyga goýberilen şaýy pullar (manatlar)
Nagt pullaryň dolanşykdan aýrylmagy	20102 Dolanşyga goýberilen şaýy pullar (manatlar)	10101 Merkezi bankyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri

Aýdyňlaşdyrma:

Hasap diňe Türkmenistanyň Merkezi bankynda geçirilýän amallary hasaba almak üçin niýetlenendir we olaryň tertibi Türkmenistanyň Merkezi bankynyň beýleki gözükdirijilerinde kesgitlenilýär.

Passiw hasap	**20103**
Hasabyň ady:	Dolanşyga goýberilen şaýy pullar (teňňeler)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Dolanşyga goýberilen şaýy pullary (teňňeleri) hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Nagt pullaryň dolanşyga goýberilmegi	10101 Merkezi bankyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri	20103 Dolanşyga goýberilen şaýy pullar (teňňeler)
Nagt pullaryň dolanşykdan aýrylmagy	20103 Dolanşyga goýberilen şaýy pullar (teňňeler)	10101 Merkezi bankyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri

KLAS 1. ARAGATNAŞYK HASAPLARY WE «OWERNAÝT» DEPOZITLER

Topar 1. Aragatnaşyk hasaplary

Passiw hasap	**21101**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Loro» hasaplar (MB üçin)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Banklaryň Türkmenistanyň Merkezi bankynda açylan aragatnaşyk hasaplaryndaky pul serişdeleriniň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň passiwleri hökmünde garalýar we bank edaralaryna talaplary bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Pul serişdeleriň hasapdan aýrylmagy	21101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Loro» hasaplar (MB üçin)	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar
Pul serişdeleriniň girdeji edilmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	21101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Loro» hasaplar (MB üçin)

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik beryän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**21102**
Hasabyň ady:	Beýleki bank edaralarynyň «Loro» aragatnaşyk hasaplary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Beýleki bank edaralarynyň bankda açylan aragatnaşyk hasabyndaky pul serişdeleriniň möçberini hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:

Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi: Bu hasaplardaky galyndylara bankyň passiwleri hökmünde garalýar we bank edaralaryna talaplary bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Serişdeleriň hasapdan aýrylmagy	21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar
Serişdeleriň girdeji edilmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap **21103**

Hasabyň ady: Beýleki maliýe institutlarynyň «Loro» hasaplary

Ulanyjy: Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Beýleki maliýe institutlarynyň bankda açylan aragatnaşyk hasabyndaky pul serişdeleriniň möçberini hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:

Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi: Bu hasaplardaky galyndylara bankyň passiwleri hökmünde garalýar we maliýe institutlaryna talaplary bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Serişdeleriň hasapdan aýrylmagy	21103 Beýleki maliýe institutlarynyň «Loro» hasaplary	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar

Serişdeleriň girdeji edilmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	21103 Beýleki maliýe institutlarynyň «Loro» hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik beryän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Topar 2. «Owernaýt» depozitleri

Passiw hasap	**21201**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankyndan «owernaýt» depozitleri
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Merkezi bankyndan iş günüň yzyndan gelýän bir gijelik alnan «owernaýt» depozitleriň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň passiwleri hökmünde garalýar we Türkmenistanyň Merkezi bankyna talaplary bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Depozitiň ykrar edilmegi (açylmagy)	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar	21201 Türkmenistanyň Merkezi bankyndan «owernaýt» depozitleri
Depozitiň gaýtarylmagy	21201 Türkmenistanyň Merkezi bankyndan «owernaýt» depozitleri	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar

Passiw hasap	**21202**
Hasabyň ady:	Beýleki bank edaralaryndan «owernaýt» depozitleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Beýleki bank edaralaryndan iş günüň yzyndan gelýän bir gijelik alnan «owernaýt» depozitleriň möçberini hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň passiwleri hökmünde garalýar we bank edaralaryna talaplary bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Depozitiň ykrar edilmegi (açylmagy)	11102 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary	21202 Beýleki bank edaralaryndan «owernaýt» depozitleri
Depozitiň gaýtarylmagy	21202 Beýleki bank edaralaryndan «owernaýt» depozitleri	11102 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**21203**
Hasabyň ady:	Maliýe institutlaryndan «owernaýt» depozitleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe institutlaryndan iş günüň yzyndan gelýän bir gijelik alnan «owernaýt» depozitleriň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň passiwleri hökmünde garalýar we maliýe institutlaryna talaplary bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Depozitleri ykrar etmek (açmak)	11101-11012 Aragatnaşyk hasaplary 21101- 21103 Aragatnaşyk hasaplary	21203 Maliýe institutlaryndan «owernaýt» depozitleri
Depozitler boýunça üzlüşmek	21203 Maliýe institutlaryndan «owernaýt» depozitleri	11101-11012 Aragatnaşyk hasaplary 21101- 21103 Aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik beryän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

KLAS 2. MALIÝE GURLUŞLARYŇ ÖŇÜNDÄKI BORÇLAR

Topar 1. Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar

Passiw hasap **22101**

Hasabyň ady: Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar - Karzlar

Ulanyjy: Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Türkmenistanyň Merkezi bankyndan alnan karz serişdeleri hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri: *Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň passiwleri hökmünde garalýar we Türkmenistanyň Merkezi bankyna talaplary bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Karzyň ykrar edilmegi	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar	22101 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar - Karzlar
Karzyň gaýtarylmagy	22101 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar - Karzlar	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**22102**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar - Möhletli hasaplar
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank tarapyndan bank şertnamasy esasynda Türkmenistanyň Merkezi bankyndan kabul edilen goýumlaryň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň passiwleri hökmünde garalýar we Türkmenistanyň Merkezi bankyna talaplary bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhletli goýumyň kabul edilmegi	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar	22102 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar - Möhletli hasaplar
Hasaplanan göterimleriň hasabyna goýumyň üstüni doldyrylmagy	25101 Bankyň Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	22102 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar - Möhletli hasaplar
Goýumyň gaýtarylmagy	22102 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar - Möhletli hasaplar	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Passiw hasap	**22103**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki beýleki borçlar
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki beýleki (gaýry) borçlarynyň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň passiwleri hökmünde garalýar we Türkmenistanyň Merkezi bankyna talaplary bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Borçlaryň ykrar edilmegi	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar	22103 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki beýleki borçlar
Borçlaryň gaýtarylmagy	22103 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki beýleki borçlar	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiwe garşylyklaýyn hasap	**22104**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça indirim
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça gaýtarylýan pul serişdeleriniň hakyky alnan serişdelerinden (geleşik boýunça çykdajylary göz öňünde tutmak bilen) artýan möçberini hasaba almak (indirim).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Indirimiň ykrar edilmegi	22104 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça indirim	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	51304 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	22104 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça indirim

Aýdyňlaşdyrma:

Çekilen goýumlar/karzlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe borçlaryň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Passiw hasap	**22105**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça sylag
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Merkezi bankyndan hakyky alnan serişdeleriň (geleşik boýunça çykdajylary göz öňünde tutmak bilen) möçberiniň şol borçlar boýunça gaýtarylýan pul serişdelerinden ýokary geçýän möçberini hasaba almak (sylag).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Sylagyň ykrar edilmegi	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	22105 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça sylag
Bazar derejelerinden ýökary dereje boýunça serişdeler çekilende sylagyň ykrar edilmegi	51902 Gaýry göterim çykdajylar	22105 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça sylag
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	22105 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça sylag	41304 Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan borçlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler

Aýdyňlaşdyrma:

Çekilen goýumlar/karzlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe borçlaryň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Topar 2. Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar

Passiw hasap	**22201**
Hasabyň ady:	Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar - Karzlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Ygtyýarlandyrlan täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Halkara guramalaryndan alnan karz serişdeleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň passiwleri hökmünde garalýar we halkara guramalaryna talaplary bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Karzyň ykrar edilmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary	22201 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar - Karzlar

Karzyň gaýtarylmagy	22201 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar - Karzlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**22202**
Hasabyň ady:	Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar - Möhletli hasaplar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Ygtyýarlandyrlan täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank tarapyndan bank şertnamasy esasynda halkara guramalaryndan kabul edilen goýumlaryň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň passiwleri hökmünde garalýar we halkara guramalaryna talaplary bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhletli goýumyň kabul edilmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary	22202 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar - Möhletli hasaplar

Hasaplanan göterimleriň hasabyna goýumyň üstüni doldyrylmagy	25102 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	22202 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar - Möhletli hasaplar
Goýumyň gaýtarylmagy	22202 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar - Möhletli hasaplar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**22203**
Hasabyň ady:	Halkara guramalarynyň öňündäki beýleki borçlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Ygtyýarlandyrlan täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň halkara guramalarynyň öňündäki beýleki (gaýry) borçlarynyň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň passiwleri hökmünde garalýar we halkara guramalaryna talaplary bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Borçlaryň ykrar edilmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary	22203 Halkara guramalarynyň öňündäki beýleki borçlar
Borçlaryň gaýtarylmagy	22203 Halkara guramalarynyň öňündäki beýleki borçlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiwe garşylyklaýyn hasap	**22204**
Hasabyň ady:	Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça indirim
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Ygtyýarlandyrlan täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça gaýtarylýan pul serişdeleriniň hakyky alnan serişdelerinden (geleşik boýunça çykdajylary göz öňünde tutmak bilen) artýan möçberini hasaba almak (indirim).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Indirimiň ykrar edilmegi	22204 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça indirim	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	51404 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	22204 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça indirim

Aýdyňlaşdyrma:

Çekilen goýumlar/karzlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe borçlaryň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Passiw hasap	**22205**
Hasabyň ady:	Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça sylag
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Ygtyýarlandyrlan täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Halkara guramalaryndan hakyky alnan serişdeleriň (geleşik boýunça çykdajylary göz öňünde tutmak bilen) möçberiniň şol borçlar boýunça gaýtarylýan pul serişdelerinden ýokary geçýän möçberini hasaba almak (sylag).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Sylagyň ykrar edilmegi	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	22205 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça sylag
Bazar derejelerinden ýökary dereje boýunça serişdeler çekilende sylagyň ykrar edilmegi	51902 Gaýry göterim çykdajylar	22205 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça sylag
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	22205 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça sylag	41406 Halkara guramalaryna bolan borçlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler

Aýdyňlaşdyrma:

Çekilen goýumlar/karzlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe borçlaryň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Topar 3. Bank edaralarynyň öňündäki borçlar (TMB-den başgalary)

Passiw hasap	**22301**
Hasabyň ady:	Bank edaralarynyň öňündäki borçlar - Karzlar
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Beýleki bank edaralaryndan alnan karz serişdeleri hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:

Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi: Bu hasaplardaky galyndylara bankyň passiwleri hökmünde garalýar we bank edaralaryna talaplary bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Karzyň ykrar edilmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary	22301 Bank edaralarynyň öňündäki borçlar - Karzlar
Karzyň gaýtarylmagy	22301 Bank edaralarynyň öňündäki borçlar - Karzlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap **22302**

Hasabyň ady: Bank edaralarynyň öňündäki borçlar - Möhletli hasaplar

Ulanyjy: Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Bank tarapyndan bank şertnamasy esasynda beýleki bank edaralaryndan (TMB-den başga) kabul edilen goýumlaryň möçberlerini hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:

Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi: Bu hasaplardaky galyndylara bankyň passiwleri hökmünde garalýar we bank edaralaryna talaplary bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler: Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhletli goýumyň kabul edilmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary	22302 Bank edaralarynyň öňündäki borçlar - Möhletli hasaplar
Hasaplanan göterimleriň hasabyna goýumyň üstüni doldyrylmagy	25103 Bank edaralarynyň öňündäki borçlary boýunça bankyň tölege degişli hasaplanan göterimler	22302 Bank edaralarynyň öňündäki borçlar - Möhletli hasaplar
Goýumyň gaýtarylmagy	22302 Bank edaralarynyň öňündäki borçlar - Möhletli hasaplar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**22303**
Hasabyň ady:	Bank edaralarynyň öňündäki beýleki borçlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň bank edaralarynyň (TMB-den başga) öňündäki beýleki (gaýry) borçlarynyň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň passiwleri hökmünde garalýar we bank edaralaryna talaplary bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Borçlaryň ykrar edilmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary	22303 Bank edaralarynyň öňündäki beýleki borçlar
Borçlaryň gaýtarylmagy	22303 Bank edaralarynyň öňündäki beýleki borçlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap **22304**

Hasabyň ady: Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler

Ulanyjy: Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Bank edaralary üçin açylan akkreditiwleriň we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleriň möçberini hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri: *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Açylan akkreditiwleriň we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleriň ykrar edilmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary	22304 Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler

Akkreditiwiň (şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki talaplaryň) ýerine ýetirilmegi	22304 Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Akkreditiw (şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki talaplar) boýunça hyzmat hakynyň tölenilmegi	22304 Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler	18310 Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary
Akkreditiwiň (şertli ýerine ýetirmek möhletli beýleki talaplaryň) ulanylmadyk böleginiň ýa-da möhletini tamamlanandan soň gaýtarylmagy	22304 Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiwe garşylyklaýyn hasap	**22305**
Hasabyň ady:	Bank edaralarynyň öňündäki borçlar boýunça indirim
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank edaralarynyň öňündäki borçlar boýunça gaýtarylýan pul serişdeleriniň hakyky alnan serişdelerinden (geleşik boýunça çykdajylary göz öňünde tutmak bilen) artýan möçberini hasaba almak (indirim).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Indirimiň ykrar edilmegi	22305 Bank edaralarynyň öňündäki borçlar boýunça indirim	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	51507 Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	22305 Bank edaralarynyň öňündäki borçlar boýunça indirim

Aýdyňlaşdyrma:

Çekilen goýumlar/karzlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe borçlaryň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Passiw hasap	**22306**
Hasabyň ady:	Bank edaralarynyň öňündäki borçlar boýunça sylag
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank edaralaryndan hakyky alnan serişdeleriň (geleşik boýunça çykdajylary göz öňünde tutmak bilen) möçberiniň şol borçlar boýunça gaýtarylýan pul serişdelerinden ýokary geçýän möçberini hasaba almak (sylag).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Sylagyň ykrar edilmegi	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	22306 Bank edaralarynyň öňündäki borçlar boýunça sylag
Bazar derejelerinden ýökary dereje boýunça serişdeler çekilende sylagyň ykrar edilmegi	51902 Gaýry göterim çykdajylar	22306 Bank edaralarynyň öňündäki borçlar boýunça sylag

Sylagyň täzeden hasaplanmagy	22306 Bank edaralarynyň öňündäki borçlar boýunça sylag	41506 Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan borçlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler

Aýdyňlaşdyrma:

Çekilen goýumlar/karzlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe borçlaryň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Passiw hasap	**22307**
Hasabyň ady:	Bir bankyň edaralaryndan alnan serişdeler
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bir bankyň edaralaryndan alnan serişdeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Alnan serişdeleriň ykrar edilmegi	19101 Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby	22307 Bir bankyň edaralarynan alnan serişdeler
Alnan serişdeleriň gaýtarylmagy	22307 Bir bankyň edaralarynan alnan serişdeler	28101 Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň bankyň şahamçalaryna görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.
Bankda şahamçalar arasyndaky hasaplaşyklaryň deňeşdirmesini yzygiderli ýöretmek zerur.

Hasabat döwrüniň jebislendirlen balansynda şahamçalar arasyndaky hasaplaşyklaryň deňeşdirlen galyndylary özara ýapylmalydyr.

Şahamçalar arasyndaky gatnaşyklar göterimleri tölemegi göz öňünde tutýan bolsa, hasaplanan we alnan (tölenen) göterimler üns bilen deňeşdirilmelidir. Hasabat döwrüniň jebislendirlen balansynda hasaplanan girdejileriň we çykdajylaryň hasaplary, şeýle hem alnan we tölenen göterimler özara ýapylmalydyr.

Passiw hasap	**22308**
Hasabyň ady:	Hökmany ätiýaçlyklaryň hasaplary (MB-y üçin)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň çäginde döredilen banklaryna Türkmenistanyň Merkezi bankynda hökmany ätiýaçlyklaryň hemişelik rugsat berilýän iň az derejesini saklamaga borçlandyrýan kadalaşdyryjy resminamalara laýyklykda, Türkmenistanyň Merkezi bankynda ýerleşdirlen banklaryň pul serişdelerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Ätiýaçlyklaryň möçberini ýokarlandyrmak	21101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Loro» hasaplar (MB üçin)	23208 Hökmany ätiýaçlyklaryň hasaplary (MB-y üçin)
Ätiýaçlyklaryň möçberini azaltmak	22308 Hökmany ätiýaçlyklaryň hasaplary (MB-y üçin)	21101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Loro» hasaplar (MB üçin)

Aýdyňlaşdyrma:

Türkmenistanyň Merkezi bankynyň hökmany ätiýaçlyklaryň rugsat berilýän iň az derejesiniň möçberini hasaplamagy bellýän tertibine laýyklykda hasaplap, olara yzygiderli geçirilýän düzedişlere görä bu hasabyň debeti ýa-da krediti boýunça ýazgy geçirilmelidir.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň bankyň bölümlerine görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Topar 4. Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar

Passiw hasap	**22401**
Hasabyň ady:	Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar - Möhletli hasaplar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank tarapyndan bank şertnamasy esasynda Maliýe institutlaryndan kabul edilen goýumlaryň möçberlerini hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:

Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi: Bu hasaplardaky galyndylara bankyň passiwleri hökmünde garalýar we maliýe institutlaryna talaplary bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhletli goýumyň kabul edilmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary	22401 Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar - Möhletli hasaplar
Hasaplanan göterimleriň hasabyna goýumyň üstüni doldyrylmagy	25104 Maliýe institutlarynyň öňündäki öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	22401 Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar - Möhletli hasaplar
Goýumyň gaýtarylmagy	22401 Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar - Möhletli hasaplar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap **22402**

Hasabyň ady: Maliýe institutlarynyň öňündäki beýleki borçlar

Ulanyjy: Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Bank tarapyndan maliýe institutlaryndan kabul edilen beýleki (gaýry) borçlarynyň möçberlerini hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Bu hasaplardaky galyndylara bankyň passiwleri hökmünde garalýar we maliýe institutlaryna talaplary bolup durýan beýleki bir möçberler bilen özara ýapylmaga degişli däldir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Borçlaryň ykrar edilmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary	22402 Maliýe institutlarynyň öňündäki beýleki borçlar
Borçlaryň gaýtarylmagy	22402 Maliýe institutlarynyň öňündäki beýleki borçlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**22403**
Hasabyň ady:	Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe institutlary üçin açylan akkreditiwleriň we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleriň möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Açylan akkreditiwleriň we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleriň ykrar edilmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary	22403 Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler
Akkreditiwiň (şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki talaplaryň) ýerine ýetirilmegi	22403 Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Akkreditiw (şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki talaplar) boýunça hyzmat hakynyň tölenilmegi	22403 Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler	18310 Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary
Akkreditiwiň (şertli ýerine ýetirmek möhletli beýleki talaplaryň) ulanylmadyk böleginiň ýa-da möhletini tamamlanandan soň gaýtarylmagy	22403 Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Passiwe garşylyklaýyn hasap	**22404**
Hasabyň ady:	Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça indirim
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça gaýtarylýan pul serişdeleriniň hakyky alnan serişdelerinden (geleşik boýunça çykdajylary göz öňünde tutmak bilen) artýan möçberini hasaba almak (indirim).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Indirimiň ykrar edilmegi	22404 Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça indirim	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	51507 Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	22404 Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça indirim

Aýdyňlaşdyrma:

Çekilen goýumlar/karzlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe borçlaryň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Passiw hasap	**22405**
Hasabyň ady:	Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça sylag
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe institutlaryndan hakyky alnan serişdeleriň (geleşik boýunça çykdajylary göz öňünde tutmak bilen) möçberiniň şol borçlar boýunça gaýtarylýan pul serişdelerinden ýokary geçýän möçberini hasaba almak (sylag).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Sylagyň ykrar edilmegi	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	22405 Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça sylag
Bazar derejelerinden ýökary dereje boýunça serişdeler çekilende sylagyň ykrar edilmegi	51902 Gaýry göterim çykdajylar	22405 Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça sylag
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	22405 Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça sylag	41506 Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan borçlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler

Aýdyňlaşdyrma:

Çekilen goýumlar/karzlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe borçlaryň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

KLAS 3. MALIÝE DÄL GURLUŞLARYŇ ÖŇÜNDÄKI BORÇLAR

Topar 1. Döwlet býujetiň serişdeleri

Passiw hasap	**23101**
Hasabyň ady:	Merkezleşdirilen býujetiň serişdeleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Merkezleşdirilen býujetiň serişdelerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaba serişdeleriň gelmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	23101 Merkezleşdirilen býujetiň serişdeleri
Hasapdan serişdeleriň gitmegi	23101 Merkezleşdirilen býujetiň serişdeleri	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplary.

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23103**
Hasabyň ady:	Ýerli býujetleriň serişdeleri
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ýerli býujetleriň salgyt ýygymlary görnüşinde gelip düşýän serişdelerini, şeýle hem ýerli býujetleriňcykdajylay üçin Merkezleşdirilen býujetden berlen serişdelerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaba serişdeleriň gelmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	23103 Ýerli býujetleriň serişdeleri
Hasapdan serişdeleriň gitmegi	23103 Ýerli býujetleriň serişdeleri	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplary.

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23104**
Hasabyň ady:	Býujetden daşary serişdeler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Maliýe ministrliginiň býujetden daşary serişdelerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaba serişdeleriň gelmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	23104 Býujetden daşary serişdeler
Hasapdan serişdeleriň gitmegi	23104 Býujetden daşary serişdeler	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplary.

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23105**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Maliýe ministrliginde hyzmat edilýän hojalyk hasaplaşygyndaky kärhanalar we guramalar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Maliýe ministrliginde hyzmat edilýän hojalyk hasaplaşygyndaky kärhanalaryň we guramalaryň serişdelerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Serişdeleriň girdeji edilmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	23105 Türkmenistanyň Maliýe ministrliginde hyzmat edilýän hojalyk hasaplaşygyndaky kärhanalar we guramalar
Serişdeleriň hasapdan aýrylmagy	23105 Türkmenistanyň Maliýe ministrliginde hyzmat edilýän hojalyk hasaplaşygyndaky kärhanalar we guramalar	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplary.

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23106**
Hasabyň ady:	Býujet sarp edijileri bilen gaýry hasaplaşyklar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Býujet sarp edijileri bilen beýleki hasaplaşyklary hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Serişdeleriň girdeji edilmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	23106 Býujet sarp edijileri bilen gaýry hasaplaşyklar
Hasaplaşyklaryň ýapylmagy	23106 Býujet sarp edijileri bilen gaýry hasaplaşyklar	14102 Býujet sarp edijileri bilen beýleki hasaplaşyklar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Topar 2. Talap edilýänçä serişdeler

Passiw hasap	**23201**
Hasabyň ady:	Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň bank hasabynyň şertnamasy esasynda açylan hasaplaşyk (gündelik) hasaplaryndaky serişdeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaba serişdeleriň gelmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	23201 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary
Hasapdan serişdeleriň gitmegi	23201 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplary.

Aýdyňlaşdyrma:

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Passiw hasap	**23202**
Hasabyň ady:	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň bank hasabynyň şertnamasy esasynda açylan hasaplaşyk (gündelik) hasaplaryndaky serişdeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaba serişdeleriň gelmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	23202 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary
Hasapdan serişdeleriň gitmegi	23202 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplary.

Aýdyňlaşdyrma:

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Passiw hasap	**23203**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt kompaniýalaryň hasaplary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Daşary ýurt kompaniýalaryň bank hasabynyň şertnamasy esasynda açylan hasaplaşyk (gündelik) hasaplaryndaky serişdeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaba serişdeleriň gelmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	23203 Daşary ýurt kompaniýalaryň hasaplary
Hasapdan serişdeleriň gitmegi	23203 Daşary ýurt kompaniýalaryň hasaplary	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplary.

Aýdyňlaşdyrma:

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Passiw hasap	**23204**
Hasabyň ady:	Bilelikdäki kärhanalaryň hasaplary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bilelikdäki kärhanalaryň bank hasabynyň şertnamasy esasynda açylan hasaplaşyk (gündelik) hasaplaryndaky serişdeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaba serişdeleriň gelmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	23204 Bilelikdäki kärhanalaryň hasaplary
Hasapdan serişdeleriň gitmegi	23204 Bilelikdäki kärhanalaryň hasaplary	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplary.

Aýdyňlaşdyrma:

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Passiw hasap	**23205**
Hasabyň ady:	Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň hasaplary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň bank hasabynyň şertnamasy esasynda açylan hasaplaşyk (gündelik) hasaplaryndaky serişdeleri hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaba serişdeleriň gelmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	23205 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň hasaplary
Hasapdan serişdeleriň gitmegi	23205 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň hasaplary	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplary.

Aýdyňlaşdyrma:

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Passiw hasap	**23206**
Hasabyň ady:	Ýekebara telekeçileriň hasaplary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ýekebara telekeçileriň bank hasabynyň şertnamasy esasynda açylan hasaplaşyk (gündelik) hasaplaryndaky serişdeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaba serişdeleriň gelmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	23206 Ýekebara telekeçileriň hasaplary
Hasapdan serişdeleriň gitmegi	23206 Ýekebara telekeçileriň hasaplary	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplary.

Aýdyňlaşdyrma:

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Passiw hasap	**23207**
Hasabyň ady:	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň hasaplary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň bank hasabynyň şertnamasy esasynda açylan hasaplaşyk (gündelik) hasaplaryndaky serişdeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaba serişdeleriň gelmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	23207 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň hasaplary
Hasapdan serişdeleriň gitmegi	23207 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň hasaplary	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplary.

Aýdyňlaşdyrma:

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Passiw hasap	**23208**
Hasabyň ady:	Şahsy adamlaryň hasaplary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Şahsy adamlaryň bank hasabynyň şertnamasy esasynda açylan hasaplaşyk (gündelik) hasaplaryndaky serişdeleri hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaba serişdeleriň gelmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	23208 Şahsy adamlaryň hasaplary
Hasapdan serişdeleriň gitmegi	23208 Şahsy adamlaryň hasaplary	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplary.

Aýdyňlaşdyrma:

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Topar 3. Möhletli hasaplar

Passiw hasap	**23301**
Hasabyň ady:	Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň möhletli hasaplary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank tarapyndan bank goýumynyň şertnamasy esasynda döwlet kärhanalaryndan we guramalaryndan kabul edilen möhletli goýumlaryň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhletli goýumyň kabul edilmegi	23201 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary	23301 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň möhletli hasaplary
Möhletli goýumyň kabul edilmegi (goýumyň eýesiniň esasy hasaby başga bankda hyzmat edilen ýagdaýynda)	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary	23301 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň möhletli hasaplary

Hasaplanan göterimleriň girdeji edilmeginiň hasabyna goýumyň üstüniň doldyrylmagy	25105 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23301 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň möhletli hasaplary
Möhletli goýumyň gaýtarylmagy	23301 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň möhletli hasaplary	23201 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-20102 Aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23302**
Hasabyň ady:	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň möhletli hasaplary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank tarapyndan bank goýumynyň şertnamasy esasynda döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalaryndan we guramalaryndan kabul edilen möhletli goýumlaryň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhletli goýumyň kabul edilmegi	23202 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary	23302 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň möhletli hasaplary
Möhletli goýumyň kabul edilmegi (goýumyň eýesiniň esasy hasaby başga bankda hyzmat edilen ýagdaýynda)	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary	23302 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň möhletli hasaplary

Hasaplanan göterimleriň girdeji edilmeginiň hasabyna goýumyň üstüniň doldyrylmagy	25106 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23302 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň möhletli hasaplary
Möhletli goýumyň gaýtarylmagy	23302 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň möhletli hasaplary	23202 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23303**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt kompaniýalaryň möhletli hasaplary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank tarapyndan bank goýumynyň şertnamasy esasynda daşary ýurt kompaniýalaryndan kabul edilen möhletli goýumlaryň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhletli goýumyň kabul edilmegi	23203 Daşary ýurt kompaniýalaryň hasaplary	23303 Daşary ýurt kompaniýalaryň möhletli hasaplary
Möhletli goýumyň kabul edilmegi (goýumyň eýesiniň esasy hasaby başga bankda hyzmat edilen ýagdaýynda)	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary	23303 Daşary ýurt kompaniýalaryň möhletli hasaplary

Hasaplanan göterimleriň girdeji edilmeginiň hasabyna goýumyň üstüniň doldyrylmagy	25107 Daşary ýurt kompaniýalarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23303 Daşary ýurt kompaniýalaryň möhletli hasaplary
Möhletli goýumyň gaýtarylmagy	23303 Daşary ýurt kompaniýalaryň möhletli hasaplary	23203 Daşary ýurt kompaniýalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23304**
Hasabyň ady:	Bilelikdäki kärhanalaryň möhletli hasaplary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank tarapyndan bank goýumynyň şertnamasy esasynda bilelikdäki kärhanalaryndan kabul edilen möhletli goýumlaryň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhletli goýumyň kabul edilmegi	23204 Bilelikdäki kärhanalaryň hasaplary	23304 Bilelikdäki kärhanalaryň möhletli hasaplary
Möhletli goýumyň kabul edilmegi (goýumyň eýesiniň esasy hasaby başga bankda hyzmat edilen ýagdaýynda)	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary	23304 Bilelikdäki kärhanalaryň möhletli hasaplary

Hasaplanan göterimleriň girdeji edilmeginiň hasabyna goýumyň üstüniň doldyrylmagy	25108 Bilelikdäki kärhanalaryň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23304 Bilelikdäki kärhanalaryň möhletli hasaplary
Möhletli goýumyň gaýtarylmagy	23304 Bilelikdäki kärhanalaryň möhletli hasaplary	23204 Bilelikdäki kärhanalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23305**
Hasabyň ady:	Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň möhletli hasaplary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank tarapyndan bank goýumynyň şertnamasy esasynda täjirçilik däl kärhanalaryndan we guramalaryndan kabul edilen möhletli goýumlaryň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhletli goýumyň kabul edilmegi	23205 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň hasaplary	23305 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň möhletli hasaplary
Möhletli goýumyň kabul edilmegi (goýumyň eýesiniň esasy hasaby başga bankda hyzmat edilen ýagdaýynda)	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary	23305 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň möhletli hasaplary

Hasaplanan göterimleriň girdeji edilmeginiň hasabyna goýumyň üstüniň doldyrylmagy	25109 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23305 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň möhletli hasaplary
Möhletli goýumyň gaýtarylmagy	23305 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň möhletli hasaplary	23205 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23306**
Hasabyň ady:	Ýekebara telekeçileriň möhletli hasaplary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank tarapyndan bank goýumynyň şertnamasy esasynda Ýekebara telekeçilerden kabul edilen möhletli goýumlaryň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhletli goýumyň kabul edilmegi	23206 Ýekebara telekeçileriň hasaplary 10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri	23306 Ýekebara telekeçileriň möhletli hasaplary
Möhletli goýumyň kabul edilmegi (goýumyň eýesiniň esasy hasaby başga bankda hyzmat edilen ýagdaýynda)	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary	23306 Ýekebara telekeçileriň möhletli hasaplary

Hasaplanan göterimleriň girdeji edilmeginiň hasabyna goýumyň üstüniň doldyrylmagy	25110 Ýekebara telekeçileriň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23306 Ýekebara telekeçileriň möhletli hasaplary
Möhletli goýumyň gaýtarylmagy	23306 Ýekebara telekeçileriň möhletli hasaplary	23206 Ýekebara telekeçileriň hasaplary 10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23307**
Hasabyň ady:	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň möhletli hasaplary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank tarapyndan bank goýumynyň şertnamasy esasynda toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçilerden kabul edilen möhletli goýumlaryň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhletli goýumyň kabul edilmegi	23207 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň hasaplary 10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri	23307 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň möhletli hasaplary

Möhletli goýumyň kabul edilmegi (goýumyň eýesiniň esasy hasaby başga bankda hyzmat edilen ýagdaýynda)	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary	23307 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň möhletli hasaplary
Hasaplanan göterimleriň girdeji edilmeginiň hasabyna goýumyň üstüniň doldyrylmagy	25111 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23307 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň möhletli hasaplary
Möhletli goýumyň gaýtarylmagy	23307 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň möhletli hasaplary	23207 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň hasaplary 10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23308**
Hasabyň ady:	Şahsy adamlaryň möhletli hasaplary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank tarapyndan bank goýumynyň şertnamasy esasynda şahsy adamlardan kabul edilen möhletli goýumlaryň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Möhletli goýumyň kabul edilmegi	23208 Şahsy adamlaryň hasaplary 10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri	23308 Şahsy adamlaryň möhletli hasaplary
Möhletli goýumyň kabul edilmegi (goýumyň eýesiniň esasy hasaby başga bankda hyzmat edilen ýagdaýynda)	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary	23308 Şahsy adamlaryň möhletli hasaplary
Hasaplanan göterimleriň girdeji edilmeginiň hasabyna goýumyň üstüniň doldyrylmagy	25112 Şahsy adamlaryň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23308 Şahsy adamlaryň möhletli hasaplary
Möhletli goýumyň gaýtarylmagy	23308 Şahsy adamlaryň möhletli hasaplary	23208 Şahsy adamlaryň hasaplary 10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiwe garşylyklaýyn hasap	**23309**
Hasabyň ady:	Maliýe däl gurluşlaryň möhletli hasaplary boýunça indirim
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe däl gurluşlaryň möhletli hasaplary boýunça gaýtarylýan pul serişdeleriniň hakyky alnan serişdelerinden (geleşik boýunça çykdajylary göz öňünde tutmak bilen) artýan möçberini hasaba almak (indirim).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Indirimiň ykrar edilmegi	23309 Maliýe däl gurluşlaryň möhletli hasaplary boýunça indirim	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	51607 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	23309 Maliýe däl gurluşlaryň möhletli hasaplary boýunça indirim

Aýdyňlaşdyrma:

Çekilen goýumlar/karzlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe borçlaryň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Passiw hasap	**23310**
Hasabyň ady:	Maliýe däl gurluşlaryň möhletli hasaplary boýunça sylag
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe däl gurluşlaryndan möhletli hasaplary boýunça hakyky alnan serişdeleriň (geleşik boýunça çykdajylary göz öňünde tutmak bilen) möçberiniň şol borçlar boýunça gaýtarylýan pul serişdelerinden ýokary geçýän möçberini hasaba almak (sylag).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Sylagyň ykrar edilmegi	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	23310 Maliýe däl gurluşlaryň möhletli hasaplary boýunça sylag
Bazar derejelerinden ýökary dereje boýunça serişdeler çekilende sylagyň ykrar edilmegi	51902 Gaýry göterim çykdajylar	23310 Maliýe däl gurluşlaryň möhletli hasaplary boýunça sylag
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	23310 Maliýe däl gurluşlaryň möhletli hasaplary boýunça sylag	41607 Maliýe däl gurluşlara bolan borçlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler

Aýdyňlaşdyrma:

Çekilen goýumlar/karzlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe borçlaryň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Topar 5. Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler

Passiw hasap **23501**

Hasabyň ady: Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri

Ulanyjy: Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Döwlet kärhanalary we guramalary üçin açylan akkreditiwleriň hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleriň möçberini hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri: *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Açylan akkreditiwleriň we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleriň ykrar edilmegi	23201 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary	23501 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň akkreditiwleri we şertli ýerine ýetirmek möhletli beýleki depozitleri

Akkreditiwiň (şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki talaplaryň) ýerine ýetirilmegi	23501 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň akkreditiwleri we şertli ýerine ýetirmek möhletli beýleki depozitleri	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Akkreditiw (şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki talaplar) boýunça hyzmat hakynyň tölenilmegi	23501 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň akkreditiwleri we şertli ýerine ýetirmek möhletli beýleki depozitleri	18310 Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary
Akkreditiwiň (şertli ýerine ýetirmek möhletli beýleki talaplaryň) ulanylmadyk böleginiň ýa-da möhletini tamamlanandan soň gaýtarylmagy	23501 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň akkreditiwleri we şertli ýerine ýetirmek möhletli beýleki depozitleri	23201 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23502**
Hasabyň ady:	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalary we guramalary üçin açylan akkreditiwleriň hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleriň möçberini hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri: *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Açylan akkreditiwleriň we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleriň ykrar edilmegi	23202 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary	23502 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri
Akkreditiwiň (şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki talaplaryň) ýerine ýetirilmegi	23502 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Akkreditiw (şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki talaplar) boýunça hyzmat hakynyň tölenilmegi	23502 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri	18310 Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary
Akkreditiwiň (şertli ýerine ýetirmek möhletli beýleki talaplaryň) ulanylmadyk böleginiň ýa-da möhletini tamamlanandan soň gaýtarylmagy	23502 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri	23202 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23503**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt kompaniýalarynyň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Daşary ýurt kompaniýalary üçin açylan akkreditiwleriň hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleriň möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Açylan akkreditiwleriň we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleriň ykrar edilmegi	23203 Daşary ýurt kompaniýalaryň hasaplary	23503 Daşary ýurt kompaniýalarynyň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri
Akkreditiwiň (şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki talaplaryň) ýerine ýetirilmegi	23503 Daşary ýurt kompaniýalarynyň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Akkreditiw (şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki talaplar) boýunça hyzmat hakynyň tölenilmegi	23503 Daşary ýurt kompaniýalarynyň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri	18310 Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary
Akkreditiwiň (şertli ýerine ýetirmek möhletli beýleki talaplaryň) ulanylmadyk böleginiň ýa-da möhletini tamamlanandan soň gaýtarylmagy	23503 Daşary ýurt kompaniýalarynyň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri	23203 Daşary ýurt kompaniýalaryň hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23504**
Hasabyň ady:	Bilelikdäki kärhanalaryň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bilelikdäki kärhanalar üçin açylan akkreditiwleriň hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleriň möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Açylan akkreditiwleriň we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleriň ykrar edilmegi	23204 Bilelikdäki kärhanalaryň hasaplary	23504 Bilelikdäki kärhanalaryň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri
Akkreditiwiň (şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki talaplaryň) ýerine ýetirilmegi	23504 Bilelikdäki kärhanalaryň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Akkreditiw (şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki talaplar) boýunça hyzmat hakynyň tölenilmegi	23504 Bilelikdäki kärhanalaryň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri	18310 Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary

Akkreditiwiň (şertli ýerine ýetirmek möhletli beýleki talaplaryň) ulanylmadyk böleginiň ýa-da möhletini tamamlanandan soň gaýtarylmagy	23504 Bilelikdäki kärhanalaryň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri	23204 Bilelikdäki kärhanalaryň hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23505**
Hasabyň ady:	Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Täjirçilik däl kärhanalary we guramalary üçin açylan akkreditiwleriň hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleriň möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Açylan akkreditiwleriň we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleriň ykrar edilmegi	23205 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň hasaplary	23505 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri

Akkreditiwiň (şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki talaplaryň) ýerine ýetirilmegi	23505 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Akkreditiw (şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki talaplar) boýunça hyzmat hakynyň tölenilmegi	23505 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri	18310 Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary
Akkreditiwiň (şertli ýerine ýetirmek möhletli beýleki talaplaryň) ulanylmadyk böleginiň ýa-da möhletini tamamlanandan soň gaýtarylmagy	23505 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri	23205 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23506**
Hasabyň ady:	Ýekebara telekeçileriň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ýekebara telekeçiler üçin açylan akkreditiwleriň hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleriň möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Açylan akkreditiwleriň we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleriň ykrar edilmegi	23206 Ýekebara telekeçileriň hasaplary	23506 Ýekebara telekeçileriň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri
Akkreditiwiň (şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki talaplaryň) ýerine ýetirilmegi	23506 Ýekebara telekeçileriň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Akkreditiw (şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki talaplar) boýunça hyzmat hakynyň tölenilmegi	23506 Ýekebara telekeçileriň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri	18310 Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary
Akkreditiwiň (şertli ýerine ýetirmek möhletli beýleki talaplaryň) ulanylmadyk böleginiň ýa-da möhletini tamamlanandan soň gaýtarylmagy	23506 Ýekebara telekeçileriň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri	23206 Ýekebara telekeçileriň hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23507**
Hasabyň ady:	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçiler üçin açylan akkreditiwleriň hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleriň möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Açylan akkreditiwleriň we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleriň ykrar edilmegi	23207 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň hasaplary	23507 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri
Akkreditiwiň (şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki talaplaryň) ýerine ýetirilmegi	23507 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Akkreditiw (şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki talaplar) boýunça hyzmat hakynyň tölenilmegi	23507 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri	18310 Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary
Akkreditiwiň (şertli ýerine ýetirmek möhletli beýleki talaplaryň) ulanylmadyk böleginiň ýa-da möhletini tamamlanandan soň gaýtarylmagy	23507 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri	23207 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23508**
Hasabyň ady:	Şahsy adamlaryň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Şahsy adamlar üçin açylan akkreditiwleriň hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleriň möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Açylan akkreditiwleriň we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleriň ykrar edilmegi	23208 Şahsy adamlaryň hasaplary	23508 Şahsy adamlaryň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri
Akkreditiwiň (şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki talaplaryň) ýerine ýetirilmegi	23508 Şahsy adamlaryň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Akkreditiw (şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki talaplar) boýunça hyzmat hakynyň tölenilmegi	23508 Şahsy adamlaryň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri	18310 Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary

Akkreditiwiň (şertli ýerine ýetirmek möhletli beýleki talaplaryň) ulanylmadyk böleginiň ýa-da möhletini tamamlanandan soň gaýtarylmagy	23508 Şahsy adamlaryň akkreditiwleri hem-de şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitleri	23208 Şahsy adamlaryň hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Topar 9. Beýleki borçlar

Passiw hasap	**23901**
Hasabyň ady:	Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki beýleki borçlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki beýleki (gaýry) borçlarynyň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Borçlaryň ykrar edilmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	23901 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki beýleki borçlar

Borçlaryň gaýtarylmagy	23901 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki beýleki borçlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary 23201 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23902**
Hasabyň ady:	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki beýleki borçlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki beýleki (gaýry) borçlarynyň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Borçlaryň ykrar edilmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	23902 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki beýleki borçlar
Borçlary tölemek ýa-da yzyna gaýtarmak	23902 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki beýleki borçlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary 23202 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23903**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt kompaniýalarynyň öňündäki beýleki borçlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Daşary ýurt kompaniýalarynyň öňündäki beýleki (gaýry) borçlarynyň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Borçlaryň ykrar edilmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	23903 Daşary ýurt kompaniýalarynyň öňündäki beýleki borçlar
Borçlary tölemek ýa-da yzyna gaýtarmak	23903 Daşary ýurt kompaniýalarynyň öňündäki beýleki borçlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary 23203 Daşary ýurt kompaniýalaryň hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23904**
Hasabyň ady:	Bilelikdäki kärhanalaryň öňündäki beýleki borçlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bilelikdäki kärhanalaryň öňündäki beýleki (gaýry) borçlarynyň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Borçlaryň ykrar edilmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	23904 Bilelikdäki kärhanalaryň öňündäki beýleki borçlar
Borçlary tölemek ýa-da yzyna gaýtarmak	23904 Bilelikdäki kärhanalaryň öňündäki beýleki borçlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary 23204 Bilelikdäki kärhanalaryň hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23905**
Hasabyň ady:	Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň öňündäki beýleki borçlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň öňündäki beýleki (gaýry) borçlarynyň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Borçlaryň ykrar edilmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	23905 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň öňündäki beýleki borçlar
Borçlary tölemek ýa-da yzyna gaýtarmak	23905 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň öňündäki beýleki borçlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary 23205 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň hasaplary 10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23906**
Hasabyň ady:	Ýekebara telekeçileriň öňündäki beýleki borçlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ýekebara telekeçileriň öňündäki beýleki (gaýry) borçlarynyň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Borçlaryň ykrar edilmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	23906 Ýekebara telekeçileriň öňündäki beýleki borçlar

Borçlary tölemek ýa-da yzyna gaýtarmak	23906 Ýekebara telekeçileriň öňündäki beýleki borçlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary 23206 Ýekebara telekeçileriň hasaplary 10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23907**
Hasabyň ady:	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň öňündäki beýleki borçlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň öňündäki beýleki (gaýry) borçlarynyň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Borçlaryň ykrar edilmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	23907 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň öňündäki beýleki borçlar

Borçlary tölemek ýada yzyna gaýtarmak	23907 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň öňündäki beýleki borçlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary 23207 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň hasaplary 10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiw hasap	**23908**
Hasabyň ady:	Şahsy adamlaryň öňündäki beýleki borçlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Şahsy adamlaryň öňündäki beýleki (gaýry) borçlarynyň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Borçlaryň ykrar edilmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	23908 Şahsy adamlaryň öňündäki beýleki borçlar
Borçlary tölemek ýada yzyna gaýtarmak	23908 Şahsy adamlaryň öňündäki beýleki borçlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary 23208 Şahsy adamlaryň hasaplary 10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda tötänden döräp biljek owerdraftlaryň öňüni almak üçin, hasaplar boýunça debet galyndynyň döremegini gözegçilikde saklamaga mümkinçilik bolmalydyr.

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Passiwe garşylyklaýyn hasap	**23909**
Hasabyň ady:	Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki beýleki borçlar boýunça indirim
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki beýleki borçlar boýunça gaýtarylýan pul serişdeleriniň hakyky alnan serişdelerinden (geleşik boýunça çykdajylary göz öňünde tutmak bilen) artýan möçberini hasaba almak (indirim).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Indirimiň ykrar edilmegi	23909 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki beýleki borçlar boýunça indirim	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	51607 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	23909 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki beýleki borçlar boýunça indirim

Aýdyňlaşdyrma:

Çekilen goýumlar/karzlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe borçlaryň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Passiw hasap	**23910**
Hasabyň ady:	Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki beýleki borçlar boýunça sylag
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe däl gurluşlaryndan beýleki borçlar boýunça hakyky alnan serişdeleriň (geleşik boýunça çykdajylary göz öňünde tutmak bilen) möçberiniň şol borçlar boýunça gaýtarylýan pul serişdelerinden ýokary geçýän möçberini hasaba almak (sylag).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Sylagyň ykrar edilmegi	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	23910 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki beýleki borçlar boýunça sylag
Bazar derejelerinden ýökary dereje boýunça serişdeler çekilende sylagyň ykrar edilmegi	51902 Gaýry göterim çykdajylar	23910 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki beýleki borçlar boýunça sylag
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	23910 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki beýleki borçlar boýunça sylag	41607 Maliýe däl gurluşlara bolan borçlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler

Aýdyňlaşdyrma:

Çekilen goýumlar/karzlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe borçlaryň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

KLAS 4. GYMMATLY KAGYZLAR BILEN AMALLAR

Topar 1. Gymmatly kagyzlar bilen «REPO» geleşikleri boýunça amallar

Passiw hasap	**24101**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi banky bilen «REPO» amallary
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Merkezi bankyna amalyň açylan gününe, soňra olary bellenen bahadan satyn alyjydan yzyna satyn almak borjy bilen, girew hökmünde berlen gymmatly kagyzlar bilen «REPO» amallary boýunça borçlaryň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* «REPO» we «Ters REPO» geleşikler boýunça girdejiler we çykdajylar olaryň alnan döwrüne garamazdan, degişli döwründe hasaba alynýar. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
«REPO» geleşigiň açylmagy	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar	24101 Türkmenistanyň Merkezi banky bilen «REPO» amallary
«REPO» geleşigiň ýapylmagy	24101 Türkmenistanyň Merkezi banky bilen «REPO» amallary	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar

Aýdyňlaşdyrma:

Eger maliýe aktiwiň satylmagy onuň bellenen bahasyndan ýa-da karz berijiniň girdejisini goşmak bilen, satylan bahasyndan yzyna satyn alynmagyny göz öňünde tutýan ylalaşygyň çäginde amala aşyrylan bolsa ýa-da maliýe aktiw ony beren tarapa gaýtarmagy göz öňünde tutýan ylalaşyk boýunça karz alynýan bolsa, maliýe aktiwiň ykrar edilmegi bes edilmeýär, sebäbi beren tarap şol aktiwe eýe bolmak bilen baglanyşykly töwekgelçilikleriň we bähbitleriň (peýdalaryň) ähmiýetli bölegini özünde saklap galýar. Degişlilikde buhgalter hasabynda REPO we ters REPO amallary gymmatly kagyzlaryň üpjünçiligine berlen karz hökmünde hasaba alynýar.

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Passiw hasap	**24102**
Hasabyň ady:	Bank edaralary bilen «REPO» amallary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Beýleki bank edaralaryna amalyň açylan gününe, soňra olary bellenen bahadan satyn alyjydan yzyna satyn almak borjy bilen, girew hökmünde berlen gymmatly kagyzlar bilen «REPO» amallary boýunça borçlaryň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* «REPO» we «Ters REPO» geleşikler boýunça girdejiler we çykdajylar olaryň alnan döwrüne garamazdan, degişli döwründe hasaba alynýar. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
«REPO» geleşigiň açylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary	24102 Bank edaralary bilen «REPO» amallary
«REPO» geleşigiň ýapylmagy	24102 Bank edaralary bilen «REPO» amallary	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Eger maliýe aktiwiň satylmagy onuň bellenen bahasyndan ýa-da karz berijiniň girdejisini goşmak bilen, satylan bahasyndan yzyna satyn alynmagyny göz öňünde tutýan ylalaşygyň çäginde amala aşyrylan bolsa ýa-da maliýe aktiw ony beren tarapa gaýtarmagy göz öňünde tutýan ylalaşyk boýunça karz alynýan bolsa, maliýe aktiwiň ykrar edilmegi bes edilmeýär, sebäbi beren tarap şol aktiwe eýe bolmak bilen baglanyşykly töwekgelçilikleriň we bähbitleriň (peýdalaryň) ähmiýetli bölegini özünde saklap galýar. Degişlilikde buhgalter hasabynda REPO we ters REPO amallary gymmatly kagyzlaryň üpjünçiligine berlen karz hökmünde hasaba alynýar.

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Passiw hasap	**24103**
Hasabyň ady:	Maliýe institutlary bilen «REPO» amallary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe institutlaryna amalyň açylan gününe, soňra olary bellenen bahadan satyn alyjydan yzyna satyn almak borjy bilen, girew hökmünde berlen gymmatly kagyzlar bilen «REPO» amallary boýunça borçlaryň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* «REPO» we «Ters REPO» geleşikler boýunça girdejiler we çykdajylar olaryň alnan döwrüne garamazdan, degişli döwründe hasaba alynýar. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
«REPO» geleşigiň açylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary	24103 Maliýe institutlary bilen «REPO» amallary
«REPO» geleşigiň ýapylmagy	24103 Maliýe institutlary bilen «REPO» amallary	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Eger maliýe aktiwiň satylmagy onuň bellenen bahasyndan ýa-da karz berijiniň girdejisini goşmak bilen, satylan bahasyndan yzyna satyn alynmagyny göz öňünde tutýan ylalaşygyň çäginde amala aşyrylan bolsa ýa-da maliýe aktiw ony beren tarapa gaýtarmagy göz öňünde tutýan ylalaşyk boýunça karz alynýan bolsa, maliýe aktiwiň ykrar edilmegi bes edilmeýär, sebäbi beren tarap şol aktiwe eýe bolmak bilen baglanyşykly töwekgelçiliklerіň we bähbitleriň (peýdalaryň) ähmiýetli bölegini özünde saklap galýar. Degişlilikde buhgalter hasabynda REPO we ters REPO amallary gymmatly kagyzlaryň üpjünçiligine berlen karz hökmünde hasaba alynýar.

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Passiw hasap	**24104**
Hasabyň ady:	Maliýe däl gurluşlar bilen «REPO» amallary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe däl gurluşlara amalyň açylan gününe, soňra olary bellenen bahadan satyn alyjydan yzyna satyn almak borjy bilen, girew hökmünde berlen gymmatly kagyzlar bilen «REPO» amallary boýunça borçlaryň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* «REPO» we «Ters REPO» geleşikler boýunça girdejiler we çykdajylar olaryň alnan döwrüne garamazdan, degişli döwründe hasaba alynýar. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
«REPO» geleşigiň açylmagy	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23301-23304 Talap edilýänçä serişdeler	24104 Maliýe däl gurluşlar bilen «REPO» amallary
«REPO» geleşigiň ýapylmagy	24104 Maliýe däl gurluşlar bilen «REPO» amallary	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23301-23304 Talap edilýänçä serişdeler

Aýdyňlaşdyrma:

Eger maliýe aktiwiň satylmagy onuň bellenen bahasyndan ýa-da karz berijiniň girdejisini goşmak bilen, satylan bahasyndan yzyna satyn alynmagyny göz öňünde tutýan ylalaşygyň çäginde amala aşyrylan bolsa ýa-da maliýe aktiw ony beren tarapa gaýtarmagy göz öňünde tutýan ylalaşyk boýunça karz alynýan bolsa, maliýe aktiwiň ykrar edilmegi bes edilmeýär, sebäbi beren tarap şol aktiwe eýe bolmak bilen baglanyşykly töwekgelçilikleriň we bähbitleriň (peýdalaryň) ähmiýetli bölegini özünde saklap galýar. Degişlilikde buhgalter hasabynda REPO we ters REPO amallary gymmatly kagyzlaryň üpjünçiligine berlen karz hökmünde hasaba alynýar.

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Topar 2. Çykarlan gymmatly kagyzlar

Passiw hasap	**24201**
Hasabyň ady:	Dolanşykdaky borçnamalaýyn gymmatly kagyzlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Dolanşykdaky borçnamalaýyn gymmatly kagyzlaryň ýüzünde görkezilen bahasyny hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr. *Taryhy bahasy boýunça hasaba almak ýörelgesi:* çykarlan gymmatly kagyzlar indirimi we sylagy göz öňünde tutup, ýüzünde görkezilen bahasy boýunça hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykarlan gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	24201 Dolanşykdaky borçnamalaýyn gymmatly kagyzlar
Çykarlan gymmatly kagyzlaryň üzlüşilmegi	24201 Dolanşykdaky borçnamalaýyn gymmatly kagyzlar	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň bergini üzmek boýunça borjy gymmatly kagyzyň ýüzünde görkezilen bahasy bilen kesgitlenilýär. Gymmatly kagyzyň ýerlenen bahasy bank tarapyndan maýa goýujylardan çekilen serişdeleriň möhleti we gymmatly kagyzlaryň ýerlenen senesine serişdeleriň bazar bahasy esasynda kesgitlenýär.

Maliýe hasabatynda, çykarlan gymmatly kagyzlaryň balans (hasaba alnyş) bahasy olaryň ýüzünde görkezilen bahasyny täzeden hasaplanmadyk indirime/sylaga, hasaplanan göterimlere we yzyna satyn alnan gymmatly kagyzlaryň bahasyna düzediş geçirip gökezilýär.

Çykarlan gymmatly kagyzlaryň ýüzünde görkezilen bahasy bilen olaryň ýerlenen bahasynyň arasyndaky tapawudy indirim ýa-da sylag boýunça hasaplarda görkezilmelidir.

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Passiw hasap	**24202**
Hasabyň ady:	Dolanşykdaky däl borçnamalaýyn gymmatly kagyzlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Dolanşykdaky däl borçnamalaýyn gymmatly kagyzlaryň ýüzünde görkezilen bahasyny hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr. *Taryhy bahasy boýunça hasaba almak ýörelgesi:* çykarylan gymmatly kagyzlar indirimi we sylagy göz öňünde tutup, ýüzünde görkezilen bahasy boýunça hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykarylan gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	24202 Dolanşykdaky däl borçnamalaýyn gymmatly kagyzlar
Çykarylan gymmatly kagyzlaryň üzlüşilmegi	24202 Dolanşykdaky däl borçnamalaýyn gymmatly kagyzlar	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň bergini üzmek boýunça borjy gymmatly kagyzyň ýüzünde görkezilen bahasy bilen kesgitlenilýär. Gymmatly kagyzyň ýerlenen bahasy bank tarapyndan maýa goýujylardan çekilen serişdeleriň möhleti we gymmatly kagyzlaryň ýerlenen senesine serişdeleriň bazar bahasy esasynda kesgitlenýär.

Maliýe hasabatynda, çykarylan gymmatly kagyzlaryň balans (hasaba alnyş) bahasy olaryň ýüzünde görkezilen bahasyny täzeden hasaplanmadyk indirime/sylaga, hasaplanan göterimlere we yzyna satyn alnan gymmatly kagyzlaryň bahasyna düzediş geçirip gökezilýär.

Çykarylan gymmatly kagyzlaryň ýüzünde görkezilen bahasy bilen olaryň ýerlenen bahasynyň arasyndaky tapawudy indirim ýa-da sylag boýunça hasaplarda görkezilmelidir.

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Passiw hasap	**24203**
Hasabyň ady:	Çykarlan gaýry gymmatly kagyzlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gaýry gymmatly kagyzlaryň ýüzünde görkezilen bahasyny hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr. *Taryhy bahasy boýunça hasaba almak ýörelgesi:* çykarlan gymmatly kagyzlar indirimi we sylagy göz öňünde tutup, ýüzünde görkezilen bahasy boýunça hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykarlan gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	24203 Çykarlan gaýry gymmatly kagyzlar
Çykarlan gymmatly kagyzlaryň üzlüşilmegi	24203 Çykarlan gaýry gymmatly kagyzlar	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň bergini üzmek boýunça borjy gymmatly kagyzyň ýüzünde görkezilen bahasy bilen kesgitlenilýär. Gymmatly kagyzyň ýerlenen bahasy bank tarapyndan maýa goýujylardan çekilen serişdeleriň möhleti we gymmatly kagyzlaryň ýerlenen senesine serişdeleriň bazar bahasy esasynda kesgitlenýär.

Maliýe hasabatynda, çykarlan gymmatly kagyzlaryň balans (hasaba alnyş) bahasy olaryň ýüzünde görkezilen bahasyny täzeden hasaplanmadyk indirime/sylaga, hasaplanan göterimlere we yzyna satyn alnan gymmatly kagyzlaryň bahasyna düzediş geçirip gökezilýär.

Çykarlan gymmatly kagyzlaryň ýüzünde görkezilen bahasy bilen olaryň ýerlenen bahasynyň arasyndaky tapawudy indirim ýa-da sylag boýunça hasaplarda görkezilmelidir.

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Passiw hasap	**24204**
Hasabyň ady:	Çykarylan gymmatly kagyzlar boýunça sylag
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Çykarylan gymmatly kagyzlaryň ýerlenen bahasynyň olaryň ýüzünde görkezilen bahasyndan artýan möçberini hasaba almak (sylag)
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi*: Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr. *Taryhy bahasy boýunça hasaba almak ýörelgesi:* çykarylan gymmatly kagyzlar indirimi we sylagy göz öňünde tutup, ýüzünde görkezilen bahasy boýunça hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
Sylagyň ykrar edilmegi	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	24204 Çykarylan gymmatly kagyzlar boýunça sylag
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	24204 Çykarylan gymmatly kagyzlar boýunça sylag	41708 çykarylan gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Gymmatly kagyzlaryň yzyna satyn alynmagy		
-täzeden hasaplanmagy geçirilmedik sylagyň möçberine	24204 Çykarylan gymmatly kagyzlar boýunça sylag	24206 Yzyna satyn alnan gymmatly kagyzlar

Aýdyňlaşdyrma:

Çykarylan gymmatly kagyzlaryň ýüzünde görkezilen bahasy bilen olaryň ýerlenen bahasynyň arasyndaky tapawudy indirim ýa-da sylag boýunça hasaplarda görkezilmelidir.

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Passiwe garşylyklaýyn hasap	**24205**
Hasabyň ady:	Çykarlan gymmatly kagyzlar boýunça indirim (Kontrpassiw / Passiwa garşylyklaýyn hasap)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Çykarlan gymmatly kagyzlaryň ýüzünde görkezilen bahasynyň olaryň ýerlenen bahasyndan artýan möçberini hasaba almak (indirim)
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi*: Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr. *Taryhy bahasy boýunça hasaba almak ýörelgesi:* çykarlan gymmatly kagyzlar indirimi we sylagy göz öňünde tutup, ýüzünde görkezilen bahasy boýunça hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
Indirimiň ykrar edilmegi	24205 Çykarlan gymmatly kagyzlar boýunça indirim	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	51706 çykarlan gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	24205 Çykarlan gymmatly kagyzlar boýunça indirim
Gymmatly kagyzlaryň yzyna satyn alynmagy		
-täzeden hasaplanmagy geçirilmedik indirimiň möçberine	24206 Yzyna satyn alnan gymmatly kagyzlar	24205 Çykarlan gymmatly kagyzlar boýunça indirim

Aýdyňlaşdyrma:

Çykarlan gymmatly kagyzlaryň ýüzünde görkezilen bahasy bilen olaryň ýerlenen bahasynyň arasyndaky tapawudy indirim ýa-da sylag boýunça hasaplarda görkezilmelidir.

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Passiwe garşylyklaýyn hasap	**24206**
Hasabyň ady:	Yzyna satyn alnan gymmatly kagyzlar (Kontrpassiw / Passiwe garşylyklaýyn hasap)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Yzyna satyn alnan gymmatly kagyzlaryň ýüzünde görkezilen bahasyny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykarlan gymmatly kagyzlary yzyna satyn alynmagy		
gymmatly kagyzlaryň ýüzünde görkezilen bahasyna	24206 Yzyna satyn alnan gymmatly kagyzlar	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar
täzeden hasaplanmagy geçirilmedik sylagyň möçberine	24204 Çykarlan gymmatly kagyzlar boýunça sylag	24206 Yzyna satyn alnan gymmatly kagyzlar
täzeden hasaplanmagy geçirilmedik indirimiň möçberine	24206 Yzyna satyn alnan gymmatly kagyzlar	24205 Çykarlan gymmatly kagyzlar boýunça indirim

Öň satyn alnan gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
gymmatly kagyzlaryň hasaba alnyş bahasyna	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	24206 Yzyna satyn alnan gymmatly kagyzlar
täzeden hasaplanmagy geçirilmedik sylagyň möçberine	24206 Yzyna satyn alnan gymmatly kagyzlar	24204 Çykarlan gymmatly kagyzlar boýunça sylag
täzeden hasaplanmagy geçirilmedik indirimiň möçberine	24205 Çykarlan gymmatly kagyzlar boýunça indirim	24206 Yzyna satyn alnan gymmatly kagyzlar

Aýdyňlaşdyrma:

Eger satyn almak barada baglaşylan şertnamanyň möçberi gymmatly kagyzyň ýüzünde görkezilen bahasyndan artan ýagdaýynda, tapawudy 52202 «Gymmatly kagyzlary alyp-satmak boýunça çykdajylar» hasabynda hasaba alynýar.

Eger gymmatly kagyzyň ýüzünde görkezilen bahasy satyn almak barada baglaşylan şertnamanyň möçberinden artan ýagdaýynda, tapawudy 42202 «Gymmatly kagyzlary alyp-satmak boýunça girdejiler» hasabynda hasaba alynýar.

Öň çykarlan gymmatly kagyzlar yzyna satyn alnandan soňra, yzyna satyn alnan kagyzlaryň möçberine göterimleri hasaplamak, indirimi/sylagy täzeden hasaplamak bes edilýär.

Maliýe hasabatynda, çykarlan gymmatly kagyzlaryň balans (hasaba alnyş) bahasy olaryň ýüzünde görkezilen bahasyny täzeden hasaplanmadyk indirime/sylaga, hasaplanan göterimlere we yzyna satyn alnan gymmatly kagyzlaryň bahasyna düzediş geçirip gökezilýär.

KLAS 5. TÖLEGE DEGIŞLI HASAPLANAN BORÇLAR

Topar 1. Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler

Passiw hasap	**25101**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlary boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	51201 Türkmenistanyň Merkezi bankyndan «owernaýt» depozitler boýunça göterim çykdajylary 51301 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylary - Karzlar we möhletli hasaplar boýunça 51302 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylary - Beýleki borçlar boýunça	25101 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Hasaplanan göterimleriň hasabyna goýumyň üstüni doldyrylmagy	25101 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	22102 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar - Möhletli hasaplar
Hasaplanan göterimleriň tölenilmegi	25101 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň borçlaryň görnüşlerine görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25102**
Hasabyň ady:	Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Ygtyýarlandyrlan täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň halkara guramalaryň öňündäki borçlary boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	51401 - Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Karzlar we möhletli hasaplar boýunça 51402 - Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Beýleki borçlar boýunça	25102 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Hasaplanan göterimleriň hasabyna goýumyň üstüni doldyrylmagy	25102 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	22202 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar - Möhletli hasaplar

Hasaplanan göterimleriň tölenilmegi	25102 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň borçlaryň görnüşlerine görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25103**
Hasabyň ady:	Bank edaralarynyň öňündäki borçlary boýunça bankyň tölege degişli hasaplanan göterimler (TMB-den başga)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň bank edaralarynyň öňündäki borçlary boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	51102 Bank edaralarynyň «Loro» hasaplary boýunça göterim çykdajylary 51202 Beýleki bank edaralaryndan «owernaýt» depozitler boýunça göterim çykdajylary 51501-51503 Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar	25103 Bank edaralarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler

Hasaplanan göterimleriň hasabyna goýumyň üstüni doldyrylmagy	25103 Bank edaralarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	22302 Bank edaralarynyň öňündäki borçlar - Möhletli hasaplar
Hasaplanan göterimleriň tölenilmegi	25103 Bank edaralarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň borçlaryň görnüşlerine görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25104**
Hasabyň ady:	Maliýe institutlarynyň öňündäki öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň maliýe institutlarynyň öňündäki borçlary boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler: ***Amallar***	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	51103 Maliýe institutlarynyň «Loro» hasaplary boýunça aragatnaşyk hasaplary boýunça göterim çykdajylary 51203 Maliýe institutlaryndan «owernaýt» depozitler boýunça göterim çykdajylary 51501-51503 Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar	25104 Maliýe institutlarynyň öňündäki öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Hasaplanan göterimleriň hasabyna goýumyň üstüni doldyrylmagy	25104 Maliýe institutlarynyň öňündäki öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	22401 Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar - Möhletli hasaplar
Hasaplanan göterimleriň tölenilmegi	25104 Maliýe institutlarynyň öňündäki öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň borçlaryň görnüşlerine görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25105**
Hasabyň ady:	Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki borçlary boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	51601-51604 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar	25105 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Hasaplanan göterimleriň hasabyna goýumyň üstüni doldyrylmagy	25105 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23301 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň möhletli hasaplary
Hasaplanan göterimleriň tölenilmegi	25105 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23201 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň borçlaryň görnüşlerine görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25106**
Hasabyň ady:	Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki borçlary boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	51601-51604 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar	25106 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Hasaplanan göterimleriň hasabyna goýumyň üstüni doldyrylmagy	25106 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23302 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň möhletli hasaplary
Hasaplanan göterimleriň tölenilmegi	25106 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23202 Döwlete dahylsyz pudagyň kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň borçlaryň görnüşlerine görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25107**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt kompaniýalarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň daşary ýurt kompaniýalarynyň öňündäki borçlary boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	51601-51604 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar	25107 Daşary ýurt kompaniýalarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Hasaplanan göterimleriň hasabyna goýumyň üstüni doldyrylmagy	25107 Daşary ýurt kompaniýalarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23303 Daşary ýurt kompaniýalaryň möhletli hasaplary
Hasaplanan göterimleriň tölenilmegi	25107 Daşary ýurt kompaniýalarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23203 Daşary ýurt kompaniýalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň borçlaryň görnüşlerine görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25108**
Hasabyň ady:	Bilelikdäki kärhanalaryň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň bilelikdäki kärhanalaryň öňündäki borçlary boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	51601-51604 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar	25108 Bilelikdäki kärhanalaryň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Hasaplanan göterimleriň hasabyna goýumyň üstüni doldyrylmagy	25108 Bilelikdäki kärhanalaryň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23304 Bilelikdäki kärhanalaryň möhletli hasaplary
Hasaplanan göterimleriň tölenilmegi	25108 Bilelikdäki kärhanalaryň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23204 Bilelikdäki kärhanalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň borçlaryň görnüşlerine görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25109**
Hasabyň ady:	Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň öňündäki borçlary boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	51601-51604 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar	25109 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Hasaplanan göterimleriň hasabyna goýumyň üstüni doldyrylmagy	25109 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23305 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň möhletli hasaplary
Hasaplanan göterimleriň tölenilmegi	25109 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23205 Täjirçilik däl kärhanalaryň we guramalaryň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň borçlaryň görnüşlerine görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25110**
Hasabyň ady:	Ýekebara telekeçileriň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň ýekebara telekeçileriň öňündäki borçlary boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	51601-51604 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar	25110 Ýekebara telekeçileriň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Hasaplanan göterimleriň hasabyna goýumyň üstüni doldyrylmagy	25110 Ýekebara telekeçileriň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23306 Ýekebara telekeçileriň möhletli hasaplary
Hasaplanan göterimleriň tölenilmegi	25110 Ýekebara telekeçileriň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23206 Ýekebara telekeçileriň hasaplary 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň borçlaryň görnüşlerine görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25111**
Hasabyň ady:	Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň halkara guramalaryň öňündäki borçlary boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylary ykrar etmek – göterimleri hasaplamak	51601-51604 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar	25111 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Hasaplanan göterimleriň hasabyna goýumyň üstüni doldyrylmagy	25111 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23307 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň möhletli hasaplary

Hasaplanan göterimleriň tölenilmegi	25111 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23207 Toparlaýyn we ýekebara kärendedäki kärendeçileriň hasaplary 10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-1102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň borçlaryň görnüşlerine görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25112**
Hasabyň ady:	Şahsy adamlaryň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň şahsy adamlaryň öňündäki borçlary boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylary ykrar etmek – göterimleri hasaplamak	51601-51604 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar	25112 Şahsy adamlaryň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler

Hasaplanan göterimleriň hasabyna goýumyň üstüni doldyrylmagy	25112 Şahsy adamlaryň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23308 Şahsy adamlaryň möhletli hasaplary
Hasaplanan göterimleriň tölenilmegi	25112 Şahsy adamlaryň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	23208 Şahsy adamlaryň hasaplary 10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň borçlaryň görnüşlerine görä, şeýle hem olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25113**
Hasabyň ady:	Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylary ykrar etmek – göterimleri hasaplamak	51901 Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça göterim çykdajylar	25113 Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Hasaplanan göterimleriň tölenilmegi	25113 Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler	28101 Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Şahamçalar arasyndaky gatnaşyklar göterimleri tölemegi göz öňünde tutýan bolsa, hasaplanan we alnan (tölenen) göterimler üns bilen deňeşdirilmelidir. Hasabat döwrüniň jebislendirlen balansynda hasaplanan girdejileriň we çykdajylaryň hasaplary, şeýle hem alnan we tölenen göterimler özara ýapylmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň bankyň bölümlerine görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Topar 2. Hasaplanan hyzmat haky çykdajylary

Passiw hasap	**25201**
Hasabyň ady:	Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky çykdajylary boýunça borçlaryň möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat hakyň ykrar edilmegi	52101 Hyzmat haky çykdajylar - Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin	25201 Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky

Hasaplanan hyzmat hakyň tölenilmegi	25201Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap **25202**

Hasabyň ady: Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky

Ulanyjy: Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky çykdajylary boýunça borçlaryň möçberini hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri: *Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat hakyň ykrar edilmegi	52102 Hyzmat haky çykdajylar - Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin	25202 Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Hasaplanan hyzmat hakyň tölenilmegi	25202 Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25203**
Hasabyň ady:	Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin dowan edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky çykdajylary boýunça borçlaryň möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat hakyň ykrar edilmegi	52103 Hyzmat haky çykdajylar - Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin	25203 Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Hasaplanan hyzmat hakyň tölenilmegi	25203 Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25204**
Hasabyň ady:	Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky çykdajylary boýunça borçlaryň möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat hakyň ykrar edilmegi	52104 Hyzmat haky çykdajylar - Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin	25204 Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Hasaplanan hyzmat hakyň tölenilmegi	25204 Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25205**
Hasabyň ady:	Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin dowan edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky çykdajylary boýunça borçlaryň möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat hakyň ykrar edilmegi	52105 Hyzmat haky çykdajylar - Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin	25205 Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Hasaplanan hyzmat hakyň tölenilmegi	25205 Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25206**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky çykdajylary boýunça borçlaryň möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat hakyň ykrar edilmegi	52106 Hyzmat haky çykdajylar - Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin	25206 Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Hasaplanan hyzmat hakyň tölenilmegi	25206 Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25207**
Hasabyň ady:	Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky çykdajylary boýunça borçlaryň möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat hakyň ykrar edilmegi	52107 Hyzmat haky çykdajylar - Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin	25207 Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Hasaplanan hyzmat hakyň tölenilmegi	25207 Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25208**
Hasabyň ady:	Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky çykdajylary boýunça borçlaryň möçberini hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat hakyň ykrar edilmegi	52108 Hyzmat haky çykdajylar - Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin	25208 Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Hasaplanan hyzmat hakyň tölenilmegi	25208 Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25209**
Hasabyň ady:	Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin dowan edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky çykdajylary boýunça borçlaryň möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat hakyň ykrar edilmegi	52109 Hyzmat haky çykdajylar - Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin	25209 Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Hasaplanan hyzmat hakyň tölenilmegi	25209 Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25210**
Hasabyň ady:	Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky çykdajylary boýunça borçlaryň möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat hakyň ykrar edilmegi	52110 Hyzmat haky çykdajylar - Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin	25210 Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Hasaplanan hyzmat hakyň tölenilmegi	25210 Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25211**
Hasabyň ady:	Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky çykdajylary boýunça borçlaryň möçberini hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat hakyň ykrar edilmegi	52111 Hyzmat haky çykdajylar - Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin	25211 Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin hasaplanan hyzmat haky
Hasaplanan hyzmat hakyň tölenilmegi	25211 Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin hasaplanan hyzmat haky	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25212**
Hasabyň ady:	Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan hyzmat haky çykdajylary boýunça borçlaryň möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat hakyň ykrar edilmegi	52112 Hyzmat haky çykdajylar - Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin	25212 Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Hasaplanan hyzmat hakyň tölenilmegi	25212 Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25213**
Hasabyň ady:	Hasaplanan gaýry hyzmat haky
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan gaýry hyzmat haky çykdajylary boýunça borçlaryň möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan hyzmat hakyň ykrar edilmegi	52113 Gaýry hyzmat haky çykdajylar	25213 Hasaplanan gaýry hyzmat haky
Hasaplanan hyzmat hakyň tölenilmegi	25213 Hasaplanan gaýry hyzmat haky	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Topar 4. Gymmatly kagyzlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler

Passiw hasap	**25401**
Hasabyň ady:	Gymmatly kagyzlar bilen «REPO» amallary boýunça hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmatly kagyzlar bilen «REPO» amallary boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlar bilen «REPO» geleşikler boýunça çykdajylar olaryň tölenjek möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	51707 Gymmatly kagyzlar bilen «REPO» geleşikleri boýunça amallardan	25401 Gymmatly kagyzlar bilen «REPO» amallary boýunça hasaplanan göterimler
Hasaplanan göterimleriň tölenilmegi	25401 Gymmatly kagyzlar bilen «REPO» amallary boýunça hasaplanan göterimler	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23204 Talap edilýänçä serişdeler

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplanmagy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňynda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan dowam edýän hasabat döwüri üçin tölemäge degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**25402**
Hasabyň ady:	Bankyň çykaran gymmatly kagyzlary boýunça hasaplanan göterimler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň çykaran gymmatly kagyzlary boýunça dowam edýän döwre degişli bolup, geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan hasaplanan göterimleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykarlan gymmatly kagyzlar boýunça göterim çykdajylar olaryň tölenjek möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasaplanan göterimleriň ykrar edilmegi	51701 Çykarlan borçnama gymmatly kagyzlary boýunça göterim çykdajylar 51702 Çykarlan gaýry gymmatly kagyzlar boýunça göterim çykdajylar	25402 Bankyň çykaran gymmatly kagyzlary boýunça hasaplanan göterimler
Hasaplanan göterimleriň tölenilmegi	25402 Bankyň çykaran gymmatly kagyzlary boýunça hasaplanan göterimler	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Çykarlan gymmatly kagyzlary yzyna satyn alynmagy		
hasaplanan göterimleriň möçberine	25402 Bankyň çykaran gymmatly kagyzlary boýunça hasaplanan göterimler	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplanmagy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňynda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan dowam edýän hasabat döwüri üçin tölemäge degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

KLAS 8. BANKYŇ GAÝRY BORÇLARY

Topar 1. Şahamçalar arasyndaky özara hasaplaşyklar

Passiw hasap	**28101**
Hasabyň ady:	Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby
Ulanyjy:	Täjirçilik banky (Baş banky)
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň baş edarasy bilen onuň şahamçalary ýa-da bir bankyň şahamçasynyň arasyndaky özara haplaşyklar üçin ulanylýan serişdeleri hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Serişdeleriň girdeji edilmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	28101 Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby
Serişdeleriň hasapdan aýrylmagy	28101 Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň bankyň şahamçalaryna görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Bank şahamçalar arasyndaky hasaplaşyklary yzygiderli deňeşdirmäni ýerine ýetirip durmalydyr.

Hasabat döwrüniň jebislendirlen balansynda bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaplaryň galyndylary özara ýapylmalydyr.

Passiw hasap	**28102**
Hasabyň ady:	Elektron tölegler boýunça TMB-niň düzüm birlikleriniň hasaplary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Merkezi bankyň baş edarasy bilen onuň welaýat dolandyryş edaralarynyň arasyndaky hasaplaşyklar üçin ulanylýan serişdeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Serişdeleriň hasapdan aýrylmagy	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	28102 Elektron tölegler boýunça TMB-niň düzüm birlikleriniň hasaplary
Сальдирование остатков	28102 Elektron tölegler boýunça TMB-niň düzüm birlikleriniň hasaplary	19102 Elektron tölegler boýunça TMB-niň düzüm birlikleriniň hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň bankyň düzüm birliklerine görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik beryän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

TMB-niň baş edarasy we düzüm birlikleriniň arasyndaky hasaplaşyklary yzygiderli deňeşdirmäni ýerine ýetirip durmalydyr.

Hasabat döwrüniň jebislendirlen balansynda elektron tölegler boýunça aragatnaşyk hasaplaryň galyndylary özara ýapylmalydyr.

Passiw hasap	**28103**
Hasabyň ady:	Elektron tölegler boýunça düzüm birlikleriň TMB-däki hasaplary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi bankynyň welaýat dolandyryş edaralary
Hasabyň niýetlenilişi:	Merkezi bankyň baş edarasy bilen onuň welaýat dolandyryş edaralarynyň arasyndaky hasaplaşyklar üçin ulanylýan serişdeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Serişdeleriň hasapdan aýrylmagy	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	28103 Elektron tölegler boýunça düzüm birlikleriň TMB-däki hasaplary
Сальдирование остатков	28103 Elektron tölegler boýunça düzüm birlikleriň TMB-däki hasaplary	19103 Elektron tölegler boýunça düzüm birlikleriň TMB-däki hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

TMB-niň baş edarasy we düzüm birlikleriniň arasyndaky hasaplaşyklary yzygiderli deňeşdirmäni ýerine ýetirip durmalydyr.

Hasabat döwrüniň jebislendirlen balansynda elektron tölegler boýunça aragatnaşyk hasaplaryň galyndylary özara ýapylmalydyr.

Aktiw hasap	**28104**
Hasabyň ady:	Bir banka tabyn bolan edaralaryň arasyndaky hasaplaşyklar
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bir banka tabyn bolan edaralaryň arasyndaky hasaplaşyklary hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy tölegiň amala aşyrylan senesine laýyklykda geçirilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Serişdeleriň girdeji edilmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	28104 Bir banka tabyn bolan edaralaryň arasyndaky hasaplaşyklar
Galyndylaryň öz ara ýapylmagy	28104 Bir banka tabyn bolan edaralaryň arasyndaky hasaplaşyklar	19104 Bir banka tabyn bolan edaralaryň arasyndaky hasaplaşyklar

Aýdyňlaşdyrma:

Baş edara we düzüm birlikleriniň arasyndaky hasaplaşyklary yzygiderli deňeşdirmäni ýerine ýetirip durmalydyr.

Hasabat döwrüniň jebislendirlen balansynda tölegler boýunça aragatnaşyk hasaplaryň galyndylary özara ýapylmalydyr.

Passiw hasap	**28105**
Hasabyň ady:	Özara algy-bergiler boýunça hasaplaşyklary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Serişdeleri özara hasaplaşyklary tölege degişli hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Serişdeleriň girdeji edilmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	28105 Özara algy-bergiler boýunça hasaplaşyklar
Hasaplaşyklaryň netijesiniň geçirilmegi	28105 Özara algy-bergiler boýunça hasaplaşyklar	28101 Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby

Aýdyňlaşdyrma:

Hasap tehniki hasaby bolup, onda möçberler diňe wagtlaýynça saklanyp, derhal tertipde degişli hasaplaryna eltilmedir.

Topar 2. Kreditorlar bilen gündelik amallar boýunça hasaplaşyklar

Passiw hasap	**28201**
Hasabyň ady:	Maksady aýdyňlaşdyrylmadyk serişdeleri hasaba almak boýunça hasap
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gelip düşen pursatynda niýetlenilişi boýunça degişli hasaplara geçirilip bilinmejek serişdeleriň, şeýle hem maglumat işläp taýýarlanylanda aýdyňlaşdyrylmadyk serişdeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr. *Hasaba alnyşda aktiwleri we passiwleri aýratyn görkezmek ýörelgesi:* Almaga degişli maksady aýdyňlaşdyrylmadyk möçberler we tölemäge degişli maksady aýdyňlaşdyrylmadyk möçberler özara ýapylmaga degişli däldir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Serişdeleriň girdeji edilmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary	28201 Maksady aýdyňlaşdyrylmadyk serişdeleri hasaba almak boýunça hasap
Serişdeleriň hasapdan aýrylmagy	28201 Maksady aýdyňlaşdyrylmadyk serişdeleri hasaba almak boýunça hasap	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar.

Aýdyňlaşdyrma:

Hasap maksady aýdyňlaşdyrylmadyk möçberleriň tehniki hasaby bolup durýar, oňa tehniki ýalňyşlyklaryň netijesi bolan ýa-da ýagdaý anyklanylýança saklanýan möçberler girdeji edilýär. Bu hasapda möçberler diňe wagtlaýynça saklanyp, derhal tertipde degişli hasaplaryna eltilmelidir.

Maksady aýdyňlaşdyrylmadyk möçberler hökmünde ykrar edilen serişdeler olaryň degişli bolan hasaplaryna wagtynda eltilendigine göz ýetirmek üçin hasaby yzygiderli seljerip durulmalydyr.

Passiw hasap	**28202**
Hasabyň ady:	Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Potratçylar we üpjün edijiler bilen hasaplaşyklar geçirilende bankyň hojalyk işine degişli bolan kreditor bergileriň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Kreditor bergileriň ykrar edilmegi	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler	28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar
Potratçylar we üpjün edijiler bilen hasaplaşyklar	28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar.

Aýdyňlaşdyrma:

Kreditor bergiler gysga möhletleýin häsiýete eýedir. Bu hasap esasan döwrüň soňunda bankyň şol döwrüň maliýe hasabatyna goşulmaly töleglerini hasaba almak zerurlygy bolanda ulanylýar.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**28203**
Hasabyň ady:	Düýpli maýa goýumlar boýunça kreditorlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Potratçylar we üpjün edijiler bilen hasaplaşyklar geçirilende düýpli maýa goýumlar boýunça borçlaryň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Kreditor bergileriň ykrar edilmegi	17110 Gurulýan (gurnalýan) esasy serişdeler 19602 Gurluşyk şertnamalary boýunça uzak möhletli aktiwler	28203 Düýpli maýa goýumlar boýunça kreditorlar
Potratçylar bilen hasaplaşyklar	28203 Düýpli maýa goýumlar boýunça kreditorlar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**28204**
Hasabyň ady:	Gaýra goýlan salgyt borçlary
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Geljekki döwürde tölenilmegine garaşylýan gaýra goýlan salgyt borçlaryň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Peýda salgydy boýunça bankyň çykdajylary tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Borçlaryň ykrar edilmegi	57201 Peýda salgydy	28204 Gaýra goýlan salgyt borçlary
Töleg möhleti gelende salgytlaryň býüjete tölenilmegi	28204 Gaýra goýlan salgyt borçlary	23101 Merkezleşdirilen býujetiň serişdeleri

Aýdyňlaşdyrma:

Bank diňe bir býüjete tölemeli peýda salgydyny hasaba alman, şeýle hem salgyt kanunçylygyna laýyklykda soňky döwürleriň salgyt töleglerine täsir edip biljek gaýra goýlan salgyt borçlaryny (talaplaryny) hem hasaba almalydyr.

Passiw hasap	**28205**
Hasabyň ady:	Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar geçirilende kreditor bergileriniň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Kreditor bergileriň ykrar edilmegi	Pul serişdeleriň hasaplary Gymmatly kagyzlaryň hasaplary Esaslyk maýa goýumlaryň hasaplary Gymmat bahaly metallaryň hasaplary	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar

Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23204 Talap edilýänçä serişdeler
Cykdajylaryň ykrar edilmegi	Diling amallary boýunça çykdajylar Ýerlemek boýunça çykdajylar	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar
Girdejileriň ykrar edilmegi	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar	Diling amallary boýunça girdejiler Ýerlemek boýunça girdejiler
Hasaplaşyklaryň özara ýapylmagy	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar	19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar

Aýdyňlaşdyrma:

Kreditor bergiler gysga möhletleýin häsiýete eýedir. Bu hasap esasan döwrüň soňunda bankyň şol döwrüň maliýe hasabatyna goşulmaly töleglerini hasaba almak zerurlygy bolanda ulanylýar.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**28206**
Hasabyň ady:	Paýdarlar bilen düşewüntler boýunça hasaplaşyklar
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň yglan eden, ýöne heniz tölenmedik düşewüntleriniň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Düşewüntleriň yglan edilmegi	32301 Geçen ýyllaryň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	28206 Paýdarlar bilen düşewüntler boýunça hasaplaşyklar
Düşewüntleriň tölenilmegi	28206 Paýdarlar bilen düşewüntler boýunça hasaplaşyklar	11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler

Aýdyňlaşdyrma:

Hasabat ýylynyň peýdasy tassyklanandan soňra, peýdany, şol sanda düşewüntleri paýlamak barada çözgüt kabul edilýär.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**28207**
Hasabyň ady:	Ýüze çykarlan artykmaçlyklar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Nagt pul serişdeleri gaýtadan hasaplananda ýüze çykarlan artykmaçlyklaryň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Ýüze çykarlan artykmaçlyklaryň ykrar edilmegi	10101 Merkezi bankyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri 10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri	28207 Ýüze çykarlan artykmaçlyklar
Ýüze çykarlan artykmaçlyklaryň girdejileriň hasaplaryna eltilmegi	28207 Ýüze çykarlan artykmaçlyklar	45208 Bank işinden gaýry girdejiler

Aýdyňlaşdyrma:

Hasap tehniki hasaby bolup durýar, oňa ýagdaý anyklanylýança saklanýan möçberler girdeji edilýär. Bu hasapda möçberler diňe wagtlaýynça saklanyp, derhal tertipde degişli hasaplaryna eltilmelidir.

Passiw hasap	**28210**
Hasabyň ady:	Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar geçirilende bankyň işine degişli bolan kreditor bergileriň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Kreditor bergileriň ykrar edilmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Kreditorlar bilen hasaplaşyklar	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar.

Aýdyňlaşdyrma:

Kreditor bergiler gysga möhletleýin häsiýete eýedir. Bu hasap esasan döwrüň soňunda bankyň şol döwrüň maliýe hasabatyna goşulmaly töleglerini hasaba almak zerurlygy bolanda ulanylýar.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Topar 3. Geljekki döwrüň girdejileri we hakujy tölegler

Passiw hasap	**28301**
Hasabyň ady:	Geljekki döwrüň girdejileri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň geljekki döwürleriň girdejileriniň möcberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Islendik girdejiler pul serişdeleriň alnan senesine garamazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr. *Balansyň mizemezlik ýörelgesi:* Döwriň başy bilen soňy aralagynda hasaplamalarda gecirlen üýtgemeler şol döwriň peýdalarynyň we ýitgileriniň hasaplarynda amal edilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Pul serişdeleriň gelmegi	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler	28301 Geljekki döwrüň girdejileri
Döwüriň girdejilerine eltilmegi	28301 Geljekki döwrüň girdejileri	Girdejileriň degişli hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Eger müşderiler tarapyndan bankyň aktiw amallary boýunça göterimleri öňünden tölenilende (mysal üçin karzlar), degişli girdejiler peýdalaryň we ýitgileriň hasaplaryna karzyň hakyky ulanyş möhletine baglylykda, göterimleriň hasaplamalaryna görä eltilýär.

Bu hasaby her hasabat döwrüniň soňunda barlamak zerur. Ýalňyşlyklar ýüze cykan ýagdaýynda bank ýalňyş girdejileriň kreditlenen hasabyny debetläp, degişli möçberi geljekki döwre degişli möçber hökmünde 28301-nji hasapda dikeltmelidir.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň dörän döwri we satyn alnan bahasy boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**28302**
Hasabyň ady:	Gelip gowuşan hakujylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Beýleki hakujy tölegleriň geljekki döwre degişli möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Islendik girdejiler pul serişdeleriň alnan senesine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr. *Balansyň mizemezlik ýörelgesi:* Döwriň başy bilen soňy aralagynda hasaplamalarda gecirlen üýtgemeler şol döwriň peýdalarynyň we ýitgileriniň hasaplarynda görkezilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Pul serişdeleriň gelmegi	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler	28302 Gelip gowuşan hakujylar
Degişli hasaplaryň eltilmegi	28302 Gelip gowuşan hakujylar	Girdejileriň degişli hasaplary Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar -Lizing

Aýdyňlaşdyrma:

Eger müşderiler tarapyndan bankyň aktiw amallary boýunça göterimleri öňünden tölenilende (mysal üçin karzlar), degişli girdejiler peýdalaryň we ýitgileriň hasaplaryna karzyň hakyky ulanyş möhletine baglylykda, göterimleriň hasaplamalaryna görä eltilýär.

Bu hasaby her hasabat döwrüniň soňunda barlamak zerur. Ýalňyşlyklar ýüze cykan ýagdaýynda bank ýalňyş girdejileriň kreditlenen hasabyny debetläp, degişli möçberi geljekki döwre degişli möçber hökmünde 28302-nji hasapda dikeltmelidir.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň dörän döwri we satyn alnan bahasy boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Topar 9. Gaýry borçlar

Passiw hasap	**28901**
Hasabyň ady:	Dellallyk (brokerlik) amallary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank dellal (broker) bolup cykyş edende onuň dellallyk (brokerlik) amallary we dellallyk (brokerlik) dolandyryşy bilen baglanyşykly amallary hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Pul serişdeleriň gelmegi	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary	28901 Dellallyk (brokerlik) amallary
Pul serişdeleriň tölenilmegi	28901 Dellallyk (brokerlik) amallary	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler

Aýdyňlaşdyrma:

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik beryän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**28902**
Hasabyň ady:	Hökmany satuwa degişli daşary ýurt pulunyň geçirmeleri üçin üstaşyr hasap
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Kärhanalaryň peýdasyna gelip düşýän we bellenen tertipde täzeden paýlanmaga degişli bolan eksport girdejileri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Serişdeleriň gelmegi	11101 -11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23205 Talap edilýänçä serişdeler	28902 Hökmany satuwa degişli daşary ýurt pulunyň geçirmeleri üçin üstaşyr hasap
Daşary ýurt pulunyň satylmagy	28902 Hökmany satuwa degişli daşary ýurt pulunyň geçirmeleri üçin üstaşyr hasap	28909 Walýuta auksionynyň hasaplary (TMB)
Galan böleginiň hasaplaşyk hasabyna geçirilmegi	28902 Hökmany satuwa degişli daşary ýurt pulunyň geçirmeleri üçin üstaşyr hasap	23201-23205 Talap edilýänçä serişdeler 11101 -11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary

Aýdyňlaşdyrma:

Borçlaryň hasaba alnyşynyň dolulygy üçin, bank müşderilerden olaryň hasaplarynyň galyndylaryny tassyklaýan resminamalary almak arkaly, hasaplaryň gündelik deňeşdirmesini gurnamalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**28903**
Hasabyň ady:	Emissiýa amallary boýunça Merkezi bankyň edaralarynyň arasyndaky hasaplaşyklar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Pullary dolanşyga goýbermek boýunça Türkmenistanyň Merkezi bankynyň edaralarynyň arasyndaky hasaplaşyklary hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Pullaryň dolanşyga çykarylmagy (welaýatlarda)	10101 Merkezi bankyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri	28903 Emissiýa amallary boýunça Merkezi bankyň edaralarynyň arasyndaky hasaplaşyklar
Hasaplaşyklaryň ýapylmagy (welaýatlarda)	28903 Emissiýa amallary boýunça Merkezi bankyň edaralarynyň arasyndaky hasaplaşyklar	28103 Elektron tölegler boýunça düzüm birlikleriň TMB-däki hasaplary
H asaplaşyklaryň ýapylmagy (baş bankda)	19102 Elektron tölegler boýunça TMB-niň düzüm birlikleriniň hasaplary	28903 Emissiýa amallary boýunça Merkezi bankyň edaralarynyň arasyndaky hasaplaşyklar
Pullaryň dolanşyga çykarylmagynyň görkezilmegi (baş bankda)	28903 Emissiýa amallary boýunça Merkezi bankyň edaralarynyň arasyndaky hasaplaşyklar	20101 Dolanşyga goýberilen pul biletleri 20102 Dolanşyga goýberilen şaýy pullar (manatlar) 20103 Dolanşyga goýberilen şaýy pullar (teňňeler)
Pullaryň dolanşykdan aýrylmagy (welaýatlarda)	28903 Emissiýa amallary boýunça Merkezi bankyň edaralarynyň arasyndaky hasaplaşyklar	10101 Merkezi bankyň dolanşyk kassasyndaky nagt pul serişdeleri
Hasaplaşyklaryň ýapylmagy (welaýatlarda)	28103 Elektron tölegler boýunça düzüm birlikleriň TMB-däki hasaplary	28903 Emissiýa amallary boýunça Merkezi bankyň edaralarynyň arasyndaky hasaplaşyklar
Hasaplaşyklaryň ýapylmagy (baş bankda)	28102 Elektron tölegler boýunça TMB-niň düzüm birlikleriniň hasaplary	28903 Emissiýa amallary boýunça Merkezi bankyň edaralarynyň arasyndaky hasaplaşyklar
Pullaryň dolanşykdan aýrylmagynyň görkezilmegi (baş bankda)	20101 Dolanşyga goýberilen pul biletleri 20102 Dolanşyga goýberilen şaýy pullar (manatlar) 20103 Dolanşyga goýberilen şaýy pullar (teňňeler)	28903 Emissiýa amallary boýunça Merkezi bankyň edaralarynyň arasyndaky hasaplaşyklar

Aýdyňlaşdyrma:

Hasap diňe Türkmenistanyň Merkezi bankynda geçirilýän amallary hasaba almak üçin niýetlenendir we olaryň tertibi Türkmenistanyň Merkezi bankynyň beýleki gözükdirijilerinde kesgitlenilýär.

Passiw hasap	**28904**
Hasabyň ady:	Gurluşyk şertnamalary boýunça borçlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gurluşyk şertnamalary boýunça borçlary hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Borçlaryň ykrar edilmegi	19203 Düýpli maýa goýumlar boýunça debitorlar	28904 Gurluşyk şertnamalary boýunça borçlar
Potratçy bilen hasaplaşyklar	28904 Gurluşyk şertnamalary boýunça borçlar	11101 -11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä we olaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**28905**
Hasabyň ady:	Şahsy adamlaryň depozitlerini kepillendirmegiň gory
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Şahsy adamlaryň depozitlerini kepillendirmegiň goruna geçirilen serişdeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Serişdeleriniň girdeji edilmegi	21101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Loro» hasaplar	28905 Şahsy adamlaryň depozitlerini kepillendirmegiň gory
Kepillendirilen öwezini dolmagy	28905 Şahsy adamlaryň depozitlerini kepillendirmegiň gory	21101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Loro» hasaplar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň batmagy barada kazyýetiň çözgüdi güýje giren ýa-da ýatyryş toparynyň bankyň maliýe häsiýetdäki sebäpler boýunça öz goýumçylarynyň öňündäki borçlaryny ýerine ýetirip bilmeýändigi barada çözgüt çykaran pursatyndan kepillendirilen öwezini dolmaklyk başlanýar.

Bankyň jikme-jik hasaba alnyşynda hasaplaryň hyzmatdaş taraplara görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap **28906**

Hasabyň ady: Gaýry üstaşyr hasaplar

Ulanyjy: Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Gaýry üstaşyr amallar boýunça serişdeleri hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri: *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Serişdeleriniň girdeji edilmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	28906 Gaýry üstaşyr hasaplar
Serişdeleriň hasapdan aýrylmagy	28906 Gaýry üstaşyr hasaplar	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplary.

Aýdyňlaşdyrma:

Hasap tehniki hasap bolup, oňa ýagdaýlar aýdyňlaşdyrylýança saklanmaga degişli ýa-da üstaşyr häsiýetdäki möçberler girdeji edilýär. Bu hasapda möçberler diňe wagtlaýyn hasaba alnyp, derhal tertipde degişli hyzmatdaş tarapyň hasabyna geçirilmegine degişlidir.

Üstaşyr hökmünde ykrar edilen möçberleriň öz wagtynda degişli hasaplaryna degişliligi boýunça eltilendigini anyklamak üçin hasap yzygiderli seljerilmäge degişlidir.

Passiw hasap	**28907**
Hasabyň ady:	Zähmet rugsadyny tölemek üçin ätiýaçlyk gory
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Dowam edýän döwre degişli bolup, geljekde tölenilmegine garaşylýan, zähmet rugsadyny tölemek üçin döredilen ätiýaçlyk goryň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Zähmet rugsadyny tölemek üçin çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, zähmet rugsadynyň degişli döwründe ykrar edilýär. *Işjeňligiň üznüksiz dowam etmek ýörelgesi:* Hasabat döwründe goşmaça ätiýaçlyk goruny döretmek ýa-da ony azaltmak üçin hasaplamalar ätiýaçlyk goryň döwriň başyna galyndysy göz öňünde tutulyp amala aşyrylmalydyr. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Ätiýaçlyk goryň döredilmegi ýa-da köpeldilmegi	56404 Zähmet rugsadyny tölemek üçin ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar	28907 Zähmet rugsadyny tölemek üçin ätiýaçlyk gory
Ätiýaçlyk goryň ulanylmagy	28907 Zähmet rugsadyny tölemek üçin ätiýaçlyk gory	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň ätiýaçlyk gorlaryny hasabat döwriniň soňunda geçen döwür bilen deňeşdirmesiniň netijesinde, ätiýaçlyklaryň çykan üýtgemelerini görkezmäge mümkinçiligi bolmalydyr.

Passiw hasap	**28908**
Hasabyň ady:	Şertli borçlar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Şertli borçlar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk goryň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	Hasaplama ýörelgesi: Şertli borçlar boýunça çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Ätiýaçlyk gorlarynyň möçberini kesgitlemek üçin bellenen tertip yzygiderli bir döwürden beýleki bir döwre ulanmalydyr. *Işjeňligiň üznüksiz dowam etmek ýörelgesi:* Hasabat döwründe goşmaça ätiýaçlyk goruny döretmek ýa-da ony azaltmak üçin hasaplamalar ätiýaçlyk goryň döwriň başyna galyndysy göz öňünde tutulyp amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Ätiýaçlyk goryň döredilmegi ýa-da köpeldilmegi	56405 Şertli borçlar boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar	28908 Şertli borçlar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory
Ätiýaçlyk goryň ulanylmagy	28908 Şertli borçlar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Ätiýaçlyk goryň gaýtarylmagy	28908 Şertli borçlar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory	46404 Gaýry aktiwler boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy

Aýdyňlaşdyrma:

Borçlaryň üzülişilmegi üçin ykdysady haýyrlary özünde jemleýän serişdeleriň gitmek ähtimallygy ýok bolsa, onda ätiýaçlyk gorlar yzyna dikeldilmelidir.

Ätiýaçlyk gory diňe onuň ilkibaşda döredilen maksatlaryna ulanyp bilner.

Haçanda pullaryň wagtlaýyn gymmatynyň täsiri ähmiýeli bolanda, ýagny eger ätiýaçlyk bir näçe ýyldan töleniljek borçlar boýunça döredilýän bolsa, onda ätiýaçlygyň möçberi borçlary ýerine ýetirmek üçin garaşylýan harajatlaryň diskontirlenen jemi bolup durýar.

Bankyň ätiýaçlyk gorlaryny hasabat döwriniň soňunda geçen döwür bilen deňeşdirmesiniň netijesinde, ätiýaçlyklaryň çykan üýtgemelerini görkezmäge mümkinçiligi bolmalydyr.

Passiw hasap	**28909**
Hasabyň ady:	Walýuta auksionynyň hasaplary (TMB)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Walýuta auksionynyň serişdelerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Müşderilerden daşary ýurt pulynyň satyn alynmagy	11101 -11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 28902 Hökmany satuwa degişli daşary ýurt pulunyň geçirmeleri üçin üstaşyr hasap 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 25201-25208 Beýleki borçlar	28909 Walýuta auksionynyň hasaplary (TMB)
Müşderilere daşary ýurt pulynyň satylmagy	28909 Walýuta auksionynyň hasaplary (TMB)	11101 -11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 25201-25208 Beýleki borçlar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28911 Uzyn walýuta ýagdaýy

Aýdyňlaşdyrma:

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Jikme-jik hasaba alnyşda daşary ýur pullarynyň her bir görnüşi boýunça aýratyn şahsy hasaplar alnyp barylýar.

Passiw hasap	**28910**
Hasabyň ady:	Gaýry borçlaryň beýleki görnüşleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň gaýry borçlaryny hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Borçlaryň ykrar edilmegi	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplar	28910 Gaýry borçlaryň beýleki görnüşleri
Borçlaryň gaýtarylmagy	28910 Gaýry borçlaryň beýleki görnüşleri	Ýörite ätiýaçlyklaryň (gorlaryň) hasaplaryndan başga, islendik hasaplary.

Aýdyňlaşdyrma:

Hasap tehniki hasap bolup onda möçberler diňe wagtlaýyn hasaba alnyp, derhal tertipde degişli hyzmatdaş tarapyň hasabyna geçirilmäge degişlidir.

Bankyň maliýe hasabatlaryna bildirilýän talaplary kanagatlandyrmak zerurlygy bilen baglylykda, hasaplaryň jikme-jik ulgamy maliýe borçlary üzüliş möhletleri boýunça seljermek üçin maglumat bilen üpjün eder ýaly görnüşde gurnalmalydyr.

Passiw hasap	**28911**
Hasabyň ady:	Uzyn walýuta ýagdaýy
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Daşary ýurt pulundaky aktiwleriň şol daşary ýurt pulundaky borçlardan ýokary gecýän möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Daşary ýurt pulunyň satyn alynmagy, daşary ýurt pulunda girdejileriň we peýdanyň ykrar edilmegi	Pul serişdeleriň hasaplary	28911 Uzyn walýuta ýagdaýy
Walýuta ýagdaýynyň täzeden bahalandyrylmagy - daşary ýurt pulunyň manada bolan gatnaşygynyň ýokarlanmagy	28906 Gaýry üstaşyr hasaplar	28911 Uzyn walýuta ýagdaýy
Walýuta ýagdaýynyň täzeden bahalandyrylmagy - daşary ýurt pulunyň manada bolan gatnaşygynyň peselmegi	28911 Uzyn walýuta ýagdaýy	28906 Gaýry üstaşyr hasaplar
Walýuta ýagdaýynyň kadalaşdyrylmagy	28911 Uzyn walýuta ýagdaýy	19905 Gysga walýuta ýagdaýy

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasap bankyň daşary ýurt pulundaky aktiwleriniň we borçlarynyň galyndylaryny sazlaşdyrmak üçin tehniki hasap bolup durýar

Jikme-jik hasaba alnyşda daşary ýur pullarynyň her bir görnüşi boýunça aýratyn şahsy hasaplar alnyp barylýar.

Passiw hasap	**28912**
Hasabyň ady:	Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (gysga walýuta ýagdaýynyň)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasynyň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Walýuta amallaryndan ýerlenmedik girdejiler we çykdajylar olaryň ýerlenen möhletine bagly bolmazdan degişli döwrüniň girdejiler we çykdajylar hasaplarynda hasaba alynmalydyr.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Daşary ýurt pulunyň satylmagy, daşary ýurt pulunda çykdajylaryň we ýitgileriň ykrar edilmegi	Pul serişdeleriň hasaplary Çykdajylaryň we ýitgileriň hasaplary	28912 Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (gysga walýuta ýagdaýynyň)
Walýuta ýagdaýynyň täzeden bahalandyrylmagy - daşary ýurt pulunyň manada bolan gatnaşygynyň ýokarlanmagy	56101 Daşary ýurt puluny täzeden bahalandyrmak boýunça çykdajylar	28912 Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (gysga walýuta ýagdaýynyň)
Walýuta ýagdaýynyň täzeden bahalandyrylmagy - daşary ýurt pulunyň manada bolan gatnaşygynyň peselmegi	28912 Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (gysga walýuta ýagdaýynyň)	46101 Daşary ýurt puluny täzeden bahalandyrmak boýunça girdejiler
Walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasynyň kadalaşdyrylmagy	28912 Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (gysga walýuta ýagdaýynyň)	19906 Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (uzyn walýuta ýagdaýynyň)

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasap bankyň daşary ýurt pulundaky aktiwleriniň we borçlarynyň galyndylaryny sazlaşdyrmak üçin tehniki hasap bolup durýar

Jikme-jik hasaba alnyşda daşary ýur pullarynyň her bir görnüşi boýunça aýratyn şahsy hasaplar alnyp barylýar.

BANKYŇ MAÝASY

KLAS 0 BANKYŇ MAÝALYK GORY

Topar 1. Maýalyk gory

Passiw hasap	**30101**
Hasabyň ady:	Esaslyk maýa - goýumlar (paýlar)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň esaslyk maýasyny döretmek (köpeltmek) üçin gelen goýumlaryň (paýlaryň) möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Goýumlaryň hasabyna esaslyk maýanyň döredilmegi we köpeldilmegi	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	30101 Esaslyk maýa - goýumlar (paýlar)
Geçen ýyllaryň peýdasynyň hasabyna esaslyk maýanyň köpeldilmegi	32301 Geçen ýyllaryň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	30101 Esaslyk maýa - goýumlar (paýlar)
Esaslyk maýanyň azaldylmagy	30101 Esaslyk maýa - goýumlar (paýlar)	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar

Aýdyňlaşdyrma:

Esaslyk maýany köpeltmek barada islendik karar döredijiler tarapyndan kabul edilmelidir.

Esaslyk maýa esasy serişdeler ýa-da maddy däl aktiwler görnüşindäki gatançlaryň hasabyna düzülende (döredilende) aktiwiň degişli hasabyny debetlenmeli we 30101 «Esaslyk maýa - goýumlar (paýlar)» hasaby kreditlenmeli.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň her bir döredijiji boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiwe garşylyklaýyn hasap	**30102**
Hasabyň ady:	Yzyna satyn alnan goýumlar (paýlar)
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Döredijileriň düzüminden çykanlygy sebäpli, olary soňra satmak ýa-da ýatyrmak maksady bilen, döredijilerden yzyna satyn alnan paýlary hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Döredijilerden goýumlaryň yzyna satyn alynmagy	30102 Yzyna satyn alnan goýumlar (paýlar)	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar
Yzyna satyn alnan goýumlaryň ýerlenmegi	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler	30102 Yzyna satyn alnan goýumlar (paýlar)
Yzyna satyn alnan goýumlaryň ýatyrylmagy	30102 Yzyna satyn alnan goýumlar (paýlar)	30101 Esaslyk maýa - goýumlar (paýlar)

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň dörän döwri we satyn alnan bahasy boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**30103**
Hasabyň ady:	Esaslyk maýa - ýönekeý paýnamalar
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Esaslyk maýa döredilende (köpeldilende) bankyň paýdarlaryna ýerlenen ýönekeý paýnamalaryň ýüzünde görkezilen bahasyny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Paýnamalaryň ýerlenmegi	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler	30103 Esaslyk maýa - ýönekeý paýnamalar
Paýnamalaryň dolanşykdan aýrylmagy	30103 Esaslyk maýa - ýönekeý paýnamalar	30104 Yzyna satyn alnan ýönekeý paýnamalar

Aýdyňlaşdyrma:

Esaslyk maýany köpeltmek barada islendik karar döredijiler tarapyndan kabul edilmelidir.

Paýnamalary esasy serişdelere ýa-da maddy däl aktiwlere çalyşmak arkaly ýerlenende aktiwiň degişli hasabyny debetlenmeli we 30103 «Esaslyk maýa - ýönekeý paýnamalar» hasabyny kreditlenmeli.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiwe garşylyklaýyn hasap	**30104**
Hasabyň ady:	Yzyna satyn alnan ýönekeý paýnamalar
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Paýdarlaryň düzüminden çykanlygy sebäpli, olary soňra satmak ýa-da ýatyrmak maksady bilen, paýdarlardan yzyna satyn alnan paýnamalaryň bahasyny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Paýnamalary yzyna satyn alynmagy	30104 Yzyna satyn alnan ýönekeý paýnamalar	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar
Yzyna satyn alnan paýnamalaryň ýerlenmegi	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	30104 Yzyna satyn alnan ýönekeý paýnamalar
Paýnamalaryň dolanşykdan aýrylmagy	30103 Esaslyk maýa - ýönekeý paýnamalar	30104 Yzyna satyn alnan ýönekeý paýnamalar

Aýdyňlaşdyrma:

Yzyna satyn alnan hususy paýnamalar aktiw hökmünde çykyş etmeýärler. Yzyna satyn alnan paýnamalara eýeçilik ses bermäge, satyn almaga bolan artykmaçlykdan peýdalanmaga, pul düşewüntlerini ýa-da bank ýatyrylan ýagdaýynda aktiwleri almaga hukuklary bermeýär. Yzyna satyn alnan paýnamalar hasaplarda iki usul bilen görkezilýär: satyn alnan bahadan hasaba almak usuly we ýüzünde görkezilen bahadan hasaba almak usuly

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň dörän döwri we satyn alnan bahasy boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**30105**
Hasabyň ady:	Esaslyk maýa - artykmaçlykly paýnamalar
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Esaslyk maýa döredilende (köpeldilende) bankyň paýdarlaryna ýerlenen artykmaçlykly paýnamalaryň ýüzünde görkezilen bahasyny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Paýnamalaryň ýerlenmegi	10102 Bankyň amallar kassasyndaky nagt pul serişdeleri 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21102-21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler	30105 Esaslyk maýa - artykmaçlykly paýnamalar
Paýnamalaryň dolanşykdan aýrylmagy	30105 Esaslyk maýa - artykmaçlykly paýnamalar	30106 Yzyna satyn alnan artykmaçlykly paýnamalar

Aýdyňlaşdyrma:

Esaslyk maýany köpeltmek barada islendik karar döredijiler tarapyndan kabul edilmelidir.

Paýnamalary esasy serişdelere ýa-da maddy däl aktiwlere çalyşmak arkaly ýerlenende aktiwiň degişli hasabyny debetlenmeli we 30105 «Esaslyk maýa - artykmaçlykly paýnamalar» hasabyny kreditlenmeli.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň dörän döwri boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiwe garşylyklaýyn hasap	**30106**
Hasabyň ady:	Yzyna satyn alnan artykmaçlykly paýnamalar
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Paýdarlaryň düzüminden çykanlygy sebäpli, olary soňra satmak ýa-da ýatyrmak maksady bilen, paýdarlardan yzyna satyn alnan paýnamalaryň bahasyny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Paýnamalary yzyna satyn alynmagy	30106 Yzyna satyn alnan artykmaçlykly paýnamalar	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar
Yzyna satyn alnan paýnamalaryň ýerlenmegi	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	30106 Yzyna satyn alnan artykmaçlykly paýnamalar
Paýnamalaryň dolanşykdan aýrylmagy	30105 Esaslyk maýa - artykmaçlykly paýnamalar	30106 Yzyna satyn alnan artykmaçlykly paýnamalar

Aýdyňlaşdyrma:

Yzyna satyn alnan hususy paýnamalar aktiw hökmünde çykyş etmeýärler. Yzyna satyn alnan paýnamalara eýeçilik ses bermäge, satyn almaga bolan artykmaçlykdan peýdalanmaga, pul düşewüntlerini ýa-da bank ýatyrylan ýagdaýynda aktiwleri almaga hukuklary bermeýär. Yzyna satyn alnan paýnamalar hasaplarda iki usul bilen görkezilýär: satyn alnan bahadan hasaba almak usuly we ýüzünde görkezilen bahadan hasaba almak usuly

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň dörän döwri we satyn alnan bahasy boýunça seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

KLAS 1. GOŞMAÇA TÖLENEN MAÝASY

Topar 1. Goşmaça tölenen maýasy

Passiw hasap	**31101**
Hasabyň ady:	Goşmaça tölenen maýa
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Hususy paýnamalaryň ýerleşdirilmeginden alnan goşmaça serişdeleri hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Paýnamalaryň ýerlenmegi ýüzünde görkezilen bahasyndan ýokary bahadan - tapawudyna	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	31101 Goşmaça tölenen maýa
ýüzünde görkezilen bahasyndan pes bahadan - tapawudyna	31101 Goşmaça tölenen maýa	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar

Aýdyňlaşdyrma:

Goşmaça tölenen maýanyň hasaplary diňe hususy paýnamalaryň dolanşyga çykarylmagy, yzyna satyn alynmagy/satylmagy bilen baglanşykly amallar boýunça ýüze çykan baha tapawudyny hasaba almak üçin ulanylýar. Paýnamalaryň ýüzünde görkezilen bahasy boýunça paýnamalaýyn maýanyň umumy möçberi tölenen maýanyň hasaplarynda hasaba alynýar. Paýnamalaryň ýerlenen bahasy (pul serişdeleriň hasaplaryna paýdarlardan gelen serişdeleriň möçberi) bilen paýnamalaryň ýüzünde görkezilen bahasynyň (tölenen maýa) tapawudy 31101 «Goşmaça tölenen maýa» hasabynda hasaba alynmalydyr.

Goşmaça hususy serişdeleriň ulanylyşy hereket edýän kanunçylyga we döredijileriň çözgüdine laýyklykda kesgitlenýär.

KLAS 2. ÄTIÝAÇLYK GAZNA/GOR

Topar 1. Bankyň gaznalary

Passiw hasap	**32101**
Hasabyň ady:	Esasy ätiýaçlyk gazna
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň işinde garaşylmadyk ýitgileri ýapmak üçin bankyň peýdasynyň hasabyna döredilýän bankyň ätiýaçlyk gaznasyny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Peýdadan geçirmeler	32301 Geçen ýyllaryň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	32101 Esasy ätiýaçlyk gazna
Ýitginiň geçirilmegi	32101 Esasy ätiýaçlyk gazna	32301 Geçen ýyllaryň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Hereket edýän kanunçylyga laýyklykda aýlanşyk serişdeleri goramak maksady bilen banklar paýlanmadyk peýdany ulanmakda çäklendirmeleri bardyr.

Passiw hasap	**32102**
Hasabyň ady:	Gaýry gaznalar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň müdiriýetiniň buýrugy ýa-da döredijileriň ýygnagynyň çözgüdi esasynda bankyň peýdasynyň hasabyna döredilýän bankyň ätiýaçlyk gaznasyny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Peýdadan geçirmeler	32301 Geçen ýyllaryň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	32102 Gaýry gaznalar
Ýitginiň geçirilmegi	32102 Gaýry gaznalar	32301 Geçen ýyllaryň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Hereket edýän kanunçylyga laýyklykda aýlanşyk serişdeleri goramak maksady bilen banklar paýlanmadyk peýdany ulanmakda çäklendirmeleri bardyr.

Topar 2. Bankyň ätiýaçlyklary

Passiw hasap	**32201**
Hasabyň ady:	Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň netijesinde emele gelen bahasynyň ýokarlanan (artan) möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Aktiwiň adalatly bahasynyň ýokarlanmagy	17102-17107 Bankyň esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleri	32201 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory
Aktiwiň adalatly bahasynyň peselmegi	32201 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory	17102-17107 Bankyň esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleri

Aýdyňlaşdyrma:

Öň arzanlamakdan çykdajylar ykrar edilen aktiwiň bahasy ýokarlanan ýagdaýynda, girdejiler şol arzanlamakdan çykdajylaryň çäginde ýkrar edilip, aktiwiň bahasynyň ýokarlanmagynyň galan bölegi bolsa «Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory» hasabyna eltilmelidir.

Öň özi babatda «Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory» döredilen aktiwiň bahasy arzanlan ýagdaýynda, arzanlamakdan çykdajylar şol döredilen ätiýaçlyklaryň möçberi aýrylyp ykrar edilmelidir.

«Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory» hasabynda kredit galyndysy bolmadyk ýagdaýynda, onda aktiwiň bahasynyň arzanlamkdan ähli möçberi çykdajylaryň hasaplarynda ykrar edilmelidir.

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň görnüşlerine görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**32202**
Hasabyň ady:	Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň täzeden bahalandyrylmagynyň netijesinde emele gelen bahasynyň ýokarlanan (artan) möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň ýokarlanmagy)	15106 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn üýtgemegi)	32202 Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň peselmegi)	32202 Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory	15107 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi (oňyn däl üýtgemegi)

Gymmatly kagyzlaryň ýerlenmegi		
kredit galyndysy bar bolanda	32202 Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory	46103 Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň üýtgemeginden alnan girdejiler
debet galyndysy bar bolanda	56103 Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň üýtgemeginden çykdajylar	32202 Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň gymmatly kagyzlaryň her bir görnüşine görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Passiw hasap	**32203**
Hasabyň ady:	Gaýry täzeden bahalandyrmanyň ätiýaçlyk gory
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Täzeden bahalandyrylmagynyň netijesinde emele gelen bahasynyň ýokarlanan (artan) möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň ýokarlanmagy)	16201 Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläk	32203 Gaýry täzeden bahalandyrmanyň ätiýaçlyk gory
Täzeden bahalandyrylmagy (adalatly bahasynyň peselmegi)	32203 Gaýry täzeden bahalandyrmanyň ätiýaçlyk gory	16201 Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläk

Aýdyňlaşdyrma:

Bankda jikme-jik hasaba alnyşda bu hasaplaryň gymmatly kagyzlaryň her bir görnüşine görä seljermesini geçirmäge mümkinçilik berýän maglumat ulgamyny döretmek maslahat berilýär.

Topar 3. Paýlanmadyk peýda / Ýapylmadyk ýitgi

Passiw hasap	**32301**
Hasabyň ady:	Geçen ýyllaryň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Geçen döwürleriň bankyň işjeňliginiň maliýe netijeleriniň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Hasabat ýylyň sap peýdasyny (ýitgisini) geçen ýyllaryň peýdalynyň hasabyna eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	32301 Geçen ýyllaryň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)
Peýdadan geçirmeler	32301 Geçen ýyllaryň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	Gorlaryň degişli hasaplaryny ýa-da düşewüntleri (diwidentleri) tölemek üçin

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasaplar boýunça galyndy maliýe hasabatynda mydama passiw tarapda görkezilýär. Egerde ýitgi ýüze çykan ýagdaýynda galyndy minus alamatly görkezilýär.

Passiw hasap	**32303**
Hasabyň ady:	Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Hasabat ýylynyň bankyň işjeňliginiň maliýe netijeleriniň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň hasaplarynyň ýapylmagy	Girdejileriň hasaplary	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)
Çykdajylaryň hasaplarynyň ýapylmagy	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	Çykdajylaryň hasaplary
Hasabat ýylyň sap peýdasyny (ýitgisini) geçen ýyllaryň peýdasynyň hasabyna eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	32301 Geçen ýyllaryň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Bu hasaplar boýunça galyndy maliýe hasabatynda mydama passiw tarapda görkezilýär. Egerde ýitgi ýüze çykan ýagdaýynda galyndy minus alamatly görkezilýär.

GIRDEJILER

KLAS 1. GÖTERIM GIRDEJILER

Topar 1. Aragatnaşyk hasaplary boýunça göterim girdejileri

Passiw hasap	**41101**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplary boýunça göterim girdejileri
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky açylan aragatnaşyk hasaplary boýunça göterim girdejileriniň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem, olaryň alnan möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18101 Bankyň Türkmenistanyň Merkezi bankyna talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplary boýunça göterim girdejileri
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplary boýunça göterim girdejileri	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwüri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Içki gözegçilik tertibinde göterim derejeleriniň bankyň göterim syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, bank göterimler boýunça girdejileri karzlar boýunça üzlüşilmedik berginiň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Passiw hasap	**41102**
Hasabyň ady:	Bank edaralaryndaky «Nostro» hasaplary boýunça göterim girdejileri (TMB-den başga)
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank edaralarynda (TMB-den başga) açylan aragatnaşyk hasaplary boýunça göterim girdejileriniň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem, olaryň alnan möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18103 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler (TMB-den başga)	41102 Bank edaralaryndaky «Nostro» hasaplary boýunça göterim girdejileri
Öňünden alnan göterim girdejileriň ykrar edilmegi	28302 Gelip gowuşan hakujylar	41102 Bank edaralaryndaky «Nostro» hasaplary boýunça göterim girdejileri
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41102 Bank edaralaryndaky «Nostro» hasaplary boýunça göterim girdejileri	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwüri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Içki gözegçilik tertibinde göterim derejeleriniň bankyň göterim syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, bank göterimler boýunça girdejileri karzlar boýunça üzlüşilmedik berginiň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Topar 2. «Owernaýt» depozitler boýunça göterim girdejileri

Passiw hasap	**41201**
Hasabyň ady:	Türkmenisanyň Merkezi bankynda ýerleşdirlen «owernaýt» depozitler boýunça göterim girdejileriniň möçberlerini hasaba almak.
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenisanyň Merkezi bankynda ýerleşdirlen «owernaýt» depozitler boýunça göterim girdejileriniň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem, olaryň alnan möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18101 Türkmenistanyň Merkezi bankyna talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41201 Türkmenisanyň Merkezi bankynda ýerleşdirlen «owernaýt» depozitler boýunça göterim girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41201 Türkmenisanyň Merkezi bankynda ýerleşdirlen «owernaýt» depozitler boýunça göterim girdejileriniň möçberlerini hasaba almak	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwüri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Içki gözegçilik tertibinde göterim derejeleriniň bankyň göterim syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, bank göterimler boýunça girdejileri karzlar boýunça üzlüşilmedik berginiň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41202**
Hasabyň ady:	Beýleki bank edaralarynda ýerleşdirlen «owernaýt» depozitler boýunça göterim girdejileri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Beýleki bank edaralarynda ýerleşdirlen «owernaýt» depozitler boýunça göterim girdejileriniň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem, olaryň alnan möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18103 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41202 Beýleki bank edaralarynda ýerleşdirlen «owernaýt» depozitler boýunça göterim girdejileri
Öňünden alnan göterim girdejileriň ykrar edilmegi	28302 Gelip gowuşan hakujylar	41202 Beýleki bank edaralarynda ýerleşdirlen «owernaýt» depozitler boýunça göterim girdejileri
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41202 Beýleki bank edaralarynda ýerleşdirlen «owernaýt» depozitler boýunça göterim girdejileri	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwüri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Içki gözegçilik tertibinde göterim derejeleriniň bankyň göterim syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, bank göterimler boýunça girdejileri karzlar boýunça üzlüşilmedik berginiň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Bank her bir hasabat senä göterimleri ýa-da esasy berginiň möçberini tölemekden boýun gaçyrmak bardygyny kesgitlemeli. Karzlar we debitor bergiler boýunça arzanlamakdan ýitgileriň obýektiw alamatlarynyň bar bolan ýagdaýynda, aktiwiň balans bahasy göniden-göni ýa-da bahalandyrlan ätiýaçlyklaryň hasabyna azaldylmalydyr. Ýitginiň möçberi döwrüň peýdalarynda we ýitgilerinde ykrar edilmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Topar 3. Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça göterim girdejiler

Passiw hasap	**41301**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankynda ýerleşdirlen depozitler boýunça göterim girdejiler
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Merkezi bankynda ýerleşdirlen depozitler boýunça bankyň göterim girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem, olaryň alnan möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18101 Türkmenistanyň Merkezi bankyna talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41301 Türkmenistanyň Merkezi bankynda ýerleşdirlen depozitler boýunça göterim girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41301 Türkmenistanyň Merkezi bankynda ýerleşdirlen depozitler boýunça göterim girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwüri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Içki gözegçilik tertibinde göterim derejeleriniň bankyň göterim syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, bank göterimler boýunça girdejileri karzlar boýunça üzlüşilmedik berginiň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41302**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan beýleki talaplar boýunça bankyň göterim girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem, olaryň alnan möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18101 Türkmenistanyň Merkezi bankyna talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41302 Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41302 Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwüri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Içki gözegçilik tertibinde göterim derejeleriniň bankyň göterim syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, bank göterimler boýunça girdejileri karzlar boýunça üzlüşilmedik berginiň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41303**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Indirimiň tazeden hasaplanmagy	13103 Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça indirim	41303 Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41303 Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ýerleşdirlen karzlar/goýumlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe aktiwiň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41304**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan borçlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan borçlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndangirdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	22105 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça sylag	41304 Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan borçlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41304 Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan borçlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Çekilen goýumlar/karzlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe borçlaryň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Topar 4. Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça göterim girdejiler

Passiw hasap	**41401**
Hasabyň ady:	Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzlar / Depozitler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Ygtyýarlandyrlan täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Halkara guramalarynda berlen karzlar we ýerleşdirlen goýumlar boýunça bankyň göterim girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem, olaryň alnan möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18102 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41401 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzlar / Depozitler

Öňünden alnan göterim girdejileriň ykrar edilmegi	28302 Gelip gowuşan hakujylar	41401 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzlar / Depozitler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41401 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzlar / Depozitler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwüri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Içki gözegçilik tertibinde göterim derejeleriniň bankyň göterim syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, bank göterimler boýunça girdejileri karzlar boýunça üzlüşilmedik berginiň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Bank her bir hasabat senä göterimleri ýa-da esasy berginiň möçberini tölemekden boýun gaçyrmak bardygyny kesgitlemeli. Karzlar we debitor bergiler boýunça arzanlamakdan ýitgileriň obýektiw alamatlarynyň bar bolan ýagdaýynda, aktiwiň balans bahasy göniden-göni ýa-da bahalandyrlan ätiýaçlyklaryň hasabyna azaldylmalydyr. Ýitginiň möçberi döwrüň peýdalarynda we ýitgilerinde ykrar edilmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41402**
Hasabyň ady:	Halkara guramalaryna bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Ygtyýarlandyrlan täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Halkara guramalaryna bolan beýleki talaplar boýunça bankyň göterim girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem, olaryň alnan möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18102 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41402 Halkara guramalaryna bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler
Öňünden alnan göterim girdejileriň ykrar edilmegi	28302 Gelip gowuşan hakujylar	41402 Halkara guramalaryna bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41402 Halkara guramalaryna bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwüri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Içki gözegçilik tertibinde göterim derejeleriniň bankyň göterim syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, bank göterimler boýunça girdejileri karzlar boýunça üzlüşilmedik berginiň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Bank her bir hasabat senä göterimleri ýa-da esasy berginiň möçberini tölemekden boýun gaçyrmak bardygyny kesgitlemeli. Karzlar we debitor bergiler boýunça arzanlamakdan ýitgileriň obýektiw alamatlarynyň bar bolan ýagdaýynda, aktiwiň balans bahasy göniden-göni ýa-da bahalandyrlan ätiýaçlyklaryň hasabyna azaldylmalydyr. Ýitginiň möçberi döwrüň peýdalarynda we ýitgilerinde ykrar edilmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41405**
Hasabyň ady:	Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Ygtyýarlandyrlan täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe *hasaba alynýar.*

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	13207 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça indirim	41405 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41405 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ýerleşdirlen karzlar/goýumlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe aktiwiň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41406**
Hasabyň ady:	Halkara guramalaryna bolan borçlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Ygtyýarlandyrlan täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Halkara guramalaryna bolan borçlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	22205 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça sylag	41406 Halkara guramalaryna bolan borçlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41406 Halkara guramalaryna bolan borçlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Çekilen goýumlar/karzlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe borçlaryň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Topar 5. Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça göterim girdejiler

Passiw hasap	**41501**
Hasabyň ady:	Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzlar / Depozitler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna berlen karzlar we ýerleşdirlen depozitler boýunça bankyň göterim girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem, olaryň alnan möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	18103 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler 18104 Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41501 Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzlar / Depozitler
Öňünden alnan göterim girdejileriň ykrar edilmegi	28302 Gelip gowuşan hakujylar	41501 Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzlar / Depozitler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41501 Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzlar / Depozitler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwüri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Içki gözegçilik tertibinde göterim derejeleriniň bankyň göterim syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, bank göterimler boýunça girdejileri karzlar boýunça üzlüşilmedik berginiň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Bank her bir hasabat senä göterimleri ýa-da esasy berginiň möçberini tölemekden boýun gaçyrmak bardygyny kesgitlemeli. Karzlar we debitor bergiler boýunça arzanlamakdan ýitgileriň obýektiw alamatlarynyň bar bolan ýagdaýynda, aktiwiň balans bahasy göniden-göni ýa-da bahalandyrlan ätiýaçlyklaryň hasabyna azaldylmalydyr. Ýitginiň möçberi döwrüň peýdalarynda we ýitgilerinde ykrar edilmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41502**
Hasabyň ady:	Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem, olaryň alnan möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18103 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler 18104 Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41502 Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler

Öňünden alnan göterim girdejileriň ykrar edilmegi	28302 Gelip gowuşan hakujylar	41502 Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41502 Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwüri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Içki gözegçilik tertibinde göterim derejeleriniň bankyň göterim syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, bank göterimler boýunça girdejileri karzlar boýunça üzlüşilmedik berginiň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Bank her bir hasabat senä göterimleri ýa-da esasy berginiň möçberini tölemekden boýun gaçyrmak bardygyny kesgitlemeli. Karzlar we debitor bergiler boýunça arzanlamakdan ýitgileriň obýektiw alamatlarynyň bar bolan ýagdaýynda, aktiwiň balans bahasy göniden-göni ýa-da bahalandyrlan ätiýaçlyklaryň hasabyna azaldylmalydyr. Ýitginiň möçberi döwrüň peýdalarynda we ýitgilerinde ykrar edilmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41505**
Hasabyň ady:	Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	13307 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça indirim 13407 Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça indirim	41505 Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41505 Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ýerleşdirlen karzlar/goýumlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe aktiwiň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41506**
Hasabyň ady:	Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan borçlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan borçlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	22306 Bank edaralarynyň öňündäki borçlar boýunça sylag 22405 Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça sylag	41506 Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan borçlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler

Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41506 Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan borçlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Çekilen goýumlar/karzlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe borçlaryň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Topar 6. Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça göterim girdejiler

Passiw hasap	**41601**
Hasabyň ady:	Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzlar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe däl gurluşlara berlen karzlar boýunça bankyň göterim girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem, olaryň alnan möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler 18105 - 18112 hasaplar	41601 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzlar
Öňünden alnan göterim girdejileriň ykrar edilmegi	28302 Gelip gowuşan hakujylar	41601 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzlar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41601 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Karzlar	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwüri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Içki gözegçilik tertibinde göterim derejeleriniň bankyň göterim syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, bank göterimler boýunça girdejileri karzlar boýunça üzlüşilmedik berginiň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Bank her bir hasabat senä göterimleri ýa-da esasy berginiň möçberini tölemekden boýun gaçyrmak bardygyny kesgitlemeli. Karzlar we debitor bergiler boýunça arzanlamakdan ýitgileriň obýektiw alamatlarynyň bar bolan ýagdaýynda, aktiwiň balans bahasy göniden-göni ýa-da bahalandyrlan ätiýaçlyklaryň hasabyna azaldylmalydyr. Ýitginiň möçberi döwrüň peýdalarynda we ýitgilerinde ykrar edilmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41602**
Hasabyň ady:	Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Lizing
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe däl gurluşlara berlen lizing boýunça bankyň göterim girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem, olaryň alnan möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	28301 Geljekki döwrüň girdejileri	41602 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Lizing
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41602 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça göterim girdejiler - Lizing	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwüri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Içki gözegçilik tertibinde göterim derejeleriniň bankyň göterim syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, bank göterimler boýunça girdejileri karzlar boýunça üzlüşilmedik berginiň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Bank her bir hasabat senä göterimleri ýa-da esasy berginiň möçberini tölemekden boýun gaçyrmak bardygyny kesgitlemeli. Karzlar we debitor bergiler boýunça arzanlamakdan ýitgileriň obýektiw alamatlarynyň bar bolan ýagdaýynda, aktiwiň balans bahasy göniden-göni ýa-da bahalandyrlan ätiýaçlyklaryň hasabyna azaldylmalydyr. Ýitginiň möçberi döwrüň peýdalarynda we ýitgilerinde ykrar edilmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41603**
Hasabyň ady:	Maliýe däl gurluşlara bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe däl gurluşlara bolan beýleki talaplar boýunça bankyň göterim girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem, olaryň alnan möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler 18105 - 18112 hasaplar	41603 Maliýe däl gurluşlara bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler
Öňünden alnan göterim girdejileriň ykrar edilmegi	28302 Gelip gowuşan hakujylar	41603 Maliýe däl gurluşlara bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41603 Maliýe däl gurluşlara bolan beýleki talaplar boýunça göterim girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwüri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Içki gözegçilik tertibinde göterim derejeleriniň bankyň göterim syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, bank göterimler boýunça girdejileri karzlar boýunça üzlüşilmedik berginiň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Bank her bir hasabat senä göterimleri ýa-da esasy berginiň möçberini tölemekden boýun gaçyrmak bardygyny kesgitlemeli. Karzlar we debitor bergiler boýunça arzanlamakdan ýitgileriň obýektiw alamatlarynyň bar bolan ýagdaýynda, aktiwiň balans bahasy göniden-göni ýa-da bahalandyrlan ätiýaçlyklaryň hasabyna azaldylmalydyr. Ýitginiň möçberi döwrüň peýdalarynda we ýitgilerinde ykrar edilmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41606**	
Hasabyň ady:	Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky	
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejileriniň möçberlerini hasaba almak	
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.	
Bir ülňidäki geçirmeler:		
Amallar	***Debet***	***Kredit***
Indirimiň tazeden hasaplanmagy	14209 Maliýe däl gurluşlara berlen karz talaplar boýunça indirim	41606 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41606 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ýerleşdirlen karzlar/goýumlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe aktiwiň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41607**
Hasabyň ady:	Maliýe däl gurluşlara bolan borçlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe däl gurluşlara bolan borçlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
	23310 Maliýe däl gurluşlaryň möhletli hasaplary boýunça sylag 23910 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki beýleki borçlar boýunça sylag	41607 Maliýe däl gurluşlara bolan borçlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41607 Maliýe däl gurluşlara bolan borçlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Çekilen goýumlar/karzlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe borçlaryň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Topar 7. Gymmatly kagyzlar boýunça göterim girdejiler

Passiw hasap	**41701**
Hasabyň ady:	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça göterim girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlar boýunça girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem, olaryň alnan möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18401 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça almaga degişli hasaplanan göterimler	41701 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41701 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwüri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, bank göterimler boýunça girdejileri gymmatly kagyzlaryň bahasynyň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41702**
Hasabyň ady:	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
	12103 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça indirim	41702 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41702 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Gymmatly kagyzlar ilkibaşda geleşik boýunça gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy bilen göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, ýüzünde görkezilen bahasy boýunça hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41703**
Hasabyň ady:	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça göterim girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlar boýunça girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem, olaryň alnan möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18402 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça almaga degişli hasaplanan göterimler	41703 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41703 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwüri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, bank göterimler boýunça girdejileri gymmatly kagyzlaryň bahasynyň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41704**
Hasabyň ady:	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
	15104 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça indirim	41704 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41704 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Gymmatly kagyzlar ilkibaşda geleşik boýunça gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy bilen göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, ýüzünde görkezilen bahasy boýunça hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41705**
Hasabyň ady:	Gymmatly kagyzlar bilen «Ters REPO» geleşikleri boýunça amallardan girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmatly kagyzlar bilen «Ters REPO» geleşikleri boýunça amallardan göterim girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlar bilen «Ters REPO» geleşikleri boýunça girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem, olaryň alnan möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18403 Gymmatly kagyzlar bilen «Ters REPO» amallary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler	41705 Gymmatly kagyzlar bilen «Ters REPO» geleşikleri boýunça amallardan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41705 Gymmatly kagyzlar bilen «Ters REPO» geleşikleri boýunça amallardan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwüri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Içki gözegçilik tertibinde göterim derejeleriniň bankyň göterim syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, bank göterimler boýunça girdejileri karzlar boýunça üzlüşilmedik berginiň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41706**
Hasabyň ady:	Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça göterim girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlar boýunça girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem, olaryň alnan möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18404 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça almaga degişli hasaplanan göterimler	41706 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41706 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwüri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, bank göterimler boýunça girdejileri gymmatly kagyzlaryň bahasynyň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41707**
Hasabyň ady:	Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylary ykrar etmek – Sylaglara dikeldiş geçirmesi	15304 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça indirim	41707 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41707 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Gymmatly kagyzlar ilkibaşda geleşik boýunça gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy bilen göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, ýüzünde görkezilen bahasy boýunça hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41708**
Hasabyň ady:	Çykarlan gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Çykarlan gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylary ykrar etmek – Sylaglara dikeldiş geçirmesi	24204 Çykarlan gymmatly kagyzlar boýunça sylag	41708 Çykarlan gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41708 Çykarlan gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Çykarlan gymmatly kagyzlaryň ýüzünde görkezilen bahasy bilen olaryň ýerlenen bahasynyň arasyndaky tapawudy soňra olary çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltimek bilen indirim ýa-da sylag boýunça hasaplarda görkezilmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Topar 8. Esaslyk maýa goýumlardan düşewüntler

Passiw hasap	**41801**
Hasabyň ady:	Golçur kärhanalara maýa goýumlardan düşewüntler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Golçur kärhanalara maýa goýumlardan düşewüntleri almak bilen baglanşykly girdejileriň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Düşewüntler, serişdeleriň hakykatda gelen möhletine bagly bolmazdan, paýdarlaryň tölegleri almaga hukuklary kesgitlenen döwründe ykrar edilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	19206 Almaga degişli düşewüntler (diwidentler)	41801 Golçur kärhanalara maýa goýumlardan düşewüntler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41801 Golçur kärhanalara maýa goýumlardan düşewüntler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Esaslyk maýa goýumlardan düşewüntler maýa goýumlaryny özüne düşýän gymmaty boýunça hasaba almak usuly bilen hasaba alnanda girdejileriň hasaplarynda ykrar edilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41802**
Hasabyň ady:	Bilelikdäki kärhanalara maýa goýumlardan düşewüntler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bilelikdäki kärhanalara maýa goýumlardan düşewüntleri almak bilen baglanşykly girdejileriň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Düşewüntler, serişdeleriň hakykatda gelen möhletine bagly bolmazdan, paýdarlaryň tölegleri almaga hukuklary kesgitlenen döwründe ykrar edilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	19206 Almaga degişli düşewüntler (diwidentler)	41802 Bilelikdäki kärhanalara maýa goýumlardan düşewüntler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41802 Bilelikdäki kärhanalara maýa goýumlardan düşewüntler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Esaslyk maýa goýumlardan düşewüntler maýa goýumlaryny özüne düşýän gymmaty boýunça hasaba almak usuly bilen hasaba alnanda girdejileriň hasaplarynda ykrar edilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**41803**
Hasabyň ady:	Baglanşykly (assosiirlenen) kompaniýalara maýa goýumlardan düşewüntler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Baglanşykly (assosiirlenen) kompaniýalara maýa goýumlardan düşewüntleri almak bilen baglanşykly girdejileriň möçberlerini hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Düşewüntler, serişdeleriň hakykatda gelen möhletine bagly bolmazdan, paýdarlaryň tölegleri almaga hukuklary kesgitlenen döwründe ykrar edilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	19206 Almaga degişli düşewüntler (diwidentler)	41803 Baglanşykly (assosiirlenen) kompaniýalara maýa goýumlardan düşewüntler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41803 Baglanşykly (assosiirlenen) kompaniýalara maýa goýumlardan düşewüntler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Esaslyk maýa goýumlardan düşewüntler maýa goýumlaryny özüne düşýän gymmaty boýunça hasaba almak usuly bilen hasaba alnanda girdejileriň hasaplarynda ykrar edilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Topar 9. Gaýry göterim girdejiler

Passiw hasap	**41901**
Hasabyň ady:	Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça göterim girdejiler
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça göterim girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem, olaryň alnan möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18113 Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça hasaplanan göterimler	41901 Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça göterim girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41901 Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça göterim girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň soňunda «Bankyň talaplary boýunça alynmaga degişli hasaplanan göterimler» hasabyň debeti boýunça we «Göterim girdejiler» hasabyň krediti boýunça geçen hasaplamanyň amala aşyrylan pursatyndan bäri şu hasabat döwüri üçin alynmaga degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Içki gözegçilik tertibinde göterim derejeleriniň bankyň göterim syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, bank göterimler boýunça girdejileri karzlar boýunça üzlüşilmedik berginiň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Şahamçalar arasyndaky gatnaşyklar göterimleri tölemegi göz öňünde tutýan bolsa, hasaplanan we alnan (tölenen) göterimler üns bilen deňeşdirilmelidir. Hasabat döwrüniň jebislendirlen balansynda hasaplanan girdejileriň we çykdajylaryň hasaplary, şeýle hem alnan we tölenen göterimler özara ýapylmalydyr.

Passiw hasap	**41902**
Hasabyň ady:	Gaýry göterim girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň gaýry göterim girdejileriň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem, olaryň alnan möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	41902 Gaýry göterim girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	41902 Gaýry göterim girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

KLAS 2. GÖTERIM DÄL GIRDEJILER

Topar 1. Hyzmat haky girdejileri

Passiw hasap	**42101**
Hasabyň ady:	Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin bankyň hyzmat haky girdejileriniň möcberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň alnan hem-de alynmadyk hyzmat haky girdejileri, pul serişdeleriň hakykatdan gowuşan möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alynýar.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18201 Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	42101 Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Öňünden alnan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	28302 Gelip gowuşan hakujylar	42101 Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42101 Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Bank içki gözegçilik tertibinde ýygym derejeleriniň bankyň kabul eden syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we amallaryň girdejililiginiň ortaça derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, hyzmat haky girdejileri hyzmat hakyny almak göz öňünde tutýan amallary görkezýän hasaplaryň aýlanşyklary bilen deňeşdirmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**42102**
Hasabyň ady:	Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin bankyň hyzmat haky girdejileriniň möcberlerini hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň alnan hem-de alynmadyk hyzmat haky girdejileri, pul serişdeleriň hakykatdan gowuşan möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18202 Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	42102 Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Öňünden alnan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	28302 Gelip gowuşan hakujylar	42102 Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42102 Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Bank içki gözegçilik tertibinde ýygym derejeleriniň bankyň kabul eden syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we amallaryň girdejililiginiň ortaça derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, hyzmat haky girdejileri hyzmat hakyny almak göz öňünde tutýan amallary görkezýän hasaplaryň aýlanşyklary bilen deňeşdirmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**42103**
Hasabyň ady:	Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin bankyň hyzmat haky girdejileriniň möcberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň alnan hem-de alynmadyk hyzmat haky girdejileri, pul serişdeleriň hakykatdan gowuşan möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18203 Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	42103 Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Öňünden alnan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	28302 Gelip gowuşan hakujylar	42103 Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42103 Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Bank içki gözegçilik tertibinde ýygym derejeleriniň bankyň kabul eden syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we amallaryň girdejililiginiň ortaça derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, hyzmat haky girdejileri hyzmat hakyny almak göz öňünde tutýan amallary görkezýän hasaplaryň aýlanşyklary bilen deňeşdirmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**42104**
Hasabyň ady:	Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin bankyň hyzmat haky girdejileriniň möcberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň alnan hem-de alynmadyk hyzmat haky girdejileri, pul serişdeleriň hakykatdan gowuşan möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18204 Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	42104 Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Öňünden alnan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	28302 Gelip gowuşan hakujylar	42104 Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42104 Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Bank içki gözegçilik tertibinde ýygym derejeleriniň bankyň kabul eden syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we amallaryň girdejililiginiň ortaça derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, hyzmat haky girdejileri hyzmat hakyny almak göz öňünde tutýan amallary görkezýän hasaplaryň aýlanşyklary bilen deňeşdirmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**42105**
Hasabyň ady:	Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin bankyň hyzmat haky girdejileriniň möcberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň alnan hem-de alynmadyk hyzmat haky girdejileri, pul serişdeleriň hakykatdan gowuşan möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18205 Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	42105 Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri

Öňünden alnan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	28302 Gelip gowuşan hakujylar	42105 Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42105 Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Bank içki gözegçilik tertibinde ýygym derejeleriniň bankyň kabul eden syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we amallaryň girdejililiginiň ortaça derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, hyzmat haky girdejileri hyzmat hakyny almak göz öňünde tutýan amallary görkezýän hasaplaryň aýlanşyklary bilen deňeşdirmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap **42106**

Hasabyň ady: Daşary ýurt pulyny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri

Ulanyjy: Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Daşary ýurt pulyny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin bankyň hyzmat haky girdejileriniň möcberlerini hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri: *Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň alnan hem-de alynmadyk hyzmat haky girdejileri, pul serişdeleriň hakykatdan gowuşan möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18206 Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	42106 Daşary ýurt pulyny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Öňünden alnan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	28302 Gelip gowuşan hakujylar	42106 Daşary ýurt pulyny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42106 Daşary ýurt pulyny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Bank içki gözegçilik tertibinde ýygym derejeleriniň bankyň kabul eden syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we amallaryň girdejililiginiň ortaça derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, hyzmat haky girdejileri hyzmat hakyny almak göz öňünde tutýan amallary görkezýän hasaplaryň aýlanşyklary bilen deňeşdirmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**42107**
Hasabyň ady:	Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin bankyň hyzmat haky girdejileriniň möcberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň alnan hem-de alynmadyk hyzmat haky girdejileri, pul serişdeleriň hakykatdan gowuşan möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18207 Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	42107 Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Öňünden alnan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	28302 Gelip gowuşan hakujylar	42107 Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42107 Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Bank içki gözegçilik tertibinde ýygym derejeleriniň bankyň kabul eden syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we amallaryň girdejililiginiň ortaça derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, hyzmat haky girdejileri hyzmat hakyny almak göz öňünde tutýan amallary görkezýän hasaplaryň aýlanşyklary bilen deňeşdirmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**42108**
Hasabyň ady:	Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin bankyň hyzmat haky girdejileriniň möcberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň alnan hem-de alynmadyk hyzmat haky girdejileri, pul serişdeleriň hakykatdan gowuşan möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alynýar.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18208 Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	42108 Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Öňünden alnan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	28302 Gelip gowuşan hakujylar	42108 Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42108 Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Bank içki gözegçilik tertibinde ýygym derejeleriniň bankyň kabul eden syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we amallaryň girdejililiginiň ortaça derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, hyzmat haky girdejileri hyzmat hakyny almak göz öňünde tutýan amallary görkezýän hasaplaryň aýlanşyklary bilen deňeşdirmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**42109**
Hasabyň ady:	Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin bankyň hyzmat haky girdejileriniň möcberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň alnan hem-de alynmadyk hyzmat haky girdejileri, pul serişdeleriň hakykatdan gowuşan möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18209 Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	42109 Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Öňünden alnan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	28302 Gelip gowuşan hakujylar	42109 Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42109 Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Bank içki gözegçilik tertibinde ýygym derejeleriniň bankyň kabul eden syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we amallaryň girdejililiginiň ortaça derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, hyzmat haky girdejileri hyzmat hakyny almak göz öňünde tutýan amallary görkezýän hasaplaryň aýlanşyklary bilen deňeşdirmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**42110**
Hasabyň ady:	Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin bankyň hyzmat haky girdejileriniň möcberlerini hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň alnan hem-de alynmadyk hyzmat haky girdejileri, pul serişdeleriň hakykatdan gowuşan möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18210 Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	42110 Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Öňünden alnan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	28302 Gelip gowuşan hakujylar	42110 Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42110 Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Bank içki gözegçilik tertibinde ýygym derejeleriniň bankyň kabul eden syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we amallaryň girdejililiginiň ortaça derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, hyzmat haky girdejileri hyzmat hakyny almak göz öňünde tutýan amallary görkezýän hasaplaryň aýlanşyklary bilen deňeşdirmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**42111**
Hasabyň ady:	Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin hyzmat haky girdejileri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin bankyň hyzmat haky girdejileriniň möcberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň alnan hem-de alynmadyk hyzmat haky girdejileri, pul serişdeleriň hakykatdan gowuşan möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18211 Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin hasaplanan hyzmat haky	42111 Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin hyzmat haky girdejileri

Öňünden alnan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	28302 Gelip gowuşan hakujylar	42111 Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin hyzmat haky girdejileri
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42111 Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin hyzmat haky girdejileri	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Bank içki gözegçilik tertibinde ýygym derejeleriniň bankyň kabul eden syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we amallaryň girdejililiginiň ortaça derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, hyzmat haky girdejileri hyzmat hakyny almak göz öňünde tutýan amallary görkezýän hasaplaryň aýlanşyklary bilen deňeşdirmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**42112**
Hasabyň ady:	Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin bankyň hyzmat haky girdejileriniň möcberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň alnan hem-de alynmadyk hyzmat haky girdejileri, pul serişdeleriň hakykatdan gowuşan möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18212 Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky	42112 Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Öňünden alnan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	28302 Gelip gowuşan hakujylar	42112 Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42112 Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin hyzmat haky girdejileri	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Bank içki gözegçilik tertibinde ýygym derejeleriniň bankyň kabul eden syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we amallaryň girdejililiginiň ortaça derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, hyzmat haky girdejileri hyzmat hakyny almak göz öňünde tutýan amallary görkezýän hasaplaryň aýlanşyklary bilen deňeşdirmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**42113**
Hasabyň ady:	Gaýry hyzmat haky girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň gaýry hyzmat haky girdejileriniň möcberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň alnan hem-de alynmadyk hyzmat haky girdejileri, pul serişdeleriň hakykatdan gowuşan möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	18213 Hasaplanan gaýry hyzmat haky	42113 Gaýry hyzmat haky girdejiler
Öňünden alnan hyzmat haky girdejileriň ykrar edilmegi	28302 Gelip gowuşan hakujylar	42113 Gaýry hyzmat haky girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42113 Gaýry hyzmat haky girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Bank içki gözegçilik tertibinde ýygym derejeleriniň bankyň kabul eden syýasatyna laýyklykda dogry ulanylýandygyny we amallaryň girdejililiginiň ortaça derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, hyzmat haky girdejileri hyzmat hakyny almak göz öňünde tutýan amallary görkezýän hasaplaryň aýlanşyklary bilen deňeşdirmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Topar 2. Diling amallary boýunça girdejiler

Passiw hasap	**42201**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça bankyň girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	19906 Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (uzyn walýuta ýagdaýynyň)	42201 Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42201 Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**42202**
Hasabyň ady:	Gymmatly kagyzlary alyp-satmak boýunça girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmatly kagyzlary alyp-satmak boýunça bankyň girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Gymmatly kagyzlaryň satylmagy		
Признание доходов	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 19901 Dellallyk (brokerlik) amallary 28901 Dellallyk (brokerlik) amallary	42202 Gymmatly kagyzlary alyp-satmak boýunça girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42202 Gymmatly kagyzlary alyp-satmak boýunça girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**42203**
Hasabyň ady:	Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça bankyň girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 19901 Dellallyk (brokerlik) amallary 28901 Dellallyk (brokerlik) amallary	42203 Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42203 Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**42209**
Hasabyň ady:	Gaýry diling amallar boýunça girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gaýry diling amallar boýunça bankyň girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 19901 Dellallyk (brokerlik) amallary 28901 Dellallyk (brokerlik) amallary	42209 Gaýry diling amallar boýunça girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42209 Gaýry diling amallar boýunça girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Topar 3. Başga maliýe amalyna esaslanýan maliýe gurallar bilen amallar boýuça girdejiler

Passiw hasap	**42301**
Hasabyň ady:	Fýuçers amallary boýunça girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Söwda we maliýe fýuçers amallary boýunça bankyň girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	Pul serişdeleriň hasaplary	42301 Fýuçers amallary boýunça girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42301 Fýuçers amallary boýunça girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**42302**
Hasabyň ady:	Opsion şertnamalary boýunça girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Opsion şertnamalary boýunça bankyň girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	Pul serişdeleriň hasaplary	42302 Opsion şertnamalary boýunça girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42302 Opsion şertnamalary boýunça girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**42303**
Hasabyň ady:	Forward amallary boýunça girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Forward amallary boýunça bankyň girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	Pul serişdeleriň hasaplary	42303 Forward amallary boýunça girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42303 Forward amallary boýunça girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**42307**
Hasabyň ady:	Gaýry amallar boýunça girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Başga maliýe amalyna esaslanýan maliýe gurallar bilen gaýry amallar boýunça bankyň girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	Pul serişdeleriň hasaplary	42307 Gaýry amallar boýunça girdejiler

Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42307 Gaýry amallar boýunça girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Topar 4. Ýerlemekden alnan girdejiler

Passiw hasap	**42401**
Hasabyň ady:	Girewe alnan emläkleri we haryt maddy ätiýaçlyklary ýerlemekden alnan bankyň girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Girewe alnan emläkleri we haryt maddy ätiýaçlyklary ýerlemekden alnan bankyň girdejilerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	42401 Girewe alnan emläkleri we haryt maddy ätiýaçlyklary ýerlemekden alnan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42401 Girewe alnan emläkleri we haryt maddy ätiýaçlyklary ýerlemekden alnan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Ýerlemek barada ylalaşylan şertnamanyň möçberi aktiwiň hasaba alnyş bahasyndan artan ýagdaýynda olaryň tapawudy ýerlemekden alnan girdejiler hökmünde ykrar edilýär.

Passiw hasap	**42402**
Hasabyň ady:	Esaslyk maýa goýumlary ýerlemekden alnan girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Esaslyk maýa goýumlary ýerlemekden alnan bankyň girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi (ýerlemek barada ylalaşylan şertnamanyň bahasynyň maýa goýumyň hasaba alnyş bahasyndan artan ýagdaýynda - tapawudyna)	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar	42402 Esaslyk maýa goýumlary ýerlemekden alnan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42402 Esaslyk maýa goýumlary ýerlemekden alnan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ýerlemek barada ylalaşylan şertnamanyň möçberi aktiwiň hasaba alnyş bahasyndan artan ýagdaýynda olaryň tapawudy ýerlemekden alnan girdejiler hökmünde ykrar edilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**42403**
Hasabyň ady:	Esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleri ýerlemekden alnan girdejilerini hasaba almak
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleri ýerlemekden alnan bankyň girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	42403 Esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleri ýerlemekden alnan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42403 Esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleri ýerlemekden alnan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ýerlemek barada ylalaşylan şertnamanyň möçberi aktiwiň hasaba alnyş bahasyndan artan ýagdaýynda olaryň tapawudy ýerlemekden alnan girdejiler hökmünde ykrar edilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**42404**
Hasabyň ady:	Gaýry aktiwleri ýerlemekden alnan girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gaýry aktiwleri ýerlemekden alnan bankyň girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	42404 Gaýry aktiwleri ýerlemekden alnan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	42404 Gaýry aktiwleri ýerlemekden alnan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ýerlemek barada ylalaşylan şertnamanyň möçberi aktiwiň hasaba alnyş bahasyndan artan ýagdaýynda olaryň tapawudy ýerlemekden alnan girdejiler hökmünde ykrar edilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

KLAS 5. GAÝRY GIRDEJILER

Topar 2. Gaýry girdejiler

Passiw hasap	**45201**
Hasabyň ady:	Hasapdan aýrylan ýitgileriň öwezini dolmakdan girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Hasapdan aýrylan ýitgileriň öwezini dolmakdan girdejileri hasaba almak (56400-nji bölümiň ätiýaçlyklary döretmek üçin çykdajylaryň kredit galyndysynyň bölegine)
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	45201 Hasapdan aýrylan ýitgileriň öwezini dolmakdan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	45201 Hasapdan aýrylan ýitgileriň öwezini dolmakdan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Hasapdan aýrylan ýitgileriň öwezini doldurýan möcber bu möçberiň döwam edýän döwrüň ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylardan artan bölegini girdeji hökmünde ykrar edilýär. Egerde öwezini doldurýan möçber döwam edýän döwrüň ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylaryndan artmadyk ýagdaýynda döwrüň cykdajylary dikeldilmelidir (gaýtarylmaly).

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**45202**
Hasabyň ady:	Müşderilere we kontragentlere şikaýatlar boýunça girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň müşderilere we kontragentlere şikaýatlar boýunça alnan möçberler bilen baglanşykly bankyň girdejilerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	45202 Müşderilere we kontragentlere şikaýatlar boýunça girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	45202 Müşderilere we kontragentlere şikaýatlar boýunça girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**45208**
Hasabyň ady:	Bank işinden gaýry girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank işinden alnan şular ýaly: *Maslahatlary, maglumatlary bermek we ekspert hyzmatlaryndan girdejiler* *Auditor hyzmatlary boýunça hyzmatlardan girdejiler,* *Jaýlary kärendä bermekden we ş.m. gaýry girdejilerini hasaba almak*
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 28207 Ýüze çykayrlan artykmaçlyklar	45208 Bank işinden gaýry girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	45208 Bank işinden gaýry girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**45209**
Hasabyň ady:	Bank işi däl amallardan alnan gaýry girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank işi däl amallardan alnan şular ýaly: *Muzdsyz alnan esasy serişdelerden, maddy we maddy däl aktiwlerden* *Çykdajylaryň öwezini dolynmak - telegraf, poçta hemde aragatnaşyk hyzmatlar ücin we ş.m. gaýry girdejilerini hasaba almak*
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	45209 Bank işi däl amallardan alnan gaýry girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	45209 Bank işi däl amallardan alnan gaýry girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**45210**
Hasabyň ady:	Jerimeler, puşmana tölegleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Jerimelerden, puşmana töleglerinden bankyň girdejilerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar	45210 Jerimeler, puşmana tölegleri

Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	45210 Jerimeler, puşmana tölegleri	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Topar 3. Şahamçalar bilen hasaplaşyklar boýunça girdejiler

Passiw hasap	**45301**
Hasabyň ady:	Baş bank bilen hasaplaşyklar boýunça girdejiler
Ulanyjy:	Täjirçilik banky (şahamça)
Hasabyň niýetlenilişi:	Baş bank bilen hasaplaşyklar boýunça bankyň girdejilerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem, olaryň alnan möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	19101 Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby	45301 Baş bank bilen hasaplaşyklar boýunça girdejiler
Hasabat döwrüň soňuna özara ýapylmagy	45301 Baş bank bilen hasaplaşyklar boýunça girdejiler	28101 Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

45301-nji «Baş bank bilen hasaplaşyklar boýunça girdejiler» hasabyň (şahamçanyň hasaby) galyndysy 55302-nji «Şahamçalar bilen hasaplaşyklar boýunça çykdajylar» hasabyň (baş bankyň hasaby) galyndysyna deň bolmalydyr.

Passiw hasap	**45302**
Hasabyň ady:	Şahamçalar bilen hasaplaşyklar boýunça girdejiler
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Şahamçalar bilen hasaplaşyklar boýunça bankyň girdejilerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Girdejileriň alnanlary hem, alynmadyklary hem, olaryň alnan möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	19101 Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby	45302 Şahamçalar bilen hasaplaşyklar boýunça girdejiler
Hasabat döwrüň soňuna özara ýapylmagy	45302 Şahamçalar bilen hasaplaşyklar boýunça girdejiler	28101 Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

45302-nji «Şahamçalar bilen hasaplaşyklar boýunça girdejiler» hasabyň (baş bankyň hasaby) galyndysy 55301-nji «Baş bank bilen hasaplaşyklar boýunça çykdajylar» hasabyň (şahamçanyň hasaby) galyndysyna deň bolmalydyr.

Hasap baş bank we şahamçanyň arasyndaky, şeýle hem şahamçalar arasyndaky hasaplaşyklar üçin ulanyp bilner.

KLAS 6. PUL DÄL GIRDEJILER

Topar 1. Täzeden bahalandyrmak boýunça girdejiler

Passiw hasap	**46101**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt puluny täzeden bahalandyrmak boýunça girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Daşary ýurt puluny täzeden bahalandyrmak boýunça bankyň girdejilerini hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	Hasaplama ýörelgesi: Walýuta amallaryndan ýerlenmedik girdejiler we çykdajylar olaryň ýerlenen möhletine bagly bolmazdan degişli döwrüniň girdejiler we çykdajylar hasaplarynda hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi (Uzyn walýuta ýagdaýynda daşary ýurt pulunyň manada bolan gatnaşygynyň ýokarlanmagy)	19906 Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (uzyn walýuta ýagdaýynyň)	46101 Daşary ýurt puluny täzeden bahalandyrmak boýunça girdejiler
Girdejileriň ykrar edilmegi (Gysga walýuta ýagdaýynda daşary ýurt pulunyň manada bolan gatnaşygynyň peselmegi)	28912 Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (gysga walýuta ýagdaýynyň)	46101 Daşary ýurt puluny täzeden bahalandyrmak boýunça girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	46101 Daşary ýurt puluny täzeden bahalandyrmak boýunça girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Bazar bahalarynyň üýtgemelerini göz öňünde tutmak üçin, banklar daşary ýurt puluny bazar bahasyna laýyklykda täzeden bahalandyrmaklygy geçirmelidirler. Bank täzeden bahalandyrma üçin ulanan, Daşary ýurt pulunyň bahalary baradaky resminamalaryny gorap saklamalydyr.

Passiw hasap	**46102**
Hasabyň ady:	Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça bankyň girdejilerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmakdan ýerlenmedik girdejiler we çykdajylar olaryň ýerlenen möhletine bagly bolmazdan degişli döwrüniň girdejiler we çykdajylar hasaplarynda hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	19400-nji bölümiň hasaplary 19500-nji bölümiň hasaplary	46102 Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	46102 Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Bazar bahalarynyň üýtgemelerini göz öňünde tutmak üçin, banklar gymmat bahaly metallary bazar bahasyna laýyklykda olary täzeden bahalandyrmaklygy geçirmelidirler. Bank täzeden bahalandyrma üçin ulanan, gymmat bahaly metallaryň bahalary baradaky resminamalaryny gorap saklamalydyr.

Passiw hasap	**46103**
Hasabyň ady:	Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň üýtgemeginden alnan girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň gymmatly kagyzlaryň bahasynyň üýtgemeginden alnan girdejilerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi bilen baglanyşykly ähli girdejiler we çykdajylar olaryň dörän döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	12105 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň adalatly bahasynyň üýtgemegi (oňyn üýtgemegi)	46103 Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň üýtgemeginden alnan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	46103 Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň üýtgemeginden alnan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Bazar bahalaryň üýtgemelerini göz öňünde tutmak üçin, banklar gymmatly kagyzlaryň bazar bahasyna laýyklykda olary täzeden bahalandyrylmagyny geçirmelidirler. Bank täzeden bahalandyrma üçin ulanan, gymmatly kagyzlaryň bahalary baradaky resminamalaryny gorap saklamalydyr.

Passiw hasap	**46104**
Hasabyň ady:	Gaýry täzeden bahalandyrmakdan alnan girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gaýry täzeden bahalandyrmakdan alnan bankyň girdejilerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Aktiwleriň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi bilen baglanyşykly ähli girdejiler we çykdajylar olaryň dörän döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	16201 Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläk (adalatly bahasy boýunça hasaba almak usuly)	46104 Gaýry täzeden bahalandyrmakdan alnan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	46104 Gaýry täzeden bahalandyrmakdan alnan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Topar 2. Maýa goýumlardan girdejiler

Passiw hasap	**46201**
Hasabyň ady:	Golçur kärhanalara maýa goýumlardan girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Golçur kärhanalaryň sap peýdasyndaky paýyndan girdejileriniň möçberlerini hasaba almak (Maýa goýumlar paýly gatnaşyk boýunça hasaba alnanda).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Maýa goýulýan kompaniýanyň sap peýdasyndaky ýa-da ýitgisindäki paýyň üýtgemeginden girdejiler we çykdajylar olaryň dörän döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Maýa goýulýan kompaniýanyň sap peýdadaky paýyň ykrar edilmegi	16101 Golçur kärhanalara maýa goýumlar	46201 Golçur kärhanalara maýa goýumlardan girdejiler

Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	46201 Golçur kärhanalara maýa goýumlardan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Paýly gatnaşyk usuly boýunça hasaba alnanda, bank girdeji hökmünde maýa goýulýan kompaniýanyň görkezen sap peýdasynda öz paýyny ykrar edýär, alan pul düşewünlerini bolsa maýa goýumyň balans bahasyny azalmagy hökmünde hasaba alynýar.

Passiw hasap	**46202**
Hasabyň ady:	Bilelikdäki kärhanalara maýa goýumlardan girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bilelikdäki kärhanalaryň sap peýdasyndaky paýyndan girdejileriniň möçberlerini hasaba almak (Maýa goýumlar paýly gatnaşyk boýunça hasaba alnanda).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Maýa goýulýan kompaniýanyň sap peýdasyndaky ýa-da ýitgisindäki paýyň üýtgemeginden girdejiler we çykdajylar olaryň dörän döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Maýa goýulýan kompaniýanyň sap peýdadaky paýyň ykrar edilmegi	16102 Bilelikdäki kärhanalara maýa goýumlar	46202 Bilelikdäki kärhanalara maýa goýumlardan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	46202 Bilelikdäki kärhanalara maýa goýumlardan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Paýly gatnaşyk usuly boýunça hasaba alnanda, bank girdeji hökmünde maýa goýulýan kompaniýanyň görkezen sap peýdasynda öz paýyny ykrar edýär, alan pul düşewünlerini bolsa maýa goýumyň balans bahasyny azalmagy hökmünde hasaba alynýar.

Passiw hasap	**46203**
Hasabyň ady:	Baglanşykly (assosiirlenen) kompaniýalara maýa goýumlardan girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Baglanşykly (assosiirlenen) kärhanalaryň sap peýdasyndaky paýyndan girdejileriniň möçberlerini hasaba almak (Maýa goýumlar paýly gatnaşyk boýunça hasaba alnanda).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Maýa goýulýan kompaniýanyň sap peýdasyndaky ýa-da ýitgisindäki paýyň üýtgemeginden girdejiler we çykdajylar olaryň dörän döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Maýa goýulýan kompaniýanyň sap peýdadaky paýyň ykrar edilmegi	16103 Baglanşykly (assosiirlenen) kompaniýalara maýa goýumlar	46203 Baglanşykly (assosiirlenen) kompaniýalara maýa goýumlardan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	46203 Baglanşykly (assosiirlenen) kompaniýalara maýa goýumlardan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Paýly gatnaşyk usuly boýunça hasaba alnanda, bank girdeji hökmünde maýa goýulýan kompaniýanyň görkezen sap peýdasynda öz paýyny ykrar edýär, alan pul düşewünlerini bolsa maýa goýumyň balans bahasyny azalmagy hökmünde hasaba alynýar.

Topar 3. Arzanlamakdan çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejiler

Passiw hasap	**46301**
Hasabyň ady:	Esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan öň çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Aktiwleriň adalatly bahasynyň üýtgemeginden (öň ykrar edilen çykdajylary) alnan girdejiler olaryň dörän döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	17102 - 17107 Bankyň esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleri	46301 Esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	46301 Esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Öň arzanlamakdan çykdajylar ykrar edilen aktiwiň bahasy ýokarlanan ýagdaýynda, girdejiler şol arzanlamakdan çykdajylaryň çäginde ýkrar edilip, aktiwiň bahasynyň ýokarlanmagynyň galan bölegi bolsa, «Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory» hasabyna eltilmelidir.

Passiw hasap	**46302**
Hasabyň ady:	Esaslyk maýa goýumlaryň arzanlamagyndan çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Esaslyk maýa goýumlaryň arzanlamagyndan öň çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Aktiwleriň adalatly bahasynyň üýtgemeginden (öň ykrar edilen çykdajylary) alnan girdejiler olaryň dörän döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	16101-16103 Esaslyk maýa goýumlar	46302 Esaslyk maýa goýumlaryň arzanlamagyndan çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejiler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	46302 Esaslyk maýa goýumlaryň arzanlamagyndan çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Öň arzanlamakdan çykdajylar ykrar edilen aktiwiň bahasy ýokarlanan ýagdaýynda, girdejiler şol arzanlamakdan çykdajylaryň çäginde ýkrar edilip, aktiwiň bahasynyň ýokarlanmagynyň galan bölegi bolsa, «Gaýry täzeden bahalandyrmanyň ätiýaçlyk gory» hasabyna eltilmelidir.

Passiw hasap	**46303**
Hasabyň ady:	Beýleki aktiwleriň arzanlamagyndan çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejiler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Beýleki aktiwleriň arzanlamagyndan öň çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Aktiwleriň adalatly bahasynyň üýtgemeginden (öň ykrar edilen çykdajylary) alnan girdejiler olaryň dörän döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	16201 Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläk (ilkibaşdaky bahasy boýunça hasaba almak usuly)	46303 Beýleki aktiwleriň arzanlamagyndan çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejiler 32203 Gaýry täzeden bahalandyrmanyň ätiýaçlyk gory
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	46303 Beýleki aktiwleriň arzanlamagyndan çekilen ýitgileriň dikeldilmeginden alnan girdejiler	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Öň arzanlamakdan çykdajylar ykrar edilen aktiwiň bahasy ýokarlanan ýagdaýynda, girdejiler şol arzanlamakdan çykdajylaryň çäginde ýkrar edilip, aktiwiň bahasynyň ýokarlanmagynyň galan bölegi bolsa, «Gaýry täzeden bahalandyrmanyň ätiýaçlyk gory» hasabyna eltilmelidir.

Topar 4. Bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy

Passiw hasap	**46401**
Hasabyň ady:	Maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagyndan girdejileriň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	Hasaplama ýörelgesi: Ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy, aktiwiň arzanlamagyndan ýitgileriň möçberi azalan döwrüniň peýdalarynda ýa-da ýitgilerinde ykrar edilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	13999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe gurluşlara bolan talaplar	46401 Maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	46401 Maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**46402**
Hasabyň ady:	Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagyndan girdejileriň möçberini hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	Hasaplama ýörelgesi: Ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy, aktiwiň arzanlamagyndan ýitgileriň möçberi azalan döwrüniň peýdalarynda ýa-da ýitgilerinde ykrar edilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar	46402 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	46402 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**46403**
Hasabyň ady:	Gündelik amallar boýunça debitorlar bilen hasaplaşyklar boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gündelik amallar boýunça debitorlar bilen hasaplaşyklar boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagyndan girdejileriň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	Hasaplama ýörelgesi: Ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy, aktiwiň arzanlamagyndan ýitgileriň möçberi azalan döwrüniň peýdalarynda ýa-da ýitgilerinde ykrar edilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	19299 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Gündelik amallar boýunça debitorlar bilen hasaplaşyklar	46403 Gündelik amallar boýunça debitorlar bilen hasaplaşyklar boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy

Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	46403 Gündelik amallar boýunça debitorlar bilen hasaplaşyklar boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Passiw hasap	**46404**
Hasabyň ady:	Gaýry aktiwler boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gaýry aktiwler boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagyndan girdejileriň möçberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	Hasaplama ýörelgesi: Ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy, aktiwiň arzanlamagyndan ýitgileriň möçberi azalan döwrüniň peýdalarynda ýa-da ýitgilerinde ykrar edilmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Girdejileriň ykrar edilmegi	19999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Gaýry aktiwler 28907 Şertli borçlar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory	46404 Gaýry aktiwler boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	46404 Gaýry aktiwler boýunça bolup biljek ýitgilere ätiýaçlyklaryň ulanylmadyk möçberiniň yzyna gaýtarylmagy	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

ÇYKDAJYLAR

KLAS 1. GÖTERIM ÇYKDAJYLAR

Topar 1. Aragatnaşyk hasaplary boýunça göterim çykdajylary

Aktiw hasap	**51102**
Hasabyň ady:	Bank edaralarynyň «Loro» aragatnaşyk hasaplary boýunça göterim çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank edaralarynyň aragatnaşyk hasaplary boýunça göterim çykdajylarnyň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem, olaryň tölenen möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	51102 Bank edaralarynyň «Loro» aragatnaşyk hasaplary boýunça göterim çykdajylar	25103 Bank edaralarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Öňünden tölenen göterim çykdajylaryň ykrar edilmegi	51102 Bank edaralarynyň «Loro» aragatnaşyk hasaplary boýunça göterim çykdajylar	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51102 Bank edaralarynyň «Loro» aragatnaşyk hasaplary boýunça göterim çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Bankyň çekilen serişdeleri boýunça ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, göterim çykdajylaryny karzlar boýunça üzlüşilmedik bergisiniň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Aktiw hasap	**51103**
Hasabyň ady:	Maliýe institutlarynyň «Loro» hasaplary boýunça aragatnaşyk hasaplary boýunça göterim çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe institutlarynyň aragatnaşyk hasaplary boýunça göterim çykdajylarnyň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem, olaryň tölenen möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	51103 Maliýe institutlarynyň «Loro» aragatnaşyk hasaplary boýunça göterim çykdajylar	25104 Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Öňünden tölenen göterim çykdajylaryň ykrar edilmegi	51103 Maliýe institutlarynyň «Loro» aragatnaşyk hasaplary boýunça göterim çykdajylar	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51103 Maliýe institutlarynyň «Loro» aragatnaşyk hasaplary boýunça göterim çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Bankyň çekilen serişdeleri boýunça ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, göterim çykdajylaryny karzlar boýunça üzlüşilmedik bergisiniň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Topar 2. «Owernaýt» depozitler boýunça göterim çykdajylary

Aktiw hasap	**51201**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankyndan alnan «owernaýt» depozitler boýunça göterim çykdajylar
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenisanyň Merkezi bankyndan çekilen «owernaýt» depozitler boýunça göterim çykdajylarnyň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem, olaryň tölenen möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	51201 Türkmenistanyň Merkezi bankyndan alnan «owernaýt» depozitler boýunça göterim çykdajylar	25101 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51201 Türkmenistanyň Merkezi bankyndan alnan «owernaýt» depozitler boýunça göterim çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Bankyň çekilen serişdeleri boýunça ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, göterim çykdajylaryny karzlar boýunça üzlüşilmedik bergisiniň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Aktiw hasap	**51202**
Hasabyň ady:	Beýleki bank edaralaryndan alnan «owernaýt» depozitler boýunça göterim çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Beýleki bank edaralaryndan çekilen «owernaýt» depozitler boýunça göterim çykdajylarnyň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem, olaryň tölenen möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	51202 Beýleki bank edaralaryndan alnan «owernaýt» depozitler boýunça göterim çykdajylar	25103 Bank edaralarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Öňünden tölenen göterim çykdajylaryň ykrar edilmegi	51202 Beýleki bank edaralaryndan alnan «owernaýt» depozitler boýunça göterim çykdajylar	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51202 Beýleki bank edaralaryndan alnan «owernaýt» depozitler boýunça göterim çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Bankyň çekilen serişdeleri boýunça ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, göterim çykdajylaryny karzlar boýunça üzlüşilmedik bergisiniň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Topar 3. Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylary

Aktiw hasap	**51203**
Hasabyň ady:	Maliýe institutlaryndan alnan «owernaýt» depozitler boýunça göterim çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe institutlaryndan çekilen «owernaýt» depozitler boýunça göterim çykdajylarnyň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem, olaryň tölenen möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	51203 Maliýe institutlaryndan alnan «owernaýt» depozitler boýunça göterim çykdajylar	25104 Maliýe institutlarynyň öňündäki öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Öňünden tölenen göterim çykdajylaryň ykrar edilmegi	51203 Maliýe institutlaryndan alnan «owernaýt» depozitler boýunça göterim çykdajylar	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51203 Maliýe institutlaryndan alnan «owernaýt» depozitler boýunça göterim çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Bankyň çekilen serişdeleri boýunça ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, göterim çykdajylaryny karzlar boýunça üzlüşilmedik bergisiniň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Aktiw hasap	**51301**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Karzlar we möhletli hasaplar boýunça
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Merkezi bankyndan alnan karzlar we çekilen möhletli hasaplar boýunça bankyň göterim çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem, olaryň tölenen möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	51301 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Karzlar we möhletli hasaplar boýunça	25101 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Öňünden tölenen göterim çykdajylaryň ykrar edilmegi	51301 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Karzlar we möhletli hasaplar boýunça	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51301 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Karzlar we möhletli hasaplar boýunça

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Bankyň çekilen serişdeleri boýunça ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, göterim çykdajylaryny karzlar boýunça üzlüşilmedik bergisiniň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Aktiw hasap	**51302**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Beýleki borçlar boýunça
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki beýleki borçlar boýunça bankyň göterim çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem, olaryň tölenen möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	51302 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Beýleki borçlar boýunça	25101 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Öňünden tölenen göterim çykdajylaryň ykrar edilmegi	51302 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Beýleki borçlar boýunça	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51302 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Beýleki borçlar boýunça

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Bankyň çekilen serişdeleri boýunça ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, göterim çykdajylaryny karzlar boýunça üzlüşilmedik bergisiniň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Aktiw hasap	**51303**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	51303 Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	13104 Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça sylag
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51303 Türkmenistanyň Merkezi bankyna bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Ýerleşdirlen karzlar/goýumlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe aktiwiň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**51304**
Hasabyň ady:	Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	51304 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	22104 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça indirim
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51304 Türkmenistanyň Merkezi bankynyň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Çekilen goýumlar/karzlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe borçlaryň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Topar 4. Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar

Aktiw hasap	**51401**
Hasabyň ady:	Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Karzlar we möhletli hasaplar boýunça
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Ygtyýarlandyrlan täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Halkara guramalaryndan alnan karzlar we çekilen möhletli hasaplar boýunça bankyň göterim çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem, olaryň tölenen möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	51401 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Karzlar we möhletli hasaplar boýunça	25102 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler

Öňünden tölenen göterim çykdajylaryň ykrar edilmegi	51401 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Karzlar we möhletli hasaplar boýunça	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51401 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Karzlar we möhletli hasaplar boýunça

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Bankyň çekilen serişdeleri boýunça ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, göterim çykdajylaryny karzlar boýunça üzlüşilmedik bergisiniň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Aktiw hasap	**51402**
Hasabyň ady:	Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Beýleki borçlar boýunça
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Ygtyýarlandyrlan täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Halkara guramalarynyň öňündäki beýleki borçlar boýunça bankyň göterim çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem, olaryň tölenen möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	51402 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Beýleki borçlar boýunça	25102 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler

Öňünden tölenen göterim çykdajylaryň ykrar edilmegi	51402 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Beýleki borçlar boýunça	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51402 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Beýleki borçlar boýunça

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Bankyň çekilen serişdeleri boýunça ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, göterim çykdajylaryny karzlar boýunça üzlüşilmedik bergisiniň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Aktiw hasap	**51403**
Hasabyň ady:	Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Ygtyýarlandyrlan täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	51403 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	13208 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça sylag
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51403 Halkara guramalaryna bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Ýerleşdirlen karzlar/goýumlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe aktiwiň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**51404**
Hasabyň ady:	Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Ygtyýarlandyrlan täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	51404 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	22204 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça indirim
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51404 Halkara guramalarynyň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Çekilen goýumlar/karzlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe borçlaryň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Topar 5. Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar

Aktiw hasap	**51501**
Hasabyň ady:	Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Karzlar we möhletli hasaplar boýunça
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank edaralaryndan we maliýe institutlaryndan alnan karzlar we çekilen möhletli hasaplar boýunça bankyň göterim çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem, olaryň tölenen möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	51501 Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Karzlar we möhletli hasaplar boýunça	25103 Bank edaralarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler 25104 Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Öňünden tölenen göterim çykdajylaryň ykrar edilmegi	51501 Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Karzlar we möhletli hasaplar boýunça	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51501 Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Karzlar we möhletli hasaplar boýunça

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Bankyň çekilen serişdeleri boýunça ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, göterim çykdajylaryny karzlar boýunça üzlüşilmedik bergisiniň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Aktiw hasap	**51502**
Hasabyň ady:	Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler boýunça
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank edaralaryndan we maliýe institutlaryndan çekilen akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler boýunça bankyň göterim çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Tölenen hem-de tölenmedik hasaplanan göterim çykdajylaryny hasaba almak. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	51502 Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler boýunça	25103 Bank edaralarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler 25104 Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Öňünden tölenen göterim çykdajylaryň ykrar edilmegi	51502 Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler boýunça	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51502 Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler boýunça

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Bankyň çekilen serişdeleri boýunça ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, göterim çykdajylaryny karzlar boýunça üzlüşilmedik bergisiniň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Aktiw hasap	**51503**
Hasabyň ady:	Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Beýleki borçlar boýunça
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki beýleki borçlar boýunça bankyň göterim çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem, olaryň tölenen möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	51503 Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Beýleki borçlar boýunça	25103 Bank edaralarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler 25104 Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Öňünden tölenen göterim çykdajylaryň ykrar edilmegi	51503 Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Beýleki borçlar boýunça	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51503 Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Beýleki borçlar boýunça

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Bankyň çekilen serişdeleri boýunça ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, göterim çykdajylaryny karzlar boýunça üzlüşilmedik bergisiniň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Aktiw hasap	**51506**
Hasabyň ady:	Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	51506 Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	13308 Bank edaralaryna bolan talaplar boýunça sylag 13408 Maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça sylag
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51506 Bank edaralaryna we maliýe institutlaryna bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Ýerleşdirlen karzlar/goýumlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe aktiwiň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**51507**
Hasabyň ady:	Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	51507 Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	22305 Bank edaralarynyň öňündäki borçlar boýunça indirim 22404 Maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça indirim
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51507 Bank edaralarynyň we maliýe institutlarynyň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Çekilen goýumlar/karzlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe borçlaryň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Topar 6. Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar

Aktiw hasap	**51601**
Hasabyň ady:	Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Talap edilýänçä serişdeler boýunça
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe däl gurluşlaryň talap edilýänçä serişdeleri boýunça bankyň göterim çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri: *Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem, olaryň tölenen möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	51601 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Talap edilýänçä serişdeler boýunça	Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler 22105 - 22112 hasaplar
Öňünden tölenen göterim çykdajylaryň ykrar edilmegi	51601 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Talap edilýänçä serişdeler boýunça	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51601 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Talap edilýänçä serişdeler boýunça

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Bankyň çekilen serişdeleri boýunça ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, göterim çykdajylaryny karzlar boýunça üzlüşilmedik bergisiniň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Aktiw hasap **51602**

Hasabyň ady: Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Möhletli hasaplar boýunça

Ulanyjy: Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Maliýe däl gurluşlaryndan çekilen möhletli hasaplar boýunça bankyň göterim çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem, olaryň tölenen möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	51602 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Möhletli hasaplar boýunça	Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler 22105 - 22112 hasaplar
Öňünden tölenen göterim çykdajylaryň ykrar edilmegi	51602 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Möhletli hasaplar boýunça	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51602 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Möhletli hasaplar boýunça

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Bankyň çekilen serişdeleri boýunça ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, göterim çykdajylaryny karzlar boýunça üzlüşilmedik bergisiniň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Aktiw hasap	**51603**
Hasabyň ady:	Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler boýunça
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe däl gurluşlaryndan çekilen akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler boýunça bankyň göterim çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri: *Hasaplama ýörelgesi:* Tölenen hem-de tölenmedik hasaplanan göterim çykdajylaryny hasaba almak. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	51603 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler boýunça	Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler 22105 - 22112 hasaplar
Öňünden tölenen göterim çykdajylaryň ykrar edilmegi	51603 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler boýunça	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51603 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Akkreditiwler we şertli ýerine ýetiriş möhletli beýleki depozitler boýunça

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Bankyň çekilen serişdeleri boýunça ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, göterim çykdajylaryny karzlar boýunça üzlüşilmedik bergisiniň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Aktiw hasap **51604**

Hasabyň ady: Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Beýleki borçlar boýunça

Ulanyjy: Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky

Hasabyň niýetlenilişi: Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki beýleki borçlar boýunça bankyň göterim çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem, olaryň tölenen möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	51604 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Beýleki borçlar boýunça	Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler 22105 - 22112 hasaplar
Öňünden tölenen göterim çykdajylaryň ykrar edilmegi	51604 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Beýleki borçlar boýunça	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51604 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça göterim çykdajylar - Beýleki borçlar boýunça

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Bankyň çekilen serişdeleri boýunça ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, göterim çykdajylaryny karzlar boýunça üzlüşilmedik bergisiniň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Aktiw hasap	**51606**
Hasabyň ady:	Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	51606 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	14210 Maliýe däl gurluşlara berlen karz talaplar boýunça sylag
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51606 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Ýerleşdirlen karzlar/goýumlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe aktiwiň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly çykdajylary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**51607**
Hasabyň ady:	Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan girdejileriniň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Indirimiň täzeden hasaplanmagy	51607 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	23309 Maliýe däl gurluşlaryň möhletli hasaplary boýunça indirim 23909 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki beýleki borçlar boýunça indirim
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51607 Maliýe däl gurluşlaryň öňündäki borçlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Çekilen goýumlar/karzlar ilkibaşda geleşik boýunça maliýe borçlaryň döremegi bilen göniden-göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, hakyky bahasyndan hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Topar 7. Gymmatly kagyzlar boýunça göterim çykdajylar

Aktiw hasap	**51701**
Hasabyň ady:	Çykarylan borçnama gymmatly kagyzlary boýunça göterim çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Çykarylan borçnama gymmatly kagyzlary boýunça bankyň göterim çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlar boýunçaçykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem, olaryň tölenen möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	51701 Çykarylan borçnama gymmatly kagyzlary boýunça göterim çykdajylar	25402 Bankyň çykaran gymmatly kagyzlary boýunça hasaplanan göterimler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51701 Çykarylan borçnama gymmatly kagyzlary boýunça göterim çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**51702**
Hasabyň ady:	Çykarylan gaýry gymmatly kagyzlar boýunça göterim çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Çykarylan gaýry gymmatly kagyzlary boýunça bankyň göterim çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlar boýunçaçykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem, olaryň tölenen möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	51702 Çykarylan gaýry gymmatly kagyzlar boýunça göterim çykdajylar	25402 Bankyň çykaran gymmatly kagyzlary boýunça hasaplanan göterimler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51702 Çykarylan gaýry gymmatly kagyzlar boýunça göterim çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**51703**
Hasabyň ady:	Satmak üçin niýetlenilen gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	51703 Satmak üçin niýetlenilen gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	12104 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlar boýunça sylag
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51703 Satmak üçin niýetlenilen gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Gymmatly kagyzlar ilkibaşda geleşik boýunça gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy bilen göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, ýüzünde görkezilen bahasy boýunça hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**51704**
Hasabyň ady:	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	51704 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	15105 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça sylag
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51704 Satmak üçin bar bolan gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Gymmatly kagyzlar ilkibaşda geleşik boýunça gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy bilen göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, ýüzünde görkezilen bahasy boýunça hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**51705**
Hasabyň ady:	Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Sylagyň täzeden hasaplanmagy	51705 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	15305 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça sylag
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51705 Üzlüşilýänçä saklanýan gymmatly kagyzlar boýunça sylagyň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Gymmatly kagyzlar ilkibaşda geleşik boýunça gymmatly kagyzlaryň satyn alynmagy bilen göni baglanyşykly harajatlary göz öňünde tutup, ýüzünde görkezilen bahasy boýunça hasaba alynýar. Harajatlar çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**51706**
Hasabyň ady:	Çykarlan gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Çykarlan gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Indirimiň we sylagyň täzeden hasaplanylmagyndan girdejiler we çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, olaryň degişli döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	51706 Çykarlan gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar	24205 Çykarlan gymmatly kagyzlar boýunça indirim
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51706 Çykarlan gymmatly kagyzlar boýunça indirimiň täzeden hasaplanmagyndan çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Çykarlan gymmatly kagyzlaryň ýüzünde görkezilen bahasy bilen olaryň ýerlenen bahasynyň arasyndaky tapawudy soňra olary çylşyrymly göterim derejesi boýunça täzeden hasaplanyp girdejilere/çykdajylara eltimek bilen indirim ýa-da sylag boýunça hasaplarda görkezilmelidir.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**51707**
Hasabyň ady:	Gymmatly kagyzlar bilen «REPO» geleşikleri boýunça amallardan
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmatly kagyzlar bilen «REPO» geleşikleri boýunça amallardan göterim çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlar bilen «REPO» geleşikleri boýunça çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem, olaryň tölenen möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	51707 Gymmatly kagyzlar bilen «REPO» geleşikleri boýunça amallardan	25401 Gymmatly kagyzlar bilen «REPO» amallary boýunça hasaplanan göterimler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51707 Gymmatly kagyzlar bilen «REPO» geleşikleri boýunça amallardan

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Topar 9. Gaýry göterim çykdajylar

Aktiw hasap	**51901**
Hasabyň ady:	Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça göterim çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça göterim çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem, olaryň tölenen möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	51901 Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça göterim çykdajylar	25113 Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51901 Bir bankyň edaralaryna berlen serişdeler boýunça göterim çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Degişli hasaplanan göterimleriň hasaplamasy azyndan hasabat döwrüniň soňunda amala aşyrylýar we amal gününiň söňunda «Göterim çykdajylar» hasabyň debeti boýunça we «Bankyň borçlary boýunça tölege degişli hasaplanan göterimler» hasabyň krediti boýunça, şu hasabat döwri üçin göterimler boýunça soňky tölegiň geçirilen pursatyndan bäri tölege degişli göterimleriň möçberi hökmünde geçirilýär

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Bankyň çekilen serişdeleri boýunça ortaça göterim derejeleriniň görkezjilerini bahalandyrmak üçin, göterim çykdajylaryny karzlar boýunça üzlüşilmedik bergisiniň ortaça möçberi bilen deňeşdirmelidir.

Şahamçalar arasyndaky gatnaşyklar göterimleri tölemegi göz öňünde tutýan bolsa, hasaplanan we alnan (tölenen) göterimler üns bilen deňeşdirilmelidir. Hasabat döwrüniň jebislendirlen balansynda hasaplanan girdejileriň we çykdajylaryň hasaplary, şeýle hem alnan we tölenen göterimler özara ýapylmalydyr.

Aktiw hasap	**51902**
Hasabyň ady:	Gaýry göterim çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň gaýry göterim çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem, olaryň tölenen möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. Bu hasapda görkezilen hasaplanan göterimleriň möçberi, soňky tölegiň tölenen pursatyndan hasabat döwrüniň soňky gününe çenli döwür üçin hasaplanan göterimleriň möçberlerine gabat gelmelidir.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	51902 Gaýry göterim çykdajylar	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	51902 Gaýry göterim çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

KLAS 2. GÖTERIM DÄL ÇYKDAJYLAR

Topar 1. Hyzmat haky çykdajylar

Aktiw hasap	**52101**
Hasabyň ady:	Hyzmat haky çykdajylar - Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin bankyň hyzmat haky çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň tölenen hem-de tölenmedik hyzmat haky çykdajylary, pul serişdeleriniň hakykatdan tölenen möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52101 Hyzmat haky çykdajylar - Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin	25201 Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Öňünden tölenen hyzmat haky çykdajylaryň ykrar edilmegi	52101 Hyzmat haky çykdajylar - Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52101 Hyzmat haky çykdajylar - Kassa amallary boýunça hyzmatlar üçin

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**52102**
Hasabyň ady:	Hyzmat haky çykdajylar - Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin bankyň hyzmat haky çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň tölenen hem-de tölenmedik hyzmat haky çykdajylary, pul serişdeleriniň hakykatdan tölenen möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alnýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52102 Hyzmat haky çykdajylar - Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin	25202 Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Öňünden tölenen hyzmat haky çykdajylaryň ykrar edilmegi	52102 Hyzmat haky çykdajylar - Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52102 Hyzmat haky çykdajylar - Bankara we geçirim amallary boýunça hyzmatlar üçin

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alnýar.

Aktiw hasap	**52103**
Hasabyň ady:	Hyzmat haky çykdajylar - Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin bankyň hyzmat haky çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň tölenen hem-de tölenmedik hyzmat haky çykdajylary, pul serişdeleriniň hakykatdan tölenen möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alnýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52103 Hyzmat haky çykdajylar - Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin	25203 Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Öňünden tölenen hyzmat haky çykdajylaryň ykrar edilmegi	52103 Hyzmat haky çykdajylar - Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52103 Hyzmat haky çykdajylar - Müşderileriň bank hasaplaryny açmak we ýöretmek, goýumlary kabul etmek boýunça hyzmatlar üçin

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**52104**
Hasabyň ady:	Hyzmat haky çykdajylar - Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin bankyň hyzmat haky çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň tölenen hem-de tölenmedik hyzmat haky çykdajylary, pul serişdeleriniň hakykatdan tölenen möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52104 Hyzmat haky çykdajylar - Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin	25204 Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Öňünden tölenen hyzmat haky çykdajylaryň ykrar edilmegi	52104 Hyzmat haky çykdajylar - Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52104 Hyzmat haky çykdajylar - Ýol çekleri we bank kartlary bilen hyzmatlar üçin

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**52105**
Hasabyň ady:	Hyzmat haky çykdajylar - Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin bankyň hyzmat haky çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň tölenen hem-de tölenmedik hyzmat haky çykdajylary, pul serişdeleriniň hakykatdan tölenen möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52105 Hyzmat haky çykdajylar - Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin	25205 Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Öňünden tölenen hyzmat haky çykdajylaryň ykrar edilmegi	52105 Hyzmat haky çykdajylar - Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin	19302 Hakujy tölegler

Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52105 Hyzmat haky çykdajylar - Gymmat bahaly kagyzlary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**52106**
Hasabyň ady:	Hyzmat haky çykdajylar - Daşary ýurt pulyny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Daşary ýurt pulyny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin bankyň hyzmat haky çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň tölenen hem-de tölenmedik hyzmat haky çykdajylary, pul serişdeleriniň hakykatdan tölenen möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52106 Hyzmat haky çykdajylar - Daşary ýurt pulyny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin	25206 Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Öňünden tölenen hyzmat haky çykdajylaryň ykrar edilmegi	52106 Hyzmat haky çykdajylar - Daşary ýurt pulyny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52106 Hyzmat haky çykdajylar - Daşary ýurt pulyny alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**52107**
Hasabyň ady:	Hyzmat haky çykdajylar - Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin bankyň hyzmat haky çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň tölenen hem-de tölenmedik hyzmat haky çykdajylary, pul serişdeleriniň hakykatdan tölenen möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alynýar.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52107 Hyzmat haky çykdajylar - Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin	25207 Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Öňünden tölenen hyzmat haky çykdajylaryň ykrar edilmegi	52107 Hyzmat haky çykdajylar - Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52107 Hyzmat haky çykdajylar - Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça hyzmatlar üçin

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**52108**
Hasabyň ady:	Hyzmat haky çykdajylar - Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin bankyň hyzmat haky çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň tölenen hem-de tölenmedik hyzmat haky çykdajylary, pul serişdeleriniň hakykatdan tölenen möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alnýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52108 Hyzmat haky çykdajylar - Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin	25208 Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Öňünden tölenen hyzmat haky çykdajylaryň ykrar edilmegi	52108 Hyzmat haky çykdajylar - Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52108 Hyzmat haky çykdajylar - Kepillikleri we zamunlyklary bermek boýunça hyzmatlar üçin

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alnýar.

Aktiw hasap	**52109**
Hasabyň ady:	Hyzmat haky çykdajylar - Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin bankyň hyzmat haky çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň tölenen hem-de tölenmedik hyzmat haky çykdajylary, pul serişdeleriniň hakykatdan tölenen möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alnýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52109 Hyzmat haky çykdajylar - Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin	25209 Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky

Öňünden tölenen hyzmat haky çykdajylaryň ykrar edilmegi	52109 Hyzmat haky çykdajylar - Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52109 Hyzmat haky çykdajylar - Inkasso arkaly hasaplaşyklar boýunça hyzmatlar üçin

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**52110**
Hasabyň ady:	Hyzmat haky çykdajylar - Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin bankyň hyzmat haky çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň tölenen hem-de tölenmedik hyzmat haky çykdajylary, pul serişdeleriniň hakykatdan tölenen möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alynýar.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52110 Hyzmat haky çykdajylar - Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin	25210 Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Öňünden tölenen hyzmat haky çykdajylaryň ykrar edilmegi	52110 Hyzmat haky çykdajylar - Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52110 Hyzmat haky çykdajylar - Akkreditiwleri açmak we ýöretmek boýunça hyzmatlar üçin

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**52111**
Hasabyň ady:	Hyzmat haky çykdajylar - Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin bankyň hyzmat haky çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň tölenen hem-de tölenmedik hyzmat haky çykdajylary, pul serişdeleriniň hakykatdan tölenen möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52111 Hyzmat haky çykdajylar - Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin	25211 Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin hasaplanan hyzmat haky
Öňünden tölenen hyzmat haky çykdajylaryň ykrar edilmegi	52111 Hyzmat haky çykdajylar - Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52111 Hyzmat haky çykdajylar - Töleg resminamalaryny akseptlemek üçin

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**52112**
Hasabyň ady:	Hyzmat haky çykdajylar - Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin bankyň hyzmat haky çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň tölenen hem-de tölenmedik hyzmat haky çykdajylary, pul serişdeleriniň hakykatdan tölenen möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52112 Hyzmat haky çykdajylar - Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin	25212 Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin hasaplanan hyzmat haky
Öňünden tölenen hyzmat haky çykdajylaryň ykrar edilmegi	52112 Hyzmat haky çykdajylar - Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52112 Hyzmat haky çykdajylar - Ynanç (işi dolandyrmak) amallary boýunça hyzmatlar üçin

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**52113**
Hasabyň ady:	Gaýry hyzmat haky çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň gaýry hyzmat haky çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň tölenen hem-de tölenmedik hyzmat haky çykdajylary, pul serişdeleriniň hakykatdan tölenen möhletine bagly bolmazdan, hyzmatlaryň ýerine ýetirlen döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52113 Gaýry hyzmat haky çykdajylar	25213 Hasaplanan gaýry hyzmat haky
Öňünden tölenen hyzmat haky çykdajylaryň ykrar edilmegi	52113 Gaýry hyzmat haky çykdajylar	19302 Hakujy tölegler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52113 Gaýry hyzmat haky çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Topar 2. Diling amallary boýunça çykdajylar

Aktiw hasap	**52201**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça bankyň çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52201 Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça çykdajylar	28912 Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (gysga walýuta ýagdaýynyň)
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52201 Daşary ýurt puluny alyp-satmak boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**52202**
Hasabyň ady:	Gymmatly kagyzlary alyp-satmak boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmatly kagyzlary alyp-satmak boýunça bankyň çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52202 Gymmatly kagyzlary alyp-satmak boýunça çykdajylar	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52202 Gymmatly kagyzlary alyp-satmak boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**52203**
Hasabyň ady:	Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça bankyň çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52203 Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça çykdajylar	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52203 Gymmat bahaly metallary alyp-satmak boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**52207**
Hasabyň ady:	Gaýry amallar boýunça
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gaýry diling amallar boýunça bankyň çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52207 Gaýry amallar boýunça	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52207 Gaýry amallar boýunça

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Topar 3. Başga maliýe amalyna esaslanýan maliýe gurallar bilen amallar boýuça çykdajylar

Aktiw hasap	**52301**
Hasabyň ady:	Fýuçers amallary boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Söwda we maliýe fýuçers amallary boýunça bankyň çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52301 Fýuçers amallary boýunça çykdajylar	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52301 Fýuçers amallary boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**52302**
Hasabyň ady:	Opsion şertnamalary boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Opsion şertnamalary boýunça bankyň çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52302 Opsion şertnamalary boýunça çykdajylar	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52302 Opsion şertnamalary boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**52303**
Hasabyň ady:	Forward amallary boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Forward amallary boýunça bankyň çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52303 Forward amallary boýunça çykdajylar	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52303 Forward amallary boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Topar 4. Ýerlemek boýunça çykdajylar

Aktiw hasap	**52401**
Hasabyň ady:	Esaslyk maýa goýumlary ýerlemek boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Esaslyk maýa goýumlary ýerlemekden bankyň çeken çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52401 Esaslyk maýa goýumlary ýerlemek boýunça çykdajylar	28205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19205 Dellallar (brokerler) bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52401 Esaslyk maýa goýumlary ýerlemek boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**52402**
Hasabyň ady:	Esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleri ýerlemek boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleri ýerlemekden bankyň çeken çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52402 Esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleri ýerlemek boýunça çykdajylar	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52402 Esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleri ýerlemek boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Esasy serişdeleriň desgalarynyň ykrar edilmeginiň bes edilmegi bilen baglanyşykly ýüze çykýan peýda ýa-da ýitgi, hasapdan aýyrmakdan sap girdejileriň, eger bar bolsa, we şol desganyň hasaba alnyş bahasynyň tapawudy hökmünde kesgitlenýär.

Aktiw hasap	**52403**
Hasabyň ady:	Girewe alnan emläkleri we haryt maddy ätiýaçlyklary ýerlemek boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Girewe alnan emläkleri we haryt maddy ätiýaçlyklary ýerlemekden alnan bankyň çykdajylaryny hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52403 Girewe alnan emläkleri we haryt maddy ätiýaçlyklary ýerlemek boýunça çykdajylar	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52403 Girewe alnan emläkleri we haryt maddy ätiýaçlyklary ýerlemek boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiwiň hasaba alnyş bahasy ýerlemek barada ylalaşylan şertnamanyň möçberinden ýokary bolan ýagdaýynda, olaryň tapawudy ýerlemekden cykdajylar hökmünde ykrar edilýär.

Aktiw hasap	**52404**
Hasabyň ady:	Gaýry aktiwleri ýerlemek boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gaýry aktiwleri ýerlemekden alnan bankyň çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	52404 Gaýry aktiwleri ýerlemek boýunça çykdajylar	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	52404 Gaýry aktiwleri ýerlemek boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiwiň hasaba alnyş bahasy ýerlemek barada ylalaşylan şertnamanyň möçberinden ýokary bolan ýagdaýynda, olaryň tapawudy ýerlemekden cykdajylar hökmünde ykrar edilýär.

KLAS 3. IŞGÄRLERE ÇYKDAJYLAR

Topar 1. Işgärleri saklamak üçin çykdajylar

Aktiw hasap	**53101**
Hasabyň ady:	Zähmet haky boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Işgärlere zähmet haky üçin bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Işgärleri saklamak üçin bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	53101 Zähmet haky boýunça çykdajylar	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19208 Bankyň işgärleri bilen hasaplaşyklar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	53101 Zähmet haky boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**53102**
Hasabyň ady:	Işgärlere beýleki çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Işgärler üçin bankyň beýleki çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Işgärleri saklamak üçin bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	53102 Işgärlere beýleki çykdajylar	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19208 Bankyň işgärleri bilen hasaplaşyklar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	53102 Işgärlere beýleki çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**53103**
Hasabyň ady:	Wagtlaýyn işe ukypsyzlygyny tölemek boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Işgärleriň wagtlaýyn işe ukypsyzlygyny tölemek üçin bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Işgärleri saklamak üçin bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	53103 Wagtlaýyn işe ukypsyzlygyny tölemek boýunça çykdajylar	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19208 Bankyň işgärleri bilen hasaplaşyklar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	53103 Wagtlaýyn işe ukypsyzlygyny tölemek boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**53104**
Hasabyň ady:	Durmuş ätiýaçlandyrmasyna geçirmeler
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Durmuş ätiýaçlandyrmasyna geçirmeler üçin bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Işgärleri saklamak üçin bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	53104 Durmuş ätiýaçlandyrmasyna geçirmeler	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	53104 Durmuş ätiýaçlandyrmasyna geçirmeler

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**53105**
Hasabyň ady:	Gulluk iş saparlaryna çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gulluk iş saparlary üçin bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Işgärleri saklamak üçin bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	53105 Gulluk iş saparlaryna çykdajylar	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19208 Bankyň işgärleri bilen hasaplaşyklar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	53105 Gulluk iş saparlaryna çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**53106**
Hasabyň ady:	Hünärmenleri taýýarlamak boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Hünärmenleri taýýarlamak üçin bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Işgärleri saklamak üçin bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	53106 Hünärmenleri taýýarlamak boýunça çykdajylar	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar

Öňünden tölenen çykdajylaryň ykrar edilmegi	53106 Hünärmenleri taýýarlamak boýunça çykdajylar	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	53106 Hünärmenleri taýýarlamak boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

KLAS 4. HOJALYK ÇYKDAJYLARY

Topar 1. Jaýlary saklamak

Aktiw hasap	**54101**
Hasabyň ady:	Jaýlaryň bejergisi üçin çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Jaýlaryň we binalaryň bejergisi üçin bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Jaýlary saklamak üçin bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54101 Jaýlaryň bejergisi üçin çykdajylar	19203 Düýpli maýa goýumlar boýunça debitorlar 19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 19601 Gurluşyk materiallary 19603 Gaýry haryt maddy ätiýaçlyklar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54101 Jaýlaryň bejergisi üçin çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**54102**
Hasabyň ady:	Goraga we duýduryş enjamlaryna çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Jaýlaryň goragy, duýduryş enjamlaryny gurnamak we saklamak üçin bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Jaýlary saklamak üçin bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54102 Goraga we duýduryş enjamlaryna çykdajylar	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 19603 Gaýry haryt maddy ätiýaçlyklar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54102 Goraga we duýduryş enjamlaryna çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**54103**
Hasabyň ady:	Jaýlary saklamak üçin çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Jaýlary saklamak üçin bankyň çykdajylaryny hasaba almak (ýyladyş, ýagtylandyryş we ş.m.).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Jaýlary saklamak üçin bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54103 Jaýlary saklamak üçin çykdajylar	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 19603 Gaýry haryt maddy ätiýaçlyklar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54103 Jaýlary saklamak üçin çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**54104**
Hasabyň ady:	Jaýlary kärendä almak boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Jaýlary kärendä almak boýunça bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Jaýlary saklamak üçin bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54104 Jaýlary kärendä almak boýunça çykdajylar	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54104 Jaýlary kärendä almak boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**54105**
Hasabyň ady:	Jaýlary saklamaga gaýry çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Jaýlary saklamak we olara hyzmat etmek boýunca bankyň gaýry çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Jaýlary saklamak üçin bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54105 Jaýlary saklamaga gaýry çykdajylar	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 19603 Gaýry haryt maddy ätiýaçlyklar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 11101-11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101-21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler

Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54105 Jaýlary saklamaga gaýry çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Topar 2. Ulaglary we tehnikany saklamak

Aktiw hasap	**54201**
Hasabyň ady:	Ulaglaryň bejergisi üçin çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ulaglaryň bejergisi üçin bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Ulaglary we tehnikany saklamak üçin bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54201 Ulaglaryň bejergisi üçin çykdajylar	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 19603 Gaýry haryt maddy ätiýaçlyklar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 11101 - 11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101 - 21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54201 Ulaglaryň bejergisi üçin çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**54202**
Hasabyň ady:	Ýangyç ýaglaýjy materiallar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ýangyç ýaglaýjy materiallar üçin bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Ulaglary we tehnikany saklamak üçin bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54202 Ýangyç ýaglaýjy materiallar	19603 Gaýry haryt maddy ätiýaçlyklar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54202 Ýangyç ýaglaýjy materiallar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**54203**
Hasabyň ady:	Tehnikanyň we öwseleleriň bejergisi üçin çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Tehnikanyň we öwseleleriň bejergisi üçin bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Ulaglary we tehnikany saklamak üçin bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54203 Tehnikanyň we öwseleleriň bejergisi üçin çykdajylar	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 19603 Gaýry haryt maddy ätiýaçlyklar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 11101 - 11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101 - 21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54203 Tehnikanyň we öwseleleriň bejergisi üçin çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**54207**
Hasabyň ady:	Ulaglary we tehnikany saklamaga gaýry çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ulaglary we tehnkany saklamaga hem-de olara hyzmat etmek boýunca bankyň gaýry çykdajylaryny hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Ulaglary we tehnikany saklamak üçin bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.	
Bir ülňidäki geçirmeler:		
Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54207 Ulaglary we tehnikany saklamaga gaýry çykdajylar	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 19603 Gaýry haryt maddy ätiýaçlyklar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 11101 - 11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101 - 21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54207 Ulaglary we tehnikany saklamaga gaýry çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Topar 3. Dolandyryş çykdajylary

Aktiw hasap	**54301**
Hasabyň ady:	Mahabatlandyryş çykdajylary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Mahabatlandyryş üçin bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Dolandyryş üçin bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler: ***Amallar***	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54301 Mahabatlandyryş çykdajylary	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 11101 - 11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101 - 21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54301 Mahabatlandyryş çykdajylary

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**54302**
Hasabyň ady:	Audit we maslahat hyzmatlary boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Audit we maslahat hyzmatlary üçin bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Dolandyryş üçin bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler: ***Amallar***	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54302 Audit we maslahat hyzmatlary boýunça çykdajylar	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 11101 - 11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101 - 21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler

Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54302 Audit we maslahat hyzmatlary boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**54303**
Hasabyň ady:	Ätiýaçlandyrma boýunça çykdajylary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ätiýaçlandyrma üçin bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Dolandyryş üçin bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54303 Ätiýaçlandyrma boýunça çykdajylary	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 11101 - 11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101 - 21103 Aragatnaşyk hasaplary 23201 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54303 Ätiýaçlandyrma boýunça çykdajylary

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**54304**
Hasabyň ady:	Aragatnaşyk hyzmatlary boýunça çykdajylary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Aragatnaşyk hyzmatlary (telefon, poçta we ş.m.) üçin bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Dolandyryş üçin bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54304 Aragatnaşyk hyzmatlary boýunça çykdajylary	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 11101 - 11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101 - 21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54304 Aragatnaşyk hyzmatlary boýunça çykdajylary

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**54305**
Hasabyň ady:	Kagyz galam we beýleki iş esbaplaryna çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Kagyz galam we beýleki iş esbaplary üçin bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Dolandyryş üçin bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54305 Kagyz galam we beýleki iş esbaplaryna çykdajylar	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 19603 Gaýry haryt maddy ätiýaçlyklar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 11101 - 11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101 - 21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54305 Kagyz galam we beýleki iş esbaplaryna çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**54306**
Hasabyň ady:	Wekilçilik çykdajylary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň wekilçilik çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Dolandyryş üçin bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54306 Wekilçilik çykdajylary	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 19603 Gaýry haryt maddy ätiýaçlyklar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 11101 - 11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101 - 21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54306 Wekilçilik çykdajylary

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**54307**
Hasabyň ady:	Gaýry dolandyryş çykdajylary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň gaýry dolandyryş çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Dolandyryş üçin bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54307 Gaýry dolandyryş çykdajylary	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 19603 Gaýry haryt maddy ätiýaçlyklar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 11101 - 11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101 - 21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54307 Gaýry dolandyryş çykdajylary

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Topar 4. Umumy hojalyk çykdajylary

Aktiw hasap	**54401**
Hasabyň ady:	Inkassasiýa we daşama çykdajylary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Inkassasiýa we daşama üçin bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama usuly:* Hojalyk işi bilen baglanyşykly bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54401 Inkassasiýa we daşama çykdajylary	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 11101 - 11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101 - 21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201 Döwlet kärhanalarynyň we guramalarynyň hasaplary
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54401 Inkassasiýa we daşama çykdajylary

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**54402**
Hasabyň ady:	Blanklary we gaplama materiallary taýarlamak we satyn almak boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Blanklary we gaplama materiallary taýarlamak we satyn almak üçin bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama usuly:* Hojalyk işi bilen baglanyşykly bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54402 Blanklary we gaplama materiallary taýarlamak we satyn almak boýunça çykdajylar	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 19603 Gaýry haryt maddy ätiýaçlyklar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 11101 - 11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101 - 21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54402 Blanklary we gaplama materiallary taýarlamak we satyn almak boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**54403**
Hasabyň ady:	Töleg-hasaplaşyk serişdelerini taýýarlamak we ornaşdyrmak bilen baglanyşykly çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Töleg-hasaplaşyk serişdelerini taýýarlamak we ornaşdyrmak bilen baglanyşykly (bank kartalaryny, ýol çeklerini we ş.m.) bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama usuly:* Hojalyk işi bilen baglanyşykly bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54403 Töleg-hasaplaşyk serişdelerini taýýarlamak we ornaşdyrmak bilen baglanyşykly çykdajylar	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 19603 Gaýry haryt maddy ätiýaçlyklar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 11101 - 11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101 - 21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54403 Töleg-hasaplaşyk serişdelerini taýýarlamak we ornaşdyrmak bilen baglanyşykly çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**54404**
Hasabyň ady:	Banknotlary we şaýylary çykarmak boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Banknotlary we şaýylary çykarmak üçin bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama usuly:* Hojalyk işi bilen baglanyşykly bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54404 Banknotlary we şaýylary çykarmak boýunça çykdajylar	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 11102 Beýleki bank edaralaryndaky «Nostro» hasaplar 21102 Beýleki bank edaralarynyň «Loro» hasaplary
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54404 Banknotlary we şaýylary çykarmak boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**54405**
Hasabyň ady:	Şahsy adamlaryň goýumlaryny kepillendiriş goruna geçirmelere çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Şahsy adamlaryň goýumlaryny kepillendiriş goruna geçirmelere bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama usuly:* Hojalyk işi bilen baglanyşykly bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54405 Şahsy adamlaryň goýumlaryny kepillendiriş goruna geçirmelere çykdajylar	11101 Türkmenistanyň Merkezi bankyndaky «Nostro» hasaplar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54405 Şahsy adamlaryň goýumlaryny kepillendiriş goruna geçirmelere çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**54406**
Hasabyň ady:	Ýetmezçilikleri we ogurlyklary hasapdan aýyrmak boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Nagt pullaryň, maddy gymmatlyklaryň we ş.m.ýetmezçilikleri we ogurlyklary hasapdan aýyrmak üçin bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama usuly:* Hojalyk işi bilen baglanyşykly bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54406 Ýetmezçilikleri we ogurlyklary hasapdan aýyrmak boýunça çykdajylar	19207 Ýüze çykarlan ýetmezçilikler 19603 Gaýry haryt maddy ätiýaçlyklar 19208 Bankyň işgärleri bilen hasaplaşyklar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar bilen hasaplaşyklar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54406 Ýetmezçilikleri we ogurlyklary hasapdan aýyrmak boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**54407**
Hasabyň ady:	Beýleki umumy hojalyk çykdajylary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň beýleki umumy hojalyk çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama usuly:* Hojalyk işi bilen baglanyşykly bankyň ähli çykdajylary olaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	54407 Beýleki umumy hojalyk çykdajylary	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 19603 Gaýry haryt maddy ätiýaçlyklar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 11101 - 11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101 - 21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	54407 Beýleki umumy hojalyk çykdajylary

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

KLAS 5. GAÝRY ÇYKDAJYLAR

Topar 2. Gaýry çykdajylar

Aktiw hasap	**55202**
Hasabyň ady:	Müşderileriň we kontragentleriň şikaýatlary boýunça tölegler bilen baglanyşykly çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Müşderileriň we kontragentleriň, şol sanda karz edaralaryň şikaýatlary boýunça tölegler bilen baglanyşykly bankyň çykdajylarynyň möcberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň tölenen hem-de tölenmedik çykdajylary, pul serişdeleriniň hakykatdan tölenen möhletine bagly bolmazdan, ol çykdajylaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	55202 Müşderileriň we kontragentleriň şikaýatlary boýunça tölegler bilen baglanyşykly çykdajylar	28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 11101 - 11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101 - 21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	55202 Müşderileriň we kontragentleriň şikaýatlary boýunça tölegler bilen baglanyşykly çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**55204**
Hasabyň ady:	Araçy işleri boýunça çykdajylar we sud harajatlary
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň araçy işleri boýunça ceken çykdajylarynyň we sud harajatlarynyň möcberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň tölenen hem-de tölenmedik çykdajylary, pul serişdeleriniň hakykatdan tölenen möhletine bagly bolmazdan, ol çykdajylaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	55204 Araçy işleri boýunça çykdajylar we sud harajatlary	28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 11101 - 11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101 - 21102 Aragatnaşyk hasaplary 23201-23208 Talap edilýänçä serişdeler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	55204 Araçy işleri boýunça çykdajylar we sud harajatlary

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**55205**
Hasabyň ady:	Bankyň düzüm böleklerinin ýitgileri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň düzüm bölekleri bolýan kärhanalarynyň we guramalarynyň ýitgileriniň möçberini hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň tölenen hem-de tölenmedik çykdajylary, pul serişdeleriniň hakykatdan tölenen möhletine bagly bolmazdan, ol çykdajylaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	55205 Bankyň düzüm bölekleriniň ýitgileri	28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 11101 - 11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101 - 21102 Aragatnaşyk hasaplary
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	55205 Bankyň düzüm bölekleriniň ýitgileri

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**55208**
Hasabyň ady:	Bank işinden gaýry çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň bank işinden ceken gaýry çykdajylarynyň möcberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň tölenen hem-de tölenmedik çykdajylary, pul serişdeleriniň hakykatdan tölenen möhletine bagly bolmazdan, ol çykdajylaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	55208 Bank işinden gaýry çykdajylar	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19603 Gaýry haryt maddy ätiýaçlyklar

Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	55208 Bank işinden gaýry çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**55209**
Hasabyň ady:	Bank işi däl amallardan gaýry çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň bank işi däl amallardan ceken gaýry çykdajylarynyň möcberini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň tölenen hem-de tölenmedik çykdajylary, pul serişdeleriniň hakykatdan tölenen möhletine bagly bolmazdan, ol çykdajylaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	55209 Bank işi däl amallardan gaýry çykdajylar	19202 Bankyň hojalyk işi boýunça debitorlar 19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28202 Bankyň hojalyk işi boýunça kreditorlar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 19603 Gaýry haryt maddy ätiýaçlyklar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	55209 Bank işi däl amallardan gaýry çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**55210**
Hasabyň ady:	Jerimeler, puşmana tölegleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň jerimeleri, puşmana tölegleri tölemek üçin cykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň tölenen hem-de tölenmedik çykdajylary, pul serişdeleriniň hakykatdan tölenen möhletine bagly bolmazdan, ol çykdajylaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	55210 Jerimeler, puşmana tölegleri	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 11101 - 11102 Aragatnaşyk hasaplary 21101 - 21102 Aragatnaşyk hasaplary
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	55210 Jerimeler, puşmana tölegleri

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Topar 3. Şahamçalar bilen hasaplaşyklar boýunça çykdajylar

Aktiw hasap	**55301**
Hasabyň ady:	Baş bank bilen hasaplaşyklar boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Täjirçilik banky (şahamça)
Hasabyň niýetlenilişi:	Baş bank bilen hasaplaşyklar boýunça bankyň çykdajylaryny hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň tölenen hem-de tölenmedik çykdajylary, pul serişdeleriniň hakykatdan tölenen möhletine bagly bolmazdan, ol çykdajylaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr. *Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi:* Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	55301 Baş bank bilen hasaplaşyklar boýunça çykdajylar	28101 Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	55301 Baş bank bilen hasaplaşyklar boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

55301-nji «Baş bank bilen hasaplaşyklar boýunça çykdajylar» hasabyň (şahamçanyň hasaby) galyndysy 45302-nji «Şahamçalar bilen hasaplaşyklar boýunça girdejiler» hasabyň (baş bankyň hasaby) galyndysyna deň bolmalydyr.

Aktiw hasap	**55302**
Hasabyň ady:	Şahamçalar bilen hasaplaşyklar boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Şahamçalar bilen hasaplaşyklar boýunça bankyň çykdajylaryny hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Bankyň tölenen hem-de tölenmedik çykdajylary, pul serişdeleriniň hakykatdan tölenen möhletine bagly bolmazdan, ol çykdajylaryň degişli döwründe hasaba alynmalydyr.

Amallary olaryň geçirilen gününde görkezmek ýörelgesi: Hasaplar boýunça ýazgy amalyň geçirilen senesine laýyklykda amala aşyrylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	55302 Şahamçalar bilen hasaplaşyklar boýunça çykdajylar	28101 Bankiçerki hasaplaşyk ulgamy boýunça aragatnaşyk hasaby
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	55302 Şahamçalar bilen hasaplaşyklar boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

45301-nji «Baş bank bilen hasaplaşyklar boýunça girdejiler» hasabyň (şahamçanyň hasaby) galyndysy 55302-nji «Şahamçalar bilen hasaplaşyklar boýunça çykdajylar» hasabyň (baş bankyň hasaby) galyndysyna deň bolmalydyr.

Bu hasap baş bank bilen şahamçanyň arasyndaky, şeýle hem şahamçalaryň arasyndaky özara hasaplaşyklar üçin ulanyp bilner.

KLAS 6. PUL DÄL ÇYKDAJYLAR

Topar 1. Täzeden bahalandyrmak boýunça çykdajylar

Aktiw hasap	**56101**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt puluny täzeden bahalandyrmak boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Daşary ýurt puluny täzeden bahalandyrmak boýunça bankyň çykdajylaryny hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Walýuta amallaryndan ýerlenmedik girdejiler we çykdajylar olaryň ýerlenen möhletine bagly bolmazdan degişli döwrüniň girdejiler we çykdajylar hasaplarynda hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi (Uzyn walýuta ýagdaýynda daşary ýurt pulunyň manada bolan gatnaşygynyň peselmegi)	56101 Daşary ýurt puluny täzeden bahalandyrmak boýunça çykdajylar	19906 Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (uzyn walýuta ýagdaýynyň)

Çykdajylaryň ykrar edilmegi (Gysga walýuta ýagdaýynda daşary ýurt pulunyň manada bolan gatnaşygynyň ýokarlanmagy)	56101 Daşary ýurt puluny täzeden bahalandyrmak boýunça çykdajylar	28912 Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (gysga walýuta ýagdaýynyň)
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56101 Daşary ýurt puluny täzeden bahalandyrmak boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Bazar bahalarynyň üýtgemelerini göz öňünde tutmak üçin, banklar daşary ýurt puluny bazar bahasyna laýyklykda täzeden bahalandyrmaklygy geçirmelidirler. Bank täzeden bahalandyrma üçin ulanan, Daşary ýurt pulunyň bahalary baradaky resminamalaryny gorap saklamalydyr.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**56102**
Hasabyň ady:	Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça bankyň çykdajylaryny hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmakdan ýerlenmedik girdejiler we çykdajylar olaryň ýerlenen möhletine bagly bolmazdan degişli döwrüniň girdejiler we çykdajylar hasaplarynda hasaba alynmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	56102 Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça çykdajylar	19400-nji bölümiň hasaplary 19500-nji bölümiň hasaplary
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56102 Gymmat bahaly metallary täzeden bahalandyrmak boýunça çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Bazar bahalarynyň üýtgemelerini göz öňünde tutmak üçin, banklar gymmat bahaly metallary bazar bahasyna laýyklykda olary täzeden bahalandyrmaklygy geçirmelidirler. Bank täzeden bahalandyrma üçin ulanan, gymmat bahaly metallaryň bahalary baradaky resminamalaryny gorap saklamalydyr.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**56103**
Hasabyň ady:	Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň üýtgemeginden çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň gymmatly kagyzlaryň bahasynyň üýtgemeginden alnan çykdajylaryny hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gymmatly kagyzlaryň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi bilen baglanyşykly ähli girdejiler we çykdajylar olaryň dörän döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	56103 Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň üýtgemeginden çykdajylar	12106 Satmak üçin niýetlenen gymmatly kagyzlaryň adalatly bahasynyň üýtgemegi (oňyn däl üýtgemegi)
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56103 Gymmatly kagyzlaryň bahasynyň üýtgemeginden çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Bazar bahalaryň üýtgemelerini göz öňünde tutmak üçin, banklar gymmatly kagyzlaryň bazar bahasyna laýyklykda olary täzeden bahalandyrylmagyny geçirmelidirler. Bank täzeden bahalandyrma üçin ulanan, gymmatly kagyzlaryň bahalary baradaky resminamalaryny gorap saklamalydyr.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**56104**
Hasabyň ady:	Gaýry täzeden bahalandyrmakdan çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gaýry täzeden bahalandyrmakdan alnan bankyň çykdajylaryny hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Aktiwleriň bazar (adalatly) bahasynyň üýtgemegi bilen baglanyşykly ähli girdejiler we çykdajylar olaryň dörän döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	56104 Gaýry täzeden bahalandyrmakdan çykdajylar	16201 Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläk
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56104 Gaýry täzeden bahalandyrmakdan çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Topar 2. Maýa goýumlardan çykdajylar

Aktiw hasap	**56201**
Hasabyň ady:	Golçur kärhanalara maýa goýumlardan çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Golçur kärhanalaryň ýitgilerindäki paýyndan çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak (Maýa goýumlar paýly gatnaşyk boýunça hasaba alnanda).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Maýa goýulýan kompaniýanyň sap peýdasyndaky ýa-da ýitgisindäki paýyň üýtgemeginden girdejiler we çykdajylar olaryň dörän döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Maýa goýulýan kompaniýanyň ýitgilerinde paýyň ykrar edilmegi	56201 Golçur kärhanalara maýa goýumlardan çykdajylar	16101 Golçur kärhanalara maýa goýumlar

Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56201 Golçur kärhanalara maýa goýumlardan çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Paýly gatnaşyk usuly boýunça hasaba alnanda, bank çykdajy hökmünde maýa goýulýan kompaniýanyň görkezen ýitgisinde öz paýyny maýa goýumyň balans bahasynyň azalmagy hökmünde ykrar edýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**56202**
Hasabyň ady:	Bilelikdäki kärhanalara maýa goýumlardan çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bilelikdäki kärhanalaryň ýitgilerindäki paýyndan çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak (Maýa goýumlar paýly gatnaşyk boýunça hasaba alnanda).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Maýa goýulýan kompaniýanyň sap peýdasyndaky ýa-da ýitgisindäki paýyň üýtgemeginden girdejiler we çykdajylar olaryň dörän döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Maýa goýulýan kompaniýanyň ýitgilerinde paýyň ykrar edilmegi	56202 Bilelikdäki kärhanalara maýa goýumlardan çykdajylar	16102 Bilelikdäki kärhanalara maýa goýumlar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56202 Bilelikdäki kärhanalara maýa goýumlardan çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Paýly gatnaşyk usuly boýunça hasaba alnanda, bank çykdajy hökmünde maýa goýulýan kompaniýanyň görkezen ýitgisinde öz paýyny maýa goýumyň balans bahasynyň azalmagy hökmünde ykrar edýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**56203**
Hasabyň ady:	Baglanşykly (assosiirlenen) kompaniýalara maýa goýumlardan çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Baglanşykly (assosiirlenen) kärhanalaryň ýitgilerindäki paýyndan çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak (Maýa goýumlary paýly gatnaşyk boýunça hasaba almak).
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Maýa goýulýan kompaniýanyň sap peýdasyndaky ýa-da ýitgisindäki paýyň üýtgemeginden girdejiler we çykdajylar olaryň dörän döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Maýa goýulýan kompaniýanyň ýitgilerinde paýyň ykrar edilmegi	56203 Baglanşykly (assosiirlenen) kompaniýalara maýa goýumlardan çykdajylar	16103 Baglanşykly (assosiirlenen) kompaniýalara maýa goýumlar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56203 Baglanşykly (assosiirlenen) kompaniýalara maýa goýumlardan çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Paýly gatnaşyk usuly boýunça hasaba alnanda, bank çykdajy hökmünde maýa goýulýan kompaniýanyň görkezen ýitgisinde öz paýyny maýa goýumyň balans bahasynyň azalmagy hökmünde ykrar edýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Topar 3. Arzanlamakdan çykdajylar

Aktiw hasap	**56301**
Hasabyň ady:	Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan bankyň ceken çykdajylaryny hasaba almak
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Aktiwleriň adalatly bahasynyň üýtgemeginden çykdajylar olaryň dörän döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	56301 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan çykdajylar	17102 - 17107 Bankyň esasy serişdeleri we maddy däl aktiwleri
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56301 Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň arzanlamagyndan çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öň özi babatda «Esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň täzeden bahalandyrylmagynyň ätiýaçlyk gory» döredilen aktiwiň bahasy arzanlan ýagdaýynda, arzanlamakdan çykdajylar şol döredilen ätiýaçlyklaryň möçberi aýrylyp ykrar edilmelidir.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**56302**
Hasabyň ady:	Esaslyk maýa goýumlaryň arzanlamagyndan çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Esaslyk maýa goýumlaryň arzanlamagyndan bankyň ceken çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Aktiwleriň adalatly bahasynyň üýtgemeginden çykdajylar olaryň dörän döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	56302 Esaslyk maýa goýumlaryň arzanlamagyndan çykdajylar	16101-16103 Esaslyk maýa goýumlar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56302 Esaslyk maýa goýumlaryň arzanlamagyndan çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öň özi babatda «Gaýry täzeden bahalandyrmanyň ätiýaçlyk gory» döredilen aktiwiň bahasy arzanlan ýagdaýynda, arzanlamakdan çykdajylar şol döredilen ätiýaçlyklaryň möçberi aýrylyp ykrar edilmelidir.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**56303**
Hasabyň ady:	Beýleki aktiwleriň arzanlamagyndan çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Beýleki aktiwleriň arzanlamagyndan bankyň ceken çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Aktiwleriň adalatly bahasynyň üýtgemeginden çykdajylar olaryň dörän döwründe hasaba alynýar.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	56303 Beýleki aktiwleriň arzanlamagyndan çykdajylar	16201 Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläk (ilkibaşdaky bahasy boýunça hasaba almak usuly)
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56303 Beýleki aktiwleriň arzanlamagyndan çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Öň özi babatda «Gaýry täzeden bahalandyrmanyň ätiýaçlyk gory» döredilen aktiwiň bahasy arzanlan ýagdaýynda, arzanlamakdan çykdajylar şol döredilen ätiýaçlyklaryň möçberi aýrylyp ykrar edilmelidir.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Topar 4. Ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar

Aktiw hasap	**56401**
Hasabyň ady:	Maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin bankyň çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gaýtarylmazlyk töwekgilciligi her bir karz boýunça aýratynlykda seredilmelidir, her hasabat döwrüň soňunda ätiýaclyklarda zerur üýtgeşmeleri girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda görkezilmelidir.

Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi: Ätiýaçlyk gorlarynyň möçberini kesgitlemek üçin bellenen tertip yzygiderli bir döwürden beýleki bir döwre ulanmalydyr.

Seresaplylyk ýörelgesi: Karzlar we debitor bergiler boýunça arzanlamakdan ýitgileriň obýektiw alamatlarynyň bar bolan ýagdaýynda, aktiwiň balans bahasy göniden-göni ýa-da bahalandyrlan ätiýaçlyklaryň hasabyna azaldylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	56401 Maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar	13999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe gurluşlara bolan talaplar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56401 Maliýe gurluşlara bolan talaplar boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**56402**
Hasabyň ady:	Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin bankyň çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gaýtarylmazlyk töwekgilciligi her bir karz boýunça aýratynlykda seredilmelidir, her hasabat döwrüň soňunda ätiýaclyklarda zerur üýtgeşmeleri girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda görkezilmelidir.
	Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi: Ätiýaçlyk gorlarynyň möçberini kesgitlemek üçin bellenen tertip yzygiderli bir döwürden beýleki bir döwre ulanmalydyr.
	Seresaplylyk ýörelgesi: Karzlar we debitor bergiler boýunça arzanlamakdan ýitgileriň obýektiw alamatlarynyň bar bolan ýagdaýynda, aktiwiň balans bahasy göniden-göni ýa-da bahalandyrlan ätiýaçlyklaryň hasabyna azaldylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	56402 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar	14999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56402 Maliýe däl gurluşlara bolan talaplar boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**56403**
Hasabyň ady:	Gündelik amallar boýunça debitorlar bilen hasaplaşyklar boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gündelik amallar boýunça debitorlar bilen hasaplaşyklar boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin bankyň çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gaýtarylmazlyk töwekgilciligi her bir debitor bergi boýunça aýratynlykda seredilmelidir, her hasabat döwrüň soňunda ätiýaclyklarda zerur üýtgeşmeleri girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda görkezilmelidir. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Ätiýaçlyk gorlarynyň möçberini kesgitlemek üçin bellenen tertip yzygiderli bir döwürden beýleki bir döwre ulanmalydyr. *Seresaplylyk ýörelgesi:* Karzlar we debitor bergiler boýunça arzanlamakdan ýitgileriň obýektiw alamatlarynyň bar bolan ýagdaýynda, aktiwiň balans bahasy göniden-göni ýa-da bahalandyrlan ätiýaçlyklaryň hasabyna azaldylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	56403 Gündelik amallar boýunça debitorlar bilen hasaplaşyklar boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar	19299 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Gündelik amallar boýunça debitorlar bilen hasaplaşyklar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56403 Gündelik amallar boýunça debitorlar bilen hasaplaşyklar boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**56404**
Hasabyň ady:	Zähmet rugsadyny tölemek üçin ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Zähmet rugsadyny tölemek boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Zähmet rugsadyny tölemek üçin çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, zähmet rugsadynyň degişli döwründe ykrar edilýär. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Ätiýaçlyk gorlarynyň möçberini kesgitlemek üçin bellenen tertip yzygiderli bir döwürden beýleki bir döwre ulanmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	56404 Zähmet rugsadyny tölemek üçin ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar	28908 Zähmet rugsadyny tölemek üçin ätiýaçlyk gory
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56404 Zähmet rugsadyny tölemek üçin ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**56405**
Hasabyň ady:	Şertli borçlar boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Şertli borçlar boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin bankyň çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Şertli borçlar boýunça çykdajylar tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Ätiýaçlyk gorlarynyň möçberini kesgitlemek üçin bellenen tertip yzygiderli bir döwürden beýleki bir döwre ulanmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	56405 Şertli borçlar boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar	28908 Şertli borçlar boýunça bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56405 Şertli borçlar boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Borçlaryň üzülişilmegi üçin ykdysady haýyrlary özünde jemleýän serişdeleriň gitmek ähtimallygy ýok bolsa, onda ätiýaçlyk gorlar yzyna dikeldilmelidir.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Aktiw hasap	**56406**
Hasabyň ady:	Gaýry aktiwler boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gaýry aktiwler boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin bankyň çykdajylarynyň möçberlerini hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Gaýtarylmazlyk töwekgilciligi her bir aktiw boýunça aýratynlykda seredilmelidir, her hasabat döwrüň soňunda ätiýaclyklarda zerur üýtgeşmeleri girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda görkezilmelidir. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Ätiýaçlyk gorlarynyň möçberini kesgitlemek üçin bellenen tertip yzygiderli bir döwürden beýleki bir döwre ulanmalydyr. *Seresaplylyk ýörelgesi:* Karzlar we debitor bergiler boýunça arzanlamakdan ýitgileriň obýektiw alamatlarynyň bar bolan ýagdaýynda, aktiwiň balans bahasy göniden-göni ýa-da bahalandyrlan ätiýaçlyklaryň hasabyna azaldylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	56406 Gaýry aktiwler boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar	19999 Bolup biljek ýitgiler üçin ätiýaçlyk gory - Gaýry aktiwler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56406 Gaýry aktiwler boýunça ätiýaçlyk gorlary döretmek üçin çykdajylar

Aýdyňlaşdyrma:

Ähli girdejiler we çykdajylar tölegiň haýsy pulda geçirilendigine bagly bolmazdan, girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda milli pulda hasaba alynýar.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Topar 5. Dikeldiş geçirmeleri

Aktiw hasap	**56501**
Hasabyň ady:	Jaýlar we binalar boýunça dikeldiş geçirmeleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Jaýlar we binalar boýunça dikeldiş geçirmelere bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Hasabat döwri üçin hasaplanan dikeldiş geçirmeleri her hasabat döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda görkezilmelidir. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Dikeldiş geçirmeleriň usullary we ölçegleri bir ýyldan beýleki bir ýyla yzygiderli ulanylmalydyr.
Bir ülňidäki geçirmeler:	

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	56501 Jaýlar we binalar boýunça dikeldiş geçirmeleri	17602 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Jaýlar we binalar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56501 Jaýlar we binalar boýunça dikeldiş geçirmeleri

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**56502**
Hasabyň ady:	Maşynlar we enjamlar boýunça dikeldiş geçirmeleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maşynlar we enjamlar boýunça dikeldiş geçirmelere bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Hasabat döwri üçin hasaplanan dikeldiş geçirmeleri her hasabat döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda görkezilmelidir. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Dikeldiş geçirmeleriň usullary we ölçegleri bir ýyldan beýleki bir ýyla yzygiderli ulanylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	56502 Maşynlar we enjamlar boýunça dikeldiş geçirmeleri	17603 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Maşynlar we enjamlar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56502 Maşynlar we enjamlar boýunça dikeldiş geçirmeleri

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**56503**
Hasabyň ady:	Ulag serişdeleri boýunça dikeldiş geçirmeleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ulag serişdeleri boýunça dikeldiş geçirmelere bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Hasabat döwri üçin hasaplanan dikeldiş geçirmeleri her hasabat döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda görkezilmelidir. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Dikeldiş geçirmeleriň usullary we ölçegleri bir ýyldan beýleki bir ýyla yzygiderli ulanylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	56503 Ulag serişdeleri boýunça dikeldiş geçirmeleri	17604 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Ulag serişdeleri
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56503 Ulag serişdeleri boýunça dikeldiş geçirmeleri

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**56504**
Hasabyň ady:	Gaýry esasy serişdeler boýunça dikeldiş geçirmeleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Gaýry esasy serişdeler boýunça dikeldiş geçirmelere bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Hasabat döwri üçin hasaplanan dikeldiş geçirmeleri her hasabat döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda görkezilmelidir. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Dikeldiş geçirmeleriň usullary we ölçegleri bir ýyldan beýleki bir ýyla yzygiderli ulanylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	56504 Gaýry esasy serişdeler boýunça dikeldiş geçirmeleri	17605 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Gaýry esasy serişdeler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56504 Gaýry esasy serişdeler boýunça dikeldiş geçirmeleri

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**56505**
Hasabyň ady:	Kärendesine berlen esasy serişdeler boýunça dikeldiş geçirmeleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Kärendesine berlen esasy serişdeler boýunça dikeldiş geçirmelere bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Hasabat döwri üçin hasaplanan dikeldiş geçirmeleri her hasabat döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda görkezilmelidir. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Dikeldiş geçirmeleriň usullary we ölçegleri bir ýyldan beýleki bir ýyla yzygiderli ulanylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	56505 Kärendesine berlen esasy serişdeler boýunça dikeldiş geçirmeleri	17607 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Kärendesine berlen esasy serişdele
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56505 Kärendesine berlen esasy serişdeler boýunça dikeldiş geçirmeleri

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**56506**
Hasabyň ady:	Bankyň kärendesine alnan esasy serişdeleri boýunça düýpli harajatlaryň dikeldiş geçirmeleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň kärendesine alnan esasy serişdeleri boýunça düýpli harajatlaryň dikeldiş geçirmelere bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Hasabat döwri üçin hasaplanan dikeldiş geçirmeleri her hasabat döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda görkezilmelidir. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Dikeldiş geçirmeleriň usullary we ölçegleri bir ýyldan beýleki bir ýyla yzygiderli ulanylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	56506 Bankyň kärendesine alnan esasy serişdeleri boýunça düýpli harajatlaryň dikeldiş geçirmeleri	17608 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Bankyň kärendesine alnan esasy serişdeleri boýunça çykdajylar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56506 Bankyň kärendesine alnan esasy serişdeleri boýunça düýpli harajatlaryň dikeldiş geçirmeleri

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**56507**
Hasabyň ady:	Maliýe lizingi boýunça alnan esasy serişdeler boýunça dikeldiş geçirmeleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maliýe lizingi boýunça alnan esasy serişdeler boýunça düýpli harajatlaryň dikeldiş geçirmelere bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Hasabat döwri üçin hasaplanan dikeldiş geçirmeleri her hasabat döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda görkezilmelidir. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Dikeldiş geçirmeleriň usullary we ölçegleri bir ýyldan beýleki bir ýyla yzygiderli ulanylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	56507 Maliýe lizingi boýunça alnan esasy serişdeler boýunça dikeldiş geçirmeleri	17609 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Maliýe lizinginiň şertlerinde alnan esasy serişdeler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56507 Maliýe lizingi boýunça alnan esasy serişdeler boýunça dikeldiş geçirmeleri

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**56508**
Hasabyň ady:	Maddy däl aktiwler boýunça dikeldiş geçirmeleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maddy däl aktiwler boýunça dikeldiş geçirmelere bankyň çykdajylaryny hasaba almak.

Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Hasabat döwri üçin hasaplanan dikeldiş geçirmeleri her hasabat döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda görkezilmelidir. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Dikeldiş geçirmeleriň usullary we ölçegleri bir ýyldan beýleki bir ýyla yzygiderli ulanylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	56508 Maddy däl aktiwler boýunça dikeldiş geçirmeleri	17606 Toplanan dikeldiş geçirmeleri - Maddy däl aktiwler
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56508 Maddy däl aktiwler boýunça dikeldiş geçirmeleri

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**56509**
Hasabyň ady:	Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläginň dikeldiş geçirmeleri
Ulanyjy:	Türkmenistanyň Merkezi banky, Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläginň boýunça dikeldiş geçirmelere bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Hasabat döwri üçin hasaplanan dikeldiş geçirmeleri her hasabat döwründe girdejileriň we çykdajylaryň hasaplarynda görkezilmelidir. *Buhgalter hasabynyň usullarynyň yzygiderliligi ýörelgesi:* Dikeldiş geçirmeleriň usullary we ölçegleri bir ýyldan beýleki bir ýyla yzygiderli ulanylmalydyr.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	56509 Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläginň dikeldiş geçirmeleri	16601 Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emläginň toplanan dikeldiş geçirimleri

Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	56509 Maýa goýumy görnüşindäki gozgalmaýan emlägiň dikeldiş geçirmeleri

Aýdyňlaşdyrma:

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

KLAS 7. SALGYTLAR BOÝUNÇA ÇYKDAJYLAR

Topar 1. Salgytlar boýunça çykdajylar (peýda salynýan salgytdan başgalar)

Aktiw hasap	**57101**
Hasabyň ady:	Emläge salynýan salgyt
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Emläge salynýan salgyt boýunça bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem, olaryň tölenen möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	57101 Emläge salynýan salgyt	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	57101 Emläge salynýan salgyt

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**57102**
Hasabyň ady:	Ýygymlar we beýleki geçirmeler
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Ýygymlar we beýleki geçirmeler boýunça bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem, olaryň tölenen möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	57102 Ýygymlar we beýleki geçirmeler	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	57102 Ýygymlar we beýleki geçirmeler

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Aktiw hasap	**57103**
Hasabyň ady:	Goşulan baha salynýan salgyt
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Goşulan baha salynýan salgyt boýunça bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Çykdajylaryň tölenenleri hem, tölenmedikleri hem, olaryň tölenen möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	57103 Goşulan baha salynýan salgyt	19210 Gaýry debitorlar bilen hasaplaşyklar 28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	57103 Goşulan baha salynýan salgyt

Aýdyňlaşdyrma:

Öňünden tölenen hakujylar degişli döwründe çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär. Hasabat senesiniň soňunda çekilen, ýöne tölenmedik çykdajylar kreditor hasaplary bilen arabaglanyşykda çykdajylaryň hasaplaryna eltilýär.

Çykdajylaryň seljermesini yzygiderli geçirmek zerur. Salgyt kanunçylygynyň talaplaryny berjaý etmek üçin jikme-jik hasaba alnyşda salgyt salynýan we salynmaýan çykdajylaryny tapawutlandyrmak üçin şahsy hasaplary ulanmak maslahat berilýär.

Topar 2. Peýda salgydy boýunça çykdajylar

Aktiw hasap	**57201**
Hasabyň ady:	Peýda salgydy
Ulanyjy:	Täjirçilik banky
Hasabyň niýetlenilişi:	Peýda salgydy boýunça bankyň çykdajylaryny hasaba almak.
Buhgalter hasabynyň ýörelgeleri:	*Hasaplama ýörelgesi:* Peýda salgydy boýunça bankyň çykdajylary tölegiň möhletine bagly bolmazdan, degişli döwründe ykrar edilýär.

Bir ülňidäki geçirmeler:

Amallar	***Debet***	***Kredit***
Çykdajylaryň ykrar edilmegi	57201 Peýda salgydy	28210 Gaýry kreditorlar bilen hasaplaşyklar 28204 Gaýra goýlan salgyt borçnamalary 19204 Gaýra goýlan salgyt talaplary
Ýylyň maliýe netijelerine eltilmegi	32303 Hasabat ýylynyň paýlanmadyk peýdasy (toplanan ýetmezçiligi)	57201 Peýda salgydy

Aýdyňlaşdyrma:

Bank diňe bir býüjete tölemeli peýda salgydyny hasaba alman, şeýle hem salgyt kanunçylygyna laýyklykda soňky döwürleriň salgyt töleglerine täsir edip biljek gaýra goýlan salgyt borçlaryny (talaplaryny) hem hasaba almalydyr.

BALANSDAN DAŞARY HASAPLAR

KLAS 1. AKTIW

Topar 0. Merkezi bankyň kagyz we şaýy pullarynyň ätiýaçlyk gaznalary

61001	Merkezi bankyň serişde saklanýan jaýdaky ätiýaçlyk gaznalary
61002	Merkezi bankyň ýoldaky ätiýaçlyk gaznalary
61003	Merkezi bankyň edaralaryndaky ätiýaçlyk gaznalary
61004	Ýok etmek üçin berlen, ulanmaga ýaramsyz pul biletleri (manatlar)
61005	Nagt puly ätiýaçlyk gaznalaryndan dolanşyk kassasyna geçirmäge merkezi bankyň rugsatnamasy
61006	Nagt puly ätiýaçlyk gaznalaryndan dolanşyk kassasyna geçirmäge merkezi bankdan alnan rugsatnamalar
61007	Türkmenistanyň Merkezi bankynyň täjirçilik banklarynda jogapkärçilik bilen saklanýan gymmatlyklary

Topar 1. Nagt geleşikler boýunça talaplar

Hasap	**61101**
Hasabyň ady:	Manady ibermek boýunça şertli talaplar
Hasabyň niýetlenilişi:	Nagt geleşikler boýunça manady ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberini hasaba almak.
Debet boýunça	Manady ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberleri geçirilýär.
Kredit boýunça	Manady ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberleri olar alnanda, ýa-da geleşik ýatyrylanda geçirilýär.

Hasap	**61102**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt puluny ibermek boýunça şertli talaplar
Hasabyň niýetlenilişi:	Nagt geleşikler boýunça daşary ýurt puluny ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberini hasaba almak.
Debet boýunça	Daşary ýurt puluny ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberleri geçirilýär.
Kredit boýunça	Daşary ýurt puluny ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberleri olar alnanda, ýa-da geleşik ýatyrylanda geçirilýär.

Hasap	**61103**
Hasabyň ady:	Gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli talaplar
Hasabyň niýetlenilişi:	Nagt geleşikler boýunça gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberini hasaba almak.

Debet boýunça	Gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberleri geçirilýär.
Kredit boýunça	Gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberleri olar alnanda, ýa-da geleşik ýatyrylanda geçirilýär.

Hasap	**61104**
Hasabyň ady:	Gymmatly kagyzlary ibermek boýunça şertli talaplar
Hasabyň niýetlenilişi:	Nagt geleşikler boýunça gymmatly kagyzlary ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberini hasaba almak.
Debet boýunça	Gymmatly kagyzlary ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberleri geçirilýär.
Kredit boýunça	Gymmatly kagyzlary ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberleri olar alnanda, ýa-da geleşik ýatyrylanda geçirilýär.

Topar 2. Möhletli geleşikler boýunça talaplar

Hasap	**61201**
Hasabyň ady:	Manady ibermek boýunça şertli talaplar
Hasabyň niýetlenilişi:	Möhletli geleşikler boýunça manady ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberini hasaba almak.
Debet boýunça	Manady ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberleri geçirilýär.
Kredit boýunça	Manady ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberleri olar alnanda, ýa-da geleşik ýatyrylanda geçirilýär.

Hasap	**61202**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt puluny ibermek boýunça şertli talaplar
Hasabyň niýetlenilişi:	Möhletli geleşikler boýunça daşary ýurt puluny ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberini hasaba almak.
Debet boýunça	Daşary ýurt puluny ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberleri geçirilýär.
Kredit boýunça	Daşary ýurt puluny ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberleri olar alnanda, ýa-da geleşik ýatyrylanda geçirilýär.

Hasap	**61203**
Hasabyň ady:	Gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli talaplar
Hasabyň niýetlenilişi:	Möhletli geleşikler boýunça gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberini hasaba almak.
Debet boýunça	Gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberleri geçirilýär.
Kredit boýunça	Gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberleri olar alnanda, ýa-da geleşik ýatyrylanda geçirilýär.

Hasap	**61204**
Hasabyň ady:	Gymmatly kagyzlary ibermek boýunça şertli talaplar
Hasabyň niýetlenilişi:	Möhletli geleşikler boýunça gymmatly kagyzlary ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberini hasaba almak.
Debet boýunça	Gymmatly kagyzlary ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberleri geçirilýär.
Kredit boýunça	Gymmatly kagyzlary ibermek boýunça şertli talaplaryň möçberleri olar alnanda, ýa-da geleşik ýatyrylanda geçirilýär.

Topar 3. Karzlary almak boýunça talaplar

Hasap	**61301**
Hasabyň ady:	Karz ugry boýunça bankyň talaplary (karzlary almaga)
Hasabyň niýetlenilişi:	Karzlary almak üçin bankyň talaplaryny hasaba almak.
Debet boýunça	Karzlary almak üçin açylan karz ugrynyň möçberini hasaba almak.
Kredit boýunça	Karz alnandan soňra ýa-da onuň ulanyş möhleti tamamlananda ýapylan karzugrynyň möçberi geçirilýär.

Hasap	**61302**
Hasabyň ady:	Ulanylmadyk karz ugurlary
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň ullanan karz ugryny hasaba almak
Debet boýunça	Karzlary almak üçin açylan karz ugrynyň möçberini hasaba almak.
Kredit boýunça	Açylan karz ugrynyň hasabyna ulanylan möçberleriň, şeýle hem karzy almak bes edilenden ýa-da onuň ulanyş möhleti tamamlanandan soňra ulanylmadyk möçberleri geçirilýär.

Topar 4. Akkreditiwler boýunça hasaplar - bolup biljek talaplar

Hasap	**61401**
Hasabyň ady:	Çykarlan örtüksiz akkreditiwler boýunça bolup biljek talaplar
Hasabyň niýetlenilişi:	Çykarlan örtüksiz akkreditiwler boýunça müşderiler özleriniň şertnamalaýyn borçlaryny ýerine ýetirmedik ýagdaýynda müşderilere bolup biljek talaplary hasaba almak.
Debet boýunça	Çykarlan örtüksiz akkreditiwler boýunça müşderilere bolup biljek talaplaryň möçberleri geçirilýär.
Kredit boýunça	Akkreditiw ýerine ýetirilende ýa-da ýatyrylanda çykarlan örtüksiz akkreditiwler boýunça müşderilere bolup biljek talaplaryň möçberlerini hasapdan aýrylmagy geçirilýär.

Hasap	**61402**
Hasabyň ady:	Tassyklanan örtüksiz akkreditiwler boýunça bolup biljek talaplar
Hasabyň niýetlenilişi:	Tassyklanan örtüksiz akkreditiwler boýunça müşderiler özleriniň şertnamalaýyn borçlaryny ýerine ýetirmedik ýagdaýynda müşderilere bolup biljek talaplary hasaba almak.
Debet boýunça	Tassyklanan örtüksiz akkreditiwler boýunça müşderilere bolup biljek talaplaryň möçberleri geçirilýär.
Kredit boýunça	Akkreditiw ýerine ýetirilende ýa-da ýatyrylanda tassyklanan örtüksiz akkreditiwler boýunça müşderilere bolup biljek talaplaryň möçberlerini hasapdan aýrylmagy geçirilýär.

Hasap	**61403**
Hasabyň ady:	Çykarlan örtükli akkreditiwler boýunça bolup biljek talaplar
Hasabyň niýetlenilişi:	Çykarlan örtükli akkreditiwler boýunça müşderiler özleriniň şertnamalaýyn borçlaryny ýerine ýetirmedik ýagdaýynda müşderilere bolup biljek talaplary hasaba almak.
Debet boýunça	Çykarlan örtükli akkreditiwler boýunça müşderilere bolup biljek talaplaryň möçberleri geçirilýär.
Kredit boýunça	Akkreditiw ýerine ýetirilende ýa-da ýatyrylanda çykarlan örtükli akkreditiwler boýunça müşderilere bolup biljek talaplaryň möçberlerini hasapdan aýrylmagy geçirilýär.

Hasap	**61404**
Hasabyň ady:	Tassyklanan örtükli akkreditiwler boýunça bolup biljek talaplar
Hasabyň niýetlenilişi:	Tassyklanan örtükli akkreditiwler boýunça müşderiler özleriniň şertnamalaýyn borçlaryny ýerine ýetirmedik ýagdaýynda müşderilere bolup biljek talaplary hasaba almak.
Debet boýunça	Tassyklanan örtükli akkreditiwler boýunça müşderilere bolup biljek talaplaryň möçberleri geçirilýär.
Kredit boýunça	Akkreditiw ýerine ýetirilende ýa-da ýatyrylanda tassyklanan örtükli akkreditiwler boýunça müşderilere bolup biljek talaplaryň möçberlerini hasapdan aýrylmagy geçirilýär.

Topar 5. Ýerlenmedik kurs tapawutlary

Hasap	**61501**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt puluny täzeden bahalandyrmak boýunça ýerleşdirilmedik hümmet tapawudy
Hasabyň niýetlenilişi:	Daşary ýurt pulunyň hümmetiniň oňyn däl üýtgemesiniň netijesinde çekilen ýerleşdirilmedik çykdajylaryny hasaba almak

Debet boýunça	Daşary ýurt pulunyň hümmetiniň oňyn däl üýtgemesiniň netijesinde çekilen ýerleşdirilmedik çykdajylarynyň möçberi geçirilýär
Kredit boýunça	Ýerleşdirilmedik çykdajylarynyň möçberini hasapdan aýyrylmagy geçirilýär

Hasap	**61502**
Hasabyň ady:	Gymmat bahaly metallaryň täzeden bahalandyrmak boýunça ýerleşdirilmedik hümmet tapawudy
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmat bahaly metallaryň hümmetiniň oňyn däl üýtgemesiniň netijesinde çekilen ýerleşdirilmedik çykdajylaryny hasaba almak
Debet boýunça	Gymmat bahaly metallaryň hümmetiniň oňyn däl üýtgemesiniň netijesinde çekilen ýerleşdirilmedik çykdajylarynyň möçberi geçirilýär
Kredit boýunça	Ýerleşdirilmedik çykdajylarynyň möçberini hasapdan aýyrylmagy geçirilýär

Hasap	**61503**
Hasabyň ady:	Gymmatly kagyzlaryň täzeden bahalandyrmak boýunça ýerleşdirilmedik hümmet tapawudy
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmatly kagyzlaryň hümmetiniň oňyn däl üýtgemesiniň netijesinde çekilen ýerleşdirilmedik çykdajylaryny hasaba almak
Debet boýunça	Gymmatly kagyzlaryň hümmetiniň oňyn däl üýtgemesiniň netijesinde çekilen ýerleşdirilmedik çykdajylarynyň möçberi geçirilýär
Kredit boýunça	Ýerleşdirilmedik çykdajylarynyň möçberini hasapdan aýyrylmagy geçirilýär

Topar 6. Walýuta ýagdaýynyň hasaplary

61601	Gysga walýuta ýagdaýy
61602	Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (uzyn walýuta ýagdaýynyň)

KLAS 2. PASSIW

Topar 0. Hususy maýa bilen amallar

Hasap	**62001**
Hasabyň ady:	Banklar tarapyndan gymmatly kagyzlaryň goýberilmegini bellige almak
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmatly kagyzlaryň goýberilmeginiň bellige alnyşyny hasaba almak

Girdejisi boýunça	Goýberilen gymmatly kagyzlaryň ýüzünde görkezilen bahasynyň möçberi geçirilýär.
Çykdajysy boýunça	Yzyna satyn alnan we möhleti dolanda ýa-da bellenen tertipde beýleki sebäplere görä üzlüşilen gymmatly kagyzlaryň ýüzünde görkezilen bahasynyň möçberi geçirilýär.

Hasap	**62002**
Hasabyň ady:	Paýdarlardan satyn alnan we ýerleşdirilmäge degişli paýnamalar.
Hasabyň niýetlenilişi:	Paýdarlaryň düzüminden çykanlygy sebäpli paýdarlardan satyn alnan we soňra ýerleşdirilmäge degişli paýnamalary hasaba almak.
Girdejisi boýunça	Paýdarlardan satyn alnan paýnamalaryň ýüzünde görkezilen bahasy geçirilýär.
Çykdajysy boýunça	Degişli tertipde ýerleşdirlen paýnamalryň ýüzünde görkezilen bahasy geçirilýär.

Hasap	**62003**
Hasabyň ady:	Dolanşykdan aýrylan paýnamalar
Hasabyň niýetlenilişi:	Dolanşykdan aýrylmaga degişli bolan paýdarlardan satyn alnan paýnamalary hasaba almak.
Girdejisi boýunça	Dolanşykdan aýrylmaga degişli bolan paýnamalaryň ýüzünde görkezilen bahasy geçirilýär.
Çykdajysy boýunça	Degişli tertipde dolanşykdan çykarlan paýnamalryň ýüzünde görkezilen bahasy geçirilýär.

Topar 1. Nagt geleşikler boýunça borçlar

Hasap	**62101**
Hasabyň ady:	Manady ibermek boýunça şertli borçlar
Hasabyň niýetlenilişi:	Nagt geleşikler boýunça manady ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberini hasaba almak.
Debet boýunça	Manady ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberleri olar alnanda ýa-da geleşik ýatyrylanda hasapdan aýrylýar.
Kredit boýunça	Manady ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberleri geçirilýär.

Hasap	**62102**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt puluny ibermek boýunça şertli borçlar
Hasabyň niýetlenilişi:	Nagt geleşikler boýunça daşary ýurt puluny ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberini hasaba almak.
Debet boýunça	Daşary ýurt puluny ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberleri olar alnanda ýa-da geleşik ýatyrylanda hasapdan aýrylýar.
Kredit boýunça	Daşary ýurt puluny ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberleri geçirilýär.

Hasap	**62103**
Hasabyň ady:	Gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli borçlar
Hasabyň niýetlenilişi:	Nagt geleşikler boýunça gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberini hasaba almak.
Debet boýunça	Gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberleri olar alnanda ýa-da geleşik ýatyrylanda hasapdan aýrylýar.
Kredit boýunça	Gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberleri geçirilýär.

Hasap	**62104**
Hasabyň ady:	Gymmatly kagyzlary ibermek boýunça şertli borçlar
Hasabyň niýetlenilişi:	Nagt geleşikler boýunça gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberini hasaba almak.
Debet boýunça	Gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberleri olar alnanda ýa-da geleşik ýatyrylanda hasapdan aýrylýar.
Kredit boýunça	Gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberleri geçirilýär.

Topar 2. Möhletli geleşikler boýunça borçlar

Hasap	**62201**
Hasabyň ady:	Manady ibermek boýunça şertli borçlar
Hasabyň niýetlenilişi:	Möhletli geleşikler boýunça manady ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberini hasaba almak.
Debet boýunça	Manady ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberleri olar alnanda ýa-da geleşik ýatyrylanda hasapdan aýrylýar.
Kredit boýunça	Manady ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberleri geçirilýär.

Hasap	**62202**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt puluny ibermek boýunça şertli borçlar
Hasabyň niýetlenilişi:	Möhletli geleşikler boýunça daşary ýurt puluny ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberini hasaba almak.
Debet boýunça	Daşary ýurt puluny ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberleri olar alnanda ýa-da geleşik ýatyrylanda hasapdan aýrylýar.
Kredit boýunça	Daşary ýurt puluny ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberleri geçirilýär.

Hasap	**62203**
Hasabyň ady:	Gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli borçlar
Hasabyň niýetlenilişi:	Möhletli geleşikler boýunça gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberini hasaba almak.

Debet boýunça	Gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberleri olar alnanda ýa-da geleşik ýatyrylanda hasapdan aýrylýar.
Kredit boýunça	Gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberleri geçirilýär.

Hasap	**62204**
Hasabyň ady:	Gymmatly kagyzlary ibermek boýunça şertli borçlar
Hasabyň niýetlenilişi:	Möhletli geleşikler boýunça gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberini hasaba almak.
Debet boýunça	Gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberleri olar alnanda ýa-da geleşik ýatyrylanda hasapdan aýrylýar.
Kredit boýunça	Gymmat bahaly metallary ibermek boýunça şertli borçlaryň möçberleri geçirilýär.

Topar 3. Karzlary bermek boýunça borçlar

Hasap	**62301**
Hasabyň ady:	Karz ugry boýunça bankyň borçlary (karzlary bermek)
Hasabyň niýetlenilişi:	Karzlary bermek üçin bankyň borçlaryny hasaba almak.
Girdejisi boýunça	Karzy berlenden soňra ýa-da onuň ulanyş möhleti gutaranda hasapdan öçürme geçirilýär.
Çykdajysy boýunça	Karzlary bermek üçin açyk karz uguryň möçberini hasaba almak.

Hasap	**62302**
Hasabyň ady:	Ulanylmadyk karz ugurlary
Hasabyň niýetlenilişi:	Bankyň beren karz ugryny hasaba almak
Girdejisi boýunça	Açyk karz ugrynyň hasabyna o[berilen möçberleriniň, şeýle hem karzy bermek bes edilenden soňra ýa-da onuň ulanyş mýhleti gutarandan soňra berilmedik möçberlerini hasapdan öçürme geçirilýär.
Çykdajysy boýunça	Karzlary bermek üçin açyk karz uguryň möçberini hasaba almak.

Topar 4. Akkreditiwler boýunça hasaplar - bolup biljek borçlar

Hasap	**62401**
Hasabyň ady:	Çykarlan örtüksiz akkreditiwler boýunça bolup biljek borçlar
Hasabyň niýetlenilişi:	Çykarlan örtüksiz akkreditiwler boýunça müşderiler özleriniň şertnamalaýyn borçlaryny ýerine ýetirmedik ýagdaýynda beýleki banklaryň öňünde bolup biljek borçlary hasaba almak.

Debet boýunça	Akkreditiw ýerine ýetirilende ýa-da ýatyrylanda çykarlan örtüksiz akkreditiwler boýunça beýleki banklaryň öňünde bolup biljek borçlaryň möçberlerini hasapdan aýrylmagy geçirilýär.
Kredit boýunça	Çykarlan örtüksiz akkreditiwler boýunça beýleki banklaryň öňünde bolup biljek borçlaryň möçberleri geçirilýär.

Hasap	**62402**
Hasabyň ady:	Tassyklanan örtüksiz akkreditiwler boýunça bolup biljek borçlar
Hasabyň niýetlenilişi:	Tassyklanan örtüksiz akkreditiwler boýunça müşderiler özleriniň şertnamalaýyn borçlaryny ýerine ýetirmedik ýagdaýynda beýleki banklaryň öňünde bolup biljek borçlary hasaba almak.
Debet boýunça	Akkreditiw ýerine ýetirilende ýa-da ýatyrylanda tassyklanan örtüksiz akkreditiwler boýunça beýleki banklaryň öňünde bolup biljek borçlaryň möçberlerini hasapdan aýrylmagy geçirilýär.
Kredit boýunça	Tassyklanan örtüksiz akkreditiwler boýunça beýleki banklaryň öňünde bolup biljek borçlaryň möçberleri geçirilýär.

Hasap	**62403**
Hasabyň ady:	Çykarlan örtükli akkreditiwler boýunça bolup biljek borçlar
Hasabyň niýetlenilişi:	Çykarlan örtükli akkreditiwler boýunça müşderiler özleriniň şertnamalaýyn borçlaryny ýerine ýetirmedik ýagdaýynda beýleki banklaryň öňünde bolup biljek borçlary hasaba almak.
Debet boýunça	Akkreditiw ýerine ýetirilende ýa-da ýatyrylanda çykarlan örtükli akkreditiwler boýunça beýleki banklaryň öňünde bolup biljek borçlaryň möçberlerini hasapdan aýrylmagy geçirilýär.
Kredit boýunça	Çykarlan örtükli akkreditiwler boýunça beýleki banklaryň öňünde bolup biljek borçlaryň möçberleri geçirilýär.

Hasap	**62404**
Hasabyň ady:	Tassyklanan örtükli akkreditiwler boýunça bolup biljek borçlar
Hasabyň niýetlenilişi:	Tassyklanan örtükli akkreditiwler boýunça müşderiler özleriniň şertnamalaýyn borçlaryny ýerine ýetirmedik ýagdaýynda beýleki banklaryň öňünde bolup biljek borçlary hasaba almak.
Debet boýunça	Akkreditiw ýerine ýetirilende ýa-da ýatyrylanda tassyklanan örtükli akkreditiwler boýunça beýleki banklaryň öňünde bolup biljek borçlaryň möçberlerini hasapdan aýrylmagy geçirilýär.
Kredit boýunça	Tassyklanan örtükli akkreditiwler boýunça beýleki banklaryň öňünde bolup biljek borçlaryň möçberleri geçirilýär.

Topar 5. Ýerlenmedik kurs tapawutlary

Hasap	**62501**
Hasabyň ady:	Daşary ýurt puluny täzeden bahalandyrmak boýunça ýerleşdirilmedik hümmet tapawudy
Hasabyň niýetlenilişi:	Daşary ýurt pulunyň hümmetiniň oňyn üýtgemesiniň netijesinde alnan ýerleşdirilmedik girdejilerini hasaba almak
Debet boýunça	Ýerleşdirilmedik girdejileriň möçberini hasapdan aýyrylmagy geçirilýär
Kredit boýunça	Daşary ýurt pulunyň hümmetiniň oňyn üýtgemesiniň netijesinde alnan ýerleşdirilmedik girdejileriň möçberi geçirilýär

Hasap	**62502**
Hasabyň ady:	Gymmat bahaly metallaryň täzeden bahalandyrmak boýunça ýerleşdirilmedik hümmet tapawudy
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmat bahaly metallaryň hümmetiniň oňyn üýtgemesiniň netijesinde alnan ýerleşdirilmedik girdejilerini hasaba almak
Debet boýunça	Ýerleşdirilmedik girdejileriň möçberini hasapdan aýyrylmagy geçirilýär
Kredit boýunça	Gymmat bahaly metallaryň hümmetiniň oňyn üýtgemesiniň netijesinde alnan ýerleşdirilmedik girdejileriň möçberi geçirilýär

Hasap	**62503**
Hasabyň ady:	Gymmatly kagyzlary täzeden bahalandyrmak boýunça ýerleşdirilmedik hümmet tapawudy
Hasabyň niýetlenilişi:	Gymmatly kagyzlaryň hümmetiniň oňyn üýtgemesiniň netijesinde alnan ýerleşdirilmedik girdejilerini hasaba almak
Debet boýunça	Ýerleşdirilmedik girdejileriň möçberini hasapdan aýyrylmagy geçirilýär
Kredit boýunça	Gymmatly kagyzlaryň hümmetiniň oňyn üýtgemesiniň netijesinde alnan ýerleşdirilmedik girdejileriň möçberi geçirilýär

Topar 6. Walýuta ýagdaýynyň hasaplary

62601	Uzyn walýuta ýagdaýy
62602	Milli pulda walýuta ýagdaýynyň garşylyklaýyn bahasy (gysga walýuta ýagdaýynyň)

MEMORAND HASAPLARY

Topar 1. Karzlar boýunça alnan üpjünçilik

Hasap	**71101**
Hasabyň ady:	Karz boýunça alnan girew - gymmatly kagyzlar
Hasabyň niýetlenilişi:	Berlen karzlar boýunça girew hökmünde kabul edilen gymmatly kagyzlaryň ýüzünde gökezilen bahasyny hasaba almak.
Girdejisi boýunça	Berlen karzlar boýunça girew hökmünde kabul edilen gymmatly kagyzlaryň ýüzünde gökezilen bahasynyň möçberi geçirilýär.
Çykdajysy boýunça	Karzlar we olar boýunça göterimler babatdaky bergi üzülenden soňra gaýtarylan, şeýle hem girew hakynda şertnama laýyklykda bellenen tertipde ýerleşdirilen gymmatly kagyzlaryň möçberleri geçirilýär.

Hasap	**71102**
Hasabyň ady:	Karz boýunça alnan girew - esasy serişdeler we maddy däl aktiwler
Hasabyň niýetlenilişi:	Berlen karzlar boýunça girew hökmünde kabul edilen esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň bahasyny hasaba almak.
Girdejisi boýunça	Berlen karzlar boýunça girew hökmünde kabul edilen esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň bahasynyň möçberi geçirilýär.
Çykdajysy boýunça	Karzlar we olar boýunça göterimler babatdaky bergi üzülenden soňra gaýtarylan, şeýle hem girew hakynda şertnama laýyklykda bellenen tertipde ýerleşdirilen esasy serişdeleriň we maddy däl aktiwleriň bahasy möçberleri geçirilýär.

Hasap	**71104**
Hasabyň ady:	Karz boýunça alnan girew - gaýry aktiwler
Hasabyň niýetlenilişi:	Berlen karzlar boýunça girew hökmünde kabul edilen gaýry aktiwleriň bahasyny hasaba almak.
Girdejisi boýunça	Berlen karzlar boýunça girew hökmünde kabul edilen gaýry aktiwleriň bahasynyň möçberi geçirilýär.
Çykdajysy boýunça	Karzlar we olar boýunça göterimler babatdaky bergi üzülenden soňra gaýtarylan, şeýle hem girew hakynda şertnama laýyklykda bellenen tertipde ýerleşdirilen gaýry aktiwleriň bahasy möçberleri geçirilýär.

Hasap	**71105**
Hasabyň ady:	Bank tarapyndan alnan kepillikler, zamunlyklar
Hasabyň niýetlenilişi:	Kabul edilen kepillikleriň we zamunlyklaryň ýüzünde görkezilen bahasyny hasaba almak.
Girdejisi boýunça	Kabul edilen kepillikler we zamunlyklar boýunça beýleki banklara we müşderilere bolup biljek talaplaryň möçberleri geçirilýär
Çykdajysy boýunça	Kabul edilen kepillikler we zamunlyklar boýunça beýleki banklara we müşderilere bolup biljek talaplaryň möçberlerini hasapdan aýrylmagy we ýok edilmegi geçirilýär

Topar 2. Karzlar boýunça berlen üpjünçilik

Hasap	**71201**
Hasabyň ady:	Karz boýunça berlen girew - borçlanma namalar
Hasabyň niýetlenilişi:	Alnan karzlar boýunça girew hökmünde berlen borçlanma namalaryň ýüzünde gökezilen bahasyny hasaba almak.
Girdejisi boýunça	Alnan karzlar boýunça girew hökmünde berlen borçlanma namalaryň ýüzünde gökezilen bahasynyň möçberi geçirilýär.
Çykdajysy boýunça	Karzlar we göterimler boýunça bergi üzülenden soňra gaýtarylan borçlanma namalaryň möçberleri geçirilýär.

Hasap	**71205**
Hasabyň ady:	Bank tarapyndan alnan kepillikler, zamunlyklar
Hasabyň niýetlenilişi:	Berlen kepillikler we zamunlyklar boýunça beýleki banklaryň we müşderileriň öňünde biljek borçlaryň möçberlerini hasaba almak.
Girdejisi boýunça	Berlen kepillikler we zamunlyklar boýunça beýleki banklaryň we müşderileriň öňünde biljek borçlaryň möçberleri geçirilýär
Çykdajysy boýunça	Berlen kepillikler we zamunlyklar boýunça beýleki banklaryň we müşderileriň öňünde biljek borçlaryň möçberlerini hasapdan aýrylmagy we ýok edilmegi geçirilýär

Topar 3. Gaýry talaplar

Hasap	**71301**
Hasabyň ady:	Ýitgä eltilip hasapdan aýrylan bergiler.
Hasabyň niýetlenilişi:	Bergidaryň emläk ýagdaýy üýtgände töletmek mümkinçiliginiň peýda bolmagyna gözegçilik etmek üçin bankyň bergiler boýunça ýitgä eltilip hasapdan aýrylan serişdeleribi hasaba almak.
Girdejisi boýunça	Görkezilen möçberler, bergileri ýitgä eltip hasapdan aýyrmak bilen bir wagtda geçirilýär.
Çykdajysy boýunça	Balansda bergileriň üzülmegi üçin gelip düşýän serişdeleriň we almaga düýbünden ygtybarsyz hasap edilen hasapdan aýrylan bergileriň möçberleri geçirilýär.

Hasap	**71302**
Hasabyň ady:	Bankyň karzlary boýunça hasaplanylan, ýöne alynmadyk (möhleti geçen) göterimler
Hasabyň niýetlenilişi:	Ýitgä eltilip hasapdan aýrylan karzlar boýunça hasaplanylan, ýöne alynmadyk göterimleri hasaba almak.
Girdejisi boýunça	Ýitgä eltilip hasapdan aýrylan karzlar boýunça hasaplanylan, ýöne alynmadyk göterimleriň möçberleri geçirilýär.
Çykdajysy boýunça	Balansda bergileriň üzülmegi üçin gelip düşýän serişdeleriň we almaga düýbünden ygtybarsyz hasap edilen hasapdan aýrylan bergileriň möçberleri geçirilýär.

Topar 4. Esasy serişdeler bilen amallar

Hasap	**71401**
Hasabyň ady:	Kärendesine berlen esasy serişdeler.
Hasabyň niýetlenilişi:	Gysga möhletli lizing boýunça kärendesine berlen esasy serişdeleri hasaba almak.
Girdejisi boýunça	Kärendesine berlen esasy serişdeleriň bahasy geçirilýär.
Çykdajysy boýunça	Kärendäniň möhleti tamamlananda gaýtarylan esasy serişdeleriň bahasy geçirilýär.

Hasap	**71403**
Hasabyň ady:	Kärendesine alnan esasy serişdeler.
Hasabyň niýetlenilişi:	Kärendesine alnan esasy serişdeleri hasaba almak.
Girdejisi boýunça	Kärendesine alnan esasy serişdeleriň bahasy geçirilýär.
Çykdajysy boýunça	Kärendäniň möhleti tamamlananda gaýtarylan esasy serişdeleriň bahasy geçirilýär.

Topar 5. Hasaplaşyk amallar boýunça resminamalar

Hasap	**71501**
Hasabyň ady:	Möhletinde tölenmedik hasaplaşyk resminamalary
Hasabyň niýetlenilişi:	Hasaplarda serişde ýokdygy sebäpli öz wagtynda tölenilmedik hasaplaşyk resminamalary hasaba almak.
Girdejisi boýunça	Töleýjiniň hasabyna bellenen tertipde bildirilýän talaplar boýunça töleg talapnamalarynyň we beýleki resminamalaryň möhletinde tölenilmedik möçberleri geçirilýär.
Çykdajysy boýunça	Bölekleýin ýa-da doly tölenilen dokumentleriň möçberleri, şeýle hem töleg talaplarynyň akseptinden soňra boýun gaçyrylmagynyň (şeýle boýun gaçyrylmagy üçin bellenilen möhletiň dowamynda) we üpjün ediji (töletdirip alyjy) tarapyndan dokument yzyna alnan halatyndaky möçberleri hasapdan aýrylýar.

Hasap	**71502**
Hasabyň ady:	Tölemek üçin aksepte garaşýan hasaplaşyk resminamalary
Hasabyň niýetlenilişi:	Töleýjileriň deslapky akseptleri boýunça tölemek üçin gelip düşen, ýöne entek tölemek möhletleri gelip ýetmedik hasaplaşyk resminamalary hasaba almak.
Girdejisi boýunça	Deslapky aksept boýunça tölenilýän töleg talapnamalarynyň möçberleri geçirilýär.

Çykdajysy boýunça	Doly ýa-da bölekleýin tölenen, 71501-nji hasapdaky kartotekalara geçirilen ýa-da tölemezden gaýtarylan töleg talaplarynyň möçberleri, şeýle hem akseptden doly boýun gaçyrylan töleg talapnamalarynyň möçberleri hasapdan aýrylýar. Tölegiň möhleti dolmagyndan öň akseptden bölekleýin boýun gaçyrmagyň gelip düşen möçberleri hasapdan aýrylmaýar.

Hasap	**71503**
Hasabyň ady:	Inkasso iberilen gymmatlyklar we resminamalar
Hasabyň niýetlenilişi:	Inkasso iberilen resminamalary we gymmatlyklary hasaba almak
Girdejisi boýunça	Inkasso iberilen resminamalaryň we gymmatlyklaryň möçberleri geçirilýär.
Çykdajysy boýunça	Beýleki banklar tarapyndan akseptlenen geçirilýän wekselleriň möçberleri; töleg hyzmatlarynyň, telegraf we poçta çykdajylarynyň almaga ykrar edilmedik, ygtybarsyz möçberleri, satyn almakdan boýun gaçyrylýan ýerlenen daşary ýurt pulunyň möçberleri; daşary ýurt banklarynyň kredit awizolary boýunça açyk hasap boýunça hasaplaşyklarda tölenilen resminamalaryň möçberleri hasapdan aýrylýar.

Hasap	**71504**
Hasabyň ady:	Kabul edilen we inkasso iberilen resminamalar we gymmatlyklar
Hasabyň niýetlenilişi:	Kabul edilen we inkasso iberilen resminamalary we gymmatlyklary hasaba almak
Girdejisi boýunça	Gelip düşen (kabul edilen) dokumentleriň we daşary ýurt pulunyň, akseptlenen geçirilýän wekselleriň möçberleri görkezilýär.
Çykdajysy boýunça	Degişlilikde iberilen, tölenilen dokumentleriň, iberilen daşary ýurt pulunyň, bellenilen halatlarda boýun gaçyrylan dokumentleriň, akseptlenen dokumentleriň möçberleri hasapdan aýrylýar.

Hasap	**71505**
Hasabyň ady:	Faktoring we forfeýting amallary boýunça bellenilen tertipde satyn alnan hasaplaşyk resminamalary.
Hasabyň niýetlenilişi:	Faktoring we forfeýting amallary boýunça bellenilen tertipde satyn alnan hasaplaşyk resminamalary hasaba almak.
Girdejisi boýunça	Satyn alnan hasaplaşyk resminamalaryň we bazarda aýlanyşykda bolýan bergi borçnamalaryň ýüzünde görkezilen bahasy geçirilýär.
Çykdajysy boýunça	Doly ýa-da bölekleýin üzülen, şeýle hem satylan hasaplaşyk resminamalaryň we aýlanyşykda bolýan bergi borçnamalaryň möçberleri geçirilýär.

Hasap	**71506**
Hasabyň ady:	Döwlet salgyt gullugynyň goýan hasaplaşyk resminamalary.
Hasabyň niýetlenilişi:	Döwlet salgyt gullugynyň salgyt töleýjiniň beýleki hasaplaryna (hasaplaşyk hasabyndan başga depozit, daşary ýurt pulundaky, toplaýjy we gaýry hasaplaryna) goýan we şol hasaplarda serişdeleriň ýokdygy bilen baglanşyklylykda öz wagtynda tölenilmedik görkezmeleriniň nusgalarynyň hasabyny alyp barmak.
Girdejisi boýunça	Döwlet salgyt gullugynyň salgyt töleýjiniň beýleki hasaplaryna goýan görkezmeleriniň nusgalarynyň möçberleri geçirilýär.
Çykdajysy boýunça	Doly ýa-da bölekleýin tölenilen, şeýle hem döwlet salgyt gullugy tarapyndan yzyna alynan görkezmeleriň nusgalarynyň möçberleri hasapdan aýrylýar.

Topar 6. Dürli gymmatlyklar we resminamalar

Hasap	**71601**
Hasabyň ady:	Aýyl - saýyl edilmedik gymmatlyklar we gymmat bahaly gutular
Hasabyň niýetlenilişi:	Nagt pul serişdeli we gymmat baha metally we daşly gutylaryň hasabyny ýöretmek. Olar hökman açylmalydyr we aýyl-saýyl edilmelidir.
Girdejisi boýunça	Ugradyjy dokumentlere görä ýokarda görkezilen gymmatlyklar bilen gelen gutylaryň möçberleri geçirilýär.
Çykdajysy boýunça	Aýyl-saýyl edilen gutylaryň degişli balans hasabyna girdeji edilen möçberleri geçirilýär.

Hasap	**71602**
Hasabyň ady:	Berk hasabatda durýan blanklar
Hasabyň niýetlenilişi:	Kitapçalaryň, pul we hasaplaşyk çekleriniň, goýum kitapçalaryň, hasaplaşyk, gündelik we beýleki hasaplara nagt pul kabul edilendigi hakynda töleg hatlaryň kitapçalarynyň, şeýle hem ilatyň salgyt we gaýry tölegleri kabul etmek boýunça töleg hatlaryň, habar beriş hatlaryň we orderleriň kitapçalarynyň, ýol çekleriniň, kesip aýrylan çekleriň, zähmet kitapçalaryň we oňa içlikleriň we ş.m.-leriň hasaba almak
Girdejisi boýunça	Şertli baha kesmegiň ýa-da ýokarda görkezilen berk hasabatda durýan blanklarynyň ýüzünde görkezilen bahasy boýunça möçberleri geçirilýär.
Çykdajysy boýunça	Berk hasabatda durýan blanklaryň berlen we iberilen möçberleri geçirilýär.

Hasap	**71603**
Hasabyň ady:	Dürli gymmatlyklar we resminamalar
Hasabyň niýetlenilişi:	Başga balansdan daşgary hasaplarda hasaba alynmaýan gymmatlyklaryň we dokumentleriň, gelip düşen pursatynda degişli balans we balansdan daşgary hasaplara geçirilip bilinmejek gymmatlyklaryň we dokumentleriň, şeýle hem başga hasaplardan hasapdan aýrylan, ýöne niýetlenilişi boýunça berilmedik gymmatlyklaryň we resminamalary hasaba almak.
Girdejisi boýunça	Gymmatlyklaryň we resminamalaryň şertli bahasynyň möçberleri geçirilýär.
Çykdajysy boýunça	Niýetlenilişi boýunça goýberilen gymmatlyklaryň we resminamalaryň şertli bahasynyň möçberleri geçirilýär.

Hasap	**71604**
Hasabyň ady:	Soňra hasabat bermek şerti bilen iberilen we jogapkärçilige berlen gymmatlyklary we resminamalary
Hasabyň niýetlenilişi:	Hasabat bermek şerti bilen iberilen we jogapkärçilige berlen gymmatlyklaryň we resminamalaryň, şol sanda inkasso kabul edilenleriniň hasabyny ýöretmek (başga balansdan daşgary hasaplarda hasaba alynýanlardan özgeleri).
Girdejisi boýunça	Hasabat bermek şerti bilen iberilen we jogapkärçilige berlen ýa-da ýerine ýetirijilere berlen gymmatlyklar we dokumentler geçirilýär. Şol bir wagtyň özünde olar ozalky hasaba alynan hasaby boýunça çykdajy edilýär.
Çykdajysy boýunça	Alyjynyň bankynyň güwä geçmegi esasynda niýetlenilişi boýunça gelip düşen gymmatlyklar we dokumentler, inkasso iberilen, başga balans hasaplarda hasaba alynýan gymmatlyklardan we resminamalardan, şeýle hem ýerine ýetirijiler tarapyndan gymmatlyklaryň maksatlaýyn niýetlenilişi boýunça sarp edilenlerinden başgalary geçirilýär. .

I. Общие положения

1. План счетов бухгалтерского учета в банках Туркменистана разработан на основании законов Туркменистана «О Центральном банке Туркменистана», «О коммерческих банках и банковской деятельности» и «О бухгалтерском учете», а также в соответствии с международными стандартами финансовой отчетности, является инструкцией о единой методологической основе регистрации хозяйственных операций банков.
2. В этой инструкции приводятся указания о назначении балансовых и внебалансовых счетов бухгалтерского учета в банках Туркменистана, о содержании учитываемых на них операций, о порядке ведения аналитического учета, перечень типовых проводок по указанным счетам. Дополнительно в инструкции даны комментарии и пояснения.

II. Основополагающие принципы бухгалтерского учета, используемые при формировании отчётности

1. План счетов строится на следующих основополагающих принципах бухгалтерского учета признанных в международной практике:
- принцип начисления - результаты сделок и прочих событий признаются при их наступлении, а не при получении или выплате денежных средств и их эквивалентов, и учитываются в том отчетном периоде и отражаются в финансовых отчетах тех отчетных периодов, в которых они произошли;
- принцип непрерывности - допущение, что банк функционирует, и будет вести операции в обозримом будущем. То есть, предполагается, что у банка нет ни намерения, ни необходимости в ликвидации или в существенном сокращении масштабов деятельности, если такое намерение или необходимость существует, финансовая отчетность должна составляться на другой основе. А поскольку у банка нет намерения сокращать масштабы деятельности, то его активы будут отражаться по первоначальной стоимости без учёта ликвидационных расходов;
- принцип осмотрительности - соблюдение определенной степени осторожности в процессе формирования суждений, необходимых в производстве расчетов, требуемых в условиях неопределенности так, чтобы активы или доходы не были завышены, а обязательства или расходы - занижены;
- принцип приоритета содержания над формой - необходимость, чтобы информация учитывалась и представлялись в соответствии с их содержанием и экономической реальностью, а не только их юридической формой;
- других принципах, в соответствии с Концепцией подготовки и составления финансовой отчетности по МСФО.

2. Общее признание учетных принципов зависит от нижеследующих качественных характеристик и критериев: понятность, уместность, существенность, надежность, правдивое представление, нейтральность, осмотрительность, полнота, сопоставимость, своевременность и другие.
3. Для отражения в учёте хозяйственных операций должны быть определены: момент совершения хозяйственной операции (признание),

стоимостное выражение хозяйственной операции (оценка), классификация хозяйственной операции на счетах.

III. Базовые принципы построения Плана счетов

1. Бухгалтерский учет имущества, обязательств, хозяйственных операций осуществляется способом двойной записи.
2. Основанием для записи в учётных регистрах являются данные первичных учётных документов, фиксирующих хозяйственные операции. Они должны составляться в момент совершения хозяйственной операции или непосредственно после её окончания и содержать обязательные реквизиты.
3. Имущество, обязательства и хозяйственные операции для отражения в учёте подлежат оценке в денежном выражении (в манатах) в установленном законодательством порядке.
4. Полнота отражения в учёте всех хозяйственных операций за отчётный период.
5. Обязательность проведения инвентаризаций имущества, финансовых обязательств и отражения её результатов в бухгалтерском учёте.
6. Соблюдение в течение отчётного года учётной политики с точки зрения принципов преемственности (постоянства) в отражении хозяйственных операций и их оценки.
7. Правильность отнесения доходов и расходов к отчётным периодам.
8. Тождество данных аналитического и синтетического учёта.
9. На балансе должно отражаться только то имущество, которое является собственностью, а имущество, принадлежащее другим и используемое в хозяйственных процессах, учитывается на внебалансовых счетах.
10. План счетов ориентирован таким образом, чтобы предоставить возможность получения необходимой информации для составления финансовой отчётности. Поэтому состав и группировка бухгалтерских счетов в Плане счетов соответствуют структуре финансовых отчётов.
11. Счета активов и обязательств, в Плане счетов, расположены в порядке убывания ликвидности.
12. Все счета в Плане счетов являются либо активными, либо пассивными. В раздел «Активы» включены контрактивные счета, для отражения реальной стоимости требований. В разделах присутствуют счета, на которых учитывается просроченная задолженность, а также счета провизии, положительной и отрицательной корректировки стоимости по каждому виду требований или обязательств, а так же дисконта и премии по ним.
13. Все счета в Плане счетов распределены по общим классам и соответствуют стандартным статьям балансового отчёта и отчёта о прибылях и убытках.

План счетов включает пять разделов:

- Активы
- Обязательства
- Капитал
- Доходы
- Расходы

К активным счетам относятся балансовые счета разделов - «Активы», «Расходы»; к пассивным счетам относятся балансовые счета разделов - «Обязательства», «Капитал» и «Доходы».

14. Основные требования к применению Плана счетов бухгалтерского учёта в банках Туркменистана:

- регистрация хозяйственных операций в Плане счетов бухгалтерского учёта ведется в национальной валюте;
- графе «пользователь» Плана счетов определено, что данные счета открываются на балансе Центрального банка или Коммерческого банка;
- запрещается допущение кредитового сальдо по активным счетам и дебетового – по пассивным счетам.

АКТИВЫ БАНКА

КЛАСС 0	**ДЕНЕЖНАЯ НАЛИЧНОСТЬ И ИХ ЭКВИВАЛЕНТЫ**	
Группа 1	***Наличные денежные средства и платежные документы***	
10101	Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка (счет ЦБТ)	А
10102	Наличные денежные средства в операционной кассе банка (счет КБ)	А
10103	Наличные денежные средства в других кассах банка (вечерняя касса, приписная касса)	А
10104	Денежные средства, находящиеся на хранении в другом банке.	А
10105	Наличные денежные средства в банкоматах	А
10106	Наличные денежные средства в обменных пунктах	А
10107	Чеки и другие платежные документы в кассе	А
10108	Наличные денежные средства в пути	А
10109	Чеки и другие платежные документы в пути	А
10110	Инкассированная денежная выручка	А
КЛАСС 1	**КОРРЕСПОНДЕНТСКИЕ СЧЕТА И ДЕПОЗИТЫ ОВЕРНАЙТ**	
Группа 1	***Корреспондентские счета***	
11101	Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана	А
11102	Счета «Ностро» в других банковских учреждениях	А
Группа 2	***Депозиты овернайт***	
11201	Депозиты овернайт в Центральном Банке Туркменистана	А
11202	Депозиты овернайт в других банковских учреждениях	А
КЛАСС 2	**ТОРГОВЫЕ ЦЕННЫЕ БУМАГИ**	
Группа 1	***Ценные бумаги, предназначенные для продажи (торговые)***	
12101	Государственные ценные бумаги	А
12102	Другие долговые и долевые ценные бумаги	А
12103	Дисконт по ценным бумагам предназначенных для продажи (контрактивный)	П
12104	Премия по ценным бумагам предназначенных для продажи	А
12105	Изменение справедливой стоимости (положительной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи	А
12106	Изменение справедливой стоимости (отрицательной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи (контрактивный)	П

12107	Проценты, начисленные предыдущими держателями ценных бумаг предназначенных для продажи	А

КЛАСС 3	**ТРЕБОВАНИЯ К ФИНАНСОВЫМ СТРУКТУРАМ**	
Группа 1	***Требования к Центральному банку Туркменистана***	
13101	Депозиты	А
13102	Другие требования	А
13103	Дисконт по требованиям к Центральному банку Туркменистана (контрактивный)	П
13104	Премия по требованиям к Центральному банку Туркменистана	А
13109	Счета обязательных резервов	А
Группа 2	***Требования к международным организациям***	
13201	Кредиты	А
13202	Депозиты	А
13203	Другие требования	А
13205	Просроченная задолженность по основному долгу	А
13206	Просроченные проценты	А
13207	Дисконт по требованиям к международным организациям (контрактивный)	П
13208	Премия по требованиям к международным организациям	А
Группа 3	***Требования к банковским учреждениям (кроме ЦБТ)***	
13301	Кредиты	А
13302	Депозиты	А
13303	Аккредитивы и другие требования с *условными сроками исполнения*	А
13304	Другие требования	А
13305	Просроченная задолженность по основному долгу	А
13306	Просроченные проценты	А
13307	Дисконт по требованиям к банковским учреждениям (контрактивный)	П
13308	Премия по требованиям к банковским учреждениям	А
13309	Ресурсы переданные учреждениям одного банка	А
Группа 4	***Требования к финансовым институтам***	
13401	Кредиты	А
13402	Депозиты	А
13403	Другие требования	А
13405	Просроченная задолженность по основному долгу	А
13406	Просроченные проценты	А

13407	Дисконт по требованиям к финансовым институтам (контрактивный)	П
13408	Премия по требованиям к финансовым институтам	А
Группа 9	***Резерв на потери по требования к финансовым структурам***	
13999	Резерв на потери - требования к финансовым структурам (контрактивный)	П
КЛАСС 4	**ТРЕБОВАНИЯ К НЕФИНАНСОВЫМ СТРУКТУРАМ**	
Группа 1	***Операции Государственного Бюджета***	
14101	Кредиты Министерству финансов Туркменистана	А
14102	Прочие расчеты с бюджетными потребителями	А
14103	Просроченная задолженность по выданным кредитам Министерству финансов Туркменистана	А
14104	Просроченные проценты по выданным кредитам Министерству финансов Туркменистана	А
Группа 2	***Кредиты***	
14201	Государственным предприятиям и организациям	А
14202	Предприятиям и организациям негосударственного сектора	А
14203	Иностранным компаниям	А
14204	Совместным предприятиям	А
14205	Некоммерческим предприятиям и организациям	А
14206	Индивидуальным предпринимателям	А
14207	Арендаторам на групповой и индивидуальной аренде	А
14208	Физическим лицам	А
14209	Дисконт по кредитным требованиям, предоставленным нефинансовым структурам (контрактивный)	П
14210	Премия по кредитным требованиям, предоставленным нефинансовым структурам	А
Группа 3	***Лизинг***	
14301	Государственным предприятиям и организациям	А
14302	Предприятиям и организациям негосударственного сектора	А
14303	Иностранным компаниям	А
14304	Совместным предприятиям	А
14305	Некоммерческим предприятиям и организациям	А
14306	Индивидуальным предпринимателям	А
14307	Арендаторам на групповой и индивидуальной аренде	А
14308	Физическим лицам	А

Группа 4	***Другие требования***	
14401	К государственным предприятиям и организациям	А
14402	К предприятиям и организациям негосударственного сектора	А
14403	К иностранным компаниям	А
14404	К совместным предприятиям	А
14405	К некоммерческим предприятиям и организациям	А
14406	К индивидуальным предпринимателям	А
14407	К арендаторам на групповой и индивидуальной аренде	А
14408	К физическим лицам	А
Группа 7	***Просроченная задолженность по требованиям***	
14701	К государственным предприятиям и организациям	А
14702	К предприятиям и организациям негосударственного сектора	А
14703	К иностранным компаниям	А
14704	К совместным предприятиям	А
14705	К некоммерческим предприятиям и организациям	А
14706	К индивидуальным предпринимателям	А
14707	К арендаторам на групповой и индивидуальной аренде	А
14708	К физическим лицам	А
Группа 8	***Просроченные проценты по требованиям***	
14801	К государственным предприятиям и организациям	А
14802	К предприятиям и организациям негосударственного сектора	А
14803	К иностранным компаниям	А
14804	К совместным предприятиям	А
14805	К некоммерческим предприятиям и организациям	А
14806	К индивидуальным предпринимателям	А
14807	К арендаторам на групповой и индивидуальной аренде	А
14808	К физическим лицам	А
Группа 9	***Резерв на потери по требованиям к нефинансовым структурам***	
14999	Резерв на потери - Требования к нефинансовым структурам (контрактивный)	П
КЛАСС 5	**ДРУГИЕ ЦЕННЫЕ БУМАГИ**	
Группа 1	***Ценные бумаги имеющиеся в наличии для продажи***	
15101	Государственные ценные бумаги	А
15102	Долговые ценные бумаги других эмитентов	А
15103	Долевые ценные бумаги	А

15104	Дисконт по ценным бумагам имеющихся в наличии для продажи (контрактивный)	П
15105	Премия по ценным бумагам имеющихся в наличии для продажи	А
15106	Изменение справедливой стоимости (положительной корректировки) ценных бумаг имеющихся в наличии для продажи	А
15107	Изменение справедливой стоимости (отрицательной корректировки) ценных бумаг имеющихся в наличии для продажи (контрактивный)	П
15108	Проценты, начисленные предыдущими держателями ценных бумаг имеющихся в наличии для продажи	П
Группа 2	***Операции по сделкам «обратное РЕПО» с ценными бумагами***	
15201	Операции «обратное РЕПО» с Центральным банком Туркменистана	А
15202	Операции «обратное РЕПО» с банковскими учреждениями	А
15203	Операции «обратное РЕПО» с финансовыми институтами	А
15204	Операции «обратное РЕПО» с нефинансовой структурой	А
Группа 3	***Ценные бумаги удерживаемые до погашения***	
15301	Государственные ценные бумаги	А
15302	Долговые ценные бумаги других эмитентов	А
15304	Дисконт по ценным бумагам удерживаемых до погашения (контрактивный)	П
15305	Премия по ценным бумагам удерживаемых до погашения	А
15306	Проценты, начисленные предыдущими держателями ценных бумаг удерживаемых до погашения	А
15399	Резерв на потери – Ценные бумаги удерживаемые до погашения (контрактивный)	П
КЛАСС 6	**ИНВЕСТИЦИИ В КАПИТАЛ**	
Группа 1	***Инвестиции в капитал***	
16101	Инвестиции в дочерние предприятия	А
16102	Инвестиции в совместные предприятия	А
16103	Инвестиции в ассоциированные компании	А
Группа 2	***Инвестиции в недвижимость***	
16201	Инвестиционная недвижимость	А
Группа 6	***Накопленная амортизация***	
16601	Накопленная амортизация инвестиционной недвижимости	П

КЛАСС 7	**ОСНОВНЫЕ СРЕДСТВА И НЕМАТЕРИАЛЬНЫЕ АКТИВЫ**	
Группа 1	***Основные средства и нематериальные активы банка***	
17102	Здания и сооружения	А
17103	Машины и оборудование	А
17104	Транспортные средства	А
17105	Прочие основные средства	А
17106	Нематериальные активы	А
17107	Основные средства, переданные в аренду	А
17108	Затраты по арендованным банком основным средствам	А
17109	Основные средства, полученные по финансовому лизингу	А
17110	Строящиеся (устанавливаемые) основные средства	А
Группа 6	***Накопленная амортизация***	
17602	Накопленная амортизация - Здания и сооружения (контрактивный)	П
17603	Накопленная амортизация - Машины и оборудование (контрактивный)	П
17604	Накопленная амортизация - Транспортные средства (контрактивный)	П
17605	Накопленная амортизация - Прочие основные средства (контрактивный)	П
17606	Накопленная амортизация - Нематериальные активы (контрактивный)	П
17607	Накопленная амортизация - Основные средства, переданные в аренду (контрактивный)	П
17608	Накопленная амортизация - Затраты по арендованным банком основным средствам (контрактивный)	П
17609	Накопленная амортизация - Основные средства, полученные на условиях финансового лизинга (контрактивный)	П
КЛАСС 8	**НАЧИСЛЕННЫЕ ДОХОДЫ К ПОЛУЧЕНИЮ**	
Группа 1	***Начисленные проценты к получению по требованиям банка***	
18101	К Центральному банку Туркменистана	А
18102	К международным организациям	А
18103	К банковским учреждениям (кроме ЦБТ)	А
18104	К финансовым институтам	А
18105	К государственным предприятиям и организациям	А
18106	К предприятиям и организациям негосударственного сектора	А
18107	К иностранным компаниям	А
18108	К совместным предприятиям	А
18109	К некоммерческим организациям и предприятиям	А
18110	К индивидуальным предпринимателям	А

18111	К арендаторам на групповой и индивидуальной аренде	А
18112	К физическим лицам	А
18113	По ресурсам переданным учреждениям одного банка	
Группа 2	***Начисленные комиссионные доходы***	
18201	Начисленные комиссионные за услуги по кассовым операциям	А
18202	Начисленные комиссионные за услуги по переводным и межбанковским операциям	А
18203	Начисленные комиссионные за услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов	А
18204	Начисленные комиссионные за услуги с дорожными чеками и банковскими карточками	А
18205	Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже ценных бумаг	А
18206	Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже иностранной валюты	А
18207	Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже драгоценных металлов	А
18208	Начисленные комиссионные за услуги по выдаче гарантий и поручительств	А
18209	Начисленные комиссионные за услуги по расчетам инкассо	А
18210	Начисленные комиссионные за услуги по открытию и ведению аккредитива	А
18211	Начисленные комиссионные за акцепт платежных документов	А
18212	Начисленные комиссионные за услуги по доверительным операциям	А
18213	Начисленные прочие комиссионные доходы	А
Группа 4	***Начисленные проценты по операциям с ценными бумагами***	
18401	Начисленные проценты по ценным бумагам, предназначенным для продажи	А
18402	Начисленные проценты по ценным бумагам, имеющимся в наличии для продажи	А
18403	Начисленные проценты по операциям «обратное РЕПО» с ценными бумагами	А
18404	Начисленные проценты по ценным бумагам, удерживаемым до погашения	А
КЛАСС 9	**ПРОЧИЕ АКТИВЫ**	
Группа 1	***Взаимные межфилиальные расчеты***	
19101	Корреспондентский счет по внутрибанковской расчетной системе	А
19102	Счета учреждений ЦБТ по электронным расчетам	А
19103	Счет в ЦБТ по электронным расчетам	А

19104	Расчеты между учреждениями, подведомственными одному банку	А
19105	Расчеты по зачетам	А
Группа 2	***Расчеты с дебиторами***	
19201	Счет по учету сумм не выясненного назначения	А
19202	Дебиторы по хозяйственной деятельности банка	А
19203	Дебиторы по капитальным затратам	А
19204	Отложенные налоговые требования	А
19205	Расчеты с брокерами	А
19206	Дивиденды к получению	А
19207	Обнаруженные недостачи	А
19208	Расчеты с сотрудниками банка	А
19210	Расчеты с прочими дебиторами	А
19299	Резерв на потери - Расчеты с дебиторами по текущим операциям (контр-активный)	П
Группа 3	***Расходы будущих периодов и авансовые платежи***	
19301	Расходы будущих периодов	А
19302	Авансовые платежи	А
Группа 4	***Монетарное золото, сертифицированное по стандартам***	
19401	Монетарное золото в кассе банка	А
19402	Монетарное золото в других хранилищах банка	А
19403	Монетарное золото в пути	А
Группа 5	***Драгоценные металлы и камни***	
19501	Не сертифицированное монетарное золото	А
19502	Драгоценные металлы	А
19503	Драгоценные и полудрагоценные камни	А
19504	Редкоземельные металлы	А
19505	Посылки с неразобранными драгоценными металлами и драгоценными камнями	А
19506	Драгоценные металлы и драгоценные камни в пути	А
19507	Драгоценные металлы и драгоценные камни на переработке	А
19508	Драгоценные металлы и драгоценные камни, переданные для реализации	А
Группа 6	***Товарно-материальные запасы***	
19601	Строительные материалы	А
19602	Долгосрочные активы по договорам строительства	А
19603	Прочие товарно-материальные запасы	А
Группа 9	***Прочие активы***	
19901	Брокерские операции	А

19902	Заложенное имущество, взысканное по кредитам и лизингу	А
19903	Другие виды прочих активов	А
19904	Валютная позиция (ЦБТ)-Счета валютного аукциона	А
19905	Короткая валютная позиция	А
19906	Контрстоимость иностранной валюты в манатах (длинной валютной позиции)	А
19999	Резерв на потери - Прочие активы (контрактивный)	П

ОБЯЗАТЕЛЬСТВА БАНКА

КЛАСС 0	**ДЕНЕЖНЫЕ БИЛЕТЫ И МОНЕТЫ ВЫПУЩЕННЫЕ В ОБРАЩЕНИЕ**	
Группа 1	***Денежные билеты и монеты, выпущенные в обращение***	
20101	Денежные билеты, выпущенные в обращение	П
20102	Монеты (манаты), выпущенные в обращение	П
20103	Монеты (тенге), выпущенные в обращение	П
КЛАСС 1	**КОРРЕСПОНДЕНТСКИЕ СЧЕТА И ДЕПОЗИТЫ ОВЕРНАЙТ**	
Группа 1	***Корреспондентские счета***	
21101	Счета «Лоро» в Центральном банке Туркменистана (для ЦБ)	П
21102	Счета «Лоро» других банковских учреждений	П
21103	Счета «Лоро» других финансовых институтов	П
Группа 2	***Депозиты «овернайт»***	
21201	От Центрального Банка Туркменистана	П
21202	От других банковских учреждений	П
21203	От финансовых институтов	П
КЛАСС 2	**ОБЯЗАТЕЛЬСТВА ПЕРЕД ФИНАНСОВЫМИ СТРУКТУРАМИ**	
Группа 1	***Обязательства перед Центральным банком Туркменистана***	
22101	Кредиты	П
22102	Срочные счета	П
22103	Другие обязательства	П
22104	Дисконт по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана (контрпассивный)	А
22105	Премия по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана	П
Группа 2	***Обязательства перед международными организациями***	
22201	Кредиты	П
22202	Срочные счета	П

22203	Другие обязательства	П
22204	Дисконт по обязательствам перед международными организациями (контрпассивный)	А
22205	Премия по обязательствам перед международными организациями	П
Группа 3	***Обязательства перед банковскими учреждениями (кроме ЦБТ)***	
22301	Кредиты	П
22302	Срочные счета	П
22303	Другие обязательства	П
22304	Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения	П
22305	Дисконт по обязательствам перед банковскими учреждениями (контрпассивный)	А
22306	Премия по обязательствам перед банковскими учреждениями	П
22307	Ресурсы полученные от учреждений одного банка	П
22308	Счета обязательных резервов (для ЦБ)	П
Группа 4	***Обязательства перед финансовыми институтами***	
22401	Срочные счета	П
22402	Другие обязательства	П
22403	Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения	П
22404	Дисконт по обязательствам перед финансовыми институтами (контрпассивный)	А
22405	Премия по обязательствам перед финансовыми институтами	П
КЛАСС 3	**ОБЯЗАТЕЛЬСТВА ПЕРЕД НЕФИНАНСОВЫМИ СТРУКТУРАМИ**	
Группа 1	***Средства Государственного бюджета***	
23101	Средства Централизованного бюджета	П
23103	Средства местных бюджетов	П
23104	Внебюджетные средства	П
23105	Хозрасчетные предприятия и организации, обслуживаемые в Министерстве финансов Туркменистана	П
23106	Прочие расчеты с бюджетными потребителями	П
Группа 2	***Средства до востребования***	
23201	Счета государственных предприятий и организаций	П
23202	Счета предприятий и организаций негосударственного сектора	П
23203	Счета иностранных компаний	П
23204	Счета совместных предприятий	П

23205	Счета некоммерческих предприятий и организаций	П
23206	Счета индивидуальных предпринимателей	П
23207	Счета арендаторов на групповой и индивидуальной аренде	П
23208	Счета физических лиц	П
Группа 3	***Срочные счета***	
23301	Счета государственных предприятий и организаций	П
23302	Счета предприятий и организаций негосударственного сектора	П
23303	Счета иностранных компаний	П
23304	Счета совместных предприятий	П
23305	Счета некоммерческих предприятий и организаций	П
23306	Счета индивидуальных предпринимателей	П
23307	Счета арендаторов на групповой и индивидуальной аренде	П
23308	Счета физических лиц	П
23309	Дисконт по срочным счетам нефинансовых структур (контрпассивный)	А
23310	Премия по срочным счетам нефинансовых структур	П
Группа 5	***Аккредитивы и другие обязательства с условными сроками исполнения***	
23501	Государственных предприятий и организаций	П
23502	Предприятия и организации негосударственного сектора	П
23503	Иностранных компаний	П
23504	Совместных предприятий	П
23505	Некоммерческих предприятий и организаций	П
23506	Индивидуальных предпринимателей	П
23507	Арендаторов на групповой и индивидуальной аренде	П
23508	Физических лиц	П
Группа 9	***Другие обязательства***	
23901	Перед государственными предприятиями и организациями	П
23902	Перед предприятиями и организациями негосударственного сектора	П
23903	Перед иностранными компаниями	П
23904	Перед совместными предприятиями	П
23905	Перед некоммерческими предприятиями и организациями	П
23906	Перед индивидуальными предпринимателями	П
23907	Перед арендаторами на групповой и индивидуальной аренде	П
23908	Перед физическими лицами	П
23909	Дисконт по другим обязательствам перед нефинансовыми структурами (контрпассивный)	А
23910	Премия по другим обязательствам перед нефинансовыми структурами	П

КЛАСС 4	**ОПЕРАЦИИ С ЦЕННЫМИ БУМАГАМИ**	
Группа 1	***Операции по сделкам РЕПО ценные бумаги***	
24101	Операции «РЕПО» с Центральным банком Туркменистана	П
24102	Операции «РЕПО» с банковскими учреждениями	П
24103	Операции «РЕПО» с финансовыми институтами	П
24104	Операции «РЕПО» с нефинансовой структурой	П
Группа 2	***Выпущенные ценные бумаги***	
24201	Долговые ценные бумаги - обращающиеся	П
24202	Долговые ценные бумаги - необращающиеся	П
24203	Выпущенные прочие ценные бумаги	П
24204	Премия по выпущенным ценным бумагам	П
24205	Дисконт по выпущенным ценным бумагам (контрпассивный)	А
24206	Выкупленные ценные бумаги (контрпассивный)	А
КЛАСС 5	**НАЧИСЛЕННЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА К ВЫПЛАТЕ**	
Группа 1	***Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка***	
25101	Перед Центральным банком Туркменистана	П
25102	Перед международными организациями	П
25103	Перед банковскими учреждениями (кроме ЦБТ)	П
25104	Перед финансовыми институтами	П
25105	Перед государственными предприятиями и организациями	П
25106	Перед предприятиями и организациями негосударственного сектора	П
25107	Перед иностранными компаниями	П
25108	Перед совместными предприятиями	П
25109	Перед некоммерческими предприятиями и организациями	П
25110	Перед индивидуальными предпринимателями	П
25111	Перед арендаторами на групповой и индивидуальной аренде	П
25112	Перед физическими лицами	П
25113	По ресурсам переданным учреждениям одного банка	П
Группа 2	***Начисленные комиссионные расходы***	
25201	Начисленные комиссионные за услуги по кассовым операциям	П
25202	Начисленные комиссионные за услуги по переводным и межбанковским операциям	П
25203	Начисленные комиссионные за услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов	П
25204	Начисленные комиссионные за услуги с дорожными чеками и банковскими карточками	П

25205	Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже ценных бумаг	П
25206	Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже иностранной валюты	П
25207	Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже драгоценных металлов	П
25208	Начисленные комиссионные за услуги по выдаче гарантий и поручительств	П
25209	Начисленные комиссионные за услуги по расчетам инкассо	П
25210	Начисленные комиссионные за услуги по открытию и ведению аккредитивов	П
25211	Начисленные комиссионные за акцепт платежных документов	П
25212	Начисленные комиссионные за услуги по доверительным операциям	П
25213	Начисленные прочие комиссионные	П
Группа 4	***Начисленные проценты к оплате по ценным бумагам***	
25401	Начисленные проценты по операциям РЕПО с ценными бумагами	П
25402	Начисленные проценты по выпущенным банком ценным бумагам	П
КЛАСС 8	**ПРОЧИЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА БАНКА**	
Группа 1	***Взаимные межфилиальные расчеты***	
28101	Корреспондентские счета по внутрибанковской расчетной системе	П
28102	Счета учреждений ЦБТ по электронным расчетам	П
28103	Счет в ЦБТ по электронным расчетам	П
28104	Расчеты между учреждениями, подведомственными одному банку	П
28105	Расчеты по зачетам	П
Группа 2	***Расчеты с кредиторами по текущим операциям***	
28201	Счет по учету сумм не выясненного назначения	П
28202	Кредиторы по хозяйственной деятельности банка	П
28203	Кредиторы по капитальным затратам	П
28204	Отложенные налоговые обязательства	П
28205	Расчеты с брокерами	П
28206	Расчеты с акционерами (по дивидендам)	П
28207	Обнаруженные излишки	П
28210	Расчеты с прочими кредиторами	П

Группа 3	***Доходы будущих периодов и авансовые поступления***	
28301	Доходы будущих периодов	П
28302	Авансовые поступления	П
Группа 9	***Прочие обязательства***	
28901	Брокерские операции	П
28902	Транзитный счет для перечисления обязательной продажи иностранной валюты	П
28903	Расчеты между учреждениями Центрального банка по эмиссионным операциям	П
28904	Обязательства по договорам строительства	П
28905	Фонд страхования депозитов физических лиц	П
28906	Прочие транзитные счета	П
28907	Резервы на выплату отпускных	П
28908	Резервы на убытки по условным обязательствам	П
28909	Счета валютного аукциона (ЦБТ)	П
28910	Другие виды прочих обязательств	П
28911	Длинная валютная позиция	П
28912	Контрстоимость иностранной валюты в манатах (короткой валютной позиции)	П

КАПИТАЛ БАНКА

КЛАСС 0	**УСТАВНЫЙ КАПИТАЛ БАНКА**	
Группа 1	***Уставный капитал***	
30101	Уставный капитал - вклады (паи)	П
30102	Выкупленные вклады (паи) (контр пассивный)	А
30103	Уставный капитал - простые акции	П
30104	Выкупленные простые акции (контр пассивный)	А
30105	Уставный капитал - привилегированные акции	П
30106	Выкупленные привилегированные акции (контр пассивный)	А
КЛАСС 1	**ДОПОЛНИТЕЛЬНО ОПЛАЧЕННЫЙ КАПИТАЛ**	
Группа 1	***Дополнительно оплаченный капитал***	
31101	Дополнительно оплаченный капитал	П
КЛАСС 2	**РЕЗЕРВНЫЙ КАПИТАЛ**	
Группа 1	***Фонды банка***	
32101	Основной резервный фонд	П
32102	Прочие фонды	П
Группа 2	***Резервы банка***	
32201	Резервы переоценки основных средств и нематериальных активов	П

32202	Резервы переоценки стоимости ценных бумаг	П
32203	Резервы по прочей переоценке	П
Группа 3	***Нераспределенная прибыль / Непокрытый убыток***	
32301	Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) прошлых лет	П
32303	Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	П

ДОХОДЫ

КЛАСС 1	**ПРОЦЕНТНЫЕ ДОХОДЫ**	
Группа 1	***Процентные доходы по корреспондентским счетам***	
41101	По счетам «Ностро» в Центральном банке Туркменистана	П
41102	По счетам «Ностро» в банковских учреждениях (кроме ЦБТ)	П
Группа 2	***Процентные доходы по депозитам овернайт***	
41201	Центральному банку Туркменистана	П
41202	Банковским учреждениям	П
Группа 3	***Процентные доходы по требованиям к Центральному банку Туркменистана***	
41301	По депозитам размещенных в Центральном банке Туркменистана	П
41302	По другим требованиям к Центральному банку Туркменистана	П
41303	Доходы от амортизации дисконта по требованиям к Центральному банку Туркменистана	П
41304	Доходы от амортизации премии по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана	П
Группа 4	***Процентные доходы по требованиям к международным организаций***	
41401	По кредитам/депозитам	П
41402	По другим требованиям	П
41405	Доходы от амортизации дисконта по требованиям к международным организациям	П
41406	Доходы от амортизации премии по обязательствам перед международными организациями	П
Группа 5	***Процентные доходы по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам***	
41501	По кредитам/депозитам	П
41502	По другим требованиям	П

41505	Доходы от амортизации дисконта по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам	П
41506	Доходы от амортизации премии по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтами	П
Группа 6	***Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам***	
41601	По кредитам	П
41602	По лизингу	П
41603	По другим требованиям	П
41606	Доходы от амортизации дисконта по кредитным требованиям предоставленным нефинансовым структурам	П
41607	Доходы от амортизации премии по срочным счетам и другим обязательствам перед нефинансовыми структурами	П
Группа 7	***Процентные доходы по ценным бумагам***	
41701	Доходы по ценным бумагам, предназначенным для продажи (торговые)	П
41702	По амортизации дисконта по ценным бумагам, предназначенным для продажи (торговые)	П
41703	Доходы по ценным бумагам имеющимся в наличии для продажи	П
41704	По амортизации дисконта по ценным бумагам имеющимся в наличии для продажи	П
41705	По операциям «обратное РЕПО» с ценными бумагами	П
41706	Доходы по ценным бумагам удерживаемым до погашения	П
41707	По амортизации дисконта по ценным бумагам удерживаемым до погашения	П
41708	Доходы по амортизации премии по выпущенным ценным бумагам	П
Группа 8	***Дивиденды от инвестиций в капитал***	
41801	От инвестиций в дочерние компании	П
41802	От инвестиций в совместные предприятия	П
41803	От инвестиций в ассоциируемые компании	П
Группа 9	***Прочие процентные доходы***	
41901	Процентные доходы по ресурсам переданным учреждениям одного банка	П
41902	Прочие процентные доходы	П
КЛАСС 2	**НЕ ПРОЦЕНТНЫЕ ДОХОДЫ**	
Группа 1	***Комиссионные доходы***	
42101	За услуги по кассовым операциям	П

42102	За услуги по переводным и межбанковским операциям	П
42103	За услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов	П
42104	За услуги с дорожными чеками и банковскими карточками	П
42105	За услуги по купле-продаже ценных бумаг	П
42106	За услуги по купле-продаже иностранной валюты	П
42107	За услуги по купле-продаже драгоценных металлов	П
42108	За услуги по выдаче гарантий и поручительств	П
42109	За услуги по расчетам инкассо	П
42110	За услуги по открытию и ведению аккредитивов	П
42111	За акцепт платежных документов	П
42112	За услуги по доверительным операциям	П
42113	Другие комиссионные доходы	П
Группа 2	***Доходы по дилинговым операциям***	
42201	Доходы по купле-продаже иностранной валюты	П
42202	Доходы по купле-продаже ценных бумаг	П
42203	Доходы по купле-продаже драгоценных металлов	П
42209	По прочим дилинговым операциям	П
Группа 3	***Доходы по операциям с производными финансовыми инструментами***	
42301	Доходы по операциям фьючерс	П
42302	Доходы по опционным контрактам	П
42303	Доходы по форвардным операциям	П
42307	По прочим операциям	П
Группа 4	***Доходы от продажи***	
42401	Доходы от реализации залогового имущества и товарно-материальных запасов	П
42402	Доходы от реализации инвестиций в капитал	П
42403	Доходы от реализации основных средств и нематериальных активов	П
42404	Доходы от продажи прочих активов	П
КЛАСС 5	**ПРОЧИЕ ДОХОДЫ**	
Группа 2	***Прочие доходы***	
45201	Доход от возмещения списанных убытков	П
45202	Доходы, полученные по претензиям к клиентам и контрагентам	П
45208	Прочие доходы от банковской деятельности	П
45209	Прочие доходы от небанковской деятельности	П
45210	Штрафы, пени, неустойки	П

Группа 3	***Доходы по расчетам с филиалами***	
45301	Доходы по расчетам с головным банком	П
45302	Доходы по расчетам с филиалами	П

КЛАСС 6	**НЕДЕНЕЖНЫЕ ДОХОДЫ**	
Группа 1	***Доходы от переоценки***	
46101	Доходы от переоценки иностранной валюты	П
46102	Доходы от переоценки драгоценных металлов	П
46103	Доходы от изменения стоимости ценных бумаг	П
46104	Доходы от прочей переоценки	П
Группа 2	***Доходы, от инвестиций***	
46201	В дочерних компаниях	П
46202	В совместных предприятиях	П
46203	В ассоциируемых компаниях	П
Группа 3	***Доходы от восстановления убытков от обесценения***	
46301	Доходы от восстановления убытка от обесценения основных средств и нематериальных активов	П
46302	Доходы от восстановления убытка от обесценения инвестиций в капитал	П
46303	Доходы от восстановления убытка от обесценения других активов	П
Группа 4	***Возврат неиспользованных провизий на потери***	
46401	По требованиям к финансовым структурам	П
46402	По требованиям к нефинансовым структурам	П
46403	По расчетам с дебиторами по текущим операциям	П
46404	По прочим активам	П

РАСХОДЫ

КЛАСС 1	**ПРОЦЕНТНЫЕ РАСХОДЫ**	
Группа 1	***Процентные расходы по корреспондентским счетам***	
51102	По счетам «Лоро» банковских учреждений	А
51103	По счетам «Лоро» финансовых институтов	А
Группа 2	***Процентные расходы по депозитам «овернайт»***	
51201	от Центрального банка Туркменистана	А
51202	от других банковских учреждений	А
51203	от финансовых институтов	А

Группа 3	***Процентные расходы по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана***	
51301	По кредитам и срочным счетам	А
51302	По другим обязательствам	А
51303	Расходы от амортизации премии по требованиям к Центральному банку Туркменистана	А
51304	Расходы от амортизации дисконта по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана	А
Группа 4	***Процентные расходы по обязательствам перед международными организациями***	
51401	По кредитам и срочным счетам	А
51402	По другим обязательствам	А
51403	Расходы от амортизации премии по требованиям к международным организациям	А
51404	Расходы от амортизации дисконта по обязательствам перед международными организациями	А
Группа 5	***Процентные расходы по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтам***	
51501	По кредитам и срочным счетам	А
51502	По аккредитивам и другим депозитам с условными сроками исполнения	А
51503	По другим обязательствам	А
51506	Расходы от амортизации премии по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам	А
51507	Расходы от амортизации дисконта по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтами	А
Группа 6	***Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами***	
51601	По средствам до востребования	А
51602	По срочным счетам	А
51603	По аккредитивам и другим депозитам с условными сроками исполнения	А
51604	По другим обязательствам	А
51606	Расходы от амортизации премии по требованиям к нефинансовым структурам	А
51607	Расходы от амортизации дисконта по обязательствам перед нефинансовыми структур	А
Группа 7	***Процентные расходы по ценным бумагам***	
51701	Процентные расходы по выпущенным долговым ценным бумагам	А
51702	Процентные расходы по выпущенным прочим ценным бумагам	А

51703	Расходы по амортизации премии по ценным бумагам, предназначенным для продажи (торговые)	А
51704	Расходы по амортизации премии по ценным бумагам, имеющимся в наличии для продажи	А
51705	Расходы по амортизации премии по ценным бумагам, удерживаемых до погашения	А
51706	Расходы по амортизации дисконта по выпущенным ценным бумагам	А
51707	По операциям РЕПО с ценными бумагами	А
Группа 9	***Прочие процентные расходы***	
51901	Процентные расходы по ресурсам переданным учреждениям одного банка	А
51902	Прочие процентные расходы	А
КЛАСС 2	**НЕ ПРОЦЕНТНЫЕ РАСХОДЫ**	
Группа 1	***Комиссионные расходы***	
52101	За услуги по кассовым операциям	А
52102	За услуги по переводным и межбанковским операциям	А
52103	За услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов	А
52104	За услуги с дорожными чеками и банковскими карточками	А
52105	За услуги по купле-продаже ценных бумаг	А
52106	За услуги по купле-продаже иностранной валюты	А
52107	За услуги по купле-продаже драгоценных металлов	А
52108	За услуги по выдаче гарантий и поручительств	А
52109	За услуги по расчетам инкассо	А
52110	За услуги по открытию и ведению аккредитивов	А
52111	За акцепт платежных документов	А
52112	За услуги по доверительным операциям	А
52113	Прочие комиссионные расходы	А
Группа 2	***Расходы по дилинговым операциям***	
52201	Расходы по купле-продаже иностранной валюты	А
52202	Расходы по купле-продаже ценных бумаг	А
52203	Расходы по купле-продаже драгоценных металлов	А
52207	По прочим операциям	П
Группа 3	***Расходы по операциям с производными финансовыми инструментами***	
52301	Расходы по операциям фьючерс	А
52302	Расходы по опционным контрактам	А
52303	Расходы по форвардным операциям	А
52307	Расходы по прочим операциям	А

Группа 4	***Расходы от продажи***	
52401	Расходы от реализации инвестиций в капитал	А
52402	Расходы от реализации основных средств и нематериальных активов	А
52403	Расходы от реализации залогового имущества и товарно-материальных запасов	А
52404	Расходы от реализации прочих активов	А
КЛАСС 3	**РАСХОДЫ ПО ПЕРСОНАЛУ**	
Группа 1	***Содержание персонала***	
53101	Расходы по заработной плате	А
53102	Прочие расходы на сотрудников	А
53103	Расходы по оплате временной нетрудоспособности	А
53104	Отчисления на социальное страхование	А
53105	Расходы на служебные командировки	А
53106	Расходы по подготовке кадров	А
КЛАСС 4	**ХОЗЯЙСТВЕННЫЕ РАСХОДЫ**	
Группа 1	***Содержание помещений***	
54101	Расходы на ремонт зданий	А
54102	Расходы на охрану и сигнализацию	А
54103	Расходы на содержание помещений	А
54104	Расходы по аренде помещений	А
54105	Прочие расходы на содержание помещений	А
Группа 2	***Содержание транспорта и техники***	
54201	Ремонт транспорта	А
54202	Горюче смазочные материалы	А
54203	Ремонт техники и инвентаря	А
54207	Прочие расходы на содержание транспорта и техники	А
Группа 3	***Административные расходы***	
54301	Расходы на рекламу	А
54302	Расходы по аудиту и консультационным услугам	А
54303	Расходы по страхованию	А
54304	Расходы по услугам связи	А
54305	Расходы на канцелярские и другие офисные принадлежности	А
54306	Представительские расходы	А
54307	Прочие административные расходы	А

Группа 4	***Общехозяйственные расходы***	
54401	Расходы на инкассацию и перевозку	А
54402	Расходы по изготовлению и приобретению бланков и упаковочных материалов.	А
54403	Расходы, связанные с изготовлением и внедрением платежно-расчетных средств	А
54404	Расходы по выпуску банкнот и монет	А
54405	Расходы на отчисления в фонд гарантий депозитов физических лиц	А
54406	Расходы по списанию недостач и хищений.	А
54407	Другие общехозяйственные расходы	А
КЛАСС 5	**ПРОЧИЕ РАСХОДЫ**	
Группа 2	***Прочие расходы***	
55202	Расходы, связанные с выплатой сумм по претензиям клиентов и контрагентов	А
55204	Судебные издержки и расходы по арбитражным делам	А
55205	Убытки структурных подразделений банка	А
55208	Прочие расходы от банковской деятельности	А
55209	Прочие расходы от небанковской деятельности	А
55210	Штрафы, пени, неустойки	А
Группа 3	***Расходы по расчетам с филиалами***	
55301	Расходы по расчетам с головным банком	А
55302	Расходы по расчетам с филиалами	А
КЛАСС 6	**НЕДЕНЕЖНЫЕ РАСХОДЫ**	
Группа 1	***Расходы от переоценки***	
56101	Расходы от переоценки иностранной валюты	А
56102	Расходы от переоценки драгоценных металлов	А
56103	Расходы от изменения стоимости ценных бумаг	А
56104	Расходы от прочей переоценки	А
Группа 2	***Расходы, от инвестиций***	
56201	В дочерних компаниях	А
56202	В совместных предприятиях	А
56203	В ассоциируемых компаниях	А
Группа 3	***Расходы от обесценения***	
56301	Расходы от обесценения основных средств и нематериальных активов	А
56302	Расходы от обесценения инвестиций, вложенных в капитал	А
56303	Расходы от обесценения прочих активов	

Группа 4	***Расходы на создание резервов на потери***	
56401	По требованиям к финансовым структурам	А
56402	По требованиям к нефинансовым структурам	А
56403	По расчетам с дебиторами по текущим операциям	А
56404	На выплату отпускных	А
56405	По условным обязательствам	А
56406	По прочим операциям	А
Группа 5	***Амортизационные отчисления***	
56501	Амортизационные отчисления по зданиям и сооружениям	А
56502	Амортизационные отчисления по машинам и оборудованию	А
56503	Амортизационные отчисления по транспортным средствам	А
56504	Амортизационные отчисления по прочим основным средствам	А
56505	Амортизационные отчисления по основным средствам, переданным в аренду	А
56506	Амортизационные отчисления капитальных затрат по арендованным основным средствам	А
56507	Амортизационные отчисления по основным средствам, полученным по финансовому лизингу	А
56508	Амортизационные отчисления по нематериальным активам	А
56509	Амортизационные отчисления по инвестиционной недвижимости	А
КЛАСС 7	**РАСХОДЫ ПО НАЛОГАМ**	
Группа 1	***Расходы по налогам (кроме налога на прибыль)***	
57101	Налог на имущество	А
57102	Сборы и прочие отчисления	А
57103	Налог на добавленную стоимость	А
Группа 2	***Расходы по налогу на прибыль***	
57201	Налог на прибыль	А

ВНЕБАЛАНСОВЫЕ СЧЕТА

КЛАСС 1	**А К Т И В**	
Группа 0	***Резервные фонды денежных билетов и монет Центрального банка***	
61001	Резервные фонды Центрального банка в хранилищах	А
61002	Резервные фонды Центрального банка в пути	А
61003	Резервные фонды находящиеся в учреждениях ЦБТ	А
61004	Ветхие денежные билеты, переданные для уничтожения	А
61005	Разрешения ЦБТ на перечисление денежной наличности из резервных фондов в оборотную кассу	А

61006	Полученные разрешения ЦБТ на перечисление денежной наличности из резервных фондов в оборотную кассу	А
61007	Ценности ЦБТ на ответственном хранении в коммерческих банках	А
Группа 1	***Требования по наличным сделкам***	
61101	Условные требования по поставке манат	А
61102	Условные требования по поставке иностранной валюты	А
61103	Условные требования по поставке драгоценных металлов	А
61104	Условные требования по поставке ценных бумаг.	А
Группа 2	***Требования по срочным сделкам***	
61201	Условные требования по поставке манат	А
61202	Условные требования по поставке иностранной валюты	А
61203	Условные требования по поставке драгоценных металлов	А
61204	Условные требования по поставке ценных бумаг.	А
Группа 3	***Требования по получению кредитов***	
61301	Требование банка по кредитной линии (на получение кредитов)	А
61302	Неиспользованные кредитные линии	А
Группа 4	***Счета по аккредитивам - возможные требования***	
61401	Возможные требования по выпущенным непокрытым аккредитивам	А
61402	Возможные требования по подтвержденным непокрытым аккредитивам	А
61403	Возможные требования по выпущенным покрытым аккредитивам	А
61404	Возможные требования по подтвержденным покрытым аккредитивам	А
Группа 5	***Нереализованные курсовые разницы***	
61501	Нереализованные курсовые разницы по переоценке иностранной валюты	А
61502	Нереализованные курсовые разницы по переоценке драгоценных металлов	А
61503	Нереализованные курсовые разницы по переоценке ценных бумаг	А
Группа 6	***Счета валютной позиции***	
61601	Короткая валютная позиция	А
61602	Контрцена валютной позиции (длинной валютной позиции)	П

КЛАСС 2	П А С С И В	
Группа 0	***Операции с собственным капиталом***	
62001	Регистрация выпуска банками ценных бумаг	П
62002	Акции, выкупленные у акционеров и подлежащие реализации	П
62003	Изъятые акции	П
Группа 1	***Обязательства по наличным сделкам***	
62101	Условные обязательства по поставке манат	П
62102	Условные обязательства по поставке иностранной валюты	П
62103	Условные обязательства по поставке драгоценных металлов	П
62104	Условные обязательства по поставке ценных бумаг	П
Группа 2	***Обязательства по срочным сделкам***	
62201	Условные обязательства по поставке манат	П
62202	Условные обязательства по поставке иностранной валюты	П
62203	Условные обязательства по поставке драгоценных металлов	П
62204	Условные обязательства по поставке ценных бумаг	П
Группа 3	***Обязательства по предоставлению кредитов***	
62301	Обязательства банка по кредитной линии (на выдачу кредитов)	П
62302	Неиспользованные кредитные линии	П
Группа 4	***Счета по аккредитивам - возможные обязательства***	
62401	Возможные обязательства по выпущенным непокрытым аккредитивам	П
62402	Возможные обязательства по подтвержденным непокрытым аккредитивам	П
62403	Возможные обязательства по выпущенным покрытым аккредитивам	П
62404	Возможные обязательства по подтвержденным покрытым аккредитивам	П
Группа 5	***Нереализованные курсовые разницы***	
62501	Нереализованные курсовые разницы по переоценке иностранной валюты	П
62502	Нереализованные курсовые разницы по переоценке драгоценных металлов	П
62503	Нереализованные курсовые разницы по переоценке ценных бумаг	П

Группа 6	***Счета валютной позиции***	
62601	Длинная валютная позиция	П
62602	Контрцена валютной позиции (короткой валютной позиции)	А

МЕМОРАНДНЫЕ СЧЕТА

Группа 1	***Обеспечение, полученное по кредитам***
71101	Полученный залог по кредитам - ценные бумаги
71102	Полученный залог по кредитам - основные средства и нематериальные активы
71104	Полученный залог по кредитам - прочие активы
71105	Гарантии, поручительства полученные банком
Группа 2	***Обеспечение, выданное по кредитам***
71201	Выданный залог по ссуде - ценные бумаги
71205	Гарантии, поручительства выданные банком
Группа 3	***Прочие требования***
71301	Долги списанные в убыток
71302	Начисленные, но не полученные (просроченные) проценты по кредитам банка
Группа 4	***Операции с основными средствами***
71401	Основные средства, переданные в аренду
71403	Основные средства, полученные в аренду
Группа 5	***Документы по расчетным операциям***
71501	Расчетные документы, ожидающие срока оплаты
71502	Расчетные документы, ожидающие акцепта для оплаты
71503	Документы и ценности, отосланные на инкассо
71504	Документы и ценности, принятые и присланные на инкассо
71505	Расчетные документы, купленные в установленном порядке по факторинговым и форфейтинговым операциям
71506	Расчетные документы выставленные налоговой службой
Группа 6	***Разные ценности и документы***
71601	Неразобранные ценности и посылки
71602	Бланки строгой отчетности
71603	Разные ценности и документы
71604	Разные ценности и документы, отосланные или выданные под отчет

ДЕНЕЖНАЯ НАЛИЧНОСТЬ И ИХ ЭКВИВАЛЕНТЫ

Наличные денежные средства и платежные документы

Счет активный	**10101**
Наименование счета:	Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка Туркменистана
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана
Назначение счета:	Учет банкнот и монет в национальной и иностранной валютах в оборотных кассах Центрального банка Туркменистана.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Поступление наличности из хранилищ в кассу (манаты)	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка Туркменистана	20101-20103 Денежные билеты и монеты, выпущенные в обращение
Возвращение наличности из кассы хранилище (манаты)	20101-20103 Денежные билеты и монеты, выпущенные в обращение	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка Туркменистана
Отправка наличности в коммерческие банки и велятские подразделения ЦБТ	10108 Наличные денежные средства в пути	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка Туркменистана
Подтверждение в получении наличности	21101 Счета «Лоро» в Центральном банке Туркменистана 19102 Счета учреждений ЦБТ по электронным расчетам	10108 Наличные денежные средства в пути
Получение наличности из коммерческих банков	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка Туркменистана	21101 Счета «Лоро» в Центральном банке Туркменистана 28102 Счета учреждений ЦБТ по электронным расчетам
Получение наличности от клиентов	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка Туркменистана	Счета клиентов (Класс 23200 -23300) 28210 Расчеты с прочими кредиторами
Выплата наличности	Счета клиентов (Класс 23200 -23300) 28210 Расчеты с прочими кредиторами	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка Туркменистана

Обнаруженные недостачи	19207 Обнаруженные недостачи	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка Туркменистана
Обнаруженные излишки	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка Туркменистана	28207 Обнаруженные излишки
Вложения денежных средств в банкоматы	10105 Наличные денежные средства в банкоматах	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка Туркменистана
Выдача денежных средств из банкомата	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка Туркменистана	11105 Наличные денежные средства в банкоматах

Комментарии:

Следует регулярно проводить пересчет наличности, чтобы убедиться в правильности остатка на данном счете.

В аналитическом учете ведутся отдельные лицевые счета по каждому виду валюты.

С целью ограничения различного рода рисков в каждом исходном документе, наряду с номерами, наименованием операций, суммами должны быть разборчиво указаны фамилия и местонахождения плательщика и получателя.

Счет активный	**10102**
Наименование счета:	Наличные денежные средства в операционной кассе банка
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет банкнот и монет в национальных и иностранных валютах в кассе коммерческого банка
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Получение наличности из Центрального банка	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке 28210 Расчеты с прочими кредиторами
Возврат наличности в Центральный банк	10108 Наличные денежные средства в пути	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка

Получение подтверждения Центрального банка о принятии наличности	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана	10108 Наличные денежные средства в пути
Отправка наличности в филиалы	10108 Наличные денежные средства в пути	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка
Получение подтверждения филиала о принятии наличности	19101 Корреспондентские счета по внутрибанковской расчетной системе	10108 Наличные денежные средства в пути
Получение наличности от филиала	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка	28101 Корреспондентские счета по внутрибанковской расчетной системе
Получение наличности	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)
Выплата наличности	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка
Вложения денежных средств в банкоматы	10105 Наличные денежные средства в банкоматах	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка
Выдача денежных средств из банкомата	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка	10105 Наличные денежные средства в банкоматах
Обнаруженные недостачи	19207 Обнаруженные недостачи	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка
Обнаруженные излишки	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка	28207 Обнаруженные излишки

Комментарии:

Следует регулярно проводить пересчет наличности, чтобы убедиться в правильности остатка на данном счете.

В аналитическом учете ведутся отдельные лицевые счета по каждому виду валюты.

С целью ограничения различного рода рисков в каждом исходном документе, наряду с номерами, наименованием операций, суммами должны быть разборчиво указаны фамилия и местонахождения плательщика и получателя.

Счет активный	**10103**
Наименование счета:	Наличные денежные средства в других кассах банка (вечерняя касса, приписная касса)
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет банкнот и монет в национальной и иностранной валютах находящиеся в других кассах коммерческого банка (вечерняя касса, приписная касса)
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Поступление наличности в вечерние и приписные кассы	10103 Наличные денежные средства в других кассах банка (вечерняя касса, приписная касса)	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка Счета клиентов и т.п.
Выдача наличности из вечерней приписной кассы	Счета клиентов и т.п.	10103 Наличные денежные средства в других кассах банка (вечерняя касса, приписная касса)
Возврат наличности из вечерних и приписных касс	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка	10103 Наличные денежные средства в других кассах банка (вечерняя касса, приписная касса)

Комментарии:

Следует регулярно проводить пересчет наличности, чтобы убедиться в правильности остатка на данном счете.

В аналитическом учете ведутся отдельные лицевые счета по каждому виду валюты.

С целью ограничения различного рода рисков в каждом исходном документе, наряду с номерами, наименованием операций, суммами должны быть разборчиво указаны фамилия и местонахождения плательщика и получателя.

Счет активный	**10104**
Наименование счета:	Денежные средства, находящиеся на хранении в другом банке.
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет банкнот и монет в национальной и иностранной валютах, находящихся на хранении в другом банке.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Наличные денежные средства, отданные на хранении в другом банке	10104 Денежные средства, находящиеся на хранении в другом банке.	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка
Возврат наличности отданные на хранении в другом банке	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка	10104 Денежные средства, находящиеся на хранении в другом банке.

Комментарии:

Следует регулярно проводить пересчет наличности, чтобы убедиться в правильности остатка на данном счете.
В аналитическом учете ведутся отдельные лицевые счета по каждому виду валюты.

С целью ограничения различного рода рисков в каждом исходном документе, наряду с номерами, наименованием операций, суммами должны быть разборчиво указаны фамилия и местонахождения плательщика и получателя.

Счет активный	**10105**
Наименование счета:	Наличные денежные средства в банкоматах
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет наличных денежных средств в банкоматах
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Вложения денежных средств в банкоматы	10105 Наличные денежные средства в банкоматах	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка Туркменистана 10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка
Выдача денежных средств из банкомата	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка Туркменистана 10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23206-23208 Средства до востребования	10105 Наличные денежные средства в банкоматах

Комментарии:

Следует регулярно проводить пересчет наличности, чтобы убедиться в правильности остатка на данном счете.
С целью ограничения различного рода рисков в каждом исходном документе, наряду с номерами, наименованием операций, суммами должны быть разборчиво указаны фамилия и номер банковской карты получателя.

Счет активный	**10106**
Наименование счета:	Наличные денежные средства в обменных пунктах
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет банкнот и монет в национальной и иностранной валютах в обменных пунктах
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Подкрепление обменных пунктов	10106 Наличные денежные средства в обменных пунктах	10108 Наличные денежные средства в пути
Прием наличности	10106 Наличные денежные средства в обменных пунктах	28911 Длинная валютная позиция
Выдача наличности	19906 Контрстоимость иностранной валюты в манатах (длинной валютной позиции)	10106 Наличные денежные средства в обменных пунктах
Возврат наличности из обменных пунктов	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка	10106 Наличные денежные средства в обменных пунктах

Комментарии:
Следует регулярно проводить пересчет наличности, чтобы убедиться в правильности остатка на данном счете.

В аналитическом учете ведутся отдельные лицевые счета по каждому виду валюты.
С целью ограничения различного рода рисков в каждом исходном документе, наряду с номерами, наименованием операций, суммами должны быть разборчиво указаны фамилия и местонахождения плательщика и получателя.

Счет активный	**10107**
Наименование счета:	Чеки и другие платежные документы в кассе
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет чеков и других платежных документов в кассе, приравненных к налично-денежным средствам

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Приобретение чеков и других платежных документов у банков эмитентов	10107 Чеки и другие платежные документы в кассе	11101 -11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета
Обналичивание денежных средств по чекам и другим платежным документам	10107 Чеки и другие платежные документы в кассе	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка 10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка
Инкассирование чеков и других платежных документов	10109 Чеки и другие платежные документы в пути	10107 Чеки и другие платежные документы в кассе

Комментарии:

Следует регулярно проводить пересчет чеков и других платежных документов, чтобы убедиться в правильности остатка на данном счете.

В аналитическом учете ведутся отдельные лицевые счета по каждому виду валюты.

С целью ограничения различного рода рисков в каждом исходном документе, наряду с номерами, наименованием операций, суммами должны быть разборчиво указаны фамилия и местонахождения плательщика и получателя.

Счет активный	**10108**
Наименование счета:	Наличные денежные средства в пути
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет банкнот и монет в национальной и иностранной валюте, отосланных из кассы банка в другие банки, филиалы или обменным пунктам.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Отправка наличности	10108 Наличные денежные средства в пути	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка 10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка

Получение подтверждения от получателя	21101 Счета «Лоро» в Центральном банке Туркменистана 11101 Счета «Ностро» в Центральном банке 19101 Корреспондентские счета по внутрибанковской расчетной системе 10106 Наличные денежные средства в обменных пунктах	10108 Наличные денежные средства в пути

Комментарии:

Отосланные банкноты и монеты должны числиться на счете 10108 до поступления документа, подтверждающего реальное получение наличности получателем

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с видами валют, контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**10109**
Наименование счета:	Чеки и другие платежные документы в пути
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм чеков и других платежных документов, отосланных из кассы банка в другие банки, филиалы или обменным пунктам.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Инкассирование чеков и других платежных документов	10109 Чеки и другие платежные документы в пути	10107 Чеки и другие платежные документы в кассе
Возмещение по чекам	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета	10109 Чеки и другие платежные документы в пути

Комментарии:

Отосланные чеки и других платежные документы, должны числиться на счете 10109 до поступления документа, подтверждающего реальное получение чеков и других платежных документов получателем

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с видами валют, контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**10110**
Наименование счета:	Инкассированная денежная выручка
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет инкассированной денежной выручки, подлежащей зачислению на счета предприятий и организаций
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Зачисление инкассированной выручки	10110 Инкассированная денежная выручка	23201-23208 Средства до востребования
Зачисление в кассу после пересчета денежной наличности (на фактическую сумму)	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка	10110 Инкассированная денежная выручка
обнаруженные излишки	10110 Инкассированная денежная выручка	45208 Прочие доходы от банковской деятельности
обнаруженные недостачи	23201-23208 Средства до востребования	10110 Инкассированная денежная выручка

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с видами валют, контрагентами и по срокам их возникновения.

КОРРЕСПОНДЕНТСКИЕ СЧЕТА И ДЕПОЗИТЫ ОВЕРНАЙТ

Корреспондентские счета

Счет активный	**11101**
Наименование счета:	Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм денежных средств банка на корреспондентском счете, открытом в Центральном банке Туркменистана.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип раздельного отражения в учете активов и пассивов:* остатки на данных счетах должны рассматривать как активы банка, и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед Центральным банком Туркменистана.

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Поступление денежных средств	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)
Перечисление денежных средств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана

Комментарии:

Эквивалент денежных средств - краткосрочные, высоколиквидные вложения, легко обратимые в заранее известную сумму денежных средств, и подвергающиеся незначительному риску изменения их стоимости. (IAS 7 п.6)

Банку следует регулярно сверять величину остатка по данному счету в своем балансе с выписками, получаемыми из Центрального банка Туркменистана. Не выверенные суммы должны быть детально проанализированы и приняты меры к урегулированию расчетов.

Счет активный **11102**

Наименование счета: Корреспондентские счета «Ностро»в других банковских учреждениях

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм денежных средств банков, находящихся на их корреспондентских счетах в банковских учреждениях, кроме Центрального банка Туркменистана.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед банковскими учреждениями

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Зачисление денежных средств	11102 Корреспондентские счета «Ностро»в других банковских учреждениях	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)
Списание денежных средств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	11102 Корреспондентские счета «Ностро»в других банковских учреждениях

Комментарии:

Эквивалент денежных средств - краткосрочные, высоколиквидные вложения, легко обратимые в заранее известную сумму денежных средств, и подвергающиеся незначительному риску изменения их стоимости. (IAS 7 п.6)

Банку следует регулярно сверять величину остатка по данному счету в своем балансе с выписками, получаемыми из банковских учреждений. Невыверенные суммы должны быть детально проанализированы и приняты меры к урегулированию расчетов.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ активов в соответствии с контрагентами.

Депозиты овернайт

Счет активный	**11201**
Наименование счета:	Депозиты «овернайт» в Центральном банке Туркменистана
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм депозитов, вложенных в Центральном банке на одну ночь, следующую за рабочим днем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Вложения в депозит	11201 Депозиты «овернайт» в Центральном банке Туркменистана	11101 Счета «Ностро»в Центральном банке
Возврат депозита	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана	11201 Депозиты «овернайт» в Центральном банке Туркменистана

Комментарии:

Эквивалент денежных средств - краткосрочные, высоколиквидные вложения, легко обратимые в заранее известную сумму денежных средств, и подвергающиеся незначительному риску изменения их стоимости. (IAS 7 п.6)

Счет активный	**11202**
Наименование счета:	Депозиты овернайт в других банковских учреждениях
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм депозитов, выданных другим банковским учреждениям на одну ночь, следующую за рабочим днем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Вложения в депозит	11202 Депозиты овернайт в других банковских учреждениях	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета
Возврат депозита	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета	11202 Депозиты овернайт в других банковских учреждениях

Комментарии:

Эквивалент денежных средств - краткосрочные, высоколиквидные вложения, легко обратимые в заранее известную сумму денежных средств, и подвергающиеся незначительному риску изменения их стоимости. (IAS 7 п.6)

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ активов в соответствии с контрагентами.

ТОРГОВЫЕ ЦЕННЫЕ БУМАГИ

Ценные бумаги предназначенные для продажи (торговые)

Счет активный **12101**

Наименование счета: Государственные ценные бумаги (торговые)

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет номинальной стоимости государственных ценных бумаг, предназначенных для продажи.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип осмотрительности:* Ценные бумаги предназначенные для продажи подлежат оценке по справедливой стоимости, с отнесением результатов на счета прибылей и убытков отчетного периода.

Принцип отражения операций в день их проведения: проводки по счетам следует проводить на дату совершения сделки независимо от даты получения/отсылки ценных бумаг или перевода/зачисления денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Покупка ценных бумаг		
Признание ценных бумаг	12101 Государственные ценные бумаги (торговые)	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами

Продажа ценных бумаг		
-на сумму несамортизированной премии	12101 Государственные ценные бумаги (торговые)	12104 Премия по ценным бумагам предназначенных для продажи
- на сумму несамортизированного дисконта	12103 Дисконт по ценным бумагам предназначенных для продажи	12101 Государственные ценные бумаги (торговые)
на сумму накопленной положительной переоценки (если остаток на счете 12105)	12101 Государственные ценные бумаги (торговые)	12105 Изменение справедливой (положительной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи
на сумму накопленной отрицательной переоценки (если остаток на счете 12106)	12106 Изменение справедливой (отрицательной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи	12101 Государственные ценные бумаги (торговые)
на сумму учетной стоимости ценных бумаг	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	12101 Государственные ценные бумаги
Погашение эмитентом		
на сумму учетной стоимости ценных бумаг	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами	12101 Государственные ценные бумаги

Комментарии:

Банкам следует проводить переоценку ценных бумаг по рыночной стоимости, для эффективного реагирования на изменения рыночной цены. Банку следует сохранять документы по ценам на ценные бумаги, которые использовались для переоценки.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ активов в соответствии с контрагентами.

Счет активный	**12102**
Наименование счета:	Другие долговые и долевые ценные бумаги (торговые)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет номинальной стоимости государственных ценных бумаг, предназначенных для продажи.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* Ценные бумаги предназначенные для продажи подлежат оценке по справедливой стоимости, с отнесением результатов на счета прибылей и убытков отчетного периода. *Принцип отражения операций в день их проведения:* проводки по счетам следует проводить на дату совершения сделки независимо от даты получения/отсылки ценных бумаг или перевода/зачисления денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Покупка ценных бумаг		
Признание ценных бумаг	12102 Другие долговые и долевые ценные бумаги (торговые)	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами
Продажа ценных бумаг		
-на сумму несамортизированной премии	12102 Другие долговые и долевые ценные бумаги (торговые)	12104 Премия по ценным бумагам предназначенных для продажи
- на сумму несамортизированного дисконта	12103 Дисконт по ценным бумагам предназначенных для продажи	12102 Другие долговые и долевые ценные бумаги (торговые)
на сумму накопленной положительной переоценки (если остаток на счете 12105)	12102 Другие долговые и долевые ценные бумаги (торговые)	12105 Изменение справедливой (положительной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи
на сумму накопленной отрицательной переоценки (если остаток на счете 12106)	12106 Изменение справедливой (отрицательной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи	12102 Другие долговые и долевые ценные бумаги (торговые)
на сумму учетной стоимости ценных бумаг	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	12102 Другие долговые и долевые ценные бумаги (торговые)

Погашение эмитентом

на сумму учетной стоимости ценных бумаг	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами	12102 Другие долговые и долевые ценные бумаги (торговые)

Комментарии:

Банкам следует проводить переоценку ценных бумаг по рыночной стоимости, для эффективного реагирования на изменения рыночной цены. Банку следует сохранять документы по ценам на ценные бумаги, которые использовались для переоценки.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ активов в соответствии с контрагентами.

Счет контрактивный	**12103**
Наименование счета:	Дисконт по ценным бумагам предназначенных для продажи (контрактивный)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения номинальной стоимости ценных бумаг, предназначенных для продажи, над стоимостью их приобретения (дисконт).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа. *Принцип отражения операций в день их проведения:* проводки по счетам следует проводить на дату совершения сделки независимо от даты получения/отсылки ценных бумаг или перевода/зачисления денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Покупка ценных бумаг:		
Признание дисконта	12101 Государственные ценные бумаги (торговые) 12102 Другие долговые и долевые ценные бумаги (торговые)	12103 Дисконт по ценным бумагам предназначенных для продажи (контрактивный)
Продажа ценных бумаг		
- на сумму несамортизированного дисконта	12103 Дисконт по ценным бумагам предназначенных для продажи	12101 Государственные ценные бумаги (торговые) 12102 Другие долговые и долевые ценные бумаги (торговые)

Признание доходов от амортизации

Амортизация дисконта	12103 Дисконт по ценным бумагам предназначенных для продажи	41702 Доходы по амортизации дисконта по ценным бумагам, предназначенным для продажи (торговые)

Комментарии:

Ценные бумаги первоначально признаются по номинальной стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с покупкой ценных бумаг. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ активов в соответствии с контрагентами.

Счет активный	**12104**
Наименование счета:	Премия по ценным бумагам предназначенных для продажи
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения стоимости приобретения ценных бумаг, предназначенных для продажи, над их номинальной стоимостью (премия).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа. *Принцип отражения операций в день их проведения:* проводки по счетам следует проводить на дату совершения сделки независимо от даты получения/отсылки ценных бумаг или перевода/зачисления денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Покупка ценных бумаг		
Признание премии	12104 Премия по ценным бумагам предназначенных для продажи	12101 Государственные ценные бумаги (торговые) 12102 Другие долговые и долевые ценные бумаги (торговые)
Продажа ценных бумаг		
-на сумму несамортизированной премии	12101 Государственные ценные бумаги (торговые) 12102 Другие долговые и долевые ценные бумаги (торговые)	12104 Премия по ценным бумагам предназначенных для продажи

Признание доходов от амортизации

Амортизация премии	51703 Расходы по амортизации премии по ценным бумагам, предназначенным для продажи (торговые)	12104 Премия по ценным бумагам предназначенных для продажи

Комментарии:

Ценные бумаги первоначально признаются по номинальной стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с покупкой ценных бумаг. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ активов в соответствии с контрагентами.

Счет активный	**12105**
Наименование счета:	Изменение справедливой стоимости (положительной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм нереализованных доходов от переоценки стоимости ценных бумаг, предназначенных для продажи.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Все доходы и расходы связанные с изменением справедливой стоимости ценных бумаг отражаются на счетах доходов и расходов в том периоде в котором они возникают *Принцип осмотрительности:* ценные бумаги подлежат переоценке на каждую отчетную дату по справедливой (рыночной) стоимости. *Принцип отражения операций в день их проведения:* проводки по счетам следует проводить на дату совершения сделки независимо от даты получения/отсылки ценных бумаг или перевода/зачисления денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Переоценка (увеличение справедливой стоимости)	12105 Изменение справедливой стоимости (положительной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи	46103 Доходы от изменения стоимости ценных бумаг
Корректировка (на сумму наименьшей корректировки)	12106 Изменение справедливой (отрицательной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи	12105 Изменение справедливой стоимости (положительной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи

Продажа ценных бумаг		
на сумму накопленной положительной переоценки	12101 Государственные ценные бумаги (торговые) 12102 Другие долговые и долевые ценные бумаги (торговые)	12105 Изменение справедливой (положительной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи

Комментарии:

Банкам следует проводить переоценку ценных бумаг по рыночной стоимости, для эффективного реагирования на изменения рыночной цены. Банку следует сохранять документы по ценам на ценные бумаги, которые использовались для переоценки.
В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ активов в соответствии с контрагентами.

Счет контрактивный	**12106**
Наименование счета:	Изменение справедливой стоимости (отрицательной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи (контрактивный)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм нереализованных расходов от переоценки стоимости ценных бумаг, предназначенных для продажи.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Все доходы и расходы связанные с изменением справедливой стоимости ценных бумаг отражаются на счетах доходов и расходов в том периоде в котором они возникают *Принцип осмотрительности:* ценные бумаги подлежат переоценке на каждую отчетную дату по справедливой (рыночной) стоимости. *Принцип отражения операций в день их проведения:* проводки по счетам следует проводить на дату совершения сделки независимо от даты получения/отсылки ценных бумаг или перевода/зачисления денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости)	56103 Расходы от изменения стоимости ценных бумаг	12106 Изменение справедливой (отрицательной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи
Корректировка (на сумму наименьшей корректировки)	12106 Изменение справедливой (отрицательной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи	12105 Изменение справедливой стоимости (положительной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи

Продажа ценных бумаг		
на сумму накопленной отрицательной переоценки	12106 Изменение справедливой (отрицательной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи	12101 Государственные ценные бумаги (торговые) 12102 Другие долговые и долевые ценные бумаги (торговые)

Комментарии:

Банкам следует проводить переоценку ценных бумаг по рыночной стоимости, для эффективного реагирования на изменения рыночной цены. Банку следует сохранять документы по ценам на ценные бумаги, которые использовались для переоценки.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ активов в соответствии с контрагентами.

Счет активный	**12107**
Наименование счета:	Проценты, начисленные предыдущими держателями ценных бумаг предназначенных для продажи
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентов, начисленных предыдущими держателями по ценным бумагам, предназначенным для продажи, до их покупки.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Все доходы и расходы связанные с ценными бумагами отражаются на счетах доходов и расходов в том периоде к которому они относятся *Принцип отражения операций в день их проведения:* проводки по счетам следует проводить на дату совершения сделки независимо от даты получения/отсылки ценных бумаг или перевода/зачисления денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Покупка ценных бумаг		
Признание процентов начисленных предыдущими держателями	12107 Проценты, начисленные предыдущими держателями ценных бумаг предназначенных для продажи	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами
Продажа ценных бумаг		
на сумму процентов, начисленных предыдущими держателями	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	12107 Проценты, начисленные предыдущими держателями ценных бумаг предназначенных для продажи

Погашение эмитентом

	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами	12107 Проценты, начисленные предыдущими держателями ценных бумаг предназначенных для продажи

Комментарии:

Ценные бумаги первоначально признаются по номинальной стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с покупкой ценных бумаг. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ активов в соответствии с контрагентами.

ТРЕБОВАНИЯ К ФИНАНСОВЫМ СТРУКТУРАМ

Требования к Центральному банку Туркменистана

Счет активный **13101**

Наименование счета: Требования к Центральному банку Туркменистана - Депозиты

Пользователь: Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм депозитов, размещенных в Центральном банке Туркменистана.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип раздельного отражения в учете активов и пассивов:* остатки на данных счетах должны рассматривать как активы банка, и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед Центральным банком Туркменистана.

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	13101 Требования к Центральному банку Туркменистана - Депозиты	11101 Счета «Ностро»в Центральном банке
Возврат требований	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана	13101 Требования к Центральному банку Туркменистана - Депозиты

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**13102**
Наименование счета:	Требования к Центральному банку Туркменистана - Другие требования
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм денежных средств других требований, размещенных в Центральном банке Туркменистана.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип раздельного отражения в учете активов и пассивов:* остатки на данных счетах должны рассматривать как активы банка, и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед Центральным банком Туркменистана. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	13102 Требования к Центральному банку Туркменистана - Другие требования	11101 Счета «Ностро»в Центральном банке
Возврат требований	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана	13102 Требования к Центральному банку Туркменистана - Другие требования

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет контрактивный	**13103**
Наименование счета:	Дисконт по требованиям к Центральному банку Туркменистана
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения возвращаемой суммы денежных средств, размещенных в Центральном банке Туркменистана, над суммой фактического их размещения (дисконт).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание дисконта	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами	13103 Дисконт по требованиям к Центральному банку Туркменистана
Амортизация дисконта	13103 Дисконт по требованиям к Центральному банку Туркменистана (контрактивный)	41303 Доходы от амортизации дисконта по требованиям к ЦБТ

Комментарии:

Размещенные кредиты/депозиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового актива. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Счет активный	**13104**
Наименование счета:	Премия по требованиям к Центральному банку Туркменистана
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения суммы фактически размещенных денежных средств (с учетом затрат по сделке) над возвращаемой суммой денег, по требованиям размещенным в Центральном банке Туркменистана (премия).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание премии	13104 Премия по требованиям к Центральному банку	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами
Амортизация премии	51303 Расходы от амортизации премии по требованиям к Центральному банку Туркменистана	13104 Премия по требованиям к Центральному банку

Комментарии:

Размещенные кредиты/депозиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового актива. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Счет активный	**13109**
Наименование счета:	Требования к Центральному банку Туркменистана - Счета обязательных резервов
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет денежных средств, размещенных в Центральном банке в соответствии с нормативными документами, обязывающем банки, учрежденные на территории Туркменистана, поддерживать постоянный минимальный уровень обязательных резервов в Центральном банке Туркменистана.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Увеличение резерва	13109 Требования к Центральному банку Туркменистана - Счета обязательных резервов	11101 Счета «Ностро»в Центральном банке
Уменьшение резерва	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана	13109 Требования к Центральному банку Туркменистана - Счета обязательных резервов

Комментарии:

Данный счет должен быть дебетован или кредитован в соответствие с периодической корректировкой размера минимальных резервных требований, согласно правилам их расчета, установленным Центральным банком Туркменистана.

Требования к международным организациям (МВФ и пр)

Счет активный	**13201**
Наименование счета:	Требования к международным организациям - Кредиты
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Уполномоченный коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм кредитов, выданных международным организациям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если возврат кредитов, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к финансовым структурам. *Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими обязательства перед международными организациями

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	13201 Требования к международным организациям - Кредиты	11101-11102 Корреспондентские счета
Возврат требований	11101-11102 Корреспондентские счета	13201 Требования к международным организациям - Кредиты
Признание просроченной задолженности	13205 Просроченная задолженность по основному долгу	13201 Требования к международным организациям - Кредиты

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный **13202**

Наименование счета: Требования к международным организациям - Депозиты

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Уполномоченный коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм депозитов, размещенных в международных организациях.

Принципы бухгалтерского учета:

Принцип осмотрительности: если возврат депозитов, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к финансовым структурам.

Принцип раздельного отражения в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими обязательства перед международными организациями

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	13202 Требования к международным организациям - Депозиты	11101-11102 Корреспондентские счета

Возврат требований	11101-11102 Корреспондентские счета	13202 Требования к международным организациям - Депозиты

Комментарии:
В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный **13203**

Наименование счета: Требования к международным организациям - Другие требования

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Уполномоченный коммерческий банк

Назначение счета: Учет денежных средств других требований к международным организациям.

Принципы бухгалтерского учета:

Принцип осмотрительности: если возврат других требований, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к финансовым структурам.

Принцип раздельного отражения в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими обязательства перед международными организациями

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	13203 Требования к международным организациям - Другие требования	11101-11102 Корреспондентские счета Счета денежных средств
Возврат требований	11101-11102 Корреспондентские счета Счета денежных средств	13203 Требования к международным организациям - Другие требования
Признание просроченной задолженности	13205 Просроченная задолженность по основному долгу	13203 Требования к международным организациям - Другие требования

Комментарии:
В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**13205**
Наименование счета:	Просроченная задолженность по основному долгу требований к международным организациям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Уполномоченный коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм просроченной задолженности по основному долгу требований к международным организациям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* установленный порядок, в соответствии с которым требования квалифицируются как просроченная задолженность, должен применяться постоянно от одного периода к другому. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченной задолженности	13205 Просроченная задолженность по основному долгу	13201 Требования к международным организациям - Кредиты 13203 Требования к международным организациям - Другие требования
Погашение суммы просроченной задолженности	11101-11102 Корреспондентские счета	13205 Просроченная задолженность по основному долгу
Списание просроченной задолженности за счет резервов	13999 Резерв на потери - требования к финансовым структурам	13205 Просроченная задолженность по основному долгу

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**13206**
Наименование счета:	Просроченные проценты по требованиям к международным организациям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Уполномоченный коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм просроченных процентов по требованиям к международным организациям

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* установленный порядок, в соответствии с которым начисленные проценты квалифицируются как просроченные проценты, должен применяться постоянно от одного периода к другому. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченных процентов	13206 Просроченные проценты по требованиям к международным организациям	18102 Начисленные проценты к получению по требованиям к международным организациям
Погашение суммы просроченных процентов	11101-11102 Корреспондентские счета	13206 Просроченные проценты по требованиям к международным организациям
Списание просроченных процентов за счет резервов	13999 Резерв на потери - требования к финансовым структурам	13206 Просроченные проценты по требованиям к международным организациям

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет контрактивный	**13207**
Наименование счета:	Дисконт по требованиям к международным организациям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Уполномоченный коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения возвращаемой суммы денежных средств, размещенных в международных организациях, над суммой фактического их размещения (дисконт).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание дисконта	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами	13207 Дисконт по требованиям к международным организациям

Амортизация дисконта	13207 Дисконт по требованиям к международным организациям	41405 Доходы от амортизации дисконта по требованиям к международным организациям

Комментарии:

Размещенные кредиты/депозиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового актива. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Счет активный	**13208**
Наименование счета:	Премия по требованиям к международным организациям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Уполномоченный коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения суммы фактически размещенных денежных средств (с учетом затрат по сделке) над возвращаемой суммой денег, по требованиям размещенным в международных организациях (премия).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание премии	13208 Премия по требованиям к международным организациям	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами
Амортизация премии	51403 Расходы от амортизации премии по требованиям к международным организациям	13208 Премия по требованиям к международным организациям

Комментарии:

Размещенные кредиты/депозиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового актива. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Требования к банковским учреждениям (кроме ЦБТ)

Счет активный	**13301**
Наименование счета:	Требования к банковским учреждениям - Кредиты
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм кредитов, выданных банковским учреждениям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если возврат кредитов, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к финансовым структурам. *Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед банковскими учреждениями *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	13301 Требования к банковским учреждениям - Кредиты	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета
Возврат требований	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета	13301 Требования к банковским учреждениям - Кредиты
Признание просроченной задолженности	13305 Просроченная задолженность по основному долгу	13301 Требования к банковским учреждениям - Кредиты

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**13302**
Наименование счета:	Требования к банковским учреждениям - Депозиты
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм депозитов, размещенных в банковских учреждениях .

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если возврат депозитов, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к финансовым структурам. *Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед банковскими учреждениями *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	13302 Требования к банковским учреждениям - Депозиты	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета
Возврат требований	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета	13302 Требования к банковским учреждениям - Депозиты
Признание просроченной задолженности	13305 Просроченная задолженность по основному долгу	13302 Требования к банковским учреждениям - Депозиты

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**13303**
Наименование счета:	Аккредитивы и другие требования с условными сроками исполнения
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм аккредитивов и других требований с условными сроками исполнения, открытых в других банковских учреждениях
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание аккредитива, открытого в банковских учреждениях.	13303 Аккредитивы и другие требования с условными сроками исполнения	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета
Списание суммы аккредитива	Соответствующий счет расходов, ОС и НМА	13303 Аккредитивы и другие требования с условными сроками исполнения
Возврат неиспользованной части аккредитива (других депозитов с условными сроками исполнения) или по истечении срока	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования	13303 Аккредитивы и другие требования с условными сроками исполнения

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**13304**
Наименование счета:	Требования к банковским учреждениям - Другие требования
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет денежных средств других требований к банковским учреждениям.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если возврат других требований, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к финансовым структурам. *Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед банковскими учреждениями *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	13304 Требования к банковским учреждениям - Другие требования	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета
Возврат требований	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета	13304 Требования к банковским учреждениям - Другие требования
Урегулирование требований	Счета денежных средств Счета клиентов и т.д.	13304 Требования к банковским учреждениям - Другие требования
Признание просроченной задолженности	13305 Просроченная задолженность по основному долгу	13304 Требования к банковским учреждениям - Другие требования

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**13305**
Наименование счета:	Просроченная задолженность по основному долгу
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм просроченной задолженности по основному долгу требований к банковским учреждениям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* установленный порядок, в соответствии с которым требования квалифицируются как просроченная задолженность, должен применяться постоянно от одного периода к другому. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченной задолженности	13305 Просроченная задолженность по основному долгу	13301 Требования к банковским учреждениям - Кредиты 13302 Требования к банковским учреждениям - Депозиты 13304 Требования к банковским учреждениям - Другие требования
Погашение суммы просроченной задолженности	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета	13305 Просроченная задолженность по основному долгу
Списание просроченной задолженности за счет резервов	13999 Резерв на потери - требования к финансовым структурам	13305 Просроченная задолженность по основному долгу

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**13306**
Наименование счета:	Просроченные проценты по требованиям к банковским учреждениям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет просроченных процентов по требований к банковским учреждениям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* установленный порядок, в соответствии с которым начисленные проценты квалифицируются как просроченные проценты, должен применяться постоянно от одного периода к другому. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченных процентов	13306 Просроченные проценты по требованиям к банковским учреждениям	18103 Начисленные проценты к получению по требованиям к банковским учреждениям
Погашение суммы просроченных процентов	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета	13306 Просроченные проценты по требованиям к банковским учреждениям
Списание просроченных процентов за счет резервов	13999 Резерв на потери - требования к финансовым структурам	13306 Просроченные проценты по требованиям к банковским учреждениям

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет контрактивный	**13307**
Наименование счета:	Дисконт по требованиям к банковским учреждениям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения возвращаемой суммы денежных средств, размещенных в банковских учреждениях , над суммой фактического их размещения (дисконт).

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание дисконта	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами	13307 Дисконт по требованиям к банковским учреждениям
Амортизация дисконта	13307 Дисконт по требованиям к банковским учреждениям	41505 Доходы от амортизации дисконта по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам

Комментарии:

Размещенные кредиты/депозиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового актива. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Счет активный	**13308**
Наименование счета:	Премия по требованиям к банковским учреждениям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения суммы фактически размещенных денежных средств (с учетом затрат по сделке) над возвращаемой суммой денег, по требованиям размещенным в банковских учреждениях (премия).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание премии	13308 Премия по требованиям к банковским учреждениям	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами
Амортизация премии	51506 Расходы от амортизации премии по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам	13308 Премия по требованиям к банковским учреждениям

Комментарии:

Размещенные кредиты/депозиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового актива. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Счет активный	**13309**
Наименование счета:	Ресурсы переданные учреждениям одного банка
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм переданных ресурсов учреждениям одного банка
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание предоставленных ресурсов	13309 Ресурсы переданные учреждениям одного банка	28101 Корреспондентские счета по внутрибанковской расчетной системе
Возврат предоставленных ресурсов	19101 Корреспондентские счета по внутрибанковской расчетной системе	13309 Ресурсы переданные учреждениям одного банка

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в разрезе филиалов банка.

Банку необходимо осуществлять систематическую выверку межфилиальных расчетов.

В сводном балансе на отчетную дату (на уровне балансовых счетов) выверенные остатки по межфилиальным расчетам подлежат сальдированию.

В случае, если межфилиальные отношения предусматривают уплату процентов, расчеты по начисленным и полученным (уплаченным) процентам подлежат тщательной выверке. В сводном балансе на отчетную дату счета по начисленным доходам и расходам, а также полученным и уплаченным процентам подлежит сальдированию.

Требования к финансовым институтам

Счет активный	**13401**
Наименование счета:	Требования к финансовым институтам - Кредиты
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм кредитов, выданных финансовым институтам

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если возврат кредитов, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к финансовым структурам. *Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед финансовыми институтами *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	13401 Требования к финансовым институтам - Кредиты	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета
Возврат требований	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета	13401 Требования к финансовым институтам - Кредиты
Признание просроченной задолженности	13405 Просроченная задолженность по основному долгу	13401 Требования к финансовым институтам - Кредиты

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**13402**
Наименование счета:	Требования к финансовым институтам - Депозиты
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм депозитов, размещенных в финансовых институтах.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если возврат депозитов, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к финансовым структурам.

Принцип раздельного отражения в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед финансовыми институтами

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	13402 Требования к финансовым институтам - Депозиты	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета
Возврат требований	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета	13402 Требования к финансовым институтам - Депозиты
Признание просроченной задолженности	13405 Просроченная задолженность по основному долгу	13402 Требования к финансовым институтам - Депозиты

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный **13403**

Наименование счета: Требования к финансовым институтам - Другие требования

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет денежных средств других требований к финансовым институтам.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип осмотрительности:* если возврат других требований, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к финансовым структурам.

Принцип раздельного отражения в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед финансовыми институтами

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	13403 Требования к финансовым институтам - Другие требования	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета
Возврат требований	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета	13403 Требования к финансовым институтам - Другие требования
Урегулирование требований	Счета денежных средств Счета клиентов и т.д.	13403 Требования к финансовым институтам - Другие требования
Признание просроченной задолженности	13305 Просроченная задолженность по основному долгу	13403 Требования к финансовым институтам - Другие требования

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный **13405**

Наименование счета: Просроченная задолженность по основному долгу

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм просроченной задолженности по основному долгу требований к финансовым институтам

Принципы бухгалтерского учета:

Принцип постоянства методов бухгалтерского учета: установленный порядок, в соответствии с которым требования квалифицируются как просроченная задолженность, должен применяться постоянно от одного периода к другому.

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченной задолженности	13405 Просроченная задолженность по основному долгу	13401 Требования к финансовым институтам - Кредиты 13402 Требования к финансовым институтам - Депозиты 13403 Требования к финансовым институтам - Другие требования
Погашение суммы просроченной задолженности	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета	13405 Просроченная задолженность по основному долгу
Списание просроченной задолженности за счет резервов	13999 Резерв на потери - требования к финансовым структурам	13405 Просроченная задолженность по основному долгу

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный **13406**

Наименование счета: Просроченные процентык по требованиям банка к финансовым институтам

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет просроченных процентов по требованиям к финансовым институтам

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* установленный порядок, в соответствии с которым начисленные проценты квалифицируются как просроченные проценты, должен применяться постоянно от одного периода к другому.

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченных процентов	13406 Просроченные процентык по требованиям банка к финансовым институтам	18104 Начисленные проценты к получению по требованиям к финансовым институтам

Погашение суммы просроченных процентов	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета	13406 Просроченные процентык по требованиям банка к финансовым институтам
Списание просроченных процентов за счет резервов	13999 Резерв на потери - требования к финансовым структурам	13406 Просроченные процентык по требованиям банка к финансовым институтам

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет контрактивный	**13407**
Наименование счета:	Дисконт по требованиям к финансовым институтам (контрактивный)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения возвращаемой суммы денежных средств, размещенных в финансовых институтах, над суммой фактического их размещения (дисконт).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание дисконта	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами	13407 Дисконт по требованиям к финансовым институтам
Амортизация дисконта	13407 Дисконт по требованиям к финансовым институтам	41505 Доходы от амортизации дисконта по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам

Комментарии:

Размещенные кредиты/депозиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового актива. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Счет активный	**13408**
Наименование счета:	Премия по требованиям к финансовым институтам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения суммы фактически размещенных денежных средств (с учетом затрат по сделке) над возвращаемой суммой денег, по требованиям размещенным в финансовых институтах (премия).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание премии	13408 Премия по требованиям к финансовым институтам	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами
Амортизация премии	51506 Расходы от амортизации премии по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам	13408 Премия по требованиям к финансовым институтам

Комментарии:

Размещенные кредиты/депозиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового актива. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Резерв на потери по требования к финансовым структурам

Счет контрактивный	**13999**
Наименование счета:	Резерв на потери- требования к финансовым структурам (контрактивный)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм резерва на потери по требованиям к финансовым структурам.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Методы применяемые для определения резервов покрытия по сомнительным долгам, должны быть неизменными (постоянными) от периода к периоду *Принцип осмотрительности:* Необходимо создавать резерв для риска неоплаты сразу же по его возникновению.

Принцип непрерывности: Расчеты по созданию дополнительного резерва или его сокращения в текущем периоде должны производиться с учетом суммы резерва на начало периода.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Создание или увеличение резервов	56401 Расходы на создание резервов по требованиям к финансовым структурам	13999 Резерв на потери - требования к финансовым структурам
Списание просроченной задолженности за счет резервов	13999 Резерв на потери - требования к финансовым структурам	13205, 13305, 13405 - Просроченная задолженность по основному долгу 13206, 13306, 13406 - Просроченные проценты
Возврат неиспользованных провизий	13999 Резерв на потери - требования к финансовым структурам	46401 Возврат неиспользованных провизий на потери по требованиям к финансовым структурам

Комментарии:

Данный счет всегда должен иметь кредитовый остаток, при этом при подготовке финансового отчета он должен вычитаться из суммы соответствующей группы активов. Чистая стоимость соответствующих активов, т.е. общая сумма активов за минусом величины резерва (провизии), представляет собой сумму, которую банк рассматривает как реальные активы, возврат которых не вызывает сомнение.

В аналитическом учете банку следует организовать систему учета, позволяющую анализировать счета активов и изменений в резервах в разрезе контрагентов. Анализ изменений в резервах должен быть представлен в дополнениях к финансовой отчетности.

ТРЕБОВАНИЯ К НЕФИНАНСОВЫМ СТРУКТУРАМ

Операции Государственного Бюджета

Счет активный **14101**

Наименование счета: Кредиты Министерству финансов Туркменистана

Пользователь: Центральный банк Туркменистана

Назначение счета: Учет сумм кредитов выданных Министерству финансов Туркменистана.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип осмотрительности:* если возврат ссуд, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к нефинансовым структурам.

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	14101 Кредиты Министерству финансов Туркменистана	23101 Средства Централизованного бюджета
Возврат требований	23101 Средства Централизованного бюджета	14101 Кредиты Министерству финансов Туркменистана
Признание просроченной задолженности	14103 Просроченная задолженность по выданным кредитам Министерству финансов Туркменистана	14101 Кредиты Министерству финансов Туркменистана

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный **14102**

Наименование счета: Прочие расчеты с бюджетными потребителями

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет прочих расчетов с бюджетными потребителями

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Зачисление средств	14102 Прочие расчеты с бюджетными потребителями	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)
Закрытие расчетов	23106 Прочие расчеты с бюджетными потребителями	14102 Прочие расчеты с бюджетными потребителями

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**14103**
Наименование счета:	Просроченная задолженность по выданным кредитам Министерству финансов Туркменистана
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана
Назначение счета:	Учет сумм просроченной задолженности по выданным кредитам Министерству финансов Туркменистана
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченной задолженности	14103 Просроченная задолженность по выданным кредитам Министерству финансов Туркменистана	14101 Кредиты Министерству финансов Туркменистана
Погашение суммы просроченной задолженности	23101 Средства Централизованного бюджета	14103 Просроченная задолженность по выданным кредитам Министерству финансов Туркменистана
Списание просроченной задолженности за счет резервов	14999 Резерв на потери - требования к нефинансовым структурам	14103 Просроченная задолженность по выданным кредитам Министерству финансов Туркменистана

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный	**14104**
Наименование счета:	Просроченные проценты по выданным кредитам Министерству финансов Туркменистана
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана
Назначение счета:	Учет просроченных процентов по кредитам Министерству финансов Туркменистана
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* установленный порядок, в соответствии с которым начисленные проценты квалифицируются как просроченные проценты, должен применяться постоянно от одного периода к другому.

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченных процентов	14104 Просроченные проценты по выданным кредитам Министерству финансов Туркменистана	18105 Начисленные проценты к получению по требованиям к государственным предприятиям и организациям
Погашение суммы просроченных процентов	23101 Средства Централизованного бюджета	14104 Просроченные проценты по выданным кредитам Министерству финансов Туркменистана
Списание просроченных процентов за счет резервов	14999 Резерв на потери - требования к нефинансовым структурам	14104 Просроченные проценты по выданным кредитам Министерству финансов Туркменистана

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Кредиты

Счет активный **14201**

Наименование счета: Кредиты государственным предприятиям и организациям

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм кредитов, выданных государственным предприятиям и организациям

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип осмотрительности:* если возврат ссуд, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к нефинансовым структурам.

Принцип раздельного отражения в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед нефинансовыми структурами

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	14201 Кредиты государственным предприятиям и организациям	23201 Счета государственных предприятий и организаций 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета
Возврат требований	23201 Счета государственных предприятий и организаций 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета	14201 Кредиты государственным предприятиям и организациям
Признание просроченной задолженности	14701 Просроченная задолженность по требованиям к государственным предприятиям и организациям	14201 Кредиты государственным предприятиям и организациям

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**14202**
Наименование счета:	Кредиты предприятиям и организациям негосударственного сектора
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм кредитов, выданных предприятиям и организациям негосударственного сектора
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если возврат ссуд, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к нефинансовым структурам.

Принцип раздельного отражения в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед нефинансовыми структурами

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	14202 Кредиты предприятиям и организациям негосударственного сектора	23202 Счета предприятий и организаций негосударственного сектора 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета
Возврат требований	23202 Счета предприятий и организаций негосударственного сектора 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета	14202 Кредиты предприятиям и организациям негосударственного сектора
Признание просроченной задолженности	14702 Просроченная задолженность по требованиям к предприятиям и организациям негосударственного сектора	14202 Кредиты предприятиям и организациям негосударственного сектора

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный **14203**

Наименование счета: Кредиты иностранным компаниям

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм кредитов, выданных иностранным компаниям

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если возврат ссуд, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к нефинансовым структурам. *Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед нефинансовыми структурами *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	14203 Кредиты иностранным компаниям	23203 Счета иностранных компаний 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета
Возврат требований	23203 Счета иностранных компаний 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета	14203 Кредиты иностранным компаниям
Признание просроченной задолженности	14703 Просроченная задолженность по требованиям к иностранным компаниям	14203 Кредиты иностранным компаниям

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**14204**
Наименование счета:	Кредиты совместным предприятиям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм кредитов, выданных совместным предприятиям

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если возврат ссуд, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к нефинансовым структурам. *Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед нефинансовыми структурами *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	14204 Кредиты совместным предприятиям	23204 Счета совместных предприятий 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета
Возврат требований	23204 Счета совместных предприятий 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета	14204 Кредиты совместным предприятиям
Признание просроченной задолженности	14704 Просроченная задолженность по требованиям к совместным предприятий	14204 Кредиты совместным предприятиям

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**14205**
Наименование счета:	Кредиты некоммерческим предприятиям и организациям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм кредитов, выданных некоммерческим предприятиям и организациям

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если возврат ссуд, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к нефинансовым структурам. *Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед нефинансовыми структурами *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	14205 Кредиты некоммерческим предприятиям и организациям	23205 Счета некоммерческих предприятий и организаций 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета
Возврат требований	23205 Средства до востребования некоммерческих предприятий и организаций 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета	14205 Кредиты некоммерческим предприятиям и организациям
Признание просроченной задолженности	14705 Просроченная задолженность по требованиям к некоммерческим предприятиям и организациям	14205 Кредиты некоммерческим предприятиям и организациям

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**14206**
Наименование счета:	Кредиты индивидуальным предпринимателям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм кредитов, выданных индивидуальным предпринимателям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если возврат ссуд, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к нефинансовым структурам. *Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед нефинансовыми структурами *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	14206 Кредиты индивидуальным предпринимателям	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 23206 Счета индивидуальных предпринимателей 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета
Возврат требований	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 23206 Счета индивидуальных предпринимателей 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета	14206 Кредиты индивидуальным предпринимателям
Признание просроченной задолженности	14706 Просроченная задолженность по требованиям к индивидуальным предпринимателям	14206 Кредиты индивидуальным предпринимателям

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**14207**
Наименование счета:	Кредиты арендаторам на групповой и индивидуальной аренде
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм кредитов, выданных арендаторам на групповой и индивидуальной аренде
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если возврат ссуд, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к нефинансовым структурам. *Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед нефинансовыми структурами *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	14207 Кредиты арендаторам на групповой и индивидуальной аренде	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 23207 Счета арендаторов на групповой и индивидуальной аренде 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета
Возврат требований	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 23207 Счета арендаторов на групповой и индивидуальной аренде 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета	14207 Кредиты арендаторам на групповой и индивидуальной аренде

Признание просроченной задолженности	14707 Просроченная задолженность по требованиям к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде	14207 Кредиты арендаторам на групповой и индивидуальной аренде

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**14208**
Наименование счета:	Кредиты физическим лицам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм кредитов, выданных физическим лицам
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если возврат ссуд, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к нефинансовым структурам. *Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед нефинансовыми структурами *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	14208 Кредиты физическим лицам	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 23208 Счета физических лиц 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета

Возврат требований	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 23208 Счета физических лиц 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета	14208 Кредиты физическим лицам
Признание просроченной задолженности	14708 Просроченная задолженность по требованиям к физическим лицам	14208 Кредиты физическим лицам

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет контрактивный	**14209**
Наименование счета:	Дисконт по кредитным требованиям предоставленным нефинансовым структурам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения возвращаемой суммы по кредитным требованиям, предоставленным нефинансовым структурам над суммой фактически предоставленных кредитных требований (с учетом затрат по сделки) (дисконт).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание дисконта	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами	14209 Дисконт по кредитным требованиям предоставленным нефинансовым структурам
Амортизация дисконта	14209 Дисконт по кредитным требованиям предоставленным нефинансовым структурам	41606 Доходы от амортизации дисконта по кредитным требованиям предоставленным нефинансовым структурам

Комментарии:

Размещенные кредиты/депозиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового актива. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Счет активный	**14210**
Наименование счета:	Премия по кредитным требованиям предоставленным нефинансовым структурам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения суммы фактически предоставленных клиентам кредитных требований (с учетом затрат по сделке) над погашаемой суммой кредитных требований (премия).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание премии	14210 Премия по кредитным требованиям предоставленным нефинансовым структурам	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами
Амортизация премии	51606 Расходы от амортизации премии по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам	14210 Премия по кредитным требованиям предоставленным нефинансовым структурам

Комментарии:

Размещенные кредиты/депозиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового актива. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Лизинг

Счет активный	**14301**
Наименование счета:	Лизинг государственным предприятиям и организациям
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм основного долга по финансовому лизингу, предоставленному государственным предприятиям и организациям

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если погашение дебиторской задолженности по финансовому лизингу подлежит сомнению, необходимо создать резерв страхования от риска неоплаты. *Принцип отражения операций в день их проведения:* записи по дебету и кредиту счета должны быть выполнены на дату заключения сделки, независимо от той даты, когда денежные средства были перечислены/получены. *Принцип преобладания сущности над формой:* несмотря на то, что финансовый лизинг предусматривает периодические платежи в течение всего срока лизинга, с условием выплаты полной стоимости переданного по лизингу актива лишь по окончании срока лизинга, в начале лизинга актив подлежит учету по полной стоимости у арендатора.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание лизинга - на сумму чистой инвестиции в финансовую аренду	14301 Лизинг государственным предприятиям и организациям	17102-17105 Основные средства
Погашение суммы основного долга по лизингу	23201 Средства до востребования государственных предприятий и организаций 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28302 Авансовые поступления	14301 Лизинг государственным предприятиям и организациям
Признание просроченной задолженности - в части чистой инвестиции	14701 Просроченная задолженность по требованиям к государственным предприятиям и организациям	14301 Лизинг государственным предприятиям и организациям
- на сумму незаработанного дохода по процентам	14801 Просроченные проценты по требованиям к государственным предприятиям и организациям	14301 Лизинг государственным предприятиям и организациям

Комментарии:

Финансовая аренда - это аренда, по условиям которой происходит существенный перенос всех рисков и выгод, сопутствующих владению активом. Правовой титул в итоге может как передаваться, так и не передаваться.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**14302**
Наименование счета:	Лизинг предприятиям и организациям негосударственного сектора
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм основного долга по финансовому лизингу, предоставленному предприятиям и организациям негосударственного сектора
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если погашение дебиторской задолженности по финансовому лизингу подлежит сомнению, необходимо создать резерв страхования от риска неоплаты. *Принцип отражения операций в день их проведения: записи по дебету и кредиту счета должны быть выполнены на дату заключения сделки, независимо от той даты, когда денежные средства были перечислены/ получены.* *Принцип преобладания сущности над формой:* несмотря на то, что финансовый лизинг предусматривает периодические платежи в течение всего срока лизинга, с условием выплаты полной стоимости переданного по лизингу актива лишь по окончании срока лизинга, в начале лизинга актив подлежит учету по полной стоимости у арендатора.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание лизинга - на сумму чистой инвестиции в финансовую аренду	14302 Лизинг предприятиям и организациям негосударственного сектора	17102-17105 Основные средства

Погашение суммы основного долга по лизингу	23202 Счета предприятий и организаций негосударственного сектора 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28302 Авансовые поступления	14302 Лизинг предприятиям и организациям негосударственного сектора
Признание просроченной задолженности - в части чистой инвестиции	14702 Просроченная задолженность по требованиям к предприятиям и организациям негосударственного сектора	14302 Лизинг предприятиям и организациям негосударственного сектора
- на сумму незаработанного дохода по процентам	14802 Просроченные проценты по требованиям к предприятиям и организациям негосударственного сектора	14302 Лизинг предприятиям и организациям негосударственного сектора

Комментарии:

Финансовая аренда - это аренда, по условиям которой происходит существенный перенос всех рисков и выгод, сопутствующих владению активом. Правовой титул в итоге может как передаваться, так и не передаваться.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**14303**
Наименование счета:	Лизинг иностранным компаниям
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм основного долга по финансовому лизингу, предоставленному иностранным компаниям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если погашение дебиторской задолженности по финансовому лизингу подлежит сомнению, необходимо создать резерв страхования от риска неоплаты.

Принцип отражения операций в день их проведения: записи по дебету и кредиту счета должны быть выполнены на дату заключения сделки, независимо от той даты, когда денежные средства были перечислены/получены.

Принцип преобладания сущности над формой: несмотря на то, что финансовый лизинг предусматривает периодические платежи в течение всего срока лизинга, с условием выплаты полной стоимости переданного по лизингу актива лишь по окончании срока лизинга, в начале лизинга актив подлежит учету по полной стоимости у арендатора.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание лизинга - на сумму чистой инвестиции в финансовую аренду	14303 Лизинг иностранным компаниям	17102-17105 Основные средства
Погашение суммы основного долга по лизингу	23203 Счета иностранных компаний 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28302 Авансовые поступления	14303 Лизинг иностранным компаниям
Признание просроченной задолженности - в части чистой инвестиции	14703 Просроченная задолженность по требованиям к иностранным компаниям	14303 Лизинг иностранным компаниям
- на сумму незаработанного дохода по процентам	14803 Просроченные проценты по требованиям к иностранным компаниям	14303 Лизинг иностранным компаниям

Комментарии:

Финансовая аренда - это аренда, по условиям которой происходит существенный перенос всех рисков и выгод, сопутствующих владению активом. Правовой титул в итоге может как передаваться, так и не передаваться.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**14304**
Наименование счета:	Лизинг совместным предприятиям
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм основного долга по финансовому лизингу, предоставленному совместным предприятиям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если погашение дебиторской задолженности по финансовому лизингу подлежит сомнению, необходимо создать резерв страхования от риска неоплаты. *Принцип отражения операций в день их проведения:* записи по дебету и кредиту счета должны быть выполнены на дату заключения сделки, независимо от той даты, когда денежные средства были перечислены/получены. *Принцип преобладания сущности над формой:* несмотря на то, что финансовый лизинг предусматривает периодические платежи в течение всего срока лизинга, с условием выплаты полной стоимости переданного по лизингу актива лишь по окончании срока лизинга, в начале лизинга актив подлежит учету по полной стоимости у арендатора.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание лизинга - на сумму чистой инвестиции в финансовую аренду	14304 Лизинг совместным предприятиям	17102-17105 Основные средства
Погашение суммы основного долга по лизингу	23204 Счета совместных предприятий 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28302 Авансовые поступления	14304 Лизинг совместным предприятиям
Признание просроченной задолженности - в части чистой инвестиции	14704 Просроченная задолженность по требованиям к совместным предприятий	14304 Лизинг совместным предприятиям
- на сумму незаработанного дохода по процентам	14804 Просроченные проценты по требованиям к совместным предприятиям	14304 Лизинг совместным предприятиям

Комментарии:

Финансовая аренда - это аренда, по условиям которой происходит существенный перенос всех рисков и выгод, сопутствующих владению активом. Правовой титул в итоге может как передаваться, так и не передаваться.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**14305**
Наименование счета:	Лизинг некоммерческим предприятиям и организациям
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм основного долга по финансовому лизингу, предоставленному некоммерческим предприятиям и организациям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если погашение дебиторской задолженности по финансовому лизингу подлежит сомнению, необходимо создать резерв страхования от риска неоплаты. *Принцип отражения операций в день их проведения:* записи по дебету и кредиту счета должны быть выполнены на дату заключения сделки, независимо от той даты, когда денежные средства были перечислены/получены. *Принцип преобладания сущности над формой:* несмотря на то, что финансовый лизинг предусматривает периодические платежи в течение всего срока лизинга, с условием выплаты полной стоимости переданного по лизингу актива лишь по окончании срока лизинга, в начале лизинга актив подлежит учету по полной стоимости у арендатора.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание лизинга - на сумму чистой инвестиции в финансовую аренду	14305 Лизинг некоммерческим предприятиям и организациям	17102-17105 Основные средства

Погашение суммы основного долга по лизингу	23205 Средства до востребования некоммерческих предприятий и организаций 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28302 Авансовые поступления	14305 Лизинг некоммерческим предприятиям и организациям
Признание просроченной задолженности - в части чистой инвестиции	14705 Просроченная задолженность по требованиям к некоммерческим предприятиям и организациям	14305 Лизинг некоммерческим предприятиям и организациям
- на сумму незаработанного дохода по процентам	14805 Просроченные проценты по требованиям к некоммерческим предприятиям и организациям	14305 Лизинг некоммерческим предприятиям и организациям

Комментарии:

Финансовая аренда - это аренда, по условиям которой происходит существенный перенос всех рисков и выгод, сопутствующих владению активом. Правовой титул в итоге может как передаваться, так и не передаваться.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**14306**
Наименование счета:	Лизинг индивидуальным предпринимателям
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм основного долга по финансовому лизингу, предоставленному индивидуальным предпринимателям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если погашение дебиторской задолженности по финансовому лизингу подлежит сомнению, необходимо создать резерв страхования от риска неоплаты.

Принцип отражения операций в день их проведения: записи по дебету и кредиту счета должны быть выполнены на дату заключения сделки, независимо от той даты, когда денежные средства были перечислены/получены.

Принцип преобладания сущности над формой: несмотря на то, что финансовый лизинг предусматривает периодические платежи в течение всего срока лизинга, с условием выплаты полной стоимости переданного по лизингу актива лишь по окончании срока лизинга, в начале лизинга актив подлежит учету по полной стоимости у арендатора.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание лизинга - на сумму чистой инвестиции в финансовую аренду	14306 Лизинг индивидуальным предпринимателям	17102-17105 Основные средства
Погашение суммы основного долга по лизингу	23206 Средства до востребования индивидуальных предпринимателей 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28302 Авансовые поступления	14306 Лизинг индивидуальным предпринимателям
Признание просроченной задолженности - в части чистой инвестиции	14706 Просроченная задолженность по требованиям к индивидуальным предпринимателям	14306 Лизинг индивидуальным предпринимателям
- на сумму незаработанного дохода по процентам	14806 Просроченные проценты по требованиям к индивидуальным предпринимателям	14306 Лизинг индивидуальным предпринимателям

Комментарии:

Финансовая аренда - это аренда, по условиям которой происходит существенный перенос всех рисков и выгод, сопутствующих владению активом. Правовой титул в итоге может как передаваться, так и не передаваться.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**14307**
Наименование счета:	Лизинг арендаторам на групповой и индивидуальной аренде
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм основного долга по финансовому лизингу, предоставленному арендаторам на групповой и индивидуальной аренде
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если погашение дебиторской задолженности по финансовому лизингу подлежит сомнению, необходимо создать резерв страхования от риска неоплаты. *Принцип отражения операций в день их проведения:* записи по дебету и кредиту счета должны быть выполнены на дату заключения сделки, независимо от той даты, когда денежные средства были перечислены/получены. *Принцип преобладания сущности над формой:* несмотря на то, что финансовый лизинг предусматривает периодические платежи в течение всего срока лизинга, с условием выплаты полной стоимости переданного по лизингу актива лишь по окончании срока лизинга, в начале лизинга актив подлежит учету по полной стоимости у арендатора.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание лизинга - на сумму чистой инвестиции в финансовую аренду	14307 Лизинг арендаторам на групповой и индивидуальной аренде	17102-17105 Основные средства
Погашение суммы основного долга по лизингу	23207 Средства до востребования арендаторам на групповой и индивидуальной аренде 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28302 Авансовые поступления	14307 Лизинг арендаторам на групповой и индивидуальной аренде

Признание просроченной задолженности - в части чистой инвестиции	14707 Просроченная задолженность по требованиям к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде	14307 Лизинг арендаторам на групповой и индивидуальной аренде
- на сумму незаработанного дохода по процентам	14807 Просроченные проценты по требованиям к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде	14307 Лизинг арендаторам на групповой и индивидуальной аренде

Комментарии:

Финансовая аренда - это аренда, по условиям которой происходит существенный перенос всех рисков и выгод, сопутствующих владению активом. Правовой титул в итоге может как передаваться, так и не передаваться.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**14308**
Наименование счета:	Лизинг физическим лицам
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм основного долга по финансовому лизингу, предоставленному физическим лицам
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если погашение дебиторской задолженности по финансовому лизингу подлежит сомнению, необходимо создать резерв страхования от риска неоплаты. *Принцип отражения операций в день их проведения:* записи по дебету и кредиту счета должны быть выполнены на дату заключения сделки, независимо от той даты, когда денежные средства были перечислены/ получены. *Принцип преобладания сущности над формой:* несмотря на то, что финансовый лизинг предусматривает периодические платежи в течение всего срока лизинга, с условием выплаты полной стоимости переданного по лизингу актива лишь по окончании срока лизинга, в начале лизинга актив подлежит учету по полной стоимости у арендатора.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание лизинга - на сумму чистой инвестиции в финансовую аренду	14308 Лизинг физическим лицам	17102-17105 Основные средства
Погашение суммы основного долга по лизингу	23208 Счета физических лиц 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28302 Авансовые поступления	14308 Лизинг физическим лицам
Признание просроченной задолженности - в части чистой инвестиции	14708 Просроченная задолженность по требованиям к физическим лицам	14308 Лизинг физическим лицам
- на сумму незаработанного дохода по процентам	14808 Просроченные проценты по требованиям к физическим лицам	14308 Лизинг физическим лицам

Комментарии:

Финансовая аренда - это аренда, по условиям которой происходит существенный перенос всех рисков и выгод, сопутствующих владению активом. Правовой титул в итоге может как передаваться, так и не передаваться.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Другие требования

Счет активный	**14401**
Наименование счета:	Другие требования к государственным предприятиям и организациям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм других требований, выданных государственным предприятиям и организациям (документарные операции, овердрафты, операции с кредитными пластиковыми карточками факторинг, форфейтинг и т.п.)

Принципы бухгалтерского учета:

Принцип осмотрительности: если возврат требований, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к нефинансовым структурам.

Принцип раздельного отражения в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед нефинансовыми структурами

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	14401 Другие требования к государственным предприятиям и организациям	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23201 Счета государственных предприятий и организаций
Возврат требований	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23201 Счета государственных предприятий и организаций	14401 Другие требования к государственным предприятиям и организациям
Урегулирование требований	Счета денежных средств Счета клиентов и т.д.	14401 Другие требования к государственным предприятиям и организациям
Признание просроченной задолженности	14701 Просроченная задолженность по требованиям к государственным предприятиям и организациям	14401 Другие требования к государственным предприятиям и организациям

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**14402**
Наименование счета:	Другие требования к предприятиям и организациям негосударственного сектора
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм других требований, выданных предприятиям и организациям негосударственного сектора (документарные операции, овердрафты, операции с кредитными пластиковыми карточками факторинг, форфейтинг и т.п.)
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если возврат требований, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к нефинансовым структурам. *Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед нефинансовыми структурами *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	14402 Другие требования к предприятиям и организациям негосударственного сектора	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23202 Счета предприятий и организаций негосударственного сектора
Возврат требований	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23202 Счета предприятий и организаций негосударственного сектора	14402 Другие требования к предприятиям и организациям негосударственного сектора
Урегулирование требований	Счета денежных средств Счета клиентов и т.д.	14402 Другие требования к предприятиям и организациям негосударственного сектора

Признание просроченной задолженности	14702 Просроченная задолженность по требованиям к предприятиям и организациям негосударственного сектора	14402 Другие требования к предприятиям и организациям негосударственного сектора

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный **14403**

Наименование счета: Другие требования к иностранным компаниям

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм других требований, выданных иностранным компаниям (документарные операции, овердрафты, операции с кредитными пластиковыми карточками факторинг, форфейтинг и т.п.)

Принципы бухгалтерского учета:

Принцип осмотрительности: если возврат требований, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к нефинансовым структурам.

Принцип раздельного отражения в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед нефинансовыми структурами

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	14403 Другие требования к иностранным компаниям	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23203 Счета иностранных компаний
Возврат требований	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23203 Счета иностранных компаний	14403 Другие требования к иностранным компаниям

Урегулирование требований	Счета денежных средств Счета клиентов и т.д.	14403 Другие требования к иностранным компаниям
Признание просроченной задолженности	14703 Просроченная задолженность по требованиям к иностранным компаниям	14403 Другие требования к иностранным компаниям

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**14404**
Наименование счета:	Другие требования к совместным предприятиям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм других требований, выданных совместным предприятиям (документарные операции, овердрафты, операции с кредитными пластиковыми карточками факторинг, форфейтинг и т.п.)
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если возврат требований, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к нефинансовым структурам. *Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед нефинансовыми структурами *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	14404 Другие требования к совместным предприятиям	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23204 Счета совместных предприятий
Возврат требований	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23204 Счета совместных предприятий	14404 Другие требования к совместным предприятиям

Урегулирование требований	Счета денежных средств Счета клиентов и т.д.	14404 Другие требования к совместным предприятиям
Признание просроченной задолженности	14704 Просроченная задолженность по требованиям к совместным предприятий	14404 Другие требования к совместным предприятиям

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный **14405**

Наименование счета: Другие требования к некоммерческим предприятиям и организациям

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм других требований, выданных некоммерческим предприятиям и организациям (документарные операции, овердрафты, операции с кредитными пластиковыми карточками факторинг, форфейтинг и т.п.)

Принципы бухгалтерского учета:

Принцип осмотрительности: если возврат требований, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к нефинансовым структурам.

Принцип раздельного отражения в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед нефинансовыми структурами

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	14405 Другие требования к некоммерческим предприятиям и организациям	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23205 Счета некоммерческих предприятий и организаций

Возврат требований	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23205 Счета некоммерческих предприятий и организаций	14405 Другие требования к некоммерческим предприятиям и организациям
Урегулирование требований	Счета денежных средств Счета клиентов и т.д.	14405 Другие требования к некоммерческим предприятиям и организациям
Признание просроченной задолженности	14705 Просроченная задолженность по требованиям к некоммерческим предприятиям и организациям	14405 Другие требования к некоммерческим предприятиям и организациям

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**14406**
Наименование счета:	Другие требования к индивидуальным предпринимателям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм других требований, выданных индивидуальным предпринимателям (документарные операции, овердрафты, операции с кредитными пластиковыми карточками факторинг, форфейтинг и т.п.)
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если возврат требований, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к нефинансовым структурам. *Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед нефинансовыми структурами *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	14406 Другие требования к индивидуальным предпринимателям	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23206 Счета индивидуальных предпринимателей
Возврат требований	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23206 Счета индивидуальных предпринимателей	14406 Другие требования к индивидуальным предпринимателям
Урегулирование требований	Счета денежных средств Счета клиентов и т.д.	14406 Другие требования к индивидуальным предпринимателям
Признание просроченной задолженности	14706 Просроченная задолженность по требованиям к индивидуальным предпринимателям	14406 Другие требования к индивидуальным предпринимателям

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**14407**
Наименование счета:	Другие требования к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм других требований, выданных арендаторам на групповой и индивидуальной аренде (документарные операции, овердрафты, операции с кредитными пластиковыми карточками факторинг, форфейтинг и т.п.)
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если возврат требований, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к нефинансовым структурам.

Принцип раздельного отражения в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед нефинансовыми структурами

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	14407 Другие требования к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23207 Счета арендаторов на групповой и индивидуальной аренде
Возврат требований	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23207 Счета арендаторов на групповой и индивидуальной аренде	14407 Другие требования к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде
Урегулирование требований	Счета денежных средств Счета клиентов и т.д.	14407 Другие требования к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде
Признание просроченной задолженности	14707 Просроченная задолженность по требованиям к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде	14407 Другие требования к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный **14408**

Наименование счета: Другие требования к физическим лицам

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета:	Учет сумм других требований, выданных физическим лицам (документарные операции, овердрафты, операции с кредитными пластиковыми карточками факторинг, форфейтинг и т.п.)
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* если возврат требований, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как сомнительную задолженность и необходимо создать резерв по требованиям к нефинансовым структурам. *Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как активы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой обязательства перед нефинансовыми структурами *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание требований	14408 Другие требования к физическим лицам	10101 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23208 Счета физических лиц
Возврат требований	10101 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23207 Счета физических лиц	14408 Другие требования к физическим лицам
Урегулирование требований	Счета денежных средств Счета клиентов и т.д.	14408 Другие требования к физическим лицам
Признание просроченной задолженности	14708 Просроченная задолженность по требованиям к физическим лицам	14408 Другие требования к физическим лицам

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Просроченная задолженность по требованиям

Счет активный	**14701**
Наименование счета:	Просроченная задолженность по требованиям к государственным предприятиям и организациям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм просроченной задолженности по основному долгу требований к государственным предприятиям и организациям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* установленный порядок, в соответствии с которым требования квалифицируются как просроченная задолженность, должен применяться постоянно от одного периода к другому. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченной задолженности	14701 Просроченная задолженность по требованиям к государственным предприятиям и организациям	14201 Кредиты государственным предприятиям и организациям 14301 Лизинг государственным предприятиям и организациям (в части основного долга) 14401 Другие требования к государственным предприятиям и организациям
Погашение суммы просроченной задолженности	23201 Средства до востребования государственных предприятий и организаций 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета	14701 Просроченная задолженность по требованиям к государственным предприятиям и организациям

Списание просроченной задолженности за счет резервов	14999 Резерв на потери - требования к нефинансовым структурам	14701 Просроченная задолженность по требованиям к государственным предприятиям и организациям

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный	**14702**
Наименование счета:	Просроченная задолженность по требованиям к предприятиям и организациям негосударственного сектора
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм просроченной задолженности по основному долгу требований к предприятиям и организациям негосударственного сектора
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* установленный порядок, в соответствии с которым требования квалифицируются как просроченная задолженность, должен применяться постоянно от одного периода к другому. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченной задолженности	14702 Просроченная задолженность по требованиям к предприятиям и организациям негосударственного сектора	14202 Кредиты предприятиям и организациям негосударственного сектора 14302 Лизинг предприятиям и организациям негосударственного сектора (в части чистой инвестиции) 14402 Другие требования к предприятиям и организациям негосударственного сектора

Погашение суммы просроченной задолженности	23202 Счета предприятий и организаций негосударственного сектора 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета	14702 Просроченная задолженность по требованиям к предприятиям и организациям негосударственного сектора
Списание просроченной задолженности за счет резервов	14999 Резерв на потери - требования к нефинансовым структурам	14702 Просроченная задолженность по требованиям к предприятиям и организациям негосударственного сектора

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный	**14703**
Наименование счета:	Просроченная задолженность по требованиям к иностранным компаниям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм просроченной задолженности по основному долгу требований к иностранным компаниям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* установленный порядок, в соответствии с которым требования квалифицируются как просроченная задолженность, должен применяться постоянно от одного периода к другому. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченной задолженности	14703 Просроченная задолженность по требованиям к иностранным компаниям	14203 Кредиты иностранным компаниям 14303 Лизинг иностранным компаниям 14403 Другие требования к иностранным компаниям

Погашение суммы просроченной задолженности	23203 Счета иностранных компаний 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета	14703 Просроченная задолженность по требованиям к иностранным компаниям
Списание просроченной задолженности за счет резервов	14999 Резерв на потери - требования к нефинансовым структурам	14703 Просроченная задолженность по требованиям к иностранным компаниям

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный **14704**

Наименование счета: Просроченная задолженность по требованиям к совместным предприятиям

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм просроченной задолженности по основному долгу требований к совместным предприятиям

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* установленный порядок, в соответствии с которым требования квалифицируются как просроченная задолженность, должен применяться постоянно от одного периода к другому.

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченной задолженности	14704 Просроченная задолженность по требованиям к совместным предприятий	14204 Кредиты совместным предприятиям 14304 Лизинг совместным предприятиям 14404 Другие требования к совместным предприятиям

Погашение суммы просроченной задолженности	23204 Счета совместных предприятий 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета	14704 Просроченная задолженность по требованиям к совместным предприятиям
Списание просроченной задолженности за счет резервов	14999 Резерв на потери - требования к нефинансовым структурам	14704 Просроченная задолженность по требованиям к совместным предприятиям

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный **14705**

Наименование счета: Просроченная задолженность по требованиям к некоммерческим предприятиям и организациям

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм просроченной задолженности по основному долгу требований к некоммерческим предприятиям и организациям

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* установленный порядок, в соответствии с которым требования квалифицируются как просроченная задолженность, должен применяться постоянно от одного периода к другому.

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченной задолженности	14705 Просроченная задолженность по требованиям к некоммерческим предприятиям и организациям	14205 Кредиты некоммерческим предприятиям и организациям 14305 Лизинг некоммерческим предприятиям и организациям 14405 Другие требования к некоммерческим предприятиям и организациям

Погашение суммы просроченной задолженности	23205 Средства до востребования некоммерческих предприятий и организаций 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета	14705 Просроченная задолженность по требованиям к некоммерческим предприятиям и организациям
Списание просроченной задолженности за счет резервов	14999 Резерв на потери - требования к нефинансовым структурам	14705 Просроченная задолженность по требованиям к некоммерческим предприятиям и организациям

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный **14706**

Наименование счета: Просроченная задолженность по требованиям к индивидуальным предпринимателям

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм просроченной задолженности по основному долгу требований к индивидуальным предпринимателям

Принципы бухгалтерского учета:

Принцип постоянства методов бухгалтерского учета: установленный порядок, в соответствии с которым требования квалифицируются как просроченная задолженность, должен применяться постоянно от одного периода к другому.

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченной задолженности	14706 Просроченная задолженность по требованиям к индивидуальным предпринимателям	14206 Кредиты индивидуальным предпринимателям 14306 Лизинг индивидуальным предпринимателям 14406 Другие требования к индивидуальным предпринимателям

Погашение суммы просроченной задолженности	23206 Средства до востребования индивидуальных предпринимателей 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета	14706 Просроченная задолженность по требованиям к индивидуальным предпринимателям
Списание просроченной задолженности за счет резервов	14999 Резерв на потери - требования к нефинансовым структурам	14706 Просроченная задолженность по требованиям к индивидуальным предпринимателям

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный	**14707**
Наименование счета:	Просроченная задолженность по требованиям к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм просроченной задолженности по основному долгу требований к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* установленный порядок, в соответствии с которым требования квалифицируются как просроченная задолженность, должен применяться постоянно от одного периода к другому. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченной задолженности	14707 Просроченная задолженность по требованиям к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде	14207 Кредиты арендаторам на групповой и индивидуальной аренде 14307 Лизинг арендаторам на групповой и индивидуальной аренде 14407 Другие требования к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде

Погашение суммы просроченной задолженности	23207 Средства до востребования арендаторов на групповой и индивидуальной аренде 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета	14707 Просроченная задолженность по требованиям к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде
Списание просроченной задолженности за счет резервов	14999 Резерв на потери - требования к нефинансовым структурам	14707 Просроченная задолженность по требованиям к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный	**14708**
Наименование счета:	Просроченная задолженность по требованиям к физическим лицам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм просроченной задолженности по основному долгу требований к физическим лицам
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* установленный порядок, в соответствии с которым требования квалифицируются как просроченная задолженность, должен применяться постоянно от одного периода к другому. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченной задолженности	14708 Просроченная задолженность по требованиям к физическим лицам	14208 Кредиты физическим лицам 14308 Лизинг физическим лицам 14408 Другие требования кфизическим лицам

Погашение суммы просроченной задолженности	23208 Средства до востребования физических лиц 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета	14708 Просроченная задолженность по требованиям к физическим лицам
Списание просроченной задолженности за счет резервов	14999 Резерв на потери - требования к нефинансовым структурам	14708 Просроченная задолженность по требованиям к физическим лицам

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Просроченные проценты по требованиям

Счет активный	**14801**
Наименование счета:	Просроченные проценты по требованиям к государственным предприятиям и организациям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет просроченных процентов по требованиям к государственным предприятиям и организациям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* установленный порядок, в соответствии с которым начисленные проценты квалифицируются как просроченные проценты, должен применяться постоянно от одного периода к другому. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченных процентов	14801 Просроченные проценты по требованиям к государственным предприятиям и организациям	18105 Начисленные проценты к получению по требованиям к государственным предприятиям и организациям

Погашение суммы просроченных процентов	23201 Средства до востребования государственных предприятий и организаций 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	14801 Просроченные проценты по требованиям к государственным предприятиям и организациям
Списание просроченных процентов за счет резервов	14999 Резерв на потери - требования к нефинансовым структурам	14801 Просроченные проценты по требованиям к государственным предприятиям и организациям

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный	**14802**
Наименование счета:	Просроченные проценты по требованиям к предприятиям и организациям негосударственного сектора
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм просроченных процентов по требованиям к предприятиям и организациям негосударственного сектора
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* установленный порядок, в соответствии с которым начисленные проценты квалифицируются как просроченные проценты, должен применяться постоянно от одного периода к другому. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченных процентов	14802 Просроченные проценты по требованиям к предприятиям и организациям негосударственного сектора	18106 Начисленные проценты к получению по требованиям к предприятиям и организациям негосударственного сектора,

Погашение суммы просроченных процентов	23202 Счета предприятий и организаций негосударственного сектора 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	14802 Просроченные проценты по требованиям к предприятиям и организациям негосударственного сектора
Списание просроченных процентов за счет резервов	14999 Резерв на потери - требования к нефинансовым структурам	14802 Просроченные проценты по требованиям к предприятиям и организациям негосударственного сектора

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный	**14803**
Наименование счета:	Просроченные проценты по требованиям к иностранным компаниям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм просроченных процентов по требованиям к иностранным компаниям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* установленный порядок, в соответствии с которым начисленные проценты квалифицируются как просроченные проценты, должен применяться постоянно от одного периода к другому. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченных процентов	14803 Просроченные проценты по требованиям к иностранным компаниям	18107 Начисленные проценты к получению по требованиям к иностранным компаниям

Погашение суммы просроченных процентов	23203 Счета иностранных компаний 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	14803 Просроченные проценты по требованиям к иностранным компаниям
Списание просроченных процентов за счет резервов	14999 Резерв на потери - требования к нефинансовым структурам	14803 Просроченные проценты по требованиям к иностранным компаниям

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный	**14804**
Наименование счета:	Просроченные проценты по требованиям к совместным предприятиям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм просроченных процентов по требованиям к совместным предприятиям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* установленный порядок, в соответствии с которым начисленные проценты квалифицируются как просроченные проценты, должен применяться постоянно от одного периода к другому. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченных процентов	14804 Просроченные проценты по требованиям к совместным предприятиям	18108 Начисленные проценты к получению по требованиям к совместным предприятиям

Погашение суммы просроченных процентов	23204 Счета совместных предприятий 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	14804 Просроченные проценты по требованиям к совместным предприятиям
Списание просроченных процентов за счет резервов	14999 Резерв на потери - требования к нефинансовым структурам	14804 Просроченные проценты по требованиям к совместным предприятиям

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный	**14805**
Наименование счета:	Просроченные проценты по требованиям к некоммерческим пр едприятиям и организациям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм просроченных процентов по требованиям к некоммерческим предприятиям и организациям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* установленный порядок, в соответствии с которым начисленные проценты квалифицируются как просроченные проценты, должен применяться постоянно от одного периода к другому. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченных процентов	14805 Просроченные проценты по требованиям к некоммерческим предприятиям и организациям	18109 Начисленные проценты к получению по требованиям к некоммерческим предприятиям и организациям

Погашение суммы просроченных процентов	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 23205 Средства до востребования некоммерческих предприятий и организаций 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	14805 Просроченные проценты по требованиям к некоммерческим предприятиям и организациям
Списание просроченных процентов за счет резервов	14999 Резерв на потери - требования к нефинансовым структурам	14805 Просроченные проценты по требованиям к некоммерческим предприятиям и организациям

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный	**14806**
Наименование счета:	Просроченные проценты по требованиям к индивидуальным предпринимателям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм просроченных процентов по требованиям к индивидуальным предпринимателям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* установленный порядок, в соответствии с которым начисленные проценты квалифицируются как просроченные проценты, должен применяться постоянно от одного периода к другому. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченных процентов	14806 Просроченные проценты по требованиям к индивидуальным предпринимателям	18110 Начисленные проценты к получению по требованиям к индивидуальным предпринимателям
Погашение суммы просроченных процентов	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 23206 Средства до востребования индивидуальных предпринимателей 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	14806 Просроченные проценты по требованиям к индивидуальным предпринимателям
Списание просроченных процентов за счет резервов	14999 Резерв на потери - требования к нефинансовым структурам	14806 Просроченные проценты по требованиям к индивидуальным предпринимателям

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный	**14807**
Наименование счета:	Просроченные проценты по требованиям к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм просроченных процентов по требованиям к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* установленный порядок, в соответствии с которым начисленные проценты квалифицируются как просроченные проценты, должен применяться постоянно от одного периода к другому.

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченных процентов	14807 Просроченные проценты по требованиям к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде	18111 Начисленные проценты к получению по требованиям к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде
Погашение суммы просроченных процентов	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 23207 Средства до востребования арендаторов на групповой и индивидуальной аренде 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	14807 Просроченные проценты по требованиям к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде
Списание просроченных процентов за счет резервов	14999 Резерв на потери - требования к нефинансовым структурам	14807 Просроченные проценты по требованиям к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный	**14808**
Наименование счета:	Просроченные проценты по требованиям к физическим лицам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм просроченных процентов по требованиям к физическим лицам

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* установленный порядок, в соответствии с которым начисленные проценты квалифицируются как просроченные проценты, должен применяться постоянно от одного периода к другому. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание просроченных процентов	14808 Просроченные проценты по требованиям к физическим лицам	18112 Начисленные проценты к получению по требованиям к физическим лицам
Погашение суммы просроченных процентов	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 23208 Средства до востребования физических лиц 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	14808 Просроченные проценты по требованиям к физическим лицам
Списание просроченных процентов за счет резервов	14999 Резерв на потери - требования к нефинансовым структурам	14808 Просроченные проценты по требованиям к физическим лицам

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Резерв на потери по требованиям к нефинансовым структурам

Счет контрактивный	**14999**
Наименование счета:	Резерв на потери - требования к нефинансовым структурам (контрактивный)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм резерва на потери по требованиям к нефинансовым структурам.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Методы применяемые для определения резервов покрытия по сомнительным долгам, должны быть неизменными (постоянными) от периода к периоду *Принцип осмотрительности:* Необходимо создавать резерв для риска неоплаты сразу же по его возникновению. *Принцип непрерывности:* Расчеты по созданию дополнительного резерва или его сокращения в текущем периоде должны производиться с учетом суммы резерва на начало периода.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Создание или увеличение резервов	56402 Расходы на создание резерва по кредитным требованиям к нефинансовым структурам	14999 Резерв на потери-требования к нефинансовым структурам
Списание просроченной задолженности и просроченных процентов	14999 Резерв на потери - требования к нефинансовым структурам	14701 - 14708 - Просроченная задолженность по основному долгу 14801 - 14808 - Просроченные проценты
Возврат неиспользованных провизий	14999 Резерв на потери - требования к нефинансовым структурам	46402 Возврат неиспользованных провизий на потери по требованиям к финансовым структурам

Комментарии:

Данный счет всегда должен иметь кредитовый остаток, при этом при подготовке финансового отчета он должен вычитаться из суммы соответствующей группы активов. Чистая стоимость соответствующих активов, т.е. общая сумма активов за минусом величины резерва (провизии), представляет собой сумму, которую банк рассматривает как реальные активы, возврат которых не вызывает сомнение.

В аналитическом учете банку следует организовать систему учета, позволяющую анализировать счета активов и изменений в резервах в разрезе контрагентов. Анализ изменений в резервах должен быть представлен в дополнениях к финансовой отчетности.

ДРУГИЕ ЦЕННЫЕ БУМАГИ

Ценные бумаги имеющиеся в наличии для продажи

Счет активный	**15101**
Наименование счета:	Государственные ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет номинальной стоимости государственных ценных бумаг, которые могут быть реализованы в случае изменения ставок вознаграждения на рынке ценных бумаг, доходности по ценным бумагам, при возникновении потребности в поддержании ликвидности.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* ценные бумаги, имеющиеся в наличии для продажи, подлежат оценке по справедливой стоимости. Существует две альтернативы учета: Прибыль/убыток от изменения справедливой стоимости можно относить на чистую прибыль или убыток за период, в котором она возникает. Прибыль/убыток от изменения справедливой стоимости учитываются на счете «Резервы переоценки стоимости ценных бумаг» раздела капитала вплоть до погашения или выбытия. В момент продажи полученную прибыль или убыток ранее признаваемые на счетах капитала, необходимо отнести на чистую прибыль или убыток отчетного периода. *Принцип отражения операций в день их проведения:* проводки по счетам следует проводить на дату совершения сделки независимо от даты получения/отсылки ценных бумаг или перевода/зачисления денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Покупка ценных бумаг		
Признание ценных бумаг	15101 Государственные ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи)	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами
Продажа ценных бумаг		
-на сумму несамортизированной премии	15101 Государственные ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи)	15105 Премия по ценным бумагам имеющиеся в наличии для продажи
- на сумму несамортизированного дисконта	15104 Дисконт по ценным бумагам имеющиеся в наличии для продажи	15101 Государственные ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи)

на сумму накопленной положительной переоценки (если остаток на счете 15106)	15101 Государственные ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи)	15106 Изменение справедливой (положительной корректировки) ценных бумаг имеющихся в наличии для продажи
на сумму накопленной отрицательной переоценки (если остаток на счете 15107)	15107 Изменение справедливой (отрицательной корректировки) ценных бумаг имеющихся в наличии для продажи	15101 Государственные ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи)
на сумму учетной стоимости ценных бумаг	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	15101 Государственные ценные бумаги имеющиеся в наличии для продажи
Погашение эмитентом		
на сумму учетной стоимости ценных бумаг	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами	15101 Государственные ценные бумаги имеющиеся в наличии для продажи

Комментарии:

Банкам следует проводить переоценку ценных бумаг по рыночной стоимости, для эффективного реагирования на изменения рыночной цены. Банку следует сохранять документы по ценам на ценные бумаги, которые использовались для переоценки.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ активов в соответствии с контрагентами.

Счет активный	**15102**
Наименование счета:	Долговые ценные бумаги других эмитентов (имеющиеся в наличии для продажи)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет номинальной стоимости долговых ценных бумаг (кроме государственных ценных бумаг), которые могут быть реализованы в случае изменения ставок вознаграждения на рынке ценных бумаг, доходности по ценным бумагам, при возникновении потребности в поддержании ликвидности.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* ценные бумаги, имеющиеся в наличии для продажи, подлежат оценке по справедливой стоимости. Существует две альтернативы учета:

Прибыль/убыток от изменения справедливой стоимости можно относить на чистую прибыль или убыток за период, в котором она возникает.

Прибыль/убыток от изменения справедливой стоимости учитываются на счете «Резервы переоценки стоимости ценных бумаг» раздела капитала вплоть до погашения или выбытия. В момент продажи полученную прибыль или убыток ранее признаваемые на счетах капитала, необходимо отнести на чистую прибыль или убыток отчетного периода.

Принцип отражения операций в день их проведения: проводки по счетам следует проводить на дату совершения сделки независимо от даты получения/отсылки ценных бумаг или перевода/зачисления денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Покупка ценных бумаг		
Признание ценных бумаг	15102 Долговые ценные бумаги других эмитентов (имеющиеся в наличии для продажи)	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами
Продажа ценных бумаг		
-на сумму несамортизированной премии	15102 Долговые ценные бумаги других эмитентов (имеющиеся в наличии для продажи)	15105 Премия по ценным бумагам имеющиеся в наличии для продажи
- на сумму несамортизированного дисконта	15104 Дисконт по ценным бумагам имеющиеся в наличии для продажи	15102 Долговые ценные бумаги других эмитентов (имеющиеся в наличии для продажи)
на сумму накопленной положительной переоценки (если остаток на счете 15106)	15102 Долговые ценные бумаги других эмитентов (имеющиеся в наличии для продажи)	15106 Изменение справедливой (положительной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи
на сумму накопленной отрицательной переоценки (если остаток на счете 15107)	15107 Изменение справедливой (отрицательной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи	15102 Долговые ценные бумаги других эмитентов (имеющиеся в наличии для продажи)

на сумму учетной стоимости ценных бумаг	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	15102 Долговые ценные бумаги других эмитентов (имеющиеся в наличии для продажи)
Погашение эмитентом		
на сумму учетной стоимости ценных бумаг	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами	15102 Долговые ценные бумаги других эмитентов (имеющиеся в наличии для продажи)

Комментарии:

Банкам следует проводить переоценку ценных бумаг по рыночной стоимости, для эффективного реагирования на изменения рыночной цены. Банку следует сохранять документы по ценам на ценные бумаги, которые использовались для переоценки.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ активов в соответствии с контрагентами.

Счет активный	**15103**
Наименование счета:	Долевые ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет номинальной стоимости долевых ценных бумаг, (кроме государственных ценных бумаг), которые могут быть реализованы в случае изменения ставок вознаграждения на рынке ценных бумаг, доходности по ценным бумагам, при возникновении потребности в поддержании ликвидности.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* ценные бумаги, имеющиеся в наличии для продажи, подлежат оценке по справедливой стоимости. Существует две альтернативы учета: Прибыль/убыток от изменения справедливой стоимости можно относить на чистую прибыль или убыток за период, в котором она возникает. Прибыль/убыток от изменения справедливой стоимости учитываются на счете «Резервы переоценки стоимости ценных бумаг» раздела капитала вплоть до погашения или выбытия. В момент продажи полученную прибыль или убыток ранее признаваемые на счетах капитала, необходимо отнести на чистую прибыль или убыток отчетного периода.

Принцип отражения операций в день их проведения: проводки по счетам следует проводить на дату совершения сделки независимо от даты получения/отсылки ценных бумаг или перевода/зачисления денежных средств.

Типовые проводки:

Покупка ценных бумаг		
Признание ценных бумаг	15103 Долевые ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи)	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами
Продажа ценных бумаг		
-на сумму несамортизированной премии	15103 Долевые ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи)	15105 Премия по ценным бумагам имеющиеся в наличии для продажи
- на сумму несамортизированного дисконта	15104 Дисконт по ценным бумагам имеющиеся в наличии для продажи	15103 Долевые ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи)
на сумму накопленной положительной переоценки (если остаток на счете 15106)	15103 Долевые ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи)	15106 Изменение справедливой (положительной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи
на сумму накопленной отрицательной переоценки (если остаток на счете 15107)	15107 Изменение справедливой (отрицательной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи	15103 Долевые ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи)
на сумму учетной стоимости ценных бумаг	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	15103 Долевые ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи)
Погашение эмитентом		
на сумму учетной стоимости ценных бумаг	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами	15103 Долевые ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи)

Комментарии:

Банкам следует проводить переоценку ценных бумаг по рыночной стоимости, для эффективного реагирования на изменения рыночной цены. Банку следует сохранять документы по ценам на ценные бумаги, которые использовались для переоценки.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ активов в соответствии с контрагентами.

Счет контрактивный	**15104**
Наименование счета:	Дисконт по ценным бумагам имеющиеся в наличии для продажи (контрактивный)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения номинальной стоимости ценных бумаг, имеющихся в наличии для продажи, над стоимостью их приобретения (дисконт).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа. *Принцип отражения операций в день их проведения:* проводки по счетам следует проводить на дату совершения сделки независимо от даты получения/отсылки ценных бумаг или перевода/зачисления денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Покупка ценных бумаг		
Признание дисконта	15101 Государственные ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи) 15102 Долговые ценные бумаги других эмитентов (имеющиеся в наличии для продажи) 15103 Долевые ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи)	15104 Дисконт по ценным бумагам имеющиеся в наличии для продажи (контрактивный)
Продажа ценных бумаг		
- на сумму несамортизированного дисконта	15104 Дисконт по ценным бумагам имеющиеся в наличии для продажи	15101 Государственные ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи) 15102 Долговые ценные бумаги других эмитентов (имеющиеся в наличии для продажи) 15103 Долевые ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи)
Признание доходов от амортизации		
Амортизация дисконта	15104 Дисконт по ценным бумагам имеющиеся в наличии для продажи	41704 Доходы по амортизации дисконта по ценным бумагам имеющимся в наличии для продажи

Комментарии:

Ценные бумаги первоначально признаются по номинальной стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с покупкой ценных бумаг. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ активов в соответствии с контрагентами.

Счет активный	**15105**
Наименование счета:	Премия по ценным бумагам, имеющихся в наличии для продажи
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения стоимости приобретения ценных бумаг, имеющихся в наличии для продажи, над их номинальной стоимостью (премия).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа. *Принцип отражения операций в день их проведения:* проводки по счетам следует проводить на дату совершения сделки независимо от даты получения/отсылки ценных бумаг или перевода/зачисления денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Покупка ценных бумаг		
Признание премии	15105 Премия по ценным бумагам, имеющихся в наличии для продажи	15101 Государственные ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи) 15102 Долговые ценные бумаги других эмитентов (имеющиеся в наличии для продажи) 15103 Долевые ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи)
Продажа ценных бумаг		
-на сумму несамортизированной премии	15101 Государственные ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи) 15102 Долговые ценные бумаги других эмитентов (имеющиеся в наличии для продажи) 15103 Долевые ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи)	15105 Премия по ценным бумагам, имеющихся в наличии для продажи

Признание доходов от амортизации

Амортизация премии	51704 Расходы по амортизации премии по ценным бумагам, имеющимся в наличии для продажи	15105 Премия по ценным бумагам, имеющихся в наличии для продажи

Комментарии:

Ценные бумаги первоначально признаются по номинальной стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с покупкой ценных бумаг. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ активов в соответствии с контрагентами.

Счет активный	**15106**
Наименование счета:	Изменение справедливой (положительной корректировки) ценных бумаг имеющихся в наличии для продажи
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм нереализованных доходов от переоценки стоимости ценных бумаг, имеющихся в наличии для продажи.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Все доходы и расходы связанные с изменением справедливой стоимости ценных бумаг отражаются на счетах доходов и расходов в том периоде в котором они возникают *Принцип осмотрительности:* ценные бумаги подлежат переоценке на каждую отчетную дату по справедливой (рыночной) стоимости. *Принцип отражения операций в день их проведения:* проводки по счетам следует проводить на дату совершения сделки независимо от даты получения/отсылки ценных бумаг или перевода/зачисления денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Переоценка (увеличение справедливой стоимости)	15106 Изменение справедливой стоимостит (положительной корректировки) ценных бумаг имеющихся в наличии для продажи	32202 Резервы переоценки стоимости ценных бумаг

Корректировка (на сумму наименьшей корректировки)	15107 Изменение справедливой (отрицательной корректировки) ценных бумаг имеющихся в наличии для продажи (контрактивный)	15106 Изменение справедливой (положительной корректировки) ценных бумаг имеющихся в наличии для продажи
Продажа ценных бумаг		
на сумму накопленной положительной переоценки	15101 Государственные ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи) 15102 Долговые ценные бумаги других эмитентов (имеющиеся в наличии для продажи) 15103 Долевые ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи)	12105 Изменение справедливой (положительной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи

Комментарии:

Ценные бумаги первоначально признаются по номинальной стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с покупкой ценных бумаг. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ активов в соответствии с контрагентами.

Счет контрактивный	**15107**
Наименование счета:	Изменение справедливой (отрицательной корректировки) ценных бумаг имеющихся в наличии для продажи (контрактивный)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов от переоценки стоимости ценных бумаг, имеющихся в наличии для продажи.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Все доходы и расходы связанные с изменением справедливой стоимости ценных бумаг отражаются на счетах доходов и расходов в том периоде в котором они возникают *Принцип осмотрительности:* ценные бумаги подлежат переоценке на каждую отчетную дату по справедливой (рыночной) стоимости. *Принцип отражения операций в день их проведения:* проводки по счетам следует проводить на дату совершения сделки независимо от даты получения/отсылки ценных бумаг или перевода/зачисления денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости)	32202 Резервы переоценки стоимости ценных бумаг	15107 Изменение справедливой стоимости (отрицательной корректировки) ценных бумаг имеющихся в наличии для продажи
Корректировка (на сумму наименьшей корректировки)	15107 Изменение справедливой (отрицательной корректировки) ценных бумаг имеющихся в наличии для продажи (контрактивный)	15106 Изменение справедливой (положительной корректировки) ценных бумаг имеющихся в наличии для продажи
Продажа ценных бумаг		
на сумму накопленной положительной переоценки	15107 Изменение справедливой стоимости (отрицательной корректировки) ценных бумаг имеющихся в наличии для продажи	15101 Государственные ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи) 15102 Долговые ценные бумаги других эмитентов (имеющиеся в наличии для продажи) 15103 Долевые ценные бумаги (имеющиеся в наличии для продажи)

Комментарии:

Ценные бумаги первоначально признаются по номинальной стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с покупкой ценных бумаг. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ активов в соответствии с контрагентами.

Счет активный	**15108**
Наименование счета:	Проценты, начисленные предыдущими держателями ценных бумаг имеющихся в наличии для продажи, до их покупки.
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентов, начисленных предыдущими держателями по ценным бумагам, имеющихся в наличии для продажи.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Все доходы и расходы связанные с ценными бумагами отражаются на счетах доходов и расходов в том периоде к которому они относятся

Принцип отражения операций в день их проведения: проводки по счетам следует проводить на дату совершения сделки независимо от даты получения/отсылки ценных бумаг или перевода/зачисления денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Покупка ценных бумаг		
Признание процентов начисленных предыдущими держателями	15108 Проценты, начисленные предыдущими держателями ценных бумаг имеющихся в наличии для продажи	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами
Продажа ценных бумаг		
на сумму процентов, начисленных предыдущими держателями	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	15108 Проценты, начисленные предыдущими держателями ценных бумаг имеющихся в наличии для продажи
Погашение эмитентом		
	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами	15108 Проценты, начисленные предыдущими держателями ценных бумаг имеющихся в наличии для продажи

Комментарии:

Ценные бумаги первоначально признаются по номинальной стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с покупкой ценных бумаг. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ активов в соответствии с контрагентами.

Операции по сделкам «обратное РЕПО» с ценными бумагами

Счет активный **15201**

Наименование счета: Операции «обратное РЕПО» с Центральным банком Туркменистана

Пользователь: Коммерческий банк

Назначение счета:	Учет сумм требований по операциям «обратное РЕПО» с ценными бумагами, полученными в залог от Центрального банка Туркменистана на дату открытия операции с обязательством в будущем вернуть продавцу ценные бумаги по оговоренной цене.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Доходы и расходы по операциям «РЕПО» и «обратное РЕПО» с ценными бумагами признаются в том периоде к которому, они относятся, независимо от срока их получения *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Открытие операции «обратное РЕПО»	15201 Операции «обратное РЕПО» с Центральным банком Туркменистана	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана
Закрытие операции «обратное РЕПО»	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана	15201 Операции «обратное РЕПО» с Центральным банком Туркменистана

Комментарии:

Если продажа финансового актива происходит в рамках соглашения, предусматривающего его обратную покупку по фиксированной цене или по цене продажи, плюс доход заимодателя, либо если он заимствуется по соглашению, предусматривающему его возвращение передавшей стороне, то его признание не прекращается, поскольку передавшая сторона сохраняет значительную часть рисков и выгод, связанных с владением этим активом. Соответственно, в бухгалтерском учете операции РЕПО и обратное РЕПО будут отражаться как заем под обеспечение ценных бумаг.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**15202**
Наименование счета:	Операции «обратное РЕПО» с банковскими учреждениями
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм требований по операциям «обратное РЕПО» с ценными бумагами, полученными в залог от банковского учреждения на дату открытия операции с обязательством в будущем вернуть продавцу ценные бумаги по оговоренной цене.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Доходы и расходы по операциям «РЕПО» и «обратное РЕПО» с ценными бумагами признаются в том периоде к которому, они относятся, независимо от срока их получения *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Открытие операции «обратное РЕПО»	15202 Операции «обратное РЕПО» с банковскими учреждениями	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета
Закрытие операции «обратное РЕПО»	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета	15202 Операции «обратное РЕПО» с банковскими учреждениями

Комментарии:

Если продажа финансового актива происходит в рамках соглашения, предусматривающего его обратную покупку по фиксированной цене или по цене продажи, плюс доход заимодателя, либо если он заимствуется по соглашению, предусматривающему его возвращение передавшей стороне, то его признание не прекращается, поскольку передавшая сторона сохраняет значительную часть рисков и выгод, связанных с владением этим активом. Соответственно, в бухгалтерском учете операции РЕПО и обратное РЕПО будут отражаться как заем под обеспечение ценных бумаг.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**15203**
Наименование счета:	Операции «обратное РЕПО» с финансовыми институтами
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм требований по операциям «обратное РЕПО» с ценными бумагами, полученными в залог от финансовых институтов на дату открытия операции с обязательством в будущем вернуть продавцу ценные бумаги по оговоренной цене.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Доходы и расходы по операциям «РЕПО» и «обратное РЕПО» с ценными бумагами признаются в том периоде к которому, они относятся, независимо от срока их получения

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Открытие операции «обратное РЕПО»	15203 Операции «обратное РЕПО» с финансовыми институтами	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета
Закрытие операции «обратное РЕПО»	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета	15203 Операции «обратное РЕПО» с финансовыми институтами

Комментарии:

Если продажа финансового актива происходит в рамках соглашения, предусматривающего его обратную покупку по фиксированной цене или по цене продажи, плюс доход заимодателя, либо если он заимствуется по соглашению, предусматривающему его возвращение передавшей стороне, то его признание не прекращается, поскольку передавшая сторона сохраняет значительную часть рисков и выгод, связанных с владением этим активом. Соответственно, в бухгалтерском учете операции РЕПО и обратное РЕПО будут отражаться как заем под обеспечение ценных бумаг.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**15204**
Наименование счета:	Операции «обратное РЕПО» с нефинансовой структурой
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм требований по операциям «обратное РЕПО» с ценными бумагами, полученными в залог от нефинансовых структур на дату открытия операции с обязательством в будущем вернуть продавцу ценные бумаги по оговоренной цене.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Доходы и расходы по операциям «РЕПО» и «обратное РЕПО» признаются в том периоде к которому они относятся, независимо от срока их получения *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Операция	*Дебет*	*Кредит*
Открытие операции «обратное РЕПО»	15204 Операции «обратное РЕПО» с нефинансовой структурой	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета 23301-23304 Средства до востребования
Закрытие операции «обратное РЕПО»	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета 23301-23304 Средства до востребования	15204 Операции «обратное РЕПО» с нефинансовой структурой

Комментарии:

Если продажа финансового актива происходит в рамках соглашения, предусматривающего его обратную покупку по фиксированной цене или по цене продажи, плюс доход заимодателя, либо если он заимствуется по соглашению, предусматривающему его возвращение передавшей стороне, то его признание не прекращается, поскольку передавшая сторона сохраняет значительную часть рисков и выгод, связанных с владением этим активом. Соответственно, в бухгалтерском учете операции РЕПО и обратное РЕПО будут отражаться как заем под обеспечение ценных бумаг.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Ценные бумаги удерживаемые до погашения

Счет активный	**15301**
Наименование счета:	Государственные ценные бумаги (удерживаемые до погашения)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет номинальной стоимости государственных ценных бумаг, приобретенных с целью удержания их до погашения.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Процентные доходы по ценным бумагам, удерживаемым до погашения признаются в том периоде к которому они относятся, независимо от срока их получения. *Принцип отражения операций в день их проведения:* проводки по счетам следует проводить на дату совершения сделки независимо от даты получения/отсылки ценных бумаг или перевода/зачисления денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Покупка ценных бумаг		
Признание ценных бумаг	15301 Государственные ценные бумаги (удерживаемые до погашения)	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами
Продажа ценных бумаг		
-на сумму несамортизированной премии	15301 Государственные ценные бумаги (удерживаемые до погашения)	15305 Премия по ценным бумагам удерживаемых до погашения
- на сумму несамортизированного дисконта	15304 Дисконт по ценным бумагам удерживаемых до погашения	15301 Государственные ценные бумаги (удерживаемые до погашения)
на сумму учетной стоимости ценных бумаг	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	15301 Государственные ценные бумаги (удерживаемые до погашения)
Погашение эмитентом		
на сумму учетной стоимости ценных бумаг	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами	15301 Государственные ценные бумаги (удерживаемые до погашения)

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ активов в соответствии с контрагентами.

Счет активный	**15302**
Наименование счета:	Долговые ценные бумаги других эмитентов (удерживаемые до погашения)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет номинальной стоимости долговых ценных бумаги других эмитентов, приобретенных с целью удержания их до погашения.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Процентные доходы по ценным бумагам, удерживаемым до погашения признаются в том периоде к которому они относятся, независимо от срока их получения. *Принцип отражения операций в день их проведения:* проводки по счетам следует проводить на дату совершения сделки независимо от даты получения/отсылки ценных бумаг или перевода/зачисления денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Покупка ценных бумаг		
Признание ценных бумаг	15302 Долговые ценные бумаги других эмитентов (удерживаемые до погашения)	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами
Продажа ценных бумаг		
-на сумму несамортизированной премии	15302 Долговые ценные бумаги других эмитентов (удерживаемые до погашения)	15305 Премия по ценным бумагам удерживаемых до погашения
- на сумму несамортизированного дисконта	15304 Дисконт по ценным бумагам удерживаемых до погашения	15302 Долговые ценные бумаги других эмитентов (удерживаемые до погашения)
на сумму учетной стоимости ценных бумаг	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	15302 Долговые ценные бумаги других эмитентов (удерживаемые до погашения)
Погашение эмитентом		
на сумму учетной стоимости ценных бумаг	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами	15302 Долговые ценные бумаги других эмитентов (удерживаемые до погашения)

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ активов в соответствии с контрагентами.

Счет контрактивный	**15304**
Наименование счета:	Дисконт по ценным бумагам удерживаемых до погашения (контрактивный)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения номинальной стоимости ценных бумаг, удерживаемых до погашения, над стоимостью их приобретения (дисконт).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа. *Принцип отражения операций в день их проведения:* проводки по счетам следует проводить на дату совершения сделки независимо от даты получения/отсылки ценных бумаг или перевода/зачисления денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Покупка ценных бумаг		
Признание дисконта	15301 Государственные ценные бумаги (удерживаемые до погашения) 15302 Долговые ценные бумаги других эмитентов (удерживаемые до погашения)	15304 Дисконт по ценным бумагам удерживаемых до погашения
Продажа ценных бумаг		
- на сумму несамортизированного дисконта	15304 Дисконт по ценным бумагам удерживаемых до погашения	15301 Государственные ценные бумаги (удерживаемые до погашения) 15302 Долговые ценные бумаги других эмитентов (удерживаемые до погашения)
Признание доходов от амортизации		
Амортизация дисконта	15304 Дисконт по ценным бумагам удерживаемых до погашения	41707 Доходы по амортизации дисконта по ценным бумагам удерживаемым до погашения

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ активов в соответствии с контрагентами.

Счет активный	**15305**
Наименование счета:	Премия по ценным бумагам удерживаемых до погашения
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения стоимости приобретения ценных бумаг, удерживаемых до погашения, над их номинальной стоимостью (премия).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа. *Принцип отражения операций в день их проведения:* проводки по счетам следует проводить на дату совершения сделки независимо от даты получения/отсылки ценных бумаг или перевода/зачисления денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Покупка ценных бумаг		
Признание премии	15305 Премия по ценным бумагам удерживаемых до погашения	15301 Государственные ценные бумаги (удерживаемые до погашения) 15302 Долговые ценные бумаги других эмитентов (удерживаемые до погашения)
Продажа ценных бумаг		
-на сумму несамортизированной премии	15301 Государственные ценные бумаги (удерживаемые до погашения) 15302 Долговые ценные бумаги других эмитентов (удерживаемые до погашения)	15305 Премия по ценным бумагам удерживаемых до погашения
Признание доходов от амортизации		
Амортизация премии	51705 Расходы по амортизации премии по ценным бумагам, удерживаемых до погашения	15305 Премия по ценным бумагам удерживаемых до погашения

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ активов в соответствии с контрагентами.

Счет активный	**15306**
Наименование счета:	Проценты, начисленные предыдущими держателями ценных бумаг удерживаемых до погашения
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентов, начисленных предыдущими держателями по ценным бумагам, имеющихся в наличии для продажи, до их покупки. .
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Все доходы и расходы связанные с ценными бумагами отражаются на счетах доходов и расходов в том периоде к которому они относятся *Принцип отражения операций в день их проведения:* проводки по счетам следует проводить на дату совершения сделки независимо от даты получения/отсылки ценных бумаг или перевода/зачисления денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Покупка ценных бумаг		
Признание процентов начисленных предыдущими держателями	15306 Проценты, начисленные предыдущими держателями ценных бумаг удерживаемых до погашения	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами
Продажа ценных бумаг		
на сумму процентов, начисленных предыдущими держателями	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	15306 Проценты, начисленные предыдущими держателями ценных бумаг удерживаемых до погашения
Погашение эмитентом		
	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами	15306 Проценты, начисленные предыдущими держателями ценных бумаг удерживаемых до погашения

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ активов в соответствии с контрагентами.

Резерв на потери по ценным бумагам удерживаемые до погашения

Счет контрактивный	**15399**
Наименование счета:	Резерв на потери- Ценные бумаги удерживаемые до погашения (контрактивный)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм резерва на потери по ценным бумагам удерживаемые до погашения
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Методы применяемые для определения резервов покрытия по сомнительным долгам, должны быть неизменными (постоянными) от периода к периоду *Принцип осмотрительности:* Необходимо создавать резерв для риска неоплаты сразу же по его возникновению. *Принцип непрерывности:* Расчеты по созданию дополнительного резерва или его сокращения в текущем периоде должны производиться с учетом суммы резерва на начало периода.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Создание или увеличение резервов	56406 Расходы на создание резерва по ценным бумагам удерживаемые до погашения	15399 Резерв на потери- Ценные бумаги удерживаемые до погашения
Списание ценных бумаг удерживаемых до погашения	15399 Резерв на потери- Ценные бумаги удерживаемые до погашения	15301 Государственные ценные бумаги 15302 Долговые ценные бумаги других эмитентов
Возврат неиспользованных резервов	15399 Резерв на потери- Ценные бумаги удерживаемые до погашения	46404 Возврат неиспользованных провизий на потери по прочим активам

Комментарии:

Данный счет всегда должен иметь кредитовый остаток, при этом при подготовке финансового отчета он должен вычитаться из суммы соответствующей группы активов. Чистая стоимость соответствующих активов, т.е. общая сумма активов за минусом величины резерва (провизии), представляет собой сумму, которую банк рассматривает как реальные активы, возврат которых не вызывает сомнение.

В аналитическом учете банку следует организовать систему учета, позволяющую анализировать счета активов и изменений в резервах в разрезе контрагентов. Анализ изменений в резервах должен быть представлен в дополнениях к финансовой отчетности.

ИНВЕСТИЦИИ В КАПИТАЛ

Инвестиции в капитал

Счет активный	**16101**
Наименование счета:	Инвестиции в дочерние предприятия
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет стоимости инвестиций в собственный капитал, в том числе в долевые ценные бумаги дочерних предприятий
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* Если существуют признаки возможного обесценения инвестиций, банк применяет МСФО 36 «Обесценение активов» *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* из года в год для оценки инвестиций должны использоваться постоянные методы. Существует две альтернативы учета: *Метод учета по долевому участию* - это метод бухгалтерского учета, при котором инвестиции первоначально учитываются по себестоимости, а затем корректируются на произошедшее после приобретения изменение доли инвестора в чистых активах объекта инвестиций. Прибыль или убыток инвестора включает его долю в прибыли или убытке объекта инвестиций. *Метод учета по себестоимости* - это метод, при котором инвестиции учитываются по себестоимости. В отчете о прибылях и убытках доход от инвестиций отражается только в той степени, в какой инвестор получает дивиденды из накопленной чистой прибыли объекта инвестиций, возникающей после даты приобретения. *Принцип отражения операций в день их проведения:* записи по счетам должны быть сделаны на дату совершения сделки независимо от даты, когда был произведен расчет.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание инвестиции	16101 Инвестиции в дочерние предприятия	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23202 Средства до востребования
Учет инвестиций методом долевого участия		
Признание доли чистой прибыли от инвестиции	16101 Инвестиции в дочерние предприятия	46201 Доходы, от инвестиций в дочерних предприятиях

Отражение полученных дивидендов	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23202 Средства до востребования	16101 Инвестиции в дочерние предприятия
Признание доли убытка от инвестиции	56201 Доходы, от инвестиций в дочерних предприятиях	16101 Инвестиции в дочерние предприятия
Продажа инвестиций		
	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	16101 Инвестиции в дочерние предприятия

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**16102**
Наименование счета:	Инвестиции в совместные предприятия
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет стоимости инвестиций в собственный капитал, в том числе в долевые ценные бумаги совместных предприятий
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* Если существуют признаки возможного обесценения инвестиций, банк применяет МСФО 36 «Обесценение активов» *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* из года в год для оценки инвестиций должны использоваться постоянные методы. Существует две альтернативы учета: *Метод учета по долевому участию* - это метод бухгалтерского учета, при котором инвестиции первоначально учитываются по себестоимости, а затем корректируются на произошедшее после приобретения изменение доли инвестора в чистых активах объекта инвестиций. Прибыль или убыток инвестора включает его долю в прибыли или убытке объекта инвестиций.

Метод учета по себестоимости - это метод, при котором инвестиции учитываются по себестоимости. В отчете о прибылях и убытках доход от инвестиций отражается только в той степени, в какой инвестор получает дивиденды из накопленной чистой прибыли объекта инвестиций, возникающей после даты приобретения.

Принцип отражения операций в день их проведения: записи по счетам должны быть сделаны на дату совершения сделки независимо от даты, когда был произведен расчет.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание инвестиции	16102 Инвестиции в совместные предприятия	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23202-23205 Средства до востребования
Учет инвестиций методом долевого участия		
Признание доли чистой прибыли от инвестиции	16102 Инвестиции в совместные предприятия	46202 Доходы от инвестиций в совместных предприятиях
Отражение полученных дивидендов	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23202-23205 Средства до востребования	16102 Инвестиции в совместные предприятия
Признание доли убытка от инвестиции	56202 Расходы, от инвестиций в совместных предприятий	16102 Инвестиции в совместные предприятия
Продажа инвестиций	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	16102 Инвестиции в совместные предприятия

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Счет активный	**16103**
Наименование счета:	Инвестиции в ассоциированные компании
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет стоимости инвестиций в собственный капитал, в том числе в долевые ценные бумаги ассоциированных компаний
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* Если существуют признаки возможного обесценения инвестиций, банк применяет МСФО 36 «Обесценение активов» *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* из года в год для оценки инвестиций должны использоваться постоянные методы. Существует две альтернативы учета: - *Метод учета по долевому участию* - это метод бухгалтерского учета, при котором инвестиции первоначально учитываются по себестоимости, а затем корректируются на произошедшее после приобретения изменение доли инвестора в чистых активах объекта инвестиций. Прибыль или убыток инвестора включает его долю в прибыли или убытке объекта инвестиций. - *Метод учета по себестоимости* - это метод, при котором инвестиции учитываются по себестоимости. В отчете о прибылях и убытках доход от инвестиций отражается только в той степени, в какой инвестор получает дивиденды из накопленной чистой прибыли объекта инвестиций, возникающей после даты приобретения. *Принцип отражения операций в день их проведения:* записи по счетам должны быть сделаны на дату совершения сделки независимо от даты, когда был произведен расчет.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание инвестиции	16103 Инвестиции в ассоциированные компании	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23202-23205 Средства до востребования
Учет инвестиций методом долевого участия		
Признание доли чистой прибыли от инвестиции	16103 Инвестиции в ассоциированные компании	46203 Доходы от инвестиций в ассоциируемых компаниях
Отражение полученных дивидендов	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23202-23205 Средства до востребования	16103 Инвестиции в ассоциированные компании

Признание доли убытка от инвестиции	56203 Расходы, от инвестиций в ассоциируемых компаниях	16103 Инвестиции в ассоциированные компании

Продажа инвестиций

	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	16103 Инвестиции в ассоциированные компании

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

Инвестиции в недвижимость

Счет активный	**16201**
Наименование счета:	Инвестиционная недвижимость
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм недвижимости, не используемого для административных целей банка, и предназначенного для получения арендных платежей или прироста капитала, или и того и другого.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Для оценки инвестиционной недвижимости банк должен выбрать модель учета по справедливой стоимости или модель учета по себестоимости, и обязан применять такую политику ко всей своей инвестиционной недвижимости. *Принцип осмотрительности:* После первоначального признания банк, выбравший модель учета по справедливой стоимости, должен оценивать всю свою инвестиционную недвижимость по справедливой стоимости. Прибыль или убыток от изменения справедливой стоимости необходимо относить на прибыль или убыток за тот период, в котором они возникли. *Принцип отражения операций в день их проведения:* записи по счетам должны быть сделаны на дату совершения сделки независимо от даты, когда был произведен расчет.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание актива	16201 Инвестиционная недвижимость	23201-23208 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами 17102 Здания и сооружения 19203 Дебиторы по капитальным затратам
Реализация или другое выбытие актива		
на сумму накопленной амортизации	16601 Накопленная амортизация инвестиционной недвижимости	16201 Инвестиционная недвижимость
на сумму учетной стоимости актива	23201-23208 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	16201 Инвестиционная недвижимость
Переоценка - Модель учета по первоначальной стоимости		
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости актива)	56303 Расходы от обесценения прочих активов	16201 Инвестиционная недвижимость
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости актива, по которому ранее был создан резерв)	32203 Резервы по прочей переоценке	16201 Инвестиционная недвижимость
Переоценка (увеличение справедливой стоимости актива, по которому ранее были признаны расходы от обесценения)	16201 Инвестиционная недвижимость	46303 Доходы от восстановления убытка от обесценения других активов 32203 Резервы по прочей переоценке

Комментарии:

Модель учета по первоначальной стоимости - все объекты инвестиционной недвижимости должны оцениваться после первоначального признания в соответствии с методом, определенным в МСФО (IAS) 16 для учета по первоначальной стоимости. Это значит, что актив должен быть признан по первоначальной стоимости и амортизироваться в течение срока его полезного использования. Остаточная стоимость и срок полезного использования каждого объекта инвестиционной недвижимости должны пересматриваться как минимум на конец каждого отчетного года.

Модель учета по справедливой стоимости - инвестиционная недвижимость включается в баланс по справедливой стоимости на отчетную дату, а все изменения справедливой стоимости от одной отчетной даты до другой включаются в отчет о прибылях и убытках за отчетный период. Банк обязан использовать модель оценки по справедливой стоимости в том случае, если она решает классифицировать права, полученные по договору операционной аренды, в качестве инвестиционной недвижимости.

При уменьшении стоимости актива по которому ранее был создан «Резерв по прочей переоценке», расходы от обесценения должны быть признаны за минусом суммы ранее созданных резервов.

При увеличении стоимости актива по которому ранее были признаны расходы от обесценения должны быть признаны доходы в пределах суммы признанных ранее расходов, а оставшаяся часть увеличения стоимости актива отнести на счет «Резерв по прочей переоценке»:

Накопленная амортизация

Счет контрактивный	**16601**
Наименование счета:	Накопленная амортизация инвестиционной недвижимости
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленной амортизации по инвестиционной недвижимости
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* сумма начисленных амортизационных отчислений за отчетный период подлежит учету на счете доходов и расходов каждого отчетного периода .

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Модель учета по первоначальной стоимости		
Начисление амортизации	56501 Расходы на амортизационные отчисления по инвестиционной недвижимости	16601 Накопленная амортизация инвестиционной недвижимости

Реализация актива или другое выбытие (на сумму накопленной амортизации)	16601 Накопленная амортизация инвестиционной недвижимости	16201 Инвестиционная недвижимость

Комментарии:

Амортизация актива начинается с момента, когда он готов для использования. При определении срока полезной службы актива должны учитываться такие факторы как моральное или коммерческое устаревание актива. Срок полезной службы актива определяется с учетом предполагаемой полезности актива. Суммы амортизационных отчислений за каждый период должны признаваться в отчете о прибылях или убытках.

ОСНОВНЫЕ СРЕДСТВА И НЕМАТЕРИАЛЬНЫЕ АКТИВЫ

Основные средства и нематериальные активы банка

Счет активный	**17102**
Наименование счета:	Здания и сооружения
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет стоимости зданий и сооружений, приобретенных или построенных банком, (с учетом расходов непосредственно связанных с их приведением в рабочее состояние для использования по назначению).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* Основные средства, справедливая стоимость которого поддается достоверной оценке, подлежит учету по переоцененной величине, равной его справедливой стоимости на дату переоценки. *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Нормы и методы амортизации следует применять постоянно, из года в год.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание основных средств	17102 Здания и сооружения	23201-23208 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 19203 Дебиторы по капитальным затратам
Реализация актива		
на сумму накопленной амортизации	17602 Накопленная амортизация - Здания и сооружения	17102 Здания и сооружения

на сумму учетной стоимости актива	23201-23208 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	17102 Здания и сооружения

Переоценка

Переоценка (уменьшение справедливой стоимости актива)	56301 Расходы от обесценения основных средств и нематериальных активов	17102 Здания и сооружения
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости актива, по которому ранее был создан резерв)	32203 Резервы переоценки основных средств и нематериальных активов	17102 Здания и сооружения
Переоценка (увеличение справедливой стоимости актива, по которому ранее были признаны расходы от обесценения)	17102 Здания и сооружения	46301 Доходы от восстановления убытка от обесценения основных средств и нематериальных активов 32203 Резервы переоценки основных средств и нематериальных активов

Комментарии:

При уменьшении стоимости актива по которому ранее был создан «Резерв переоценки основных средств и нематериальных активов» расходы от обесценения должны быть признаны за минусом суммы ранее созданных резервов.

При увеличении стоимости актива по которому ранее были признаны расходы от обесценения, доходы должны быть признаны в пределах суммы признанных ранее расходов, а оставшуюся часть увеличения стоимости актива отнести на счет «Резерв переоценки основных средств и нематериальных активов»

В аналитическом учете банку следует организовать систему учета, позволяющую анализировать активы в зависимости от категории основных средств. Следует регулярно проводить инвентаризацию активов для того, чтобы обеспечить правильный учет остатков на этих счетах. Инвентаризацию следует проводить по крайней мере в конце каждого отчетного периода.

Счет активный	**17103**
Наименование счета:	Машины и оборудование
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет стоимости машин и оборудований, приобретенных банком, (с учетом расходов непосредственно связанных с их приведением в рабочее состояние для использования по назначению).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* Основные средства, справедливая стоимость которого поддается достоверной оценке, подлежит учету по переоцененной величине, равной его справедливой стоимости на дату переоценки. *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Нормы и методы амортизации следует применять постоянно, из года в год.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание основных средств	17103 Машины и оборудование	23201-23208 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 19203 Дебиторы по капитальным затратам
Реализация актива		
на сумму накопленной амортизации	17603 Накопленная амортизация - Машины и оборудование	17103 Машины и оборудование
на сумму учетной стоимости актива	23201-23208 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	17103 Машины и оборудование
Переоценка		
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости актива)	56301 Расходы от обесценения основных средств и нематериальных активов	17103 Машины и оборудование
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости актива, по которому ранее был создан резерв)	32203 Резервы переоценки основных средств и нематериальных активов	17103 Машины и оборудование

Переоценка (увеличение справедливой стоимости актива, по которому ранее были признаны расходы от обесценения)	17103 Машины и оборудование	46301 Доходы от восстановления убытка от обесценения сновных средств и нематериальных активов 32203 Резервы переоценки основных средств и нематериальных активов

Комментарии:

При уменьшении стоимости актива по которому ранее был создан «Резерв переоценки основных средств и нематериальных активов» расходы от обесценения должны быть признаны за минусом суммы ранее созданных резервов.

При увеличении стоимости актива по которому ранее были признаны расходы от обесценения, доходы должны быть признаны в пределах суммы признанных ранее расходов, а оставшуюся часть увеличения стоимости актива отнести на счет «Резерв переоценки основных средств и нематериальных активов»

В аналитическом учете банку следует организовать систему учета, позволяющую анализировать активы в зависимости от категории основных средств. Следует регулярно проводить инвентаризацию активов для того, чтобы обеспечить правильный учет остатков на этих счетах. Инвентаризацию следует проводить по крайней мере в конце каждого отчетного периода.

Счет активный	**17104**
Наименование счета:	Транспортные средства
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет стоимости транспортных средств, приобретенных банком, (с учетом расходов непосредственно связанных с их приведением в рабочее состояние для использования по назначению).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* Основные средства, справедливая стоимость которого поддается достоверной оценке, подлежит учету по переоцененной величине, равной его справедливой стоимости на дату переоценки. *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Нормы и методы амортизации следует применять постоянно, из года в год.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание основных средств	17104 Транспортные средства	23201-23208 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 19203 Дебиторы по капитальным затратам

Реализация актива		
на сумму накопленной амортизации	17604 Накопленная амортизация - Транспортные средства	17104 Транспортные средства
на сумму учетной стоимости актива	23201-23208 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	17104 Транспортные средства
Переоценка		
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости актива)	56301 Расходы от обесценения основных средств и нематериальных активов	17104 Транспортные средства
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости актива, по которому ранее был создан резерв)	32203 Резервы переоценки основных средств и нематериальных активов	17104 Транспортные средства
Переоценка (увеличение справедливой стоимости актива, по которому ранее были признаны расходы от обесценения)	17104 Транспортные средства	46301 Доходы от восстановления убытка от обесценения основных средств и нематериальных активов 32203 Резервы переоценки основных средств и нематериальных активов

Комментарии:

При уменьшении стоимости актива по которому ранее был создан «Резерв переоценки основных средств и нематериальных активов» расходы от обесценения должны быть признаны за минусом суммы ранее созданных резервов.

При увеличении стоимости актива по которому ранее были признаны расходы от обесценения, доходы должны быть признаны в пределах суммы признанных ранее расходов, а оставшуюся часть увеличения стоимости актива отнести на счет «Резерв переоценки основных средств и нематериальных активов»

В аналитическом учете банку следует организовать систему учета, позволяющую анализировать активы в зависимости от категории основных средств. Следует регулярно проводить инвентаризацию активов для того, чтобы обеспечить правильный учет остатков на этих счетах. Инвентаризацию следует проводить по крайней мере в конце каждого отчетного периода.

Счет активный	**17105**
Наименование счета:	Прочие основные средства
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет стоимости прочих основных средств, приобретенных банком, (с учетом расходов непосредственно связанных с их приведением в рабочее состояние для использования по назначению).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* Основные средства, справедливая стоимость которого поддается достоверной оценке, подлежит учету по переоцененной величине, равной его справедливой стоимости на дату переоценки. *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Нормы и методы амортизации следует применять постоянно, из года в год.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание основных средств	17105 Прочие основные средства	23201-23208 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 19203 Дебиторы по капитальным затратам
Реализация актива		
на сумму накопленной амортизации	17605 Накопленная амортизация -Прочие основные средства	17105 Прочие основные средства
на сумму учетной стоимости актива	23201-23208 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	17105 Прочие основные средства
Переоценка		
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости актива)	56301 Расходы от обесценения основных средств и нематериальных активов	17105 Прочие основные средства
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости актива, по которому ранее был создан резерв)	32203 Резервы переоценки основных средств и нематериальных активов	17105 Прочие основные средства

Переоценка (увеличение справедливой стоимости актива, по которому ранее были признаны расходы от обесценения)	17105 Прочие основные средства	46301 Доходы от восстановления убытка от обесценения основных средств и нематериальных активов 32203 Резервы переоценки основных средств и нематериальных активов

Комментарии:

При уменьшении стоимости актива по которому ранее был создан «Резерв переоценки основных средств и нематериальных активов» расходы от обесценения должны быть признаны за минусом суммы ранее созданных резервов.

При увеличении стоимости актива по которому ранее были признаны расходы от обесценения, доходы должны быть признаны в пределах суммы признанных ранее расходов, а оставшуюся часть увеличения стоимости актива отнести на счет «Резерв переоценки основных средств и нематериальных активов»

В аналитическом учете банку следует организовать систему учета, позволяющую анализировать активы в зависимости от категории основных средств. Следует регулярно проводить инвентаризацию активов для того, чтобы обеспечить правильный учет остатков на этих счетах. Инвентаризацию следует проводить по крайней мере в конце каждого отчетного периода.

Счет активный	**17106**
Наименование счета:	Нематериальные активы
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет стоимости нематериальных активов, приобретенных банком, (с учетом расходов непосредственно связанных с их приведением в рабочее состояние для использования по назначению).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* Нематериальные активы, справедливая стоимость которого поддается достоверной оценке, подлежит учету по переоцененной величине, равной его справедливой стоимости на дату переоценки. *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Нормы и методы амортизации следует применять постоянно, из года в год.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание основных средств	17106 Нематериальные активы	23201-23208 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 19203 Дебиторы по капитальным затратам

Реализация актива		
на сумму накопленной амортизации	17606 Накопленная амортизация -Нематериальные активы	17106 Нематериальные активы
на сумму учетной стоимости актива	23201-23208 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	17106 Нематериальные активы
Переоценка		
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости актива)	56301 Расходы от обесценения основных средств и нематериальных активов	17106 Нематериальные активы
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости актива, по которому ранее был создан резерв)	32203 Резервы переоценки основных средств и нематериальных активов	17106 Нематериальные активы
Переоценка (увеличение справедливой стоимости актива, по которому ранее были признаны расходы от обесценения)	17106 Нематериальные активы	46301 Доходы от восстановления убытка от обесценения основных средств и нематериальных активов 32203 Резервы переоценки основных средств и нематериальных активов

Комментарии:

При уменьшении стоимости актива по которому ранее был создан «Резерв переоценки основных средств и нематериальных активов» расходы от обесценения должны быть признаны за минусом суммы ранее созданных резервов.

При увеличении стоимости актива по которому ранее были признаны расходы от обесценения, доходы должны быть признаны в пределах суммы признанных ранее расходов, а оставшуюся часть увеличения стоимости актива отнести на счет «Резерв переоценки основных средств и нематериальных активов»

Счет активный	**17107**
Наименование счета:	Основные средства, переданные в аренду
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет стоимости основных средств, переданных в операционную аренду.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* Основные средства, справедливая стоимость которого поддается достоверной оценке, подлежит учету по переоцененной величине, равной его справедливой стоимости на дату переоценки. *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Нормы и методы амортизации следует применять постоянно, из года в год.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание основных средств, переданных в аренду	17107 Основные средства, переданные в аренду	17102-17105 Основные средства
Признание основных средств, (пекращение аренды)	17102-17105 Основные средства	17107 Основные средства, переданные в аренду
Переоценка		
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости актива)	56301 Расходы от обесценения основных средств и нематериальных активов	17107 Основные средства, переданные в аренду
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости актива, по которому ранее был создан резерв)	32203 Резервы переоценки основных средств и нематериальных активов	17107 Основные средства, переданные в аренду
Переоценка (увеличение справедливой стоимости актива, по которому ранее были признаны расходы от обесценения)	17107 Основные средства, переданные в аренду	46301 Доходы от восстановления убытка от обесценения основных средств и нематериальных активов 32203 Резервы переоценки основных средств и нематериальных активов

Комментарии:

При уменьшении стоимости актива по которому ранее был создан «Резерв переоценки основных средств и нематериальных активов» расходы от обесценения должны быть признаны за минусом суммы ранее созданных резервов.

При увеличении стоимости актива по которому ранее были признаны расходы от обесценения, доходы должны быть признаны в пределах суммы признанных ранее расходов, а оставшуюся часть увеличения стоимости актива отнести на счет «Резерв переоценки основных средств и нематериальных активов»

В аналитическом учете банку следует организовать систему учета, позволяющую анализировать активы в зависимости от категории основных средств. Следует регулярно проводить инвентаризацию активов для того, чтобы обеспечить правильный учет остатков на этих счетах. Инвентаризацию следует проводить по крайней мере в конце каждого отчетного периода.

Счет активный	**17108**
Наименование счета:	Затраты по арендованным банком основным средствам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет стоимости затрат на достройку, расширение, реконструкцию, капитальный ремонт арендованных банком зданий и сооружений.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Затраты по арендованным банком основным средствам амортизируются во время всего срока эксплуатации. *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Нормы и методы амортизации следует применять постоянно, из года в год.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание затрат	17108 Затраты по арендованным банком основным средствам	23201-23208 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 19203 Дебиторы по капитальным затратам
Списание	17608 Накопленная амортизация - Основные средства, переданные в аренду	17108 Затраты по арендованным банком основным средствам

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует организовать систему учета, позволяющую анализировать активы в зависимости от категории основных средств.

Счет активный	**17109**
Наименование счета:	Основные средства, полученные на условиях финансового лизинга
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет стоимости основных средств, принятых на условиях финансового лизинга
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операций в день их проведения:* записи по счетам должны быть сделаны на дату совершения сделки независимо от даты, когда был произведен расчет. *Принцип преобладания сущности над формой:* несмотря на то, что финансовый лизинг предусматривает периодические платежи в течение всего срока лизинга, с условием выплаты полной стоимости переданного по лизингу актива лишь по окончании срока лизинга, в начале лизинга актив подлежит учету по полной стоимости у арендатора.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание основных средств	17109 Основные средства, полученные на условиях финансового лизинга	23901-23908 Другие обязательства перед нефинансовыми структурами
Начисление процентов по лизингу	51604 Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами - По другим обязательствам	22105 - 22112 Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка
Оплаты по лизингу (на сумму основного долга и процентов)	223901-23908 Другие обязательства перед нефинансовыми структурами 22105 - 22112 Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка	23201-23208 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета
Переоценка		
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости актива)	56301 Расходы от обесценения основных средств и нематериальных активов	17109 Основные средства, полученные на условиях финансового лизинга
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости актива, по которому ранее был создан резерв)	32203 Резервы переоценки основных средств и нематериальных активов	17109 Основные средства, полученные на условиях финансового лизинга

Переоценка (увеличение справедливой стоимости актива, по которому ранее были признаны расходы от обесценения)	17109 Основные средства, полученные на условиях финансового лизинга	46301 Доходы от восстановления убытка от обесценения основных средств и нематериальных активов 32203 Резервы переоценки основных средств и нематериальных активов

Комментарии:

При уменьшении стоимости актива по которому ранее был создан «Резерв переоценки основных средств и нематериальных активов» расходы от обесценения должны быть признаны за минусом суммы ранее созданных резервов.

При увеличении стоимости актива по которому ранее были признаны расходы от обесценения, доходы должны быть признаны в пределах суммы признанных ранее расходов, а оставшуюся часть увеличения стоимости актива отнести на счет «Резерв переоценки основных средств и нематериальных активов»

В аналитическом учете банку следует организовать систему учета, позволяющую анализировать активы в зависимости от категории основных средств. Следует регулярно проводить инвентаризацию активов для того, чтобы обеспечить правильный учет остатков на этих счетах. Инвентаризацию следует проводить по крайней мере в конце каждого отчетного периода.

Счет активный	**17110**
Наименование счета:	Строящиеся (устанавливаемые) основные средства
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет затрат на выполненные работы по строительству строящихся (устанавливаемых) основных средств
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание затрат	17110 Строящиеся (устанавливаемые) основные средства	23201-23208 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 19203 Дебиторы по капитальным затратам
Признание основных средств	17102 Здания и сооружения	17110 Строящиеся (устанавливаемые) основные средства

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Накопленная амортизация

Счет контрактивный	**17602**
Наименование счета:	Накопленная амортизация - Здания и сооружения
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм накопленной амортизации зданий и сооружений.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* сумма начисленных амортизационных отчислений за отчетный период подлежит учету на счете доходов и расходов каждого отчетного периода .

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Начисление амортизации	56502 Амортизационные отчисления по зданиям и сооружениям	17602 Накопленная амортизация - Здания и сооружения
Выбытие актива	17602 Накопленная амортизация - Здания и сооружения	17102 Здания и сооружения

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует организовать систему учета, позволяющую анализировать накопленную амортизацию активов в зависимости от категории основных средств.

Амортизация актива начинается с момента, когда он готов для использования. При определении срока полезной службы актива должны учитываться такие факторы как моральное или коммерческое устаревание актива. Срок полезной службы актива определяется с учетом предполагаемой полезности актива. Суммы амортизационных отчислений за каждый период должны признаваться в отчете о прибылях или убытках.

Счет контрактивный	**17603**
Наименование счета:	Накопленная амортизация - Машины и оборудование
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм накопленной амортизации машин и оборудования.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* сумма начисленных амортизационных отчислений за отчетный период подлежит учету на счете доходов и расходов каждого отчетного периода .

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Начисление амортизации	56503 Амортизационные отчисления по машинам и оборудованию	17603 Накопленная амортизация - Машины и оборудование
Выбытие актива	17603 Накопленная амортизация - Машины и оборудование	17103 Машины и оборудование

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует организовать систему учета, позволяющую анализировать накопленную амортизацию активов в зависимости от категории основных средств.

Амортизация актива начинается с момента, когда он готов для использования. При определении срока полезной службы актива должны учитываться такие факторы как моральное или коммерческое устаревание актива. Срок полезной службы актива определяется с учетом предполагаемой полезности актива. Суммы амортизационных отчислений за каждый период должны признаваться в отчете о прибылях или убытках.

Счет контрактивный	**17604**
Наименование счета:	Накопленная амортизация -Транспортные средства
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм накопленной амортизации транспортных средств.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* сумма начисленных амортизационных отчислений за отчетный период подлежит учету на счете доходов и расходов каждого отчетного периода .

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Начисление амортизации	56504 Амортизационные отчисления по транспортным средствам	17604 Накопленная амортизация -Транспортные средства
Выбытие актива	17604 Накопленная амортизация -Транспортные средства	17104 Транспортные средства

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует организовать систему учета, позволяющую анализировать накопленную амортизацию активов в зависимости от категории основных средств.

Амортизация актива начинается с момента, когда он готов для использования. При определении срока полезной службы актива должны учитываться такие факторы как моральное или коммерческое устаревание актива. Срок полезной службы актива определяется с учетом предполагаемой полезности актива. Суммы амортизационных отчислений за каждый период должны признаваться в отчете о прибылях или убытках.

Счет контрактивный	**17605**
Наименование счета:	Накопленная амортизация -Прочие основные средства
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм накопленной амортизации прочих основных средств.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* сумма начисленных амортизационных отчислений за отчетный период подлежит учету на счете доходов и расходов каждого отчетного периода .

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Начисление амортизации	56505 Амортизационные отчисления прочим основным средствам	17605 Накопленная амортизация -Прочие основные средства
Выбытие актива	17605 Накопленная амортизация -Прочие основныесредства	17105 Прочие основные средства

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует организовать систему учета, позволяющую анализировать накопленную амортизацию активов в зависимости от категории основных средств.

Амортизация актива начинается с момента, когда он готов для использования. При определении срока полезной службы актива должны учитываться такие факторы как моральное или коммерческое устаревание актива. Срок полезной службы актива определяется с учетом предполагаемой полезности актива. Суммы амортизационных отчислений за каждый период должны признаваться в отчете о прибылях или убытках.

Счет контрактивный	**17606**
Наименование счета:	Накопленная амортизация - Нематериальные активы
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм накопленной амортизации нематериальных активов.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* сумма начисленных амортизационных отчислений за отчетный период подлежит учету на счете доходов и расходов каждого отчетного периода .

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Начисление амортизации	56506 Амортизационные отчисления по нематериальным активам	17606 Накопленная амортизация - Нематериальные активы
Выбытие актива	17606 Накопленная амортизация - Нематериальные активы	17106 Нематериальные активы

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует организовать систему учета, позволяющую анализировать накопленную амортизацию активов в зависимости от категории основных средств.

Амортизация актива начинается с момента, когда он готов для использования. При определении срока полезной службы актива должны учитываться такие факторы как моральное или коммерческое устаревание актива. Срок полезной службы актива определяется с учетом предполагаемой полезности актива. Суммы амортизационных отчислений за каждый период должны признаваться в отчете о прибылях или убытках.

Счет контрактивный	**17607**
Наименование счета:	Накопленная амортизация - Основные средства, переданные в аренду
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм накопленной амортизации основных средств, переданных в аренду.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* сумма начисленных амортизационных отчислений за отчетный период подлежит учету на счете доходов и расходов каждого отчетного периода .

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Начисление амортизации	56507 Амортизационные отчисления по основным средствам, переданным в аренду	17607 Накопленная амортизация - Основные средства, переданные в аренду
Выбытие актива	17607 Накопленная амортизация - Основные средства, переданные в аренду	17107 Основные средства, переданные в аренду

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует организовать систему учета, позволяющую анализировать накопленную амортизацию активов в зависимости от категории основных средств.

Амортизация актива начинается с момента, когда он готов для использования. При определении срока полезной службы актива должны учитываться такие факторы как моральное или коммерческое устаревание актива. Срок полезной службы актива определяется с учетом предполагаемой полезности актива. Суммы амортизационных отчислений за каждый период должны признаваться в отчете о прибылях или убытках.

Счет контрактивный	**17608**
Наименование счета:	Накопленная амортизация - Затраты по арендованным банком основным средствам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм накопленной амортизации капитальных затрат по арендованным зданиям.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* сумма начисленных амортизационных отчислений за отчетный период подлежит учету на счете доходов и расходов каждого отчетного периода .

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Начисление амортизации	56508 Амортизационные отчисления по капитальным затратам по арендованным зданиям	17608 Накопленная амортизация - Затраты по арендованным банком основным средствам
Выбытие актива	17608 Накопленная амортизация - Основные средства, переданные в аренду	17108 Затраты по арендованным банком основным средствам

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует организовать систему учета, позволяющую анализировать накопленную амортизацию активов в зависимости от категории основных средств.

Амортизация актива начинается с момента, когда он готов для использования. Суммы амортизационных отчислений за каждый период должны признаваться в отчете о прибылях или убытках.

Счет контрактивный	**17609**
Наименование счета:	Накопленная амортизация -Основные средства, полученные на условиях финансового лизинга
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм накопленной амортизации основных средств, полученных на условиях финансового лизинга
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* сумма начисленных амортизационных отчислений за отчетный период подлежит учету на счете доходов и расходов каждого отчетного периода .

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Начисление амортизации	56509 Амортизационные отчисления по основным средствам, полученным по финансовому лизингу	17609 Накопленная амортизация -Основные средства, полученные на условиях финансового лизинга
Выбытие актива	17609 Накопленная амортизация -Основные средства, полученные на условиях финансового лизинга	17109 Основные средства, полученные на условиях финансового лизинга

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует организовать систему учета, позволяющую анализировать накопленную амортизацию активов в зависимости от категории основных средств.

Амортизация актива начинается с момента, когда он готов для использования. При определении срока полезной службы актива должны учитываться такие факторы как моральное или коммерческое устаревание актива. Срок полезной службы актива определяется с учетом предполагаемой полезности актива. Суммы амортизационных отчислений за каждый период должны признаваться в отчете о прибылях или убытках.

НАЧИСЛЕННЫЕ ДОХОДЫ К ПОЛУЧЕНИЮ

Начисленные проценты к получению по требованиям банка

Счет активный **18101**

Наименование счета: Начисленные проценты к получению по требованиям к Центральному банку Туркменистана

Пользователь: Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм начисленных процентов по требованиям, к Центральному банку Туркменистана, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных процентов	18101 Начисленные проценты к получению по требованиям к Центральному банку Туркменистана	41101 Процентные доходы по счетам «Ностро» в ЦБТ 41201 Процентные доходы по депозитам овернайт ЦБТ 41301 Процентные доходы по депозитам размещенных в ЦБТ 41302 Процентные доходы по по другим требованиям к ЦБТ

Получение начисленных процентов	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана	18101 Начисленные проценты к получению по требованиям к Центральному банку Туркменистана

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с видами требований, а также по срокам их возникновения

Счет активный	**18102**
Наименование счета:	Начисленные проценты к получению по требованиям к международным организациям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Уполномоченный коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по требованиям, к международным организациям, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа *Принцип осмотрительности:* если получение начисленных процентов, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как просроченные проценты.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных процентов	18102 Начисленные проценты к получению по требованиям к международным организациям	41401 Процентные доходы по требованиям к международным организаций - Кредиты/ депозиты 41402 Процентные доходы по требованиям к международным организаций - другие требования

Получение начисленных процентов	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана	18102 Начисленные проценты к получению по требованиям к международным организациям
Списание со счета начисленных процентов, получение которых вызывает сомнение.	13206 Просроченные проценты по требованиям к международным организациям	18102 Начисленные проценты к получению по требованиям к международным организациям

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с видами требований, а также по срокам их возникновения

Счет активный	**18103**
Наименование счета:	Начисленные проценты к получению по требованиям к банковским учреждениям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по требованиям к банковским учреждениям, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа *Принцип осмотрительности:* если получение начисленных процентов, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как просроченные проценты.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных процентов	18103 Начисленные проценты к получению по требованиям к банковским учреждениям	41102 Процентные доходы по счетам «Ностро» в банковских учреждениях 41202 Процентные доходы по депозитам овернайт банковским учреждениям 41501 Процентные доходы по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам - Кредиты/депозиты 41502 Процентные доходы по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам - другие требования
Получение начисленных процентов	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета	18103 Начисленные проценты к получению по требованиям к банковским учреждениям
Списание со счета начисленных процентов, получение которых вызывает сомнение.	13306 Просроченные проценты по требования к банковским учреждениям	18103 Начисленные проценты к получению по требованиям к банковским учреждениям

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный	**18104**
Наименование счета:	Начисленные проценты к получению по требованиям к финансовым институтам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по требованиям к финансовым институтам, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа *Принцип осмотрительности:* если получение начисленных процентов, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как просроченные проценты.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных процентов	18104 Начисленные проценты к получению по требованиям к финансовым институтам	41501 Процентные доходы по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам - Кредиты/депозиты 41502 Процентные доходы по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам - другие требования
Получение начисленных процентов	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета	18104 Начисленные проценты к получению по требованиям к финансовым институтам
Списание со счета начисленных процентов, получение которых вызывает сомнение.	13406 Просроченные проценты по требованиям к финансовым институтам	18104 Начисленные проценты к получению по требованиям к финансовым институтам

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный	**18105**
Наименование счета:	Начисленные проценты к получению по требованиям к государственным предприятиям и организациям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по требованиям к государственным предприятиям и организациям, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа *Принцип осмотрительности:* если получение начисленных процентов, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как просроченные проценты.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных процентов	18105 Начисленные проценты к получению по требованиям к государственным предприятиям и организациям	41601 Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - По кредитам 41603 Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - По другим требованиям
Получение начисленных процентов	23201 Средства до востребования государственных предприятий и организаций 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	18105 Начисленные проценты к получению по требованиям к государственным предприятиям и организациям
Списание со счета начисленных процентов, получение которых вызывает сомнение.	14801 Просроченные проценты по требованиям к государственным предприятиям и организациям	18105 Начисленные проценты к получению по требованиям к государственным предприятиям и организациям

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный	**18106**
Наименование счета:	Начисленные проценты к получению по требованиям к предприятиям и организациям негосударственного сектора
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по требованиям к предприятиям и организациям негосударственного сектора, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа *Принцип осмотрительности:* если получение начисленных процентов, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как просроченные проценты.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных процентов	18106 Начисленные проценты к получению по требованиям к предприятиям и организациям негосударственного сектора	41601 Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - По кредитам 41603 Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - По другим требованиям

Получение начисленных процентов	23202 Счета предприятий и организаций негосударственного сектора 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	18106 Начисленные проценты к получению по требованиям к предприятиям и организациям негосударственного сектора
Списание со счета начисленных процентов, получение которых вызывает сомнение.	14802 Просроченные проценты по требованиям к предприятиям и организациям негосударственного сектора	18106 Начисленные проценты к получению по требованиям к предприятиям и организациям негосударственного сектора

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный	**18107**
Наименование счета:	Начисленные проценты к получению по требованиям к иностранным компаниям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по требованиям к предприятиям с иностранными инвестициями, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Принцип осмотрительности: если получение начисленных процентов, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как просроченные проценты.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных процентов	18107 Начисленные проценты к получению по требованиям к иностранным компаниям	41601 Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - По кредитам 41603 Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - По другим требованиям
Получение начисленных процентов	23203 Счета иностранных компаний 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	18107 Начисленные проценты к получению по требованиям к иностранным компаниям
Списание со счета начисленных процентов, получение которых вызывает сомнение.	14803 Просроченные проценты по требованиям к иностранным компаниям	18107 Начисленные проценты к получению по требованиям к иностранным компаниям

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный	**18108**
Наименование счета:	Начисленные проценты к получению по требованиям к совместным предприятиям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по требованиям к совместным предприятиям, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа *Принцип осмотрительности:* если получение начисленных процентов, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как просроченные проценты.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных процентов	18108 Начисленные проценты к получению по требованиям к совместным предприятиям	41601 Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - По кредитам 41603 Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - По другим требованиям
Получение начисленных процентов	23204 Счета совместных предприятий 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	18108 Начисленные проценты к получению по требованиям к совместным предприятиям
Списание со счета начисленных процентов, получение которых вызывает сомнение.	14804 Просроченные проценты по требованиям к совместным предприятиям	18108 Начисленные проценты к получению по требованиям к совместным предприятиям

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный	**18109**
Наименование счета:	Начисленные проценты к получению по требованиям к некоммерческим предприятиям и организациям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по требованиям к некоммерческим предприятиям и организациям, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа *Принцип осмотрительности:* если получение начисленных процентов, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как просроченные проценты.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных процентов	18109 Начисленные проценты к получению по требованиям к некоммерческим предприятиям и организациям	41601 Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - По кредитам 41603 Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - По другим требованиям
Получение начисленных процентов	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 23205 Средства до востребования некоммерческих предприятий и организаций 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	18109 Начисленные проценты к получению по требованиям к некоммерческим предприятиям и организациям

Списание со счета начисленных процентов, получение которых вызывает сомнение.	14805 Просроченные проценты по требованиям к некоммерческим предприятиям и организациям	18109 Начисленные проценты к получению по требованиям к некоммерческим предприятиям и организациям

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный	**18110**
Наименование счета:	Начисленные проценты к получению по требованиям к индивидуальным предпринимателям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по требованиям к индивидуальным предпринимателям, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем. , относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа *Принцип осмотрительности:* если получение начисленных процентов, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как просроченные проценты.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных процентов	18110 Начисленные проценты к получению по требованиям к индивидуальным предпринимателям	41601 Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - По кредитам 41603 Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - По другим требованиям

Получение начисленных процентов	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 23206 Средства до востребования индивидуальных предпринимателей 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	18110 Начисленные проценты к получению по требованиям к индивидуальным предпринимателям
Списание со счета начисленных процентов, получение которых вызывает сомнение.	14806 Просроченные проценты по требованиям к индивидуальным предпринимателям	18110 Начисленные проценты к получению по требованиям к индивидуальным предпринимателям

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный	**18111**
Наименование счета:	Начисленные проценты к получению по требованиям к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по требованиям к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Принцип осмотрительности: если получение начисленных процентов, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как просроченные проценты.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных процентов	18111 Начисленные проценты к получению по требованиям к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде	41601 Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - По кредитам 41603 Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - По другим требованиям
Получение начисленных процентов	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 23207 Средства до востребования арендаторов на групповой и индивидуальной аренде 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	18111 Начисленные проценты к получению по требованиям к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде
Списание со счета начисленных процентов, получение которых вызывает сомнение.	14807 Просроченные проценты по требованиям к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде	18111 Начисленные проценты к получению по требованиям к арендаторам на групповой и индивидуальной аренде

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный	**18112**
Наименование счета:	Начисленные проценты к получению по требованиям к физическим лицам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по требованиям к физическим лицам, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа *Принцип осмотрительности:* если получение начисленных процентов, отраженных на данных счетах подлежит сомнению, соответствующие суммы следует классифицировать как просроченные проценты.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных процентов	18112 Начисленные проценты к получению по требованиям к физическим лицам	41601 Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - По кредитам 41603 Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - По другим требованиям
Получение начисленных процентов	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 23208 Счета физических лиц 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	18105 Начисленные проценты к получению по требованиям к физическим лицам
Списание со счета начисленных процентов, получение которых вызывает сомнение.	14808 Просроченные проценты по требованиям к физическим лицам	18112 Начисленные проценты к получению по требованиям к физическим лицам

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых активов по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и видами требований (кредиты, лизинг, другие требования), а также по срокам их возникновения

Счет активный	**18113**
Наименование счета:	Начисленные проценты к получению по ресурсам переданным учреждениям одного банка
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов к получению по ресурсам переданным учреждениям одного банка, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных процентов	18113 Начисленные проценты к получению по ресурсам переданным учреждениям одного банка	41901 Процентные доходы по ресурсам переданным учреждениям одного банка
Получение начисленных процентов	19101 Корреспондентский счет по внутрибанковской расчетной системе	18113 Начисленные проценты к получению по ресурсам переданным учреждениям одного банка

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В случае, если межфилиальные отношения предусматривают уплату процентов, расчеты по начисленным и полученным (уплаченным) процентам подлежат тщательной выверке. В сводном балансе на отчетную дату счета по начисленным доходам и расходам, а также полученным и уплаченным процентам подлежит сальдированию.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в разрезе филиалов банка.

Начисленные комиссионные доходы

Счет активный	**18201**
Наименование счета:	Начисленные комиссионные за услуги по кассовым операциям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм требований по начисленным комиссионным доходам за услуги по кассовым операциям, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных доходов	18201 Начисленные комиссионные за услуги по кассовым операциям	42101 Комиссионные доходы за услуги по кассовым операциям
Погашение начисленных комиссионных доходов	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования 28210 Расчеты с прочими кредиторами	18201 Начисленные комиссионные за услуги по кассовым операциям

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**18202**
Наименование счета:	Начисленные комиссионные за услуги по по переводным и межбанковским операциям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм требований по начисленным комиссионным доходам за услуги по переводным и межбанковским операциям, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных доходов	18202 Начисленные комиссионные за услуги по по переводным и межбанковским операциям	42102 Комиссионные доходы за услуги по переводным и межбанковским операциям
Погашение начисленных комиссионных доходов	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования 28210 Расчеты с прочими кредиторами	18202 Начисленные комиссионные за услуги по переводным и межбанковским операциям

Комментарии:
В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**18203**
Наименование счета:	Начисленные комиссионные за услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм требований по начисленным комиссионным доходам за услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных доходов	18203 Начисленные комиссионные за услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов	42103 Комиссионные доходы за услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов

Погашение начисленных комиссионных доходов	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования 28210 Расчеты с прочими кредиторами	18203 Начисленные комиссионные за услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**18204**
Наименование счета:	Начисленные комиссионные за услуги с дорожными чеками и банковскими карточками
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм требований по начисленным комиссионным доходам за услуги с дорожными чеками и банковскими карточками, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных доходов	18204 Начисленные комиссионные за услуги с дорожными чеками банковскими карточками	42104 Комиссионные доходы за услуги с дорожными чеками и банковскими карточками
Погашение начисленных комиссионных доходов	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования 28210 Расчеты с прочими кредиторами	18204 Начисленные комиссионные за услуги с дорожными чеками банковскими карточками

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**18205**
Наименование счета:	Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже ценных бумаг
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм требований по начисленным комиссионным доходам за услуги по купле-продаже ценных бумаг, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных доходов	18205 Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже ценных бумаг	42105 Комиссионные доходы за услуги по купле-продаже ценных бумаг
Погашение начисленных комиссионных доходов	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 19205 Расчеты с брокерами 28205 Расчеты с брокерами	18205 Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже ценных бумаг

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**18206**
Наименование счета:	Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже иностранной валюты
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм требований по начисленным комиссионным доходам за услуги по купле-продаже ценных бумаг, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных доходов	18206 Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже иностранной валюты	42106 Комиссионные доходы за услуги по купле-продаже иностранной валюты
Погашение начисленных комиссионных доходов	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования 19205 Расчеты с брокерами 28205 Расчеты с брокерами	18206 Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже иностранной валюты

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**18207**
Наименование счета:	Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже драгоценных металлов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм требований по начисленным комиссионным доходам за услуги по купле-продаже драгоценных металлов, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных доходов	18207 Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже драгоценных металлов	42107 Комиссионные доходы за услуги по купле-продаже драгоценных металлов

Погашение начисленных комиссионных доходов	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования 28210 Расчеты с прочими кредиторами	18207 Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже драгоценных металлов

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**18208**
Наименование счета:	Начисленные комиссионные за услуги по выдаче гарантий и поручительств
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм требований по начисленным комиссионным доходам за услуги по выдаче гарантий и поручительств, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных доходов	18208 Начисленные комиссионные за услуги по выдаче гарантий и поручительств	42108 Комиссионные доходы за услуги по выдаче гарантий и поручительств
Погашение начисленных комиссионных доходов	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования 28210 Расчеты с прочими кредиторами	18208 Начисленные комиссионные за услуги по выдаче гарантий и поручительств

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**18209**
Наименование счета:	Начисленные комиссионные за услуги по расчетам инкассо
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм требований по начисленным комиссионным доходам за услуги по расчетам инкассо, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных доходов	18209 Начисленные комиссионные за услуги по расчетам инкассо	42109 Комиссионные доходы за услуги по расчетам инкассо
Погашение начисленных комиссионных доходов	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования 28210 Расчеты с прочими кредиторами	18209 Начисленные комиссионные за услуги по расчетам инкассо

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**18210**
Наименование счета:	Начисленные комиссионные за услуги по открытию и ведению аккредитивов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм требований по начисленным комиссионным доходам за открытие и ведение аккредитива, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных доходов	18210 Начисленные комиссионные за услуги по открытию и ведению аккредитивов	42110 Комиссионные доходы за услуги по открытию и ведению аккредитивов
Погашение начисленных комиссионных доходов	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования 28210 Расчеты с прочими кредиторами	18210 Начисленные комиссионные за услуги по открытию и ведению аккредитивов

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**18211**
Наименование счета:	Начисленные комиссионные за акцепт платежных документов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм требований по начисленным комиссионным доходам за акцепт платежных документов, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных доходов	18211 Начисленные комиссионные за акцепт платежных документов	42111 Комиссионные доходы за акцепт платежных документов
Погашение начисленных комиссионных доходов	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования 28210 Расчеты с прочими кредиторами	18211 Начисленные комиссионные за акцепт платежных документов

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**18212**
Наименование счета:	Начисленные комиссионные за услуги по доверительным операциям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм требований по начисленным комиссионным доходам за услуги по доверительным операциям, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных доходов	18212 Начисленные комиссионные за услуги по доверительным операциям	42112 Комиссионные доходы за услуги по доверительным операциям
Погашение начисленных комиссионных доходов	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования 28210 Расчеты с прочими кредиторами	18212 Начисленные комиссионные за услуги по доверительным операциям

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**18213**
Наименование счета:	Начисленные прочие комиссионные доходы
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм требований по начисленным комиссионным доходам по прочим комиссонным доходам, относящихся к настоящему периоду, поступление которых ожидается в будущем.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных доходов	18213 Начисленные прочие комиссионные доходы	42113 Прочие комиссионные доходы
Погашение начисленных комиссионных доходов	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования 28210 Расчеты с прочими кредиторами	18213 Начисленные прочие комиссионные доходы

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Начисленные проценты по операциям с ценными бумагами

Счет активный	**18401**
Наименование счета:	Начисленные проценты по ценным бумагам, предназначенным для продажи
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по ценным бумагам, предназначенным для продажи (торговые) относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Процентные доходы по ценным бумагам как полученные, так и не подученные отражаются в учете в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных процентов	18401 Начисленные проценты по ценным бумагам, предназначенным для продажи	41701 Доходы по ценным бумагам, предназначенным для продажи

Получение начисленных процентов	28210 Расчеты с прочими кредиторами	18401 Начисленные проценты по ценным бумагам, предназначенным для продажи
Продажа ценных бумаг		
на сумму начисленных процентов	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	18401 Начисленные проценты по ценным бумагам, предназначенным для продажи

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа данных счетов в соответствии с контрагентами, а также по срокам их возникновения

Счет активный	**18402**
Наименование счета:	Начисленные проценты по ценным бумагам, имеющимся в наличии для продажи
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по ценным бумагам, имеющимся в наличии для продажи относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Процентные доходы по ценным бумагам как полученные, так и не подученные отражаются в учете в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных процентов	18402 Начисленные проценты по ценным бумагам, имеющимся в наличии для продажи	41703 Доходы по ценным бумагам имеющимся в наличии для продажи
Получение начисленных процентов	28210 Расчеты с прочими кредиторами	18402 Начисленные проценты по ценным бумагам, имеющимся в наличии для продажи

Продажа ценных бумаг

на сумму начисленных процентов	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	18402 Начисленные проценты по ценным бумагам, имеющимся в наличии для продажи

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа данных счетов в соответствии с контрагентами, а также по срокам их возникновения

Счет активный	**18403**
Наименование счета:	Начисленные проценты по операциям «обратное РЕПО» с ценными бумагами
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по операциям «обратное РЕПО» с ценными бумагами, относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем. .
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Доходы по операциям «обратное РЕПО» с ценными бумагами признаются в том периоде к которому, они относятся, независимо от срока их получения.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных процентов	18403 Начисленные проценты по операциям «обратное РЕПО» с ценными бумагами	41705 Доходы по операциям «обратное РЕПО» с ценными бумагами
Получение начисленных процентов	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана	18403 Начисленные проценты по операциям «обратное РЕПО» с ценными бумагами

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа данных счетов в соответствии с контрагентами, а также по срокам их возникновения

Счет активный	**18404**
Наименование счета:	Начисленные проценты по ценным бумагам, удерживаемым до погашения
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по ценным бумагам, удерживаемым до погашения относящихся к текущему периоду, поступление которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Процентные доходы по ценным бумагам как полученные, так и не подученные отражаются в учете в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных процентов	18404 Начисленные проценты по ценным бумагам, удерживаемым до погашения	41706 Доходы по ценным бумагам удерживаемым до погашения
Получение начисленных процентов	28210 Расчеты с прочими кредиторами	18404 Начисленные проценты по ценным бумагам, удерживаемым до погашения
Продажа ценных бумаг		
на сумму начисленных процентов	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	18404 Начисленные проценты по ценным бумагам, удерживаемым до погашения

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа данных счетов в соответствии с контрагентами, а также по срокам их возникновения

ПРОЧИЕ АКТИВЫ

Взаимные межфилиальные расчеты

Счет активный	**19101**
Наименование счета:	Корреспондентский счет по внутрибанковской расчетной системе
Пользователь:	Коммерческий банк (филиал)
Назначение счета:	Учет сумм денежных средств банка на корреспондентском счете, по внутрибанковской расчетной системе
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Зачисление средств	19101 Корреспондентский счет по внутрибанковской расчетной системе	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)
Списание средств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	19101 Корреспондентский счет по внутрибанковской расчетной системе

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в разрезе филиалов банка.

Банку необходимо осуществлять систематическую выверку межфилиальных расчетов

В сводном балансе на отчетную дату выверенные остатки корреспондентских счетов по внутрибанковской расчетной системе подлежат сальдированию

Счет активный	**19102**
Наименование счета:	Счета учреждений ЦБТ по электронным расчетам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана (Головное управление)
Назначение счета:	Учет средств используемых для расчетов, между головным управлением Центрального банка и его велаятскими подразделениями.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Зачисление средств	19102 Счета учреждений ЦБТ по электронным расчетам	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)

Сальдирование остатков	28102 Счета учреждений ЦБТ по электронным расчетам	19102 Счета учреждений ЦБТ по электронным расчетам

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в разрезе учреждений банка.

Банку необходимо осуществлять систематическую выверку расчетов между головным управлением и учреждениями ЦБТ.

В сводном балансе на отчетную дату выверенные остатки счетов по электронным расчетам подлежат сальдированию

Счет активный	**19103**
Наименование счета:	Счета учреждений в ЦБТ по электронным расчетам
Пользователь:	Велаятские управления Центрального банка
Назначение счета:	Учет средств используемых для расчетов, между головным управлением Центрального банка и его велаятскими подразделениями.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Зачисление средств	19103 Счета учреждений в ЦБТ по электронным расчетам	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)
Сальдирование остатков	28103 Счета учреждений в ЦБТ по электронным расчетам	19103 Счета учреждений в ЦБТ по электронным расчетам

Комментарии:

Банку необходимо осуществлять систематическую выверку расчетов между головным управлением и учреждениями ЦБТ.

В сводном балансе на отчетную дату выверенные остатки счетов по электронным расчетам подлежат сальдированию

Счет активный	**19104**
Наименование счета:	Расчеты между учреждениями, подведомственными одному банку
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расчетов между учреждениями, подведомственными одному банку
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Зачисление средств	19104 Расчеты между учреждениями, подведомственными одному банку	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)
Сальдирование остатков	28104 Расчеты между учреждениями, подведомственными одному банку	19104 Расчеты между учреждениями, подведомственными одному банку

Комментарии:

Банку необходимо осуществлять систематическую выверку расчетов между головным управлением и учреждениями.

В сводном балансе на отчетную дату выверенные остатки счетов по расчетам подлежат сальдированию

Счет активный **19105**

Наименование счета: Расчеты по зачетам

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет средств используемых для внутрибанковских расчетов, между головным банком и его филиалами или между филиалами одного банка.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Зачисление денежных средств	19105 Расчеты по зачетам	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)
Перечисление результатов расчетов	19101 Корреспондентский счет по внутрибанковской расчетной системе	19105 Расчеты по зачетам

Комментарии:

Счет представляет собой технический счет, суммы на котором должны учитываться только временно и подлежат скорому переводу на соответствующий счет.

Расчеты с дебиторами

Счет активный **19201**

Наименование счета: Счет по учету сумм невыясненного назначения

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета:	Учет сумм, которые в момент поступления не могут быть зачислены на соответствующие счета по принадлежности, а также невыясненные суммы при обработке информации.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций. Принцип раздельного рассмотрения активов и пассивов: невыясненные суммы, подлежащие получению и невыясненные суммы, подлежащие выплате, не подлежат взаимному сальдированию

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Зачисление средств	19201 Счет по учету сумм невыясненного назначения	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета
Списание средств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	19201 Счет по учету сумм невыясненного назначения

Комментарии:

Счет представляет собой технический счет невыясненных сумм на который зачисляются суммы, являющиеся результатом технических ошибок или которые должны быть задержаны до выяснения ситуации. Суммы должны учитываться на данном счете только временно и подлежат скорому переводу на соответствующий счет.

Счет следует постоянно анализировать для того, чтобы убедиться, что суммы, которые были квалифицированы как невыясненные, своевременно отражены на соответствующих счетах по их принадлежности.

Счет активный	**19202**
Наименование счета:	Дебиторы по хозяйственной деятельности банка
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм дебиторской задолженности относящихся к хозяйственной деятельности банка, при расчете с подрядчиками и поставщиками.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* в случае если покрытие дебиторской задолженности на данном счете становится сомнительным , необходимо создать резерв для возмещения возможных потерь, обусловленных риском неоплаты *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание дебиторской задолженности	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Списание и закрытие дебиторской задолженности	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка

Комментарии:

Дебиторская задолженность имеет краткосрочный характер. Наиболее часто используется счет, когда банку необходимо перечислить платежи авансом за товарно-материальные ценности и прочие товары.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**19203**
Наименование счета:	Дебиторы по капитальным затратам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм дебиторской задолженности по капитальным вложениям при осуществлении расчетов с подрядчиками, поставщиками.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание дебиторской задолженности	19203 Дебиторы по капитальным затратам	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования 19601 Строительные материалы
Списание и закрытие дебиторской задолженности	17102 Здания и сооружения 17110 Строящиеся (устанавливаемые) основные средства	19203 Дебиторы по капитальным затратам

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**19204**
Наименование счета:	Отложенные налоговые требования
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет суммы досрочно уплаченного налога на прибыль, возмещаемого в будущих периодах в связи с временными разницами.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы банка по налогу на прибыль должны отражаться в том периоде, к которому они относятся независимо от срока оплаты.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Оплата в бюджет налогов	19204 Отложенные налоговые требования	23101 Средства Централизованного бюджета
Отнесение на расходы периода	57201 Налог на прибыль	19204 Отложенные налоговые требования

Комментарии:

Банк должен учитывать не только сумму налога на прибыль, подлежащую уплате в бюджет, но и отложенное налоговое обязательство (требование), способное оказать влияние на налоговые выплаты последующих периодов в соответствии с законодательством.

Счет активный	**19205**
Наименование счета:	Расчеты с брокерами
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм дебиторской задолженности, при расчете с брокерами.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание дебиторской задолженности	19205 Расчеты с брокерами	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23204 Средства до востребования

Признание купленных активов	10101-10102 Наличные денежные средства Счета ценных бумаг Счета инвестиций в капитал Счета драгоценных металлов	19205 Расчеты с брокерами
Признание расходов	Расходы по дилинговым операциям Расходы от продажи	19205 Расчеты с брокерами
Признание доходов	19205 Расчеты с брокерами	Доходы по дилинговым операциям Доходы от продажи
Сальдирование расчетов	28205 Расчеты с брокерами	19205 Расчеты с брокерами

Комментарии:

Дебиторская задолженность имеет краткосрочный характер. Наиболее часто используется счет, когда банку необходимо перечислить платежи авансом брокерам.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный **19206**

Наименование счета: Дивиденды к получению

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм дивидендов к получению.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание объявленных дивидендов	19206 Дивиденды к получению	41901-41903 Дивиденды от инвестиций в капитал
Получение дивидендов	23201-23205 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета	19206 Дивиденды к получению

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**19207**
Наименование счета:	Обнаруженные недостачи
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм обнаруженной недостачи наличности при пересчете денежной наличности.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Выявленные недостачи	19207 Обнаруженные недостачи	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка (счет ЦБТ) 10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка (счет КБ) 10110 Инкассированная денежная выручка
Погашение недостачи	23201-23205 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета	19207 Обнаруженные недостачи

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**19208**
Наименование счета:	Расчеты с сотрудниками банка
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм дебиторской задолженности, при осуществлении расчетов с сотрудниками банка
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание дебиторской задолженности	19208 Расчеты с сотрудниками банка	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка (счет ЦБТ) 10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка (счет КБ)
Списание дебиторской задолженности	Соответствующие счета расходов	19208 Расчеты с сотрудниками банка

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов по срокам их возникновения.

Счет активный	**19210**
Наименование счета:	Расчеты с прочими дебиторами
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм дебиторской задолженности относящихся к деятельности банка, при осуществлении расчетов с прочими дебиторами.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание дебиторской задолженности	19210 Расчеты с прочими дебиторами	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)
Списание дебиторской задолженности	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	19210 Расчеты с прочими дебиторами

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет контрактивный	**19299**
Наименование счета:	Резерв на потери- Расчеты с дебиторами по текущим операциям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм резервов на покрытие убытков по дебиторской задолженности, связанной с деятельностью банка.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Методы применяемые для определения резервов покрытия по сомнительным долгам, должны быть неизменными (постоянными) от периода к периоду *Принцип осмотрительности:* При наличии объективных признаков убытка от обесценения ссуд и дебиторской задолженности, балансовая стоимость актива должна уменьшаться непосредственно или посредством счета оценочного резерва. Сумму убытка следует признавать в прибыли или убытке за период.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Создание или увеличение резервов	56403 Расходы на создание резервов по расчетам с дебиторами по текущим операциям	19299 Резерв на потери- Расчеты с дебиторами по текущим операциям (контрактивный)
Списание просроченной задолженности за счет резервов	19299 Резерв на потери- Расчеты с дебиторами по текущим операциям (контрактивный)	Соответствующие счета дебиторов
Возврат неиспользованных провизий	19299 Резерв на потери- Расчеты с дебиторами по текущим операциям (контрактивный)	46403 Возврат неиспользованных провизий на потери по расчетам с дебиторами по текущим операциям

Комментарии:

Данный счет всегда должен иметь кредитовый остаток, при этом при подготовке финансового отчета он должен вычитаться из суммы соответствующей группы активов. Чистая стоимость соответствующих активов, т.е. общая сумма активов за минусом величины резерва (провизии), представляет собой сумму, которую банк рассматривает как реальные активы, возврат которых не вызывает сомнение.

В аналитическом учете банку следует организовать систему учета, позволяющую анализировать счета активов и изменений в резервах в разрезе контрагентов. Анализ изменений в резервах должен быть представлен в дополнениях к финансовой отчетности.

Расходы будущих периодов и авансовые платежи

Счет активный	**19301**
Наименование счета:	Расходы будущих периодов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм предварительно оплаченных расходов, относящихся к будущему периоду.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Любые расходы подлежат учету в том периоде, к которому они относятся, независимо от даты выплаты денежных средств. *Принцип незыблемости баланса:* Изменения в наращениях, проведенные между началом и концом периода, должны быть отражены на счете прибыли и убытков этого периода.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Оплата денежных средств	19301 Расходы будущих периодов	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования 28210 Расчеты с прочими кредиторами
Отнесение на расходы периода	Соответствующие счета расходов	19301 Расходы будущих периодов

Комментарии:

Данный счет следует проверять в конце каждого отчетного периода. В случае обнаружения ошибки банк может кредитовать счет расходов, который был ошибочно дебетован, и восстановить соответствующую сумму на счет 19301 как сумму, относящуюся к будущему периоду.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**19302**
Наименование счета:	Авансовые платежи
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм прочих других авансовых платежей, относящихся к будущему периоду
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Любые расходы подлежат учету в том периоде, к которому они относятся, независимо от даты выплаты денежных средств.

Принцип незыблемости баланса: Изменения в наращениях, проведенные между началом и концом периода, должны быть отражены на счете прибыли и убытков этого периода.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Оплата денежных средств	19302 Авансовые платежи	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования 28210 Расчеты с прочими кредиторами
Отнесение на расходы периода	Соответствующие счета расходов	19302 Авансовые платежи

Комментарии:

Данный счет следует проверять в конце каждого отчетного периода. В случае обнаружения ошибки банк может кредитовать счет расходов, который был ошибочно дебетован, и восстановить соответствующую сумму на счет 19302 как сумму, относящуюся к будущему периоду.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Монетарное золото, сертифицированное по стандартам

Счет активный **19401**

Наименование счета: Монетарное золото в кассе банка

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет стоимости монетарного золота, полученного в результате покупки (дарения).

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип осмотрительности:* Монетарное золото числящееся на балансе подлежит оценке по справедливой стоимости, результат переоценки относится на счета доходов и расходов текущего периода.

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание актива	19401 Монетарное золото в кассе банка	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами
Реализация актива	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	19401 Монетарное золото в кассе банка
Переоценка (увеличение справедливой стоимости)	19401 Монетарное золото в кассе банка	46102 Доходы от переоценки драгоценных металлов
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости)	56102 Расходы от переоценки драгоценных металлов	19401 Монетарное золото в кассе банка

Комментарии:

Следует регулярно проводить инвентаризацию активов для того, чтобы обеспечить правильный учет остатков на этих счетах. Инвентаризацию следует проводить по крайней мере в конце каждого отчетного периода.

Счет активный	**19402**
Наименование счета:	Монетарное золото в других хранилищах
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет стоимости монетарного золота, в других хранилищах банка.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* Монетарное золото числящееся на балансе подлежит оценке по справедливой стоимости, результат переоценки относится на счета доходов и расходов текущего периода. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Поступление в хранилище	19402 Монетарное золото в других хранилищах	19401 Монетарное золото в кассе банка
Переоценка (увеличение справедливой стоимости)	19402 Монетарное золото в других хранилищах	46102 Доходы от переоценки драгоценных металлов
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости)	56102 Расходы от переоценки драгоценных металлов	19402 Монетарное золото в других хранилищах
Возврат из хранилища	19401 Монетарное золото в кассе банка	19402 Монетарное золото в других хранилищах

Комментарии:

Следует регулярно проводить инвентаризацию активов для того, чтобы обеспечить правильный учет остатков на этих счетах. Инвентаризацию следует проводить по крайней мере в конце каждого отчетного периода.

Счет активный **19403**

Наименование счета: Монетарное золото в пути

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет стоимости монетарного золота в пути.

Принципы бухгалтерского учета:

Принцип осмотрительности: Монетарное золото числящееся на балансе подлежит оценке по справедливой стоимости, результат переоценки относится на счета доходов и расходов текущего периода.

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Отправка монетарного золота	19403 Монетарное золото в пути	19401 Монетарное золото в кассе банка
Подтверждение о получении монетарного золота	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 19105 Расчеты по зачетам 28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	19403 Монетарное золото в пути

Переоценка (увеличение справедливой стоимости)	19403 Монетарное золото в пути	46102 Доходы от переоценки драгоценных металлов
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости)	56102 Расходы от переоценки драгоценных металлов	19403 Монетарное золото в пути

Комментарии:

Отосланные активы числятся на счете 19403 до получения документа, подтверждающего реальное получение актива контрагентами.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Драгоценные металлы и камни

Счет активный	**19501**
Наименование счета:	Не сертифицированное монетарное золото
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет стоимости не сертифицированного монетарного золота, полученного в результате покупки (дарения).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* Монетарное золото числящееся на балансе подлежит оценке по справедливой стоимости, результат переоценки относится на счета доходов и расходов текущего периода. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание актива	19501 Не сертифицированное монетарное золото	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами

Реализация актива	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	19501 Не сертифицированное монетарное золото
Переоценка (увеличение справедливой стоимости)	19501 Не сертифицированное монетарное золото	46102 Доходы от переоценки драгоценных металлов
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости)	56102 Расходы от переоценки драгоценных металлов	19501 Не сертифицированное монетарное золото

Комментарии:

Следует регулярно проводить инвентаризацию активов для того, чтобы обеспечить правильный учет остатков на этих счетах. Инвентаризацию следует проводить по крайней мере в конце каждого отчетного периода.

Счет активный	**19502**
Наименование счета:	Драгоценные металлы
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учета стоимости драгоценных металлов и изделий из них, полученных в результате покупки (дарения).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* Драгоценные металлы числящееся на балансе подлежат оценке по справедливой стоимости, результат переоценки относится на счета доходов и расходов текущего периода. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание актива	19502 Драгоценные металлы	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами

Реализация актива	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	19502 Драгоценные металлы
Переоценка (увеличение справедливой стоимости)	19502 Драгоценные металлы	46102 Доходы от переоценки драгоценных металлов
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости)	56102 Расходы от переоценки драгоценных металлов	19502 Драгоценные металлы

Комментарии:

Следует регулярно проводить инвентаризацию активов для того, чтобы обеспечить правильный учет остатков на этих счетах. Инвентаризацию следует проводить по крайней мере в конце каждого отчетного периода.

Счет активный	**19503**
Наименование счета:	Драгоценные и полудрагоценные камни
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учета стоимости драгоценных и полудрагоценных камней, полученных в результате покупки (дарения).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* Драгоценные и полудрагоценные камни числящееся на балансе подлежат оценке по справедливой стоимости, результат переоценки относится на счета доходов и расходов текущего периода. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание актива	19503 Драгоценные и полудрагоценные камни	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами
Реализация актива	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	19503 Драгоценные и полудрагоценные камни
Переоценка (увеличение справедливой стоимости)	19503 Драгоценные и полудрагоценные камни	46102 Доходы от переоценки драгоценных металлов
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости)	56102 Расходы от переоценки драгоценных металлов	19503 Драгоценные и полудрагоценные камни

Комментарии:

Следует регулярно проводить инвентаризацию активов для того, чтобы обеспечить правильный учет остатков на этих счетах. Инвентаризацию следует проводить по крайней мере в конце каждого отчетного периода.

Счет активный	**19504**
Наименование счета:	Редкоземельные металлы
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учета стоимости редкоземельных металлов, полученных в результате покупки (дарения).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* Редкоземельные металлы числящееся на балансе подлежат оценке по справедливой стоимости, результат переоценки относится на счета доходов и расходов текущего периода.

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание актива	19504 Редкоземельные металлы	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами
Реализация актива	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	19504 Редкоземельные металлы
Переоценка (увеличение справедливой стоимости)	19504 Редкоземельные металлы	46102 Доходы от переоценки драгоценных металлов
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости)	56102 Расходы от переоценки драгоценных металлов	19504 Редкоземельные металлы

Комментарии:

Следует регулярно проводить инвентаризацию активов для того, чтобы обеспечить правильный учет остатков на этих счетах. Инвентаризацию следует проводить по крайней мере в конце каждого отчетного периода.

Счет активный	**19505**
Наименование счета:	Посылки с неразобранными драгоценными металлами и драгоценными камнями
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учета стоимости посылок с неразобранными драгоценными металлами и драгоценными камнями, полученных в результате покупки (дарения).

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание актива	19505 Посылки с неразобранными драгоценными металлами и драгоценными камнями	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами
Реализация актива	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	19505 Посылки с неразобранными драгоценными металлами и драгоценными камнями 42202 Доходы по купле-продаже драгоценных металлов

Комментарии:

Следует регулярно проводить инвентаризацию активов для того, чтобы обеспечить правильный учет остатков на этих счетах. Инвентаризацию следует проводить по крайней мере в конце каждого отчетного периода.

Счет активный	**19506**
Наименование счета:	Драгоценные металлы и драгоценные камни в пути
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет стоимости драгоценных и полудрагоценных камней в пути.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип осмотрительности:* Драгоценные и полудрагоценные камни числящееся на балансе подлежат оценке по справедливой стоимости, результат переоценки относится на счета доходов и расходов текущего периода. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Отправка металлов и камней	19506 Драгоценные металлы и драгоценные камни в пути	19503 Драгоценные и полудрагоценные камни
Подтверждение о получении	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 19105 Расчеты по зачетам 28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	19506 Драгоценные металлы и драгоценные камни в пути
Переоценка (увеличение справедливой стоимости)	19506 Драгоценные металлы и драгоценные камни в пути	46102 Доходы от переоценки драгоценных металлов
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости)	56102 Расходы от переоценки драгоценных металлов	19506 Драгоценные металлы и драгоценные камни в пути

Комментарии:

Отосланные активы числятся на счете 19506 до получения документа, подтверждающего реальное получение актива контрагентами.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**19507**
Наименование счета:	Драгоценные металлы и драгоценные камни на переработке
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет стоимости драгоценных и полудрагоценных камней на переработке
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Отправка металлов и камней	19507 Драгоценные металлы и драгоценные камни на переработке	19503 Драгоценные и полудрагоценные камни
Возврат металлов и камней	19503 Драгоценные и полудрагоценные камни	19507 Драгоценные металлы и драгоценные камни на переработке

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**19508**
Наименование счета:	Драгоценные металлы и драгоценные камни, переданные для реализации.
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет стоимости драгоценных и полудрагоценных камней переданных для реализации.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Отправка металлов и камней	19508 Драгоценные металлы и драгоценные камни, переданные для реализации.	19502 Драгоценные металлы 19503 Драгоценные и полудрагоценные камни
Списание реализованных	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	19508 Драгоценные металлы и драгоценные камни, переданные для реализации.

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Товарно-материальные запасы

Счет активный	**19601**
Наименование счета:	Строительные материалы
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет стоимости строительных материалов, предназначенных для строительства и капитального ремонта.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Оприходывание материалов	19601 Строительные материалы	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 19203 Дебиторы по капитальным затратам
Использование материалов	Соответствующие счета расходов 17110 Строящиеся (устанавливаемые) основные средства 19602 Долгосрочные активы по договорам строительства	19601 Строительные материалы
Продажа материалов	23201-23205 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 28210 Расчеты с прочими кредиторами	19601 Строительные материалы

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует организовать систему учета, позволяющую анализировать материалы в зависимости от их категории. Следует регулярно проводить инвентаризацию активов для того, чтобы обеспечить правильный учет остатков на этих счетах. Инвентаризацию следует проводить по крайней мере в конце каждого отчетного периода.

Счет активный	**19602**
Наименование счета:	Долгосрочные активы по договорам строительства
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет суммы затрат на выполненные работы по строительству и капитальный ремонт объектов по договорам строительства.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание активов	19602 Долгосрочные активы по договорам строительства	23201-23205 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета
Принятие на баланс	16201 Инвестиционная недвижимость 17102 Здания и сооружения	19602 Долгосрочные активы по договорам строительства

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**19603**
Наименование счета:	Прочие товарно-материальные запасы
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет стоимости прочих товарно-материальных запасов, необходимых для обеспечения административно-хозяйственной деятельности.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Приобретение материалов	19603 Прочие товарно-материальные запасы	23201-23205 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка

Использование материалов	Соответствующие счета расходов	19603 Прочие товарно-материальные запасы

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует организовать систему учета, позволяющую анализировать материалы в зависимости от их категории. Следует регулярно проводить инвентаризацию активов для того, чтобы обеспечить правильный учет остатков на этих счетах. Инвентаризацию следует проводить по крайней мере в конце каждого отчетного периода.

Прочие активы

Счет активный	**19901**
Наименование счета:	Брокерские операции
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет операций, связанных с брокерским управлением и брокерскими операциями банка, когда он выступает в роли брокера.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Оплата денежных средств	19901 Брокерские операции	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 23201-23208 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета
Получение денежных средств	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 23201-23208 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета	19901 Брокерские операции
Признание доходов от брокерских операций	19901 Брокерские операции	42113 Прочие комиссионные доходы

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**19902**
Наименование счета:	Заложенное имущество, взысканное по кредитам и лизингу
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет стоимости заложенного имущества перешедшего в собственность банка по решению казыета, в счет погашения задолженности по кредитам и лизингу.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Погашение кредита	19902 Заложенное имущество, взысканное по кредитам и лизингу	14701-14708 Просроченная задолженность по требованиям банка к нефинансовым структурам 14801-14808 Просроченные проценты по требованиям банка к нефинансовым структурам
Реализация заложенного имущества	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 23201-23208 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами	19902 Заложенное имущество, взысканное по кредитам и лизингу

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов по срокам их возникновения.

Счет активный	**19903**
Наименование счета:	Другие виды прочих активов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет прочих активов банка.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание актива	19903 Другие виды прочих активов	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)
Выбытие актива	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	19903 Другие виды прочих активов

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет активный	**19904**
Наименование счета:	Валютная позиция (ЦБТ)-Счета валютного аукциона
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана
Назначение счета:	Учет валютной позиции в национальной валюте.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Покупка иностранной валюты у клиентов	19904 Валютная позиция (ЦБТ)-Счета валютного аукциона	Счета денежных средств
Продажа иностранной валюты клиентам	Счета денежных средств	19904 Валютная позиция (ЦБТ)-Счета валютного аукциона

Комментарии:

Счет открывается только на балансе Центрального банка Туркменистана.

В аналитическом учете ведутся отдельные лицевые счета по каждому виду валюты.

Счет активный	**19905**
Наименование счета:	Короткая валютная позиция
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения обязательств в иностранной валюте над его активами в данной иностранной валюте.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Реализация иностранной валюты, признание расходов и убытков в иностранной валюте	19905 Короткая валютная позиция	Счета денежных средств
Переоценка валютной позиции - повышение курса валюты относительно к манату	19905 Короткая валютная позиция	28906 Прочие транзитные счета
Переоценка валютной позиции - понижение курса валюты относительно к манату	28906 Прочие транзитные счета	19905 Короткая валютная позиция
Урегулирование валютной позиции	28911 Длинная валютная позиция	19905 Короткая валютная позиция

Комментарии:

Счет представляет собой технический счет для урегулирования остатков в иностранной валюте в активах и обязательствах банка.

В аналитическом учете ведутся отдельные лицевые счета по каждому виду валюты.

Счет активный	**19906**
Наименование счета:	Контрстоимость иностранной валюты в манатах (длинной валютной позиции)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм контрстоимости иностранной валюты в манатах.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* нереализованные прибыли или убытки от валютных операций подлежат отражению на счетах прибылей и убытков в том периоде, к которому они относятся, независимо от даты их реализации. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Приобретение иностранной валюты, признание доходов и прибылей в иностранной валюте	19906 Контрстоимость иностранной валюты в манатах (длинной валютной позиции)	Счета денежных средств Счета доходов и прибылей
Переоценка валютной позиции - повышение курса валюты относительно к манату	19906 Контрстоимость иностранной валюты в манатах (длинной валютной позиции)	46101 Доходы от переоценки иностранной валюты
Переоценка валютной позиции - понижение курса валюты относительно к манату	56101 Расходы от переоценки иностранной валюты	19906 Контрстоимость иностранной валюты в манатах (длинной валютной позиции)
Урегулирование контрстоимости валютной позиции	28912 Контрстоимость иностранной валюты в манатах (короткой валютной позиции)	19906 Контрстоимость иностранной валюты в манатах (длинной валютной позиции)

Комментарии:

Счет представляет собой технический счет для урегулирования остатков в иностранной валюте в активах и обязательствах банка.

В аналитическом учете ведутся отдельные лицевые счета по каждому виду валюты.

Счет контрактивный	**19999**
Наименование счета:	Резерв на потери- Прочие активы
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм резервов на покрытие возможных убытков по прочим активам.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Методы применяемые для определения резервов покрытия по сомнительным долгам, должны быть неизменными (постоянными) от периода к периоду

Принцип осмотрительности: При наличии объективных признаков убытка от обесценения ссуд и дебиторской задолженности, балансовая стоимость актива должна уменьшаться непосредственно или посредством счета оценочного резерва. Сумму убытка следует признавать в прибыли или убытке за период.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Создание или увеличение резервов	56406 Расходы на создание резерва по прочим операциям	19999 Резерв на потери-Прочие активы
Списание просроченной задолженности за счет резервов	19999 Резерв на потери-Прочие активы	Счета прочих активов
Возврат неиспользованных провизий	19999 Резерв на потери-Прочие активы	46404 Возврат неиспользованных провизий на потери по прочим операциям

Комментарии:

Данный счет всегда должен иметь кредитовый остаток, при этом при подготовке финансового отчета он должен вычитаться из суммы соответствующей группы активов. Чистая стоимость соответствующих активов, т.е. общая сумма активов за минусом величины резерва (провизии), представляет собой сумму, которую банк рассматривает как реальные активы, возврат которых не вызывает сомнение.

В аналитическом учете банку следует организовать систему учета, позволяющую анализировать счета активов и изменений в резервах в разрезе контрагентов. Анализ изменений в резервах должен быть представлен в дополнениях к финансовой отчетности.

ДЕНЕЖНЫЕ БИЛЕТЫ И МОНЕТЫ ВЫПУЩЕННЫЕ В ОБРАЩЕНИЕ

Денежные билеты и монеты, выпущенные в обращение

Счет пассивный	**20101**
Наименование счета:	Денежные билеты, выпущенные в обращение
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана
Назначение счета:	Учет денежных билетов, выпущенных в обращение.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Эмиссия наличности в обращение	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка	20101 Денежные билеты, выпущенные в обращение

Изъятие наличности из обращения	20101 Денежные билеты, выпущенные в обращение	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка

Комментарии:

Счет, предназначен для учета операций только в Центральном банке Туркменистана и их режим определяется в других инструкциях Центрального банка Туркменистана

Счет пассивный **20102**

Наименование счета: Монеты (манаты), выпущенные в обращение

Пользователь: Центральный банк Туркменистана

Назначение счета: Учет монет (манаты), выпущенных в обращение.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Эмиссия наличности в обращение	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка	20102 Монеты (манаты), выпущенные в обращение
Изъятие наличности из обращения	20102 Монеты (манаты), выпущенные в обращение	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка

Комментарии:

Счет, предназначен для учета операций только в Центральном банке Туркменистана и их режим определяется в других инструкциях Центрального банка Туркменистана

Счет пассивный **20103**

Наименование счета: Монеты (тенге), выпущенные в обращение

Пользователь: Центральный банк Туркменистана

Назначение счета: Учет монет (тенге), выпущенных в обращение.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Эмиссия наличности в обращение	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка	20103 Монеты (тенге), выпущенные в обращение

Изъятие наличности из обращения	20103 Монеты (тенге), выпущенные в обращение	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка

Комментарии:

Счет, предназначен для учета операций только в Центральном банке Туркменистана и их режим определяется в других инструкциях Центрального банка Туркменистана

КОРРЕСПОНДЕНТСКИЕ СЧЕТА И ДЕПОЗИТЫ ОВЕРНАЙТ

Корреспондентские счета

Счет пассивный **21101**

Наименование счета: Счета «Лоро» в Центральном банке Туркменистана (для ЦБ)

Пользователь: Центральный банк Туркменистана

Назначение счета: Учет сумм денежных средств банков, находящихся на их корреспондентских счетах в Центральном банке Туркменистана.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как пассивы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой требования к банковским учреждениям

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Списание денежных средств	21101 Счета «Лоро» в Центральном банке Туркменистана (для ЦБ)	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)
Зачисление денежных средств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	21101 Счета «Лоро» в Центральном банке Туркменистана (для ЦБ)

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ счетов в соответствии с контрагентами.

Счет пассивный	**21102**
Наименование счета:	Счета «Лоро» других банковских учреждений
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм денежных средств других банковских учреждений, на корреспондентском счете, открытом в банке.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как пассивы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой требования к банковским учреждениям *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Списание средств	21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)
Зачисление средств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ счетов в соответствии с контрагентами.

Счет пассивный	**21103**
Наименование счета:	Корреспондентские счета «Лоро» других финансовых институтов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм денежных средств других финансовых институтов , на корреспондентском счете, открытом в банке.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как пассивы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой требования к финансовым институтам *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Списание средств	21103 Корреспондентские счета «Лоро» других финансовых институтов	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)
Зачисление средств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	21103 Корреспондентские счета «Лоро» других финансовых институтов

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ счетов в соответствии с контрагентами.

Депозиты овернайт

Счет пассивный	**21201**
Наименование счета:	Депозиты «овернайт» от Центрального Банка Туркменистана
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм депозитов, полученных от Центрального банка на одну ночь, следующую за рабочим днем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как пассивы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой требования к Центральному банку Туркменистана *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание (открытие) депозита	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке	21201 Депозиты «овернайт» от Центрального Банка Туркменистана
Погашение депозита	21201 Депозиты «овернайт» от Центрального Банка Туркменистана	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ счетов в соответствии с контрагентами.

Счет пассивный	**21202**
Наименование счета:	Депозиты «овернайт» от банковских учреждений
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм депозитов, полученных от других банковских учреждений на одну ночь, следующую за рабочим днем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как пассивы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой требования к банковским учреждениям *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
признание (открытие) депозита	11102 Счета «Ностро»в других банковских учреждениях 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений	21202 Депозиты «овернайт» от банковских учреждений
Погашение депозита	21202 Депозиты «овернайт» от банковских учреждений	11102 Счета «Ностро»в других банковских учреждениях 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ счетов в соответствии с контрагентами.

Счет пассивный	**21203**
Наименование счета:	Депозиты «овернайт» от финансовых институтов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм депозитов, полученных от финансовых институтов на одну ночь, следующую за рабочим днем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как пассивы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой требования к финансовым институтам *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
признание (открытие) депозита	11101-11012 Корреспондентские счета 21101- 21103 Корреспондентские счета	21203 Депозиты «овернайт» от финансовых институтов
Погашение депозита	21203 Депозиты «овернайт» от финансовых институтов	11101-11012 Корреспондентские счета 21101- 21103 Корреспондентские счета

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ счетов в соответствии с контрагентами.

ОБЯЗАТЕЛЬСТВА ПЕРЕД ФИНАНСОВЫМ СТРУКТУРАМ

Обязательства перед Центральным банком Туркменистана

Счет пассивный **22101**

Наименование счета: Обязательства перед Центральным банком Туркменистана - Кредиты

Пользователь: Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм кредитов, полученных от Центрального банка Туркменистана

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип раздельного отражения в учете активов и пассивов:* остатки на данных счетах рассматриваются как пассивы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой требования к Центральному банку Туркменистана

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание кредита	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана	22101 Обязательства перед Центральным банком Туркменистана - Кредиты
Погашение кредита	22101 Обязательства перед Центральным банком Туркменистана - Кредиты	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**22102**
Наименование счета:	Обязательства перед Центральным банком Туркменистана - Срочные счета
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм срочных вкладов, принятых банком от Центрального банка Туркменистана по договору банковского вклада.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как пассивы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой требования к Центральному банку Туркменистана *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Принятие срочного вклада	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана	22102 Обязательства перед Центральным банком Туркменистана - Срочные счета
Пополнение депозита за счет зачисления начисленных процентов	25101 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана	22102 Обязательства перед Центральным банком Туркменистана - Срочные счета
Погашение вклада	22102 Обязательства перед Центральным банком Туркменистана - Срочные счета	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**22103**
Наименование счета:	Другие обязательства перед Центральным банком Туркменистана
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм других (прочих) обязательств перед Центральным банком Туркменистана
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как пассивы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой требования к Центральному банку Туркменистана *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание обязательств	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана	22103 Другие обязательства перед Центральным банком Туркменистана
Погашение обязательств	22103 Другие обязательства перед Центральным банком Туркменистана	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет контрпассивный	**22104**
Наименование счета:	Дисконт по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана (контрпассивный)
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения возвращаемой суммы денег по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана, над суммой фактически полученных денег (с учетом затрат по сделке) (дисконт).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание дисконта	22104 Дисконт по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами
Амортизация дисконта	51304 Расходы от амортизации дисконта по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана	22104 Дисконт по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана

Комментарии:

Привлеченные депозиты/кредиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового обязательства. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Счет пассивный	**22105**
Наименование счета:	Премия по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения суммы фактически полученных денежных средств (с учетом затрат по сделке) над возвращаемой суммой денег, по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана (премия).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание премии	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами	22105 Премия по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана
Признание премии при привлечении средств по ставкам выше рыночных	51902 Прочие процентные расходы	22105 Премия по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана
Амортизация премии	22105 Премия по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана	41304 Доходы от амортизации премии по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана

Комментарии:

Привлеченные депозиты/кредиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового обязательства. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Обязательства перед международными организациями

Счет пассивный	**22201**
Наименование счета:	Обязательства перед международными организациями - Кредиты
Пользователь:	Центральный банк, Уполномоченный коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм кредитов, полученных от международных организаций
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как пассивы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой требования к международным организациям. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание кредита	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета	22201Обязательства перед международными организациями - Кредиты

Погашение кредита	22201Обязательства перед международными организациями - Кредиты	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный **22202**

Наименование счета: Обязательства перед международными организациями - Срочные счета

Пользователь: Центральный банк, Уполномоченный коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм срочных вкладов, принятых банком от международных организаций по договору банковского вклада.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как пассивы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой требования к международным организациям.

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Принятие срочного вклада	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета	22202 Обязательства перед международными организациями - Срочные счета
Пополнение депозита за счет зачисления начисленных процентов	25102 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед международными организациями	22202 Обязательства перед международными организациями - Срочные счета
Погашение вклада	22202 Обязательства перед международными организациями - Срочные счета	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**22203**
Наименование счета:	Другие обязательства перед международными организациями
Пользователь:	Центральный банк, Уполномоченный коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм других (прочих) обязательств банка, перед международными организациями
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип раздельного отражения в учете активов и пассивов:* остатки на данных счетах рассматриваются как пассивы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой требования к международным организациям. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание обязательств	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета	22203 Другие обязательства перед международными организациями
Погашение обязательств	22203 Другие обязательства перед международными организациями	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет контрпассивный	**22204**
Наименование счета:	Дисконт по обязательствам перед международными организациями
Пользователь:	Центральный банк, Уполномоченный коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения возвращаемой суммы денег по обязательствам перед международными организациями, над суммой фактически полученных денег (с учетом затрат по сделке) (дисконт).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание дисконта	22204 Дисконт по обязательствам перед международными организациями	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами
Амортизация дисконта	51404 Расходы от амортизации дисконта по обязательствам перед международными организациями	22204 Дисконт по обязательствам перед международными организациями

Комментарии:

Привлеченные депозиты/кредиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового обязательства. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Счет пассивный	**22205**
Наименование счета:	Премия по обязательствам перед международными организациями
Пользователь:	Центральный банк, Уполномоченный коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения суммы фактически полученных денежных средств (с учетом затрат по сделке) над возвращаемой суммой денег, по обязательствам перед международными организациями (премия).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание премии	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами	22205 Премия по обязательствам перед международными организациями
Признание премии при привлечении средств по ставкам выше рыночных	51902 Прочие процентные расходы	22205 Премия по обязательствам перед международными организациями
Амортизация премии	22205 Премия по обязательствам перед международными организациями	41406 Доходы от амортизации премии по обязательствам перед международными организациями

Комментарии:

Привлеченные депозиты/кредиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового обязательства. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Обязательства перед банковскими учреждениями

Счет пассивный **22301**

Наименование счета: Обязательства перед банковскими учреждениями - Кредиты

Пользователь: Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм кредитов, полученных от других банковских учреждений.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как пассивы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой требования к банковским учреждениям

Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание кредита	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета	22301 Обязательства перед банковскими учреждениями - Кредиты
Погашение кредита	22301 Обязательства перед банковскими учреждениями - Кредиты	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**22302**
Наименование счета:	Обязательства перед банковскими учреждениями - Срочные счета
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм срочных вкладов, принятых банком от других банковских учреждений (кроме ЦБТ) по договору банковского вклада.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как пассивы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой требования к банковским учреждениям *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Принятие срочного вклада	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета	22302 Обязательства перед банковскими учреждениями - Срочные счета
Пополнение депозита за счет зачисления начисленных процентов	25103 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед банковскими учреждениями	22302 Обязательства перед банковскими учреждениями - Срочные счета
Погашение вклада	22302 Обязательства перед банковскими учреждениями - Срочные счета	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**22303**
Наименование счета:	Другие обязательства перед банковскими учреждениями
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм других (прочих) обязательств банка, перед банковскими учреждениями (кроме ЦБТ)
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как пассивы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой требования к банковским учреждениям *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание обязательств	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета	22303 Другие обязательства перед банковскими учреждениями
Погашение обязательств	22303 Другие обязательства перед банковскими учреждениями	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**22304**
Наименование счета:	Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм аккредитивов и других депозитов с условными сроками исполнения, открытых для банковских учреждений.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание открытого аккредитива и других депозитов с условными сроками исполнения	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета	22304 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения
Исполнение аккредитива (других депозитов с условными сроками исполнения)	22304 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Оплата комиссионных по аккредитиву (другим депозитам с условными сроками исполнения)	22304 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения	18310 Начисленные комиссионные доходы за открытие и ведение аккредитива 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета
Возврат неиспользованной части аккредитива (других депозитов с условными сроками исполнения) или по истечении срока	22304 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет контрпассивный	**22305**
Наименование счета:	Дисконт по обязательствам перед банковскими учреждениями
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения возвращаемой суммы денег по обязательствам перед банковскими учреждениями, над суммой фактически полученных денег (с учетом затрат по сделке) (дисконт).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание дисконта	22305 Дисконт по обязательствам перед банковскими учреждениями	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами
Амортизация дисконта	51507 Расходы от амортизации дисконта по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтами	22305 Дисконт по обязательствам перед банковскими учреждениями

Комментарии:

Привлеченные депозиты/кредиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового обязательства. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Счет пассивный	**22306**
Наименование счета:	Премия по обязательствам перед банковскими учреждениями
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения суммы фактически полученных денежных средств (с учетом затрат по сделке) над возвращаемой суммой денег, по обязательствам перед банковскими учреждениями (премия).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание премии	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами	22306 Премия по обязательствам перед банковскими учреждениями
Признание премии при привлечении средств по ставкам выше рыночных	51902 Прочие процентные расходы	22306 Премия по обязательствам перед банковскими учреждениями
Амортизация премии	22306 Премия по обязательствам перед банковскими учреждениями	41506 Доходы от амортизации премии по обязательствам банковскими учреждениями и финансовыми институтами

Комментарии:

Привлеченные депозиты/кредиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового обязательства. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Счет пассивный **22307**

Наименование счета: Ресурсы полученные от учреждений одного банка

Пользователь: Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм полученных ресурсов учреждениям одного банка

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание полученных ресурсов	19101 Корреспондентский счет по внутрибанковской расчетной системе	22307 Ресурсы полученные от учреждений одного банка
Погашение полученных ресурсов	22307 Ресурсы полученные от учреждений одного банка	28101 Корреспондентские счета по внутрибанковской расчетной системе

Комментарии:

В аналитическом учете банку необходимо создавать отдельную информационную систему, предназначенную для анализа счетов в разрезе отделений банка.

Банку необходимо осуществлять систематическую выверку межфилиальных расчетов

В сводном балансе на отчетную дату (на уровне балансовых счетов) выверенные остатки по межфилиальным расчетам подлежит сальдированию

В случае, если межфилиальные отношения предусматривают уплату процентов, расчеты по начисленным и полученным (уплаченным) процентам подлежат тщательной выверке. В сводном балансе на отчетную дату счета по начисленным доходам и расходам, а также полученным и уплаченным процентам подлежит сальдированию.

Счет пассивный **22308**

Наименование счета: Счета обязательных резервов (для ЦБ)

Пользователь: Центральный банк Туркменистана

Назначение счета: Учет денежных средств банков, размещенных в Центральном банке в соответствии с нормативными документами, обязывающем банки, учрежденные на территории Туркменистана, поддерживать постоянный минимальный уровень обязательных резервов в Центральном банке Туркменистана.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Увеличение резерва	21101 Счета «Лоро» в Центральном банке Туркменистана	22308 Счета обязательных резервов (для ЦБ)
Уменьшение резерва	22308 Счета обязательных резервов (для ЦБ)	21101 Счета «Лоро» в Центральном банке Туркменистана

Комментарии:

Данный счет должен быть дебетован или кредитован в соответствие с периодической корректировкой размера минимальных резервных требований, согласно правилам их расчета, установленным Центральным банком Туркменистана.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в разрезе филиалов банка.

Обязательства перед финансовыми институтами

Счет пассивный **22401**

Наименование счета: Обязательства перед финансовыми институтами - Срочные счета

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм срочных вкладов, принятых банком от финансовых институтов по договору банковского вклада.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как пассивы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой требования к финансовым институтам *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Принятие срочного вклада	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета	22401 Обязательства перед финансовыми институтами - Срочные счета
Пополнение депозита за счет зачисления начисленных процентов	25104 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед финансовыми институтами	22401 Обязательства перед финансовыми институтами - Срочные счета
Погашение вклада	22401 Обязательства перед финансовыми институтами - Срочные счета	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**22402**
Наименование счета:	Другие обязательства перед финансовыми институтами
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм других (прочих) обязательств, принятых банком от финансовых институтов
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип раздельного отражения* в учете активов и пассивов: остатки на данных счетах рассматриваются как пассивы банка и не подлежат сальдированию ни с какими другими суммами, представляющими собой требования к финансовым институтам

	Принцип отражения операции в день ее проведения: запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание обязательств	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета	22402 Другие обязательства перед финансовыми институтами
Погашение или возврат обязательств	22402 Другие обязательства перед финансовыми институтами	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**22403**
Наименование счета:	Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм аккредитивов и других депозитов с условными сроками исполнения, открытых для финансовых институтов
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание открытого аккредитива и других депозитов с условными сроками исполнения	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета	22403 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения

Исполнение аккредитива (других депозитов с условными сроками исполнения)	22403 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Оплата комиссионных по аккредитиву (другим депозитам с условными сроками исполнения)	22403 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения	18310 Начисленные комиссионные доходы за открытие и ведение аккредитива 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета
Возврат неиспользованной части аккредитива (других депозитов с условными сроками исполнения) или по истечении срока	22403 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет контрпассивный	**22404**
Наименование счета:	Дисконт по обязательствам перед финансовыми институтами
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения возвращаемой суммы денег по обязательствам перед финансовыми институтами, над суммой фактически полученных денег (с учетом затрат по сделке) (дисконт).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание дисконта	22404 Дисконт по обязательствам перед финансовыми институтами	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами
Амортизация дисконта	51507 Расходы от амортизации дисконта по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтами	22404 Дисконт по обязательствам перед финансовыми институтами

Комментарии:

Привлеченные депозиты/кредиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового обязательства. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Счет пассивный	**22405**
Наименование счета:	Премия по обязательствам перед финансовыми институтами
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения суммы фактически полученных денежных средств (с учетом затрат по сделке) над возвращаемой суммой денег, по обязательствам перед финансовыми институтами (премия).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание премии	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами	22405 Премия по обязательствам перед финансовыми институтами
Признание премии при привлечении средств по ставкам выше рыночных	51902 Прочие процентные расходы	22405 Премия по обязательствам перед финансовыми институтами
Амортизация премии	22405 Премия по обязательствам перед финансовыми институтами	41506 Доходы от амортизации премии по обязательствам банковскими учреждениями и финансовыми институтами

Комментарии:

Привлеченные депозиты/кредиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового обязательства. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

ОБЯЗАТЕЛЬСТВА ПЕРЕД НЕФИНАНСОВЫМ СТРУКТУРАМ

Средства Государственного бюджета

Счет пассивный **23101**

Наименование счета: Средства Централизованного бюджета

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет средств Централизованного бюджета.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Поступление средств на счет	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	23101 Средства Централизованного бюджета
Списание средств со счета	23101 Средства Централизованного бюджета	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)

Комментарии:

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный **23103**

Наименование счета: Средства местных бюджетов

Пользователь: Коммерческий банк

Назначение счета: Учет средств местных бюджетов в виде, поступающих налоговых сборов, а также средств, выделенных из Централизованного бюджета на расходы местных бюджетов.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Поступление средств на счет	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	23103 Средства местных бюджетов
Списание средств со счета	23103 Средства местных бюджетов	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)

Комментарии:

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**23104**
Наименование счета:	Внебюджетные средства
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет внебюджетных средств Министерства Финансов Туркменистана.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Поступление средств на счет	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	23104 Внебюджетные средства
Списание средств со счета	23104 Внебюджетные средства	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)

Комментарии:

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**23105**
Наименование счета:	Хозрасчетные предприятия и организации, обслуживаемые в Министерстве финансов Туркменистана
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет средств хозрасчетных предприятий и организаций, обслуживаемых в Министерства Финансов Туркменистана.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Зачисление средств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	23105 Хозрасчетные предприятия и организации, обслуживаемые в Министерстве финансов Туркменистана
Списание средств	23105 Хозрасчетные предприятия и организации, обслуживаемые в Министерстве финансов Туркменистана	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)

Комментарии:

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**23106**
Наименование счета:	Прочие расчеты с бюджетными потребителями
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет прочих расчетов с бюджетными потребителями
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Зачисление средств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	23106 Прочие расчеты с бюджетными потребителями

Закрытие расчетов	23106 Прочие расчеты с бюджетными потребителями	14102 Прочие расчеты с бюджетными потребителями

Комментарии:

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Средства до востребования

Счет пассивный **23201**

Наименование счета: Счета государственных предприятий и организаций

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет средств государственных предприятий и организаций на расчетных (текущих) счетах, открытых по договору банковского счета.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Поступление средств на счет	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	23201 Счета государственных предприятий и организаций
Списание средств со счета	23201 Счета государственных предприятий и организаций	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)

Комментарии:

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Счет пассивный **23202**

Наименование счета: Счета предприятий и организаций негосударственного сектора

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета:	Учет средств предприятий и организаций негосударственного сектора на расчетных (текущих) счетах, открытых по договору банковского счета.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Поступление средств на счет	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	23202 Счета предприятий и организаций негосударственного сектора
Списание средств со счета	23202 Счета предприятий и организаций негосударственного сектора	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)

Комментарии:

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Счет пассивный	**23203**
Наименование счета:	Счета иностранных компаний
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет средств иностранных компаний на расчетных (текущих) счетах, открытых по договору банковского счета.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Поступление средств на счет	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	23203 Счета иностранных компаний
Списание средств со счета	23203 Счета иностранных компаний	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)

Комментарии:

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Счет пассивный	**23204**
Наименование счета:	Счета совместных предприятий
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет средств совместных предприятий на расчетных (текущих) счетах, открытых по договору банковского счета.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Поступление средств на счет	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	23204 Счета совместных предприятий
Списание средств со счета	23204 Счета совместных предприятий	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)

Комментарии:

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Счет пассивный	**23205**
Наименование счета:	Счета некоммерческих предприятий и организаций
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет средств некоммерческих предприятий и организаций на расчетных (текущих) счетах, открытых по договору банковского счета.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Поступление средств на счет	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	23205 Счета некоммерческих предприятий и организаций
Списание средств со счета	23205 Счета некоммерческих предприятий и организаций	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)

Комментарии:

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Счет пассивный **23206**

Наименование счета: Счета индивидуальных предпринимателей

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет средств индивидуальных предпринимателей на расчетных (текущих) счетах, открытых по договору банковского счета.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Поступление средств на счет	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	23206 Счета индивидуальных предпринимателей
Списание средств со счета	23206 Счета индивидуальных предпринимателей	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)

Комментарии:

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.
Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Счет пассивный	**23207**
Наименование счета:	Счета арендаторов на групповой и индивидуальной аренде
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет средств арендаторов групповой и индивидуальной формы аренды на расчетных (текущих) счетах, открытых по договору банковского счета.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Поступление средств на счет	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	23207 Счета арендаторов на групповой и индивидуальной аренде
Списание средств со счета	23207 Счета арендаторов на групповой и индивидуальной аренде	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)

Комментарии:

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Счет пассивный	**23208**
Наименование счета:	Счета физических лиц
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет средств физических лиц на счетах до востребования, открытых по договору банковского счета.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Поступление средств на счет	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	23208 Счета физических лиц

Списание средств со счета	23208 Счета физических лиц	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)

Комментарии:

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Срочные счета

Счет пассивный	**23301**
Наименование счета:	Срочные счета государственных предприятий и организаций
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм срочных вкладов, принятых банком от государственных предприятий и организаций по договору банковского вклада.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Принятие срочного вклада	23201 Счета государственных предприятий и организаций	23301 Срочные счета государственных предприятий и организаций
Принятие срочного вклада (при обслуживании основного счета владельца депозита в другом банке)	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета	23301 Срочные счета государственных предприятий и организаций
Пополнение вклада за счет зачисления начисленных процентов	25105 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед государственными предприятиями и организациями	23301 Срочные счета государственных предприятий и организаций
Погашение срочного вклада	23301 Срочные счета государственных предприятий и организаций	23201 Счета государственных предприятий и организаций 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-20102 Корреспондентские счета

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**23302**
Наименование счета:	Срочные счета предприятий и организаций негосударственного сектора
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм срочных вкладов, принятых банком от предприятий и организаций негосударственного сектора по договору банковского вклада.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Принятие срочного вклада	23202 Счета предприятий и организаций негосударственного сектора	23302 Срочные счета предприятий и организаций негосударственного сектора
Принятие срочного вклада (при обслуживании основного счета владельца депозита в другом банке)	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений	23302 Срочные счета предприятий и организаций негосударственного сектора
Пополнение вклада за счет зачисления начисленных процентов	25106 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед предприятиями и организациями негосударственного сектора	23302 Срочные счета предприятий и организаций негосударственного сектора
Погашение срочного вклада	23302 Срочные счета предприятий и организаций негосударственного сектора	23202 Счета предприятий и организаций негосударственного сектора 11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**23303**
Наименование счета:	Срочные счета иностранных компаний
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм срочных вкладов, принятых банком от иностранных компаний по договору банковского вклада.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Принятие срочного вклада	23203 Счета иностранных компаний	23303 Срочные счета иностранных компаний
Принятие срочного вклада (при обслуживании основного счета владельца депозита в другом банке)	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений	23303 Срочные счета иностранных компаний
Пополнение вклада за счет зачисления начисленных процентов	25107 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед иностранными компаниями	23303 Срочные счета иностранных компаний
Погашение срочного вклада	23303 Срочные счета иностранных компаний	23203 Счета иностранных компаний 11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный **23304**

Наименование счета: Срочные счета совместных предприятий

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм срочных вкладов, принятых банком от совместных предприятий по договору банковского вклада.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Принятие срочного вклада	23204 Счета совместных предприятий	23304 Срочные счета совместных предприятий
Принятие срочного вклада (при обслуживании основного счета владельца депозита в другом банке)	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений	23304 Срочные счета совместных предприятий
Пополнение вклада за счет зачисления начисленных процентов	22108 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед совместными предприятиями	23304 Срочные счета совместных предприятий
Погашение срочного вклада	23304 Срочные счета совместных предприятий	23204 Счета совместных предприятий 11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный **23305**

Наименование счета: Срочные счета некоммерческих предприятий и организаций

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета:	Учет сумм срочных вкладов, принятых банком от некоммерческих предприятий и организаций по договору банковского вклада.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Принятие срочного вклада	23205 Счета некоммерческих предприятий и организаций	23305 Срочные счета некоммерческих предприятий и организаций
Принятие срочного вклада (при обслуживании основного счета владельца депозита в другом банке)	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений	23305 Срочные счета некоммерческих предприятий и организаций
Пополнение вклада за счет зачисления начисленных процентов	25109 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед некоммерческими предприятиями и организациями	23305 Срочные счета некоммерческих предприятий и организаций
Погашение срочного вклада	23305 Срочные счета некоммерческих предприятий и организаций	23205 Счета некоммерческих предприятий и организаций 11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**23306**
Наименование счета:	Срочные счета индивидуальных предпринимателей
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм срочных вкладов, принятых банком от индивидуальных предпринимателей по договору банковского вклада.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Принятие срочного вклада	23206 Счета индивидуальных предпринимателей 10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка	23306 Срочные счета индивидуальных предпринимателей
Принятие срочного вклада (при обслуживании основного счета владельца депозита в другом банке)	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений	23306 Срочные счета индивидуальных предпринимателей
Пополнение вклада за счет зачисления начисленных процентов	25110 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед индивидуальными предпринимателями	23306 Срочные счета индивидуальных предпринимателей
Погашение срочного вклада	23306 Срочные счета индивидуальных предпринимателей	23206 Счета индивидуальных предпринимателей 10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 11101-10102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**23307**
Наименование счета:	Срочные счета арендаторов на групповой и индивидуальной аренде
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета:	Учет сумм срочных вкладов, принятых банком от арендаторов на групповой и индивидуальной аренде по договору банковского вклада.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Принятие срочного вклада	23207 Счета арендаторов на групповой и индивидуальной аренде 10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка	23307 Срочные счета арендаторов на групповой и индивидуальной аренде
Принятие срочного вклада (при обслуживании основного счета владельца депозита в другом банке)	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений	23307 Срочные счета арендаторов на групповой и индивидуальной аренде
Пополнение вклада за счет зачисления начисленных процентов	25111 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед арендаторами на групповой и индивидуальной аренде	23307 Срочные счета арендаторов на групповой и индивидуальной аренде
Погашение срочного вклада	23307 Срочные счета арендаторов на групповой и индивидуальной аренде	23207 Счета арендаторов на групповой и индивидуальной аренде 10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**23308**
Наименование счета:	Срочные счета физических лиц
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм срочных вкладов, принятых банком от физических лиц по договору банковского вклада.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Принятие срочного вклада	23208 Счета физических лиц 10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка	23308 Срочные счета физических лиц
Принятие срочного вклада (при обслуживании основного счета владельца депозита в другом банке)	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений	23308 Срочные счета физических лиц
Пополнение вклада за счет зачисления начисленных процентов	25112 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед физическими лицами	23308 Срочные счета физических лиц
Погашение срочного вклада	23308 Срочные счета физических лиц	23208 Счета физических лиц 10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет контрпассивный	**23309**
Наименование счета:	Дисконт по срочным счетам нефинансовых структур
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения возвращаемой суммы денег по срочным счетам нефинансовых структур, над суммой фактически полученных денег (с учетом затрат по сделке) (дисконт).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание дисконта	23309 Дисконт по срочным счетам нефинансовых структур	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами
Амортизация дисконта	51607 Расходы от амортизации дисконта по обязательствам перед нефинансовыми структур	23309 Дисконт по срочным счетам нефинансовых структур

Комментарии:

Привлеченные депозиты/кредиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового обязательства. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Счет пассивный	**23310**
Наименование счета:	Премия по срочным счетам нефинансовых структур
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения суммы фактически полученных денежных средств (с учетом затрат по сделке) над возвращаемой суммой денег, по срочным счетам нефинансовых структур (премия).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание премии	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами	23310 Премия по срочным счетам нефинансовых структур

Признание премии при привлечении средств по ставкам выше рыночных	51902 Прочие процентные расходы	23310 Премия по срочным счетам нефинансовых структур
Амортизация премии	23310 Премия по срочным счетам нефинансовых структур	41607 Доходы от амортизации премии по срочным счетам и другим обязательствам перед нефинансовыми структурами

Комментарии:
Привлеченные депозиты/кредиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового обязательства. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения

Счет пассивный	**23501**
Наименование счета:	Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения государственных предприятий и организаций
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм аккредитивов и других депозитов с условными сроками исполнения, открытых для государственных предприятий и организаций
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание открытого аккредитива и других депозитов с условными сроками исполнения	23201 Счета государственных предприятий и организаций	23501 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения государственных предприятий и организаций
Исполнение аккредитива (других депозитов с условными сроками исполнения)	23501 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения государственных предприятий и организаций	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования

Оплата комиссионных по аккредитиву (другим депозитам с условными сроками исполнения)	23501 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения государственных предприятий и организаций	18310 Начисленные комиссионные доходы за открытие и ведение аккредитива 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета
Возврат неиспользованной части аккредитива (других депозитов с условными сроками исполнения) или по истечении срока	23501 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения государственных предприятий и организаций	23201 Счета государственных предприятий и организаций

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**23502**
Наименование счета:	Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения предприятий и организаций негосударственного сектора
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм аккредитивов и других депозитов с условными сроками исполнения, открытых для предприятий и организаций негосударственного сектора
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание открытого аккредитива и других депозитов с условными сроками исполнения	23202 Счета предприятий и организаций негосударственного сектора	23502 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения предприятий и организаций негосударственного сектора

Исполнение аккредитива (других депозитов с условными сроками исполнения)	23502 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения предприятий и организаций негосударственного сектора	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Оплата комиссионных по аккредитиву (другим депозитам с условными сроками исполнения)	23502 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения предприятий и организаций негосударственного сектора	18310 Начисленные комиссионные доходы за открытие и ведение аккредитива 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета
Возврат неиспользованной части аккредитива (других депозитов с условными сроками исполнения) или по истечении срока	23502 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения предприятий и организаций негосударственного сектора	23202 Счета предприятий и организаций негосударственного сектора

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**23503**
Наименование счета:	Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения иностранных компаний
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм аккредитивов и других депозитов с условными сроками исполнения, открытых для иностранных компаний
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание открытого аккредитива и других депозитов с условными сроками исполнения	23203 Счета иностранных компаний	23503 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения иностранных компаний
Исполнение аккредитива (других депозитов с условными сроками исполнения)	23503 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения иностранных компаний	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Оплата комиссионных по аккредитиву (другим депозитам с условными сроками исполнения)	23503 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения иностранных компаний	18310 Начисленные комиссионные доходы за открытие и ведение аккредитива 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета
Возврат неиспользованной части аккредитива (других депозитов с условными сроками исполнения) или по истечении срока	23503 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения иностранных компаний	23203 Счета иностранных компаний

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный **23504**

Наименование счета: Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения совместных предприятий

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм аккредитивов и других депозитов с условными сроками исполнения, открытых для совместных предприятий

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание открытого аккредитива и других депозитов с условными сроками исполнения	23204 Счета совместных предприятий	23504 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения совместных предприятий
Исполнение аккредитива (других депозитов с условными сроками исполнения)	23504 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения совместных предприятий	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Оплата комиссионных по аккредитиву (другим депозитам с условными сроками исполнения)	23504 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения совместных предприятий	18310 Начисленные комиссионные доходы за открытие и ведение аккредитива 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета
Возврат неиспользованной части аккредитива (других депозитов с условными сроками исполнения) или по истечении срока	23504 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения совместных предприятий	23204 Счета совместных предприятий

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**23505**
Наименование счета:	Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения некоммерческих предприятий и организаций
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм аккредитивов и других депозитов с условными сроками исполнения, открытых для некоммерческих предприятий и организаций
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание открытого аккредитива и других депозитов с условными сроками исполнения	23205 Счета некоммерческих предприятий и организаций	23505 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения некоммерческих предприятий и организаций
Исполнение аккредитива (других депозитов с условными сроками исполнения)	23505 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения некоммерческих предприятий и организаций	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Оплата комиссионных по аккредитиву (другим депозитам с условными сроками исполнения)	23505 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения некоммерческих предприятий и организаций	18310 Начисленные комиссионные доходы за открытие и ведение аккредитива 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета
Возврат неиспользованной части аккредитива (других депозитов с условными сроками исполнения) или по истечении срока	23505 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения некоммерческих предприятий и организаций	23205 Счета некоммерческих предприятий и организаций

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**23506**
Наименование счета:	Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения индивидуальных предпринимателей
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм аккредитивов и других депозитов с условными сроками исполнения, открытых для индивидуальных предпринимателей
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание открытого аккредитива и других депозитов с условными сроками исполнения	23206 Счета индивидуальных предпринимателей	23506 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения индивидуальных предпринимателей
Исполнение аккредитива (других депозитов с условными сроками исполнения)	23506 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения индивидуальных предпринимателей	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Оплата комиссионных по аккредитиву (другим депозитам с условными сроками исполнения)	23506 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения индивидуальных предпринимателей	18310 Начисленные комиссионные доходы за открытие и ведение аккредитива 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета
Возврат неиспользованной части аккредитива (других депозитов с условными сроками исполнения) или по истечении срока	23506 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения индивидуальных предпринимателей	23206 Счета индивидуальных предпринимателей

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**23507**
Наименование счета:	Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения арендаторов на групповой и индивидуальной аренде
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм аккредитивов и других депозитов с условными сроками исполнения, открытых для арендаторов на групповой и индивидуальной аренде
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание открытого аккредитива и других депозитов с условными сроками исполнения	23207 Счета арендаторов на групповой и индивидуальной аренде	23507 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения арендаторов на групповой и индивидуальной аренде
Исполнение аккредитива (других депозитов с условными сроками исполнения)	23507 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения арендаторов на групповой и индивидуальной аренде	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Оплата комиссионных по аккредитиву (другим депозитам с условными сроками исполнения)	23507 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения арендаторов на групповой и индивидуальной аренде	18310 Начисленные комиссионные доходы за открытие и ведение аккредитива 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета

Возврат неиспользованной части аккредитива (других депозитов с условными сроками исполнения) или по истечении срока	23507 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения арендаторов на групповой и индивидуальной аренде	23207 Счета арендаторов на групповой и индивидуальной аренде

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**23508**
Наименование счета:	Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения физических лиц
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм аккредитивов и других депозитов с условными сроками исполнения, открытых для физических лиц
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание открытого аккредитива и других депозитов с условными сроками исполнения	23208 Счета физических лиц	23508 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения физических лиц
Исполнение аккредитива (других депозитов с условными сроками исполнения)	23508 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения физических лиц	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования

Оплата комиссионных по аккредитиву (другим депозитам с условными сроками исполнения)	23508 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения физических лиц	18310 Начисленные комиссионные доходы за открытие и ведение аккредитива 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета
Возврат неиспользованной части аккредитива (других депозитов с условными сроками исполнения) или по истечении срока	23508 Аккредитивы и другие депозиты с условными сроками исполнения физических лиц	23208 Счета физических лиц

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Другие обязательства

Счет пассивный	**23901**
Наименование счета:	Другие обязательства перед государственными предприятиями и организациями
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм других (прочих) обязательств банка перед государственными предприятиями и организациями.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание обязательств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	23901 Другие обязательства перед государственными предприятиями и организациями

Погашение или возврат обязательств	23901 Другие обязательства перед государственными предприятиями и организациями	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений 23201 Счета государственных предприятий и организаций

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**23902**
Наименование счета:	Другие обязательства перед предприятиями и организациями негосударственного сектора
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм других (прочих) обязательств банка перед предприятиями и организациями негосударственного сектора
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание обязательств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	23902 Другие обязательства перед предприятиями и организациями негосударственного сектора
Погашение или возврат обязательств	23902 Другие обязательства перед предприятиями и организациями негосударственного сектора	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений 23202 Счета предприятий и организаций негосударственного сектора

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**23903**
Наименование счета:	Другие обязательства перед иностранными компаниями
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм других (прочих) обязательств банка перед иностранными компаниями
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание обязательств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	23903 Другие обязательства перед иностранными компаниями
Погашение или возврат обязательств	23903 Другие обязательства перед иностранными компаниями	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений 23203 Счета иностранных компаний

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**23904**
Наименование счета:	Другие обязательства перед совместными предприятиями
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм других (прочих) обязательств банка перед совместными предприятиями
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание обязательств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	23904 Другие обязательства перед совместными предприятиями
Погашение или возврат обязательств	23904 Другие обязательства перед совместными предприятиями	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений 23204 Счета совместных предприятий

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**23905**
Наименование счета:	Другие обязательства перед некоммерческими предприятиями и организациями
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм других (прочих) обязательств банка перед некоммерческими предприятиями и организациями
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание обязательств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	23905 Другие обязательства перед некоммерческими предприятиями и организациями
Погашение или возврат обязательств	23905 Другие обязательства перед некоммерческими предприятиями и организациями	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений 23205 Счета некоммерческих предприятий и организаций 10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**23906**
Наименование счета:	Другие обязательства перед индивидуальными предпринимателями
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм других (прочих) обязательств банка перед индивидуальными предпринимателями
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание обязательств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	23906 Другие обязательства перед индивидуальными предпринимателями

Погашение или возврат обязательств	23906 Другие обязательства перед индивидуальными предпринимателями	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений 23206 Счета индивидуальных предпринимателей 10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный **23907**

Наименование счета: Другие обязательства перед арендаторами на групповой и индивидуальной аренде

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм других (прочих) обязательств банка перед арендаторами на групповой и индивидуальной аренде

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание обязательств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	23907 Другие обязательства перед арендаторами на групповой и индивидуальной аренде
Погашение или возврат обязательств	23907 Другие обязательства перед арендаторами на групповой и индивидуальной аренде	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений 23207 Счета арендаторов на групповой и индивидуальной аренде 10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет пассивный	**23908**
Наименование счета:	Другие обязательства перед физическими лицами
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм других (прочих) обязательств банка перед физическими лицами
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание обязательств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	23908 Другие обязательства перед физическими лицами
Погашение или возврат обязательств	23908 Другие обязательства перед физическими лицами	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений 23208 Счета физических лиц 10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Банк должен иметь возможность контроля возникновения дебетового сальдо по счетам, в целях предотвращения случайных овердрафтов.

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

Счет контрпассивный	**23909**
Наименование счета:	Дисконт по другим обязательствам перед нефинансовыми структурами
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения возвращаемой суммы денег по другим обязательствам нефинансовых структур, над суммой фактически полученных денег (с учетом затрат по сделке) (дисконт).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание дисконта	23909Дисконт по другим обязательствам перед нефинансовыми структурами	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами
Амортизация дисконта	51607 Расходы от амортизации дисконта по обязательствам перед нефинансовыми структур	23909 Дисконт по другим обязательствам перед нефинансовыми структурами

Комментарии:

Привлеченные депозиты/кредиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового обязательства. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Счет пассивный	**23910**
Наименование счета:	Премия по другим обязательствам перед нефинансовыми структурами
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения суммы фактически полученных денежных средств (с учетом затрат по сделке) над возвращаемой суммой денег, по другим обязательствам перед нефинансовыми структурами (премия).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание премии	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами	23910 Премия по другим обязательствам перед нефинансовыми структурами

Признание премии при привлечении средств по ставкам выше рыночных	51902 Прочие процентные расходы	23910 Премия по другим обязательствам перед нефинансовыми структурами
Амортизация премии	23910 Премия по другим обязательствам перед нефинансовыми структурами	41607 Доходы от амортизации премии по срочным счетам и другим обязательствам перед нефинансовыми структурами

Комментарии:

Привлеченные депозиты/кредиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового обязательства. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

ОПЕРАЦИИ С ЦЕННЫМИ БУМАГАМИ

Операции по сделкам РЕПО ценные бумаги

Счет пассивный	**24101**
Наименование счета:	Операции «РЕПО» с Центральным банком Туркменистана
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм обязательств по операциям «РЕПО» с ценными бумагами, переданными в залог от Центрального банка Туркменистана на дату открытия операции с обязательством в будущем выкупить у покупателя ценные бумаги по оговоренной цене.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Доходы и расходы по операциям РЕПО и обратное РЕПО признаются в том периоде к которому они относятся, независимо от срока их получения *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Открытие операции РЕПО	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана	24101 Операции «РЕПО» с Центральным банком Туркменистана
Закрытие операции РЕПО	24101 Операции «РЕПО» с Центральным банком Туркменистана	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана

Комментарии:

Если продажа финансового актива происходит в рамках соглашения, предусматривающего его обратную покупку по фиксированной цене или по цене продажи, плюс доход заимодателя, либо если он заимствуется по соглашению, предусматривающему его возвращение передавшей стороне, то его признание не прекращается, поскольку передавшая сторона сохраняет значительную часть рисков и выгод, связанных с владением этим активом. Соответственно, в бухгалтерском учете операции РЕПО и обратное РЕПО будут отражаться как заем под обеспечение ценных бумаг.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Счет пассивный	**24102**
Наименование счета:	Операции РЕПО с банковскими учреждениями
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм обязательств по операциям «РЕПО» с ценными бумагами, переданными в залог от других банковских учреждений на дату открытия операции с обязательством в будущем выкупить у покупателя ценные бумаги по оговоренной цене.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Доходы и расходы по операциям РЕПО и обратное РЕПО признаются в том периоде к которому они относятся, независимо от срока их получения *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Открытие операции РЕПО	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета	24102 Операции РЕПО с банковскими учреждениями
Закрытие операции РЕПО	24102 Операции РЕПО с банковскими учреждениями	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета

Комментарии:

Если продажа финансового актива происходит в рамках соглашения, предусматривающего его обратную покупку по фиксированной цене или по цене продажи, плюс доход заимодателя, либо если он заимствуется по соглашению, предусматривающему его возвращение передавшей стороне, то его признание не прекращается, поскольку передавшая сторона сохраняет значительную часть рисков и выгод, связанных с владением этим активом. Соответственно, в бухгалтерском учете операции РЕПО и обратное РЕПО будут отражаться как заем под обеспечение ценных бумаг.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Счет пассивный	**24103**
Наименование счета:	Операции РЕПО с финансовыми институтами
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм обязательств по операциям «РЕПО» с ценными бумагами, переданными в залог от финансовых институтов на дату открытия операции с обязательством в будущем выкупить у покупателя ценные бумаги по оговоренной цене.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Доходы и расходы по операциям РЕПО и обратное РЕПО признаются в том периоде к которому они относятся, независимо от срока их получения *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Открытие операции РЕПО	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета	24103 Операции РЕПО с финансовыми институтами
Закрытие операции РЕПО	24103 Операции РЕПО с финансовыми институтами	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета

Комментарии:

Если продажа финансового актива происходит в рамках соглашения, предусматривающего его обратную покупку по фиксированной цене или по цене продажи, плюс доход заимодателя, либо если он заимствуется по соглашению, предусматривающему его возвращение передавшей стороне, то его признание не прекращается, поскольку передавшая сторона сохраняет значительную часть рисков и выгод, связанных с владением этим активом. Соответственно, в бухгалтерском учете операции РЕПО и обратное РЕПО будут отражаться как заем под обеспечение ценных бумаг.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Счет пассивный	**24104**
Наименование счета:	Операции РЕПО с нефинансовой структурой
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм обязательств по операциям «РЕПО» с ценными бумагами, переданными в залог от нефинансовых структур на дату открытия операции с обязательством в будущем выкупить у покупателя ценные бумаги по оговоренной цене.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Доходы и расходы по операциям РЕПО и обратное РЕПО признаются в том периоде к которому они относятся, независимо от срока их получения *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Открытие операции РЕПО	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета 23301-23304 Средства до востребования	24104 Операции РЕПО с нефинансовой структурой
Закрытие операции РЕПО	24104 Операции РЕПО с нефинансовой структурой	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета 23301-23304 Средства до востребования

Комментарии:

Если продажа финансового актива происходит в рамках соглашения, предусматривающего его обратную покупку по фиксированной цене или по цене продажи, плюс доход заимодателя, либо если он заимствуется по соглашению, предусматривающему его возвращение передавшей стороне, то его признание не прекращается, поскольку передавшая сторона сохраняет значительную часть рисков и выгод, связанных с владением этим активом. Соответственно, в бухгалтерском учете операции РЕПО и обратное РЕПО будут отражаться как заем под обеспечение ценных бумаг.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Выпущенные ценные бумаги

Счет пассивный	**24201**
Наименование счета:	Долговые ценные бумаги - обращающиеся
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет номинальной стоимости обращающихся долговых ценных бумаг.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции. *Принцип исторической цены:* Выпущенные ценные бумаги отражаются по номинальной стоимости, с учетом дисконта или премии.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Реализация выпущенных ценных бумаг	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	24201 Долговые ценные бумаги - обращающиеся
Погашение выпущенных ценных бумаг	24201 Долговые ценные бумаги - обращающиеся	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами

Комментарии:

Обязательство банка по выплате долга определяется номинальной стоимостью ценной бумаги. Цена реализации ценной бумаги определяется на основе срока привлекаемых банком средств инвесторов и рыночной стоимостью ресурсов на дату продажи ценных бумаг

В финансовой отчетности балансовая (учетная) стоимость выпущенных ценных бумаг отражается как номинальная стоимость ценных бумаг, скорректированная на сумму несамортизированной премии/дисконта, начисленных процентов и стоимость выкупленных облигаций.

Разница между номинальной стоимостью и ценой реализации выпущенных ценных бумаг должна быть отражена на счетах дисконта или премии.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Счет пассивный	**24202**
Наименование счета:	Долговые ценные бумаги - необращающиеся
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет номинальной стоимости необращающихся долговых ценных бумаг.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции. *Принцип исторической цены:* Выпущенные ценные бумаги отражаются по номинальной стоимости, с учетом дисконта или премии.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Реализация выпущенных ценных бумаг	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	24202 Долговые ценные бумаги - необращающиеся
Погашение выпущенных ценных бумаг	24202 Долговые ценные бумаги - необращающиеся	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами

Комментарии:

Обязательство банка по выплате долга определяется номинальной стоимостью ценной бумаги. Цена реализации ценной бумаги определяется на основе срока привлекаемых банком средств инвесторов и рыночной стоимостью ресурсов на дату продажи ценных бумаг

В финансовой отчетности балансовая (учетная) стоимость выпущенных ценных бумаг отражается как номинальная стоимость ценных бумаг, скорректированная на сумму несамортизированной премии/дисконта, начисленных процентов и стоимость выкупленных облигаций.

Разница между номинальной стоимостью и ценой реализации выпущенных ценных бумаг должна быть отражена на счетах дисконта или премии.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Счет пассивный	**24203**
Наименование счета:	Выпущенные прочие ценные бумаги
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет номинальной стоимости прочих ценных бумаг.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции. *Принцип исторической цены:* Выпущенные ценные бумаги отражаются по номинальной стоимости, с учетом дисконта или премии.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Реализация выпущенных ценных бумаг	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	24203 Выпущенные прочие ценные бумаги
Погашение выпущенных ценных бумаг	24203 Выпущенные прочие ценные бумаги	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами

Комментарии:

Обязательство банка по выплате долга определяется номинальной стоимостью ценной бумаги. Цена реализации ценной бумаги определяется на основе срока привлекаемых банком средств инвесторов и рыночной стоимостью ресурсов на дату продажи ценных бумаг

В финансовой отчетности балансовая (учетная) стоимость выпущенных ценных бумаг отражается как номинальная стоимость ценных бумаг, скорректированная на сумму несамортизированной премии/дисконта, начисленных процентов и стоимость выкупленных облигаций.

Разница между номинальной стоимостью и ценой реализации выпущенных ценных бумаг должна быть отражена на счетах дисконта или премии.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Счет пассивный	**24204**
Наименование счета:	Премия по выпущенным ценным бумагам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения стоимости размещения ценных бумаг, выпущенных в обращение, над их номинальной стоимостью (премия).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции. *Принцип исторической цены:* Выпущенные ценные бумаги отражаются по номинальной стоимости, с учетом дисконта или премии.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Реализация ценных бумаг		
Признание премии	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	24204 Премия по выпущенным ценным бумагам
Амортизация премии	24204 Премия по выпущенным ценным бумагам	41708 Доходы по амортизации премии по выпущенным ценным бумагам
Выкуп выпущенных ценных бумаг		
-на сумму несамортизированной премии	24204 Премия по выпущенным ценным бумагам	24206 Выкупленные ценные бумаги

Комментарии:

Разница между номинальной стоимостью и ценой реализации выпущенных ценных бумаг должна быть отражена на счетах дисконта или премии.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Счет контрпассивный	**24205**
Наименование счета:	Дисконт по выпущенным ценным бумагам (контрпассивный)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения номинальной стоимости ценных бумаг, выпущенных в обращение, над стоимостью их размещения (дисконт).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции. *Принцип исторической цены:* Выпущенные ценные бумаги отражаются по номинальной стоимости, с учетом дисконта или премии.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Реализация ценных бумаг		
Признание дисконта	24205 Дисконт по выпущенным ценным бумагам	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами
Амортизация дисконта	51706 Расходы по амортизации дисконта по в ыпущенным ценным бумагам	24205 Дисконт по выпущенным ценным бумагам
Выкуп выпущенных ценных бумаг		
- на сумму несамортизированного дисконта	24206 Выкупленные ценные бумаги	24205 Дисконт по выпущенным ценным бумагам

Комментарии:

Разница между номинальной стоимостью и ценой реализации выпущенных ценных бумаг должна быть отражена на счетах дисконта или премии.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Счет контрпассивный	**24206**
Наименование счета:	Выкупленные ценные бумаги (контрпассивный)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет номинальной стоимости выкупленных ценных бумаг
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Выкуп выпущенных ценных бумаг		
на сумму номинальной стоимости ценных бумаг	24206 Выкупленные ценные бумаги	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами
на сумму несамортизированной премии	24204 Премия по выпущенным ценным бумагам	24206 Выкупленные ценные бумаги
на сумму несамортизированного дисконта	24206 Выкупленные ценные бумаги	24205 Дисконт по выпущенным ценным бумагам
Реализация ранее выкупленных ценных бумаг		
на сумму учетной стоимости ценных бумаг	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	24206 Выкупленные ценные бумаги
на сумму несамортизированной премии	24206 Выкупленные ценные бумаги	24204 Премия по выпущенным ценным бумагам
на сумму несамортизированного дисконта	24205 Дисконт по выпущенным ценным бумагам	24206 Выкупленные ценные бумаги

Комментарии:

В случае превышения суммы заключенного соглашения по покупке учетной стоимости ценной бумаги разница отражается на счете 52202 - Расходы по купле-продаже ценных бумаг

В случае превышения учетной стоимости ценной бумаги суммы заключенного соглашения по покупке разница отражается на счете 42202 - Доходы по купле-продаже ценных бумаг

После проведения выкупа ранее выпущенных ценных бумаг начисление процентов и амортизация премии/дисконта по выкупленному объему ценных бумаг прекращается.

В финансовой отчетности балансовая (учетная) стоимость выпущенных ценных бумаг отражается как номинальная стоимость ценных бумаг, скорректированная на сумму несамортизированной премии/дисконта, начисленных процентов и стоимость выкупленных облигаций.

НАЧИСЛЕННЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА К ВЫПЛАТЕ

Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка

Счет пассивный	**25101**
Наименование счета:	Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по обязательствам банка, перед Центральным банком Туркменистана, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных процентов	51201 Процентные расходы по депозитам «овернайт» от ЦБТ 51301 Процентные расходы по обязательствам перед ЦБТ - По кредитам и срочным счетам 51302 Процентные расходы по обязательствам перед ЦБТ - По другим обязательствам	25101 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана
Пополнение депозита за счет зачисления начисленных процентов	25101 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана	22102 Обязательства перед Центральным банком Туркменистана - Срочные счета

Оплата начисленных процентов	25101 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с видами обязательств, а также по срокам их возникновения

Счет пассивный	**25102**
Наименование счета:	Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед международными организациями
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Уполномоченный коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по обязательствам банка, перед международными организациями, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных процентов	51401 Процентные расходы по обязательствам перед международными организациями - По кредитам и срочным счетам 51402 Процентные расходы по обязательствам перед международными организациями - По другим обязательствам	25102 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед международными организациями

Пополнение депозита за счет зачисления начисленных процентов	25102 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед международными организациями	22202 Обязательства перед международными организациями - Срочные счета
Оплата начисленных процентов	25102 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед международными организациями	11101 Счета «Ностро» в Центральном банке Туркменистана 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с видами обязательств, а также по срокам их возникновения

Счет пассивный	**25103**
Наименование счета:	Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед банковскими учреждениями (кроме ЦБТ)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по обязательствам банка, перед банковскими учреждениями, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных процентов	51102 Процентные расходы по корреспондентским счетам «Лоро» банковских учреждений 51202 Процентные расходы по депозитам «овернайт» от банковских учреждений 51501-51503 Процентные расходы по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтам	25103 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед банковскими учреждениями
Пополнение депозита за счет зачисления начисленных процентов	25103 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед банковскими учреждениями	22302 Обязательства перед банковскими учреждениями - Срочные счета
Оплата начисленных процентов	25103 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед банковскими учреждениями	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с видами обязательств, а также по срокам их возникновения

Счет пассивный **25104**

Наименование счета: Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед финансовыми институтами

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по обязательствам банка, перед финансовыми институтами, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расхода - начисление процентов	51103 Процентные расходы по корреспондентским счетам «Лоро» финансовых институтов 51203 Процентные расходы по депозитам «овернайт» от финансовых институтов 51501-51503 Процентные расходы по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтам	25104 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед финансовыми институтами
Пополнение депозита за счет зачисления начисленных процентов	25104 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед финансовыми институтами	22401 Обязательства перед финансовыми институтами - Срочные счета
Оплата начисленных процентов	25104 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед финансовыми институтами	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с видами обязательств, а также по срокам их возникновения

Счет пассивный	**25105**
Наименование счета:	Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед государственными предприятиями и организациями
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по обязательствам банка, перед государственными предприятиями и организациями, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расхода - начисление процентов	51601-51604 Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами	25105 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед государственными предприятиями и организациями
Пополнение депозита за счет зачисления начисленных процентов	22105 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед государственными предприятиями и организациями	23301 Срочные счета государственных предприятий и организаций
Оплата начисленных процентов	25105 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед государственными предприятиями и организациями	23201 Счета государственных предприятий и организаций 11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с видами обязательств, а также по срокам их возникновения

Счет пассивный	**25106**
Наименование счета:	Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед предприятиями и организациями негосударственного сектора
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по обязательствам банка, перед предприятиями и организациями негосударственного сектора, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расхода - начисление процентов	51601-51604 Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами	25106 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед предприятиями и организациями негосударственного сектора
Пополнение депозита за счет зачисления начисленных процентов	25106 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед предприятиями и организациями негосударственного сектора	23302 Срочные счета предприятий и организаций негосударственного сектора
Оплата начисленных процентов	25106 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед предприятиями и организациями негосударственного сектора	23202 Счета предприятий и организаций негосударственного сектора 11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с видами обязательств, а также по срокам их возникновения

Счет пассивный	**25107**
Наименование счета:	Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед иностранными компаниями
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по обязательствам банка, перед иностранными компаниями, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расхода - начисление процентов	51601-51604 Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами	25107 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед иностранными компаниями
Пополнение депозита за счет зачисления начисленных процентов	25107 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед иностранными компаниями	23303 Срочные счета иностранных компаний
Оплата начисленных процентов	25107 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед иностранными компаниями	23203 Счета иностранных компаний 11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с видами обязательств, а также по срокам их возникновения

Счет пассивный	**25108**
Наименование счета:	Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед совместными предприятиями
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по обязательствам банка, перед совместными предприятиями, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расхода - начисление процентов	51601-51604 Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами	25108 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед совместными предприятиями
Пополнение депозита за счет зачисления начисленных процентов	25108 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед совместными предприятиями	23304 Срочные счета совместных предприятий
Оплата начисленных процентов	25108 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед совместными предприятиями	23204 Счета совместных предприятий 11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с видами обязательств, а также по срокам их возникновения

Счет пассивный	**25109**
Наименование счета:	Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед некоммерческими предприятиями и организациями
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по обязательствам банка, перед некоммерческими предприятиями и организациями , относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расхода - начисление процентов	51601-51604 Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами	25109 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед некоммерческими предприятиями и организациями
Пополнение депозита за счет зачисления начисленных процентов	25109 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед некоммерческими предприятиями и организациями	23305 Срочные счета некоммерческих предприятий и организаций
Оплата начисленных процентов	25109 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед некоммерческими предприятиями и организациями	23205 Счета некоммерческих предприятий и организаций 11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с видами обязательств, а также по срокам их возникновения

Счет пассивный	**25110**
Наименование счета:	Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед индивидуальными предпринимателями
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по обязательствам банка, перед индивидуальными предпринимателями, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расхода - начисление процентов	51601-51604 Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами	25110 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед индивидуальными предпринимателями
Пополнение депозита за счет зачисления начисленных процентов	25110 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед индивидуальными предпринимателями	23306 Срочные счета индивидуальных предпринимателей
Оплата начисленных процентов	25110 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед индивидуальными предпринимателями	23206 Счета индивидуальных предпринимателей 11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с видами обязательств, а также по срокам их возникновения

Счет пассивный	**25111**
Наименование счета:	Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед арендаторами на групповой и индивидуальной аренде
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по обязательствам банка, перед арендаторами на групповой и индивидуальной аренде, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расхода - начисление процентов	51601-51604 Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами	25111 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед арендаторами на групповой и индивидуальной аренде
Пополнение депозита за счет зачисления начисленных процентов	25111 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед арендаторами на групповой и индивидуальной аренде	23307 Срочные счета арендаторов на групповой и индивидуальной аренде
Оплата начисленных процентов	25111 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед арендаторами на групповой и индивидуальной аренде	23207 Счета арендаторов на групповой и индивидуальной аренде 10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 11101-1102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с видами обязательств, а также по срокам их возникновения

Счет пассивный	**25112**
Наименование счета:	Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед физическими лицами
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по обязательствам банка, перед физическими лицами, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расхода - начисление процентов	51601-51604 Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами	25112 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед физическими лицами
Пополнение депозита за счет зачисления начисленных процентов	25112 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед физическими лицами	23308 Срочные счета физических лиц
Оплата начисленных процентов	25112 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед физическими лицами	23208 Счета физических лиц 10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с видами обязательств, а также по срокам их возникновения

Счет пассивный	**25113**
Наименование счета:	Начисленные проценты к оплате по ресурсам переданным учреждениям одного банка
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по обязательствам банка, по ресурсам переданным учрежднениям одного банка, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов - начисление процентов	51901 Процентные расходы по ресурсам переданным учреждениям одного банка	25113 Начисленные проценты к оплате по ресурсам переданным учреждениям одного банка
Оплата начисленных процентов	25113 Начисленные проценты к оплате по ресурсам переданным учреждениям одного банка	28101 Корреспондентские счета по внутрибанковской расчетной системе

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В случае, если межфилиальные отношения предусматривают уплату процентов, расчеты по начисленным и полученным (уплаченным) процентам подлежат тщательной выверке. В сводном балансе на отчетную дату счета по начисленным доходам и расходам, а также полученным и уплаченным процентам подлежит сальдированию.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в разрезе филиалов банка.

Начисленные комиссионные и прочие обязательства

Счет пассивный	**25201**
Наименование счета:	Начисленные комиссионные за услуги по кассовым операциям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм обязательств по начисленным комиссионным расходам за услуги по кассовым операциям, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных	52101 Комиссионные расходы - За услуги по кассовым операциям	25201Начисленные комиссионные за услуги по кассовым операциям
Оплата начисленных комиссионных	25201Начисленные комиссионные за услуги по кассовым операциям	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет пассивный	**25202**
Наименование счета:	Начисленные комиссионные за услуги по переводным и межбанковским операциям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм обязательств по начисленным комиссионным расходам за услуги по переводным и межбанковским операциям, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных доходов	52102 Комиссионные расходы - За услуги по переводным и межбанковским операциям	25202 Начисленные комиссионные за услуги по переводным и межбанковским операциям
Оплата начисленных комиссионных	25202 Начисленные комиссионные за услуги по переводным и межбанковским операциям	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет пассивный **25203**

Наименование счета: Начисленные комиссионные за услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм обязательств по начисленным комиссионным расходам за услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных	52103 Комиссионные расходы - За услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов	25203 Начисленные комиссионные за услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов
Оплата начисленных комиссионных	25203 Начисленные комиссионные за услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет пассивный	**25204**
Наименование счета:	Начисленные комиссионные за услуги с дорожными чеками и банковскими карточками
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм обязательств по начисленным комиссионным расходам за услуги с дорожными чеками и банковскими карточками, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных	52104 Комиссионные расходы - За услуги с дорожными чеками и банковскими карточками	25204 Начисленные комиссионные за услуги с дорожными чеками и банковскими карточками
Оплата начисленных комиссионных	25204 Начисленные комиссионные за услуги с дорожными чеками и банковскими карточками	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет пассивный	**25205**
Наименование счета:	Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже ценных бумаг
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм обязательств по начисленным комиссионным расходам за услуги по купле-продаже ценных бумаг, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных	52105 Комиссионные расходы - За услуги по купле-продаже ценных бумаг	25205 Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже ценных бумаг

Оплата начисленных комиссионных	25205 Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже ценных бумаг	28205 Расчеты с брокерами 19205 Расчеты с брокерами 11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет пассивный **25206**

Наименование счета: Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже иностранной валюты

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм обязательств по начисленным комиссионным расходам за услуги по купле-продаже иностранной валюты, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных	52106 Комиссионные расходы - За услуги по купле-продаже иностранной валюты	25206 Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже иностранной валюты
Оплата начисленных комиссионных	25206 Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже иностранной валюты	28205 Расчеты с брокерами 19205 Расчеты с брокерами 11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет пассивный **25207**

Наименование счета: Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже драгоценных металлов

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм обязательств по начисленным комиссионным расходам за услуги по купле-продаже драгоценных металлов, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных	52107 Комиссионные расходы - За услуги по купле-продаже драгоценных металлов	25207 Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже драгоценных металлов
Оплата начисленных комиссионных	25207 Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже драгоценных металлов	28205 Расчеты с брокерами 19205 Расчеты с брокерами 11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет пассивный **25208**

Наименование счета: Начисленные комиссионные за услуги по выдаче гарантий и поручительств

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм обязательств по начисленным комиссионным расходам за услуги по выдаче гарантий и поручительств, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных	52108 Комиссионные расходы - За услуги по выдаче гарантий и поручительств.	25208 Начисленные комиссионные за услуги по выдаче гарантий и поручительств

Оплата начисленных комиссионных	25208 Начисленные комиссионные за услуги по выдаче гарантий и поручительств	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет пассивный **25209**

Наименование счета: Начисленные комиссионные за услуги по расчетам инкассо

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм обязательств по начисленным комиссионным расходам за услуги по расчетам инкассо, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных	52109 Комиссионные расходы - По расчетам инкассо.	25209 Начисленные комиссионные за услуги по расчетам инкассо
Оплата начисленных комиссионных	25209 Начисленные комиссионные за услуги по расчетам инкассо	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет пассивный **25210**

Наименование счета: Начисленные комиссионные за услуги по открытию и ведению аккредитивов

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм обязательств по начисленным комиссионным расходам за услуги по открытию и ведению аккредитивов, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных	52110 Комиссионные расходы - За открытие и ведение аккредитива.	25210 Начисленные комиссионные за услуги по открытию и ведению аккредитивов
Оплата начисленных комиссионных	25210 Начисленные комиссионные за услуги по открытию и ведению аккредитивов	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет пассивный	**25211**
Наименование счета:	Начисленные комиссионные за акцепт платежных документов.
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм обязательств по начисленным комиссионным расходам за акцепт платежных документов, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных	52111 Комиссионные расходы - За акцепт платежных документов.	25211 Начисленные комиссионные за акцепт платежных документов
Оплата начисленных комиссионных	25211 Начисленные комиссионные за акцепт платежных документов	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет пассивный	**25212**
Наименование счета:	Начисленные комиссионные за услуги по доверительным операциям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм обязательств по начисленным комиссионным расходам за услуги по доверительным операциям, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных	52112 Комиссионные расходы - За услуги по доверительным операциям.	25212 Начисленные комиссионные за услуги по доверительным операциям
Оплата начисленных комиссионных	25212 Начисленные комиссионные за услуги по доверительным операциям	11101-11102 Корреспондентские счета 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет пассивный	**25213**
Наименование счета:	Начисленные прочие комиссионные
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм обязательств по начисленным прочим комиссионным расходам, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока платежа

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных комиссионных	52113 Прочие комиссионные расходы	25213 Начисленные прочие комиссионные

Оплата начисленных комиссионных	25205 Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже ценных бумаг	28210 Расчеты с прочими кредиторами 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Начисленные проценты к оплате по ценным бумагам

Счет пассивный	**25401**
Наименование счета:	Начисленные проценты по операциям РЕПО с ценными бумагами
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по операциям «РЕПО» с ценными бумагами, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем. .
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Расходы по операциям «РЕПО» с ценными бумагами признаются в том периоде к которому, они относятся, независимо от срока их оплаты.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных процентов	51707 Расходы по операциям РЕПО с ценными бумагами	25401 Начисленные проценты по операциям РЕПО с ценными бумагами
Оплата начисленных процентов	25401 Начисленные проценты по операциям РЕПО с ценными бумагами	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23204 Средства до востребования

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет пассивный	**25402**
Наименование счета:	Начисленные проценты по выпущенным банком ценным бумагам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм начисленных процентов по выпущенным ценным бумагам, относящихся к текущему периоду, оплата которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Процентные расходы по выпущенным банком ценным бумагам признаются в том периоде к которому, они относятся, независимо от срока их оплаты.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание начисленных процентов	51701 Процентные расходы по выпущенным долговым ценным бумагам 51702 Процентные расходы по выпущенным прочим ценным бумагам	25402 Начисленные проценты по выпущенным банком ценным бумагам
Оплата начисленных процентов	25402 Начисленные проценты по выпущенным банком ценным бумагам	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 23201-23208 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета
Выкуп выпущенных ценных бумаг		
на сумму начисленных процентов	25402 Начисленные проценты по выпущенным банком ценным бумагам	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

ПРОЧИЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА БАНКА

Взаимные межфилиальные расчеты

Счет пассивный **28101**

Наименование счета: Корреспондентские счета по внутрибанковской расчетной системе

Пользователь: Коммерческий банк (Головной банк)

Назначение счета: Учет средств используемых для межфилиальных расчетов, между головным банком и его филиалами или между филиалами одного банка.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Зачисление средств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	28101 Корреспондентский счет по внутрибанковской расчетной системе
Списание средств	28101 Корреспондентский счет по внутрибанковской расчетной системе	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в разрезе филиалов банка.

Банку необходимо осуществлять систематическую выверку межфилиальных расчетов

В сводном балансе на отчетную дату выверенные остатки корреспондентских счетов по внутрибанковской расчетной системе подлежат сальдированию

Счет пассивный **28102**

Наименование счета: Счета учреждений ЦБТ по электронным расчетам

Пользователь: Центральный банк Туркменистана

Назначение счета:	Учет средств используемых для расчетов, между головным управлением Центрального банка и его велаятскими подразделениями.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Списание средств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	28102 Счета учреждений ЦБТ по электронным расчетам
Сальдирование остатков	28102 Счета учреждений ЦБТ по электронным расчетам	19102 Счета учреждений ЦБТ по электронным расчетам

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в разрезе учреждений банка.

Банку необходимо осуществлять систематическую выверку расчетов между головным управлением и учреждениями ЦБТ.

В сводном балансе на отчетную дату выверенные остатки счетов по электронным расчетам подлежат сальдированию

Счет пассивный	**28103**
Наименование счета:	Счета учреждений в ЦБТ по электронным расчетам
Пользователь:	Велаятские управления Центрального банка
Назначение счета:	Учет средств используемых для расчетов, между головным управлением Центрального банка и его велаятскими подразделениями.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Списание средств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	28103 Счета учреждений в ЦБТ по электронным расчетам
Сальдирование остатков	28103 Счета учреждений в ЦБТ по электронным расчетам	19103 Счета учреждений в ЦБТ по электронным расчетам

Комментарии:

Банку необходимо осуществлять систематическую выверку расчетов между головным управлением и учреждениями ЦБТ.

В сводном балансе на отчетную дату выверенные остатки счетов по электронным расчетам подлежат сальдированию

Счет активный	**28104**
Наименование счета:	Расчеты между учреждениями, подведомственными одному банку
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расчетов между учреждениями, подведомственными одному банку
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операций.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Зачисление средств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	28104 Расчеты между учреждениями, подведомственными одному банку
Сальдирование остатков	28104 Расчеты между учреждениями, подведомственными одному банку	19104 Расчеты между учреждениями, подведомственными одному банку

Комментарии:

Банку необходимо осуществлять систематическую выверку расчетов между головным управлением и учреждениями.

В сводном балансе на отчетную дату выверенные остатки счетов по расчетам подлежат сальдированию

Счет пассивный	**28105**
Наименование счета:	Расчеты по зачетам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет средств подлежащих взаимозачету
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Зачисление денежных средств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	28105 Расчеты по зачетам

Перечисление результатов расчетов	28105 Расчеты по зачетам	28101 Корреспондентский счет по внутрибанковской расчетной системе

Комментарии:

Счет представляет собой технический счет, суммы на котором должны учитываться только временно и подлежат скорому переводу на соответствующий счет.

Расчеты с кредиторами по текущим операциям

Счет пассивный	**28201**
Наименование счета:	Счет по учету сумм не выясненного назначения
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм, которые в момент поступления не могут быть зачислены на соответствующие счета по принадлежности, а также невыясненные суммы при обработке информации.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции. *Принцип раздельного отражения в учете активов и пассивов:* невыясненные суммы, подлежащие получению и невыясненные суммы, подлежащие выплате, не подлежат взаимному сальдированию

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Зачисление средств	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета	28201 Счет по учету сумм не выясненного назначения
Списание средств	28201 Счет по учету сумм не выясненного назначения	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)

Комментарии:

Счет представляет собой технический счет невыясненных сумм на который зачисляются суммы, являющиеся результатом технических ошибок или которые должны быть задержаны до выяснения ситуации. Суммы должны учитываться на данном счете только временно и подлежат скорому переводу на счет соответствующего контрагента.

Счет следует постоянно анализировать для того, чтобы убедиться, что суммы, которые были квалифицированы как невыясненные, своевременно отражены на соответствующих счетах по принадлежности.

Счет пассивный	**28202**
Наименование счета:	Кредиторы по хозяйственной деятельности банка
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм кредиторской задолженности, относящихся к хозяйственной деятельности при расчете с подрядчиками, поставщиками.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание кредиторской задолженности	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования	28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка
Расчеты с подрядчиками, поставщиками.	28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)

Комментарии:

Кредиторская задолженность имеет краткосрочный характер. Наиболее часто используется счет в конце периода, когда необходимо зачесть платежи банка, которые должны быть включены в финансовый отчет периода.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет пассивный	**28203**
Наименование счета:	Кредиторы по капитальным затратам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм обязательств по капитальным вложениям при осуществлении расчетов с подрядчиками, поставщиками.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание кредиторской задолженности	17110 Строящиеся (устанавливаемые) основные средства 19602 Долгосрочные активы по договорам строительства	28203 Кредиторы по капитальным затратам
Расчеты с подрядчиками	28203 Кредиторы по капитальным затратам	11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет пассивный	**28204**
Наименование счета:	Отложенные налоговые обязательства
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет суммы отложенных налоговых обязательств, оплата которых предстоит в будущем периоде
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы банка по налогу на прибыль должны отражаться в том периоде, к которому они относятся независимо от срока оплаты.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание обязательств	57201 Налог на прибыль	28204 Отложенные налоговые обязательства
Оплата в бюджет налогов при наступлении срока оплаты	28204 Отложенные налоговые обязательства	23101 Средства Централизованного бюджета

Комментарии:

Банк должен учитывать не только сумму налога на прибыль, подлежащую уплате в бюджет, но и отложенное налоговое обязательство (требование), способное оказать влияние на налоговые выплаты последующих периодов в соответствии с законодательством.

Счет пассивный	**28205**
Наименование счета:	Расчеты с брокерами
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм кредиторской задолженности, при осуществлении расчетов с брокерами.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание кредиторской задолженности	Счета денежных средств Счета ценных бумаг Счета инвестиций в капитал Счета драгоценных металлов	28205 Расчеты с брокерами
Расчеты с брокерами	28205 Расчеты с брокерами	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23204 Средства до востребования
Признание расходов	Расходы по дилинговым операциям Расходы от продажи	28205 Расчеты с брокерами
Признание доходов	28205 Расчеты с брокерами	Доходы по дилинговым операциям Доходы от продажи
Сальдирование расчетов	28205 Расчеты с брокерами	19205 Расчеты с брокерами

Комментарии:

Кредиторская задолженность имеет краткосрочный характер. Наиболее часто используется счет в конце периода, когда необходимо зачесть платежи банка, которые должны быть включены в финансовый отчет периода.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет пассивный	**28206**
Наименование счета:	Расчеты с акционерами по дивидендам
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм объявленных банком, но еще не оплаченных дивидендов

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Объявление дивидендов	32301 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) прошлых лет	28206 Расчеты с акционерами по дивидендам
Выплата дивидендов	28206 Расчеты с акционерами по дивидендам	11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования

Комментарии:

После утверждения прибыли отчетного года принимается решение о распределении прибыли, в том числе дивидендов.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов по срокам их возникновения.

Счет пассивный	**28207**
Наименование счета:	Обнаруженные излишки
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм обнаруженных излишков наличности при пересчете денежной наличности.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание обнаруженных излишков	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка 10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка	28207 Обнаруженные излишки
Отнесение на счета доходов обнаруженных излишков	28207 Обнаруженные излишки	45208 Прочие доходы от банковской деятельности

Комментарии:

Счет представляет собой технический счет, на который зачисляются суммы, которые должны быть задержаны до выяснения ситуации. Суммы должны учитываться на данном счете только временно и подлежат скорому переводу на соответствующие счета.

Счет пассивный	**28210**
Наименование счета:	Расчеты с прочими кредиторами
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм кредиторской задолженности, относящихся к деятельности банка при осуществлении расчетов с прочими кредиторами.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание кредиторской задолженности	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	28210 Расчеты с прочими кредиторами
Расчет с кредиторами	28210 Расчеты с прочими кредиторами	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)

Комментарии:

Кредиторская задолженность имеет краткосрочный характер. Наиболее часто используется счет в конце периода, когда необходимо зачесть платежи банка, которые должны быть включены в финансовый отчет периода.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов по срокам их возникновения.

Доходы будущих периодов и авансовые поступления

Счет пассивный	**28301**
Наименование счета:	Доходы будущих периодов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов будущих периодов банка.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Любые доходы подлежат учету в том периоде, к которому они относятся, независимо от даты получения денежных средств.

	Принцип незыблемости баланса: Изменения в наращениях, проведенные между началом и концом периода, должны быть отражены на счете прибыли и убытков этого периода.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Поступление денежных средств	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами 23201-23208 Средства до востребования	28301 Доходы будущих периодов
Отнесние на доходы периода	28301 Доходы будущих периодов	Соответствующий счет доходов

Комментарии:

В случае предварительной оплаты клиентами процентов по активным операциям банка (например, по кредитам), соответствующие доходы должны отражаться по счету прибылей и убытков по мере начисления процентов, в зависимости от фактического срока пользования ссудой.

Данный счет следует проверять в конце каждого отчетного периода. В случае обнаружения ошибки банк может дебетовать счет доходов, который был ошибочно кредитован, и восстановить соответствующую сумму на счет 28301 как сумму, относящуюся к будущему периоду.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов по срокам их возникновения.

Счет пассивный	**28302**
Наименование счета:	Авансовые поступления
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм прочих других авансовых поступлений, относящихся к будущему периоду
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Любые доходы подлежат учету в том периоде, к которому они относятся, независимо от даты получения денежных средств.

	Принцип незыблемости баланса: Изменения в наращениях, проведенные между началом и концом периода, должны быть отражены на счете прибыли и убытков этого периода.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Поступление денежных средств	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 28210 Расчеты с прочими кредиторами 23201-23208 Средства до востребования	28302 Авансовые поступления
Отнесение на соответствующие счета	28302 Авансовые поступления	Соответствующий счет доходов Требования к нефинансовым структурам - Лизинг

Комментарии:

В случае предварительной оплаты клиентами процентов по активным операциям банка (например, по кредитам), соответствующие доходы должны отражаться по счету прибылей и убытков по мере начисления процентов, в зависимости от фактического срока пользования ссудой.

Данный счет следует проверять в конце каждого отчетного периода. В случае обнаружения ошибки банк может дебетовать счет доходов, который был ошибочно кредитован, и восстановить соответствующую сумму на счет 28302 как сумму, относящуюся к будущему периоду.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов по срокам их возникновения.

Прочие обязательства

Счет пассивный	**28901**
Наименование счета:	Брокерские операции
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет операций, связанных с брокерским управлением и брокерскими операциями банка, когда он выступает в роли брокера.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Получение денежных средств	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 23201-23208 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета	28901 Брокерские операции
Оплата денежных средств	28901 Брокерские операции	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 23201-23208 Средства до востребования 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета

Комментарии:

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет пассивный	**28902**
Наименование счета:	Транзитный счет для перечисления обязательной продажи иностранной валюты
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет средств экспортной выручки, поступающей в пользу предприятий, которые подлежат перераспределению в установленном порядке.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Зачисление средств	11101 -11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23205 Средства до востребования	28902 Транзитный счет для перечисления обязательной продажи иностранной валюты
Продажа валюты	28902 Транзитный счет для перечисления обязательной продажи иностранной валюты	28909 Счета валютного аукциона (ЦБТ)
Зачисление остаточной части на расчетный счет	28902 Транзитный счет для перечисления обязательной продажи иностранной валюты	23201-23205 Средства до востребования 11101 -11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета

Комментарии:

Банку необходимо организовать систему текущей выверки счетов на основе получения от клиентов подтверждений остатков по их счетам для полноты учета обязательств.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет пассивный **28903**

Наименование счета: Расчеты между учреждениями Центрального банка по эмиссионным операциям

Пользователь: Центральный банк Туркменистана

Назначение счета: Учет расчетов между управлениями Центрального банка Туркменистана по выпуску денег в обращение.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Эмиссия денег в обращение (в велаятах)	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка	28903 Расчеты между учреждениями Центрального банка по эмиссионным операциям

Закрытие расчетов (в велаятах)	28903 Расчеты между учреждениями Центрального банка по эмиссионным операциям	28103 Счета учреждений в ЦБТ по электронным расчетам
Закрытие расчетов (в головном банке)	19102 Счета учреждений ЦБТ по электронным расчетам	28903 Расчеты между учреждениями Центрального банка по эмиссионным операциям
Отражение эмиссии денег в обращение (в головном банке)	28903 Расчеты между учреждениями Центрального банка по эмиссионным операциям	20101 Денежные билеты, выпущенные в обращение 20102 Монеты (манаты), выпущенные в обращение 20103 Монеты (тенге), выпущенные в обращение
Изъятие денег из обращения (в велаятах)	28903 Расчеты между учреждениями Центрального банка по эмиссионным операциям	10101 Наличные денежные средства в оборотной кассе Центрального банка
Закрытие расчетов (в велаятах)	28103 Счета учреждений в ЦБТ по электронным расчетам	28903 Расчеты между учреждениями Центрального банка по эмиссионным операциям
Закрытие расчетов (в головном банке)	28102 Счета учреждений ЦБТ по электронным расчетам	28903 Расчеты между учреждениями Центрального банка по эмиссионным операциям
Отражение изъятия денег из обращения (в головном банке)	20101 Денежные билеты, выпущенные в обращение 20102 Монеты (манаты), выпущенные в обращение 20103 Монеты (тенге), выпущенные в обращение	28903 Расчеты между учреждениями Центрального банка по эмиссионным операциям

Комментарии:

Счет предназначен только для учета операций в Центральном банке Туркменистана и их режим определяется в других инструкциях Центрального банка Туркменистана

Счет пассивный	**28904**
Наименование счета:	Обязательства по договорам строительства
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм обязательств по договорам строительства
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание обязательств	19203 Дебиторы по капитальным затратам	28904 Обязательства по договорам строительства
Расчеты с подрядчиком	28904 Обязательства по договорам строительства	11101 -11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.
В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов в соответствии с контрагентами и по срокам их возникновения.

Счет пассивный **28905**

Наименование счета: Фонд страхования депозитов физических лиц

Пользователь: Центральный банк Туркменистана

Назначение счета: Учет средств перечисленных в Фонд гарантии депозитов физических лиц.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Зачисление средств	21101 Счета «Лоро» в Центральном банке Туркменистана	28905 Фонд страхования депозитов физических лиц
Выплаты гарантированного возмещения	28905 Фонд страхования депозитов физических лиц	21101 Счета «Лоро» в Центральном банке Туркменистана

Комментарии:

Выплаты гарантированного возмещения наступает с момента вступления в силу решения суда о банкротстве банка или решения ликвидационной комиссии о невозможности выполнения банком обязательств перед вкладчиками по причинам финансового характера.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ счетов в соответствии с контрагентами.

Счет пассивный	**28906**
Наименование счета:	Прочие транзитные счета
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет средств по прочим транзитным операциям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Зачисление средств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	28906 Прочие транзитные счета
Списание средств	28906 Прочие транзитные счета	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)

Комментарии:

Счет представляет собой технический счет на который зачисляются суммы, транзитного характера или которые должны быть задержаны до выяснения ситуации. Суммы должны учитываться на данном счете только временно и подлежат скорому переводу на счет соответствующего контрагента.

Счет следует постоянно анализировать для того, чтобы убедиться, что суммы, которые были квалифицированы как транзитные, своевременно отражены на соответствующих счетах по принадлежности.

Счет пассивный	**28907**
Наименование счета:	Резервы на выплату отпускных
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм резерва созданных на выплату отпускных текущего периода, оплата которых ожидается в будущем.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принципы начисления:* Расходы на выплату отпускных признаются в том периоде к которому относятся отпусные, независимо от срока оплаты. *Принцип непрерывности:* расчеты по созданию дополнительного резерва или его сокращения в текущем периоде должны производиться с учетом суммы резерва на начало периода. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Создание или увеличение резервов	56404 Расходы на создание резервов на выплату отпускных	28907 Резервы на выплату отпускных
Использование резервов	28907 Резервы на выплату отпускных	28210 Расчеты с прочими кредиторами

Комментарии:

Банк должен иметь возможность представить изменения резервов в результате их сверки в конце отчетного периода по сравнению с предыдущим.

Счет пассивный	**28908**
Наименование счета:	Резервы на убытки по условным обязательствам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм резерва на убытки по условным обязательствам.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* расходы по условным обязательствам должны признаваться в том периоде в котором они возникли, независимо от срока платежа. *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Методы применяемые для определения резервов покрытия по сомнительным долгам, должны быть неизменными (постоянными) от периода к периоду Принцип непрерывности: расчеты по созданию дополнительного резерва или его сокращения в текущем периоде должны производиться с учетом суммы резерва на начало периода.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Создание или увеличение резервов	56405 Расходы на создание резервов по условным обязательствам	28908 Резервы на убытки по условным обязательствам
Использование резервов	28908 Резервы на убытки по условным обязательствам	28210 Расчеты с прочими кредиторами
Возврат неиспользованных резервов	28908 Резервы на убытки по условным обязательствам	46404 Возврат неиспользованных провизий на потери по прочим активам

Комментарии:

Если нет вероятности, того что для погашения обязательства потребуется выбытие ресурсов, заключающих экономические выгоды, тогда расходы на резервы должны восстанавливаться.

Резерв должен быть использован только на те цели, для которых он был первоначально создан.

Когда влияние временной стоимости денег существенно, т.е. если резерв создается по обязательствам, которые будут погашены через несколько лет, сумма резерва должна представлять собой дисконтированное значение затрат, которые ожидается понести для исполнения обязательств.

Банк должен иметь возможность представить изменения резервов в результате их сверки в конце отчетного периода по сравнению с предыдущим.

Счет пассивный	**28909**
Наименование счета:	Счета валютного аукциона (ЦБТ)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана
Назначение счета:	Учет средств валютного аукциона.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Покупка иностранной валюты у клиентов	11101 -11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 28902 Транзитный счет для перечисления обязательной продажи иностранной валюты 23201-23208 Средства до востребования 25201-25208 Другие обязательства	28909 Счета валютного аукциона (ЦБТ)
Продажа иностранной валюты клиентам	28909 Счета валютного аукциона (ЦБТ)	11101 -11102 Корреспондентские счета 21101-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования 25201-25208 Другие обязательства 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19210 Расчеты с прочими дебиторами 28911 Длинная валютная позиция

Комментарии:

В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

В аналитическом учете ведутся отдельные лицевые счета по каждому виду валюты.

Счет пассивный	**28910**
Наименование счета:	Другие виды прочих обязательств
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет прочих обязательств банка
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание обязательств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)	28910 Другие виды прочих обязательств
Погашение обязательств	28910 Другие виды прочих обязательств	Любые счета, за исключением счетов специальных резервов (провизий)

Комментарии:

Счет представляет собой технический счет, суммы на котором должны учитываться только временно и подлежат скорому переводу на счет соответствующего контрагента.
В связи с необходимостью удовлетворения требований, предъявляемых к финансовым отчетам банка, система счетов на аналитическом уровне должна быть организована таким образом, чтобы обеспечить информацию для анализа финансовых обязательств по срокам погашения.

Счет пассивный	**28911**
Наименование счета:	Длинная валютная позиция
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм превышения активов в иностранной валюте над обязательствами в данной иностранной валюте.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Приобретение иностранной валюты, признание доходов и прибылей в иностранной валюте	Счета денежных средств	28911 Длинная валютная позиция
Переоценка валютной позиции - повышение курса валюты относительно к манату	28906 Прочие транзитные счета	28911 Длинная валютная позиция
Переоценка валютной позиции - понижение курса валюты относительно к манату	28911 Длинная валютная позиция	28906 Прочие транзитные счета
Урегулирование валютной позиции	28911 Длинная валютная позиция	19905 Короткая валютная позиция

Комментарии:

Счет представляет собой технический счет для урегулирования остатков в иностранной валюте в активах и обязательствах банка.

В аналитическом учете ведутся отдельные лицевые счета по каждому виду валюты.

Счет пассивный	**28912**
Наименование счета:	Контрстоимость иностранной валюты в манатах (короткой валютной позиции)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм контрстоимости иностранной валюты в манатах.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* нереализованные прибыли или убытки от валютных операций подлежат отражению на счетах прибылей и убытков в том периоде, к которому они относятся, независимо от даты их реализации. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Реализация иностранной валюты, признание расходов и убытков в иностранной валюте	Счета денежных средств Счета расходов и убытков	28912 Контрстоимость иностранной валюты в манатах (короткой валютной позиции)
Переоценка валютной позиции - повышение курса валюты относительно к манату	56101 Расходы от переоценки иностранной валюты	28912 Контрстоимость иностранной валюты в манатах (короткой валютной позиции)
Переоценка валютной позиции - понижение курса валюты относительно к манату	28912 Контрстоимость иностранной валюты в манатах (короткой валютной позиции)	46101 Доходы от переоценки иностранной валюты
Урегулирование контрстоимости валютной позиции	28912 Контрстоимость иностранной валюты в манатах (короткой валютной позиции)	19906 Контрстоимость иностранной валюты в манатах (длинной валютной позиции)

Комментарии:

Счет представляет собой технический счет для урегулирования остатков в иностранной валюте в активах и обязательствах банка.

В аналитическом учете ведутся отдельные лицевые счета по каждому виду валюты.

КАПИТАЛ БАНКА

Уставный капитал

Счет пассивный	**30101**
Наименование счета:	Уставный капитал - вклады (паи)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм вкладов (паев), поступивших для формирования (увеличения) уставного капитала банка.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Формирование и увеличение уставного капитала за счет взносов	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования 28210 Расчеты с прочими кредиторами	30101 Уставный капитал - вклады (паи)
Увеличение уставного капитала за счет прибыли предыдущих лет	32301 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) прошлых лет	30101 Уставный капитал - вклады (паи)
Уменьшение уставного капитала	30101 Уставный капитал - вклады (паи)	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования 19210 Расчеты с прочими дебиторами

Комментарии:

Любое решение об увеличении уставного капитала должно быть принято учредителями.

При формировании уставного капитала за счет взносов в виде основных средств или нематериальных активов необходимо дебетовать соответствующий счет актива и кредитовать счет 30101 «Уставный капитал - вклады (паи)»

В аналитическом учете банку необходимо создавать отдельную информационную систему, предназначенную для анализа счетов по каждому учредителю.

Счет контрпассивный	**30102**
Наименование счета:	Выкупленные вклады (паи)
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет доли, выкупленной у собственников в связи с выходом из числа собственников с целью последующего их размещения или аннулирования.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Выкуп вкладов у собственников	30102 Выкупленные вклады (паи)	28210 Расчеты с прочими кредиторами 19210 Расчеты с прочими дебиторами
Продажа выкупленных вкладов	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования	30102 Выкупленные вклады (паи)
Аннулирование выкупленных вкладов	30102 Выкупленные вклады (паи)	30101 Уставный капитал - вклады (паи)

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов по срокам их возникновения и стоимости их приобретения.

Счет пассивный	**30103**
Наименование счета:	Уставный капитал - простые акции
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет номинальной стоимости простых акций реализованных акционерам банка при формировании (увеличении) уставного капитала.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Реализация акций	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования	30103 Уставный капитал - простые акции
Изъятие акций из обращения	30103 Уставный капитал - простые акции	30104 Выкупленные простые акции

Комментарии:

Любое решение об увеличении уставного капитала должно быть принято учредителями.

При реализации акций в обмен на основные средства или нематериальные активы необходимо дебетовать соответствующий счет актива и кредитовать счет 30103 Уставный капитал - простые акции

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов по срокам их возникновения.

Счет контрпассивный	**30104**
Наименование счета:	Выкупленные простые акции
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет стоимости собственных простых акций, выкупленных у акционеров в связи с выходом из числа собственников с целью последующего их размещения или аннулирования.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Выкуп акций	30104 Выкупленные простые акции	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами

Реализация ранее выкупленных акций	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	30104 Выкупленные простые акции
Изъятие акций из обращения	30103 Уставный капитал - простые акции	30104 Выкупленные простые акции

Комментарии:

Собственные выкупленные акции не являются активами. Владение выкупленными акциями не дает права голосовать, осуществлять преимущественное право покупки, получать денежные дивиденды или активы при ликвидации банка. Выкупленные акции на счетах отражаются двумя методами: методом оценки по стоимости приобретения и методом оценки по номинальной стоимости.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов по срокам их возникновения и стоимости их приобретения.

Счет пассивный	**30105**
Наименование счета:	Уставный капитал - привилегированные акции
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет номинальной стоимости привилегированных акций реализованных акционерам банка при формировании (увеличении) уставного капитала.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Реализация акций	10102 Наличные денежные средства в операционной кассе банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21102-21103 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования	30105 Уставный капитал - привилегированные акции
Изъятие акций из обращения	30105 Уставный капитал - привилегированные акции	30106 Выкупленные привилегированные акции

Комментарии:

Любое решение об увеличении уставного капитала должно быть принято учредителями.

При реализации акций в обмен на основные средства или нематериальные активы необходимо дебетовать соответствующий счет актива и кредитовать счет 30105 Уставный капитал - привилигированные акции

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов по срокам их возникновения.

Счет контрпассивный	**30106**
Наименование счета:	Выкупленные привилегированные акции
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет стоимости собственных привилегированных акций, выкупленных у акционеров в связи с выходом из числа собственников с целью последующего их размещения или аннулирования.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Выкуп акций	30106 Выкупленные привилегированные акции	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами
Реализация ранее выкупленных акций	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	30106 Выкупленные привилегированные акции
Изъятие акций из обращения	30105 Уставный капитал - привилегированные акции	30106 Выкупленные привилегированные акции

Комментарии:

Собственные выкупленные акции не являются активами. Владение выкупленными акциями не дает права голосовать, осуществлять преимущественное право покупки, получать денежные дивиденды или активы при ликвидации банка. Выкупленные акции на счетах отражаются двумя методами: методом оценки по стоимости приобретения и методом оценки по номинальной стоимости.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов по срокам их возникновения и стоимости их приобретения.

Дополнительно оплаченный капитал

Счет пассивный	**31101**
Наименование счета:	Дополнительно оплаченный капитал
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет дополнительно полученных средств от размещения собственных акций.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Реализация акций		
выше номинальной стоимости - на сумму разницы	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	31101 Дополнительно оплаченный капитал
ниже номинальной стоимости - на сумму разницы	31101 Дополнительно оплаченный капитал	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами

Комментарии:

Счета дополнительно оплаченного капитала могут быть использованы только для учета ценовой разницы, возникающей по операциям, связанным с эмиссией, куплей-продажей собственных акций. Общая сумма акционерного капитала по номинальной стоимости акций отражается по счетам оплаченного капитала. Разница между ценой размещения акций (сумма средств, поступивших от акционеров на счета денежных средств), и номинальной стоимостью акций (оплаченный капитал) должна быть отраженна по счету 31101 «Дополнительно оплаченный капитал»

Порядок использования дополнительных собственных средств определяется действующим законодательством и решением учредителей.

Фонды банка

Счет пассивный	**32101**
Наименование счета:	Основной резервный фонд
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет резерва банка, создаваемого за счет прибыли банка для покрытия непредвиденных убытков в деятельности банка.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Отчисления из прибыли	32301 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) прошлых лет	32101 Основной резервный фонд
Отчисление убытка	32101 Основной резервный фонд	32301 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) прошлых лет

Комментарии:

Согласно действующего законодательства в целях защиты оборотных средств банки имеют ограничения на использование нераспределенной прибыли.

Счет пассивный	**32102**
Наименование счета:	Прочие фонды
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет прочих фондов банка создаваемые в соответствии распоряжения Правления банка или решения собрания собственников банка за счет нераспределенной прибыли.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Отчисления из прибыли	32301 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) прошлых лет	32102 Прочие фонды
Отчисление убытка	32102 Прочие фонды	32301 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) прошлых лет

Комментарии:

Согласно действующего законодательства в целях защиты оборотных средств банки имеют ограничения на использование нераспределенной прибыли.

Резервы банка

Счет пассивный	**32201**
Наименование счета:	Резервы переоценки основных средств и нематериальных активов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм прироста стоимости основных средств и нематериальных активов, образовавшихся в результате их переоценки.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Увеличение справедливой стоимости актива	17102-17107 Основные средства и нематериальные активы банка	32201 Резервы переоценки основных средств и нематериальных активов
Уменьшение справедливой стоимости актива	32201 Резервы переоценки основных средств и нематериальных активов	17102-17107 Основные средства и нематериальные активы банка

Комментарии:

При увеличении стоимости актива по которому ранее были признаны расходы от обесценения, доходы должны быть признаны в пределах суммы признанных ранее расходов, а оставшуюся часть увеличения стоимости актива отнести на счет «Резерв переоценки основных средств и нематериальных активов»

При уменьшении стоимости актива по которому ранее был создан «Резерв переоценки основных средств и нематериальных активов» расходы от обесценения должны быть признаны за минусом суммы ранее созданных резервов.

Если нет кредитового сальдо на счете «Резерв переоценки основных средств и нематериальных активов», то вся сумма от обесценения актива должна признаваться на счетах расходов.

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов по каждому виду основных средств и нематериальных активов.

Счет пассивный	**32202**
Наименование счета:	Резервы переоценки стоимости ценных бумаг
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм прироста стоимости ценных бумаг, имеющихся в наличии для продажи, образовавшихся в результате их переоценки. .
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Переоценка (увеличение справедливой стоимости)	15106 Изменение справедливой стоимости (положительной корректировки) ценных бумаг имеющихся в наличии для продажи	32202 Резервы переоценки стоимости ценных бумаг
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости)	32202 Резервы переоценки стоимости ценных бумаг	15107 Изменение справедливой стоимости (отрицательной корректировки) ценных бумаг имеющихся в наличии для продажи (контрактивный)
Продажа ценных бумаг		
при наличии кредитового сальдо	32202 Резервы переоценки стоимости ценных бумаг	46103 Доходы от изменения стоимости ценных бумаг
при наличии дебетового сальдо	56103 Расходы от изменениястоимости ценных бумаг	32202 Резервы переоценки стоимости ценных бумаг

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов по каждому виду ценных бумаг.

Счет пассивный	**32203**
Наименование счета:	Резервы по прочей переоценке
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм прироста образовавшихся в результате переоценки.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Переоценка (увеличение справедливой стоимости)	16201 Инвестиционная недвижимость	32203 Резервы по прочей переоценке
Переоценка (уменьшение справедливой стоимости)	32203 Резервы по прочей переоценке	16201 Инвестиционная недвижимость

Комментарии:

В аналитическом учете банку следует создать информационную систему, которая позволит произвести анализ данных счетов по каждому виду ценных бумаг.

Нераспределенная прибыль / Непокрытый убыток

Счет пассивный	**32301**
Наименование счета:	Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) прошлых лет
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм финансового результата деятельности банка за предыдущие периоды.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Перенос чистой прибыли (убытка) отчетного года на счет прибылей (убытков) предыдущих лет	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	32301 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) прошлых лет
Отчисления из прибыли	32301 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) прошлых лет	Соответствующие счета резерва или для выплаты дивидендов

Комментарии:

Остатки по данным счетам в финансовой отчетности всегда показываются в пассиве. В случае убытка, остаток показывается со знаком минус.

Счет пассивный	**32303**
Наименование счета:	Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм финансового результата деятельности банка за отчетный год.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Закрытие счетов доходов	Счета доходов	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года
Закрытие счетов расходов	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	Счета расходов
Перенос чистой прибыли (убытка) отчетного года на счет прибылей (убытков) предыдущих лет	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	32301 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) прошлых лет

Комментарии:

Остатки по данным счетам в финансовой отчетности всегда показываются в пассиве. В случае убытка, остаток показывается со знаком минус.

ПРОЦЕНТНЫЕ ДОХОДЫ

Процентные доходы по корреспондентским счетам

Счет пассивный	**41101**
Наименование счета:	Процентные доходы по счетам «Ностро» в Центральном банке Туркменистана
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных доходов банка по корреспондентскому счету, открытому в Центральном банке Туркменистана.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их получения. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18101 Начисленные проценты к получению по требованиям к Центральному банку Туркменистана	41101 Процентные доходы по счетам «Ностро» в Центральном банке Туркменистана
Отнесение на финансовые результаты года	41101 Процентные доходы по счетам «Ностро» в Центральном банке Туркменистана	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Банку следует сравнивать доход по процентам со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки, в порядке внутреннего контроля за правильностью использования процентных ставок в соответствии с процентной политикой банка.

Счет пассивный	**41102**
Наименование счета:	Процентные доходы по счетам «Ностро» в банковских учреждениях (кроме ЦБТ)
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных доходов банка по корреспондентскому счету, открытому в банковских учреждениях (кроме ЦБТ).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их получения. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18103 Начисленные проценты к получению по требованиям к банковским учреждениям (кроме ЦБТ)	41102 Процентные доходы по счетам «Ностро» в банковских учреждениях (кроме ЦБТ)

Признание предварительно полученных процентных доходов	28302 Авансовые поступления	41102 Процентные доходы по счетам «Ностро» в банковских учреждениях (кроме ЦБТ)
Отнесение на финансовые результаты года	41102 Процентные доходы по счетам «Ностро» в банковских учреждениях (кроме ЦБТ)	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Банку следует сравнивать доход по процентам со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки, в порядке внутреннего контроля за правильностью использования процентных ставок в соответствии с процентной политикой банка.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Процентные доходы по депозитам овернайт

Счет пассивный	**41201**
Наименование счета:	Процентные доходы по депозитам «овернайт» размещенным в Центральном банке Туркменистана
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных доходов банка по депозитам овернайт, размещенных в Центральном банке Туркменистана.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их получения. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18101 Начисленные проценты к получению по требованиям к Центральному банку Туркменистана	41201 Процентные доходы по депозитам «овернайт» размещенным в Центральном банке Туркменистана

Отнесение на финансовые результаты года	41201 Процентные доходы по депозитам «овернайт» размещенным в Центральном банке Туркменистана	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Банку следует сравнивать доход по процентам со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки, в порядке внутреннего контроля за правильностью использования процентных ставок в соответствии с процентной политикой банка.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**41202**
Наименование счета:	Процентные доходы по депозитам «овернайт» размещенных в других банковских учреждениях
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных доходов банка по депозитам «овернайт», размещенным в других банковских учреждениях
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их получения. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18103 Начисленные проценты к получению по требованиям к банковским учреждениям	41202 Процентные доходы по депозитам «овернайт» размещенным в других банковских учреждениях
Признание предварительно полученных процентных доходов	28302 Авансовые поступления	41202 Процентные доходы по депозитам «овернайт» размещенным в других банковских учреждениях

Отнесение на финансовые результаты года	41202 Процентные доходы по депозитам «овернайт» размещенным в других банковских учреждениях	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Банку следует сравнивать доход по процентам со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки, в порядке внутреннего контроля за правильностью использования процентных ставок в соответствии с процентной политикой банка.

По состоянию на каждую отчетную дату банку следует оценивать наличие признаков уклонения от уплаты процентов или основной суммы долга. При наличии объективных признаков убытка от обесценения ссуд и дебиторской задолженности, балансовая стоимость актива должна уменьшаться непосредственно или посредством счета оценочного резерва. Сумму убытка следует признавать в прибыли или убытке за период.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Процентные доходы по требованиям к Центральному банку Туркменистана

Счет пассивный	**41301**
Наименование счета:	Процентные доходы по депозитам размещенных в Центральном банке Туркменистана
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных доходов банка по депозитам размещенных в Центральном банке Туркменистана.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их получения. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18101 Начисленные проценты к получению по требованиям к Центральному банку Туркменистана	41301 Процентные доходы по депозитам размещенных в Центральном банке Туркменистана

Отнесение на финансовые результаты года	41301 Процентные доходы по депозитам размещенных в Центральном банке Туркменистана	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Банку следует сравнивать доход по процентам со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки, в порядке внутреннего контроля за правильностью использования процентных ставок в соответствии с процентной политикой банка.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный **41302**

Наименование счета: Процентные доходы по другим требованиям к Центральному банку Туркменистана

Пользователь: Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм процентных доходов банка по другим требованиям к Центральному банку Туркменистана.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их получения. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18101 Начисленные проценты к получению по требованиям к Центральному банку Туркменистана	41302 Процентные доходы по другим требованиям к Центральному банку Туркменистана
Отнесение на финансовые результаты года	41302 Процентные доходы по другим требованиям к Центральному банку Туркменистана	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Банку следует сравнивать доход по процентам со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки, в порядке внутреннего контроля за правильностью использования процентных ставок в соответствии с процентной политикой банка.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**41303**
Наименование счета:	Доходы от амортизации дисконта по требованиям к Центральному банку Туркменистана
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов от амортизации дисконта по требованиям к Центральному банку Туркменистана
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация дисконта	13103 Дисконт по требованиям к Центральному банку Туркменистана	41303 Доходы от амортизации дисконта по требованиям к Центральному банку Туркменистана
Отнесение на финансовые результаты года	41303 Доходы от амортизации дисконта по требованиям к Центральному банку Туркменистана	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Размещенные кредиты/депозиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового актива. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**41304**
Наименование счета:	Доходы от амортизации премии по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов от амортизации премии по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация премии	22105 Премия по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана	41304 Доходы от амортизации премии по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана
Отнесение на финансовые результаты года	41304 Доходы от амортизации премии по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Привлеченные депозиты/кредиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового обязательства. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Процентные доходы по требованиям к международным организаций

Счет пассивный	**41401**
Наименование счета:	Процентные доходы по требованиям к международным организаций - Кредиты/депозиты
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Уполномоченный коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных доходов банка по выданным кредитам и размещенным депозитам в международных организациях

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их получения. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18102 Начисленные проценты к получению по требованиям к международным организациям	41401 Процентные доходы по требованиям к международным организаций - Кредиты/депозиты
Признание предварительно полученных процентных доходов	28302 Авансовые поступления	41401 Процентные доходы по требованиям к международным организаций - Кредиты/депозиты
Отнесение на финансовые результаты года	41401 Процентные доходы по требованиям к международным организаций - Кредиты/ депозиты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Банку следует сравнивать доход по процентам со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки, в порядке внутреннего контроля за правильностью использования процентных ставок в соответствии с процентной политикой банка.

По состоянию на каждую отчетную дату банку следует оценивать наличие признаков уклонения от уплаты процентов или основной суммы долга. При наличии объективных признаков убытка от обесценения ссуд и дебиторской задолженности, балансовая стоимость актива должна уменьшаться непосредственно или посредством счета оценочного резерва. Сумму убытка следует признавать в прибыли или убытке за период.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**41402**
Наименование счета:	Процентные доходы по другим требованиям к международным организаций
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Уполномоченный коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных доходов банка по другим требованиям к международным организациям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их получения. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18102 Начисленные проценты к получению по требованиям к международным организациям	41402 Процентные доходы по другим требованиям к международным организаций
Признание предварительно полученных процентных доходов	28302 Авансовые поступления	41402 Процентные доходы по другим требованиям к международным организаций
Отнесение на финансовые результаты года	41402 Процентные доходы по другим требованиям к международным организаций	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Банку следует сравнивать доход по процентам со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки, в порядке внутреннего контроля за правильностью использования процентных ставок в соответствии с процентной политикой банка.

По состоянию на каждую отчетную дату банку следует оценивать наличие признаков уклонения от уплаты процентов или основной суммы долга. При наличии объективных признаков убытка от обесценения ссуд и дебиторской задолженности, балансовая стоимость актива должна уменьшаться непосредственно или посредством счета оценочного резерва. Сумму убытка следует признавать в прибыли или убытке за период.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**41405**
Наименование счета:	Доходы от амортизации дисконта по требованиям к международным организациям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Уполномоченный коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов от амортизации дисконта по требованиям к международным организациям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация дисконта	13207 Дисконт по требованиям к международным организациям	41405 Доходы от амортизации дисконта по требованиям к международным организациям
Отнесение на финансовые результаты года	41405 Доходы от амортизации дисконта по требованиям к международным организациям	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Размещенные кредиты/депозиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового актива. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**41406**
Наименование счета:	Доходы от амортизации премии по обязательствам перед международными организациями
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Уполномоченный коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов от амортизации премии по обязательствам перед международными организациями
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация премии	22205 Премия по обязательствам перед международными организациями	41406 Доходы от амортизации премии по обязательствам перед международными организациями
Отнесение на финансовые результаты года	41406 Доходы от амортизации премии по обязательствам перед международными организациями	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Привлеченные депозиты/кредиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового обязательства. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Процентные доходы по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам

Счет пассивный	**41501**
Наименование счета:	Процентные доходы по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам - Кредиты/ депозиты
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных доходов банка по выданным кредитам и размещенным депозитам в банковских учреждениях и финансовых институтах

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их получения. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18103 Начисленные проценты к получению по требованиям к банковским учреждениям 18104 Начисленные проценты к получению по требованиям к финансовым институтам	41501 Процентные доходы по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам - Кредиты/депозиты
Признание предварительно полученных процентных доходов	28302 Авансовые поступления	41501 Процентные доходы по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам - Кредиты/депозиты
Отнесение на финансовые результаты года	41501 Процентные доходы по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам - Кредиты/депозиты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Банку следует сравнивать доход по процентам со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки, в порядке внутреннего контроля за правильностью использования процентных ставок в соответствии с процентной политикой банка.

По состоянию на каждую отчетную дату банку следует оценивать наличие признаков уклонения от уплаты процентов или основной суммы долга. При наличии объективных признаков убытка от обесценения ссуд и дебиторской задолженности, балансовая стоимость актива должна уменьшаться непосредственно или посредством счета оценочного резерва. Сумму убытка следует признавать в прибыли или убытке за период.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**41502**
Наименование счета:	Процентные доходы по другим требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных доходов по другим требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их получения. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18103 Начисленные проценты к получению по требованиям к банковским учреждениям 18104 Начисленные проценты к получению по требованиям к финансовым институтам	41502 Процентные доходы по другим требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам
Признание предварительно полученных процентных доходов	28302 Авансовые поступления	41502 Процентные доходы по другим требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам
Отнесение на финансовые результаты года	41502 Процентные доходы по другим требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Банку следует сравнивать доход по процентам со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки, в порядке внутреннего контроля за правильностью использования процентных ставок в соответствии с процентной политикой банка.

По состоянию на каждую отчетную дату банку следует оценивать наличие признаков уклонения от уплаты процентов или основной суммы долга. При наличии объективных признаков убытка от обесценения ссуд и дебиторской задолженности, балансовая стоимость актива должна уменьшаться непосредственно или посредством счета оценочного резерва. Сумму убытка следует признавать в прибыли или убытке за период.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**41505**
Наименование счета:	Доходы от амортизации дисконта по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов от амортизации дисконта по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация дисконта	13307 Дисконт по требованиям к банковским учреждениям 13407 Дисконт по требованиям к финансовым институтам	41505 Доходы от амортизации дисконта по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам
Отнесение на финансовые результаты года	41505Доходы от амортизации дисконта по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Размещенные кредиты/депозиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового актива. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный **41506**

Наименование счета: Доходы от амортизации премии по обязательствам банковскими учреждениями и финансовыми институтами

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм доходов от амортизации премии по обязательствам банковскими учреждениями и финансовыми институтами

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация премии	22306 Премия по обязательствам перед банковскими учреждениями 22405 Премия по обязательствам перед финансовыми институтами	41506 Доходы от амортизации премии по обязательствам банковскими учреждениями и финансовыми институтами
Отнесение на финансовые результаты года	41506 Доходы от амортизации премии по обязательствам банковскими учреждениями и финансовыми институтами	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Привлеченные депозиты/кредиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового обязательства. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам

Счет пассивный **41601**

Наименование счета: Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - Кредиты

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм процентных доходов банка по выданным кредитам нефинансовым структурам

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их получения. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	Начисленные проценты к получению по требованиям банка. Счета 18105 - 18112	41601 Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - Кредиты
Признание предварительно полученных процентных доходов	28302 Авансовые поступления	41601 Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - Кредиты
Отнесение на финансовые результаты года	41601 Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - Кредиты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Банку следует сравнивать доход по процентам со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки, в порядке внутреннего контроля за правильностью использования процентных ставок в соответствии с процентной политикой банка.

По состоянию на каждую отчетную дату банку следует оценивать наличие признаков уклонения от уплаты процентов или основной суммы долга. При наличии объективных признаков убытка от обесценения ссуд и дебиторской задолженности, балансовая стоимость актива должна уменьшаться непосредственно или посредством счета оценочного резерва. Сумму убытка следует признавать в прибыли или убытке за период.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**41602**
Наименование счета:	Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - Лизинг
Пользователь:	Коммерческий банк

Назначение счета:	Учет сумм процентных доходов банка по предоставленному лизингу нефинансовым структурам
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их получения. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	28301 Доходы будущих периодов	41602 Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - Лизинг
Отнесение на финансовые результаты года	41602 Процентные доходы по требованиям к нефинансовым структурам - Лизинг	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Банку следует сравнивать доход по процентам со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки, в порядке внутреннего контроля за правильностью использования процентных ставок в соответствии с процентной политикой банка.

По состоянию на каждую отчетную дату банку следует оценивать наличие признаков уклонения от уплаты процентов или основной суммы долга. При наличии объективных признаков убытка от обесценения ссуд и дебиторской задолженности, балансовая стоимость актива должна уменьшаться непосредственно или посредством счета оценочного резерва. Сумму убытка следует признавать в прибыли или убытке за период.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**41603**
Наименование счета:	Процентные доходы по другим требованиям к нефинансовым структурам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных доходов банка по другим требованиям к нефинансовым структурам

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их получения. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	Начисленные проценты к получению по требованиям банка. Счета 18105 - 18112	41603 Процентные доходы по другим требованиям к нефинансовым структурам
Признание предварительно полученных процентных доходов	28302 Авансовые поступления	41603 Процентные доходы по другим требованиям к нефинансовым структурам
Отнесение на финансовые результаты года	41603 Процентные доходы по другим требованиям к нефинансовым структурам	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты к получению по требованиям банка» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Банку следует сравнивать доход по процентам со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки, в порядке внутреннего контроля за правильностью использования процентных ставок в соответствии с процентной политикой банка.

По состоянию на каждую отчетную дату банку следует оценивать наличие признаков уклонения от уплаты процентов или основной суммы долга. При наличии объективных признаков убытка от обесценения ссуд и дебиторской задолженности, балансовая стоимость актива должна уменьшаться непосредственно или посредством счета оценочного резерва. Сумму убытка следует признавать в прибыли или убытке за период.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**41606**
Наименование счета:	Доходы от амортизации дисконта по требованиям к нефинансовым структурам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета:	Учет сумм доходов от амортизации дисконта по требованиям к нефинансовым структурам
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация дисконта	14209 Дисконт по кредитным требованиям предоставленным нефинансовым структурам	41606 Доходы от амортизации дисконта по кредитным требованиям предоставленным нефинансовым структурам
Отнесение на финансовые результаты года	41606 Доходы от амортизации дисконта по кредитным требованиям предоставленным нефинансовым структурам	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Размещенные кредиты/депозиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового актива. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**41607**
Наименование счета:	Доходы от амортизации премии по срочным счетам и другим обязательствам перед нефинансовыми структурами
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов от амортизации премии по срочным счетам и другим обязательствам перед нефинансовыми структурами
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация премии	23310 Премия по срочным счетам нефинансовых структур 23910 Премия по другим обязательствам перед нефинансовыми структурами	41607 Доходы от амортизации премии по срочным счетам и другим обязательствам перед нефинансовыми структурами

Отнесение на финансовые результаты года	41607 Доходы от амортизации премии по срочным счетам и другим обязательствам перед нефинансовыми структурами	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Привлеченные депозиты/кредиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового обязательства. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Процентные доходы по ценным бумагам

Счет пассивный	**41701**
Наименование счета:	Доходы по ценным бумагам, предназначенным для продажи
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных доходов по ценным бумагам, предназначенным для продажи
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы по ценным бумагам как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их получения. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18401 Начисленные проценты по ценным бумагам, предназначенным для продажи	41701 Доходы по ценным бумагам, предназначенным для продажи
Отнесение на финансовые результаты года	41701 Доходы по ценным бумагам, предназначенным для продажи	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты по операциям с ценными бумагами» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Банку следует сравнивать доход по процентам со средним остатком стоимости ценных бумаг на балансе для оценки уровня средней доходности.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**41702**
Наименование счета:	Доходы по амортизации дисконта по ценным бумагам, предназначенным для продажи
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов по амортизации дисконта по ценным бумагам, предназначенным для продажи
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация дисконта	12103 Дисконт по ценным бумагам предназначенных для продажи	41702 Доходы по амортизации дисконта по ценным бумагам, предназначенным для продажи
Отнесение на финансовые результаты года	41702 Доходы по амортизации дисконта по ценным бумагам, предназначенным для продажи	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Ценные бумаги первоначально признаются по номинальной стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с покупкой ценных бумаг. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**41703**
Наименование счета:	Доходы по ценным бумагам имеющимся в наличии для продажи
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных доходов по ценным бумагам, имеющимся в наличии для продажи.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы по ценным бумагам как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их получения. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18402 Начисленные проценты по ценным бумагам, имеющимся в наличии для продажи	41703 Доходы по ценным бумагам имеющимся в наличии для продажи
Отнесение на финансовые результаты года	41703 Доходы по ценным бумагам имеющимся в наличии для продажи	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты по операциям с ценными бумагами» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Банку следует сравнивать доход по процентам со средним остатком стоимости ценных бумаг на балансе для оценки уровня средней доходности.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**41704**
Наименование счета:	Доходы по амортизации дисконта по ценным бумагам имеющимся в наличии для продажи
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов по амортизации дисконта по ценным бумагам имеющимся в наличии для продажи
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация дисконта	15104 Дисконт по ценным бумагам имеющихся в наличии для продажи	41704 Доходы по амортизации дисконта по ценным бумагам имеющимся в наличии для продажи

Отнесение на финансовые результаты года	41704 Доходы по амортизации дисконта по ценным бумагам имеющимся в наличии для продажи	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Ценные бумаги первоначально признаются по номинальной стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с покупкой ценных бумаг. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**41705**
Наименование счета:	Доходы по операциям «обратное РЕПО» с ценными бумагами
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных доходов по операциям «обратное РЕПО» с ценными бумагами
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы по операциям «обратное РЕПО» с ценными бумагами, как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их получения. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18403 Начисленные проценты по операциям «обратное РЕПО» с ценными бумагами	41705 Доходы по операциям «обратное РЕПО» с ценными бумагами
Отнесение на финансовые результаты года	41705 Доходы по операциям «обратное РЕПО» с ценными бумагами	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты по операциям с ценными бумагами» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Банку следует сравнивать доход по процентам со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки, в порядке внутреннего контроля за правильностью использования процентных ставок в соответствии с процентной политикой банка.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**41706**
Наименование счета:	Доходы по ценным бумагам удерживаемым до погашения
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных доходов по ценным бумагам, удерживаемым до погашения.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы по ценным бумагам как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их получения. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18404 Начисленные проценты по операциям с ценными бумагами удерживаемыми до погашения	41706 Доходы по ценным бумагам удерживаемым до погашения
Отнесение на финансовые результаты года	41706 Доходы по ценным бумагам удерживаемым до погашения	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты по операциям с ценными бумагами» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Банку следует сравнивать доход по процентам со средним остатком стоимости ценных бумаг на балансе для оценки уровня средней доходности.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**41707**
Наименование счета:	Доходы по амортизации дисконта по ценным бумагам удерживаемым до погашения
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета:	Учет сумм доходов по амортизации дисконта по ценным бумагам удерживаемым до погашения
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация дисконта	15304 Дисконт по ценным бумагам удерживаемых до погашения	41707 Доходы по амортизации дисконта по ценным бумагам удерживаемым до погашения
Отнесение на финансовые результаты года	41707 Доходы по амортизации дисконта по ценным бумагам удерживаемым до погашения	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Ценные бумаги первоначально признаются по номинальной стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с покупкой ценных бумаг. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**41708**
Наименование счета:	Доходы по амортизации премии по выпущенным ценным бумагам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов, связанных с амортизацией премии по выпущенным ценным бумагам.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация премии	24204 Премия по выпущенным ценным бумагам	41708 Доходы по амортизации премии по выпущенным ценным бумагам
Отнесение на финансовые результаты года	41708 Доходы по амортизации премии по выпущенным ценным бумагам	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Разница между номинальной стоимостью и ценой реализации выпущенных ценных бумаг должна быть отражена на счетах дисконта или премии, с последующей амортизацией их на доходы/расходы по эффективной ставке процента.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Дивиденды от инвестиций в капитал

Счет пассивный	**41801**
Наименование счета:	Дивиденды от инвестиций в дочерние компании
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов, связанных с получением вознаграждения от инвестиций в дочерние компании.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Дивиденды должны признаваться в том периоде, когда установлено право акционеров на получение выплаты, независимо от срока фактического получения средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	19206 Дивиденды к получению	41801 Дивиденды от инвестиций в дочерние компании
Отнесение на финансовые результаты года	41801 Дивиденды от инвестиций в дочерние компании	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Дивиденды от инвестиций в капитал признаются на счетах доходов при учете инвестиций методом учета по себестоимости.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**41802**
Наименование счета:	Дивиденды от инвестиций в совместные предприятия
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов, связанных с получением вознаграждения от инвестиций в совместные предприятия

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Дивиденды должны признаваться в том периоде, когда установлено право акционеров на получение выплаты, независимо от срока фактического получения средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	19206 Дивиденды к получению	41802 Дивиденды от инвестиций в совместные предприятия
Отнесение на финансовые результаты года	41802 Дивиденды от инвестиций в совместные предприятия	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Дивиденды от инвестиций в капитал признаются на счетах доходов при учете инвестиций методом учета по себестоимости.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**41803**
Наименование счета:	Дивиденды от инвестиций в ассоциируемые компании
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов, связанных с получением вознаграждения от инвестиций в ассоциируемые компании
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Дивиденды должны признаваться в том периоде, когда установлено право акционеров на получение выплаты, независимо от срока фактического получения средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	19206 Дивиденды к получению	41803 Дивиденды от инвестиций в ассоциируемые компании
Отнесение на финансовые результаты года	41803 Дивиденды от инвестиций в ассоциируемые компании	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Дивиденды от инвестиций в капитал признаются на счетах доходов при учете инвестиций методом учета по себестоимости.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Прочие процентные доходы

Счет пассивный	**41901**
Наименование счета:	Процентные доходы по ресурсам переданным учреждениям одного банка
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных доходов по ресурсам переданным учреждениям одного банка
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их получения. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18113 Начисленные проценты по ресурсам переданным учреждениям одного банка	41901 Процентные доходы по ресурсам переданным учреждениям одного банка
Отнесение на финансовые результаты года	41901 Процентные доходы по ресурсам переданным учреждениям одного банка	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к получению производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Начисленные проценты по операциям с ценными бумагами» и кредиту счета «Процентные доходы» как сумма процентов, подлежащих получению за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Банку следует сравнивать доход по процентам со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки, в порядке внутреннего контроля за правильностью использования процентных ставок в соответствии с процентной политикой банка.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

В случае, если межфилиальные отношения предусматривают уплату процентов, расчеты по начисленным и полученным (уплаченным) процентам подлежат тщательной выверке. В сводном балансе на отчетную дату счета по начисленным доходам и расходам, а также полученным и уплаченным процентам подлежит сальдированию.

Счет пассивный **41902**

Наименование счета: Прочие процентные доходы

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм прочих процентных доходов банка.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их получения.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	19210 Расчеты с прочими дебиторами	41902 Прочие процентные доходы
Отнесение на финансовые результаты года	41902 Прочие процентные доходы	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

НЕ ПРОЦЕНТНЫЕ ДОХОДЫ

Комиссионные доходы

Счет пассивный **42101**

Наименование счета: Комиссионные доходы за услуги по кассовым операциям

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм комиссионных доходов банка за услуги по кассовым операциям.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип начисления:* Комиссионные доходы банка как полученные, так и не полученные учитываются в том периоде, в котором услуги произведены, независимо от срока фактического получения денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18201 Начисленные комиссионные за услуги по кассовым операциям	42101 Комиссионные доходы за услуги по кассовым операциям
Признание предварительно полученных комиссионных доходов	28302 Авансовые поступления	42101 Комиссионные доходы за услуги по кассовым операциям

Отнесение на финансовые результаты года	42101 Комиссионные доходы за услуги по кассовым операциям	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

В порядке внутреннего контроля за правильностью использования комиссионных ставок в соответствии с принятой политикой банка, следует сравнивать комиссионный доход с оборотами по счетам, на которых отражаются операции со взиманием комиссий, для оценки уровня средней доходности операций.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный **42102**

Наименование счета: Комиссионные доходы за услуги по переводным и межбанковским операциям

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм комиссионных доходов банка за услуги по переводным и межбанковским операциям

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип начисления:* Комиссионные доходы банка как полученные, так и не полученные учитываются в том периоде, в котором услуги произведены, независимо от срока фактического получения денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18202 Начисленные комиссионные за услуги по переводным и межбанковским операциям	42102 Комиссионные доходы за услуги по переводным и межбанковским операциям
Признание предварительно полученных комиссионных доходов	28302 Авансовые поступления	42102 Комиссионные доходы за услуги по по переводным и межбанковским операциям
Отнесение на финансовые результаты года	42102 Комиссионные доходы за услуги по переводным и межбанковским операциям	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

В порядке внутреннего контроля за правильностью использования комиссионных ставок в соответствии с принятой политикой банка, следует сравнивать комиссионный доход с оборотами по счетам, на которых отражаются операции со взиманием комиссий, для оценки уровня средней доходности операций.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**42103**
Наименование счета:	Комиссионные доходы за услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм комиссионных доходов банка за услуги приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Комиссионные доходы банка как полученные, так и не полученные учитываются в том периоде, в котором услуги произведены, независимо от срока фактического получения денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18203 Начисленные комиссионные за услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов	42103 Комиссионные доходы за услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов
Признание предварительно полученных комиссионных доходов	28302 Авансовые поступления	42103 Комиссионные доходы за услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов
Отнесение на финансовые результаты года	42103 Комиссионные доходы за услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

В порядке внутреннего контроля за правильностью использования комиссионных ставок в соответствии с принятой политикой банка, следует сравнивать комиссионный доход с оборотами по счетам, на которых отражаются операции со взиманием комиссий, для оценки уровня средней доходности операций.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**42104**
Наименование счета:	Комиссионные доходы за услуги с дорожными чеками и банковскими карточками
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм комиссионных доходов банка за услуги с дорожными чеками и пластиковыми карточками
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Комиссионные доходы банка как полученные, так и не полученные учитываются в том периоде, в котором услуги произведены, независимо от срока фактического получения денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18204 Начисленные комиссионные за услуги с дорожными чеками и банковскими карточками	42104 Комиссионные доходы за услуги с дорожными чеками и банковскими карточками
Признание предварительно полученных комиссионных доходов	28302 Авансовые поступления	42104 Комиссионные доходы за услуги с дорожными чеками и банковскими карточками
Отнесение на финансовые результаты года	42104 Комиссионные доходы за услуги с дорожными чеками и банковскими карточками	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

В порядке внутреннего контроля за правильностью использования комиссионных ставок в соответствии с принятой политикой банка, следует сравнивать комиссионный доход с оборотами по счетам, на которых отражаются операции со взиманием комиссий, для оценки уровня средней доходности операций.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**42105**
Наименование счета:	Комиссионные доходы за услуги по купле-продаже ценных бумаг
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм комиссионных доходов банка за услуги по купле-продаже ценных бумаг
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Комиссионные доходы банка как полученные, так и не полученные учитываются в том периоде, в котором услуги произведены, независимо от срока фактического получения денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18205 Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже ценных бумаг	42105 Комиссионные доходы за услуги по купле-продаже ценных бумаг
Признание предварительно полученных комиссионных доходов	28302 Авансовые поступления	42105 Комиссионные доходы за услуги по купле-продаже ценных бумаг
Отнесение на финансовые результаты года	42105 Комиссионные доходы за услуги по купле-продаже ценных бумаг	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

В порядке внутреннего контроля за правильностью использования комиссионных ставок в соответствии с принятой политикой банка, следует сравнивать комиссионный доход с оборотами по счетам, на которых отражаются операции со взиманием комиссий, для оценки уровня средней доходности операций.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**42106**
Наименование счета:	Комиссионные доходы за услуги по купле-продаже иностранной валюты
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм комиссионных доходов банка за услуги по купле-продаже иностранной валюты
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Комиссионные доходы банка как полученные, так и не полученные учитываются в том периоде, в котором услуги произведены, независимо от срока фактического получения денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18206 Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже иностранной валюты	42106 Комиссионные доходы за услуги по купле-продаже иностранной валюты
Признание предварительно полученных комиссионных доходов	28302 Авансовые поступления	42106 Комиссионные доходы за услуги по купле-продаже иностранной валюты

Отнесение на финансовые результаты года	42106 Комиссионные доходы за услуги по купле-продаже иностранной валюты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

В порядке внутреннего контроля за правильностью использования комиссионных ставок в соответствии с принятой политикой банка, следует сравнивать комиссионный доход с оборотами по счетам, на которых отражаются операции со взиманием комиссий, для оценки уровня средней доходности операций.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный **42107**

Наименование счета: Комиссионные доходы за услуги по купле-продаже драгоценных металлов

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм комиссионных доходов банка за услуги по купле-продаже драгоценных металлов

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип начисления:* Комиссионные доходы банка как полученные, так и не полученные учитываются в том периоде, в котором услуги произведены, независимо от срока фактического получения денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18207 Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже драгоценных металлов	42107 Комиссионные доходы за услуги по купле-продаже драгоценных металлов
Признание предварительно полученных комиссионных доходов	28302 Авансовые поступления	42107 Комиссионные доходы за услуги по купле-продаже драгоценных металлов
Отнесение на финансовые результаты года	42107 Комиссионные доходы за услуги по купле-продаже драгоценных металлов	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

В порядке внутреннего контроля за правильностью использования комиссионных ставок в соответствии с принятой политикой банка, следует сравнивать комиссионный доход с оборотами по счетам, на которых отражаются операции со взиманием комиссий, для оценки уровня средней доходности операций.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**42108**
Наименование счета:	Комиссионные доходы за услуги по выдаче гарантий и поручительств
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм комиссионных доходов банка за услуги по выдаче гарантий и поручительств
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Комиссионные доходы банка как полученные, так и не полученные учитываются в том периоде, в котором услуги произведены, независимо от срока фактического получения денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18208 Начисленные комиссионные за услуги по выдаче гарантий и поручительств	42108 Комиссионные доходы за услуги по выдаче гарантий и поручительств
Признание предварительно полученных комиссионных доходов	28302 Авансовые поступления	42108 Комиссионные доходы за услуги по выдаче гарантий и поручительств
Отнесение на финансовые результаты года	42108 Комиссионные доходы за услуги по выдаче гарантий и поручительств	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

В порядке внутреннего контроля за правильностью использования комиссионных ставок в соответствии с принятой политикой банка, следует сравнивать комиссионный доход с оборотами по счетам, на которых отражаются операции со взиманием комиссий, для оценки уровня средней доходности операций.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**42109**
Наименование счета:	Комиссионные доходы за услуги по расчетам инкассо
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм комиссионных доходов банка за услуги по расчетам инкассо
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Комиссионные доходы банка как полученные, так и не полученные учитываются в том периоде, в котором услуги произведены, независимо от срока фактического получения денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18209 Начисленные комиссионные за услуги по расчетам инкассо	42109 Комиссионные доходы за услуги по расчетам инкассо
Признание предварительно полученных комиссионных доходов	28302 Авансовые поступления	42109 Комиссионные доходы за услуги по расчетам инкассо
Отнесение на финансовые результаты года	42109 Комиссионные доходы за услуги по расчетам инкассо	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

В порядке внутреннего контроля за правильностью использования комиссионных ставок в соответствии с принятой политикой банка, следует сравнивать комиссионный доход с оборотами по счетам, на которых отражаются операции со взиманием комиссий, для оценки уровня средней доходности операций.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**42110**
Наименование счета:	Комиссионные доходы за услуги по открытию и ведению аккредитивов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм комиссионных доходов банка за открытие и ведение аккредитива
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Комиссионные доходы банка как полученные, так и не полученные учитываются в том периоде, в котором услуги произведены, независимо от срока фактического получения денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18210 Начисленные комиссионные за услуги по открытию и ведению аккредитивов	42110 Комиссионные доходы за услуги по открытию и ведению аккредитивов
Признание предварительно полученных комиссионных доходов	28302 Авансовые поступления	42110 Комиссионные доходы за услуги по открытию и ведению аккредитивов

Отнесение на финансовые результаты года	42110 Комиссионные доходы за услуги по открытию и ведению аккредитива	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

В порядке внутреннего контроля за правильностью использования комиссионных ставок в соответствии с принятой политикой банка, следует сравнивать комиссионный доход с оборотами по счетам, на которых отражаются операции со взиманием комиссий, для оценки уровня средней доходности операций.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный **42111**

Наименование счета: Комиссионные доходы за акцепт платежных документов

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм комиссионных доходов банка за акцепт платежных документов

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип начисления:* Комиссионные доходы банка как полученные, так и не полученные учитываются в том периоде, в котором услуги произведены, независимо от срока фактического получения денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18211 Начисленные комиссионные за акцепт платежных документов	42111 Комиссионные доходы за акцепт платежных документов
Признание предварительно полученных комиссионных доходов	28302 Авансовые поступления	42111 Комиссионные доходы за акцепт платежных документов
Отнесение на финансовые результаты года	42111 Комиссионные доходы за акцепт платежных документов	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

В порядке внутреннего контроля за правильностью использования комиссионных ставок в соответствии с принятой политикой банка, следует сравнивать комиссионный доход с оборотами по счетам, на которых отражаются операции со взиманием комиссий, для оценки уровня средней доходности операций.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**42112**
Наименование счета:	Комиссионные доходы за услуги по доверительным операциям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм комиссионных доходов банка за услуги по доверительным операциям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Комиссионные доходы банка как полученные, так и не полученные учитываются в том периоде, в котором услуги произведены, независимо от срока фактического получения денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18212 Начисленные комиссионные за услуги по доверительным операциям	42112 Комиссионные доходы за услуги по доверительным операциям
Признание предварительно полученных комиссионных доходов	28302 Авансовые поступления	42112 Комиссионные доходы за услуги по доверительным операциям
Отнесение на финансовые результаты года	42112 Комиссионные доходы за услуги по доверительным операциям	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

В порядке внутреннего контроля за правильностью использования комиссионных ставок в соответствии с принятой политикой банка, следует сравнивать комиссионный доход с оборотами по счетам, на которых отражаются операции со взиманием комиссий, для оценки уровня средней доходности операций.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**42113**
Наименование счета:	Прочие комиссионные доходы
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм других комиссионных доходов банка
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Комиссионные доходы банка как полученные, так и не полученные учитываются в том периоде, в котором услуги произведены, независимо от срока фактического получения денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	18213 Начисленные комиссионные по прочим комиссонным доходам	42113 Прочие комиссионные доходы
Признание предварительно полученных комиссионных доходов	28302 Авансовые поступления	42113 Прочие комиссионные доходы
Отнесение на финансовые результаты года	42113 Прочие комиссионные доходы	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

В порядке внутреннего контроля за правильностью использования комиссионных ставок в соответствии с принятой политикой банка, следует сравнивать комиссионный доход с оборотами по счетам, на которых отражаются операции со взиманием комиссий, для оценки уровня средней доходности операций.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Доходы по дилинговым операциям

Счет пассивный	**42201**
Наименование счета:	Доходы по купле-продаже иностранной валюты
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов банка по купле-продаже иностранной валюты.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	19906 Контрстоимость иностранной валюты в манатах (длинной валютной позиции)	42201 Доходы по купле-продаже иностранной валюты
Отнесение на финансовые результаты года	42201 Доходы по купле-продаже иностранной валюты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**42202**
Наименование счета:	Доходы по купле-продаже ценных бумаг
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов банка по купле-продаже ценных бумаг
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Продажа ценных бумаг		
Признание доходов	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами 19901 Брокерские операции 28901 Брокерские операции	42202 Доходы по купле-продаже ценных бумаг
Отнесение на финансовые результаты года	42202 Доходы по купле-продаже ценных бумаг	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**42203**
Наименование счета:	Доходы по купле-продаже драгоценных металлов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов банка по купле-продаже драгоценных металлов
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами 19901 Брокерские операции 28901 Брокерские операции	42203 Доходы по купле-продаже драгоценных металлов
Отнесение на финансовые результаты года	42203 Доходы по купле-продаже драгоценных металлов	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**42209**
Наименование счета:	Доходы по прочим дилинговым операциям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет доходов банка по прочим дилинговым операциям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами 19901 Брокерские операции 28901 Брокерские операции	42209 Доходы по прочим дилинговым операциям
Отнесение на финансовые результаты года	42209 Доходы по прочим дилиногвым операциям	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Доходы по операциям с производными финансовыми инструментами

Счет пассивный	**42301**
Наименование счета:	Доходы по операциям фьючерс
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов банка по торговым и финансовым фьючерсам
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	Счета денежных средств	42301 Доходы по операциям фьючерс
Отнесение на финансовые результаты года	42301 Доходы по операциям фьючерс	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**42302**
Наименование счета:	Доходы по опционным контрактам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов банка по опционным контрактам
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	Счета денежных средств	42302 Доходы по опционным контрактам

Отнесение на финансовые результаты года	42302 Доходы по опционным контрактам	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный **42303**

Наименование счета: Доходы по форвардным контрактам

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм доходов банка по форвардным контрактам

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	Счета денежных средств	42303 Доходы по форвардным контрактам
Отнесение на финансовые результаты года	42303 Доходы по форвардным контрактам	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный **42307**

Наименование счета: Доходы по прочим операциям

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм доходов банка по прочим операциям с производными финансовыми инструментами

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	Счета денежных средств	42307 Доходы по прочим операциям

Отнесение на финансовые результаты года	42307 Доходы по прочим операциям	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Доходы от продажи

Счет пассивный **42401**

Наименование счета: Доходы от реализации залогового имущества и товарно-материальных запасов

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм доходов банка от реализации залогового имущества и товарно-материальных запасов.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами	42401 Доходы от реализации залогового имущества и товарно-материальных запасов
Отнесение на финансовые результаты года	42401 Доходы от реализации залогового имущества и товарно-материальных запасов	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

В случае превышения суммы заключенного соглашения по продаже учетной стоимости актива их разница признается как доход от продажи актива.

Счет пассивный **42402**

Наименование счета: Доходы от реализации инвестиций в капитал

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм доходов банка от реализации инвестиций в капитал.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов (в случае превышения суммы заключенного соглашения по продаже учетной стоимости инвестиции - на сумму разницы)	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами	42402 Доходы от реализации инвестиций в капитал
Отнесение на финансовые результаты года	42402 Доходы от реализации инвестиций в капитал	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

В случае превышения суммы заключенного соглашения по продаже учетной стоимости актива их разница признается как доход от продажи актива.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**42403**
Наименование счета:	Доходы от реализации основных средств и нематериальных активов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов банка от реализации основных средств и нематериальных активов
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	28210 Расчеты с прочими кредиторами	42403 Доходы от реализации основных средств и нематериальных активов
Отнесение на финансовые результаты года	42403 Доходы от реализации основных средств и нематериальных активов	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

В случае превышения суммы заключенного соглашения по продаже учетной стоимости актива их разница признается как доход от продажи актива.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**42404**
Наименование счета:	Доходы от продажи прочих активов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет доходов банка от реализации прочих активов.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	28210 Расчеты с прочими кредиторами	42404 Доходы от продажи прочих активов
Отнесение на финансовые результаты года	42404 Доходы от продажи прочих активов	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

В случае превышения суммы заключенного соглашения по продаже учетной стоимости актива их разница признается как доход от продажи актива.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

ПРОЧИЕ ДОХОДЫ

Прочие доходы

Счет пассивный	**45201**
Наименование счета:	Доход от возмещения списанных убытков
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет доходов банка от возмещения списанных убытков (в части недостатка дебетового сальдо на счете расходов на создание резервов класса 56400)
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	28210 Расчеты с прочими кредиторами	45201 Доход от возмещения списанных убытков
Отнесение на финансовые результаты года	45201 Доход от возмещения списанных убытков	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Сумма возмещения списанных убытков признается как доход только в части превышения этой суммы над расходами на создание резервов по сомнительным долгам за текущий период. Если сумма возмещения не превышает расходы на создание резервов по сомнительным долгам за текущий период необходимо реверсирование расходов периода.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**45202**
Наименование счета:	Доходы, полученные по претензиям к клиентам и контрагентам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет доходов банка, связанные с получением сумм по претензиям к клиентам и контрагентам
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	28210 Расчеты с прочими кредиторами	45202 Доходы, полученные по претензиям к клиентам и контрагентам
Отнесение на финансовые результаты года	45202 Доходы, полученные по претензиям к клиентам и контрагентам	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**45208**
Наименование счета:	Прочие доходы от банковской деятельности
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет прочих доходов от банковской деятельности, таких как: *Доходы от консультационных, информационных и экспертных услуг.* *Доходы от аудиторских услуг,* *Доходы от аренды помещений и т.д.*
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	28210 Расчеты с прочими кредиторами 28207 Обнаруженные излишки	45208 Прочие доходы от банковской деятельности
Отнесение на финансовые результаты года	45208 Прочие доходы от банковской деятельности	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**45209**
Наименование счета:	Прочие доходы от небанковской деятельности
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет прочих доходов от небанковской деятельности, таких как: *Безвозмездно полученные основные средства, материальные и нематериальные активы* *Возмещение расходов - телеграфных, почтовых и иных услуг связи и т.д.*
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	28210 Расчеты с прочими кредиторами	45209 Прочие доходы от небанковской деятельности
Отнесение на финансовые результаты года	45209 Прочие доходы от небанковской деятельности	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный **45210**

Наименование счета: Штрафы, пени, неустойки

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет доходов банка по уплате штрафов, пени, неустойки.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	28210 Расчеты с прочими кредиторами	45210 Штрафы, пени, неустойки
Отнесение на финансовые результаты года	45210 Штрафы, пени, неустойки	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Доходы по расчетам с филиалами

Счет пассивный **45301**

Наименование счета: Доходы по расчетам с головным банком

Пользователь: Коммерческий банк (филиал)

Назначение счета: Учет доходов банка по расчетам с головным банком.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их получения. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	19101 Корреспондентский счет по внутрибанковской расчетной системе	45301 Доходы по расчетам с головным банком
Сальдирование на конец отчетного периода	45301 Доходы по расчетам с головным банком	28101 Корреспондентские счета по внутрибанковской расчетной системе

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Остаток счета 45301 «Доходы по расчетам с головным банком» (счет филиала) должен быть идентичен остатку на счете 55302 «Расходы по расчетам с филиалами» (счет головного банка)

Счет пассивный	**45302**
Наименование счета:	Доходы по расчетам с филиалами
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет доходов банка по расчетам с филиалами.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы как полученные так и не полученные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их получения. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	19101 Корреспондентский счет по внутрибанковской расчетной системе	45302 Доходы по расчетам с филиалами
Сальдирование на конец отчетного периода	45302 Доходы по расчетам с филиалами	28101 Корреспондентские счета по внутрибанковской расчетной системе

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Остаток счета 45302 «Доходы по расчетам с филиалами» (счет головного банка) должен быть идентичен остатку на счете 55301 «Расходы по расчетам с головным банком» (счет филиала)

Счет может быть использован как для расчетов между головным банком и филиалом, так и для расчетов между филиалами

НЕДЕНЕЖНЫЕ ДОХОДЫ

Доходы от переоценки

Счет пассивный	**46101**
Наименование счета:	Доходы от переоценки иностранной валюты
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет доходов банка от переоценки иностранной валюты.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Нереализованные прибыли или убытки от валютных операций подлежат отражению на счетах доходов и расходов в том периоде, к которому они относятся, независимо от даты их реализации.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов (Повышение курса иностранной валюты относительно к манату при длинной валютной позиции)	19906 Контрстоимость иностранной валюты в манатах (длинной валютной позиции)	46101 Доходы от переоценки иностранной валюты
Признание доходов (Понижение курса иностранной валюты относительно к манату при короткой валютной позиции)	28912 Контрстоимость иностранной валюты в манатах (короткой валютной позиции)	46101 Доходы от переоценки иностранной валюты

Отнесение на финансовые результаты года	46101 Доходы от переоценки иностранной валюты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Банкам следует проводить переоценку иностранной валюты по рыночной стоимости, для эффективного реагирования на изменения рыночной цены. Банку следует сохранять документы по курсам на иностранную валюту, которые использовались для переоценки.

Счет пассивный **46102**

Наименование счета: Доходы от переоценки драгоценных металлов

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет доходов банка от переоценки драгоценных металлов.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип начислений:* Нереализованные прибыли или убытки от переоценки драгоценных металлов подлежат отражению на счетах прибылей и убытков в том периоде, к которому они относятся, независимо от даты их реализации.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	Счета класса 19400 Счета класса 19500	46102 Доходы от переоценки драгоценных металлов
Отнесение на финансовые результаты года	46102 Доходы от переоценки драгоценных металлов	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Банкам следует проводить переоценку драгоценных металлов по рыночной стоимости, для эффективного реагирования на изменения рыночной цены. Банку следует сохранять документы по ценам на драгоценные металлы, которые использовались для переоценки.

Счет пассивный **46103**

Наименование счета: Доходы от изменения стоимости ценных бумаг

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет доходов банка от изменения справедливой стоимости ценных бумаг.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип начислений:* Все доходы и расходы связанные с изменением справедливой стоимости ценных бумаг отражаются на счетах доходов и расходов в том периоде в котором они возникают

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	12105 Изменение справедливой стоимости (положительной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи	46103 Доходы от изменения стоимости ценных бумаг
Отнесение на финансовые результаты года	46103 Доходы от изменения стоимости ценных бумаг	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Банкам следует проводить переоценку ценных бумаг по рыночной стоимости, для эффективного реагирования на изменения рыночной цены. Банку следует сохранять документы по ценам на ценные бумаги, которые использовались для переоценки.

Счет пассивный	**46104**
Наименование счета:	Доходы от прочей переоценки
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет доходов банка от прочей переоценки.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Все доходы и расходы связанные с изменением справедливой стоимости активов отражаются на счетах доходов и расходов в том периоде в котором они возникают

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	16201 Инвестиционная недвижимость (модель учета по справедливой стоимости)	46104 Доходы от прочей переоценки
Отнесение на финансовые результаты года	46104 Доходы от прочей переоценки	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Доходы, от инвестиций

Счет пассивный	**46201**
Наименование счета:	Доходы от инвестиций в дочерних предприятиях
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов, связанных с долей участия в чистой прибыли дочерних компаний. (*Учет инвестиций по методу долевого участия).*
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы от изменения доли чистой прибыли или убытка инвестируемой компании учитываются в том периоде в котором они возникают

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доли чистой прибыли инвестируемой компании	16101 Инвестиции в дочерние предприятия	46201 Доходы, от инвестиций в дочерних предприятиях
Отнесение на финансовые результаты года	46201 Доходы от инвестиций в дочерних предприятиях	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

При учете методом долевого участия банк признает в качестве дохода свою долю чистой прибыли, отраженной инвестируемой компанией, а полученные денежные дивиденды учитываются как уменьшение балансовой стоимости инвестиции.

Счет пассивный	**46202**
Наименование счета:	Доходы от инвестиций в совместных предприятиях
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов, связанных с долей участия в чистой прибыли совместных предприятий. (*Учет инвестиций по методу долевого участия).*
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы от изменения доли чистой прибыли или убытка инвестируемой компании учитываются в том периоде в котором они возникают

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доли чистой прибыли инвестируемой компании	16102 Инвестиции в совместные предприятия	46202 Доходы от инвестиций в совместных предприятиях
Отнесение на финансовые результаты года	46202 Доходы от инвестиций в совместных предприятиях	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

При учете методом долевого участия банк признает в качестве дохода свою долю чистой прибыли, отраженной инвестируемой компанией, а полученные денежные дивиденды учитываются как уменьшение балансовой стоимости инвестиции.

Счет пассивный	**46203**
Наименование счета:	Доходы от инвестиций в ассоциируемых компаниях
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов, связанных с долей участия в чистой прибыли ассоциируемых компаний. (*Учет инвестиций по методу долевого участия)*.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы от изменения доли чистой прибыли или убытка инвестируемой компании учитываются в том периоде в котором они возникают

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доли чистой прибыли инвестируемой компании	16103 Инвестиции в ассоциируемые компании	46203 Доходы от инвестиций в ассоциируемых компаниях
Отнесение на финансовые результаты года	46203 Доходы от инвестиций в ассоциируемых компаниях	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

При учете методом долевого участия банк признает в качестве дохода свою долю чистой прибыли, отраженной инвестируемой компанией, а полученные денежные дивиденды учитываются как уменьшение балансовой стоимости инвестиции.

Доходы от восстановления убытков от обесценения

Счет пассивный	**46301**
Наименование счета:	Доходы от восстановления убытка от обесценения основных средств и нематериальных активов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов от восстановления ранее признанного убытка от обесценения основных средств и нематериальных активов.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы от изменения справедливой стоимости (восстановление ранее признанных расходов) активов признаются в том периоде, в котором они возникают.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	17102 - 17107 Основные средства и нематериальные активы банка	46301 Доходы от восстановления убытка от обесценения основных средств и нематериальных активов
Отнесение на финансовые результаты года	46301 Доходы от восстановления убытка от обесценения основных средств и нематериальных активов	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

При увеличении стоимости актива по которому ранее были признаны расходы от обесценения, доходы должны быть признаны в пределах суммы признанных ранее расходов, а оставшуюся часть увеличения стоимости актива отнести на счет «Резерв переоценки основных средств и нематериальных активов»

Счет пассивный	**46302**
Наименование счета:	Доходы от восстановления убытка от обесценения инвестиций в капитал
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов от восстановления ранее признанного убытка от обесценения инвестиций в капитал

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы от изменения справедливой стоимости (восстановление ранее признанных расходов) активов признаются в том периоде, в котором они возникают.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	16101-16103 Инвестиции в капитал	46302 Доходы от восстановления убытка от обесценения инвестиций в капитал
Отнесение на финансовые результаты года	46302 Доходы от восстановления убытка от обесценения инвестиций в капитал	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

При увеличении стоимости актива по которому ранее были признаны расходы от обесценения, доходы должны быть признаны в пределах суммы признанных ранее расходов, а оставшуюся часть увеличения стоимости актива отнести на счет «Резервы по прочей переоценке»

Счет пассивный	**46303**
Наименование счета:	Доходы от восстановления убытка от обесценения других активов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм доходов от восстановления ранее признанного убытка от обесценения других активов
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы от изменения справедливой стоимости (восстановление ранее признанных расходов) активов признаются в том периоде, в котором они возникают.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	16201 Инвестиционная недвижимость (модель учета по первоначальной стоимости)	46303 Доходы от восстановления убытка от обесценения других активов 32203 Резервы по прочей переоценке
Отнесение на финансовые результаты года	46303 Доходы от восстановления убытка от обесценения других активов 32203 Резервы по прочей переоценке	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

При увеличении стоимости актива по которому ранее были признаны расходы от обесценения, доходы должны быть признаны в пределах суммы признанных ранее расходов, а оставшуюся часть увеличения стоимости актива отнести на счет «Резервы по прочей переоценке»

Возврат неиспользованных провизий на потери

Счет пассивный	**46401**
Наименование счета:	Возврат неиспользованных провизий на потери по требованиям к финансовым структурам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм дохода от возврата неиспользованных провизий на потери по требованиям к финансовым структурам
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Величина реверсирования неиспользованных провизий должна признаваться в прибыли или убытке того периода, в котором величина убытка от обесценения активов уменьшается.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	13999 Резерв на потери - требования к финансовым структурам	46401 Возврат неиспользованных провизий на потери по требованиям к финансовым структурам
Отнесение на финансовые результаты года	46401 Возврат неиспользованных провизий на потери по требованиям к финансовым структурам	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**46402**
Наименование счета:	Возврат неиспользованных провизий на потери по требованиям к нефинансовым структурам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм дохода от возврата неиспользованных провизий на потери по требованиям к нефинансовым структурам.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Величина реверсирования неиспользованных провизий должна признаваться в прибыли или убытке того периода, в котором величина убытка от обесценения активов уменьшается.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	14999 Резерв на потери - требования к финансовым структурам	46402 Возврат неиспользованных провизий на потери по требованиям к нефинансовым структурам
Отнесение на финансовые результаты года	46402 Возврат неиспользованных провизий на потери по требованиям к нефинансовым структурам	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**46403**
Наименование счета:	Возврат неиспользованных провизий на потери по расчетам с дебиторами по текущим операциям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм дохода от возврата неиспользованных провизий на потери по расчетам с дебиторами по текущим операциям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Величина реверсирования неиспользованных провизий должна признаваться в прибыли или убытке того периода, в котором величина убытка от обесценения активов уменьшается.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	19299 Резерв на потери - Расчеты с дебиторами по текущим операциям	46403 Возврат неиспользованных провизий на потери по расчетам с дебиторами по текущим операциям
Отнесение на финансовые результаты года	46403 Возврат неиспользованных провизий на потери по расчетам с дебиторами по текущим операциям	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет пассивный	**46404**
Наименование счета:	Возврат неиспользованных провизий на потери по прочим активам и ценным бумагам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм дохода от возврата неиспользованных провизий на потери по прочим активам
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Величина реверсирования неиспользованных провизий должна признаваться в прибыли или убытке того периода, в котором величина убытка от обесценения активов уменьшается.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доходов	19999 Резерв на потери - прочие активы 28907 Резервы на убытки по условным обязательствам	46404 Возврат неиспользованных провизий на потери по прочим активам
Отнесение на финансовые результаты года	46404 Возврат неиспользованных провизий на потери по прочим активам	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

ПРОЦЕНТНЫЕ РАСХОДЫ

Процентные расходы по корреспондентским счетам

Счет активный	**51102**
Наименование счета:	Процентные расходы по корреспондентским счетам «Лоро» банковских учреждений
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных расходов банка по корреспондентским счетам банковских учреждений.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные, так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их оплаты. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	51102 Процентные расходы по корреспондентским счетам «Лоро» банковских учреждений	25103 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед банковскими учреждениями
Признание предварительно оплаченных процентных расходов	51102 Процентные расходы по корреспондентским счетам «Лоро» банковских учреждений	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51102 Процентные расходы по корреспондентским счетам «Лоро» банковских учреждений

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Банку следует сравнивать процентные расходы со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки по привлеченным средствам банка.

Счет активный	**51103**
Наименование счета:	Процентные расходы по корреспондентским счетам «Лоро» финансовых институтов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных расходов банка по корреспондентским счетам финансовых институтов.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип начисления:* Расходы как оплаченные, так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их оплаты. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	51103 Процентные расходы по корреспондентским счетам «Лоро» финансовых институтов	25104 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед финансовыми институтами
Признание предварительно оплаченных процентных расходов	51103 Процентные расходы по корреспондентским счетам «Лоро» финансовых институтов	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51103 Процентные расходы по корреспондентским счетам «Лоро» финансовых институтов

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Банку следует сравнивать процентные расходы со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки по привлеченным средствам банка.

Процентные расходы по депозитам «овернайт»

Счет активный **51201**

Наименование счета: Процентные расходы по депозитам «овернайт» от Центрального банка Туркменистана

Пользователь: Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм процентных расходов банка по депозитам «овернайт», привлеченным от Центрального банка Туркменистана.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные, так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их оплаты. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	51201 Процентные расходы по депозитам «овернайт» от Центрального банка Туркменистана	25101 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51201 Процентные расходы по депозитам «овернайт» от Центрального банка Туркменистана

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Банку следует сравнивать процентные расходы со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки по привлеченным средствам банка.

Счет активный	**51202**
Наименование счета:	Процентные расходы по депозитам «овернайт» от других банковских учреждений
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных расходов банка по депозитам «овернайт», привлеченным от других банковских учреждений
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные, так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их оплаты. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	51202 Процентные расходы по депозитам «овернайт» от других банковских учреждений	25103 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед банковскими учреждениями
Признание предварительно оплаченных процентных расходов	51202 Процентные расходы по депозитам «овернайт» от других банковских учреждений	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51202 Процентные расходы по депозитам «овернайт» от других банковских учреждений

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Банку следует сравнивать процентные расходы со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки по привлеченным средствам банка.

Счет активный	**51203**
Наименование счета:	Процентные расходы по депозитам «овернайт» от финансовых институтов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных расходов банка по депозитам «овернайт», привлеченным от финансовых институтов
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные, так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их оплаты. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	51203 Процентные расходы по депозитам «овернайт» от финансовых институтов	25104 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед финансовыми институтами
Признание предварительно оплаченных процентных расходов	51203 Процентные расходы по депозитам «овернайт» от финансовых институтов	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51203 Процентные расходы по депозитам «овернайт» от финансовых институтов

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.
Банку следует сравнивать процентные расходы со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки по привлеченным средствам банка.

Процентные расходы по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана

Счет активный	**51301**
Наименование счета:	Процентные расходы по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана - По кредитам и срочным счетам
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных расходов банка по полученным кредитам и привлеченным срочным счетам от Центрального банка Туркменистана.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные, так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их оплаты. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	51301 Процентные расходы по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана - По кредитам и срочным счетам	25101 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана
Признание предварительно оплаченных процентных расходов	51301 Процентные расходы по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана - По кредитам и срочным счетам	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51301 Процентные расходы по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана - По кредитам и срочным счетам

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Банку следует сравнивать процентные расходы со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки по привлеченным средствам банка.

Счет активный **51302**

Наименование счета: Процентные расходы по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана - По другим обязательствам

Пользователь: Коммерческий банк

Назначение счета: Учет процентных расходов банка по другим обязательствам, перед Центральным банком Туркменистана.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип начисления:* Расходы как оплаченные, так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их оплаты. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	51302 Процентные расходы по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана - По другим обязательствам	25101 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана
Признание предварительно оплаченных процентных расходов	51302 Процентные расходы по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана - По другим обязательствам	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51302 Процентные расходы по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана - По другим обязательствам

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Банку следует сравнивать процентные расходы со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки по привлеченным средствам банка.

Счет активный **51303**

Наименование счета: Расходы от амортизации премии по требованиям к Центральному банку Туркменистана

Пользователь: Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм расходов от амортизации премии по требованиям к Центральному банку Туркменистана.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация премии	51303 Расходы от амортизации премии по требованиям к Центральному банку Туркменистана	13104 Премия по требованиям к Центральному банку Туркменистана
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51303 Расходы от амортизации премии по требованиям к Центральному банку Туркменистана

Комментарии:

Размещенные кредиты/депозиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового актива. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**51304**
Наименование счета:	Расходы от амортизации дисконта по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов от амортизации дисконта по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация дисконта	51304 Расходы от амортизации дисконта по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана	22104 Дисконт по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51304 Расходы от амортизации дисконта по обязательствам перед Центральным банком Туркменистана

Комментарии:

Привлеченные депозиты/кредиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового обязательства. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Процентные расходы по обязательствам перед международными организациями

Счет активный	**51401**
Наименование счета:	Процентные расходы по обязательствам перед международными организациями - По кредитам и срочным счетам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Уполномоченный коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных расходов банка по полученным кредитам и привлеченным срочным счетам от международных организаций
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления: Р*асходы как оплаченные, так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их оплаты. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	51401 Процентные расходы по обязательствам перед международными организациями - По кредитам и срочным счетам	25102 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед международными организациями
Признание предварительно оплаченных процентных расходов	51401 Процентные расходы по обязательствам перед международными организациями - По кредитам и срочным счетам	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51401 Процентные расходы по обязательствам перед международными организациями - По кредитам и срочным счетам

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Банку следует сравнивать процентные расходы со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки по привлеченным средствам банка.

Счет активный	**51402**
Наименование счета:	Процентные расходы по обязательствам перед международными организациями - По другим обязательствам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Уполномоченный коммерческий банк
Назначение счета:	Учет процентных расходов банка по другим обязательствам, перед международными организациями.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные, так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их оплаты. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	51402 Процентные расходы по обязательствам перед международными организациями - По другим обязательствам	25102 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед международными организациями
Признание предварительно оплаченных процентных расходов	51402 Процентные расходы по обязательствам перед международными организациями - По другим обязательствам	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51402 Процентные расходы по обязательствам перед международными организациями - По другим обязательствам

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.
Банку следует сравнивать процентные расходы со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки по привлеченным средствам банка.

Счет активный	**51403**
Наименование счета:	Расходы от амортизации премии по требованиям к международным организациям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Уполномоченный коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов от амортизации премии по требованиям к международным организациям.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация премии	51403 Расходы от амортизации премии по требованиям к международным организациям	13208 Премия по требованиям к международным организациям
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51403 Расходы от амортизации премии по требованиям к международным организациям

Комментарии:

Размещенные кредиты/депозиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового актива. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**51404**
Наименование счета:	Расходы от амортизации дисконта по обязательствам перед международными организациями
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Уполномоченный коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов от амортизации дисконта по обязательствам перед международными организациями.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация дисконта	51404 Расходы от амортизации дисконта по обязательствам перед международными организациями	22204 Дисконт по обязательствам перед международными организациями
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51404 Расходы от амортизации дисконта по обязательствам перед международными организациями

Комментарии:

Привлеченные депозиты/кредиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового обязательства. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Процентные расходы по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтам

Счет активный	**51501**
Наименование счета:	Процентные расходы по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтам - По кредитам и срочным счетам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных расходов банка по полученным кредитам и привлеченным срочным счетам от банковских учреждений и финансовых институтов.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные, так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их оплаты. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	51501 Процентные расходы по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтам - По кредитам и срочным счетам	25103 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед банковскими учреждениями 25104 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед финансовыми институтами
Признание предварительно оплаченных процентных расходов	51501 Процентные расходы по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтам - По кредитам и срочным счетам	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51501 Процентные расходы по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтам - По кредитам и срочным счетам

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Банку следует сравнивать процентные расходы со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки по привлеченным средствам банка.

Счет активный	**51502**
Наименование счета:	Процентные расходы по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтам - По аккредитивам и другим депозитам с условными сроками исполнения
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных расходов банка по аккредитивам и другим депозитам с условными сроками исполнения, привлеченным от банковских учреждений и финансовых институтов.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Учет всех начисленных процентных расходов, как выплаченных, так и не выплаченных. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	51502 Процентные расходы по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтам - По аккредитивам и другим депозитам с условными сроками исполнения	25103 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед банковскими учреждениями 25104 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед финансовыми институтами
Признание предварительно оплаченных процентных расходов	51502 Процентные расходы по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтам - По аккредитивам и другим депозитам с условными сроками исполнения	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51502 Процентные расходы по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтам - По аккредитивам и другим депозитам с условными сроками исполнения

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Банку следует сравнивать процентные расходы со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки по привлеченным средствам банка.

Счет активный	**51503**
Наименование счета:	Процентные расходы по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтам - По другим обязательствам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет процентных расходов банка по другим обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтами.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные, так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их оплаты. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	51503 Процентные расходы по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтам - По другим обязательствам	25103 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед банковскими учреждениями 25104 Начисленные проценты к оплате по обязательствам перед финансовыми институтами
Признание предварительно оплаченных процентных расходов	51503 Процентные расходы по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтам - По другим обязательствам	19302 Авансовые платежи

Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51503 Процентные расходы по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтам - По другим обязательствам

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.
Банку следует сравнивать процентные расходы со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки по привлеченным средствам банка.

Счет активный	**51506**
Наименование счета:	Расходы от амортизации премии по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов от амортизации премии по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация премии	51506 Расходы от амортизации премии по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам	13308 Премия по требованиям к банковским учреждениям 13408 Премия по требованиям к финансовым институтам
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51506 Расходы от амортизации премии по требованиям к банковским учреждениям и финансовым институтам

Комментарии:

Размещенные кредиты/депозиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового актива. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**51507**
Наименование счета:	Расходы от амортизации дисконта по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтами
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов от амортизации дисконта по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтами
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация дисконта	51507 Расходы от амортизации дисконта по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтами	22305 Дисконт по обязательствам перед банковскими учреждениями 22404 Дисконт по обязательствам перед финансовыми институтами
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51507 Расходы от амортизации дисконта по обязательствам перед банковскими учреждениями и финансовыми институтами

Комментарии:

Привлеченные депозиты/кредиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового обязательства. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами

Счет активный	**51601**
Наименование счета:	Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами - По средствам до востребования
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета:	Учет процентных расходов банка по средствам до востребования нефинансовых структур.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные, так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их оплаты. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	51601 Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами - По средствам до востребования	Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка Счета 22105 - 22112
Признание предварительно оплаченных процентных расходов	51601 Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами - По средствам до востребования	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51601 Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами - По средствам до востребования

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Банку следует сравнивать процентные расходы со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки по привлеченным средствам банка.

Счет активный	**51602**
Наименование счета:	Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами - По срочным счетам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных расходов банка по привлеченным срочным счетам от нефинансовых структур.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные, так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их оплаты. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	51602 Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами - По срочным счетам	Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка Счета 22105 - 22112
Признание предварительно оплаченных процентных расходов	51602 Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами - По срочным счетам	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51602 Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами - По срочным счетам

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Банку следует сравнивать процентные расходы со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки по привлеченным средствам банка.

Счет активный	**51603**
Наименование счета:	Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами - По аккредитивам и другим депозитам с условными сроками исполнения
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных расходов банка по аккредитивам и другим депозитам с условными сроками исполнения, привлеченным от нефинансовых структур.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Учет всех начисленных процентных расходов, как выплаченных, так и не выплаченных. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	51603 Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами - По аккредитивам и другим депозитам с условными сроками исполнения	Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка Счета 22105 - 22112
Признание предварительно оплаченных процентных расходов	51603 Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами - По аккредитивам и другим депозитам с условными сроками исполнения	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51603 Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами - По аккредитивам и другим депозитам с условными сроками исполнения

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Банку следует сравнивать процентные расходы со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки по привлеченным средствам банка.

Счет активный	**51604**
Наименование счета:	Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами - По другим обязательствам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет процентных расходов банка по другим обязательствам перед нефинансовыми структурами.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные, так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их оплаты. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	51604 Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами - По другим обязательствам	Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка Счета 22105 - 22112
Признание предварительно оплаченных процентных расходов	51604 Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами - По другим обязательствам	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51604 Процентные расходы по обязательствам перед нефинансовыми структурами - По другим обязательствам

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Банку следует сравнивать процентные расходы со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки по привлеченным средствам банка.

Счет активный	**51606**
Наименование счета:	Расходы от амортизации премии по требованиям к нефинансовым структурам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов от амортизации премии по требованиям к нефинансовым структурам.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация премии	51606 Расходы от амортизации премии по требованиям к нефинансовым структурам	14210 Премия по требованиям предоставленным нефинансовым структурам
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51606 Расходы от амортизации премии по требованиям к нефинансовым структурам

Комментарии:

Размещенные кредиты/депозиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового актива. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**51607**
Наименование счета:	Расходы от амортизации дисконта по обязательствам перед нефинансовыми структурами
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов от амортизации дисконта по обязательствам перед нефинансовыми структурами
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация дисконта	51607 Расходы от амортизации дисконта по обязательствам перед нефинансовыми структурами	23309 Дисконт по срочным счетам нефинансовых структур 23909 Дисконт по другим обязательствам перед нефинансовыми структурами
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51607 Расходы от амортизации дисконта по обязательствам перед нефинансовыми структурами

Комментарии:

Привлеченные депозиты/кредиты первоначально признаются по фактической стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с возникновением финансового обязательства. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Процентные расходы по ценным бумагам

Счет активный	**51701**
Наименование счета:	Процентные расходы по выпущенным долговым ценным бумагам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных расходов банка по выпущенным долговым ценным бумагам.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы по ценным бумагам как оплаченные, так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их оплаты. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	51701 Процентные расходы по выпущенным долговым ценным бумагам	25402 Начисленные проценты по выпущенным банком ценным бумагам
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51701 Процентные расходы по выпущенным долговым ценным бумагам

Комментарии:
Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**51702**
Наименование счета:	Процентные расходы по выпущенным прочим ценным бумагам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных расходов банка по выпущенным прочим ценным бумагам.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы по ценным бумагам как оплаченные, так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их оплаты. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	51702 Процентные расходы по выпущенным прочим ценным бумагам	25402 Начисленные проценты по выпущенным банком ценным бумагам
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51702 Процентные расходы по выпущенным прочим ценным бумагам

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**51703**
Наименование счета:	Расходы по амортизации премии по ценным бумагам, предназначенным для продажи
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов по амортизации премии по ценным бумагам, предназначенным для продажи
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация премии	51703 Расходы по амортизации премии по ценным бумагам, предназначенным для продажи	12104 Премия по ценным бумагам предназначенных для продажи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51703 Расходы по амортизации премии по ценным бумагам, предназначенным для продажи (торговые)

Комментарии:

Ценные бумаги первоначально признаются по номинальной стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с покупкой ценных бумаг. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**51704**
Наименование счета:	Расходы по амортизации премии по ценным бумагам, имеющимся в наличии для продажи
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов по амортизации премии по ценным бумагам имеющимся в наличии для продажи
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация премии	51704 Расходы по амортизации премии по ценным бумагам, имеющимся в наличии для продажи	15105 Премия по ценным бумагам имеющихся в наличии для продажи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51704 Расходы по амортизации премии по ценным бумагам, имеющимся в наличии для продажи

Комментарии:

Ценные бумаги первоначально признаются по номинальной стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с покупкой ценных бумаг. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный **51705**

Наименование счета: Расходы по амортизации премии по ценным бумагам, удерживаемых до погашения

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм расходов по амортизации премии по ценным бумагам удерживаемым до погашения

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Амортизация премии	51705 Расходы по амортизации премии по ценным бумагам, удерживаемых до погашения	15305 Премия по ценным бумагам удерживаемых до погашения
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51705 Расходы по амортизации премии по ценным бумагам, удерживаемых до погашения

Комментарии:

Ценные бумаги первоначально признаются по номинальной стоимости с учетом затрат по сделке прямо связанных с покупкой ценных бумаг. Затраты амортизируются на доходы и расходы по эффективной ставке процента

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**51706**
Наименование счета:	Расходы по амортизации дисконта по выпущенным ценным бумагам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов, связанных с амортизацией дисконта по выпущенным ценным бумагам.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы по амортизации дисконта и премии, отражаются в учете в том периоде, к котором они относятся, независимо от срока платежа.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	51706 Расходы по амортизации дисконта по выпущенным ценным бумагам	24205 Дисконт по выпущенным ценным бумагам
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51706 Расходы по амортизации дисконта по выпущенным ценным бумагам

Комментарии:

Разница между номинальной стоимостью и ценой реализации выпущенных ценных бумаг должна быть отражена на счетах дисконта или премии, с последующей амортизацией их на доходы/расходы по эффективной ставке процента.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**51707**
Наименование счета:	Расходы по операциям «РЕПО» с ценными бумагами
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных расходов по операциям «РЕПО» с ценными бумагами

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы по операциям «РЕПО» с ценными бумагами, как оплаченные, так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их оплаты. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	51707 Расходы по операциям «РЕПО» с ценными бумагами	25401 Начисленные проценты по операциям «РЕПО» с ценными бумагами
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51707 Расходы по операциям «РЕПО» с ценными бумагами

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Прочие процентные расходы

Счет активный	**51901**
Наименование счета:	Процентные расходы по ресурсам переданным учреждениям одного банка
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм процентных расходов по ресурсам переданным учреждениям одного банка
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные, так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их оплаты. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	51901 Процентные расходы по ресурсам переданным учреждениям одного банка	25113 Начисленные проценты к оплате по ресурсам переданным учреждениям одного банка
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51901 Процентные расходы по ресурсам переданным учреждениям одного банка

Комментарии:

Расчет начисленных процентов к оплате производится по крайней мере в конце отчетного периода, и в конце рабочего дня отражается по дебету счета «Процентные расходы» и кредиту счета «Начисленные проценты к оплате по обязательствам банка» как сумма процентов, подлежащих оплате за текущий отчетный период с момента предыдущего начисления.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Банку следует сравнивать процентные расходы со средним остатком непогашенной задолженности по ссудам для оценки уровня средней процентной ставки по привлеченным средствам банка.

В случае, если межфилиальные отношения предусматривают уплату процентов, расчеты по начисленным и полученным (уплаченным) процентам подлежат тщательной выверке. В сводном балансе на отчетную дату счета по начисленным доходам и расходам, а также полученным и уплаченным процентам подлежит сальдированию.

Счет активный	**51902**
Наименование счета:	Прочие процентные расходы
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм прочих процентных расходов банка.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные, так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их оплаты. Суммы начисленных процентов, отраженных на данном счете, должны быть адекватны суммам процентов, начисленных за период с момента последнего платежа по последний день отчетного периода

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	51902 Прочие процентные расходы	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами

Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	51902 Прочие процентные расходы

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

НЕ ПРОЦЕНТНЫЕ РАСХОДЫ

Комиссионные расходы

Счет активный	**52101**
Наименование счета:	Комиссионные расходы - За услуги по кассовым операциям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм комиссионных расходов банка за услуги, по кассовым операциям.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Комиссионные расходы банка как оплаченные, так и не оплаченные учитываются в том периоде, в котором эти услуги оказаны, независимо от срока фактической оплаты денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52101 Комиссионные расходы - За услуги по кассовым операциям	25201Начисленные комиссионные за услуги по кассовым операциям
Признание предварительно оплаченных комиссионных расходов	52101 Комиссионные расходы - За услуги по кассовым операциям	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52101 Комиссионные расходы - За услуги по кассовым операциям

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**52102**
Наименование счета:	Комиссионные расходы - За услуги по переводным и межбанковским операциям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм комиссионных расходов банка за услуги, банка по переводным и межбанковским операциям.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Комиссионные расходы банка как оплаченные, так и не оплаченные учитываются в том периоде, в котором эти услуги оказаны, независимо от срока фактической оплаты денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52102 Комиссионные расходы - За услуги по переводным и межбанковским операциям	25202 Начисленные комиссионные за услуги по переводным и межбанковским операциям
Признание предварительно оплаченных комиссионных расходов	52102 Комиссионные расходы - За услуги по переводным и межбанковским операциям	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52102 Комиссионные расходы - За услуги по переводным и межбанковским операциям

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**52103**
Наименование счета:	Комиссионные расходы - За услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм комиссионных расходов банка за услуги, банка по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Комиссионные расходы банка как оплаченные, так и не оплаченные учитываются в том периоде, в котором эти услуги оказаны, независимо от срока фактической оплаты денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52103 Комиссионные расходы - За услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов	25203 Начисленные комиссионные за услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов
Признание предварительно оплаченных комиссионных расходов	52103 Комиссионные расходы - За услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52103 Комиссионные расходы - За услуги по приему вкладов, открытию и ведению банковских счетов клиентов

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**52104**
Наименование счета:	Комиссионные расходы - За услуги с дорожными чеками и банковскими карточками
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм комиссионных расходов банка за услуги с дорожными чеками и пластиковыми карточками.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Комиссионные расходы банка как оплаченные, так и не оплаченные учитываются в том периоде, в котором эти услуги оказаны, независимо от срока фактической оплаты денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52104 Комиссионные расходы - За услуги с дорожными чеками и банковскими карточками	25204 Начисленные комиссионные за услуги с дорожными чеками и банковскими карточками

Признание предварительно оплаченных комиссионных расходов	52104 Комиссионные расходы - За услуги с дорожными чеками и банковскими карточками	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52104 Комиссионные расходы - За услуги с дорожными чеками и банковскими карточками

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный **52105**

Наименование счета: Комиссионные расходы - За услуги по купле-продаже ценных бумаг

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм комиссионных расходов банка за услуги по купле-продаже ценных бумаг.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип начисления:* Комиссионные расходы банка как оплаченные, так и не оплаченные учитываются в том периоде, в котором эти услуги оказаны, независимо от срока фактической оплаты денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52105 Комиссионные расходы - За услуги по купле-продаже ценных бумаг	25205 Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже ценных бумаг
Признание предварительно оплаченных комиссионных расходов	52105 Комиссионные расходы - За услуги по купле-продаже ценных бумаг	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52105 Комиссионные расходы - За услуги по купле-продаже ценных бумаг

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**52106**
Наименование счета:	Комиссионные расходы - За услуги по купле-продаже иностранной валюты
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм комиссионных расходов банка за услуги по купле-продаже иностранной валюты.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Комиссионные расходы банка как оплаченные, так и не оплаченные учитываются в том периоде, в котором эти услуги оказаны, независимо от срока фактической оплаты денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52106 Комиссионные расходы - За услуги по купле-продаже иностранной валюты	25206 Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже иностранной валюты
Признание предварительно оплаченных комиссионных расходов	52106 Комиссионные расходы - За услуги по купле-продаже иностранной валюты	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52106 Комиссионные расходы - За услуги по купле-продаже иностранной валюты

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**52107**
Наименование счета:	Комиссионные расходы - За услуги по купле-продаже драгоценных металлов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм комиссионных расходов банка за услуги по купле-продаже драгоценных металлов.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Комиссионные расходы банка как оплаченные, так и не оплаченные учитываются в том периоде, в котором эти услуги оказаны, независимо от срока фактической оплаты денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52107 Комиссионные расходы - За услуги по купле-продаже драгоценных металлов	25207 Начисленные комиссионные за услуги по купле-продаже драгоценных металлов
Признание предварительно оплаченных комиссионных расходов	52107 Комиссионные расходы - За услуги по купле-продаже драгоценных металлов	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52107 Комиссионные расходы - За услуги по купле-продаже драгоценных металлов

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**52108**
Наименование счета:	Комиссионные расходы - За услуги по выдаче гарантий и поручительств
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм комиссионных расходов банка за услуги по выдаче гарантий и поручительств.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Комиссионные расходы банка как оплаченные, так и не оплаченные учитываются в том периоде, в котором эти услуги оказаны, независимо от срока фактической оплаты денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52108 Комиссионные расходы - За услуги по выдаче гарантий и поручительств.	25208 Начисленные комиссионные за услуги по выдаче гарантий и поручительств

Признание предварительно оплаченных комиссионных расходов	52108 Комиссионные расходы - За услуги по выдаче гарантий и поручительств.	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52108 Комиссионные расходы - За услуги по выдаче гарантий и поручительств.

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**52109**
Наименование счета:	Комиссионные расходы - За услуги по расчетам инкассо
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм комиссионных расходов банка за услуги по расчетам инкассо.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Комиссионные расходы банка как оплаченные, так и не оплаченные учитываются в том периоде, в котором эти услуги оказаны, независимо от срока фактической оплаты денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52109 Комиссионные расходы - За услуги по расчетам инкассо	25209 Начисленные комиссионные за услуги по расчетам инкассо
Признание предварительно оплаченных комиссионных расходов	52109 Комиссионные расходы - За услуги по расчетам инкассо	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52109 Комиссионные расходы - За услуги по расчетам инкассо

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**52110**
Наименование счета:	Комиссионные расходы - за услуги по открытию и ведению аккредитивов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм комиссионных расходов банка за открытие и ведение аккредитива.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Комиссионные расходы банка как оплаченные, так и не оплаченные учитываются в том периоде, в котором эти услуги оказаны, независимо от срока фактической оплаты денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52110 Комиссионные расходы - за услуги по открытию и ведению аккредитивов	25210 Начисленные комиссионные за услуги по открытию и ведению аккредитивов
Признание предварительно оплаченных комиссионных расходов	52110 Комиссионные расходы - за услуги по открытию и ведению аккредитивов	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52110 Комиссионные расходы - за услуги по открытию и ведению аккредитивов

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**52111**
Наименование счета:	Комиссионные расходы - За акцепт платежных документов.
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм комиссионных расходов банка за акцепт платежных документов.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Комиссионные расходы банка как оплаченные, так и не оплаченные учитываются в том периоде, в котором эти услуги оказаны, независимо от срока фактической оплаты денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52111 Комиссионные расходы - За акцепт платежных документов.	25211 Начисленные комиссионные за акцепт платежных документов

Признание предварительно оплаченных комиссионных расходов	52111 Комиссионные расходы - За акцепт платежных документов.	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52111 Комиссионные расходы - За акцепт платежных документов.

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**52112**
Наименование счета:	Комиссионные расходы - За услуги по доверительным операциям.
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм комиссионных расходов банка за услуги по доверительным операциям.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Комиссионные расходы банка как оплаченные, так и не оплаченные учитываются в том периоде, в котором эти услуги оказаны, независимо от срока фактической оплаты денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52112 Комиссионные расходы - За услуги по доверительным операциям.	25212 Начисленные комиссионные за услуги по доверитель-ным операциям
Признание предварительно оплаченных комиссионных расходов	52112 Комиссионные расходы - За услуги по доверительным операциям.	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52112 Комиссионные расходы - За услуги по доверительным операциям.

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**52113**
Наименование счета:	Прочие комиссионные расходы
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм прочих комиссионных расходов банка.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Комиссионные расходы банка как оплаченные, так и не оплаченные учитываются в том периоде, в котором эти услуги оказаны, независимо от срока фактической оплаты денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52113 Прочие комиссионные расходы	25213 Начисленные прочие комиссионные
Признание предварительно оплаченных комиссионных расходов	52113 Прочие комиссионные расходы	19302 Авансовые платежи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52113 Прочие комиссионные расходы

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Расходы по дилинговым операциям

Счет активный	**52201**
Наименование счета:	Расходы по купле-продаже иностранной валюты
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов банка по купле-продаже иностранной валюты.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52201 Расходы по купле-продаже иностранной валюты.	28912 Контрстоимость иностранной валюты в манатах (короткой валютной позиции)
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52201 Расходы по купле-продаже иностранной валюты.

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**52202**
Наименование счета:	Расходы по купле-продаже ценных бумаг
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов банка по купле-продаже ценных бумаг
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52202 Расходы по купле-продаже ценных бумаг	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 28205 Расчеты с брокерами 19205 Расчеты с брокерами
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52202 Расходы по купле-продаже ценных бумаг

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**52203**
Наименование счета:	Расходы по купле-продаже драгоценных металлов.
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов банка по купле-продаже драгоценных металлов
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52203 Расходы по купле-продаже драгоценных металлов.	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52203 Расходы по купле-продаже ценных бумаг

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**52207**
Наименование счета:	Расходы по прочим операциям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета:	Учет расходов банка по прочим дилинговым операциям
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52207 Расходы по прочим операциям	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52207 Расходы по прочим операциям

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Расходы с производными финансовыми инструментами

Счет активный	**52301**
Наименование счета:	Расходы по операциям фьючерс
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов банка по торговым и финансовым фьючерсам
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52301 Расходы по операциям фьючерс	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка

Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52301 Расходы по операциям фьючерс

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**52302**
Наименование счета:	Расходы по опционным контрактам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов банка по опционным контрактам
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52302 Расходы по опционным контрактам	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52302 Расходы по опционным контрактам

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**52303**
Наименование счета:	Расходы по форвардным операциям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов банка по форвардным контрактам
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52303 Расходы по форвардным операциям	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52303 Расходы по форвардным операциям

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**52307**
Наименование счета:	Расходы по прочим операциям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов банка по прочим операциям с производными финансовыми инструментами
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52307 Расходы по прочим операциям	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52307 Расходы по прочим операциям

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Расходы от продажи

Счет активный	**52401**
Наименование счета:	Расходы от реализации инвестиций в капитал
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов банка от реализации инвестиций в капитал.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52401 Расходы от реализации инвестиций в капитал	28205 Расчеты с брокерами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19205 Расчеты с брокерами 19210 Расчеты с прочими дебиторами
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52401 Расходы от реализации инвестиций в капитал

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**52402**
Наименование счета:	Расходы от реализации основных средств и нематериальных активов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов банка от реализации основных средств и нематериальных активов
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52402 Расходы от реализации основных средств и нематериальных активов	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52402 Расходы от реализации основных средств и нематериальных активов

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Прибыль или убыток, возникающие в связи с прекращением признания объекта основных средств, определяется как разность между чистыми поступлениями от выбытия, если таковые имеются, и учетной стоимостью данного объекта.

Счет активный	**52403**
Наименование счета:	Расходы от реализации залогового имущества и товарно-материальных запасов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов банка от реализации залогового имущества и товарно-материальных запасов.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52403 Расходы от реализации залогового имущества и товарно-материальных запасов	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52403 Расходы от реализации залогового имущества и товарно-материальных запасов

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

В случае превышения учетной стоимости актива суммы заключенного соглашения по продаже их разница признается как расход от продажи актива.

Счет активный	**52404**
Наименование счета:	Расходы от реализации прочих активов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка от реализации прочих активов.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	52404 Расходы от реализации прочих активов	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами

Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	52404 Расходы от реализации прочих активов

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

В случае превышения учетной стоимости актива суммы заключенного соглашения по продаже их разница признается как расход от продажи актива.

РАСХОДЫ ПО ПЕРСОНАЛУ

Расходы по персоналу

Счет активный	**53101**
Наименование счета:	Расходы по заработной плате
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка по заработной плате сотрудников.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все расходы банка, связанные с содержанием персонала учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	53101 Расходы по заработной плате	28210 Расчеты с прочими кредиторами 19208 Расчеты с сотрудниками банка
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	53101 Расходы по заработной плате

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**53102**
Наименование счета:	Прочие расходы на сотрудников
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет прочих расходов банка на сотрудников банка.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все расходы банка, связанные с содержанием персонала учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	53102 Прочие расходы на сотрудников	28210 Расчеты с прочими кредиторами 19208 Расчеты с сотрудниками банка
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	53102 Прочие расходы на сотрудников

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**53103**
Наименование счета:	Расходы по оплате временной нетрудоспособности
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка по оплате временной нетрудоспособности сотрудников.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все расходы банка, связанные с содержанием персонала учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	53103 Расходы по оплате временной нетрудоспособности	28210 Расчеты с прочими кредиторами 19208 Расчеты с сотрудниками банка

Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	53103 Расходы по оплате временной нетрудоспособности

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**53104**
Наименование счета:	Отчисления на социальное страхование
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка по отчислениям на социальное страхование.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все расходы банка, связанные с содержанием персонала учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	53104 Отчисления на социальное страхование	28210 Расчеты с прочими кредиторами
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	53104 Отчисления на социальное страхование

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**53105**
Наименование счета:	Расходы на служебные командировки
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка на служебные командировки.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все расходы банка, связанные с содержанием персонала учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	53105 Расходы на служебные командировки	28210 Расчеты с прочими кредиторами 19208 Расчеты с сотрудниками банка
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	53105 Расходы на служебные командировки

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**53106**
Наименование счета:	Расходы по подготовке кадров
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка по подготовке кадров.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все расходы банка, связанные с содержанием персонала учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	53106 Расходы по подготовке кадров	28210 Расчеты с прочими кредиторами
Признание предварительно оплаченных расходов	53106 Расходы по подготовке кадров	19210 Расчеты с прочими дебиторами
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	53106 Расходы по подготовке кадров

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

ХОЗЯЙСТВЕННЫЕ РАСХОДЫ

Содержание помещений

Счет активный	**54101**
Наименование счета:	Расходы на ремонт зданий
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка на ремонт зданий и помещений.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все расходы банка, связанные с содержанием помещений учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54101 Расходы на ремонт зданий	19203 Дебиторы по капитальным затратам 19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 19601 Строительные материалы 19603 Прочие товарно-материальные запасы 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54101 Расходы на ремонт зданий

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**54102**
Наименование счета:	Расходы на охрану и сигнализацию
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка на охрану помещений, установку и содержание сигнализации.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все расходы банка, связанные с содержанием помещений учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54102 Расходы на охрану и сигнализацию	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 19603 Прочие товарно-материальные запасы 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23201 Счета государственных предприятий и организаций
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54102 Расходы на охрану и сигнализацию

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**54103**
Наименование счета:	Расходы на содержание помещений
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка на содержание помещений (отопление, освещение и т.п.).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все расходы банка, связанные с содержанием помещений учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54103 Расходы на содержание помещений	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 19603 Прочие товарно-материальные запасы 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54103 Расходы на содержание помещений

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**54104**
Наименование счета:	Расходы по аренде помещений
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка по аренде помещений
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все расходы банка, связанные с содержанием помещений учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54104 Расходы по аренде помещений	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54104 Расходы по аренде помещений

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**54105**
Наименование счета:	Прочие расходы на содержание помещений
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет прочих расходов банка по содержанию и обслуживанию помещений.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все расходы банка, связанные с содержанием помещений учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54105 Прочие расходы на содержание помещений	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 19603 Прочие товарно-материальные запасы 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 11101-11102 Корреспондентские счета 21101-21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54105 Прочие расходы на содержание помещений

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Содержание транспорта и техники

Счет активный	**54201**
Наименование счета:	Расходы на ремонт транспорта
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка на ремонт транспорта.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все расходы банка, связанные с содержанием транспорта и техники учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54201 Расходы на ремонт транспорта	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 19603 Прочие товарно-материальные запасы 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 11101 - 11102 Корреспондентские счета 21101 - 21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54201 Расходы на ремонт транспорта

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**54202**
Наименование счета:	Расходы на горюче смазочные материалы
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка на горюче смазочные материалы.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все расходы банка, связанные с содержанием транспорта и техники учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54202 Расходы на горюче смазочные материалы	19603 Прочие товарно-материальные запасы

Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54202 Расходы на горюче смазочные материалы

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**54203**
Наименование счета:	Расходы на ремонт техники и инвентаря
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка на ремонт техники и инвентаря.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все расходы банка, связанные с содержанием транспорта и техники учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54203 Расходы на ремонт техники и инвентаря	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 19603 Прочие товарно-материальные запасы 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 11101 - 11102 Корреспондентские счета 21101 - 21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54203 Расходы на ремонт техники и инвентаря

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**54207**
Наименование счета:	Прочие расходы на содержание транспорта и техники
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет прочих расходов банка на содержание и обслуживание транспорта и техники.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все расходы банка, связанные с содержанием транспорта и техники учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54207 Прочие расходы на содержание транспорта и техники	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 19603 Прочие товарно-материальные запасы 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 11101 - 11102 Корреспондентские счета 21101 - 21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54207 Прочие расходы на содержание транспорта и техники

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Административные расходы

Счет активный	**54301**
Наименование счета:	Расходы на рекламу
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка на рекламу.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все административные расходы банка учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54301 Расходы на рекламу	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 11101 - 11102 Корреспондентские счета 21101 - 21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54301 Расходы на рекламу

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**54302**
Наименование счета:	Расходы по аудиту и консультационным услугам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка по аудиту и консультационным услугам.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все административные расходы банка учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54302 Расходы по аудиту и консультационным услугам	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 11101 - 11102 Корреспондентские счета 21101 - 21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54302 Расходы по аудиту и консультационным услугам

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**54303**
Наименование счета:	Расходы по страхованию
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка по страхованию.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все административные расходы банка учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54303 Расходы по страхованию	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 11101 - 11102 Корреспондентские счета 21101 - 21103 Корреспондентские счета 23201 Счета государственных предприятий и организаций
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54303 Расходы по страхованию

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**54304**
Наименование счета:	Расходы по услугам связи
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка по услугам связи (телефон, почтовые услуги и т.п.).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все административные расходы банка учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54304 Расходы по услугам связи	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 11101 - 11102 Корреспондентские счета 21101 - 21102 Корреспондентские счета 23201 Счета государственных предприятий и организаций

Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54304 Расходы по услугам связи

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**54305**
Наименование счета:	Расходы на канцелярские и другие офисные принадлежности
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка на канцелярские и другие офисные принадлежности.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все административные расходы банка учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54305 Расходы на канцелярские и другие офисные принадлежности	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 19603 Прочие товарно-материальные запасы 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 11101 - 11102 Корреспондентские счета 21101 - 21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54305 Расходы на канцелярские и другие офисные принадлежности

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**54306**
Наименование счета:	Представительские расходы
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет представительских расходов банка.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все административные расходы банка учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54306 Представительские расходы	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 19603 Прочие товарно-материальные запасы 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 11101 - 11102 Корреспондентские счета 21101 - 21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54306 Представительские расходы

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**54307**
Наименование счета:	Прочие административные расходы
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет прочих административных расходов банка.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все административные расходы банка учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54307 Прочие административные расходы	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 19603 Прочие товарно-материальные запасы 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 11101 - 11102 Корреспондентские счета 21101 - 21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54307 Прочие административные расходы

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Общехозяйственные расходы

Счет активный	**54401**
Наименование счета:	Расходы на инкассацию и перевозку
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка на перевозку и инкассацию.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все расходы банка, связанные с хозяйственной деятельностью учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54401 Расходы на инкассацию и перевозку	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 11101 - 11102 Корреспондентские счета 21101 - 21102 Корреспондентские счета 23201 Счета государственных предприятий и организаций
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54401 Расходы на инкассацию и перевозку

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**54402**
Наименование счета:	Расходы по изготовлению и приобретению бланков и упаковочных материалов.
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка связанных с изготовлением бланков и упаковочных материалов для денежных билетов и монет.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все расходы банка, связанные с хозяйственной деятельностью учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54402 Расходы по изготовлению и приобретению бланков и упаковочных материалов.	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 19603 Прочие товарно-материальные запасы 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 11101 - 11102 Корреспондентские счета 21101 - 21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54402 Расходы по изготовлению и приобретению бланков и упаковочных материалов.

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**54403**
Наименование счета:	Расходы, связанные с изготовлением и внедрением платежно-расчетных средств
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка, связанных с изготовлением и внедрением платежно-расчетных средств (банковских карт, дорожных чеков и т. п.).

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все расходы банка, связанные с хозяйственной деятельностью учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54403 Расходы, связанные с изготовлением и внедрением платежно-расчетных средств	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 19603 Прочие товарно-материальные запасы 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 11101 - 11102 Корреспондентские счета 21101 - 21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54403 Расходы, связанные с изготовлением и внедрением платежно-расчетных средств

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**54404**
Наименование счета:	Расходы по выпуску банкнот и монет
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка по выпуску банкнот и монет.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все расходы банка, связанные с хозяйственной деятельностью учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54404 Расходы по выпуску банкнот и монет	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 11102 Счета «Ностро» в других банковских учреждениях 21102 Счета «Лоро» других банковских учреждений
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54404 Расходы по выпуску банкнот и монет

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**54405**
Наименование счета:	Расходы, связанные с отчислениями в фонд гарантий депозитов физических лиц
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка связанные с отчислениями в фонд гарантий депозитов физических лиц.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все расходы банка, связанные с хозяйственной деятельностью учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54405 Расходы, связанные с отчислениями в фонд гарантий депозитов физических лиц	11101 Корреспондентские счета «Ностро»в Центральном банке

Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54405 Расходы, связанные с отчислениями в фонд гарантий депозитов физических лиц

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**54406**
Наименование счета:	Расходы по списанию недостач и хищений.
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка по списанию недостач и хищений денежной наличности, материальных ценностей и т.д.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все расходы банка, связанные с хозяйственной деятельностью учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54406 Расходы по списанию недостач и хищений.	19207 Обнаруженные недостачи 19603 Прочие товарно-материальные запасы 19208 Расчеты с сотрудниками банка 19210 Расчеты с прочими дебиторами
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54406 Расходы по списанию недостач и хищений.

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**54407**
Наименование счета:	Другие общехозяйственные расходы
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм других общехозяйственных расходов.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Все расходы банка, связанные с хозяйственной деятельностью учитываются в том периоде, к которому они относятся.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	54407 Другие общехозяйственные расходы	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 19603 Прочие товарно-материальные запасы 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 11101 - 11102 Корреспондентские счета 21101 - 21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	54407 Другие общехозяйственные расходы

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

ПРОЧИЕ РАСХОДЫ

Прочие расходы

Счет активный	**55202**
Наименование счета:	Расходы, связанные с выплатой сумм по претензиям клиентов и контрагентов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов банка, связанных с выплатой сумм по претензиям клиентов и контрагентов, включая кредитные организации.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы банка как оплаченные, так и не оплаченные учитываются в том периоде, к которому эти расходы относятся, независимо от срока фактической оплаты денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	55202 Расходы, связанные с выплатой сумм по претензиям клиентов и контрагентов	28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 11101 - 11102 Корреспондентские счета 21101 - 21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	55202 Расходы, связанные с выплатой сумм по претензиям клиентов и контрагентов

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**55204**
Наименование счета:	Судебные издержки и расходы по арбитражным делам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов банка на судебные издержки и расходы по арбитражным делам

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы банка как оплаченные, так и не оплаченные учитываются в том периоде, к которому эти расходы относятся, независимо от срока фактической оплаты денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	55204 Судебные издержки и расходы по арбитражным делам	28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 11101 - 11102 Корреспондентские счета 21101 - 21102 Корреспондентские счета 23201-23208 Средства до востребования
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	55204 Судебные издержки и расходы по арбитражным делам

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**55205**
Наименование счета:	Убытки структурных подразделений банка
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм убытков от предприятий и организаций, являющихся структурными подразделениями банка.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы банка как оплаченные, так и не оплаченные учитываются в том периоде, к которому эти расходы относятся, независимо от срока фактической оплаты денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	55205 Убытки структурных подразделений банка	28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 11101 - 11102 Корреспондентские счета 21101 - 21102 Корреспондентские счета
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	55205 Убытки структурных подразделений банка

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**55208**
Наименование счета:	Прочие расходы от банковской деятельности
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм прочих расходов банка от банковской деятельности.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы банка как оплаченные, так и не оплаченные учитываются в том периоде, к которому эти расходы относятся, независимо от срока фактической оплаты денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	55208 Прочие расходы от банковской деятельности	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 19210 Расчеты с прочими дебиторами 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19603 Прочие товарно-материальные запасы

Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	55208 Прочие расходы от банковской деятельности

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**55209**
Наименование счета:	Прочие расходы от небанковской деятельности
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм прочих расходов банка от небанковской деятельности.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы банка как оплаченные, так и не оплаченные учитываются в том периоде, к которому эти расходы относятся, независимо от срока фактической оплаты денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	55209 Прочие расходы от небанковской деятельности	19202 Дебиторы по хозяйственной деятельности банка 19210 Расчеты с прочими дебиторами 28202 Кредиторы по хозяйственной деятельности банка 28210 Расчеты с прочими кредиторами 19603 Прочие товарно-материальные запасы
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	55209 Прочие расходы от небанковской деятельности

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**55210**
Наименование счета:	Штрафы, пени, неустойки
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка по уплате штрафов, пени, неустойки.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы банка как оплаченные, так и не оплаченные учитываются в том периоде, к которому эти расходы относятся, независимо от срока фактической оплаты денежных средств.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	55210 Штрафы, пени, неустойки	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами 11101 - 11102 Корреспондентские счета 21101 - 21102 Корреспондентские счета
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	55210 Штрафы, пени, неустойки

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Расходы по расчетам с филиалами

Счет активный	**55301**
Наименование счета:	Расходы по расчетам с головным банком
Пользователь:	Коммерческий банк (филиал)
Назначение счета:	Учет расходов банка по расчетам с головным банком.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы банка как оплаченные, так и не оплаченные учитываются в том периоде, к которому эти расходы относятся, независимо от срока фактической оплаты денежных средств. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	55301 Расходы по расчетам с головным банком	28101 Корреспондентский счет по внутрибанковской расчетной системе
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	55301 Расходы по расчетам с головным банком

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Остаток счета 55301 «Расходы по расчетам с головным банком» (счет филиала) должен быть идентичен остатку на счете 45302 «Доходы по расчетам с филиалами» (счет головного банка)

Счет активный	**55302**
Наименование счета:	Расходы по расчетам с филиалами
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка по расчетам с филиалами.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы банка как оплаченные, так и не оплаченные учитываются в том периоде, к которому эти расходы относятся, независимо от срока фактической оплаты денежных средств. *Принцип отражения операции в день ее проведения:* запись по счетам должна быть произведена в соответствии с датой проведения операции.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	55302 Расходы по расчетам с филиалами	28101 Корреспондентский счет по внутрибанковской расчетной системе
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	55302 Расходы по расчетам с филиалами

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Остаток счета 45301 «Доходы по расчетам с головным банком» (счет филиала) должен быть идентичен остатку на счете 55302 «Расходы по расчетам с филиалами» (счет головного банка)

Счет может быть использован как для расчетов между головным банком и филиалом, так и для расчетов между филиалами

НЕДЕНЕЖНЫЕ РАСХОДЫ

Расходы от переоценки

Счет активный	**56101**
Наименование счета:	Расходы от переоценки иностранной валюты
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка от переоценки иностранной валюты.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Нереализованные прибыли или убытки от валютных операций подлежат отражению на счетах доходов и расходов в том периоде, к которому они относятся, независимо от даты их реализации.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов (Понижение курса иностранной валюты относительно к манату при длинной валютной позиции)	56101 Расходы от переоценки иностранной валюты	19906 Контрстоимость иностранной валюты в манатах (длинной валютной позиции)

Признание расходов (Повышение курса иностранной валюты относительно к манату при короткой валютной позиции)	56101 Расходы от переоценки иностранной валюты	28912 Контрстоимость иностранной валюты в манатах (короткой валютной позиции)
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56101 Расходы от переоценки иностранной валюты

Комментарии:

Банкам следует проводить переоценку иностранной валюты по рыночной стоимости, для эффективного реагирования на изменения рыночной цены. Банку следует сохранять документы по курсам на иностранную валюту, которые использовались для переоценки.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**56102**
Наименование счета:	Расходы от переоценки драгоценных металлов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка от переоценки драгоценных металлов.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Нереализованные прибыли или убытки от переоценки драгоценных металлов подлежат отражению на счетах прибылей и убытков в том периоде, к которому они относятся, независимо от даты их реализации.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	56102 Расходы от переоценки драгоценных металлов	Счета класса 19400 Счета класса 19500
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56102 Расходы от переоценки драгоценных металлов

Комментарии:

Банкам следует проводить переоценку драгоценных металлов по рыночной стоимости, для эффективного реагирования на изменения рыночной цены. Банку следует сохранять документы по ценам на драгоценные металлы, которые использовались для переоценки.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**56103**
Наименование счета:	Расходы от изменения стоимости ценных бумаг
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка от изменения справедливой стоимости ценных бумаг.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Все доходы и расходы связанные с изменением справедливой стоимости ценных бумаг отражаются на счетах доходов и расходов в том периоде в котором они возникают

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	56103 Расходы от изменения стоимости ценных бумаг	12106 Изменение справедливой стоимости (отрицательной корректировки) ценных бумаг предназначенных для продажи
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56103 Расходы от изменения стоимости ценных бумаг

Комментарии:

Банкам следует проводить переоценку ценных бумаг по рыночной стоимости, для эффективного реагирования на изменения рыночной цены. Банку следует сохранять документы по ценам на ценные бумаги, которые использовались для переоценки.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**56104**
Наименование счета:	Расходы от прочей переоценки
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка от прочей переоценки.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* Все доходы и расходы связанные с изменением справедливой стоимости активов отражаются на счетах доходов и расходов в том периоде в котором они возникают

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	56104 Расходы от прочей переоценки	16201 Инвестиционная недвижимость (модель учета по справедливой стоимости)
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56104 Расходы от прочей переоценки

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Расходы, от инвестиций

Счет активный	**56201**
Наименование счета:	Расходы, от инвестиций в дочерних предприятиях
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов, связанных с долей участия в убытках дочерних компаний. (*Учет инвестиций по методу долевого участия).*
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы от изменения доли чистой прибыли или убытка инвестируемой компании учитываются в том периоде в котором они возникают

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доли убытка инвестируемой компании	56201 Расходы, от инвестиций в дочерних предприятиях	16101 Инвестиции в дочерние предприятия
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56201 Расходы, от инвестиций в дочерних предприятиях

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.
При учете методом долевого участия банк признает в качестве расхода свою долю в убытке, отраженной инвестируемой компанией, как уменьшение балансовой стоимости инвестиции.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**56202**
Наименование счета:	Расходы, от инвестиций в совместных предприятиях
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов, связанных с долей участия в убытках совместных предприятий. (Учет инвестиций по методу долевого участия).
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы от изменения доли чистой прибыли или убытка инвестируемой компании учитываются в том периоде в котором они возникают

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доли убытка инвестируемой компании	56202 Расходы, от инвестиций в совместных предприятиях	16102 Инвестиции в совместные предприятия
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56202 Расходы, от инвестиций в совместных предприятиях

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

При учете методом долевого участия банк признает в качестве расхода свою долю в убытке, отраженной инвестируемой компанией, как уменьшение балансовой стоимости инвестиции.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**56203**
Наименование счета:	Расходы, от инвестиций в ассоциируемых компаниях
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов, связанных с долей участия в убытках ассоциируемых компаний. (Учет инвестиций по методу долевого участия).

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Доходы и расходы от изменения доли чистой прибыли или убытка инвестируемой компании учитываются в том периоде в котором они возникают

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание доли убытка инвестируемой компании	56203 Расходы, от инвестиций в ассоциируемых компаниях	16103 Инвестиции в ассоциированные компании
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56203 Расходы, от инвестиций в ассоциируемых компаниях

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

При учете методом долевого участия банк признает в качестве расхода свою долю в убытке, отраженной инвестируемой компанией, как уменьшение балансовой стоимости инвестиции.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Расходы от обесценения

Счет активный	**56301**
Наименование счета:	Расходы от обесценения основных средств и нематериальных активов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка от обесценения основных средств и нематериальных активов.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы от изменения справедливой стоимости активов признаются в том периоде, в котором они возникают.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	56301 Расходы от обесценения основных средств и нематериальных активов	17102 - 17107 Основные средства и нематериальные активы банка
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56301 Расходы от обесценения основных средств и нематериальных активов

Комментарии:

При уменьшении стоимости актива по которому ранее был создан «Резерв переоценки основных средств и нематериальных активов» расходы от обесценения должны быть признаны за минусом суммы ранее созданных резервов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**56302**
Наименование счета:	Расходы от обесценения инвестиций, вложенных в капитал
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка от обесценения инвестиций в капитал.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы от изменения справедливой стоимости активов признаются в том периоде, в котором они возникают.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	56302 Расходы от обесценения инвестиций, вложенных в капитал	16101-16103 Инвестиции в капитал
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56302 Расходы от обесценения инвестиций, вложенных в капитал

Комментарии:

При уменьшении стоимости актива по которому ранее был создан «Резерв по прочей переоценке» расходы от обесценения должны быть признаны за минусом суммы ранее созданных резервов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**56303**
Наименование счета:	Расходы от обесценения прочих активов
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка от обесценения от обесценения прочих активов.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы от изменения справедливой стоимости активов признаются в том периоде, в котором они возникают.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	56303 Расходы от обесценения прочих активов	16201 Инвестиционная недвижимость (модель учета по первоначальной стоимости)
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56303 Расходы от обесценения прочих активов

Комментарии:

При уменьшении стоимости актива по которому ранее был создан «Резерв по прочей переоценке» расходы от обесценения должны быть признаны за минусом суммы ранее созданных резервов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Расходы на создание резервов

Счет активный	**56401**
Наименование счета:	Расходы на создание резервов по требованиям к финансовым структурам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов банка по созданию резерва на возможные убытки по требованиям к финансовым структурам.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Риск невозврата должен быть рассмотрен по каждой ссуде отдельно, в конце каждого отчетного периода необходимо отразить на счете доходов и расходов необходимые изменения в резервах. *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Методы применяемые для определения резервов покрытия по сомнительным долгам, должны быть неизменными (постоянными) от периода к периоду *Принцип осмотрительности:* При наличии объективных признаков убытка от обесценения ссуд и дебиторской задолженности, балансовая стоимость актива должна уменьшаться непосредственно или посредством счета оценочного резерва.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	56401 Расходы на создание резервов по требованиям к финансовым структурам	13999 Резерв на потери - требования к финансовым структурам
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56401 Расходы на создание резервов по требованиям к финансовым структурам

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**56402**
Наименование счета:	Расходы на создание резервов по требованиям к нефинансовым структурам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов банка по созданию резерва на возможные убытки по требованиям к нефинансовым структурам.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Риск невозврата должен быть рассмотрен по каждой ссуде отдельно, в конце каждого отчетного периода необходимо отразить на счете доходов и расходов необходимые изменения в резервах. *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Методы применяемые для определения резервов покрытия по сомнительным долгам, должны быть неизменными (постоянными) от периода к периоду *Принцип осмотрительности:* При наличии объективных признаков убытка от обесценения ссуд и дебиторской задолженности, балансовая стоимость актива должна уменьшаться непосредственно или посредством счета оценочного резерва.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	56402 Расходы на создание резервов по требованиям к нефинансовым структурам	14999 Резерв на потери - требования к финансовым структурам

Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56402 Расходы на создание резервов по требованиям к нефинансовым структурам

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный **56403**

Наименование счета: Расходы на создание резервов по расчетам с дебиторами по текущим операциям

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет сумм расходов банка по созданию резерва на возможные убытки по расчетам с дебиторами по текущим операциям.

Принципы бухгалтерского учета:

Принцип начисления: Риск невозврата должен быть рассмотрен по каждой дебиторской задолженности отдельно, в конце каждого отчетного периода необходимо отразить на счете доходов и расходов необходимые изменения в резервах.

Принцип постоянства методов бухгалтерского учета: Методы применяемые для определения резервов покрытия по сомнительным долгам, должны быть неизменными (постоянными) от периода к периоду

Принцип осмотрительности: При наличии объективных признаков убытка от обесценения ссуд и дебиторской задолженности, балансовая стоимость актива должна уменьшаться непосредственно или посредством счета оценочного резерва.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	56403 Расходы на создание резервов по расчетам с дебиторами по текущим операциям	19299 Резерв на потери - Расчеты с дебиторами по текущим операциям
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56403 Расходы на создание резервов по расчетам с дебиторами по текущим операциям

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**56404**
Наименование счета:	Расходы на создание резервов на выплату отпускных
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка по созданию резерва на будущие выплаты отпускных.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принципы начисления:* Расходы на выплату отпускных признаются в том периоде к которому относятся отпускные, независимо от срока оплаты. *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Методы применяемые для определения резервов покрытия по сомнительным долгам, должны быть неизменными (постоянными) от периода к периоду

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	56404 Расходы на создание резервов на выплату отпускных	28908 Резервы на выплату отпускных
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56404 Расходы на создание резервов на выплату отпускных

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**56405**
Наименование счета:	Расходы на создание резервов по условным обязательствам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка на создание резервов по условным обязательствам.

Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* расходы по условным обязательствам должны признаваться в том периоде в котором они возникли, независимо от срока платежа. *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Методы применяемые для определения резервов покрытия по сомнительным долгам, должны быть неизменными (постоянными) от периода к периоду

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	56405 Расходы на создание резервов по условным обязательствам	28908 Резервы на убытки по условным обязательствам
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56405 Расходы на создание резервов по условным обязательствам

Комментарии:

Если нет вероятности, того что для погашения обязательства потребуется выбытие ресурсов, заключающих экономические выгоды, тогда расходы на резервы должны восстанавливаться.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Счет активный	**56406**
Наименование счета:	Расходы на создание резервов по прочим активам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет сумм расходов банка по созданию резерва на возможные убытки по прочим активам.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Риск невозврата должен быть рассмотрен по каждому активу отдельно, в конце каждого отчетного периода необходимо отразить на счете доходов и расходов необходимые изменения в резервах. *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Методы применяемые для определения резервов покрытия по сомнительным долгам, должны быть неизменными (постоянными) от периода к периоду *Принцип осмотрительности:* При наличии объективных признаков убытка от обесценения ссуд и дебиторской задолженности, балансовая стоимость актива должна уменьшаться непосредственно или посредством счета оценочного резерва.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	56406 Расходы на создание резервов по прочим активам	19999 Резерв на потери - прочие активы
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56406 Расходы на создание резервов по прочим активам

Комментарии:

Все доходы и расходы отражаются на счетах доходов и расходов в национальной валюте, независимо от того, в каких валютах производился платеж по доходам и расходам.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Амортизационные отчисления

Счет активный	**56501**
Наименование счета:	Амортизационные отчисления по зданиям и сооружениям
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка на амортизационные отчисления по зданиям и сооружениям.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* сумма начисленных амортизационных отчислений за отчетный период подлежит учету на счете доходов и расходов каждого отчетного периода . *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Нормы и методы амортизации следует применять постоянно, из года в год.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	56501 Амортизационные отчисления по зданиям и сооружениям	17602 Накопленная амортизация - Здания и сооружения
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56501 Амортизационные отчисления по зданиям и сооружениям

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**56502**
Наименование счета:	Амортизационные отчисления по машинам и оборудованию
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка на амортизационные отчисления по машинам и оборудованию.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* сумма начисленных амортизационных отчислений за отчетный период подлежит учету на счете доходов и расходов каждого отчетного периода . *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Нормы и методы амортизации следует применять постоянно, из года в год.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	56502 Амортизационные отчисления по машинам и оборудованию	17603 Накопленная амортизация - Машины и оборудование
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56502 Амортизационные отчисления по машинам и оборудованию

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**56503**
Наименование счета:	Амортизационные отчисления по транспортным средствам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка на амортизационные отчисления по транспортным средствам.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* сумма начисленных амортизационных отчислений за отчетный период подлежит учету на счете доходов и расходов каждого отчетного периода . *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Нормы и методы амортизации следует применять постоянно, из года в год.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	56503 Амортизационные отчисления по транспортным средствам	17604 Накопленная амортизация - Транспортные средства
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56503 Амортизационные отчисления по транспортным средствам

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**56504**
Наименование счета:	Амортизационные отчисления по прочим основным средствам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка на амортизационные отчисления по прочим основным средствам.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* сумма начисленных амортизационных отчислений за отчетный период подлежит учету на счете доходов и расходов каждого отчетного периода. *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Нормы и методы амортизации следует применять постоянно, из года в год.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	56504 Амортизационные отчисления по прочим основным средствам	17605 Накопленная амортизация - Прочие основные средства
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56504 Амортизационные отчисления по прочим основным средствам

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**56505**
Наименование счета:	Амортизационные отчисления по основным средствам, переданным в аренду
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка на амортизационные отчисления по основным средствам, переданным в аренду.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* сумма начисленных амортизационных отчислений за отчетный период подлежит учету на счете доходов и расходов каждого отчетного периода . *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Нормы и методы амортизации следует применять постоянно, из года в год.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	56505 Амортизационные отчисления по основным средствам, переданным в аренду	17607 Накопленная амортизация - Основные средства, переданные в аренду
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56505 Амортизационные отчисления по основным средствам, переданным в аренду

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**56506**
Наименование счета:	Амортизационные отчисления капитальных затрат по арендованным основным средствам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка на амортизационные отчисления по капитальным затратам арендованных основных средств.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* сумма начисленных амортизационных отчислений за отчетный период подлежит учету на счете доходов и расходов каждого отчетного периода . *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Нормы и методы амортизации следует применять постоянно, из года в год.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	56506 Амортизационные отчисления по капитальным затратам по арендованным зданиям	17608 Накопленная амортизация - Затраты по арендованным банком основным средствам
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56506 Амортизационные отчисления по капитальным затратам по арендованным зданиям

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный **56507**

Наименование счета: Амортизационные отчисления по основным средствам, полученным по финансовому лизингу

Пользователь: Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк

Назначение счета: Учет расходов банка на амортизационные отчисления по основным средствам, полученным по финансовому лизингу.

Принципы бухгалтерского учета: *Принцип начислений:* сумма начисленных амортизационных отчислений за отчетный период подлежит учету на счете доходов и расходов каждого отчетного периода .
Принцип постоянства методов бухгалтерского учета: Нормы и методы амортизации следует применять постоянно, из года в год.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	56507 Амортизационные отчисления по основным средствам, полученным по финансовому лизингу	17609 Накопленная амортизация - Основные средства, полученные на условия финансового лизинга
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56507 Амортизационные отчисления по основным средствам, полученным по финансовому лизингу

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**56508**
Наименование счета:	Амортизационные отчисления по нематериальным активам
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка на амортизационные отчисления по нематериальным активам.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* сумма начисленных амортизационных отчислений за отчетный период подлежит учету на счете доходов и расходов каждого отчетного периода . *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Нормы и методы амортизации следует применять постоянно, из года в год.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	56508 Амортизационные отчисления по нематериальным активам	17606 Накопленная амортизация - Нематериальные активы
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56508 Амортизационные отчисления по нематериальным активам

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**56509**
Наименование счета:	Амортизационные отчисления по инвестиционной недвижимости
Пользователь:	Центральный банк Туркменистана, Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка на амортизационные отчисления по инвестиционной недвижимости.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начислений:* сумма начисленных амортизационных отчислений за отчетный период подлежит учету на счете доходов и расходов каждого отчетного периода . *Принцип постоянства методов бухгалтерского учета:* Нормы и методы амортизации следует применять постоянно, из года в год.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	56509 Амортизационные отчисления по инвестиционной недвижимости	16601 Накопленная амортизация инвестиционной недвижимости
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	56509 Амортизационные отчисления по инвестиционной недвижимости

Комментарии:

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Расходы по налогам (кроме налога на прибыль)

Счет активный	**57101**
Наименование счета:	Налог на имущество
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка по налогу на имущество.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные, так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их оплаты.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	57101 Налог на имущество	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	57101 Налог на имущество

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**57102**
Наименование счета:	Сборы и прочие отчисления
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка по сборам и прочим отчислениям.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные, так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их оплаты.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	57102 Сборы и прочие отчисления	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	57102 Сборы и прочие отчисления

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Счет активный	**57103**
Наименование счета:	Налог на добавленную стоимость
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка по налогу на добавленную стоимость.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы как оплаченные, так и не оплаченные признаются в том периоде, к которому они относятся, независимо от срока их оплаты.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	57103 Налог на добавленную стоимость	19210 Расчеты с прочими дебиторами 28210 Расчеты с прочими кредиторами
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	57103 Налог на добавленную стоимость

Комментарии:

Предоплаченные авансы относятся на счета расходов в соответствующем периоде. В конце отчетного периода понесенные, но не выплаченные расходы относятся на счета расходов в корреспонденции со счетами кредиторов.

Необходимо производить систематический анализ расходов. Для удовлетворения требований налогового законодательства в аналитическом учете рекомендуется использовать лицевые счета для проведения различий между облагаемыми и необлагаемыми расходами.

Расходы по налогу на прибыль

Счет активный	**57201**
Наименование счета:	Налог на прибыль
Пользователь:	Коммерческий банк
Назначение счета:	Учет расходов банка по налогу на прибыль.
Принципы бухгалтерского учета:	*Принцип начисления:* Расходы банка по налогу на прибыль должны отражаться в том периоде, к которому они относятся независимо от срока оплаты.

Типовые проводки:

Операция	***Дебет***	***Кредит***
Признание расходов	57201 Налог на прибыль	28210 Расчеты с прочими кредиторами 28204 Отложенные налоговые обязательства 19204 Отложенные налоговые требования
Отнесение на финансовые результаты	32303 Нераспределенная прибыль (накопленный дефицит) отчетного года	57201 Налог на прибыль

Комментарии:

Банк должен учитывать не только сумму налога на прибыль, подлежащую уплате в бюджет, но и отложенное налоговое обязательство (требование), способное оказать влияние на налоговые выплаты последующих периодов в соответствии с законодательством.

Внебалансовые счета

6.1 А К Т И В

Резервные фонды денежных билетов и монет Центрального банка

61001	Резервные фонды Центрального банка в хранилищах
61002	Резервные фонды Центрального банка в пути
61003	Резервные фонды находящиеся в учреждениях ЦБТ
61004	Ветхие денежные билеты, переданные для уничтожения
61005	Разрешения ЦБТ на перечисление денежной наличности из резервных фондов в оборотную кассу
61006	Полученные разрешения ЦБТ на перечисление денежной наличности из резервных фондов в оборотную кассу
61007	Ценности ЦБТ на ответственном хранении в коммерческих банках

Требования по наличным сделкам

Счет	**61101**
Наименование счета:	Условные требования по поставке манат
Назначение счета:	Учет сумм условных требований по поставке манат по наличным сделкам
По дебету	Проводятся суммы условных требований по поставке манат
По кредиту	Проводятся суммы условных требований по манатам при их получении или аннулировании сделок.

Счет	**61102**
Наименование счета:	Условные требования по поставке иностранной валюты
Назначение счета:	Учет сумм условных требований по поставке иностранной валюты по наличным сделкам
По дебету	Проводятся суммы условных требований по поставке иностранной валюты по наличным сделкам
По кредиту	Проводятся суммы условных требований по иностранной валюте при ее получении или аннулировании сделок.

Счет	**61103**
Наименование счета:	Условные требования по поставке драгоценных металлов
Назначение счета:	Учет сумм условных требований по поставке драгоценных металлов по наличным сделкам
По дебету	Проводятся суммы условных требований по поставке драгоценных металлов по наличным сделкам
По кредиту	Проводятся суммы условных требований по драгоценным металлам при их получении или аннулировании сделок.

Счет	**61104**
Наименование счета:	Условные требования по поставке ценных бумаг.
Назначение счета:	Учет сумм условных требований по поставке ценных бумаг по наличным сделкам
По дебету	Проводятся суммы условных требований по поставке ценных бумаг по наличным сделкам
По кредиту	Проводятся суммы условных требований по ценных бумаг при их получении или аннулировании сделок.

Требования по срочным сделкам

Счет	**61201**
Наименование счета:	Условные требования по поставке манат
Назначение счета:	Учет сумм условных требований по поставке манат по срочным сделкам.
По дебету	Проводятся суммы условных требований по поставке манат по срочным сделкам.
По кредиту	Проводятся суммы условных требований по манатам при их получении или аннулировании сделок.

Счет	**61202**
Наименование счета:	Условные требования по поставке иностранной валюты
Назначение счета:	Учет сумм условных требований по поставке иностранной валюты по срочным сделкам.
По дебету	Проводятся суммы условных требований по поставке иностранной валюты по срочным сделкам.
По кредиту	Проводятся суммы условных требований по иностранной валюте при ее получении или аннулировании сделок.

Счет	**61203**
Наименование счета:	Условные требования по поставке драгоценных металлов
Назначение счета:	Учет сумм условных требований по поставке драгоценных металлов по срочным сделкам.
По дебету	Проводятся суммы условных требований по поставке драгоценных металлов по срочным сделкам.
По кредиту	Проводятся суммы условных требований по драгоценным металлам при их получении или аннулировании сделок.

Счет	**61204**
Наименование счета:	Условные требования по поставке ценных бумаг.
Назначение счета:	Учет сумм условных требований по поставке ценных бумаг по срочным сделкам.

По дебету	Проводятся суммы условных требований по поставке ценных бумаг по срочным сделкам.
По кредиту	Проводятся суммы условных требований по ценных бумаг при их получении или аннулировании сделок.

Требования по получению кредитов

Счет	**61301**
Наименование счета:	Требование банка по кредитной линии (на получение кредитов)
Назначение счета:	Учет требований банка на получение кредитов
По дебету	Проводятся суммы открытой кредитной линии на получение кредитов
По кредиту	Проводятся суммы закрытой кредитной линии после получения кредита или при окончании срока использования кредита.

Счет	**61302**
Наименование счета:	Неиспользованные кредитные линии
Назначение счета:	Учет неиспользованной кредитной линии банка
По дебету	Проводятся суммы открытой кредитной линии на получение кредитов
По кредиту	Проводится списание полученных сумм в счет открытой кредитной линии, а также неиспользованная сумма после прекращения получения кредита или при окончании срока использования кредита

Счета по аккредитивам - возможные требования

Счет	**61401**
Наименование счета:	Возможные требования по выпущенным непокрытым аккредитивам
Назначение счета:	Учет сумм возможных требований к клиентам по выпущенным непокрытым аккредитивам в случае неисполнения клиентами своих договорных обязательств.
По дебету	Проводятся суммы возможных требований к клиенту по выпущенным непокрытым аккредитивам.
По кредиту	Проводится списание сумм возможных требований к клиенту по выпущенным непокрытым аккредитивам при исполнении или аннулировании аккредитива

Счет	**61402**
Наименование счета:	Возможные требования по подтвержденным непокрытым аккредитивам

Назначение счета:	Учет сумм возможных требований к другим банкам по подтвержденным непокрытым аккредитивам в случае неисполнения другими банками своих договорных обязательств.
По дебету	Проводятся суммы возможных требований к другому банку по подтвержденным непокрытым аккредитивам.
По кредиту	Проводится списание сумм возможных требований к другому банку по подтвержденным непокрытым аккредитивам при исполнении или аннулировании аккредитива.

Счет	**61403**
Наименование счета:	Возможные требования по выпущенным покрытым аккредитивам
Назначение счета:	Учет сумм возможных требований к другим банкам по выпущенным покрытым аккредитивам в случае неисполнения другими банками своих договорных обязательств.
По дебету	Проводятся суммы возможных требований к клиенту по выпущенным покрытым аккредитивам.
По кредиту	Проводится списание сумм возможных требований к клиенту по выпущенным покрытым аккредитивам при исполнении или аннулировании аккредитива

Счет	**61404**
Наименование счета:	Возможные требования по подтвержденным покрытым аккредитивам
Назначение счета:	Учет сумм возможных требований к клиентам по подтвержденным покрытым аккредитивам в случае неисполнения клиентами своих договорных отношений.
По дебету	Проводятся суммы возможных требований к клиенту по подтвержденным покрытым аккредитивам.
По кредиту	Проводится списание сумм возможных требований к клиенту по подтвержденным покрытым аккредитивам при исполнении или аннулировании аккредитива.

Нереализованные курсовые разницы

Счет	**61501**
Наименование счета:	Нереализованные курсовые разницы по переоценке иностранной валюты
Назначение счета:	Учет сумм нереализованных расходов, понесенных в результате отрицательного изменения курса иностранной валюты.

По дебету	Проводится сумма нереализованных расходов, понесенных в результате отрицательного изменения курса иностранной валюты.
По кредиту	Проводится списание сумм нереализованных расходов

Счет	**61502**
Наименование счета:	Нереализованные курсовые разницы по переоценке драгоценных металлов
Назначение счета:	Учет сумм нереализованных расходов, понесенных в результате отрицательного изменения стоимости драгоценных металлов
По дебету	Проводится сумма нереализованных расходов, понесенных в результате отрицательного изменения стоимости драгоценных металлов
По кредиту	Проводится списание сумм нереализованных расходов

Счет	**61503**
Наименование счета:	Нереализованные курсовые разницы по переоценке ценных бумаг
Назначение счета:	Учет сумм нереализованных расходов, понесенных в результате отрицательного изменения стоимости ценных бумаг
По дебету	Проводится сумма нереализованных расходов, понесенных в результате отрицательного изменения стоимости ценных бумаг
По кредиту	Проводится списание сумм нереализованных расходов

Счета валютной позиции

61601	Короткая валютная позиция
61602	Контрцена валютной позиции (длинной валютной позиции)

6.2 П А С С И В

Операции с собственным капиталом

Счет	**62001**
Наименование счета:	Регистрация выпуска банками ценных бумаг
Назначение счета:	Учет регистрации выпуска ценных бумаг
По приходу	Проводятся сумма номинальной стоимости выпущенных ценных бумаг
По расходу	Проводится сумма номинальной стоимости выкупленных или погашенных ценных бумаг по наступлению срока или по другим причинам в установленном порядке.

Счет	**62002**
Наименование счета:	Акции, выкупленные у акционеров и подлежащие реализации
Назначение счета:	Учет акций, выкупленных у акционеров, в связи с выходом из числа акционеров, которые подлежат последующей реализации.
По приходу	Проводится номинальная стоимость акций, выкупленных у акционеров.
По расходу	Проводится номинальная стоимость акций, реализованных в установленном порядке

Счет	**62003**
Наименование счета:	Изъятые акции
Назначение счета:	Учет акций, выкупленных у акционеров, подлежащих изъятию из обращения
По приходу	Проводится номинальная стоимость акций, подлежащих изъятию из обращения
По расходу	Проводится номинальная стоимость акций, изъятых из обращения в установленном порядке

Обязательства по наличным сделкам

Счет	**62101**
Наименование счета:	Условные обязательства по поставке манат
Назначение счета:	Учет сумм условных обязательств по поставке манат по наличным сделкам.
По дебету	Проводится списание сумм условных обязательств по манатам при их получении или аннулировании сделки.
По кредиту	Проводятся суммы условных обязательств по поставке манат по наличным сделкам.

Счет	**62102**
Наименование счета:	Условные обязательства по поставке иностранной валюты
Назначение счета:	Учет сумм условных обязательств по поставке иностранной валюты по наличным сделкам.
По дебету	Проводится списание сумм условных обязательств по иностранной валюты при их получении или аннулировании сделки.
По кредиту	Проводятся суммы условных обязательств по поставке иностранной валюты по наличным сделкам.

Счет	**62103**
Наименование счета:	Условные обязательства по поставке драгоценных металлов
Назначение счета:	Учет сумм условных обязательств по поставке драгоценных металлов по наличным сделкам.

По дебету	Проводится списание сумм условных обязательств по драгоценных металлов при их получении или аннулировании сделки.
По кредиту	Проводятся суммы условных обязательств по поставке драгоценных металлов по наличным сделкам.

Счет	**62104**
Наименование счета:	Условные обязательства по поставке ценных бумаг
Назначение счета:	Учет сумм условных обязательств по поставке ценных бумаг по наличным сделкам.
По дебету	Проводится списание сумм условных обязательств по ценным бумагам при их получении или аннулировании сделки.
По кредиту	Проводятся суммы условных обязательств по поставке ценных бумаг по наличным сделкам.

Обязательства по срочным сделкам

Счет	**62201**
Наименование счета:	Условные обязательства по поставке манат
Назначение счета:	Учет сумм условных обязательств по поставке манат по срочным сделкам.
По дебету	Проводятся суммы условных обязательств по поставке манат по срочным сделкам.
По кредиту	Проводится списание сумм условных обязательств по манатам при их получении.

Счет	**62202**
Наименование счета:	Условные обязательства по поставке иностранной валюты
Назначение счета:	Учет сумм условных обязательств по поставке иностранной валюты по срочным сделкам.
По дебету	Проводятся суммы условных обязательств по поставке иностранной валюты по срочным сделкам.
По кредиту	Проводится списание сумм условных обязательств по иностранной валюты при их получении.

Счет	**62203**
Наименование счета:	Условные обязательства по поставке драгоценных металлов
Назначение счета:	Учет сумм условных обязательств по поставке драгоценных металлов по срочным сделкам.
По дебету	Проводятся суммы условных обязательств по поставке драгоценных металлов по срочным сделкам.

По кредиту	Проводится списание сумм условных обязательств по драгоценных металлов при их получении.

Счет	**62204**
Наименование счета:	Условные обязательства по поставке ценных бумаг
Назначение счета:	Учет сумм условных обязательств по поставке ценных бумаг по срочным сделкам.
По дебету	Проводятся суммы условных обязательств по поставке ценных бумаг по срочным сделкам.
По кредиту	Проводится списание сумм условных обязательств по ценным бумагам при их получении.

Обязательства по предоставлению кредитов

Счет	**62301**
Наименование счета:	Обязательства банка по кредитной линии (на выдачу кредитов)
Назначение счета:	Учет обязательств банка на выдачу кредитов
По приходу	Проводится списание после выдачи кредита или при окончании срока использования кредита
По расходу	Проводятся суммы открытой кредитной линии на выдачу кредитов

Счет	**62302**
Наименование счета:	Неиспользованные кредитные линии
Назначение счета:	Учет выданной кредитной линии банка
По приходу	Проводится списание оплаченных сумм в счет открытой кредитной линии, а также неиспользованная сумма после прекращения выдачи кредита в счет заключенного кредитного договора.
По расходу	Проводятся суммы открытой кредитной линии на выдачу кредитов

Счета по аккредитивам - возможные обязательства

Счет	**62401**
Наименование счета:	Возможные обязательства по выпущенным непокрытым аккредитивам
Назначение счета:	Учет сумм возможных обязательств перед другими банками по выпущенным непокрытым аккредитивам в случае неисполнения клиентами своих договорных обязательств.
По дебету	Проводится списание сумм возможных обязательств перед другим банком по выпущенным непокрытым аккредитивам при исполнении или аннулировании аккредитива.

По кредиту	Проводятся суммы возможных обязательств перед другим банком по выпущенным непокрытым аккредитивам.

Счет	**62402**
Наименование счета:	Возможные обязательства по подтвержденным непокрытым аккредитивам
Назначение счета:	Учет сумм возможных обязательств перед клиентами по подтвержденным непокрытым аккредитивам в случае неисполнения другими банками своих договорных обязательств.
По дебету	Проводятся списание сумм возможных обязательств перед клиентом по подтвержденным непокрытым аккредитивам при исполнении или аннулировании аккредитива.
По кредиту	Проводится суммы возможных обязательств перед клиентом по подтвержденным непокрытым аккредитивам.

Счет	**62403**
Наименование счета:	Возможные обязательства по выпущенным покрытым аккредитивам
Назначение счета:	Возможные обязательства по выпущенным покрытым аккредитивам
По дебету	Учет сумм возможных обязательств перед другими банками по выпущенным покрытым аккредитивам в случае неисполнения клиентами своих договорных обязательств.
По кредиту	Проводится списание сумм возможных обязательств перед другим банком по выпущенным покрытым аккредитивам при исполнении или аннулировании аккредитива.

Счет	**62404**
Наименование счета:	Возможные обязательства по подтвержденным покрытым аккредитивам
Назначение счета:	Учет сумм возможных обязательств перед клиентами по подтвержденным покрытым аккредитивам в случае неисполнения другими банками своих договорных обязательств.
По дебету	Проводятся списание сумм возможных обязательств перед клиентом по подтвержденным покрытым аккредитивам при исполнении или аннулировании аккредитива.
По кредиту	Проводится суммы возможных обязательств перед клиентом по подтвержденным покрытым аккредитивам.

Нереализованные курсовые разницы

Счет	**62501**
Наименование счета:	Нереализованные курсовые разницы по переоценке иностранной валюты

Назначение счета:	Учет сумм нереализованных доходов, полученных в результате положительного изменения курса иностранной валюты.
По дебету	Проводится списание сумм на доходы при реализации актива.
По кредиту	Проводится сумма нереализованных доходов, полученных в результате положительного изменения курса иностранной валюты.

Счет	**62502**
Наименование счета:	Нереализованные курсовые разницы по переоценке драгоценных металлов
Назначение счета:	Учет сумм нереализованных доходов, полученных в результате положительного изменения стоимости драгоценных металлов
По дебету	Проводится списание сумм на доходы при реализации актива.
По кредиту	Проводится сумма нереализованных расходов, полученных в результате положительного изменения стоимости драгоценных металлов

Счет	**62503**
Наименование счета:	Нереализованные курсовые разницы по переоценке ценных бумаг
Назначение счета:	Учет сумм нереализованных расходов, полученных в результате положительного изменения стоимости ценных бумаг
По дебету	Проводится списание сумм на доходы при реализации актива.
По кредиту	Проводится сумма нереализованных доходов, полученных в результате положительного изменения стоимости ценных бумаг

Счета валютной позиции

62601	Длинная валютная позиция
62602	Контрцена валютной позиции (короткой валютной позиции)

Меморандные счета

Обеспечение, полученное по кредитам

Счет	**71101**
Наименование счета:	Полученный залог по кредитам - ценные бумаги
Назначение счета:	Учет номинальной стоимости ценных бумаг, находящихся в банке, принятых в качестве залога по выданным ссудам и кредитам

По приходу	Проводятся суммы номинальной стоимости ценных бумаг, принятых в залог по выданным кредитам.
По расходу	Проводятся суммы номинальной стоимости возвращенных ценных бумаг, после погашения задолженности по кредитам а также процентов по ним, а также реализованных в установленном порядке согласно договора о залоге.

Счет	**71102**
Наименование счета:	Полученный залог по кредитам - основные средства и нематериальные активы
Назначение счета:	Учет сумм стоимости основных средств и нематериальных активов, принятых в качестве залога по выданным кредитам
По приходу	Проводятся суммы стоимости основных средств и нематериальных активов, принятых в залог по выданным кредитам.
По расходу	Проводятся суммы стоимости возвращенных основных средств и нематериальных активов, после погашения задолженности по кредитам а также процентов по ним, а также реализованных в установленном порядке согласно договора о залоге.

Счет	**71104**
Наименование счета:	Полученный залог по кредитам - прочие активы
Назначение счета:	Учет стоимости прочих активов, находящихся в банке, принятых в качестве залога по выданным кредитам
По приходу	Проводятся суммы стоимости прочих активов, принятых в залог по выданным кредитам.
По расходу	Проводятся суммы стоимости возвращенных прочих активов, после погашения задолженности по кредитам а также процентов по ним, а также реализованных в установленном порядке согласно договора о залоге.

Счет	**71105**
Наименование счета:	Гарантии, поручительства полученные банком
Назначение счета:	Учет номинальной стоимости принятых гарантий и поручительств.
По приходу	Проводятся суммы возможных требований к другому банку или клиенту по принятым гарантиям и поручительствам.
По расходу	Проводится списание сумм возможных требований к другому банку или клиенту по принятым гарантиям при их аннулировании.

Обеспечение, выданное по кредитам

Счет	**71201**
Наименование счета:	Выданный залог по ссуде - ценные бумаги
Назначение счета:	Учет номинальной стоимости облигаций, выданных в качестве залога по полученным ссудам и кредитам
По приходу	Проводятся суммы номинальной стоимости облигаций, выданных в залог по полученным кредитам.
По расходу	Проводятся суммы номинальной стоимости возвращенных облигаций, после погашения задолженности по кредитам, а также процентов по ним.

Счет	**71205**
Наименование счета:	Гарантии, поручительства выданные банком
Назначение счета:	Учет сумм возможных обязательств перед другими банками или клиентами по выданным или подтвержденным гарантиям.
По приходу	Проводится списание сумм возможных обязательств перед другим банком или клиентом по выпущенным или подтвержденным гарантиям при их аннулировании.
По расходу	Проводятся суммы возможных обязательств перед другим банком или клиентом по выданным или подтвержденным гарантиям.

Прочие требования

Счет	**71301**
Наименование счета:	Долги списанные в убыток
Назначение счета:	Учет списанных в убыток сумм по долгам, для наблюдения за появлением возможности взыскания при изменении имущественного положения должника.
По приходу	Проводятся суммы указанных долгов одновременно с их списанием в убыток.
По расходу	Проводятся суммы поступающих в погашение долгов или при признании их безнадежными к получению.

Счет	**71302**
Наименование счета:	Начисленные, но не полученные (просроченные) проценты по кредитам банка
Назначение счета:	Учет начисленных, но не полученных процентов по кредитам, списанным в убыток.
По приходу	Проводятся суммы начисленных, но не полученных процентов по кредитам, списанным в убыток.
По расходу	Проводятся суммы поступающих в погашение долгов или при признании их безнадежными к получению.

Операции с основными средствами

Счет	**71401**
Наименование счета:	Основные средства, переданные в аренду
Назначение счета:	Учет основных средств, переданных в аренду по операционному лизингу
По приходу	Проводятся стоимость основных средств, переданных в аренду.
По расходу	Проводится стоимость основных средств, возвращенных по окончании срока аренды

Счет	**71403**
Наименование счета:	Основные средства, полученные в аренду
Назначение счета:	Учет основных средств, полученных в аренду
По приходу	Проводятся стоимость основных средств, полученных в аренду.
По расходу	Проводится стоимость основных средств, возвращенных по окончании срока аренды

Документы по расчетным операциям

Счет	**71501**
Наименование счета:	Расчетные документы, ожидающие срока оплаты
Назначение счета:	Учет расчетных документов, своевременно неоплаченных из-за отсутствия средств на счетах.
По приходу	Проводятся суммы, неоплаченных в срок платежных требований и других документов, предъявленных в установленном порядке к счету плательщика
По расходу	Проводится списание сумм частично или полностью оплаченных документов, а также суммы последующих отказов от акцепта платежных требований (в течение срока, установленного для такого отказа) и в случае отзыва документа поставщиком (взыскателем)

Счет	**71502**
Наименование счета:	Расчетные документы, ожидающие акцепта для оплаты
Назначение счета:	Учет поступивших для оплаты расчетных документов по предварительному акцепту плательщиков, сроки оплаты которых еще не наступили.
По приходу	Проводятся суммы платежных требований, оплачиваемых по предварительному акцепту.
По расходу	Проводится списание сумм полностью или частично оплаченных, перемещенных в картотеки к счетам 71501 или возвращенных без оплаты платежных требований, по которым заявлены полные отказы от акцепта. Суммы частичных отказов от акцепта, поступивших до наступления срока платежа со счета не списываются.

Счет	**71503**
Наименование счета:	Документы и ценности, отосланные на инкассо
Назначение счета:	Учет сумм документов и ценностей отосланных на инкассо
По приходу	Проводятся суммы документов и иностранной валюты, отосланных за границу, суммы акцептованных тратт.
По расходу	Проводится списание сумм оплаченных документов; акцептованных другими банками тратт; суммы непризнанных, безнадежных к получению комиссий, телеграфных и почтовых расходов, сумм реализованной иностранной валюты, в покупке которой отказано; суммы оплаченных документов при расчетах по открытому счету по кредитовым авизо иностранных банков.

Счет	**71504**
Наименование счета:	Документы и ценности, принятые и присланные на инкассо
Назначение счета:	Учет сумм документов и ценностей принятых и присланных на инкассо
По приходу	Проводятся суммы поступивших (принятых) документов и иностранной валюты, суммы акцептованных тратт.
По расходу	Проводится списание соответственно сумм отосланных оплаченных документов; отосланной иностранной валюты; документов, по которым в установленных случаях поступили отказы от оплаты; акцептованных документов.

Счет	**71505**
Наименование счета:	Расчетные документы, купленные в установленном порядке по факторинговым и форфейтинговым операциям
Назначение счета:	Учет купленных в установленном порядке расчетных документов по факторинговым и форфейтинговым операциям.
По приходу	Проводится номинальная стоимость купленных расчетных документов и обращаемых на рынке долговых обязательств.
По расходу	Проводятся суммы полностью или частично погашенных, а также проданных расчетных документов и обращаемых долговых обязательств.

Счет	**71506**
Наименование счета:	Расчетные документы выставленные налоговой службой
Назначение счета:	Учет документов выставленные налоговой службой на иные счета (депозитный, валютный, накопительный и другие счета кроме расчетного) и неоплаченные в срок из-за отсутствия денежных средств на этих счетах.

По приходу	Проводятся суммы не оплаченных в срок документов, выставленных налоговой службой на иные счета.
По расходу	Проводятся сумм полностью или частично оплаченных, а также отозванных документов.

Разные ценности и документы

Счет	**71601**
Наименование счета:	Неразобранные ценности и посылки
Назначение счета:	Учет поступивших посылок с налично-денежными средствами или драгоценными металлами, камнями, которые требуется обязательно вскрыть и разобрать.
По приходу	Проводятся суммы поступивших посылок с вышеуказанными ценностями согласно сопроводительных документов.
По расходу	Проводятся суммы ценностей вскрытых и разобранных посылок, зачисленных на соответствующие балансовые счета.

Счет	**71602**
Наименование счета:	Бланки строгой отчетности
Назначение счета:	Учет книжек, денежных и расчетных чеков; вкладных книжек; книжек квитанций в приеме наличных денег на расчетные, текущие и другие счета, а также книжек квитанций, уведомлений и ордеров по приему налоговых и неналоговых платежей населения; дорожных чеков; отрезных чеков; трудовых книжек и вкладышей к ним; и т.д.
По приходу	Проводятся суммы условной оценки или по номиналу, указанных выше бланков строгой отчетности.
По расходу	Проводятся суммы выданных и отосланных бланков строгой отчетности.

Счет	**71603**
Наименование счета:	Разные ценности и документы
Назначение счета:	Учет ценностей и документов, не учитываемых на других внебалансовых счетах; ценностей и документов, которые в момент поступления не могут быть зачислены на соответствующие балансовые и внебалансовые счета, а также ценностей и документов, списанных с других счетов, но не выданных по назначению.
По приходу	Проводятся суммы условной оценки ценностей и документов.
По расходу	Проводятся суммы условной оценки, выданных по назначению ценностей и документов.

Счет	**71604**
Наименование счета:	Разные ценности и документы, отосланные или выданные под отчет
Назначение счета:	Учет отосланных и выданных под отчет ценностей и документов, в том числе принятых на инкассо, кроме тех, которые учитываются на других внебалансовых счетах.
По приходу	Проводятся ценности и документы, высланные и выданные под отчет или переданные исполнителям, одновременно с их списанием в расход по тем счетам, на которых они учитывались.
По расходу	Проводится списание ценностей и документов, поступившие по назначению, на основании подтверждения банка получателя, кроме ценностей и документов, отосланных на инкассо, которые учитываются на других балансовых счетах, а также ценностей, израсходованных исполнителями по целевому назначению.

Şu kitap, Türkmenistanyň bank ulgamynyň edaralarynda ulanmak üçin niýetlenilen

Книга для служебного пользования в банковской системе Туркменистана

Elektron görnüşini (original maket)
Türkmenistanyň Merkezi bankynyň çaphanasynda taýýarlanyldy
Ölçegi: 70x100 1/16 , çap listi 67,5. Ofset kagyzy 70 g/m^2 .
Sargyt № 3047. Sany 200.
Türkmenistanyň Metbugat merkezinde çap edildi.